

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

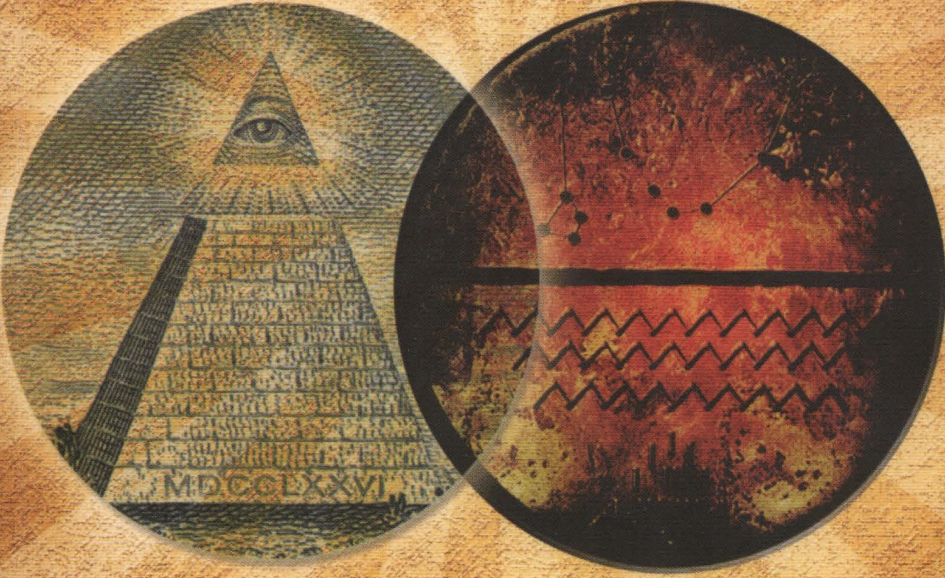
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NAPOLYON'UN PIRAMİTLERİ

Gerilim / Macera

WILLIAM DIETRICH

Binlerce yıllık sırlar, gizemli bir madalyon,
soluk soluğa bir macera...

DOĞAN
KİTAP

Mumyaları unutun!

Mısır piramitlerinin altında yatan çok daha büyük bir sır var.

Acaba bu sır masonlarla ilgili olabilir mi?

Yıl 1798...

Cümbüşün, ahlaksızlığın ve öfkenin kol gezdiği Paris...

Ethan Gage, Benjamin Franklin'in yardımcısıdır. Bir gece pokerde bir madalyon kazanır. Üzerinde gizemli semboller bulunan bir madalyon... Aynı gece bir fahişeyi öldürmekle suçlanır. Hapse girmemek için Napolyon'un Mısır Seferi'ne katılmak zorunda kalır. Bu seferde onu iki ilginç sürpriz beklemektedir: aşk ve madalyonun sırrı...

Tarihçi ve doğa bilimci William Dietrich, Pulitzer Ödülü sahibi bir muhabirdir. *Seattle Times* gazetesinde makaleler yazan ve Western Washington Üniversitesi'nde ders veren yazarın *Scourge of God* ve *Hadrian's Wall* adlı iki kitabı daha bulunmaktadır.

Çeviren: Berna Yılmazcan

19 TL

ISBN 978-605-111-218-3

9 786051 112183

Sertifika no: 11940

Napolyon'un Pıramıtları

NAPOLYON'UN PİRAMİTLERİ

Orijinal adı: Napoleon's Pyramids

© William Dietrich, 2007

Yazan: William Dietrich

İngilizce aslından çeviren: Berna Yılmazcan

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır

1. baskı / haziran 2009 / ISBN 978-605-111-218-3

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gencer

Baskı: Şefik Matbaası / Turgut Özal Caddesi

No: 137 İkitelli - İSTANBUL

Tel: (212) 549 62 62

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 246 52 07 / 542 Faks (212) 246 44 44

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Napolyon'un Piramitleri

William Dietrich

Çeviren: Berna Yılmazcan

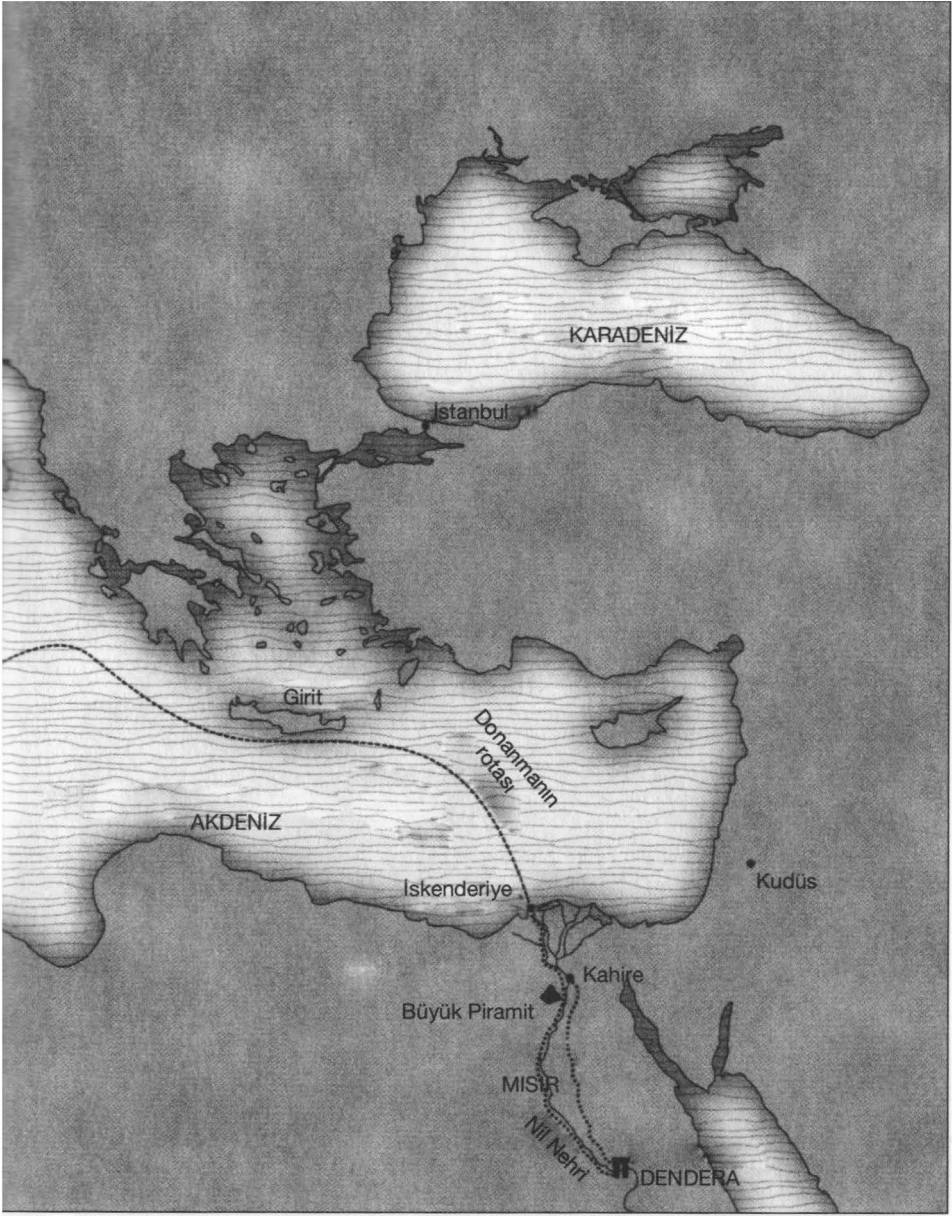
Kızım Lisa'ya

Tannı nedir?

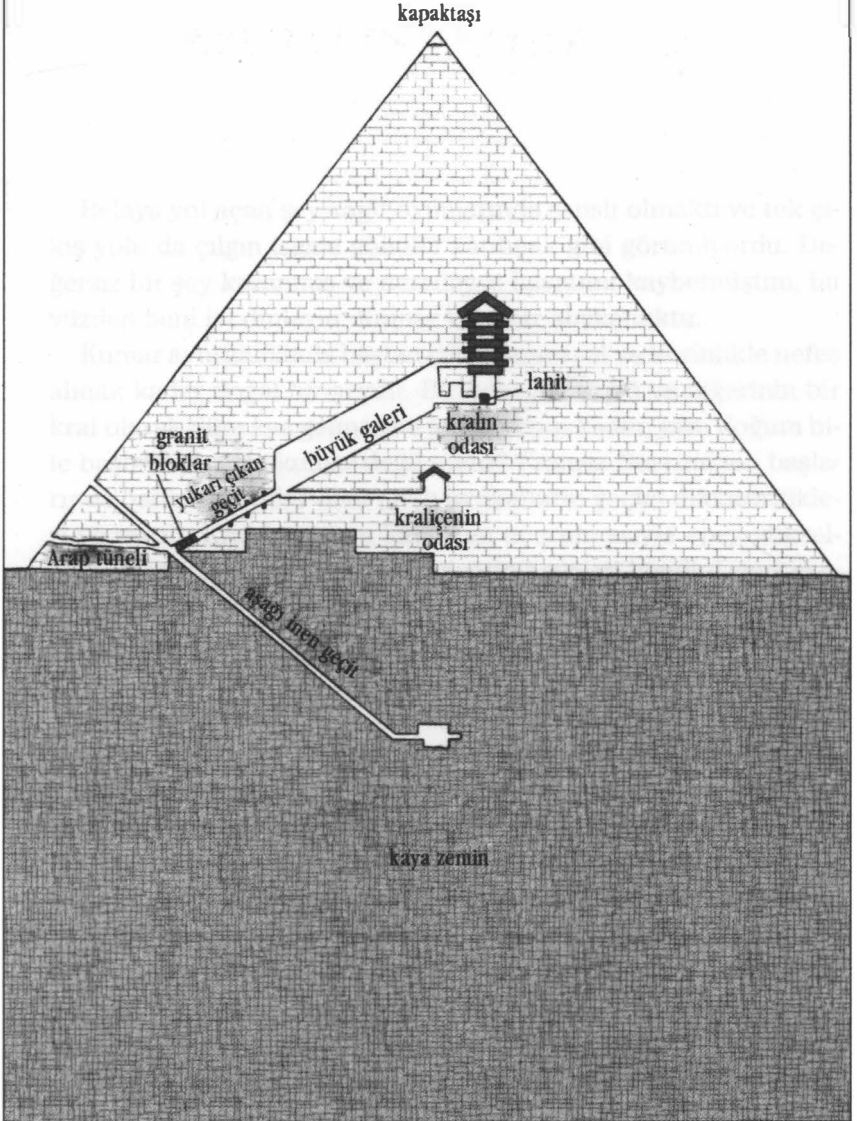
O uzunluk, genişlik, yükseklik ve derinliktir.

Clairvaux'lu Aziz Bernard

Büyük Piramit'in Odaları
Napolyon'un Keşfi
Doğu Yönünden (Ölçeğe göre değil)

Birinci bölüm

Belaya yol açan şey kâğıt oyunlarında şanslı olmaktı ve tek çıkış yolu da çılgın işgale gönüllü katılmak gibi görünüyordu. Değersiz bir şey kazanmış ve neredeyse hayatımı kaybetmiştim, bu yüzden beni iyi dinleyin. Kumar kötü bir alışkanlıktır.

Kumar aynı zamanda baştan çıkarıcı, sosyal ve kesinlikle nefes almak kadar doğal bir şeydir. Bir bebeğin köylü ve diğerinin bir kral olarak dünyaya gelmesine karar veren kader, yani doğum bile başlı başına bir kumar değil midir? Fransız Devrimi'nin başlarında bahisler iktidar olan hurslu avukatların geçici diktatörlükleri ve zavallı Kral Louis'nin kafasının uçurulmasıyla epey yükselmişti. Terör Dönemi¹ sırasında giyotin hayaleti kendini şans eseri görünür kıldı. Sonrasında Robespierre'in ölümüyle insanlara çılgınca bir rahatlık gelmiş, uçarı çiftler Sainte Sulpice Mezarlığı'ndaki mezarlarda vals denilen yeni bir Alman dansıyla kendilerinden geçmişlerdi. Şimdi, dört yıl sonra, ulus savaşa, çürümeye ve zevk peşinde koşmaya alışmıştı. Kasvet yerini parlak üniformalara, iffet yerini dekolteye bırakmış, yağmalanan malikâneler ise aydınların toplandığı salonlar ve baştan çıkarma odaları olarak yeni sahiplerini bulmuşlardı. Eğer asalet hâlâ bir kusur olarak görülüyorsa, devrimin getirdiği refah yeni bir aristokrasi sınıfı oluşturmuştu. Paris sokaklarında "sosyal sefaletin ortasında küstah lüks yaşamlarıyla" böbürlenerek gezen kendini beğenmiş bir "harika kadınlar" takımı mevcut. Kadınların boyunlarına kırmızı kurdeleler taktığı, giyotinle dalga geçen balolar düzenleniyor. Şehirde dört bin kumarhane var ve bunların kiminde müşteriler kendi katlanan sandalyelerini taşıırken, diğerleri kutsal ta-

1. Fransa'da Konvansiyon Hükümeti'nin eylül 1793-temmuz 1794 arasında baskı siyaseti uyguladığı dönem. (ç.n.)

baklarla ordövrlerin sunulduğu ve kapalı tuvaletlerin bulunduğu çok zengin yerler haline geldiler. Amerikalı muhabir arkadaşlarım her iki uygulamayı da aynı derecede rezilce buluyorlar. Zarlar ve kartlar havada uçuşuyor: *creps, otuzbir, firavun, biribi*.² Diğer yandan ordular Fransa sınırlarında gezinirken enflasyon berbat bir halde ve terk edilmiş olan Versailles Sarayı'nın bahçelerinde yabancı otlar büyüyor. Bu yüzden *şimendifer*³ oynarken bir dokuz elde etmek için insanın cüzdanını tehlikeye atması tıpkı hayatın kendisi gibi doğal ve aptalca görünebiliyordu. Bahse girmenin beni Bonapart'a ulaştıracağını nereden bilebilirdim?

Batıl inançların olsaydı, 13 nisan 1798 tarihinin cumaya denk geldiğini not ederdim. Ama o zaman devrimci Paris'te mevsim bahardı, yani bu, Direktuar'ın yeni takvimine göre altıncı yılın Germinal ayının yirmi dördüncü günü olduğu ve diğer takvimin sonraki gününe de, iki değil, hâlâ altı gün olduğu anlamına geliyordu.

Başka herhangi bir reform hiç bu kadar gereksiz olmuş mudur? Hükümetin Hristiyanlığını kibirli bir şekilde iskartaya çıkarması, haftanın artık yedi yerine on gün olması anlamına geliyordu. Bu değişikliğin amacı, eski Mısır sistemini temel alan ve papalık takviminin yerine geçecek, her biri otuz günden oluşan on iki aylık sisteme alternatif olacak bir takvim meydana getirmektir. 1793'ün karanlık günlerinde İnciller yırtılmış ve kâğıt fişeklerin yapımında kullanılmıştı, şimdi de İncil'i temel alan hafta kavramı giyotine götürülmüş, yılın sonbahar ekinoksunda başladığı kabul edilmiş ve Güneş sistemimizle ilgili bilgileri desteklemek için her ay beş altı tatil günü daha artırılarak on günden oluşan üç parçaya bölünmüştü. Takvimin sistematik bir şekilde düzene sokulmasıyla yetinmeyen hükümet ağırlık ve diğer ölçü birimleri için de yeni bir metrik sistem getirmişti. Her gün için 100 000 saniyeden oluşan yeni bir saat kavramıyla ilgili öneriler bile vardı. Mantık, mantık! Sonuçta hepimiz, ben bile –amatör bilimadamı, elektrikle ilgili araştırmalar yapan, girişimci, keskin nişancı ve demokratik idealist– pazar günlerini özlüyorum. Yeni takvim, alışkanlıkları, duyguları ve insan doğasını tamamen gözardı eden ve böylece devrimin felaketini önceden haber veren, zeki insanlar tarafından savunulan mantıksal bir fikirdir. İleri görüşlü biri gibi mi görünüyorum? Dürüst olmak gerekirse, henüz insanların çoğunun benimsediği görüşleri ölçüp tartacak bir alışkanlığa sahip değildim. Bunu Napolyon öğretecekti bana.

2. Bazı kâğıt oyunları. (ç.n.)

3. Bir tür bakara. (ç.n.)

Hayır, aslında ben dikkatimi masadaki oyun kâğıtlarını saymaya vermiştim. Doğayı seven biri olsaydım, yılın ilk açan kırmızı çiçeğini ya da yeşil yaprağını görmek, belki de Tuileries Bahçesi'ndeki genç kızları ya da en azından Boulogne Ormanı'ndaki fahişeleri seyretmek için oyun salonunu terk edebilirdim. Fakat ben, parfümün ve kirliliğin, anıtlar ile çamurun şanlı ve pis şehri Paris'in oyun kâğıdı kılıflarını yeğlemiştim. Benim baharım mum ışığı, çiçeklerim ise çifte reklamlarının dışarı fırlayacakmışçasına sallandığı tehlikeli göğüs dekolteleriyle kibar fahişelerdi; arkadaşlarım ise yeni demokrasinin siyasetçi ve askerlerinden oluşan, konumları değişmiş asiller ile yeni zengin olmuş dükkân sahipleriydi yani hepsi vatandaşlardı. Ben, Ethan Gage, oyun salonunun cephe demokrasisinin Amerikalı temsilcisiydim. Büyük Benjamin Franklin'in yanındaki çıraklığım sayesinde düşük de olsa bir statüye sahiptim. O bana, krankla hareket ettirilen bir silindirle tatlı kızların ellerine sürünmeyle elektrik yüklemek ve tümüyle şok eden bir öpüş elde etmek için erkeklere meydan okumak gibi etrafımdakileri eğlendirecek elektrikle ilgili yeteri kadar şey öğretmişti. Amerikan uzun namlulu tüfeklerinin isabetli atışlar yapma konusundaki becerilerini ortaya koyan atıcılık gösterilerinde küçük bir şöhrete sahiptim; iki yüz adımlık mesafeden kurşun kalay alaşımı bir tabaktaki altı topu ve şansın da yardımıyla elli adım mesafeden kuşkucu bir generalin şapkasındaki kuştüyünü vurmıştım. Savaş baskısı altındaki Fransa ile henüz çocukluk çağını yaşayan tarafsız ulusum arasındaki anlaşmaları güçlendirmek için ufak bir ücret alıyordum, ancak bu görev devrimcilerin Amerikan gemilerini yakalama alışkanlığı yüzünden zora giriyordu. Aslında günlük yaşamın eğlencesi dışında pek bir amacım yoktu; geleceği bekleyen, halinden memnun olarak sürüklenen bekâr erkeklerden biriydim. Enflasyonun sürekli değiştiği Paris'te rahat geçinebileceğim kadar gelire sahip değildim. Bu yüzden de gelirim şansımla artırmaya çalışıyordum.

Ev sahibemiz, bilerek esrarengiz tavırlar takınan, zekâsı ve iradesiyle insanları hayran bırakarak devrimin anarşisinden kaçabilen, güzel ve hırslı bir girişimci olan Madam de Liberté'ydi. Kadınların bu kadar hırslı, akıllı ve çekici olabileceği kimin aklına gelirdi? Madam tıpkı bir başçavuş gibi emirler yağdırıyordu ama yine de kadınsı taraflarını göstermek için klasik tuvaletlerle ilgili yeni modayı takip ettiğinden o kadar şeffaf kumaşlardan dikilmiş elbiseler giyiyordu ki, keskin gözleri olan herkes onun Venüs tapınağına işaret eden koyu siyah üçgeni rahatlıkla göre-

bilirdi. Elbisesinin üst kısmından göğüs uçları tıpkı bir siperden kafaları görünen askerler gibi çıkıyor, ne kadar cesur olduklarını görmek için bakma ihtimalimize karşı her ikisi de rujla boyanmış oluyordu. Başka bir matmazel de, tıpkı ağaçta sallanan meyveler gibi göğüslerini tamamen dışarıda bırakırdı. Paris'e geri dönme riskini göze almam tuhaf mıydı gerçekten? Fırınlarn üç katı kadar şarap imalathanesinin olduğu bir başkenti kim sevmes? Kadınların kendilerine üstün gelmesini istemeyen bazı erkek tavuskuşları da altdudaklarına kadar gelen kravatlarla gösteriş yapıyor, dizlerinin arkasına kadar inen paltolar, kedi patileiri gibi narin terlikler giyiyor ve kulaklarında parlayan altın hal-kalarla dolaşıyorlardı.

Madam ona brendi vermeyi kestikten sonra "Güzelliğiniz sadece zekânızın gölgesinde kalabilir" dedi Pierre Cannard isimli sarhoş sanat eserleri taciri. Bu madamın, yeni aldığı şark halısına içki döktüğü için adamı cezalandırma yöntemiydi, çünkü kadın zenginlerin cimri atalarını temsil eden taklit edilmesi imkânsız, eski görünümlü bu halıyı satın almak için iflas etmiş kral yanlılarına gereğinden fazla para ödemişti.

"İltifatlar halımı temizleyemez Mösyö."

Cannard elini kalbine koydu. "Zekânız gücünüzün, gücünüz ise inatçılığınızın ve inatçılığınız da zalimliliğinizin gölgesinde kalıyor. Daha fazla brendi yok yani? Böyle kadınsı bir sertlik karşısında ben de içkimi bir erkekten alırım o zaman!"

Madam homurdandı. "En son kahraman olan askerimiz gibi konuşuyorsunuz."

"Genç General Bonapart'dan mı söz ediyorsunuz?"

"Korsikalı bir domuz o. Harika Germaine de Staël o sonradan görmeye ne tür kadınlara hayranlık duyduğunu sorduğunda Bonapart, 'En iyi ev sahibesi olanlara' diye cevap vermiş."

Etraftakiler gülüştiler. "Kesinlikle!" diye bağırdı Cannard. "O bir İtalyan ve bir kadının yerinin neresi olması gerektiğini biliyor!"

"Sonra De Staël hemcinsleri arasında en saygıdeğer kadının kim olduğunu sorarak tekrar şansını denemiş. Piç şöyle yanıt vermiş, 'En çok çocuk doğuran.'"

Hepimiz gülmüştük ama bu huzursuzluğumuzu gösteren bir kahkahaydı. Gerçekten, kadının devrimci bir toplumdaki yeri neydi? Kadınlara bazı haklar, hatta boşanma hakkı tanınmıştı ama yeni ünlenen Napolyon'un bu hakları geri almayı yeğleyen milyonlarca geri kafalıdan biri olduğuna hiç kuşku yoktu. Peki, bu durumda bir erkeğin yeri neresiydi? Mantiğin seks ve roman-

tizimle, o büyük Fransız tutkularıyla ne ilgisi vardı? Bilimin aşkla, eşitliğin hırsıyla ya da özgürlüğün fetihle ne ilgisi vardı. Altıncı yılda hepimiz kendimize göre bir şeyler hissediyorduk.

Madam de Liberté, kadın şapkaları satan bir dükkânın üstünde bir daire kiralamış, krediyle daireyi dekore etmiş ve burasını o kadar çabuk açnuştı ki, salondaki tütün ve kolonya kokusuna rağmen duvar kâğıdı yapıştırıcısının kokusu hâlâ duyuluyordu. Kanepeler çiftlerin yaklaşmasına uygundu. Kadife perdeler insanın dokunma dürtülerini harekete geçiriyordu. Aristokratik harpsikordtan çok daha moda olan yeni bir piyanodan senfonik ve vatanperver bir melodi yükseliyordu. Keskin nişancılar, keyif vermeye meyilli kadınlar, izinli subaylar, boş laflarla insanları etkilemeye çalışan tacirler, yazarlar, yeni yeni ünlenen bürokratlar, muhbirler, mantıklı evlilikler yapmayı ümit eden kadınlar, iflas etmiş varisler, hepsini burada bulabilirdiniz. Oyuna katılanlar arasında sekiz ay öncesine kadar hapiste olan bir siyasetçi, Belçika'nın devrim kabilinden fethedilişi sırasında bir kolunu kaybetmiş bir albay, aristokrat işverenlerini kaybetmiş şefler tarafından açılan restoranlara malzeme göndererek zengin olan bir şarap taciri ve ganimetini ele geçirdiği kadar hızla harcayan Bonapart'ın İtalya ordusunda görevli bir yüzbaşı bulunuyordu.

Ve tabii bir de ben vardım. Fransız Devrimi'nden sadece üç yıl öncesine kadar Paris'te yaşayan Franklin'in sekreteri olarak çalıştıktan sonra, kürk ticaretinde maceralara atılmak için Amerika'ya geri dönmüş, Terör'ün yükselişe geçtiği dönemde Londra ve New York'ta gemicilik acentesi işleterek para kazanmıştım. Şimdi de iyi Fransızcamın bana yardımını dokunacağını umarak, Direktuvar'la kereste, kenevir ve tütün anlaşmaları yapma ümidiyle Paris'e geri dönmüştüm. Savaş sırasında zengin olmak için her zaman bir şans vardır. Aynı zamanda bir "elektrikçi" olarak –yeni, egzotik bir kelime– saygınlık kazanmayı ve Franklin'in masonluğun gizemlerine olan merakının peşinden gitmeyi de umuyordum. Franklin bana bu gizemlerin gerçekleştirilebilir uygulamalarının olabileceğini çıtlatmıştı. Aslında, kimileri Birleşik Devletler'in bile, hâlâ ortaya çıkmamış, gizli bir amaç doğrultusunda masonlar tarafından kurulduğunu ve bizim ulusumuzun, amacı olan bir ulus olduğunu iddia etmişlerdi. Ne yazık ki, masonlukta belirli bir dereceye ulaşmak için can sıkıcı aşamaları geçmek gerekliydi. İngiliz ablukası benim ticari planlarıma sekte vurmuştu. Devrimin değiştirmedığı tek şey ise Fransızların amansız bürokrasisinin büyüklüğü ve aşamalarıydı: Dinleyici bulmak çok kolay

ama yanıt almak olanaksızdı. Bu yüzden, görüşmeler arasında kumar gibi farklı ilgi alanlarına zaman ayıracak epey vaktim oluyordu.

Kumar, insanın gecelerini geçirmesi için yeterince hoş bir etkinlikti. Şarap iyiydi, peynir güzeldi ve mum ışığında tüm erkek yüzleri keskin hatlı, tüm kadın yüzleri de güzel görünüyordu.

Benim asıl sorunum ayın on üçü olan cuma günü kaybediyor olmam değil, kazanıyor olmamdı. Şu an itibarıyla devrim sırasında çıkarılan banknotlar ve senetler değersiz, kâğıt çöpler ve paralar nadir bulunan sikkeler haline gelmişlerdi. Bu yüzden önümdekilerin arasında sadece altın ve gümüş franklar değil aynı zamanda bir yakut, başka birine satmadığım sürece gitmeyi düşünmediğim Bordeaux'daki terk edilmiş bir mülkün tapusu ve yemek, içki ya da kadın vaat eden tahta fişler vardı. Yeşil keçe örtünün benim tarafımdaki bölümünde yasaklanmış olan birkaç Louis dönemi altın sikkesi bile vardı. O kadar şanslıydım ki, albay beni onun diğer kolunu da istemekle suçlamıştı ve şarap taciri de bunun üzerine beni tam anlamıyla sarhoş edememenin üzüntüsü dile getirmiş, siyasetçi ise benim kime rüşvet verdiğimi bilmek istediğini söylemişti.

"Ben sadece kâğıtları İngilizce sayıyorum" diyerek şaka yapmaya çalışmıştım ama bu kötü bir şakaydı çünkü söylenenlere göre Kuzey İtalya'dan zaferle dönen Bonapart'ın işgal etmeye çalıştığı yerd İngiltere. Bonapart Bretagne'da bir yerde kamp kurmuş, yağmuru seyrediyor ve İngiliz donanmasının gitmesini ümit ediyordu.

Yüzbaşı kâğıt çekmiş, düşünmüş ve teni düşüncesini açığa vuracak biçimde kızarmıştı. Bu bana Charlotte Corday'ın giyotinle kesilen kafasıyla ilgili hikâyeyi anımsatmıştı, çünkü söylenenlere göre cellat onu kalabalığın önünde tokatladığında öfkeden yüzü kızarmıştı. O zamandan sonra ölümün gerçekleştiği anla ilgili bilimsel tartışmalar yapılır olmuştu ve Dr. Xavier Bichat giyotinden sonra cesetleri almış ve tıpkı Galvani adlı İtalyan'ın kurbağalara yaptığı gibi kaslara elektrik vererek onları canlandırmayı denemişti.

Yüzbaşı bahsi iki katına çıkarmak istedi ama cüzdanının boşalmasına sinirlenmişti: "Amerikalı tüm paramı almış!" O sırada kâğıtları ben dağıtıyordum ve adam bana dönmüştü: "Kredi Mösyö, bu cesur asker için kredi açın."

Kâğıtları yüzünden heyecanlanan bir kumarbazla bahis savaşına girecek bir ruh hali içinde değildim. "Dikkatli bir bankerin teminata ihtiyacı vardır" dedim.

“Ne, atımı mı kastediyorsunuz?”

“Paris’te bir ata ihtiyacım yok.”

“Silahlarım mı, kılıcım mı?”

“Lütfen, onurunuzu ayaklar altına almanız için yardımcı olmayacağım.”

Adam suratını asmış, elindekileri tekrar gözden geçirmişti. Sonra, çevredeki herkes için sorun anlamına gelen bir tür esinle “Madalyonum!” demişti.

“Neyiniz?”

Adam gömleğinin içinden, dışarıdan görünmeyen, boynuna asılı olan büyük ve ağır bir süs çıkardı. Bu aslında tuhaf çizgi ve deliklerle bezenmiş, altında dal gibi iki uzun kolun sarktığı altından bir disketti. Sanki Thor’un⁴ örsünde çekiçle dövülmüş gibi kaba bir görünüşü vardı. “Bunu İtalya’da bulmuştum. Ağırlığına ve ne kadar eski olduğuna bakın! Bunu aldığım gardiyan bana Kleopatra’nın olduğunu söylemişti!”

“Kadını tanıyor muymuş?” diye sordum iğneleyici bir şekilde.

“Bunu ona Kont Cagliostro söylemiş!”

Son cümle benim meraklanmama neden olmuştu. “Cagliostro mu?” Ünlü şifacı, simyacı, kâfir ve Avrupa saraylarının bir zamanlar sevilen adamı, Papa’nın San Leo’daki kalesine hapsedilmiş ve 1795’te delirerek ölmüştü. Devrimci birlikler geçen sene kaleyi işgal etmişlerdi. Simyacının on yıldan uzun bir zaman önce bu kolyeyle olan bağlantısı monarşinin açgözlü ve aptal görünmesini sağlayarak devrimin hızlanmasına yardım etmişti. Marie Antoinette bu adamdan nefret ettiği için ona büyücü ve sahtekâr demişti.

“Kont bunu kaçmak için rüşvet olarak kullanmaya çalışmış” dedi yüzbaşı. “Gardiyan hemen kolyeye el koymuş ve biz kaleye girdiğimizde de ben kolyeye el koydum. Belki de kendine has bir gücü vardır; yüzyıllardır var olan çok eski bir parça. Bunu size...” –önündekileri gözden geçirdi– “bin gümüş franga satarım.”

“Yüzbaşı, şaka yapıyorsunuz. Bu ilginç bir parça ama...”

“Mısır’dan geliyor, gardiyan öyle söyledi! Kutsal değeri varmış!”

“Mısır’dan diyorsunuz?” dedi masadakilerden biri büyük bir kedi gibi mırıldanarak, nazikçe ve birazcık eğleniyormuş gibi. Devrim sırasında bir servet kaybetmiş olan Fransız-İtalyan kökenli bir aristokrat olan ve diplomatik entrikalarda sinsî roller oynayan, bir demokrat gibi davranarak yeni bir servet elde etmeye çalıştığı söylenen Kont Alessandro Silano’ya baktım. Söylenenlere göre Silano, göreve iade edilen Fransa Dışişleri Bakanı

Talleyrand'ın oyuncag y m  . Silano aynı zamanda Cagliostro, Kolmer ya da Aziz Germain modelleri üzerinde çalışan, eski uygarlıkların sırlarını inceleyen bir   renci gibi kendini yeti tirmi ti. Birkaç kişi onun, hükümet çevrelerindeki haklarının geri verilmesinde kara büyünün de etkisinin olduğunu söylüyordu. Bu tip gizemlerle i leri epeyce yoluna girmiş, şansının büyücülükle artı ı iddiasıyla kâğıt oyunlarında blöf yaparak  nlenmi ti. Yine de kazandığı kadar kaybettiği için onu ciddiye almak mı yoksa almanın mı gerektiğini gerçekten hiç kimse bilmiyordu.

‐Evet. Kont‐ dedi y zba ı. ‐Bunun değerli olduğunu en iyi sizin bilmeniz gerekir.‐

‐Oyle mi?‐ Silano her zamanki gibi isteksiz bir edayla, sert hatlı asık yüzü.  ehvetli dudakları, koyu renkli gözleri ve kalın ka larıyla bir k r tanrısının yakı ıklılı ını sergileyerek masanuza oturmı tı. Tıpkı meşhur hipnozcu Mesmer gibi tüm kadınları etkisi altına alıyordu.

‐Mısırlı Ayini'ndeki konumunuzdan bahsediyorum.‐

Silano ba ını salladı. ‐Ve Mısır'da araştırma yaparak ge irdi in zamanı kastediyorsunuz. Değil mi Y zba ı Bellaird?‐

‐Beri tanıyor musunuz Mösyö?‐

‐Oesur bir asker olarak  n n z  duymı tum. İtalya'daki haberleri yakından takip ediyordum. Eğer kabul ederseniz, oyununuza katılmak isterim.‐

Y zba ı bu iltifattan etkilenmişti. ‐Elbette.‐

Silano da masaya oturmuş ve onun iyi bir   ık; d elloclu, kumarbaz ve casus olarak kazandığı önünden etkilenen kadınlar da etrafında toplanmışlardı. Silano aynı zamanda Cagliostro'nun şüpheli masonlu unun Mısırlı Ayini'ne ya da erkekler gibi kadın üyelerin de bulunduğu kardeşlik localarına ba lılı ıyla da  n yapmıştı. Bu aykırı localar çeşitli büyüsel eylemlere katılmıştı ve haklarında, karanlık ayinler, çıplak sefahat  lemleri d zenlendi ine, korkunç kurban törenleri yapıldığına dair merak uyandıran hikâyeler anlatılıyordu. Belki de bunların onda biri doğruydu. Yine de Mısır eski bilgilerin kaynağı olmakla ünlüydü ve oraya yapılan gizemli uzun yolculuklar sırasında müthiş sırlar ke fetti ini iddia eden birden çok sayıda mistik vardı. Bunun sonucunda on bir yüzyıl önce gerçekleşen Arap fethinden beri Avrupa'nın büyük bir kısmına kapalı olan bir ulusun eski uygarlığının kalıntıları oldukça moda olmuştu. Silano, yönetimi elinde tutan Memluklar, tacirleri ve âlimleri taciz etmeye ba lamadan önce Kahire'de çalışmış biri olarak  n salmıştı.

Yüzbaşı artık Silano'nun ilgisini artırmak için istekli bir şekilde kafasını sallıyordu. "Gardiyan bana madalyonun altındaki kolaların büyük bir güce işaret ediyor olabileceğinden bahsetmişti! Kont sizin gibi bilgili bir adam bundan bir anlam çıkarabilir."

"Ya da anlamsız bir şey için para ödeyebilir. Bir bakayım."

Yüzbaşı madalyonu boynundan çıkardı. "Ne kadar tuhaf olduğuna bir bakın."

Silano madalyonu alarak, bir eskrimcininkine benzeyen uzun, güçlü parmaklarıyla inceledi ve diğer tarafını çevirdi. Daire bir cemiyetin mührü olmak için epey büyüktü. "Kleopatra için yeterli kadar güzel değil." Madalyonu mum ışığına tuttuğunda deliklerin arasından ışık sızmıştı. Kazıma yiv bütün daireyi kaplıyordu. "Bunun Mısır'dan geldiğini nereden biliyorsunuz? Sanki herhangi bir yerden gelmiş gibi görünüyor: Asur, Aztek, Çin ve hatta İtalya'dan bile olabilir."

"Hayır, hayır, o binlerce yıllık bir şey! Bir çingene kralı bana bunu San Leo'da, Cagliostro'nun öldüğü yerde aramamı söylemişti. Bazıların onun hâlâ Hindistan'da bir guru olarak yaşadığını söylüyor."

"Bir çingene kral. Kleopatra." Silano madalyonu yavaşça ona iade etti. "Mösyö, siz bir oyun yazarı olmalıymışsınız. Bunun için size iki yüz gümüş frank veririm."

"İki yüz!"

Asil adam omuzlarını silkti ama hâlâ parçaya bakıyordu.

Silano'nun ilgisi beni şaşırtmıştı. "Onu bana satacağınızı söylemişsiniz."

Yüzbaşı kafasını sallarken, artık ikimizin de oltaya geldiğini ümit ediyordu. "Kesinlikle! Bu Musa'ya işkence eden firavundur, belki de!"

"O halde size üç yüz veririm."

"Bin beş yüz" dedi Silano.

Biz hep diğerlerinin istediği şeyi isteriz. "Yedi yüz elli veririm" dedim.

Yüzbaşı sırayla ikimize bakıp duruyordu.

"Yedi yüz elli ve bin lira yerine geçecek bu banknot" dedim teklifi değiştirerek.

"Bu da yedi yüz elli frank ve adamın kıcını silmek için kullanacağı kadar değersiz bir şey demek oluyor" dedi Silano. "Size tam bin frank veririm Yüzbaşı."

Yüzbaşının istediği rakama o kadar çabuk çıkmıştı ki, asker durumdan kuşkulanmış gibiydi. O da benim gibi kontun ilgisinden kuşku duyuyordu. Bu aslında madalyonun saf altın olarak

değerinden çok daha fazla paraydı. Tekrar gömleğinin içine sokmak ister gibiydi.

“Bana zaten bin franga satmayı teklif etmiştiniz” dedim. “Şerefli biri olarak ya takası yapın ya da oyunu terk edin. Tam rakamı öderim ve bir saat içinde sizden tekrar geri alırım.”

Şimdi de ben ona meydan okumuştum. “Kabul” dedi kendi standartlarını koruyan bir asker olarak. “Bu ele ve sonraki birkaç ele bahse girin ve ben de madalyonu sizden geri alayım.”

Silano bu onur meselesi karşısında ümitsizce içini çekti. “En azından bana da kâğıt dağıtın.” Onun bu kadar çabuk pes etmesine şaşırmıştım. Belki de sadece benim bahsimi yükseltip önümdekileri azaltarak yüzbaşıya yardım etmek istiyordu. Ya da madalyonu masada kazanabileceğini düşünüyordu.

Eğer böyle düşünüyorsa hayal kırıklığına uğrayacaktı çünkü kaybedemezdim. Asker on birinci ele de girmiş ve sonra tüm şanssızlığına rağmen ne kadar kâğıt dağıtıldığını takip edemeyecek kadar tembelleştiğinden üç el daha kaybetmişti. “Kahretsin” dedi sonunda mırıldanarak. “Sizde şeytan şansı var. O kadar kötü durumdayım ki tekrar sefere çıkmam gerekecek.”

“Bu sizi düşünme zahmetinden kurtarır.” Asker öfkeyle bana bakarken madalyonu boynuma geçirdim, sonra bir bardak almak ve panayırda gösteri yapar gibi bayanlara ödülümü göstermek için ayağa kalktım. Birkaç kadına sürtünerek geçerken kolye araya girmişti ve ben de bu yüzden onu gömleğimin içine saklamıştım.

Silano yanuma yaklaştı.

“Siz Franklin’in adamıydınız, değil mi?”

“O devlet adamına hizmet etme onuruna erişmiştim.”

“O halde benim ilgimi de takdir edersiniz. Ben bir antika eser koleksiyoncusuyum. O madalyonu yine de sizden satın almak isterim.”

Minette ya da Yavru Kedi gibi çekici bir adı olan bir kadın çoktan madalyonun ne kadar güzel olduğunu kulağıma fısıldamıştı. “Teklifinize saygı duyuyorum Mösyö, ama antik tarihi bir bayanın odasında tartışmak niyetindeyim.” Minette çoktan odayı ısıtmak için önden gitmişti.

“Anlaşılr bir soruşturma. Yine de gerçek bir uzmana ihtiyacınız olduğunu söyleyebilir miyim? O tuhaf parçanın ilginç bir biçimi ve tuhaf işaretleri var. Eski uygarlıkları inceleyen insanlar...”

“Yeni parçayı ne kadar yürekten sevdiğimi anlayabilirler.”

Silano daha da yaklaştı. “Mösyö, ısrar ediyorum. Size iki katını veririm.”

Israrcılığı hoşuma gitmemiştir. Üstünlük taslayan havası benim Amerikalılara özgü duyarlılığıma rahatsız ediyordu. Ayrıca Silano eğer parçayı gerçekten o kadar istiyorsa, o zaman belki de tahminimden daha da değerliydi. “Ayrıca beni dürüst bir galip olarak kabul etmeniz için ısrar etmemde ve oldukça enteresan bir görüşü olan yardımcımın, benim tam da ihtiyacım olan uzmanlığı sağlayacağını söylememde bir sakınca var mı?” Silano cevap vermeden önce selam vermiş ve uzaklaşmıştı.

Artık epey sarhoş olan yüzbaşı bana yaklaştı. “Silano’yu reddetmek pek akılcıca bir hareket değildi” dedi.

“Çingene kralınıza ve papanın gardiyanına göre bu parçanın çok değerli olduğunu söyledığınızı hatırlıyorum.”

Asker sinsice güldü. “Bana aynı zamanda madalyonun lanetli olduğunu da söylemişlerdi.”

İkinci bölüm

Sözcüklerle intikam almak çok dokunaklı bir girişimdi. Madama selam vermiş ve dışarı çıktığımda çağdaş sanayinin bulutlarıyla daha da karanlık hale gelmiş bir geceye adım atmıştım. Batıda, Paris'in hızla artan fabrikalarından yükselen kırmızı bir parlaltının görüldüğü daha mekanik bir çağın habercisi olan banliyöler vardı. Kapının yanında işe alınmayı bekleyen bir lamba taşıyıcısı duruyordu ve hâlâ devam eden şansım için o anda kendimi tebrik etmiştim. Adamın yüzü bir kapüşonla örtülmüştü ama bir Avrupalınınkinden daha koyu renkli bir teni olduğunu fark etmiştim: Bir göçmenin bulabileceği önemsiz işler arayan herhangi bir Faslı olabileceğini tahmin ediyordum. Adam hafifçe selam verdi, aksanı Araplarınki gibiydi. "Siz şanslı bir adama benziyorsunuz Mösyö."

"Daha da şanslı biri olmak üzereyim. Beni önce kaldığım yere sonra da bir bayanın yaşadığı yere götürmeni istiyorum."

"İki frank?"

"Üç frank, tabii eğer beni su birikintilerine sokmazsan." Kazanan biri olmak ne güzeldi.

Devrim, sokakların temizlenmesi ve kaldırım taşlarının onarılması dışında her şey için insanları gayrete getirdiğinden bu lamba gerekliydi. Kanallar tıkanmış, sokak lambaları hafif açılmış ve yoldaki çukurlar giderek büyümeye başlanıyordu. Yeni hükümetin binden fazla sokağın adını kahramanların adıyla değiştirmesi hiçbir işe yaramamıştı ve herkes sürekli kayboluyordu. Bu yüzden rehberim iki eliyle tuttuğu bir sopadan sallanan lambayla bana yol gösteriyordu. Adamın elindeki değneğin son derece değişik bir ahşap işçiliği olduğunu fark etmiştim; kenarları daha iyi bir tutuş sağlamak için ayarlanmıştı ve lamba yılan başı biçimindeki

bir topuzdan sarkıyordu. Lambanın kulpu sürüngenin ağzında asılıydı. Bu asanın onu taşıyanın ülkesine has bir parça olduğunu düşünmüştüm.

Önce kazandıklarımın çoğunu saklamak için kaldığım yere uğramıştım. Bir fahişenin yanına giderken tüm kazandıklarımı yanına almamam gerektiğini biliyordum ve herkesin ilgisini de düşününce madalyonu da saklamaya karar vermiştim. Lambayı taşıyan adam dışarıda beklerken ben de birkaç dakika madalyonu nereye saklayabileceğimi düşünmüştüm. Sonra da Paris'in karanlık sokaklarından geçerek Minette'in evine gitmiştim.

Büyüklüğü ve debdebesiyle hâlâ görkemini koruyan şehir, orta yaşlı kadınlar gibi, pek yakından bakmaya gelmiyordu. Büyük eski evler tahtalarla kapatılmıştı. Tuileries Sarayı kapatılmış ve boşaltılmış olduğundan karanlık pencereleri sanki boş göz yuvaları gibi görünüyordu. Manastırlar yıkılmış, kiliseler kilitlenmiş ve Bastille saldırısından beri hiçbirine tek bir kat boya bile sürülmemişti. Devrim, generallerin ve siyasetçilerin ceplerini doldurmak dışında, benim görebildiğim kadarıyla, tam bir ekonomik felaketti. Çok az Fransız bundan cesurca şikâyet etmeye cesaret edebiliyordu çünkü hükümetlerin kendi hatalarını savunmak gibi bir özelliği vardı. O zamanlar az tanınan bir topçu subayı olan Bonapart devrim karşıtı son ayaklanmada gülleler atarak terfi etmişti.

Yıkılmış olan Bastille'in bulunduğu yerden geçtik. Hapishane-nin boşaltılmasından sonra yirmi beş bin insan Terör Dönemi'nde idam edilmiş, on katı kadar insan kaçmış ve Bastille'in yerini alması için elli yedi yeni hapishane inşa edilmişti. Hiçbir mizah duygusu taşımaksızın eski hapishanenin bulunduğu yer yine de bir "yenilenme çeşmesiyle" işaretlenmişti; çeşmenin mekanizması çalıştığında göğüslerinden su fışkıran taç giymiş bir İsis ortaya çıkıyordu. Uzaktan bakınca, adı Mantık Tapınağı olarak değiştirilen ve yine aynı Mısır tanrıçasına adanmış bir Roma tapınağının olduğu yere inşa edilen Notre Dame'ın kulelerini görebiliyordum. İçime bir şey mi doğması gerekiyordu? Yazık, görmemiz gerekenleri çok nadiren fark ederiz. Lamba taşıyan adama parasını ödedikten sonra içeri girmiştim ama adamın dışarıda gereğinden fazla oyalandığını da fark etmiştim.

Minette'in evine giden gıcırtılı, sidik kokan ahşap merdivenleri çıktım. Dairesi üçüncü katta, hizmetçi kızlar ve sanatçıların yaşadığı tavan arasındaki odaların hemen altındaydı. Oturduğu katın yüksekliği bana kadının işindeki orta halli başarısı konusunda

bir ipucu vermeye yetmişti, çünkü devrim ekonomisi tıpkı peruk yapanları ve altın kaplamacılarını olduğu kadar onu da vurmuştu. Minette tek bir mum yakmıştı ve mumun ışığı kasıklarını yıka-
mak için kullandığı bakır tase yansyordu; kadın, daha ileri düzeydeki keşiflere davetiye çıkarıncasına vücudunun üst kısmındaki bağları çözdüğünde ortaya çıkan beyaz bir iç gömleği giymişti. Nefesi şarap ve meyankökü kokan Minette bir öpücükle bana doğru geldi.

“Benim ufak hediyemi de getirdin mi?”

Onu pantolonuma doğru çektim. “Hissediyor olman lazım.”

“Hayır.” Dudaklarını büktü ve elini göğsüme koydu. “Buradaki, kalbinin üstündeki hediyeyi.” Yuvarlak disk ve altındaki kollarıyla altın bir zincirin ucundaki madalyonun bulunması gereken temini işaret ediyordu. “Senin için takmak istiyordum.”

“Ve bir bıçaklanma riskine girmemizi mi?” Onu tekrar öptüm. “Ayrıca, o tip şeyleri karanlıkta taşımak güvenli değildir.”

Emin olmak için elleriyle bedenimi yokluyordu. “Daha fazla cesaretlendirilmeyi ümit ediyordum.”

“Onun için bahse girebiliriz. Eğer kazanırsan, bir sonraki gelişimde yanımda getiririm.”

“Nasıl bir bahis?” Profesyonelce çalışılmış bir şekilde mırıldandı.

“Kaybeden ilk önce gelmeyi hak eder.”

Saçının boynuma dökülmesine izin vermişti. “Peki, kullanılacak silahlar ne?”

“Aklına gelebilecek her şey.” Onu hafifçe arkaya yatırarak ayak bileğine doladığım bacağıma takılmasını sağlamış ve yatağa yatırmıştım. “*En garde.*”

Ufak yarışmanın galibi olmuştum ve onun bir rövanş maçı teklif etmesi üzerine ikinci ve üçüncü seferde de kazanarak onu art arda tatmin etmiştim. En azından kazandığımı düşünüyorum; kadınlar söz konusu olduğunda ne olduğunu asla söyleyemezsiniz. Bu onun uyuması için yeterliydi, ben de sabah olmadan kalktım ve yastığıma bir gümüş para bıraktım. Uyandığında sıcak olması için şömineye birkaç parça odun atmıştım.

Gün giderek ağırlarken ve lamba taşıyıcıları da ortalarından kaybolmuşken, artık Paris halkı yavaş yavaş yataklarından kalkıyordu. Çöp arabaları sokaklarda geziyordu. Ahşap döşemeciler durgun sokak sularının üzerine kurulan geçici köprüler için para alıyorlardı. Sucular daha iyi evlere kovalarla su taşıyorlardı. Benim

oturduğum yer olan Saint Antoine Mahallesi ne iyi ne de kötü bir yerdi ama daha çok sanatçıların, marangozların, şapkacıların ve çilingirlerin yaşadığı bir işçi sınıfı muhitiydi. Kira, bira fabrikalarının ve boyahanelerin birbirine karışan kokuları nedeniyle düştü. Hepsini saran asıl koku, Paris'in duman, ekmek ve gübre kokusuydu.

Geçirdiğim geceden epey memnun bir şekilde karanlık merdivenleri çıkarken öğlene kadar uyumayı planlıyordum. Kapıyı açıp karanlık odama girdiğimde, bir mum yakmak yerine yatağa kadar yolumu bulmaya karar vermiştim. Daha iyi bir yerde yaşamak için –Silano'nun ilgisini düşününce– madalyonu rehin bırakıp bırakamayacağımı düşünüyordum.

Sonra birinin varlığını hissettim. Gölgeler arasında yine bir gölgeyle yüz yüze gelmek için hemen döndüm.

“Kim var orada?”

Rüzgâr gibi bir hareket olmuştu ve ben içgüdüsel olarak aniden yana kaydığım da kulağımın yanından ılık çalarak bir şeyin geçtiğini ve omuzuma çarptığını hissetmiştim. Bu keskin olmayan bir şeydi ancak epeyce acıtıyordu. Dizlerim büküldü. “Bu da ne?” Sopa kolumu uyuşturmuştu.

Sonra biri kafa attı ve acıyla yan tarafıma düştüm. Buna karşı hazırlıklı değildim. Ümitsizce sağa sola tekme savururken birinin bileğine çarpmıştım ve beni az da olsa tatmin eden bir acıyla inleme sesi duymuştum. Sonra hemen yana yatarak görmeden bir şeyler yakalamaya çalışmıştım. Elimle adamın baldırını yakaladım ve çektim. Odaya giren her kimse benimle beraber yere düşmüştü.

“Kahretsin” dedi sinirlenerek.

Yüzüme bir yumruk yediğimde bana saldıran kişiyle boğuşuyor ve bacaklarıma dolanan kılıcımı kınından çıkarmaya çalışıyordum. Rakibimden darbe gelmesini bekliyordum ama gelmemişti. Onun yerine bir el boğazıma yapışmıştı.

“Onda mı?” diye sordu başka bir ses.

Kaç kişiydi bunlar?

Adamın kolu ile yakasını tutmuştum ve böylece bir kulağına darbe indirebilmişim. Rakibim tekrar küfretmişti. Hemen geri çekildim, adamın kafası yere çarptı. Vurduğum bacaklarımla bir sandalye yakalayarak gürültüyle fırlattım.

“Mösyö Gage!” diye bir ses geldi aşağıdan; “Evime neler yapıyorsunuz?” Seslenen ev sahibem Madam Durrell'di.

“Yardım edin!” diye bağırdım ya da daha çok acıyla nefes almaya çalıştım. Bir tarafa doğru yuvarlanarak altımda kalan kını tut-

tum ve kılıcımı çektim. “Hırsızlar!”

“Tanrı aşkına, bana yardım eder misin?” diye sordu bana saldıran adam yanındakine.

“Kafasını bulmaya çalışıyorum. Onu alana kadar adamı öldüremeyiz.”

Sonra bir şey bana çarptı ve her yer karardı.

Burnum yere yapışmış halde kendime geldiğimde bir koyun gibi hissediyordum. Madam Durrell sanki bir cesede bakar gibi dizlerinin üzerine çökmüş beni inceliyordu. Beni ters çevirdi, gözlerimi kırıştırdım ve ev sahibim beni silkeledi.

“Sen!”

“*Oui*, benim” dedim bir an hiçbir şey hatırlamamıştım.

“Şu haline bak! Sen hâlâ hayatta mısın?”

Bana doğru eğilmiş ne yapıyordu? Ateş kırmızısı saçları her zaman gibi beni korkutmuş, sanki nöbetçi kulübelerinden yükselen telden bulutlar gibi kabarmıştı. Kira zamanı çoktan gelmiş miydi? Bu çifte takvim sürekli kafamı karıştırıyordu.

Sonra birden saldırıyı hatırlamıştım.

“Beni öldürme konusunda isteksiz olduklarını söylediler.”

“Nasıl bu tip kabadayılarla birlikte dolaşırsın! Burada Paris’te, Amerika’da yaptığın gibi bir karışıklık çıkarabileceğini nasıl düşünürsün? Tamiratlar için harcanacak *her kuruşu* ödeyeceksin!

Sersemlemiş bir halde ayağa kalktım. “Hasar var mı?”

“Savaş alanına dönmüş bir oda, mahvolmuş iyi bir yatak! Benim sunduğum kalitenin bu günlerde kaç mal olduğundan haberin var mı?”

Artık bir gonk gibi olmuş kafamdaki seslerle beraber bu karışıklığa anlam vermeye başlamıştım. “Madam, ben de sizin gibi bir kurban sayılırım.” Saldırganlar gibi kılıcım da ortadan kaybolmuştu. Neyse, nasılsa daha çok süs görevi görüyordu; kılıç kullanmak için hiç eğitim almamıştım ve zaten rahatsız edici şekilde kasiğime çarpıp duruyordu. Bir seçim yapma şansım olsaydı ya tüfeğimi ya da Algonquin savaş baltamı yeğlerdim. O baltayı kürk ticareti yaptığım günlerde edinmiştim ve Kızılderililer ile gezginlerden onu bir silah, kafa derisi yüzen bir alet, çekiç, satır, ustura, düzeltmeye ya da ip kesmeye yarayan bir araç olarak nasıl kullanacağımı öğrenmiştim. Avrupalıların nasıl böyle bir alet kullanmadıklarını anlayamıyordum.

“Kapıyı çaldığımda arkadaşın olan genç adam senin fuhuş yaptıktan sonra sarhoş olduğunu söyledi! Kontrolden çıkmışsın!”

“Madam Durrell, onlar hırsızdı, arkadaş değil.” Etrafa bakınıyordum. Panjurlar artık açılmıştı ve sabah güneşi içeri doluyordu; dairem sanki bir top güllesi düşmüş gibi görünüyordu. Dolaplar açılmış, içindekiler bir çığ gibi yere yığılmıştı. Bir dolap yan yatmıştı. Güzel kuştüyü yatağım ters çevrilmiş ve yırtılmıştı, içindekiler havada uçuşuyordu. Bir kitaplık yere devrilmiş, küçük kütüphanem etrafa dağılmıştı. Franklin’in bana hediye–gerçekten bunu okumanı beklemiyordu herhalde– ettiği Newton’ın optik bilimiyle ilgili tezinin kopyasının içine sakladığım kumarda kazandığım paralar alınmış ve gömleğim göbeğimdeki düğmeye kadar yırtılmıştı. Gömleğimin göğsüme bakmak için yırtılmadığından emindim. “Saldırıya uğradım.”

“Saldırıya mı? Onlar senin davet ettiğini söylemişlerdi!”

“Kim söyledi?”

“Askerler, serseriler, avareler... şapkaları, pelerinleri ve kocaman ayakkabıları vardı. İskambillerle ilgili bir tartışma olduğunu ve senin hasarı ödeyeceğini söylediler.”

“Madam, neredeyse öldürülüydüm. Ben bütün gece dışarıdaydım, sonra eve gelerek hırsızların şaşırmasına yol açtım ve sonra da bayıldım. Gerçi onların benden çalmak isteyecekleri neyim olduğunu bilmiyorum.” Lambrilere baktım ve yerinden oynatıldığını fark ettim. Sakladığım tüfeğim yerinde miydi acaba? Sonra odamdaki, her zamanki gibi kokan lazımlığa baktım. İyi.

“Gerçekten, hırsızlar senin gibi pejmürde bir adamla neden uğraşırlar ki?” Kadın şüpheyile bana bakıyordu. “Bir Amerikalı! Sizin gibilerin parası olmadığını herkes bilir.”

Bir tabureyi kaldırdım ve yavaşça üzerine oturdum. Kadın haklıydı. Yakınlardaki tüm dükkân sahipleri, hırsızlara benim herke-se borcum olduğumu söyleyebilirlerdi. Nedeni madalyon da dahil olmak üzere kazandıklarım olmalıydı. Salondan çıkarken kısa süre sonra Minette’e gideceğimi bilen biri beni izlemişti. Yüzbaşı mı? Silano mu? Sabahın köründe geri döndüğümde onları yakalamıştım. Yoksa aradıklarını bulamadıkları için benim geri dönmemi mi beklemişlerdi? Peki benim şehvet dolu planlarımdan kimin haberi vardı? Minette biliyordu elbette. Hemen kendini kollarıma atmıştı. Acaba bir alçakla işbirliği mi yapıyordu? Bu fahişeler arasında bilinen bir oyundu.

“Madam, tüm hasarı karşılayacağım.”

“Ben bu söylediğini destekleyecek parayı görmek isterim Mösyö.”

“Ben de.” Yavaşça ayağa kalktım.

“Bu olanları polise anlatmalısın!”

“Ben birilerini sorguladıktan sonra bunu açıklayabilirim.”

“Kimi?”

“Beni yoldan çıkaran genç kadını.”

Madam Durrell homurdanıyordu ama küçük de olsa anlayış gösterir gibi bir hali vardı. Bir erkeğin bir kadın tarafından aptal yerine konması mı? Bu Fransızlara özgü bir hareketti.

“Eşyalarımı düzeltmek, kıyafetlerimi onarmak ve morluklarımla ilgilenmek için beni yalnız bırakabilir misiniz Madam? Sizin düşündüğünüzün aksine ben namuslu bir adamım.”

“Senin ihtiyacın olan bir yara lapası. Ve elbette pantolonunu indirmemek.”

“Elbette. Ama ben yine de bir erkeğim.”

“Doğru.” Ayağa kalktı. “Bunun her bir kuruşu kirana eklenecektir, bu yüzden kaybettiklerini geri alsan iyi olur.”

“Bundan emin olabilirsiniz.”

Onu dışarı çıkararak kapıyı kapattım ve sonra etrafı toparlamaya başladım. Neden beni öldürmemişlerdi? Çünkü aradıklarını bulamamışlardı. Ya geri dönerlerse ya da her işe burnunu sokan Madam Durrell kendisi etrafı temizlemeye karar verirse? Yani bir gömlek giydim ve lavabonun yanındaki lambriyi açtım. Evet, Pennsylvania işi uzun namlulu tüfeğim güvendeydi; bunu Paris sokaklarında taşımak çok dikkat çekerd ve rehine bırakmak da kuşkulara yol açardı çünkü hemen benimle özdeşleştirilebilirdi. Kızılderili baltam da orada duruyordu ve onu oradan alıp en sevdiğim yere, ceketimin altına, belime sıkıştırdım. Peki ya madalyon? Hemen lazımlığın yanına gittim.

Madalyon kendi lağım suyumun dibinde duruyordu. Onu hemen sakladığım yerden çıkararak leğende yıkadım ve pis suyu pencereden gece bahçesine döktüm.

Tıpkı tahmin ettiğim gibi, burası bir hırsızın asla bakmayacağı bir yerdi. Temizlediğim madalyonu boynuma takmış ve Minette’le yüzleşmek için yola çıkmıştım.

Aranuzdaki seksüel yarışmayı kazanmama izin vermesine şaşmamalı. Madalyonu başka bir şekilde, benim dikkatimi dağıtarak almayı planlıyordu demek.

Geldiğim yoldan tekrar geri dönerek cebimde kalan birkaç kuruşla ekmek aldım. Artık sabah olduğundan Paris sokakları insan dolmuştu. İş sahipleri beni süpürgeler, odunlar, taze kahve, oyuncağ değırmenler ve fare kapanlarıyla karşılıyorlardı. Kaba saba birkaç gençten oluşan küçük çeteler su için para gasp ettikleri çeşmelerin yanında duruyorlardı. Çocuklar üniformalı gruplar

halinde okula gidiyorlardı. Yük arabacıları dükkânlara getirdikleri fiçileri boşaltıyorlardı. Bir terziden pembe yanaklı bir teğmen çıkmıştı ve el bombacılarına özgü üniformasıyla harika görünüyordu.

İşte, Minette'in evi oradaydı. Uyanıp savuşmadan önce onu yalamak istediğim için merdivenlerden hızla çıkmıştım. Yine de onun olduğu kata geldiğimde tuhaf bir şeyler olduğunu hissettim. Bina tuhaf bir şekilde boş görünüyordu. Kapısı hafif aralıktı. Kapıyı çaldım ama yanıt alamadım. Aşağı baktım. Kapının kolu eğrilmiş, kenarı paramparça olmuştu. Kapıyı açtığımda pembe bıyıklı bir kedi dışarı fırlamıştı.

Odadaki tek pencere ve şöminedeki korlar yeteri kadar ışık veriyorlardı. Minette hâlâ bıraktığım gibi yatakta yatıyordu ama üzerindeki örtü çıplak bedeninden aşağı çekilmiş ve karnı bir bıçakla yanılmıştı. Bu insanı yavaşça öldüren, kurbanı yalvarması ya da itiraf etmesi için zaman tanıyan bir yaraydı. Yatağın altındaki ahşap zeminde bir kan gölü oluşmuştu ve dışarı fırlayan kedi de herhalde orayı yalıyordu.

Bu hunharca işlenen cinayet bir anlam ifade etmiyordu.

Kadının odasını gözden geçirdim. Hiçbir şey çalınmamıştı. Gördüğüm kadarıyla pencere de açık değildi. Arkadaki çamurlu avluya bakmak için pencereyi açtım. Hiçbir şey yoktu.

Ne yapacaktım? İnsanlar bizim samimi bir şekilde fısıldaştığımızı görmüşlerdi ve geceyi onunla geçirmeye niyetlendiğim gayet açıktı. Şimdi kadın ölmüştü ama neden? Ağzı açık kalmış ve gözleri kaymıştı.

Merdivenlerden çıkanların ayak seslerini duymama rağmen cesedi inceliyordum. İşaretparmağının ucunda kendi kanı vardı ve o parmağıyla yere bir şeyler çizmişti. Kafamı eğerek baktım.

Bu benim soyadımın ilk harfiydi, G harfi.

“Mösyö” dedi bir ses sahanlıktan, “tutuklusunuz.”

1791'de Devrim Komisyonları tarafından kurulan polis gücünden olan iki jandarmaya döndüm. Onların arkasında sanki kuşku-ları doğrulanmış gibi bana bakan bir adam vardı. Arap aksanı olan esmer adam, “Bu o” dedi.

Bu benim lamba taşıyıcısı olarak tuttuğum adamdı.

Terörün şiddeti azalmış olmakla beraber Fransız Devrimi'nin adalet anlayışı, hâlâ ilk önce giyotine götürüp sonra araştırmaya daha yatkındı. En iyisi hiç tutuklanmamaktı. Pencereden aşağıya, çamurlu avluya atlayarak zavallı Minette'i odasında bırakmıştım.

Uzun bir gece geçirmiş olmama rağmen hâlâ çeviktim.

“Dur, katil!” Kulağımın yanından geçen bir kurşunla beraber silah sesi duyulmuştu.

Bir horozun bulunduğu çitin üzerinden atladım ve kendi bölgesini koruyan bir köpeği tekmeleyerek uzaklaştırdım, yandaki bir sokağa açılan geçide girerek koşmaya başladım. Arkamdan bağırانların sesleri geliyordu ama bunların korkudan mı, karmaşadan mı ya da sokaktaki satıcılardan mı geldiğini anlamamıştım. Şansım Paris altı yüz bin kişinin bulunduğu bir labirentti ve kısa süre sonra Les Halles’in pazar tentelerinin altındaki kışık elmaların, parlak havuçların nemli karmaşası arasında gözden kaybolmuş, kesilen bedeninin yol açtığı fantastik şokla parlayan bir yılanbalığını gördükten sonra kendime gelmişim. Peynirlerin olduğu yerde iki jandarmanın kafasını fark edince hemen diğer tarafa yöneldim.

Çok büyük bir belaya bulaşmışım ama belanın tam olarak ne olduğundan da emin değildim. Dairemin yağmalanmasını anlayabiliyordum ama fahişeyi kim öldürmüştü; ortak olduğunu düşündüğüm hırsızlar mıydı? Ne param ne de madalyonum kadında değildi. Peki, o zaman Minette neden kanlı parmağıyla beni işaret etmişti? Korkmuş ama aynı zamanda da şaşırmışım.

Bir Amerikalı olarak zaten Paris’te kendini savunmasız hissediyordum. Bağımsızlığımızı kazanmak için Fransızların desteğine güvendiğimiz doğrudu. Büyük Franklin ulusumuzun elçisi olarak burada yaşadığı yıllar süresince kurnaz biri diye tanınmış, onun yüzü kartlarda, minyatürlerde, fincanlarda resmedilmişti. Kral, kraliyet mensuplarından pek beklenmeyen bir şekilde, onun ateşli bir bayan hayranının odasındaki lazımlığın içine resmini yaptırmıştı. Bilim ve diplomasiyle olan bağlantılarım da benim birkaç iyi Fransız arkadaş edinmemi sağlamıştı. Ama Fransa bizim taraf tutmaksızın deniz nakliyatı konusunda yaptığımız işlere karışmaya başladıktan sonra bu ilişkiler bozulmuştu. Fransız Devrimi’nin idealizmini benimseyen Amerikalı siyasetçiler Terör Dönemi’nden nefret etmişlerdi. Eğer Paris’te herhangi bir işe yarıyorsam, bu her iki ulusu birbirine anlatmaya çalışıyor olduğun içindi.

Şehre ilk kez on dört yıl önce on dokuz yaşındayken, deniz nakliyatı yapan babamın vasıtasıyla (ve servetiyle) Annabelle Gaswick ve sınıf atlamaya çalışan hırslı ailesiyle bağlarımı koparmak için gelmişim. Annabelle’in hamile olduğunu gerçekten bilmiyordum ama bunun teorik açıdan mümkün olduğunu kabul ediyordum. Bu, ailemin onayladığı bir ilişki değildi. Söylenenlere göre benzer bir ikilem genç Ben Franklin’i Boston’dan Philadelphia’ya

getirmişti ve babam bu eski devlet adamının benim başıma gelen talihsizlikle kendisinininki arasında ortak bir şeyler bulacağına bahse girmişti. Josiah Gage'in binbaşı rütbesiyle Kıta Ordusu'nda hizmet etmesi daha da önemlisi üçüncü dereceden bir mason olması işleri kolaylaştırmıştı. Uzun süredir Philadelphia'daki mason cemiyetinin bir üyesi olan Franklin 1777'de Dokuz Musa'nın Paris'teki locasına seçilmiş ve bir sonraki yıl Voltaire'in aynı muhterem toplantıyı başlatmasında önemli rol oynamıştı. Quebec'e yaptığım ilk ticari geziler sayesinde anlaşılır şekilde Fransızca konuşabiliyordum ve sözcüklerle aram çok iyi olduğundan (köhne klasiklerden, bilimsel açıdan içe dönük insanlar ve hiçbir yanıt olmayan sorularla ilgili tartışmalardan artık sıkılmaya başlamış olmama rağmen Harvard'da ikinci senemdi) babam 1784'te benim Amerikan elçisinin yardımcısı olmam gerektiğini söylemişti. Aslında Franklin o zamanlar yetmiş sekiz yaşında, kuvveti giderek azalan ve benim naif danışmanlığıma pek ihtiyaç duymayan bir adamdı ama yine de bir mason biraderine yardım etmeye hevesliydi. Paris'e gittiğimde yaşlı devlet adamı, gerçek anlamda bir tutkum olmadığını anlamasına rağmen tuhaf bir biçimde beni sevdi. Hem masonlarla hem de elektrikle beni tanıştıran oydu.

"Elektrikte evrene hayat veren gizli bir güç vardır" demişti Franklin. "Masonlukta var olan mantıklı davranış ve düşünce şifreleri herkes tarafından uygulandığı takdirde dünyanın hastalıklarını iyileştirecektir."

Masonluk XVIII. yüzyılın başlarında İngiltere'de ortaya çıkmıştı ama kökenleri, büyük katedraller inşa etmek için Avrupa'yı gezen duvarcıların kurduğu birliklere dayanıyor diye açıklanmıştı Franklin. Bunlar "hürdüler" çünkü yetenekleri onların istedikleri yerde iş bulmalarını ve bulduklarında da uygun bir ücret istemelerini sağlıyordu ki, serflerin yaşadığı bir dünyada bu hiç küçümseenecek bir şey değildi. Masonlar yine de kendilerini daha eski tarihlere taşımışlar; kökenlerini, karargâhları Kudüs'teki Tapınak Dağı olan, sonraları Avrupa'nın bankerleri ve savaş lordları haline gelen Haçlılar'ın Tapınak Şövalyeleri tarikatında bulmuşlardı. Tapınak Şövalyeleri Ortaçağ'da o kadar güçlüydüler ki Fransa kralı topluluğu dağıtmış ve liderlerini yakılarak idama mahkûm etmiştir. Bizim cemiyetimiz de söylentiye göre bu kıymıdan sağ kalmış olanlara dayanıyordu. Birçok mason grubu da geçmişteki bu idamlardan büyük gurur duyar.

Hatta "Şehit olan Tapınak Şövalyeleri de daha erken dönemdeki ataların soyundandır" demişti Franklin. "Mason ataların izleri

eski dünyanın akıllı adamlarına ve Süleyman Peygamber'in tapınağını inşa eden taş işçileri ve marangozlara kadar uzanır.”

Mason sembolleri taş ustalarının kullandığı önlükler ve düzeltici aletlerden oluşmaktadır, çünkü kardeşlik mühendislik ve mimarinin mantığına ve doğruluğuna hayrandır. Üyelik yüce bir varlığa inanmayı gerektirdiğinden, hiçbir inanç sistemi belirtilmemiştir ve aslında kardeşlerin locada din ya da siyasetten bahsetmeleri kesinlikle yasaktır. Bu, aslında başlangıçta Katolikler ve Protestanlar arasında yapılan din savaşlarına karşı özgür düşünme biçiminde bir tepki olarak ortaya çıkmış, mantıksal ve bilimsel sorgulamaya dayalı felsefi bir organizasyondur. Yine de eski çağlardaki mistisizmle ve gizli matematiksel kurallarla ilgilenir. Dogma ve batıl inançlar yerine ahlaki dürüstlük ve hayırseverliğe önem verildiğinden sağduyulu öğretileri dinsel bağnazlıktan kuşku duymasını sağlar. Herkese açık olmaması da kıskançlık ve söylentilerle karşı karşıya kalmasına yol açmıştır.

Franklin'e “Neden tüm insanlar bunu kabul etmiyor ki?” diye sormuştum.

“Korkularını bastırdığı, onlara belirli bir konum sunduğu ya da diğer arkadaşları karşısında onlara bir avantaj sağladığı takdirde birçok insan mantıklı bir dünyayı batıl inançlara tercih etmeyi kabul edecektir” demişti Amerikalı filozof. “İnsanlar düşünmekten her zaman korkmuşlardır. Ve ne yazık ki Ethan, doğruluk her zaman kibrin tutsağıdır ve sağduyu da açgözlülükle kolayca gölgede bırakılabilir.”

Akıl hocamın istekliliğini takdir etmeme rağmen, bir mason olarak önemli bir başarı elde edememiştim. Ayınler beni yoruyordu, mason törenleri de tuhaftı ve hiç bitmeyecekmiş gibi geliyordu. Lafın epey uzatıldığı çok sayıda konuşma yapılıyor, bezdirici törenlerin hatırlanması gerekiyor ve ancak masonlukta derece aldığın takdirde her şeyin açıklık kazanacağına dair boş vaatlerde bulunuluyordu. Kısacası, masonluk sıkıcı bir şeydi ve benim göstermeyi istediğimden fazla çaba gerektiriyordu. Bir sonraki yıl Franklin'i Birleşik Devletler'de bırakmak beni biraz rahatlatmıştı; onun tavsiye mektubu ve benim akıcı Fransızcam sayesinde John Jacob Astor adında giderek yükselen bir New York kürk tacirinin dikkatini çekmiştim. Gaswick ailesiyle arama belirli bir mesafe koymam gerektiği söylendiğinden –Annabelle hiç zaman kaybetmeden bir kuyumcuyla evlenmişti– Kanada'daki kürk işinde şansımı denemek istemiştim. Fransız gezginlerle Büyük Göller'e gidecek, silah kullanmayı ve avlanmayı öğrenmiştim; ilk başlarda ge-

leceğimin büyük Batı'da olduğuna inanmıştım. Uygar dünyadan uzaklaştıkça özlemim de o kadar artmıştı ve sadece Amerika'yı değil, Avrupa'yı da özlemiştim. Bir oyun salonu insanı yutan boşluktan korunacağım bir yerdi. Ben, Yeni Dünya'nın saf gerçeği, Eski Dünya'nın ise yeniden keşfedilmeyi bekleyen yarı yarıya unutulmuş bir bilgeliği yansıttığını söylemişti. Ben de tıpkı benim gibi hayatını iki dünya arasında geçirmişti.

Böylece Mississippi'den New Orleans'a doğru gitmiştim. Orası ufak bir Paris gibiydi ama daha sıcak, egzotik ve yeni yeni bozulmaya başlayan; Afrikalıların, Kreollerin, Meksikalıların, Cherokee'lerin, fahişelerin, köle tacirlerinin Yankee toprak vurguncularının ve misyoner rahiplerin yollarının kesiştiği bir yerdi. Şehrin enerjisi şehirleşmenin sunduğu rahatlıklara geri dönmek için iş-tahımı kabartıyordu. Gemiyi, isteksiz köle işgücüyü inşa edilmiş Fransız şeker adalarına götürmüş ve ilk kez hayatın korkunç eşitsizliği ile bu eşitsizlik üzerine kurulan toplumların sakın körlüğüne tanık olmuştum. Bizim türümüzü farklı kılan şey insanların sadece diğer insanlara neler yaptığı değil, yaptıklarını yorulmadan haklı çıkarmaya çalışmalarıdır.

Bastille'in yağmalandığını duyduğum sırada şeker yüklü bir gemiyi Le Havre'a götürüyordum. Devrimin idealleriyle, benim gördüğüm dehşet dolu sahneler arasında öylesine bir tezat vardı! Yine de giderek artan karmaşa benim Fransa'dan yıllarca uzak kalmama yol açtığı için, o yıllarda Londra, Amerika ve İspanya arasında ticari temsilci olarak hayatımı kazanıyordum. Asıl hedefim belli değildi, planlarını askıya almıştım. Evi barkı olmayan biri haline gelmiştim.

Terör azaldıktan sonra Paris'e geri döndüğümde kaosun ve gerginliğin hâkim olduğu bu toplulukta bir fırsat yakalamayı umuyordum. Fransa kendi vatanımda mümkün olmayan bir entelektüel çokbilmişlikle kaynıyordu. Paris'in tamamı kıvılcımların depolandığı bir pil, bir Leyden şişesi gibiydi. Belki de Franklin'in arzuladığı, kaybedilen bilgelik yeniden keşfedilebilirdi. Paris aynı zamanda Annabelle Gaswick'ten çok daha çekici kadınlarla doluydu. Etrafta biraz oyalanırsam, şans bana gülebilirdi.

Şimdi ise peşimde jandarma vardı.

Ne yapacaktım? Franklin'in yazdığı bir şey aklıma gelmişti: Masonluk "en düşmanca duygulara sahip insanları, en uzak bölgeleri ve çarpıtılmış durumları birbirlerinin yardımına koşmaya zorlar." Sosyal bağlantıları nedeniyle hâlâ arada sırada locaya giden biriydim. Fransa'da altı yüz locada otuz beş bin üye bulun-

yordu ve muktedirlerden oluşan bu topluluk çok güçlü olduğundan devrimi özendirmek ve tam tersine çevirmek için komplolar kurmakla bile suçlanıyordu. Washington, Lafayette, Bacon ve Casanova da masondu. Asılmanın neden olduğu acıyı azaltmak için giyotini icat eden Joseph Guillotin de masondu. Ülkemde masonluk yurtseverlerin panteonuydu: Hancock, Madison, Monroe ve hatta John Paul Jones ve Paul Revere bile üyeydi ve insanların ulusumun masonların icadı olduğunu düşünmesinin bir nedeni de buydu. Tavsiyeye ihtiyacım vardı ve bu yüzden mason arkadaşlarıma ya da özellikle bir masona başvurmam gerekiyordu: Amerika'ya olan tuhaf ilgisi nedeniyle düzensiz ziyaretlerim sırasında bana arkadaşlık etmiş olan muhabir Antoine Talma'ya.

“Sizin kızıl Kızılderilileriniz bugünün yaşamundan uzak bir dingingliği bulmuş, eski bir medeniyetin çocuklarıdır” diyen Talma teoriler üretmeye bayılırdı. “Onların İsrail'den gelen bir kabile ya da Troya'dan kurtulanlar olduğunu ispatlayabilirsek, bu bana uyuma giden yolu gösterecektir” diyordu.

Onun benim gördüğüm Kızılderilileri görmediği kesindi, çünkü benim gördüklerim üşüyen, aç ve uyumlu oldukları kadar zalim de olabilen insanlardı ama yine de onun spekülatif düşüncelerini hiçbir şekilde engelleyemiyordum.

Kadınlara olan ilgimi pek paylaşmayan bekâr Antoine, Sorbonne yakınlarında oturan bir yazar ve yergiciydi. Onu çalışma masasında değil, Saint-Michel Köprüsü civarındaki yeni bir dondurmacıda iyileştirici güçleri olduğunu iddia ettiği bir limonatayı içerken bulmuştum. Talma her zaman hastaydı ve sürekli müşhille deneyler yapıyordu, elde edilmesi zor olan sağlığına kavuşmak için diyeteye başvuruyordu. Çoğu Fransız'ın domuzlara layık olduğunu düşündüğü Amerikan patatesini yiyen nadir insanlardan biriydi. Antoine aynı zamanda hep hayatı doya doya yaşamadığından yakınan ve hastalarına riski bulunmasa benim gibi bir maceraperest olmayı istediğini söyleyen biriydi. (Ben de bir şekilde kendi kahramanlıklarımı abartmış ve içten içe onun iltifatlarından keyif almıştım.) Beni her zamanki gibi sıcak karşıladığında genç yüz hatları masum, saçı yeni Cumhuriyetçi modasına göre henüz kesilmiş olmasına rağmen dağınıktı ve her gün giydiği gümüş düğmeli gül rengi paltosu üzerindeydi. Geniş bir alnı, heyecanla bakan kocaman gözleri ve bir peynir kadar solgun bir teni vardı.

Son ilacına kıbarca bakarak kafamı salladıktan sonra çok daha kötü bir içecek olan kahve ve birkaç çörek istemiştim. Siyah içeceğin insanda bağımlılık yapan gücü, hükümet tarafından sa-

vaşın kahve çekirdeklerinin getirilmesini zorlaştırdığı gerçeğinin üstünü örtmek için sık sık kötüleniyordu. “Sen ödeyebilir misin?” diye sordum Talma’ya. “Başıma bir tür talihsizlik geldi de.”

Bana daha yakından baktı. “Aman Tanrım, sen bir kuyuya mı düştün?” Tıraş olmamıştım, dayak yemiştım ve pistim ayrıca gözlerim de kızarmıştı.

“Oyunda kazandım.” Talma’nın oturduğu masanın kazanamadığı birçok piyango biletiyle dolu olduğunu görmüştüm. Onun kumardaki şansı benimle aynı değildi ama Direktuvar mali destek için onun gibi inatla olumlu düşünenlere güveniyordu. Bu arada kafenin yaldızlı çerçeveli aynalarındaki sonsuz yansımalar benim daha çok göze çarpmama neden oluyordu. “Benim dürüst bir avukata ihtiyacım var.”

“Ancak vicdanı olan bir polis, vejetaryen bir kasap ya da baki-re bir fahişe bulmak kadar kolay bu” dedi Talma. “Limonata senin bu karmaşık fikirleri net görmeni sağlayabilir”

“Ben ciddiylim. Beraber olduğum bir kadın öldürüldü. İki jandarma beni bu yüzden tutuklamaya çalıştılar.”

Talma kaşlarını kaldırarak bana bakıyor, şaka yapıp yapmadığımdan emin olmak istiyordu. Onun insanları dikizleyen hayatını bir kez daha gölgede bırakmıştım. Aynı zamanda bunun gazetele-re satabileceği bir hikâye olup olmadığını düşündüğünü de biliyordum. “Ama niçin?”

“Tanık olarak dün akşam tuttuğum bir lamba taşıyıcısını getirmişler. Kadının odasına gideceğim zaten bir sır değildi: Kont Silano bile biliyordu.”

“Silano! O çakala kim inanır?”

“Belki de kulağımın yanından bir kurşun gönderen jandarma inanabilir. Ben masumum Antoine. Kadının hırsızlarla işbirliği yaptığını sanıyordum ama onunla yüzleşmek için evine gittiğim-de kadın ölmüştü.”

“Ne? Hırsızlar mı?”

“Evimin altını üstüne getirirken içeri girerek onları şaşırttım ve onlar da beni dövdüler. Dün gece oyun masasında biraz para ve eski bir madalyon kazanmıştım, ama...”

“Lütfen yavaşla.” Talma bir parça kâğıt bulmak için ceplerini yokluyordu. “Bir madalyon mu?”

Dışarı çıkardım. “Bunun hakkında yazamazsın arkadaşım!”

“Yazmamak! Nefes almayı bırakmamı da isteyebilirsiniz!”

“Bu durumu daha da kötüleştirebilir. Bana her şeyi gizli tutarak yardım etmelisin.”

Talma içini çekti. “Ama adaletsizliği ortaya çıkarabilirim.”

Madalyonu mermer masaya koyduktan sonra diğer insanların görmesini engellemek için vücudumla kapattım ve sonra arkadaşına doğru ittim. “Bak, bunu kazandığım asker bana eski Mısır’dan geldiğini söyledi. Silano epey meraklanmıştı. Madalyon için fiyat teklif etti, hatta benden satın almaya bile kalkıştı ama ben satmadım. Bunun birini öldürmeye degecek bir şey olduğunu düşünmüyorum.”

Talma gözlerini kısarak madalyona baktı, tersini çevirdi ve kolları ile oynadı. “Bu işaretler de ne böyle?”

İlk kez daha yakından bakmıştım. Dairenin bir ucundan bir ucuna uzanan iz daha önce de bahsettiğim gibi sanki çapını işaretliyor gibiydi. Yuvarlağın üst kısmında görünüşte rasgele bir şekilde açılmış delikler vardı. Altında ise bir çocuğun sıradağ çizmek için yapacağı gibi üç sıra zikzak işareti bulunuyordu. Onların altında da ufak bir üçgen oluşturan kaba saba çizgiler vardı. “Hiçbir fikrim yok. Son derece kaba bir şey bu.”

Talma aşağı sarkarak ters bir V oluşturan iki kolu açtı. “Peki, buna ne diyorsun?”

Açıklamasına gerek yoktu. Daire çizmek için kullanılan inşaatçılara özgü olan mason sembolü pergele benziyordu. Masonluğun gizli sembolizmi genelde birbirinin üzerini örten pergel ve marangoz gönyesiyle özdeşleşirdi. Kolları menteşenin izin verdiği kadar açıldığında yukarıdaki dairenin üç katı büyüklüğünde bir daire oluşturacak kadar büyük bir çember ortaya çıkıyordu. Bu matematikte kullanılan bir alet miydi acaba?

“Ben bundan bir şey çıkaramadım” dedim.

“Ama masonluğun Mısırlı Ayini’ni kabul eden Silano’nun ilgisi ni çekmişti. Bu da madalyonun büyük ihtimalle cemiyetin sırlarıyla bir ilgisi olduğu anlamına geliyor.”

Mason tasvirlerinin eski çağlardan ilham aldığı söylenir. Bir kısmı çekiç, mala ve masa tablası gibi sıradan şeylerden oluşurken, kafatası, sütunlar, piramitler, kılıçlar ve yıldızlar gibi diğerleri daha egzotikti. Bunların hepsi sembolik şeylerdi ve günlük hayatta anlaşılmasının zor olduğunu keşfettiğim bir topluluğun varlığını dile getiriyorlardı. Mason örgütünde kaydedilen her aşamada daha fazla sembol açıklanırdı. Bu madalyon da kardeşliğimizin eski bir atası mıydı? Bunu dondurmacıda konuşmak konusunda tereddüt ediyorduk, çünkü bazı loca üyeleri gizlilik yemini ederler ve bu da bizim sembolizminizin deneyimsiz olanlar için daha merak uyandırıcı olmasını sağlamıştır. Bizi her türlü cadılık ve komployla suçla-

muş olmalarına rağmen bizim yaptığımız aslında beyaz önlüklerle ortalarda gezmek olmuştur. Bir dehanın söylediği gibi, “Eğer bu onların sırrıysa bile –ki hiç sırları olmamasına rağmen– yine de bu bir sırı saklamak için kaydedilen bir başardır.”

Madalyonu tekrar boynuma geçirirken, “Çok eski zamanları anımsatıyor” dedim. “Bunu kazandığım yüzbaşı, madalyonun Kleopatra ve Sezar’la İtalya’ya geldiğini ve sonra Cagliostro’nun olduğunu söyledi ama asker bunu oyun sırasında ortaya koyarken tarihiyle pek fazla ilgilenmiyordu.”

“Cagliostro mu? Asker sana bunun Mısır’a ait olduğunu mu söyledi? Ve Silano’da bununla ilgilendi demek?”

“O sırada bana normal gelmişti. Sadece bahsi yükseltmeye çalıştığını düşünmüştüm. Ama şimdi...”

Talma düşünüyordu. “Belki de tüm bunlar tesadüftür. Bir kâğıt oyunu, iki suç.”

“Belki de.”

Parmaklarıyla masaya vuruyordu. “Yine de bağlantı kurulabilir. Lamba taşıyıcısı polisi doğrudan sana getirdi çünkü senin, dairenin yağmalanmasına vereceğin tepkinin mantıksız bir şekilde o korkunç cinayet mahalline gitmene neden olacağını hesaplamıştı ve senin sorguya çekilmeni mümkün kalmıştı. Sonuçları değerlendir. Onlar sadece madalyonu çalmak istiyorlardı. Ama senin dairende değildi. Minette’e de verilmemişti. Sen belirli bir konuma sahip bir yabancısın, basit bir saldırıya uğramamışsın. Ama eğer cinayetle suçlanırsan ve sorgulanırsan...”

Minette sadece beni bu olaya bulaştırmak için mi öldürülmüştü? Başım fırl fırl dönüyordu. “Neden biri bu madalyonu bu kadar çok istesin ki?”

Talma heyecanlanmıştı. “Çünkü büyük olaylar oluyor. Çünkü senin saygısız bir şekilde alaya aldığın mason gizemleri en sonunda dünya üzerinde bir etkiye sahip olabilir.”

“Ne tür olaylar?”

“Bana bilgi verenler var arkadaşım.” Bir şekilde asla basılmayacak olan büyük sırları bilirmiş gibi yapmaya, mahcup davranmaya bayılırdı.

“O halde bana komplo kurulduğunu kabul ediyorsun?”

“Elbette.” Talma üzgün bir şekilde bana baktı. “Doğru adama geldin. Bir muhabir olarak ben hep doğrunun ve adaletin peşindeyim. Bir arkadaş olarak senin masumiyetine inanıyorum. Büyük insanlar hakkında yazdığım için benim önemli kişilerle temas halinde bulunduğumu biliyorsundur.”

“Ama bunu nasıl kanıtlayabilirim?”

“Tanıklara ihtiyacın var. Ev sahiben senin için konuşabilir mi?”

“Sanmıyorum. Ona kira borcum var.”

“Peki, bu lamba taşıyıcısı, onu nerede bulabiliriz?”

“Onu bulmak! Ondan uzak durmak istiyorum!”

“Doğru.” Limonatasını içerken düşünüyordu. “Senin saklanacak bir yere ve bunları düşünmeye ihtiyacın var. Benim kaldığım yerin sahibi yardımcı olabilir.”

“Benim bir otelde mi kalmanı istiyorsun?”

“Ben bu madalyonun her ikimize de tuhaf bir fırsat sunup sunmayacağına karar verirken senin güvende olmanı istiyorum.”

“Nasıl bir fırsat?”

Talma gülümsedi. “Ben birçok söylenti duydum. Madalyonun düşündüğünden çok daha iyi bir zamanda ortaya çıkmuş olabilir. Doğru insanlarla, bilimadamlarıyla konuşmak gerekiyor.”

“Bilimadamları mı?”

“Giderek yükselen genç General Napolyon Bonapart’a yakın adamlarla konuşmalıyım.”

Üçüncü bölüm

Kırk dokuz yaşındaki kimyager Claude-Louis Berthollet giyotinle ölen Lavoisier'nin en meşhur öğrencisiydi. Ustasına hiç benzemeyen Berthollet, barut için çok gerekli olan güherçile yerine geçecek potasyum kloratı bularak devrim sırasında kendine bir yer edinmişti. Kraliyet Akademisi'nin yerini alan yeni Ulusal Enstitü'nün lideri olarak matematikçi arkadaşı Gaspard Monge ile İtalya'nın yağmalanması görevine katıldı. Bonapart'a, hangi sanat eserlerinin –Mona Lisa gibi– Fransa'ya taşınmaya değeceğini söyleyen kişiler bunlardı. Bu durum, her ikisinin de generalin sırdışı olup stratejik sırlarından haberdar olmalarını sağlamıştı. Bili-madamlarının siyasi anlamdaki faydaları bana, yeni metrik sistem için araştırmalar yaparken Kral Louis'nin sembolü kabul edilen ve yüzey araştırması sırasında kullanılan beyaz bayrakları üç renkli bayrakla değiştirmeye zorlanan bir gökbilimciyi hatırlatmıştı. Hiçbir meslek devrimden kaçamazdı.

“O halde siz bir katil değilsiniz Mösyö Gage?” diye sordu kimyager belli belirsiz bir gülümsemeyle. Geniş alnı, kocaman burnu, sert hatlı çenesi ile ağzı ve kederli gözleriyle bir taşra malikânesinin yorgun lorduna benziyordu; hükümetin bilimle giderek gelişen güçbirliğine kızının talibine kuşkuyla yaklaşan bir baba gibi yaklaşıyordu.

“Tanrı'ya, masonların Evrenin Ulu Mimarı üzerine ya da kimya yasaları üzerine yemin ederim ki masumum.”

Adam hafifçe kaşlarını kaldırdı. “Sanırım bunlardan hangisine inanıyorsam onun üzerine yemin ediyorsunuz?”

“Doktor Berthollet ben sadece sizi samimi olduğuma inandırma-ya çalışıyorum. Katilin bir yüzbaşı ya da kazandığım madalyonla ilgilenmiş görünen Kont Silano olduğundan şüpheleniyorum.”

“Ölümçül bir ilgi duymuş olmalı.”

“Kulağa tuhaf geliyor, biliyorum.”

“Ve kadın da *sizin* adınızın baş harfini yere yazmıştı, onlarınkini değil.”

“Eğer o yazdıysa tabii.”

“Polis kadının yere yazdığı son harfle parmak ucunun birbirine uyduğunu iddia ediyor.”

“Ben sadece onunla yattım ve parasını ödedim. Onu öldürmek için ya da onun beni suçlaması için bir neden yoktu. Ben madalyonun nerede olduğunu biliyordum.”

“Hımm, evet.” Bir gözlük çıkardı. “Bir de ben bakayım.”

Talma, hapşirmek için bir neden bulmak ümidiyle mendilini çıkarmış bizi seyrederken biz de madalyonu inceliyorduk. Berthollet de tıpkı Silano ve Talma gibi madalyonu ters çevirdi ve sonra arkasına yaslandı. “Bir parça altın dışında ben bu kadar tantanaya yol açan şeyi göremiyorum.”

“Ben de.”

“Bir anahtar, harita ya da bir tanrı sembolü değil ve kesinlikle güzel de değil. Bunu Kleopatra’nın takmış olabileceğine pek inanmıyorum.”

“Yüzbaşı bunun ona ait olduğunu söyledi. Kraliçeyken...”

“Nasıl İsa dikenler ve içi kan dolu küçük şişelerle özdeşleştirilmişse, Kleopatra da birçok nesneyle özdeşleştirilmişti.” Bilimadamı kafasını salladı. “Bu değersiz takının fiyatını artırmak için daha ne kadar basit bir gerekçe bulunabilir ki?”

Yeraltındaki odanın doğu-batı konumu yüzünden masonların Oryantal Locası’nın bir kolunun kullandığı Hôtel Le Cocq’un bodrumundaydık. İki sütun arasında üzeri bir bezle örtülü kapalı bir kitap duruyordu. Mahzenin kemerlerinin altındaki karanlıkta bulunan sıralar görünmüyordu. Aydınlatan tek kaynak olan mumun ışığı ise kimsenin nasıl okunduğunu bilmediği Mısır hiyeroglifleri ve Süleyman’ın tapınağının inşasının İncil’den resmedilmiş manzaraları üzerinde titriyordu. Bir rafın üstünde ölümü hatırlatan ama bizim konuştuklarımıza hiçbir katkısı olmayan bir kafa-tası duruyordu. “Peki, siz onun masum olduğunu doğrulayabilir misiniz?” diye sordu kimyacı mason arkadaşşıma.

“Amerikalı da sizin gibi bir bilimadamıdır Doktor” dedi Talma. “Büyük Franklin’in çırağıydı ve kendisi bir elektrikçidir.”

“Evet, elektrik. Şimşekler, uçurtmalar ve bir salondaki elektrik kıvılcımları. Söylesene Gage, elektrik nedir?”

“Peki.” Bildiklerimi ünlü bir bilimadamı karşısında abartarak

anlatmak istemiyordum. “Doktor Franklin elektriğin evreni hayatta tutan temel gücün bir kanıtı olduğunu düşünüyordu. Ama gerçeği kimse bilmiyor. Bir kolu döndürerek elektrik üretebilir ve bir kavanozda saklayabiliriz, şu ana kadar tek bildiğimiz var olduğu. Ama neden olduğunu kim bilebilir?”

“Doğru.” Adam, madalyonumu elinde çevirerek düşünüyordu. “Peki ya eski insanlar bunu biliyorduydu? Ya şu anda bizim elde edemediğimiz güçleri o zamanlar kontrol edebilmişlerse?”

“Elektrikten haberdarlar mıydı?”

“Sıradışı anıtlar inşa etmeyi biliyorlardı değil mi?”

“Ethan’ın bu madalyonu bulması ve tam da bu zamanda bize gelmesi çok ilginç” dedi Talma.

“Ama bilim tesadüflere inanmaz” dedi Berthollet.

“Ne demek tam zamanında?” diye sordum.

“Yine de insanın fırsatları görmesi gerekir” dedi kimyager.

“Ne fırsatıymış bu?” Ümitlenmeye başlıyordum.

“Orduya katılarak giyotinden kurtulmak” dedi Berthollet.

“Ne!”

“Aynı zamanda bilimin bir müttefiki olabilirsiniz.”

“Ve masonluğun” diye ekledi Talma.

“Siz çıldırdınız mı? Ne ordusu?”

“Fransız ordusu” dedi kimyager. “Bakın Gage, bir mason ve bilim adamı olarak bir sırrı saklayacağımıza yemin edebilir misiniz?”

“Ben asker olmak istemiyorum!”

“Kimse senden böyle bir şey istemiyor. Yemin edebilir misin?”

Talma umutla bana bakıyor, mendilini dudaklarına götürmüş bekliyordu. Yutkunduktan sonra kafamı salladım. “Elbette.”

“Bonapart Kanal’dan ayrıldı ve yeni bir sefere hazırlanıyor. Kendi subayları bile gidilecek yeri bilmiyor ama bazı bilim adamları bundan haberdarlar. Büyük İskender’den sonra ilk defa bir fatih gördüklerimizi yazmamız ve araştırmamız için birliklerine eşlik edecek âlimleri yanında götürüyor. Bu Cook ve Bougainville’inkine rakip olacak bir macera. Talma kendisinin ve sizin sefere katılmanızı önerdi, o muhabir olarak siz de elektrik, eski gizemler ve bu madalyon konusunda bir uzman olarak bize katılabilirsiniz. Ya bu madalyon değerli bir ipucuysa? Siz de bu sefere gelin, tahminlerimize katkıda bulunun ve geri döndüğünüzde hepimiz bir fahişenin talihsiz ölümünü unutmuş oluruz.”

“Bu sefer nereye yapılacak?” Kısa zamanda çok önemli işler başarmış ama benden bir yaş küçükken, yaptıklarına gölge düşürecek biçimde ölmüş olan İskender’i hep merak etmiştim.

“Sizce nereye olabilir?” dedi Berthollet sabırsızca. “Mısır’a! Biz oraya sadece önemli bir ticaret yolunu ele geçirmek ve Hindistan’da İngilizlere karşı savaşılan müttefiklerimize bir kapı açmak için gitmiyoruz. Tarihin başladığı yeri keşfetmeye gidiyoruz. Orada çok işe yarar sırlar olabilir. Mısırlı Ayini’nden ziyade biz bilimadamlarının ipuçlarını bulması daha iyi değil mi?”

“Mısır mı?” Franklin’in ruhu üzerine yemin ederim, benim oraya karşı nasıl bir ilğim olabilirdi ki? Arapların gizemleriyle örtülü olan o yeri sadece birkaç Avrupalı görmüştü. Kafamda kum, piramitler ve pagan fanatizmiyle ilgili belli belirsiz bir şey oluşmuştu.

“Siz tam olarak bir bilim adamı ya da bir mason sayılmazsınız” dedi Berthollet. “Ama yine de bir Amerikalı ve uçlarda yaşayan biri olarak bize farklı bir bakış açısı sunabilirsiniz. Ayrıca madalyonunuz da bir uğur olabilir. Eğer Silano onu istediye, madalyon önemli olabilir.”

İlk cümleden sonrasını pek duymamıştım. “Ben neden tam bir bilim adamı ya da bir mason değilmişim?” Savununaya geçmiştim çünkü içten içe ona katılıyordum.

“Hadi Ethan” dedi Talma. “Berthollet senin henüz bir iz bırakmadığını söylüyor.”

“Mösyö Gage ben sadece otuz üç yaşında biri olarak başarınızın yeteneklerinize göre az olduğunu ve hırsınızın da başarınızdan uzak olduğunu söylüyorum. Mason derecesi yüksek olan akademisyenlere raporlar sunmamış, bir birikimi bulunmayan, bir aile kurmamış, bir evi olmayan ya da farklı bir yazı yazmamış birisiniz. Doğruyu söylemek gerekirse Antoine sizden ilk bahsettiğinde kuşkularım vardı. Ama o sizde potansiyel olduğuna inanıyor ve biz rasyonalistler bildiğiniz gibi Cagliostro’nun mistik takipçilerinin baş düşmanlarıyızdır. Madalyonun sizin giyotine vurulacak boynunuzdan alındığını görmek istemiyorum. Franklin’e çok saygı duyarım ve sizin de bir gün onun yolundan gideceğini umuyorum. Bu durumda ya masumiyetinizi devrim mahkemelerinde kanıtlamaya çalışırsınız ya da bizimle gelirsiniz.”

Talma kolumu tuttu. “Mısır, Ethan! Bir düşünsene!”

Bu hayatımı tamamen değiştirecekti ama düşününce hayatımda değiştirilecek ne vardı ki zaten? Gezilerimden epeyce gurur duyuyordum olsam da, Berthollet benim kişiliğimi sinir bozucu şekilde doğru değerlendirmişti. Çok az insan benim Kuzey Amerika’da gittiğim yerleri görmüştü ya da benim kadar şey yapmıştı.

“Şu anda Mısır zaten birilerinin değil mi?”

Berthollet elini salladı. “Şu anda ismen Osmanlı İmparatorlu-

ğu'nun ama aslında Memluklar adındaki köle savaşçılardan oluşan bir hainler kastının kontrolü altında. İstanbul'u ödedikleri vergilerden çok daha fazla görmezden geliyorlar ve sıradan Mısırlılara da zulüm ediyorlar. Onlar aynı ırktan bile değiller! Bizimkisi aslında bir fetih değil, bir kurtarıcılık görevi Mösyö Gage."

"Savaşmak zorunda kalmayacak mıyız?"

"Bonapart bize Mısır'ı bir iki top atışıyla alacağınız konusuna güvence verdi."

Bu olumlu bir bakış açıydı. Napolyon kulağa ya fırsatları değerlendiren akıllı bir adam ya da taş kadar kör bir adam gibi geliyordu. "Bu Bonapart denen adam hakkında siz ne düşünüyorsunuz?" Genç yaşta kazandığı zaferlerden sonra ona övgüler yağdırdığını hepimiz duymuştuk ama adam Paris'te çok az zaman geçirmişti ve çoğu kimse onu tanımıyordu. Onun hızla rütbesi yükselen biri olduğu söyleniyordu.

"O tanıştığım en enerjik adam ya tamamen başarılı olacak ya da başarısız" dedi Talma.

"Ya da, birçok hırslı adamın başına geldiği gibi her ikisiyle de karşılaşacaktır" diye ekledi Berthollet. "Onun dehasını inkâr edemeyiz ama büyük şeyler kararlılıkla elde edilir."

"Tüm ticari ve diplomatik temaslarını geride bırakıyor olacağım" dedim. "Ve sanki bir katil gibi kaçacağım. Polis dün akşamki oyunda kaybeden Kont Silano ve yüzbaşıyı bulamaz mı? Üçümüzü bir araya getirip gerçeğin ortaya çıkmasını sağlayamazlar mı?"

Berthollet kafasını çevirmişti. Talma da içini çekti.

"Silano ortadan kaybolmuş. Söylenenlere göre Dışişleri Bakanlığı onun korunması yönünde talimat vermiş" dedi arkadaşım. "Senin yüzbaşıya gelince o da bir gece önce Sen Nehri'nden çıkarıldı, işkence görmüş ve boğulmuş. Yani, senin konumun göz önünde bulundurulursa ve ortalardan kaybolduğun düşünülürse şu anda bir numaralı zanlısın."

Yutkundum.

"Şu anda sizin için en güvenli yer Mösyö Gage, bir ordudur."

Bir istilaya katılacaksam yanımda silah olması mantıklı bir fi-kirdi. Kısa bir süre kürk ticareti yaptığım günlerden kalma pahalı tüfeğim hâlâ kaldığım odanın duvarının içinde saklıydı. Lancaster'ın, Pennsylvania'da yapılmış olan akçaagaç kundağı çok kullanılmaktan yıpranmış ve lekelenmişti, namlusu ise talim sahasında sık sık insanlara gösterdiğim gibi dikkati çekecek ölçüde kusursuzdu. Kundağın kavrımı ise neredeyse bir kadının kıvrımları ka-

dar zarıftı ve metal bölümlerinin üzerindeki desenler de para dolu bir kese kadar rahatlatıcıydı. Bu sadece bir alet değil, şikâyet etmeyen, sakın, demir mavisi renginde hep yanımda olan bir arkadaşta; barut kalıntıları, ketentohumu ve silah yağından oluşan bir parfüm gibiydi. Yüksek hızı, küçük kalibresine rağmen uzun menzilde büyük kalibreli bir silahtan çok daha ölümcül bir güce sahip olmasını sağlıyordu. Eleştiriler her zamanki gibi çeneme kadar uzanan bir ateşli silahın tuhaf olduğu yönündeydi. Avrupalıların savaşlarındaki hızlı, yoğun yayılım ateşi söz konusu olduğunda tüfeği tekrar doldurmak çok uzun zaman alıyordu ve bir süngü de takılmıyordu. Ama zaten askerlerden oluşan bir safta durarak öldürülmeyi beklemek biz Amerikalılar için yabancıydı. Silahımın en büyük dezavantajı tek bir atıştan sonra tekrar doldurulmak zorunda oluşuydu ama kusursuz bir tüfeğin en büyük avantajı da ilk atışta birini vurabilmesiydi. İlk yapılacak şeyin gidip ateşli silahı almak olduğunu düşünüyordum.

“Polisin seni arayacağı ilk yer evindir!” diye karşı çıktı Talma.

“İki günden fazla oldu. Bunlar bir çömlekçiden bile daha az para alan ve bir yargıç olarak çürüyüp giden insanlar. Hâlâ bekliyor olabileceklerini düşünemiyorum. Bu gece oraya gider, komşulardan birine para verir ve duvarı onun tarafından açarız.”

“Ama bu gece Toulon’daki geceyarısı gösterisine biletler var elimde!”

“Eğer yardım edersen yetişmek için yeteri kadar zaman olacaktır.”

Binaya tıpkı Minette’in odasından çıktığım gibi arka avluya bakan bir pencereden girmeyi daha mantıklı bulmuştum. Polis gitmiş olsa bile Madam Durrell hâlâ geri dönmemi bekliyor olabilir, ben de hasarı ve kirayı ödemek gibi bir niyetim yoktu. O gece Talma, kaldığım yere gizlice bakabilmem için beni çatıdan inen bir oluğa doğru kaldırmıştı. Oda aynı görünüyordu, yatak hâlâ paramparçaydı, kuştüyleri tıpkı kar taneleri gibi odada dağılmıştı. Kilit parlaktı, bu da kilidin değiştirildiği anlamına geliyordu. Ev sahibem borçlarımı ödemediği eşyaları almadığımdan emin olmak istiyordu. Bu yüzden odanın zemininin onun tavanı olduğunu düşünerek en iyi şeyin dolaylı yoldan girmek olduğuna karar vermiştim.

“Sen etrafa göz at” diye fısıldadım arkadaşşıma.

“Acele et! Yolun sonunda bir jandarma gördüm!”

“En ufak bir ses çıkarmadan hemen girip çıkacağım.”

Her gece, yeni yeni amaçlar edinmiş çocuklara ders veren bir

kütüphaneci olan komşum Chabon'un penceresinin kenarından yana doğru ilerliyordum. Tıpkı ümit ettiğim gibi adam içeride değildi. Işın aslı kaba ve nispeten aptalca bir ahlak anlayışı olan adama para vermeye hiç niyetim yoktu ve onun odada olmayacağını hesaplamıştım. Bir camı kırdım ve penceresini açtım. Duvarında bir delik görünce buna çok sinirlenecekti ama ne de olsa ben Fransa için göreve gidiyordum.

Adamın odası kitap ve pipo dumanı kokuyordu. Bulunduğum yerin karşısındaki duvara dayalı ağır bir sandığı çektim ve lambaları çıkarmak için baltamı kullandım. Bu küçük baltanın aynı zamanda bir kaldıraç olarak da kullanıldığından bahsetmiş miydim? Korkarım birkaç tahtayı parçalamıştım ama ne de olsa marangoz değildim. Söz verdiğimden daha çok ses çıkarıyordum ancak hızlı davrandığım sürece sorun olmayacaktı. Barut boynuzunu ve tüfeğimin dipçliğini görmüştüm.

Sonra kendi odamın kapısının açıldığını ve odada birinin gezindiğini duydum. Birisi sesleri duymuştu! Telaşla barut boynuzunu omuzuma astım ve silahı yakaladım, bulunduğu tuhaf açıyla boğuşarak yavaş yavaş duvardan çekmeye başladım.

Tam hepsini çıkarmak üzereyken diğer taraftan birinin silahın namlusunu kavradığını fark ettim.

Delikten içeri bakıyordum. Duvarın diğer tarafında Madam Durrell, elektriklenmiş kızıl saçları ve korkunç şekilde ruj sürdüğü dudaklarıyla zafer kazanmış gibi bana bakıyordu. "Senin numaralarını bilmediğimi mi sanıyorsun? Bana iki yüz frank borcun var!"

"Ben de bu parayı kazanmak için geziye gidiyorum" diye fısıldadım sert bir şekilde. "Lütfen silahımı bırakın Madam, böylece borçlarımı ödeyebilirim."

"Nasıl, başka birini öldürerek mi? Ya borcunu öde ya da polis diye bağırmaya başlarım!"

"Ben kimseyi öldürmedim ama yine de işleri yoluna koymak için zamana ihtiyacım var."

"Buna kiranı ödeyerek başlayabilirsin!"

"Dikkatli olun, size zarar vermek istemiyorum. Tüfek dolu." Bu benim gezginlerden öğrendiğim bir alışkanlıktı.

"Senin gibilerden korktuğumu mu sanıyorsun? Bu silah önemsiz!"

Silahı çekiyordum ama kadın da hırsıyla geri çekiyordu. "O burada, eşyalarını çalmak için gelmiş!" diye bağırırdı. Tıpkı bir terrier gibi pençelerini geçirmiş silahı bırakmıyordu. Bu yüzden içinde bulunduğum durumu bir anda değiştirdim ve duvarda açtığım delik-

ten içeri doğru ilerleyerek kendi daireme girerken çok daha fazla lambrinin yerinden oynamasına neden oldum. Silah, kıymıklar ve duvardan çıkan tozlarla beraber ev sahibemin üstüne düşmüştüm. “Özür dilerim. Ben bu işi sessizce halletmek istemiştım.”

“Yardım edin! Tecavüz!”

Hemen pencereye doğru yöneldim ama bir bacağıma yapıştığından kadını da sürüklüyordum.

“Giyotine gideceksin!”

Dışarı baktım. Talma çamur içindeki bahçede yoktu. Onun yerinde bir jandarma duruyordu ve şaşırmış bir şekilde yukarı, bana doğru bakıyordu. Kahretsin! Polis bir keresinde bir hırsızlığı şikâyet ettiğimde bunun yarısı kadar gayret göstermemiştı.

Doğrudan diğer yöne hareket ettiğimde Madam Durrell’in bileğimi ısırma girişimi yeteri kadar dişi olmadığı için başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Kapı kilitliydi ve anahtar da hiç şüphesiz ev sahibemin cebindeydi ama benim nezaket kurallarına harcayacak zamanım yoktu. Hemen boynuzu kaptım, tüfeğı doldurdum, nişan aldım ve ateş ettim.

Söylenenlere göre odada sanki bir kükrete olmuştu fakat en azından kilit kırılırken ev sahibem bacağıma bırakmıştı. Hemen kapıyı tekmeleyerek açmış ve hızla koridora çıkmıştım. Kafasındaki kapüşonu, elinde yılan başlı sopasıyla gözleri silah sesiyle kocaman açılmış olan biri merdivenlerde yolumu kesmişti. Bu lamba taşıyıcısıydı. Sahanlığı duman kaplamıştı.

Bir anda bir klik sesi duyuldu ve yılan başından son derece iyi bir kılıç çıkıverdi. “Pes edersen gitmene izin veririm” diye fısıldadı adam.

Silahım boş olduğundan tereddüt etmiştim. Rakibim bana deneyimli bir mızrakçı gibi bakıyordu.

Sonra aşağıdaki karanlıktan uçarak bir şey gelmiş ve lamba taşıyıcısının kafasına isabet ederek adamın sarsılmasına neden olmuştu. Hemen tüfeğimin namlusunu bir süngü gibi kullanarak adamın göğüs kafesine vurup onun dengesini bozmuştum. Adam sallandı ve merdivenlerden aşağı yuvarlandı. Ben de onun arkasından giderek yere yığılan bedeninin üzerinden atlayıp dışarı çıktım ve Talma’yla çarpıştık.

“Sen delirdin mi?” diye sordu. “Polis her yönden buraya doğru geliyor!”

“Ama silahı aldım” dedim gülümseyerek. “Ona ne tür bir şeyle vurdun sen?”

“Bir patatesle.”

“Demek ki bir şeye yarıyorlarmış.”

“Durdurun onları!” Madam Durrell sokağa bakan bir pencereden bağıırıyordu. “Bana saldırmaya çalıştılar!”

Talma yukarı baktı. “Umarım silahın buna değmiştir.”

Ondan sonra sokakta kaçmaya başladık. Sokağın sonunda başka bir jandarma karşımıza çıkınca Talma beni bir otelin kapısından içeri itmişti. “Başka bir otel” diye fısıldadı. “Buna ihtiyacımız olacağını hissediyorum.” Hemen içeri girdik ve mal sahibini bir köşeye çektik. Mason tarzı hızlı bir tokalaşmadan sonra Talma kılere giden kapıyı işaret etti. “Cemiyetin acil bir meselesi arkadaşım.”

“O da bir mason mu?” diye sordu otel sahibi beni işaret ederek.

“Öyle olmaya çalışıyor.”

Otelin sahibi bizi aşağı kadar takip ederek kapıyı üzerimize kitledi. Biz de sakınlaşmaya çalışarak taş kemerlerin altında beklemeye başlamıştık.

“Buradan bir çıkış var mı?” diye sordu Talma.

“Şarap fiçilerini geçince bir parmaklık göreceksiniz. Tünel içinden geçmenize izin verecek kadar geniş ve doğrudan kanalizasyona açılıyor. Bazı masonlar Terör Dönemi’nde bu şekilde kaçmışlardı.”

Arkadaşım gülüyordu ama korkmuyordu da. “Deri pazarına ne taraftan gidebiliriz?”

“Sağdan, sanırım.” Adam eliyle bizi durdurdu. “Bekleyin, buna ihtiyacınız olacak.” Elindeki lambayı yakarak bize verdi.

“Teşekkürler kardeşim.” Adamın fiçilerini hızla geçtik ve ızgarayı kaldırarak ana kanalizasyona ulaşana kadar yapışkan şeylerle dolu bir tünelden on metre kadar aşağı indik. Kanalizasyonun yüksek taş yapısı karanlıkta her iki taraftan da görünmüyordu ve bizim yetersiz ışığımız farelerin kaçışını görmemizi sağlıyordu. Su oldukça soğuk ve pis kokuluydu. Kurtarıcımız tekrar yerine koyduğu mazgalla büyük bir gürültü çıkardı.

Sahip olduğum tek güzel şey olan pisenmiş yeşil paltomu inceliyordum. “Benimle buraya geldiğin için senin cesaretine hayran olduğumu söylemek istiyorum Talma.”

“Burası ve Mısır, bir Paris hapishanesinden daha iyidir. Ethan biliyorsun ne zaman seninle olsam hep bir şeyler oluyor.”

“Bu çok ilginç değil mi?”

“Eğer veremden ölürsem aklımda kalan en son şey senin bağırarak ev sahiben olacaktır.”

“Bu yüzden ölmemeye özen gösterelim.” Sağa bakmıştım. “Ne-

den deri pazarının yerini sordun? Ben sol tarafın Lüksemburg Sarayı'na daha yakın olduğunu düşünüyordum?"

"Aynen öyle. Eğer polis bize yardım eden adamı bulursa, adam onları yanlış yöne gönderecektir." Eliyle işaret etti. "Bu yüzden sola gidiyoruz."

Sonunda gelmiştik; neredeyse sırlıslıklamdık, kokuyorduk ve tüfeğim ile baltam dışında yanımda hiç bir şey yoktu. Bir çeşmede elimizden geldiğince temizlenmiştik ama yeşil paltom çok kötü lekelenmişti. "Yerdeki çukurlar giderek daha da kötü oluyor" dedi Talma arabacıya umursamaz bir şekilde. Talma, bizi kapalı arabanın arkasındaki tozlu ve her yerden görünen, açıktaki arka sıraya oturarak tasarruf için en ucuz biletleri satın aldığından bulunduğumuz yer pek rahat değildi.

"Bu bize tuhaf sorular sorulmasını engelleyecektir" dedi Talma mantıklı bir açıklama yaparak. Kendi param çalınmış olduğundan, bu durumdan pek şikâyet edemezdin.

Bu hızlı arabanın bizi, polisler araştırmaya başlamadan Toulon'a ulaştırmasını ümit ediyorduk çünkü tuhaf bir şekilde şehirden ayrılışımız büyük olasılıkla unutulmayacaktı. Bonapart'ın istilacı filosuna ulaşır ulaşmaz güvende olacaktık; yanımda Berthollet'den aldığım bir mektup vardı. Adımı Gregoire olarak değiştirerek kimliğimi saklamıştım ve aksanı da Fransız Kanadası'nın yerlisi olduğumu söyleyerek açıklamıştım.

Talma kendi valizini benim macerama katılmadan önce göndermişti ve ben de valiz arabanın tepesine konulmadan önce bir gömleğini ödünç almıştım. Silahım da aynı yere kaldırılmıştı ve yanımda savunmasız hissetmemi sağlayacak bir tek baltam kalmıştı.

"Yedek kıyafetler için teşekkür ederim" dedim.

"Ondan daha fazlası var yanımda" dedi arkadaşım övünerek. "Çöl sıcaklığı ve yol üzerindeki bilimsel araştırmalar için özel pamuklu gömleğim ile deri kaplı birkaç not defteri ve taze kuştüyüyle dolu bir silindir var yanımda. İlaçlarım da Mısır'ın mumyalarıyla telafi edilebilir."

"Eminim bu tip saçmalıklara inanmıyorsundur." Ölülerin ufalanmış bedenlerinden oluşan tozlar Avrupa'da meşhur bir ilaç haline gelmişti ama bu tip şeyleri ilaç olarak satmak insanları her türlü sahtekârlık için cesaretlendiriyordu.

"İlacın Fransa'da pek tutmaması kendim için bir mumya istememin başlıca sebebi. Sağlığımızı kazandıktan sonra geriye kalanları satabiliriz."

"Bence bir kadeh şarap daha az sorunla çok daha iyi şeyler yapabilir."

"Tam tersine, alkol insanın sonunu getirebilir arkadaşım." Onun şaraba karşı nefreti tıpkı patatesleri sevmesi gibi bir Fransız için tuhaf bir durumdu.

"Onun yerine ölüleri yemeği tercih edersin sen!"

"Sonsuz hayat için hazırlanmış ölüleri. Eskilerin iksirleri onlardan geriye kalanlarda!"

"O zaman niye ölüler?"

"Öyleler mi? Yoksa bir tür ölümsüzlük mü elde etmişler?"

Bu mantıksız düşüncelerle birlikte kaçmıştık. Bir şapkacı, bir şarap tüccarı, bir Toulonlu halat yapımcısı ve Fransa'yı geçene kadar uyumaya niyetli olan bir gümrük görevlisiyle beraber yolculuk ediyorduk. Bir ya da iki bayanın da arabada olacağını ümit ediyordum ama hiç kadın yoktu. Yolculuğumuz taş döşeli Fransız karayolunda hızla ama tüm yolculuklarda olduğu gibi yorucu bir biçimde devam ediyordu. Gecenin geri kalanının çoğunu uyuyarak geçirmiştik ve gündüz de atları değiştirmek, sıradan yolcular almak ve kırsal alanlardaki tuvaletlerde kısa süreli molalar vermek gibi insanı uyuşturan bir rutinle geçmişti. Sürekli arkaya bakıyordum, ancak takip eden kimse yoktu. Uykuya daldığımda Madam Durrell'in kirasını istediği rüyalar görüyordum.

Kısa süre sonra sıkılmıştık ve Talma durmaksızın komplolar ve mistisizmle ilgili teorilerinden bahsederek zaman geçirmeye başlamıştı. "Sen ve ben tarihi açıdan çok önemli bir göreve çıkıyor olabiliriz Ethan" demişti bana araba Rhone vadisinden aşağı doğru inerken.

"Ben sadece benim sorunlarımdan kaçtığımızı sanıyordum."

"Tam tersine, bu sefere katacağımız çok önemli şeyler var. Bilimin sınırlarını anlıyoruz biz. Berthollet mantığının, saf kimyasal doğruların adamı. Ama biz masonlar hem bilime saygı duyarız hem de buna rağmen en büyük gizemlerin en karanlık yanıtlarının Doğu'da olduğunu biliriz. Bir sanatçı olarak ben kaderimin bilimin görmediği şeyi bulmak olduğuna inanıyorum."

Ona kuşkuyla bakmıştım, çünkü kanalizasyonun pisliği nedeniyle üç tane kocakarı ilacı yuttuğundan midesine giren kramp-lardan şikâyet ediyordu ve bacağına nihai bir felcin işareti olarak uyuduğunu düşünüyordu. Yolculuk sırasında giydiği palto tıpkı bir terlik gibi askeri üniformalara özgü olan mor renkteydi. Bu adam bir Müslüman kalesine mi gidiyordu? "Antoine, Doğu'da bizim daha adını bile koymadığımız salgın hastalıklar var. Senin

oraya gitmene gerçekten şaşırdım.”

“Bizim gideceğimiz yerde bahçeler, saraylar, minareler, harem-ler var. Orası dünyanın cenneti arkadaşım, firavunların bilgeliğinin mahzeni.”

“Mumya tozu.”

“Alay etme. Mucizenin insanı iyileştirdiğini duymuştum.”

“Doğrusu, Doğu’nun mucizeleriyle ilgili tüm bu mason konuşmaları bana tam olarak mantıklı gelmiyor” dedim bacaklarını esnetmek için hareket ettirirken. “Bir enkaz yığınının ne öğrenilebilir ki?”

“Bunun nedeni toplantılarımızda konuşulanları gerçekten dinlememiş olman” dedi Talma ders verircesine. “Masonlar aslında öğrenmeye açık insanlar, piramitleri ve büyük katedralleri inşa eden usta inşaatçılardı. Bizi bir araya getiren şey bilgiye duyduğumuz saygıdır ve bizi farklı kılan şey de eski zamanların gerçeklerini yeniden keşfetmek için duyduğumuz istektir. Eski büyücüler bizim hayal edemeyeceğimiz güçlere sahiptiler. Süleyman Tapınağı’nı inşa eden Büyük Üstat Hiram Abif kıskanç düşmanları tarafından öldürülmüş ve Üstat Mason tarafından bizzat hayata geri döndürülmüştü.”

Masonların kabul töreni öncesinde bu fantastik hikâyenin bir kısmını canlandırmaları istenir ki bu da benim aptal gibi hissetmemi sağlayan bir törendi. Hikâyenin bir versiyonunda dirilişten bahsedilirken, başka bir versiyonunda da bedeninin adice katledildikten sonra iyileşmesinden bahsedilir ama her iki hikâye de benim gördüğüm kadarıyla bir anlam içermiyordu. “Talma, buna gerçekten inanıyor olamazsın.”

“Sen üyeliğe daha yeni kabul edilmiş birisin. Derecemiz yükseldikçe sıradışı şeyler öğreniriz. Eski anıtlarda binlerce sır saklıdır ve onları ortaya çıkarmak isteyen birkaç cesur adam insanlığın en büyük öğretmenleri olmuştur. İsa. Muhammed. Buddha. Platon. Pitagoras. Bunların hepsi gizli Mısır bilgilerini uzun zaman önce kaybolmuş bir dönemden, bizim şu anda nasıl inşa edildiğini anlamadığımız yapılar inşa eden uygarlıklardan öğrenmişlerdi. Seçilmiş bir grup insan olarak–biz masonlar, Tapınak Şövalyeleri ve İlluminati, Gül-Haç Kardeşliği’nin ardılları, Luciferianlar–hepsi bu bilgiyi yeniden keşfetmeye çalışmışlardır.”

“Doğru, ancak bu gizli topluluklar çoğunlukla birbirleriyle anlaşamamaktadır, tıpkı masonluğun temel düşüncesinin Mısırlı Ayini’yle bağdaşmaması gibi. Eğer doğru anlıyorsam, Luciferianlar da Şeytan’a Tanrı’yla eşdeğerde bir yer vermişlerdir.”

“Şeytan’a değil, Lucifer’e. Onlar doğrudan iyi ve kötünün ikiliğine inanırlar ve tanrıların ikili bir yapıya sahip olduğunu söylerler. Ne olursa olsun, ben bu topluluklarla kendimi bir tutmuyorum. Ben sadece bu toplulukların geçmişin kaybolmuş bilgisini, gelecekteki bilimsel keşifler kadar önemli gördüklerini söylüyorum. Pitagoras bile on sekiz yılını Memfis rahipleriyle çalışarak geçirmiştir. Peki ya İsa, İncillerin sessiz kaldığı zamanda hayatının belirli bir döneminde neredeydi? Bazıları onun da Mısır’da çalışmalar yaptığında hemfikirdir. Bir yerlerde dünyayı yeniden yapılandıracak, uyumu geri getirecek ve bir altın çağı yeniden yakalayacak bir güç var ve bizim sloganımızın “Kaos Tarikatı” olmasının nedeni de budur. Berthollet gibi adamlar kayaları ve nehirleri incelerler. Onlar, doğanın kendisiyle sanki hipnotize olmuş gibidir. Ama sen ve ben Gage, bunun altında yatan doğaüstü şeyleri hissedebiliyoruz. Örneğin elektriği! Onu görmüyoruz ama yine de var. Bizim sezgilerimizin dünyasının bir maske olduğunu biliyoruz. Mısırlılar da biliyorlardı. Eğer onların hiyerogliflerini okuyabilirsek, üstat olabiliriz!”

Arkadaşımın da tüm diğer yazarlar gibi büyük bir hayal gücü vardı ve hiç mantığı yoktu. “Elektrik doğal bir fenomendir Antoine. Gökyüzündeki şimşek ve bir salon partisindeki elektrik şokudur. Tıpkı o şarlatan Cagliostro gibi konuşuyorsun.”

“O Mısırlı Ayınleri’ni kötü amaçlar için kullanmak isteyen tehlikeli bir adamdı ama şarlatan değildi.”

“Polonya’da simyayla uğraştığı sırada onu hile yaparken yakalamışlardı.”

“Ona kıskançlık yüzünden komplo kurmuşlardı! Görgü tanıkları onun, sıradan doktorların ümidi kestiği hastaları iyileştirdiğini söylerler. Cagliostro kraliyet mensuplarıyla arkadaşlık ederdi. Kleopatra ve İsa’yı bizzat tanıyan, aslında Transilvanya Prensi Ragoczy olan Aziz Germain gibi asırlarca yaşamış olabilir. Cagliostro bu prensin bir öğrencisiydi. O...”

“Alaya alınmış ve kışkırtılmış, Avrupa’daki en meşhur fahişe olmakla nam salmış kendi karısının ihanetine uğradıktan sonra hapiste ölmüş bir adamdı. Onun dahil olduğu Mısırlı Ayini’nin saçma sapan bir şey olduğunu kendin söylemiştin. Bu kendi kendilerini açığa çıkaran büyücülerin yüzyıllardır yaşadığını gösteren nasıl bir kanıt var? Beni dinle, Müslüman topraklarında öğrenilecek enteresan şeyler olduğundan şüphem yok ancak ben bir rahip olarak değil bir bilimadamı olarak işe alındım. Senin kendi devrimin din ve mistisizmle alay etmiştir.”

“Bu da bugün mistisizmle bu kadar ilgilenilmesinin nedenidir zaten. Mantık, meraktan oluşan bir vakum yaratmıştır. Dinsel zulüm ruhaniyet için bir açlık doğurmuştur.”

“Bonapart’ın amacının...”

“Şişşt!” dedi Talma başıyla arabanın yan tarafını işaret ederek. “Yeminini hatırla.”

Ah, evet. Seferin liderinin ve gidilecek yerin gizli kalması gerekiyordu, sanki bu aptallar bizim konuşmalarımızdan bir şey anlayacaklarmış gibi. Ben de görev duygusuyla başını sallanmıştım ama tekerleklerin çıkardığı sesler yüzünden ve arkada oturduğumuz için onların çok az şey duyduklarını biliyordum. “Bu gizemlerin bizim gerçek amacımız olduğunu mu söylüyorsun?” demiştim daha alçak sesle.

“Ben bizim seferimizin birden çok amacı olduğunu söylüyorum.”

Arkama yaslanarak yeni fabrikaların tatmin edilemez kereste açlığının yarattığı çotukların çirkin tepelerine bakıyordum. Ormanlar, savaşlar ve ticarette yeni alanlar kazanmak için devrim tarafından askere alınmış gibi görünüyordu. Sanayiciler zengin olurken, köyler giderek çıplak kalmış ve şehirler de pis kokulu bir sisle kaplanmıştı. Eğer eskiler bu şeyleri büyüyle yapabiliyorlarsa, onlar kesinlikle daha güçlüydü.

“Ayrıca, aranacak bilgi bilimdir” dedi Talma sözlerine devam ederek. “Platon bunu felsefeye taşımıştır. Pitagoras ise geometriye. Musa ve Solon ise yasaya taşınmışlardır. Bunların hepsi gerçeğin farklı yönleridir. Kimileri Olympias’la yatan ve Büyük İskender’in babası olan kişinin son yerli firavun, büyücü Nektanebos olduğunu söyler.”

“Sana otuz iki yaşında ölen bir adama benzemeye çalışmadığımı söylemiştim.”

“Toulon’da belki de yeni İskender’le tanışırsın.”

Ya da belki Bonapart sadece son geçici kahramandı, karanlıktan bir yenilgi uzaktaki adamdı. Bu esnada ben de dayanabildiğim kadar numara yapıp gözüne girerek işlemediğim bir cinayet için af çıkması amacıyla ondan yararlanacaktım.

Harap olmuş alanları, bir zamanlar aristokratların parklarına giden yolu geçmiştik. Buralara, hangi asile ya da kilise görevlisi-ne ait olduğuna bakılmadan Direktuvar tarafından el konulmuştu. Şimdi ise köylülere, kaçak avcılara ve gecekonduculara aitti; ileride ağaçların arasında fakirlerin kurduğu ilkel kampları, yak-tıkları ateşten yükselen dumanları görebiliyordum. Artık akşam oluyordu ve kısa süre sonra bir otele varmayı ümit ediyordum.

Hoplayıp zıplamaktan kıçım acıyordu.

Birden arabacıdan bir bağırış yükseldi, ileride bir gürültü olmuştu. Bir ağaç devrilmişti ve atlar da karmaşadan ötürü bir araya toplanmıştı. Ağacın ucu tamamen kesilmiş görünüyordu. Ormandan koyu renk giysili insanlar çıkmış, silahlarını arabacıya ve yukarıdaki piyade erlerine doğrultmuşlardı.

“Haydutlar!” diye bağırırken ceketimin altındaki baltamı bulmaya çalışıyordum. Eskisi kadar iyi olmamakla beraber yine de on metreden bir hedefi vurabileceğimi hissediyordum. “Çabuk, silahlarınıza davranın! Belki onlarla başa çıkabiliriz!”

Ama ben arabadan inerken uykulu gümrük memuruyla karşılaşmıştım, adam aniden uyanmış ve hemen aşağı atlayarak kocaman bir tabancayı göğsüme dayamıştı. Namlusunun ucu, çığlık atan bir ağız kadar büyüktü.

“*Bonjour*, Mösyö Gage” diye bana hitap etmişti. “Lütfen o ilkel baltanızı yere bırakın. Ya sizi ya da o gösterişsiz mücevherinizi Paris'e götürmem gerekiyor.”

Dördüncü bölüm

Hırsızlar ya da casuslar –Devrim Fransası'nda çoğunlukla ikisi aynıydı– bizi sanki bir okul bahçesindeymişiz gibi sıraya dizmişler ve değerli eşyalarımızı almaya başlamışlardı. Gümrük görevlisi olduğunu sandığımız adamla beraber altı kişiydiler ve onları yarı karanlıkta incelediğimde irkilmiştim. İki tanesi beni Paris'te tutuklamaya çalışan jandarmalara benziyordu. Lamba taşıyıcısı da mı bu radaydı acaba? Onu görmemiştim. Bazıları ellerindeki tabancaları arabacıya doğrultmuşken diğerleri biz yolcularla ilgileniyor, cüzdanlarımızı ve cep saatlerimizi alıyorlardı.

“Polis vergi toplamak için yeni bir yöntem mi buldu?” diye sordum iğneleyici bir şekilde.

“Onun gerçekten bir gümrük memuru olduğundan şüpheliyim” dedi şapkacı.

“Sessizlik!” Grubun lideri silahını sanki nasıl taşıyacağını unutmuş gibi burnuma doğrultmuştu. “Benim yetkililer adına çalışmadığımı düşünmeyin Mösyö Gage. Eğer istediğimi vermezseniz, bir eyalet hapisanesinde isteyeceğinizden daha çok polisle karşılaşabilirsiniz.”

“Neyi vermezsem?”

“Onun adının Gregoire olduğunu sanıyordum” dedi şapkacı yardım istercesine.

Bana sorular soran adam tabancasını geri çekmişti. “Biliyor musunuz? Elinizdeki onu doğru şekilde kullanacak bilimadamlarında olması gerekiyor. Gömleğini aç!”

Soğuk havayı göğsümde hissediyordum. “Bak! Hiçbir şey yok.”

Adam sinirlenmişti. “O halde nerede?”

“Paris'te.”

Namluyu Talma'nın şakağına doğrulmuştu. “Ya onu bul ya da arkadaşının beynini dağıtırım.”

Antoine bembeyaz olmuştu. Daha önce kendine hiç silah doğrultulmadığından neredeyse emindim ve giderek rahatsızlık duymaya başlıyordum. “O şeye dikkat et.”

“Üç kadar sayacağım!”

“Antoine’ın kafası bir kaya kadar sağlamdır. Kurşun seker.”

“Ethan” diyordu arkadaşım yardım istercesine.

“Bir!”

“Madalyonu bu yolculuğu karşılamak için sattım” dedim.

“İki!”

“Kıramı ödemek için kullandım.” Talma küfrediyordu.

“Ü..”

“Bekle! Eğer bilmen gerekiyorsa, o, arabanın tepesindeki çantamın içinde.”

İşkencecimiz silahı tekrar bana doğrultmuştu.

“Doğrusu o şeyden kurtulmaktan mutluluk duyacağım. Sorundan başka bir şey getirmedi.”

Haydut arabacıya seslenmişti. “Onun çantasını aşağı at!”

“Hangisi?”

“Kahverengi olan” dedim Talma bana bakarken.

“Valizlerin hepsi karanlıkta kahverengi görünüyor!”

“Azizler ve günahkârlar adına...”

“Ben alırım.”

Silahın namlusu artık sırtıma dayanmıştı. “Acele et!” Düşmanın yola bakıyordu. Kısa bir süre sonra arkamızda başka arabalar olacaktı ve o sırada beynimde bir saman arabasının onu yavaş yavaş ve kasten ezdiğine ilişkin keyifli bir hayal belirmiştir.

“Lütfen silahın horozunu indirir misin? Siz altı kişisiniz, bense sadece bir kişiyim.”

“Kapa çeneni yoksa seni şimdi vurur, tüm çantaları açar ve madalyonu ben bulurum!”

Arabanın tepesine valizlerin olduğu yere tırmandım. Hırsız aşağıda kalmayı tercih etmişti.

“Ah. İşte burada.”

“Aşağı at Yankee köpeği!”

Tek elimle yumuşak valizin altına sakladığım tüfeğimi arıyordum, sonunda bulmuştum. Bir fişek ve misket koyduğum paçavra kutusunun küçük pirinç kapağını ve tüfeğin yanına sakladığım barut boynuzunun kıvrımını hissedebiliyordum. Odanın kilidine ateş ettikten sonra silahı doldurmamam çok kötü olmuştu; hiçbir gezgin bu hatayı yapmazdı. Diğer elimle arkadaşının valizine uzandım. “Yakala!”

Valizi fırlattım; hedefe isabet etti. Tüm ağırlığıyla tabancaya çarpmış ve silahın horozu aşağı inerken bir patlama olmuş, kurşun Talma'nın iç çamaşırlarını paramparça etmişti. Aptal herif. Arabanın atları geri geri gitmiş ve herkes bağırmaya başlamıştı; ben arabanın tepesinden hırsızların olmadığı tarafa doğru aşağı inerken tüfeği de beraberimde sürükleyerek anayolun kenarına düşmüştüm. Bir el daha ateş edilmişti ve kafamın üzerinden bir odun parçası uçmuştu.

Karanlık ormana dalmak yerine arabanın altına girerek araç ileri geri hareket ederken dönen tekerleklerden kaçmaya çalışmışım. Gölgelerin arasında yerde yüzükoyun yatıp hızla tüfeğimi doldurmaya çalışıyordum, bu Kanadalılardan öğrendiğim bir numaraydı. Barutu dökmüş ve silahı doldurmuştum.

"Kaçıyor!" Üç haydut arabanın arka tarafından dolanmış ve sıçradığım taraftaki ağaçlara doğru yönelmişlerdi, kaçtığımı sanıyorlardı. Yolcular da kaçmaya hazır görünüyorlardı ama hırsızlardan ikisi onlara oldukları yerde kalmalarını söylemişti. Sahte gümrük görevlisi küfürler ediyor, silahını doldurmaya çalışıyordu. Kendi silahını doldurduktan sonra tüfeğimin namlusunu dışarı doğru uzatarak ona ateş ettim.

Parlıtı karanlıkta kör ediciydi. Kahrolası piç eğilirken, gözüm onun gömleğinin içinden sarkan bir şeye ilişmişti ve sonra o şey yere düşmüştü. Bu hiç kuşkusuz Silano'nun Mısır Ayini'yle ilgili bir mason sembolüydü çünkü üzerinde bir pergel ve gönye vardı. Ortasında da tanrı bir harf yer alıyordu. İşte bu her şeyi açıklıyordu!

Yuvarlanarak hemen ayağa kalktım ve elimden geldiğince sert bir şekilde tüfeğin namlusunu savurdum, dipçiğiyle de başka bir hayduda vurdu. Beş kiloluk akçaağaç ve demirle kırılan kemiklerin tatmin edici çatırdayışı duyulmuştu. Hemen baltamı çıkardım. Üçüncü adam neredeydi acaba? Sonra bir el daha ateş edildi ve birisi bağırdı. İlk üç hırsızın gittiği yönün aksi yönündeki ağaçlara doğru koşmaya başladım. Talma da dahil diğer yolcular etrafa dağılmışlardı.

"Valiz! Valizini alın!" Vurduğum adamlardan biri acısına rağmen bağırıyordu.

Sırıttım. Madalyon ayakkabımın tabanında güvendedeydi.

Orman zaten karanlıktı ve hava kararmaya başladıkça karanlık daha da artıyordu. Tek başıma elimden geldiğince hızlı ilerlerken tüfeğim benim ağaçlara çarpmamı engelleyen bir sopa görevi görüyordu. Şimdi ne olacaktı? Hırsızlar Fransız hükümetinin bir ko-

luyla bağlantılı mıydılar yoksa tamamen sahtekâr mıydılar? Hırsızların liderinin doğru üniformaya, kazandığım şeyle ve bulunduğu yerle ilgili doğru bilgiye sahip olması resmi bağlantıları bulunan birinin –Silano'nun bir müttefikinin ve Mısır Riti'ne bağlı bir üyenin– beni takip ettiğini ortaya çıkarmıştı.

Beni rahatsız eden sadece hırsızın bir silahla ateş etmeye hazır olması değildi. Onun mason sembolünün üzerindeki, Tanrı'yı ya da ruhani bilgiyi veya bilgiyi ve belki de geometriyi temsil eden harfi anımsamıştım.

G harfi.

Benim soyadımın baş harfiyle ve zavallı Minette'in kendi karnıyla yere yazdığı harfle aynıydı.

Bu harf kadının en son gördüğü şey miydi?

Diğerleri benim elimdekini merak ettikçe, ben de onu saklama konusunda o kadar kararlı hale geliyordum. Bu madalyonun böylesine popüler oluşunun nedenleri vardı muhakkak.

Tekrar silahımı doldurmak için ormanda durdum, misketi koydum ve etrafı dinledim. Bir dal çatırdamıştı. Birisi beni mi izliyordu? Yaklaşırsa onu öldürürdüm. Ama ya arkamdaki, karanlıkta beni bulmaya çalışan Talma'ysa? Ben onun arabayla beraber kalacağını ümit ediyordum ama ateş etmeye, bağırıma ya da oyalanmaya cesaret edemediğimden ormanın içlerine doğru ilerlemiştim.

Bahar havası serindi ve kaçarken sahip olduğum enerji azaldığı için üşümeme ve acıkmama neden olmuştu. Karanlık ağaçların ortasında bir lambayı, sonra başka bir lambayı ve sabit duran parıltılarını gördüğümde bir çiftlik evi bulma ümidiyle tekrar yola çıkmayı düşünüyordum. Hemen eğildim ve Fransızca'dan farklı bir dilde konuşan insanların seslerini duydum. İşte şimdi kendimi saklamanın bir yolunu bulmuştum. Rom'ların⁵ kurduğu bir kampa rastlamıştım. Çingeneler –ya da çoğu insanın Roman dediği– Mısır'dan gelen başıboş insanlardı. Onlar da bu genel inanışı haksız çıkarmak için hiçbir şey yapmamış, insanların onları göçebe haydutlar olarak kabul etmesine rağmen, firavunların rahiplerinin soyundan geldiklerini iddia etmeye devam etmişlerdi. Eski otoriteye sahip oldukları konusundaki iddiaları, âşıkların ve düzenbazların kehanetleri için onlara para ödemelerini sağlıyordu.

Arkamdan yine bir ses gelmişti. Amerika'nın ormanlarında edindiğim deneyimler burada devreye girmişti. Lambanın ışığının yol açtığı gölgeyi kendimi saklamak için kullanarak yaprakların arasına girmiştim. Peşimden gelen kişi, eğer öyleyse, benim oldu-

5. Çingenece'de "insan" anlamına gelir. (ç.n.)

ğum yerden net görülebilirdi. Arabaların parlak ışıklarını gördükten sonra durmuş, tıpkı benim gibi durumu düşünmüş ve sonra hiç kuşkusuz orada saklandığıma karar vererek ilerlemişti. Adamın yüzü ışığa geldiğinde onun ne saldıranlardan ne de yolcularından biri olmadığını anlamıştım ve artık kafam daha da karışmıştı.

Yine de niyeti yeterince açık değildi. Onun da bir silahı vardı.

Yabancı en yakındaki arabaya doğru sessizce ilerlerken, ben sesli bir şekilde arkasından fırladım. Namlumu önce omuzuna ve sonra da kafasının arkasına doğrulttuğum sırada adam en yakındaki Çingene arabasının çok renkli mucizesine bakıyordu.

“Tanıştırıldığımızı sanmıyorum” dedim alçak sesle.

Uzun bir sessizlik olmuştu. Sonra adam İngilizce, “Ben sizin hayatınızın kurtulmasına yardım eden adamım” dedi.

Şaşırmış, anadilimi kullanıp kullanmama konusunda kararsız kalmıştım. “*Qui êtes-vous?*” demiştim sonunda.

“Sir Sidney Smith; aksanızın benimkinden de kötü olduğunu anlayacak kadar akıcı Fransızca’sı olan bir İngiliz casusuyum” diye cevap verdi İngilizce. “O silahın namlusunu kulağımdan çekin ve size her şeyi anlatmama izin verin arkadaşım.”

Şok olmuşum. Sidney Smith mi? Fransa’daki en meşhur hapishane kaçağıyla mı –yoksa çılgın bir sahtekârla mı– karşılaşmıştım? “Önce sen silahını bırak” dedim İngilizce. Sonrasında sırtımda, soğuk ve keskin bir şey hissetmiştim.

“Önce siz benim evimde silahınızı bıraktıktan sonra Mösyö.” Yine Fransızca sözler duymuştum ama bu sefer fark edilir bir Doğru aksanı vardı; bir Çingene’nin aksanı. Etrafımızdaki ağaçların arasından başları eşarplarla ya da geniş kenarlı şapkalarla örtülmüş, bellerinde kuşakları ve dizlerine kadar uzanan çizmeleri olan ayaktakımundanmış gibi görünen sert hatlı yarım düzine daha adam çıkmıştı. Hepsinin bıçakları, kılıçları ya da sopaları vardı. Biz iz sürenler izi sürülenler olmuştuk.

“Dikkatli ol!” dedim “Beni kovalayan başka adamlar olabilir.” Smith tabancasını yere koyarken ben de tüfeğimi bırakmıştım.

Yakışıklı, esmer bir adam görebileceğim şekilde yanıma gelmiş, elinde kılıcıyla durarak kurnaz bir şekilde gülümsemişti. “Artık kimse yok.” Tabancayı ve tüfeği yerden kaldırırken parmaklarıyla boğazını kesermiş gibi yaparak adamları öldürdüklerini belirtmişti. “Rom’ların kampına hoş geldiniz.”

Çingenelerin kamp ateşine yaklaştığımda sanki başka bir dünyaya adım atmıştım. Tepeleri beşik çatı biçiminde, kasaları ren-

gârenk boyalı arabalarıyla ağaçların ortasında cinlerin yaşadığı bir köy kurulmuş gibiydi. Duman ve esans kokularıyla birlikte sarmsak ve baharatın ağırlıkta olduğu egzotik denebilecek ölçüde baharatlı yemeklerin kokuları burnuma geliyordu. Renkli giysiler içindeki kadınlar, parlak siyah saçları ve kulaklarındaki altın halkalarla, buhar çıkan tencerelerden kafalarını kaldırıp eski havuzlar kadar derin ve sırlarla dolu gözleriyle bize bakıyorlardı. Çocuklar bizi seyreden küçük şeytanlar gibi renkli tekerleklerin yanında toplanmışlardı. Gölgelemin arasında Çingene arabalarının tüyleri kabarık atları yere ayaklarını vuruyor ve homurdanıyordu. Tüm bunlar lambaların ışığı nedeniyle koyu sarı renkte görünüyordu. Paris'te her şey mantık ve devrimden ibaretti. Burada ise daha eski, daha ilkel ve özgür bir şeyler vardı.

"Ben Stefan" dedi bizden silahlarımızı bırakmamızı isteyen adam. Adamın koyu renkli temkinli gözleri, gür bir bıyığı ve muhtemelen eski kavgalarda kırılmış tıpkı bir dağ sırası gibi tümsekli bir burnu vardı. "Biz, pahalı, bakımı zahmetli ve kullanırken çok ses çıkaran, doldurması yorucu ve çalınması kolay silahlarınızla ilgilenmiyoruz. Bu yüzden onları neden buraya getirdiğinizi açıklayın."

"Arabamız saldırıya uğramadan önce Toulon'a gidiyordum" dedim. "Haydutlardan kaçıyorum. Arabalarınızı görünce durdum ve onun" -Smith'i gösterdim- "arkamdan yaklaştığını duydum."

"Ve ben de" dedi Smith, "hayatını kurtardıktan sonra bu beyefendiyle konuşmaya çalışıyordum. Ona ateş etmek üzere olan bir hırsız vurdum. Sonra arkadaşımız bir tavşan gibi kaçtı."

O halde bu duyduğum diğer silah sesiydi. "Ama nasıl?" diye karşı çıktım. "Yani, siz nereden çıktınız? Sizi tanımıyorum. Hem siz nasıl Smith olabilirsiniz? Herkes sizin İngiltere'ye kaçtığınızı sanıyor." Havalı İngiliz donanma yüzbaşı, şubat ayında, Fransız sahil şeridinin felaketi haline gelen adam Tapınak Şövalyeleri'nin eski kalesinden hapishaneye dönüştürülen Paris Temple Hapishanesi'nden bir kadınla beraber kaçmıştı. O zamandan beri kayıptı. Smith aslında Sen Nehri'nin ağzındaki bir Fransız firkateynini çalmaya çalışırken yakalanmıştı; o kadar cesur ve kötü nam salmış bir akıncıydı ki, yetkililer onun için fidye istemeyi ya da onu takas etmeyi bile reddetmişlerdi. Yakışıklı yüzünün resmedildiği oymalar sadece Londra'da değil, Paris'te de satılıyordu. Şimdi ise bu adam Smith olduğunu iddia ediyordu.

"Sizi uyarabilmeyi ümit ederek takip ediyordum. Pusuya düştükten kısa süre sonra arabanın olduğu yere gelmem bir tesadüf

değildi; bütün gün yaklaşık bir buçuk kilometre arkanızdaydım ve bu gece kalacağınız otelde sizinle konuşmayı planlıyordum. Haydutları görünce aklıma en kötüsü geldi ve hemen kalabalığa karıştım. Oradan kaçma şekliniz harikaydı ama sayıca sizden fazlaydılar. Haydutlardan biri sizi hedef aldığında ben de onu vurdum.”

Hâlâ kuşkularım vardı. “Beni neye karşı uyaracaktınız?”

Adam Stefan’a baktı. “Mısır halkı, size güvenebilir miyiz?”

Çingene doğrulmuş, kavgaya hazır bir pozisyon almıştı. “Kampımızda misafir olduğunuz sürece sırlarınız burada kalır. Bu çağı, İngiliz’i, koruduğunuz şekilde biz de sizi koruyacağız. Biz de olanları gördük ve katiller ile kurbanları arasında ayırım yapabiliriz. Sizi takip etmeye kalkan hırsız, arkadaşlarının yanına dönmeyecektir.”

Smith gülümsüyordu. “O halde, hepimiz asker sayılırız! Evet, Temple Hapishanesi’nden kral yanlılarının yardımıyla kaçmıştım ve evet, kısa bir süre sonra İngiltere’ye gitmeyi planlıyorum. Sadece Normandiya’daki bir limandan kaçmak için gerekli belgelerin hazırlanmasını bekliyorum. Yeni savaşlar beni bekliyor. Ama korkunç delikte kalırken zamanımın bir kısmını Tapınak Şövalyeleri’nin öğrencisi olan hapishane yöneticisiyle konuşarak geçirdim; adam Süleyman Peygamber ile onun duvarcıları, Mısır ve rahipler, zaman içinde kaybolan büyüler ve güçlerle ilgili her türlü hikâyeyi biliyordu. Hepsi pagan saçmalığıydı ama çok ilginçti. Peki ya eskiler şimdi olmayan güçlerden haberdardılarsa? İşte o zaman, kaçtıktan sonra saklanırken kral yanlıları bana Fransız güçlerinin Doğu’ya yapılacak bir sefer için hazırlandıklarını ve bir Amerikalının onlara katılmak için davet edildiğini söylemişlerdi. Sizden ve elektrik konusundaki uzmanlığınıza haberdarım Bay Gage. Büyük Franklin’in müttefikini kim duymamıştır ki? Casuslar sadece güneye gittiğinizi değil, Fransız hükümetindeki düşman kesimlerin size ve yanınızdaki bir parçaya duydukları özel ilgiyi de rapor etmişlerdi. Bu parçanın muhafızımdan duyduğum benzer efsanelerle ilgisi varmış. Hükümet içindeki bazı gruplar sizi ele geçirmeyi umuyorlardı. Düşmanlarımız ortak olduğu için her ikimiz de Fransa’dan ayrılmadan önce sizden yardım alabileceğimi düşündüm. Bu yüzden sizi gizlice izlemeye karar verdim. Neden bir Amerikalı bir Fransız askeri seferine davet edilsin ki? Gitmeyi neden kabul etsin ki? Kont Alessandro Silano ve kumar salonundaki bahisle ilgili söylentileri duydum...”

“Sanırım benim hakkımda çok fazla şey biliyorsunuz ve hepsini sesli söylemekte de acele ediyorsunuz. Amacınız nedir?”

“Sizin amacınızı öğrenmek ve İngiltere için hizmet etmenizi sağlamak.”

“Siz delirmişsiniz.”

“Beni dinleyin. Yeni arkadaşımız Stefan biraz şarap içebilir miyiz?”

Çingene talebini kabul ettikten sonra Sarylla adında kıvrıkcık siyah saçlı, parlak gözlü ve bir müzeye konabilecek heykellere yaraşır fiziki ve flört eder tavırları olan çekici bir kıza şarap getirmesi için emir vermişti. Sanırım bu beklenen bir şeydi: Ben de yakışıklı bir serseri sayılırım. Kız şarabı getirmişti. Tanrım, o kadar susamıştım ki! Biz içkilerimizi içerken çocuklar ve köpekler arabaların tekerleklerinin yanındaki gölgelere çömelmiş, sanki kısa süre sonra bir yerlerimizden boynuzlar ya da tüyler çıkacakmış gibi merakla bizi izliyorlardı. Smith kendi susuzluğunu giderdikten sonra bana doğru eğildi. “Şimdi, sizde bir tür mücevher ya da bir alet varmış, değil mi?”

Tanrım, Smith de mi benim madalyonumla ilgileniyordu? Boğularak öldürülen zavallı Fransız yüzbaşı İtalya’da ne bulmuştu böyle? Ben de, bu değersiz şeyi kazandığım için boğulduktan sonra bir nehirde mi bulunacaktım? Madalyon gerçekten lanetli miydi? “Yanlış bilgi almışsınız.”

“Diğerleri de bu madalyonu istiyorlar değil mi?”

İçimi çektim. “Sanırım siz de istiyorsunuz.”

“Tam tersine, ben sizin ondan kurtulduğunuzdan emin olmak istiyorum. Gömün onu. Bir yere kapatın. Atın, eritin, saklayın ya da yiyin ama sadece o lanet olasıca şeyi savaş bitene kadar ortadan kaldırın. Hapishanedeki gardiyanımın anlattıklarının peri masalı olup olmadığını bilmiyorum ancak İngiltere’ye karşı mücadeleye işaret eden herhangi bir şey uygar düzeni de tehdit eder. Eğer o parçanın maddi bir değeri olduğunu düşünüyorsanız, Amiralliğin bunu telafi etmesini sağlayabilirim.”

“Bay Smith...”

“Sir Sidney.”

Adam şövalyeliği İngiltere’de kazanmamıştı, İsveç kralına yaptığı paralı askerlik hizmetiyle elde etmişti aynı zamanda kibirliliği ve kendini herkesten üstün görmesiyle de ünlenmişti. “Sir Sidney, tek ortak noktamız konuştuğumuz dil. Ben Amerikalıyım, İngiliz değil ve Fransa son devrimimiz sırasında size karşı ulusumun yanında yer almıştır. Ülkem şu andaki sorun karşısında da tarafsızdır ve bundan da önemlisi sizin neden bahsettiğinizi gerçekten anlıyorum.”

“Gage, beni dinleyin.” Bir şahin gibi ileri atıldığında son derece endişeli görünüyordu. Düzgün geniş omuzları ile kolay kolay bükülmeyen beline doğru incelen güçlü göğsüyle adamda bir savaşçı vücudu vardı ve şimdi düşününce Sarylla belki de ona ilgi duymuştu. “Sizin sömürge devriminiz daha çok siyasi bir bağımsızlıktı. Fransa’daki bu devrim ise tamamen hayatın düzeniyle ilgili. Tanrım, bir kral giyotine mahkûm edildi! Binlerce insan katledildi! Fransa’nın tüm sınırlarında savaş çıktı! Ateistlik tekrar hüküm sürmeye başladı! Kilise topraklarına el konuldu, borçlar görmezden gelindi, evlere el konuldu, avam sınıfı silahlandı, kargaşa, anarşi ve zulüm kol geziyor! Washington Robespierre ile ne kadar benzerlik taşıyorsa siz de Fransa’yla o kadar benziyorsunuz. Sen ve ben sadece bir dili değil, hukuk ile adaletin kültürel ve siyasal sistemini de paylaşıyoruz. Fransa’yı saran bu delilik tüm Avrupa’ya yayılacaktır. Anarşi ve diktatörlüğe inanmayan tüm iyi insanların müttefik olmaları gerekir.”

“Benim birçok Fransız arkadaşım var.”

“Benim de! Ben onların tiranlarına tahammül edemiyorum. Sizden kimseye ihanet etmenizi istemiyorum. Bu genç Napolyon’un düşündüğü yere hâlâ gitmenizi istiyorum. Tek istediğim bu tılsımı gizli tutmanız. Bundan yalnızca sizin haberinizi olsun, Boney, Silano ya da sorular soran başka birilerinin haberi olmasın. Ulusunuzun ticari geleceğinin çökmeye mahkûm bir devrimle değil kaçınılmaz bir şekilde Britanya İmparatorluğu’yla ilişkili olacağını unutmayın. Fransız arkadaşlarınızı bırakın demiyorum. Ama beni de arkadaşınız kabul edin, belki bir gün birbirimize yardımımız dokunabilir.”

“İngiltere için casusluk yapmamı mı istiyorsunuz?”

“Kesinlikle hayır!” Adam incinmiş görünüyordu ve sanki Çingene masum olduğuna ilişkin söylemlerini desteklemeliymiş gibi Stefan’a bakıyordu. “Ben size sadece yardım teklif ediyorum. Gitmeniz gereken yere gidin ve gördüklerinize dikkat edin. Ama eğer Napolyon’dan sıkılırsanız ve yardıma ihtiyaç duyarsanız, İngiliz donanmasıyla irtibata geçin ve herhangi bir adamın görmüş olabileceği şeyleri onlarla paylaşın. Size, üzerinde hanedan armam olan tek boynuzlu at sembolünün bulunduğu bir mühür yüzük vereceğim. Deniz Kuvvetleri Kumandanlığı’na da bu parçanın orijinal olduğunu bildireceğim. Bunu güvenli bir yolculuk için kullanın.”

Smith ve Stefan beklenti içinde bana bakıyorlardı. Benim bir aptal olduğumu sanıyorlardı? Çizmemin sahte tabanındaki nes-

nenin neden olduğu çıkıntıyı hissedebiliyordum.

“Birincisi, sizin neden bahsettiğinizi bilmiyorum” dedim tekrar yalan söyleyerek. “İkincisi ben kimsenin müttefiki değilim, ne Fransa’nın ne de İngiltere’nin. Ben sadece Paris’teki yasal bazı sorunlar halledilene kadar doğal olguları gözlemlemek üzere askere alınan bir bilimadamıyım. Üçüncüsü, sizin bahsettiğiniz şey bende olsaydı, herkesin gösterdiği ölümcül ilgi karşısında bunu itiraf da etmezdim. Ve son olarak, bu konuşmanın hiçbir yararı olduğunu sanmıyorum, çünkü bir zamanlar ben deyse bile, ki hiç olmadı, kaçtığımda hırsızlar valizimi yağmaladıkları için zaten artık bende olamaz.” İşte, diye düşündüm. Bu onların susmasını sağlayacaktır.

Smith gülümsedi. “İyi adam!” diye bağırdı koluma vurarak. “Senin sezgilerinin iyi olduğunu biliyordum! İyi gösteriydi!”

“Şimdi artık bir şeyler yiyebiliriz” dedi Stefan performansının iyi olduğunu kabul ederek. “Bana Temple Hapishanesi’ndeki derslerinizden biraz daha bahsedin Sir Sidney. Biz Rom’ların kökenleri firavunlara, İbrahim ve Nuh’a kadar uzanır. Birçok şeyi unutmuş olabiliriz ama bazen hâlâ geleceği söyleyebilir ve alınyazısını değiştirebiliriz. Sarylla, orada bir *drabardi*, bir falcı var ve belki de o size geleceğinizi söyleyebilir. Hadi gelin, gelin oturun ve hep beraber Babil ve Tyre’den, Memfis ve Kudüs’ten bahsedelim.”

Ben hariç herkes eski dünyanın gizemine mi kapılmıştı? Smith’in verdiği yüzüğü parmağıma takarken, başka bir arkadaşla daha sahip olmanın zararı olmayacağını düşünüyordum.

“Burada ne kadar kalırsam sizleri de o kadar tehlikeye sokarım” dedi Smith. “Gerçeği söylemek gerekirse beni takip etmesi için bir Fransız dragon bölüğü arkamdan gönderilmişti. Ben hemen konuşmak istemiştim ama artık onlar soygundan haberdar olmadan ve tam zamanında birine ateş edişimin hikâyesini dinlemeden önce gitmem gerekiyor.” Kafasını salladı. “Bu esrarengiz şeylere olan hayranlıktan nasıl bir sonuç çıkarmam gerektiğini gerçekten bilmiyorum. Gardiyanım Boniface, Jacoben tiranlarının en kötülerindendi ancak bana sık sık mistik sırlarla ilgili ipuçları verirdi. Biz yetişkinlere inanmamanız söylene bile hepimiz büyüye inanmak isteriz. Eğitimli bir adam bunu gözardı edebilir ve bazen çok fazla şey bilmek de bizi kör edebilir.”

Tıpkı Talma gibi konuşuyordu.

“Rom halkı yüzyıllardır Mısırlı atalarımızın sırlarını gizli tutmuştur” dedi Stefan. “Ama bizler yine de eski sanatların varisleriyiz.”

Onların Mısır'la olan bağlantılarından kuşkuluydum –adları anavatanlarının büyük ihtimalle Romanya olduğuna işaret ediyordu– ama yine de elbiseleri, eşarpları, atkıları ve bir tarafta anı⁶ diğer tarafta köpek başlı Anubis figürinini de içeren taklarıyla son derece karanlık ve renkli bir grup gibiydiler. Kadınları Kleopatra'ya benzemiyordu ama çekici bir güzellikleri olduğu doğrudu. Acaba ne tür sevişme sırları biliyorlardı? Birkaç dakika bu soruyu düşünmüştüm. Ne de olsa bir bilimadamıyım.

“Elveda, yeni arkadaşlarım” dedi Smith. Stefan'a bir kese uzatmıştı. “Bu, Mösyö Gage ve yanında olmadığını söylediği tılsımın sağ salim Toulon'a ulaşması için ona yardım etmenizi sağlayacak bir ödeme. Sizin ağır ilerleyen arabalarınız sayesinde fark edilmeyecektir. Anlaştık mı?”

Çingene paraya göz attı, havaya fırlattı ve yakaladıktan sonra gülümsedi. “Bu kadar para için onu İstanbul'a bile götürürüm. Ama aranan bir adam için onu bedavaya da götürürüm.”

İngiliz başını salladı. “Öyle yapacağına inanıyorum ama lütfen İngiltere'nin bu cömert teklifini kabul et.”

Çingenelerle yola devam etmek Toulon'a varana kadar Talma'dan ayrı kalmama yol açacaktı ancak bunun hem kendim hem de arkadaşım için daha güvenli olacağını anladım. Talma endişelenecekti fakat o zaten hep endişelenirdi.

“Gage, tekrar karşılaşacağız” dedi Smith. “Yüzüğümü parmağından çıkarma; kötü Fransızlar onun ne olduğunu anlamayacaktır, onu hapishanedekeyken sakladım. Bu süre zarfında, aklına sahip ol ve idealizmin çok çabuk tıranlığa ve kurtarıcıların da hızla diktatörlere dönüşebileceğini unutma. Sonunda kendini anavatanının da yer aldığı tarafta bulabilirsin.” Smith sonra tıpkı geldiği gibi sessizce ağaçların arasında kaybolduğunda, kimsenin karşılaştığıma inanmayacağı bir hayalete benzemişti.

Tekrar karşılaşmak mı? Bu konuda söz hakkım olursa elbette hayır derdim. Smith'in şu anda bulunduğumuz yerden binlerce kilometre uzaktayken hayatıma tekrar nasıl gireceğinden emin değildim. O anda sadece aranan bir adamın gitmesiyle rahatladım.

“Artık ziyafete başlayalım” dedi Stefan.

“Ziyafet” kelimesi abartılıydı; suyunda kalın ve hazmı güç bir ekmeğin yumuşatıldığı zengin bir türlü ikram edilmişti. Bu tuhaf göçebelerin arasında, onların hazırdaki misafirperverliklerine bishaşmış olmakla beraber kendimi güvende hissediyordum.

Benden arkadaşlığım dışında hiçbir şey istemiyor görünüyorlardı. Çizmemin tabanındaki nesneyle ilgili gerçekten herhangi bir şey bilip bilmediklerini merak ediyordum.

“Stefan, ben Smith’in bu kolye konusunda haklı olduğunu söylemiyorum. Ama eğer gerçekten öyle bir parça varsa, bunun neresi beni açgözlü yapar?”

Stefan gülümsemişti. “Konu kolye değil, onun bir tür ipucu olması aslında.”

“Ne için bir ipucu?”

Çingene omuzlarını silkti. “Benim tek bildiğim eski hikâyeler. Bilinen hikâyeye göre uygarlığın başlangıcında yaşayan eski Mısırlılar, insanlar onu doğru yönde kullanacak zihinsel ve manevi seviyeye gelinceye değin tehlikeli olacağını düşündükleri bir gücü kafese kapatmışlar ama geride de kolye ucu şeklinde bir anahtar bırakmışlar. Söylenenlere göre Büyük İskender, Perslerle savaşmadan önce Amon ve Zeus’un oğlu ilan edildiği Siyva Çölü’ndeki vahaya düzenlediği uzun ve zorlu yolculuk sırasında bunu almıştır. Sonunda da bilinen tüm dünyayı fethetmiştir. Böyle bir şeyi bu kadar kısa sürede nasıl başarmıştır peki? Sonra Babil’de henüz genç bir adamken ölmüştür. Hastalıktan mıydı? Yoksa öldürülmüş müydü? Söylentiye göre İskender’in generali olan Ptolemaios büyük güçleri serbest bırakma ümidiyle anahtarı tekrar Mısır’a geri götürmüştü ancak onun ne anlama geldiğini anlayamamıştı. Ptolemaios’un soyundan gelen Kleopatra, Sezar’a Roma’ya giderken eşlik ettiği sırada anahtar yanındaydı. Sonra Sezar da suikasta kurban gitmişti. Tarih boyunca büyük adamlar anahtarı ele geçirmiş ve kendi sonlarını hazırlamışlardır. Krallar, papalar ve sultanlar onun lanetli olduğunu düşünmeye başlamışlardı; hatta büyücüler ve sihirbazlar bile bu parçanın büyük sırları açığa çıkaracağına inanıyorlardı. Yine de kimse onun nasıl kullanıldığını artık hatırlamıyordu. Bu iyiyi mi yoksa kötüyü mü serbest bırakacak bir anahtardı? Katolik Kilisesi bu nesneyi, yine başarısızlıkla sonuçlanan, Haçlı Seferleri sırasında Kudüs’e götürmüştü. Tapınak Şövalyeleri onun koruyucusu olmuş, ilk önce Rodos’ta ve sonra da Malta’da saklamışlardı. Gerçekten neyin arandığını karanlıkta bırakan Kutsal Kâse için karmaşık araştırma seferleri düzenlenmiştir. Madalyon yüzyıllar boyunca unutulmuş olarak kaldı, ta ki biri onun önemli olduğunu tekrar anlayana kadar. Şimdi de belki bir şekilde Paris’e ulaşmış ...ve bizim kampımıza kadar gelmiş. Tabii sen bunu zaten inkâr etmiştin.”

Bu madalyonun onu eline geçiren herkese ölüm getirmesinden

hoşlanmamıştım. “Benim gibi sıradan bir adamın aynı anahtara rastlamış olabileceğine inanıyor musun?”

“Ben yüzlerce Gerçek Haç'ı⁷ ve azizlerin parmakları ile dişlerini rehin olarak bıraktım. Neyin gerçek neyin sahte olduğunu kim söyleyebilir ki? Sadece kimi adamların, sende bulunmadığını iddia ettiğin parça konusunda ciddi olduklarını aklından çıkarma.”

“Belki de Smith haklıdır. Bende olduğunu düşünürsek, onu atmam gerekir. Ya da size vermem gerekir.”

“Bana değil!” Adam paniğe kapılmıştı. “Ben ne onu kullanacak ne de anlayacak konumda değilim. Eğer anlatılanlar doğruysa, madalyon sadece yapıldığı yer olan Mısır'da işe yarayacaktır. Ayrıca, yanlış insanlara uğursuzluk getiriyormuş.”

“Ben bunu doğrulayabilirim” dedim umutsuz bir şekilde. Dayak, cinayet, kaçış ve bir soygun... “Yine de Franklin gibi bir bilgin bunun tamamen batıl inanç olduğunu söylerdi.”

“Ya da yeni bilimsel verilerle onu incelemeye çalışırdı.”

Stefan'ın, özellikle anlattığı hikâyeler benim bile tamahkârlığımla alevlendirmiş olmasına rağmen, onun açgözlü görünmeyişinden etkilenmiştim. Diğerlerinin çoğu bu madalyona sahip olmayı ya da onun gömülmesini istemişti: Silano, haydutlar, Fransız seferi, İngilizler ve gizemli Mısırlı Ayini. Tüm bunlar madalyonun değerli olduğunu gösteriyordu ve bundan bir fayda sağlayana ya da hangi şeytanın işi olduğunu anlayana kadar saklamam gerektiğine işaret ediyordu. Sonuçta Mısır'a gitmem gerekiyordu. Bu arada arkamı da kollamalıydım.

Sarylla'ya baktım. “Kızınız geleceğimi söyleyebilir mi?”

“O tarotun sahibelerinden biri.” Stefan parmağını şaklattı ve kız mistik kartlardan oluşan bir desteye yanımıza geldi.

Daha önce kartlardaki sembolleri görmüştüm; ölüm ve şeytanla ilgili çizimler epey rahatsız ediciydi. Kız ateşin önünde sessizce kartları dağıttı, düşündü ve sonra birkaçını çevirdi: kılıçlar, âşıklar, kadehler, büyücü. Kızın kafası karışmış gibiydi hiçbir tahminde bulunamıyordu. Sonunda birini kaldırdı.

Kartın üzerindeki bir şaklaban ya da soyтарыdı. “Bu o.”

Bunu bekliyordun ama değil mi? “O ben miyim?”

Kız kafasını salladı. “Aynı zamanda aradığın kişi o.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Kartlar, senin gitmen gereken yere vardığında benim ne demek istediğimi öğreneceğini söylüyorlar. Sen, soyтары bulması gereken, bilgeliği bulmak için bilgi olan soytarısın. İlk önce bu-

7. İsa Peygamber'in gerildiği haça ait olduğuna inanılan ağaç parçaları. (ç.n.)

lunması gerekeni bulması gereken bir maceracısın. Bunun dışındakileri bilmemen daha iyi.” Daha fazla bir şey söylememiştir. Kehanette bulunmanın gerektirdiği bir ustalık, iyi hazırlanmış bir kontrat gibi belirsiz olmak değil miydi? Sonra biraz daha şarap içmiştim.

Büyük atların nal seslerini duyduğumuzda geceyarısını epey geçmişti. “Fransız süvarileri!” dedi bir Çingene nöbetçi.

Atların toynakları altında kırılan dalların çatırtılarını, şangırtıları ve tangırtıları duyabiliyordum. Bir lamba hariç tüm diğer lambalar söndürüldü ve Stefan dışında herkes arabalarına saklandı. Sarylla benim elimi tutmuştu.

“Bir Rom olduğuna inanmaları için senin kıyafetlerini hemen değiştirmemiz gerekiyor” diye fısıldadı.

“Benim için bir kıyafetin var mı?”

“Tenin var ya.”

Doğru, bu da bir fikirdi. Sarylla’yı Temple Hapishanesi’ne tercih ederdim. Elimden tuttu, bir arabaya süzülerek girdik, kızın küçük parmakları lekeli kıyafetleri çıkarmama yardım etti. Kız da kendi kıyafetlerini çıkarmış, bedeni yarı karanlıkta ışıldanmıştı. Ne gündü ama! Arabalardan birinde onun sıcak ve ipeksi teninin yanına uzanmış, Stefan’ın bir süvari teğmeniyle konuşmalarını dinliyordum. “Sidney Smith” kelimelerini, sinirli tehditler savrulduğunu ve arabaların kapıları açıldığında çıkan gürültüleri duyuyordum. Bizim arabanın kapısı açıldığında uyuyor numarası yapmıştık ve Sarylla üzerindeki battaniyenin göğüslerinden aşağı kaymasına izin vermişti. Onların uzun bir süre baktıklarından emin olabilirsiniz, tabii elbette bana değil.

Sonra atlılar uzaklaşırken kızın bundan sonra ne yapmanız gerektiğini söylediğini duydum. Lanet olsun ya da olmasın, Toulon’a yapacağım yolculuk giderek daha da iyi bir hal almaya başlamıştı.

“Bana Mısır’da ne yaptıklarını göster” diye fısıldadım ona.

Beşinci bölüm

Bir ay sonra, 19 mayıs 1798'de, 120 toplu Fransız amiral gemisi *L'Orient*'ın kaç güvertesinde Avrupa'daki birçok lüks adamla omuz omuza duruyordum. Bizimle birlikte askerler ile âlimlerden oluşan bir grup da denize açılan 180 geminin görkemli geçit törenini seyrediyordu. Mısır seferi başlamıştı.

Masmavi Akdeniz, karşıdan gelen hoş bir esintiyle dolan yelkenlerle bembeyaz kesilmişti ve söylentilere göre körfezde bulunan İngiliz filosunu etkisiz hale getirdiğini ümit ettiğimiz bir fırtınanın sayesinde güverteler parlıyordu. Gemiler Toulon limanının girişine gelirken dalgalara giren her pruva köpüklerle daha da büyüyordu. En büyük gemilerin ön güvertelerinde toplanmış olan askeri bandoların pirinç enstrümanları parıldıyordu ve yurtseverlik duygularını kamçılayan marşlar çalan bu bandolar birbirlerini geçerken çıkardıkları seslerle âdeta yarışıyorlardı. Şehirdeki kalelerden top atışlarıyla donanmaya selam veriliyordu ve gemilerdeki otuz dört bin asker ile gemici, Bonapart'ın amiral gemisini geçerken gökgürültüsünü andırır seslerle sevinçlerini belli ediyorlardı. Bonapart bir bildiri yayımlayarak, her birinin yaklaşık yirmi beş bin metre karelik topraklardan yeterli ganimeti elde edeceği sözünü vermişti.

Bu daha başlangıçtı. Cenova, Korsika'daki Ajaccio ve İtalya'daki Civitavecchia'dan gelen daha küçük filolar da Mısır işgal gücüne daha çok Fransızlara takviye olarak katılıyorlardı. Malta'ya ulaştığınızda dört yüz gemi ve kırk beş bin asker ile buna ilaveten bin at, yüzlerce araba ve sahra topu, diğer moral verici hizmetleri sunmaları beklenen üç yüzden fazla sertifikalı çamaşırcı kadın, yüzlerce kaçak kadın ve cariye de bize katılacaktı. Gemide askerlerin hepsi için dört bin şişe şarap bulunuyordu ve

buna ilaveten Joseph Bonapart'ın kardeşi için kendi mahzeninden getirttiği sekiz yüz şişe özel seçilmiş şarap vardı. Komutanımız aynı zamanda Kahire'yi uygun şekilde inceleyebilmek için çift koşumlu güzel bir araba da getirtmişti.

“Biz Fransız ordusuyuz, İngiliz ordusu değil” demişti adamlarına. “Bir sefer sırasında onların kalede yaşadıklarından çok daha iyi koşullarda yaşamalıyız.”

Bu sözler önümüzdeki aylarda acı bir şekilde hatırlanacaktı.

Çingenelerin ağır giden arabalarıyla dolambaçlı yollarda yapılan bir yolculuk sonunda Toulon'a gelmiştim. Hoş bir mola olmuştu. “Mısır'ın rahipleri” bana basit kâğıt numaraları göstermiş, tarot falını açıklanuşlar, hazine mağaraları ve güç tapınaklarıyla ilgili bir sürü hikâyeler anlatmışlardı. Elbette hiçbirisi Mısır'a gitmemiştii ya da hiçbirisi hikâyelerinde bir gerçek payı olup olmadığını bilmiyordu ama yine de hikâye anlatmak onların başlıca yetenekleri ve gelir kaynakları arasındaydı. Sütanneler, bahçıvanlar ve polis memurları için olumlu kehanetlerde bulunduklarını görmüştüm. Fanteziler kurarak kazanamadıklarını çalıyorlar, çalamadıklarını da sanki hiç yokmuş gibi görmezden geliyorlardı. Bu grupla Toulon'a kadar gelmek, Antoine Talma'dan ayrılmanın ve gecikmemin onun endişelenmesine yol açacağını bilmeme rağmen Paris'ten kaçışını bir yolcu arabasında geçirmekten çok daha eğlenceli olmuştu. Yine de gazetecinin masonlarla ilgili teorilerini dinlememek büyük bir rahatlıktı ne var ki Sarylla'nın sıcak kollarından ayrılmaya hiç istekli değildim.

Yapılan hazırlıkların koşuşturmacası ve telaşıyla bir tımarhane-ye dönüşen liman, askerler, denizciler, ordu donatım müteahhitleri, taverna sahipleri ve genelev sahibeleriyle doluydu. Ünlü âlimleri kafalarındaki şapkalarından, heyecan ve tedirginliklerinden bir de henüz sert olan sağlam yeni çizmeleriyle ağır ağır yürüyüşlerinden kolayca tanıyabilirdiniz. Subaylar harika üniformaları içinde tavus kuşları gibi parlıyorlardı ve sıradan askerler henüz nereye düzenleneceği açıklanmamış bir sefer için oldukça heyecanlı ve neşeli bir şekilde yazgılarına boyun eğiyorlardı. Böyle bir kalabalık arasında kıyafetlerim ve eskisinden daha da yıpranıp lekelenmiş olan yeşil paltomla pek fazla fark edilmiyordum ama yine de güvende hissetmek için ve haydutların, antika meraklılarının, jandarmaların, lamba taşıyıcılarının ya da bana zararı dokunabilecek herhangi birinin ulaşamayacağı bir yer olduğundan hızla *L'Orient*'a çıkmıştım. Gemide Talma'yla tekrar karşılaşmıştık.

“Doğu'daki tehlike ve maceraya arkadaşım olmadan katılaca-

ğımdan çok korkmuştum!" diye şaşkınlığını dile getirmişti. "Bert-hollet de çok endişelendi! *Mon dieu*, neler oldu?"

"Üzgünüm ama sana hiçbir şekilde haber gönderemezdim. En doğru şey sessizce yoluma devam etmektir. Senin endişeleneceğini biliyordum."

Arkadaşım bana sarıldı. "Madalyon nerede?" derken onun nefesini kulağımda hissedebiliyordum.

Artık daha dikkatli biriydim. "Yeterince güvenli bir yerde arkadaşım. Yeterince güvenli bir yerde."

"O parmağındaki de ne? Yeni bir yüzük mü?" Sidney Smith'in verdiği şeye bakıyordu.

"Çingenelerin verdiği bir hediye."

Talma ile birbirimize ayrı ayrı yaşadığımız maceralardan kısaca bahsetmiştik. Ben arabadan kaçtıktan sonra geride kalan haydutların da şaşkınlıktan etrafa dağıldıklarını söyledi. Sonra başka bir kaçağı – "karanlıkta her şey şaşırtıcıydı" – arayan süvariler gelmiş ve atlılar ormana girmişlerdi. Bu arada arabacı da geride kalan yolcuları toplayarak yolu kapatan ağacı hep beraber kaldırmalarını sağlamış, sonrasında bir otelde mola vermişlerdi. Talma, benim ormanda bir yerlerden çıkma olasılığımaya karşı bir sonraki günün arabasını beklemeye karar vermişti. Ben ortaya çıkmayınca da ölmüş olabileceğimden korkarak Toulon'a gitmişti.

"Çingeneler!" diye bağırarak merakla bana bakıyordu. "Sorunla karşılaşma konusunda gerçekten yeteneklisin Ethan Gage. Hem o adama ateş etmen! Ben epeyce şaşırmış, paniğe kapılıp korkmuştum!"

"Adam neredeyse seni vuruyordu."

"Elbette, sen kızıl Kızılderililerle beraberdin."

"Gezilerim sırasında birçok insanla karşılaştım Antoine ve bir elimle selam verirken diğer elimi silahımda tutmayı öğrendim." Bir an durdum. "O öldü mü?"

"Onu taşırlarken kan içindeydi."

Gecenin karanlık saatlerinde meraklanacak başka bir şey daha çıkmıştı.

"Çingeneler söylendiği gibi kötü insanlar mı?" diye sordu Talma.

"Hiç değil, tabii eğer ceplerindekilere dikkat edersen. Benim hayatımı kurtardılar. Onların kullandığı baharatlar, sadece kendi kadınlarının tatmin edebileceği hislerin uyanmasına neden oluyor. Evleri, işleri, hiçbir bağları yok..."

"Sen kendin gibileri bulmuşsun! Geri dönmene şaşırdım!"

"Onlar Mısırlı rahiplerin soyundan geldiklerini düşünüyorlar."

Oradaki birçok sırrın anahtarı olduğunu söyledikleri kayıp bir madalyonla ilgili efsaneler duymuşlar.”

“Tabii ya, bu Mısırlı Ayını’nın madalyonla ilgisini de ortaya koyuyor. Cagliostro kendini sıradan masonlarla rekabet halindeymiş gibi hissetmişti. Belki de Silano bunun kendi locası için bir avantaj olduğunu düşünüyordur. Ama bizi alenen soymaya çalışmak? Söz konusu sır gerçekten çok güçlü bir şey olmalı.”

“Peki, Silano’dan ne haber? O Bonapart’ı bilmiyor mu?”

“Söylenenlere göre İtalya’ya gitmiş, belki de senin kazandığın şeyle ilgili ipuçları bulmak içindir ne dersin? Berthollet generalimize madalyondan bahsetti ve o da epey ilgilenmiş görünüyordu ama Bonapart masonlara aynı zamanda peri masallarının arasında kaybolmuş embesiller de demiştir. Kardeşleri Joseph, Lucien, Jerome ve Louis, bizim cemiyetimizin üyesi olduklarından bu konuyu tartışıyorlar. Napolyon, senin Louisiana’yla ilgili fikirlerinle olduğu kadar mücevher konusundaki seçimlerinle de ilgilendiğini söyledi ancak sanırım onun bir Amerikalı’ya iltifat etmesi pek olası değil. Senin Franklin’le ilişkiden çok memnun oldu. Bir gün onun Birleşik Devletler’le ilgili planlarını açıklamasına yardımcı olacağını ümit ediyor.”

Talma beni amiral gemisine çıkan âlimlere meşhur bir kaçak olarak tanıştırmıştı. Bonapart’ın işgale eşlik etmek için davet ettiği 167 kişilik meslek sahibi sivil grubun bir parçasıydık. Bu topluluğun içinde on dokuz mühendis, on altı haritacı, iki sanatçı, bir şair, bir doğubilimcisi, bir sürü matematikçi, kimyacı, antika uzmanı, gökbilimci, mineralog ve zoolog vardı. Bu grubun büyük bir kısmını bir araya getiren Berthollet ile tekrar karşılaşmıştık ve kısa süre sonra da generalimizle tanıştırılmıştım. Benim vatan-daşlığım, ünlü Franklin’le olan zayıf bağlantım ve bir pusudan nasıl kurtulduğumla ilgili hikâye genç fatihi epey etkilemişti. “Elektrik!” diye bağırmuştu Bonapart. “Akıl hocanızın yıldırımlarını toplayabildiğimizi düşünsenize!”

Napolyon’un bu kadar hırsıyla hazırlanmış bir seferin lideri olmayı hak edişinden etkilenmiştim. Avrupa’nın en ünlü generali zayıf, kısa ve şaşırtıcı derecede gençti. Yirmi dokuz yaşındayken otuz bir yaşındaki dört generali gibi herkesten gençti. İngiliz ve Fransız ölçü birimleri arasındaki farklar İngiliz propagandacılarının onun boyunun ksalığını abarttığı anlamına gelmesine rağmen –aslında bir elli-bir altmış boylarındaydı– yine de çizmelerinin içinde kayboluyormuş gibi görünen ve kılıcını sürüklüyormuş izlenimi veren vücudunun genişliğiyle ilgili göze çarpan pek

kendi anavatanının bağımsızlığını istemekle geçirmişti. Söylenenlere göre matematik hariç tüm derslerinde vasat, sosyal ilişkileri olmayan, yalnız, bir akıl hocası ya da güçlü bir lideri bulunmayan, mezuniyeti sırasında Devrim'in korkunç ayaklanmasıyla karşı karşıya kalmış biriydi. Yine de birçok insan bu karmaşa karşısında dehşete düşmüşken, Bonapart devrimden yarar sağlanmıştı. Fransa kuşatma altındayken doğaçlamaya ve hayal gücüne duyulan ihtiyaçla askeri okulun katı kurallarıyla bastırılan zekâsı ortaya çıkmıştı. Kriz anlarındaki başarısı kanıtlandığında, onun üçüncü sınıf asalete sahip eski bir adalı olması konusundaki önyargılar silinmişti. Ergenliğin çekingenliği ve ümitsizliği kullanılsız bir pelerin gibi bir kenara atılmıştı ve Bonapart tuhaflığını cazibeye çevirmek için uğraşmıştı. Rütbenin çeviklikle kazanıldığı ve hırsın sonunun olmadığı Devrim'in idealizmini hiç beklenmedik şekilde temsil eden Napolyon'du. Sidney Smith gibi muhafazakârlar bunu görememelerine karşın bu aslında Amerika ve Fransa'daki devrimlerin benzer noktasıydı. Bonapart kendi kendini yaratmış bir adamdı.

Yine de Napolyon'un bireylerle kurduğu ilişkiler gördüğüm en tuhaf ilişkilerdi. İnkâr edilmesi güç bir karizmaya sahipti ama sanki hep rol yapan bir aktör gibi –ürkek, mesafeli, gergin– önceden prova edilmişçesine hareket ediyordu. Size bir avizenin parlaklığıyla bakardı ve bir attan yayılan sıcaklık gibi ondan da bir enerji yayılırdı. Hem iltifatkâr bir edayla hem de bunaltıcı bir yoğunlukla size yönelirdi ki bunu bana birçok kez yapmıştır. Ama bir dakika sonra tüm dikkatini başka birine verebilir ve sizin sanki güneşin önünden bir bulut geçmiş gibi hissetmenize yol açardı, bundan birkaç saniye sonra da kalabalık bir odada bile tıpkı size baktığı gibi gözlerini yere indirerek, düşüncelerinin içinde kaybolur ve kendi dünyasına dalıp giderdi. Parisli bir kadının onun bu içine kapanık ifadesinin, insanın karanlık bir koridorda karşılaşmaktan korktuğu türde bir şey olduğunu söylediği anlatılmıştı. Cebinde, altı kez okuduğu, bir intiharı ve ümitsiz aşkı anlatan bir roman olan Goethe'nin *Genç Werther'in Acıları*'nın başparmak izleriyle dolu bir kopyasını taşırdı. Piramitler Savaşı'nda onun haşın tutkularını, zafer ve dehşet anlarında görecektim.

Her direğinde üç renkli bayrağın dalgalandığı son geminin de geçmesi tam sekiz saat sürmüştü. Aynı sırada bir düzine gemi, kırk iki fırkateyn ve yüzlerce nakliye gemisi görmüştük. Bizim bulunduğumuz amiral gemisi, çocuklarının arkasından giden bir anne ördek gibi sonunda denize açıldığında güneş çoktan batma-

ya başlanıyordu. Filo suyun üzerinde neredeyse iki mil karelik bir yer kaplarken, büyük savaş gemileri yelkenlerini indirerek küçük ticari teknelerin onlara yetişmesine izin veriyordu. Diğer konvoylar da bize katıldıktan sonra filonun tamamı dört mil karelik bir alanı kaplamış, üç deniz milinden biraz fazla bir hızla ilerlemeye başlamıştı.

Deneyimli denizciler dışında herkes acınacak haldeydi. Deniz tutmasına karşı hassas olduğunu bilen Bonapart zamanının büyük bir kısmını geminin sallantıları sırasında sabit bir şekilde kalması için iplerle bağlanmış tahta bir yataкта geçiriyordu. Geri kalanlarımızın ise ister ayakta duralım ister uyumaya çalışalım hep midesi bulanıyordu. Talma artık hasta olduğunu hayal etmek zorunda değildi, çünkü gerçekten hastaydı ve birkaç kez bana neredeyse ölümle burun buruna geldiğinden emin olduğunu söylemişti. Askerlerin yukarıdaki güverteye çıkıp, içlerini boşaltacak kadar zamanları olmadığından kovalar artık taşarcasına dolmuş, gemiler kusmuktan leş gibi kokmaya başlamıştı. *L'Orient*'in beş güvertesi de iki bin asker ve bin denizci dışında sığırlar ve koyunlarla dolmuştu; güvertelerde o kadar çok erzak vardı ki, pruvadan kışa kadar ancak birbirimizi ezerek geçebiliyorduk. Berthollet gibi kıdemli insanların kırmızı damaskolarla kaplı kamaraları vardı ama o kadar küçüktüler ki, insana sanki bir tabutta oturuyormuş hissi veriyorlardı. Benim gibi daha az kıdemli entelektüeller nemli meşeden hücrelerle idare etmek zorundaydı. Yemek zamanı geldiğinde, sıralarda o kadar bitişik oturuyorduk ki, elimizi ağızımıza zor götürebiliyorduk. Ambarda bağlı bir düzine at ayaklarını yere vuruyor, kışıyor ve işiyorlardı dolayısıyla bütün giysilerimiz tümüyle nemliydi. Aşağıda kalan lombarların denizin yükselmesine karşı kapatılması gerektiğinden içerisi karanlık oluyor ve bu da insanın bir şeyler okumasını imkânsız kılıyordu. Biz yine de geminin su üstündeki kesiminde kalmayı tercih ediyorduk, ne var ki geminin ilerlemesi için uğraşan denizciler sık sık kalabalık yüzünden sinirlenip bize aşağı inmemizi söylüyorlardı. Bir gün içinde herkes sıkılmıştı; bir hafta sonra hepimiz çöle ulaşmak için dua etmeye başlamıştık.

Bütün bu rahatsızlıklara bir de İngiliz gemilerinin gözetlenmesinin tedirginliği eklenmişti. Bir kolunu ve gözünü kaybetmesine rağmen hâlâ görev aşkını koruyan Horatio Nelson adlı tahrikçinin filosuyla bizi avlayacağını düşünüyorduk. Devrim Fransız donanmasını en iyi birkaç kral yanlısı kıdemli subaydan mahrum bıraktığı için ve ayrıca kereste nakleden gemiler yüzünden, silah

güverteleri de erzakla doldurulduğundan denizdeki her türlü çatışmadan korkuyorduk.

Başlıca eğlencemiz havaydı. Birkaç gün sonra şimşeklerle tamamlanan şiddetli bir fırtınaya yakalanmıştık. Bu kasırga *L'Orient*'ın o kadar şiddetli sallanmasına neden olmuştu ki, sığırlar korku içinde bağırmuş ve bağlanmamış her şey bir çamur yığını haline gelmişti. Birkaç saat sonra hava tekrar sakinleşmiş ve günün ilerleyen saatlerinde o kadar sıcak ve boğucu hale gelmişti ki güvertedeki deliklerden zift çıkmaya başlamıştı. Rüzgâr değişken ve su durgundu. Yolculukla ilgili anılarım yorgunluk, mide bulantısı ve endişeden ibaretti.

Güneye doğru yol alırken Bonapart yemeklerden sonra sohbetler düzenlemek için bilimadamlarını sık sık büyük kamarasına çağırarak gibi bir alışkanlık edinmişti. Bilimadamları bu hararetli tartışmaları bir hoş geldin eğlencesi olarak görürken, Bonapart'ın subayları için ise bu saatler kestirmek için bir bahaneydi. Napolyon Ulusal Enstitü'ye seçilmesini sağlamak için siyasi bağlantılarını kullanmış biri olarak kendini de bir âlim gibi görmekten hoşlanırdı ve bir asker olmasaydı kesinlikle bir alim olacağını iddia etmeyi severdi. En büyük ölümsüzlüğün, savaş kazanmaktan değil insanın dağarcığına bir şeyler eklemekten geçtiğini ileri sürerdi. Kimse onun samimiyetine inanmazdı ama böyle söylenmesi bile hoştu.

İşte böylece, yuvalarında sabırla bekleyen av köpekleri gibi ileriye doğru çıkıntı yapan kış toplarıyla alçak kemereli odada toplanmıştık.

Yelken beziyle kaplı zemin, tıpkı Dionisyen mimarların çizim tahtalarını temel alan mason localarındaki gibi siyah-beyaz satranç desenliydi. Bu Fransız donanma tasarımcısı cemiyetin üyesi miydi acaba? Yoksa biz masonlar gördüğümüz tüm benzer sembol ve şekilleri kendimize mi mal ediyorduk? Yıldızlar, Ay, Güneş, terazi ve piramidin de içinde bulunduğu geometrik biçimleri eski çağlardan aldığımızı biliyordum. Bu ödünç alma eğilimi iki türlü yorumlanabilirdi: Napolyon'un kendine sembol olarak seçtiği çalışkan arı, kardeşlerinin ona daha önce söylediği gibi masonların kovan sembolünden esinlenilmiş olabilirdi.

İşte burada içinde bulunduğum bilimsel kardeşliği gözlemlemiştim ve bu parlak insanlardan oluşan topluluğu, benim üyeliğime biraz kuşkuyla yaklaştıkları için suçlayamıyordum. Mistik sırlar mı? Berthollet gruba benim, Mısır'da bulmayı ümit ettiğim di-

ğerleriyle onu kıyaslayabileceğim bir “sanat eseri”yle karşılaştığımı söylemişti. Bonapart da benim eski Mısırlıların elektrik konusundaki ustalıklarıyla ilgili teorilerimi dile getirmişti. Ben de piramitlere farklı bir gözle bakmayı umduğumu belli belirsiz söylemiştim.

Meslektaşlarım benden çok daha başarılıydılar. Berthollet’den zaten bahsetmiştim. Prestij anlamında sadece grubun en yaşlısı olan elli iki yaşındaki ünlü matematikçi Gaspard Monge onunla boy ölçüşebilirdi. Kocaman, altları torbalanmış gözlerini gölgeleyen gür kaşlarıyla Monge bilge bir yaşlı köpek gibi bakıyordu. Tasarı geometrinin kurucusu olan bu adamın bilimsel kariyeri, Devrim sırasında Fransız top sanayini kurtarması istenildiğinde bakanlığa ait bir görevle gölgede bırakılmıştı. Hemen kilise çanlarının top yapımı için eritilmesini sağlamış ve *Description de l’art de fabriquer les canons* (Top Yapım Sanatı) adlı bir eser yazmıştı. Metrik sistemi oluşturmaktan, Bonapart’a İtalya’daki Mona Lisa’yı çalmayı öğütlemeye kadar her şeye analitik bir bakış açısı getirmişti. Belki de benim aklımın onunki kadar disiplinli çalışmadığını sezdiğinden beni sanki çok uzak bir yeğeni gibi görmeye başlamıştı.

“Silano!” diye haykırmıştı Monge, ona sefere nasıl katıldığını anlattığımda. “Floransa’da onunla karşılaşmıştım. Vatikan kütüphanelerine gidiyordu; İstanbul ve Kudüs’ten, Türklerden eve gitmek için izin almaktan bahsediyordu. Ama neden olduğunu bir türlü söylemiyordu.”

Monge’un dışında benim tüfeğimin namlusundan bile uzun bir adı olan Deodat Guy Silvain Tancrede Gratet de Dolomieu adlı meşhur bir jeologumuz vardı. Malta Şövalyeleri’ne çırak verildiği on sekiz yaşında bir düelloda düşmanını öldürdüğü gerekçesiyle sakın akademik topluluklarda ün salan Dolomieu kırk yedi yaşında son derece zengin, maden okullarında profesör ve dolomitin kâşifiydi. Kocaman bir bıyığı olan bu sadık gezgin Mısır kayalarını görmek için sabırsızlanıyordu.

Bir matematikçi ve ışığın optik özellikleri konusunda uzman olan Étienne Louis Malus ise yirmi iki yaşında yakışıklı bir ordu mühendisiydi. Mahmur bakışlı, gür sesli biri olan Jean Baptiste Joseph Fourier ise otuz yaşında ünlü bir matematikçiydi. Doğubilimi uzmanımız ve tercümanımız Jean-Michael de Venture, ekonomi uzmanımız Jean-Baptiste Say’di, zoologumuz ise bitkilerin ve hayvanların özelliklerinin zamanla değiştiğine dair tuhaf bir fikri olan Étienne Geoffrey Saint-Hilaire’di.

Grubumuzdaki en çılgın ve mekanik açıdan en becerikli kişi, bir balon patlamasında hasar gören gözüünü bir kumaş parçasıyla kapatan, kırk üç yaşındaki tek gözlü balon uzmanı Nicolas-Jacques Conté'ydi. Fleurus Çarpışması'nda askeri keşif amacıyla balon kullanarak bu konuda tarihteki ilk isim olma özelliğini kazanmıştı. Conté bir mürekkep hokkasına gerek duyulmayan kurşunkalem adında yeni bir yazı yazma aracı icat etmişti ve aklına gelen makineleri çizebilmek için onu sürekli yeleğinin cebinde taşıyordu. Kendini çoktan seferin tamircisi ve mucidi ilan etmişti; ipekten yapılan balonların içini dolduracak hidrojeni elde etmeye yarayacak demirle tepkimeye giren yüklü bir sülfürik asit stokunu da yanında getirmişti. Havadan bile hafif olan bu gazın kullanımının daha önce balonların ısıyla havalandırılmasından çok daha pratik bir yöntem olduğu anlaşılmıştı.

"Eğer İngiltere'yi havadan işgal etme planının mantıklı olsaydı, Nicky" demişti şaka yapmayı seven Monge, "bugün bu sallanan kovaya içimi boşaltıyor olmazdım."

"Tek ihtiyacım olan daha fazla balondur" dedi Conté ona karşı çıkarak. "En küçük madeni paraları bile top imalathanelerine yattırmamış olsaydın şimdi Londra'da çay içiyor olurduk."

İçinde bulunduğumuz çağ savaşla ilgili üretilen fikirlerle canlılığını koruyordu. Yurttaşım Robert Fulton'un daha aralık ayında bir sualtı savaş gemisiyle ilgili teklifini Fransız yetkililerin nasıl reddettiğini anımsadım. Manş Denizi'nin altından bir tünel kazmakla ilgili teklifler bile yapılmıştı.

Bu eğitilmiş beyler ve kurmay subaylar, Napolyon'un "enstitü" adını verdiği, bir konu seçerek tartışmacıları belirlediği, siyaset, toplum, askeri taktikler ve bilim alanlarındaki tartışmaları yönlendirdiği toplantılar için bir araya gelirlerdi. Özel mülkün yararları ve yıkıcı kıskançlıklarıyla ilgili üç günlük bir tartışmaya girmiş, Dünya'nın yaşıyla ilgili konuşarak uzun bir gece geçirmiş, rüyaların yorumlanması ve dinin gerçekliği ya da yararı konularında çeşitli tartışmalarda yer almıştık. Napolyon'un bu konularla ilgili çok belirgin çelişkileri vardı; bir an Tanrı'nın varlığıyla alay eder ve sonra bir anda Korsikalı içgüdüleriyle tedirgin bir şekilde haç çıkarırdı. Kimse onun neye inandığını, kendisi de dahil, bilmiyordu ama Bonapart yine de dinin kitleleri nizama sokma konusundaki yararının sağlam bir savunucusuydu. "Eğer ben kendi dinimi kurabilseydim, Asya'ya hükmedebilirdim" demişti bize.

"Sanırım Musa, İsa ve Muhammed o yere senden önce vardılar" dedi Berthollet ifadesiz bir sesle.

“Benim söylemek istediğim de bu” dedi Bonapart. “Yahudilerin, Hristiyanların ve Müslümanların hepsi kendi kökenlerini aynı kutsal hikâyelere bağlamışlardır. Hepsi aynı tektanrıcılık içinde bir tanrıya inanmışlardır. Hangi peygamberin son sözü söylediğiyle ilgili birkaç önemsiz ayrıntı dışında peygamberlerin hepsi aslında farklı olmaktan ziyade birbirlerine benziyorlardı. Eğer Mısırlılara Devrim’in kader birliğini tanıdığını açıklayabilirsek, dinle ilgili hiçbir sorun yaşamayabiliriz. Hem İskender hem de Romalılar fethettikleri yerlerdeki insanların inançlarına karşı hoşgörülü politikalar izlemişlerdi.”

“Farklılıklar söz konusu olduğunda en ateşli kavgalara girenler en çok birbirine benzeyen inananlardır” diye uyardı Conté. “Katolikler ve Protestanlar arasındaki savaşları unutmayın lütfen.”

“Yine de bizler mantığın, aklın doğduğu yeni bilim çağında değil miyiz?” dedi Fourier. “Belki de insanoğlu artık akılcı olmanın eşliğindedir.”

“Hiçbir tebaa kendisine bir silah doğrultulduğunda mantıklı olamaz” dedi balon uzmanı.

“İskender Yunan tanrısı Zeus ve Mısır tanrısı Amon’un oğlu olduğunu ilan ederek Mısır’ı boyunduruk altına almıştı” dedi Napolyon. “Ben de aynı şekilde Muhammet’e de İsa’ya olduğu gibi hoşgörülü davranmayı düşünüyorum.”

“Bu arada papa gibi haç çıkarıyorsunuz” diye onu azarladı Monge. “Peki ya Devrim’in neden olduğu ateizmle ilgili ne düşünüyorsunuz?”

“Başarısız olmaya mahkûm bir siyasi görüş ve çok büyük bir hatadır. Tanrı’nın var olup olmadığı önemli değildir. Dini ve hatta batıl inançları, özgürlükle ikileme soktuğunuzda insanların aklında din her zaman özgürlükten üstün gelecektir, bu kadar basit.” Böylesi alaycı idrak kabilinden siyasi bir kararla Bonapart, kendi entelektüel ağırlığını bilimadamlarının bilgileri karşısında koruyarak eğleniyordu. Bizi kışkırtmaktan hoşlanırdı: “Ayrıca, din fakirleri zenginleri öldürmekten alıkoyan şeydir.”

Napolyon efsanelerin arkasındaki gerçeklere de hayrandı.

“Örneğin, diriliş ve bakirenin doğum yapması” demişti bize bir gece rasyonalist Berthollet gözlerini başka yöne çevirirken. “Bu sadece Hristiyanlığa ait bir hikâye değil, aksine sayısız eski inançlarda var olan bir şeydir. Siz, masonların Hiram Abif’i gibi değil mi Talma?” Yazarın Fransa’ya gönderdiği gazete makalelerinde kendisinden övgüyle bahsedeceği ümidiyle arkadaşına odaklanmaktan keyif alırdı.

“Bu o kadar bilinen bir efsane ki, insan sık sık bunun doğru olduğunu düşünmeden edemiyor” demişti Talma. “Ölüm gerçekten nihai bir son mu? Yoksa tersine çevrilebilir ya da süresiz olarak ertelenebilir mi? Firavunlar neden ölüme bu kadar önem veriyorlardı?”

“Dirilişle ilgili en eski hikâyeler Mısır tanrısı Osiris ile kardeşi ve aynı zamanda karısı İsis’le ilgili.” dedi doğubilimci bilimadamımız Venture. “Osiris kötü kalpli kardeşi Set tarafından öldürülmüştü ama İsis onu tekrar hayata döndürmek için parçalanmış organlarını bir araya getirmişti. Sonra kız kardeşiyle beraber olmuş ve oğlu Horus doğmuştu. Ölüm aslında doğum için bir başlangıçtı.”

“Şimdi bizler de sözde bunun gerçekleştiği topraklara gidiyoruz” dedi Bonapart. “Ufak bir gerçeklik payı olmasa, bu hikâyeler nereden çıkabilirdi? Eğer bir şekilde doğruysalar, Mısırlılar bu tip başarıları elde edecek ne tip güçlere sahiptiler? Ölümsüzlüğün, bitmeyen zamanın avantajlarını bir düşünün! Neler başarabilecekinizi bir düşünün!”

“Ya da en azından bileşik faizden kâr etmeyi” diye dalga geçti Monge.

Bir anda canlanmıştım. Mısır’ı işgal etmemizin asıl nedeni bu muydu yoksa; sadece bir koloni haline getirmek için değil sonsuz hayatın kaynağı olduğundan mı bu yolculuğa çıkmıştık? Birçok insanın madalyonumla böylesine ilgilenmesinin nedeni bu muydu?

“Tüm bunlar efsane ve alegori” diye alay etti Berthollet. “Hangi insan ölümden korkmaz ve onun üstesinden gelmenin hayalini kurmaz ki? Yine de hepsi, Mısırlılar da dahil olmak üzere, ölmüştür.”

General Desaix kısa süreli uyuklamalarının arasında söze karıştı. “Hristiyanlar daha farklı bir sonsuz hayata inanırlar” dedi sakince.

“Ama Hristiyanlar bunun için dua ederken, Mısırlılar aynı amaç için hazırlık yapmışlardır” diye karşı çıktı De Venture. “Erken çağlardaki tüm diğer kültürler gibi onlar da mezarlarına bir sonraki yolculukları için gerekli olan şeyleri koymuşlardır. Hem de az buz değildir koydukları ve işte burada bir fırsat doğmuştur. Mezarlar hazinelerle dolu olabilir. Rakip krallar ‘Lütfen bize altın gönderin’ diye firavunlara mektuplar yazmışlardır, ‘çünkü sizde altın toprak kadar çoktur’ demişlerdir.”

“Bu benim için kader” dedi General Dumas kükreyerek. “Elle tutulur kader.”

“Belki onlar da, tıpkı Çingeneler gibi, başka bir şekilde hayatta kalmışlardır” dedim.

“Ne?”

“Çingeneler. Rom halkı. Onlar Mısırlı rahiplerin soyundan geldiklerini iddia ederler.”

“Ya da Aziz Germain veya Cagliostro olduklarını iddia ederler” dedi Talma. “Bu adamlar bin yıldır hayatta olduklarını, İsa ve Kleopatra’yla tanıştıklarını ileri sürmüşlerdir. Belki de doğrudur.”

Berthollet dalga geçiyordu. “Doğru olan şey Cagliostro’yu bir papa hapishanesindeki mezarından çıkardıkları ve kafatasından şarap içerek şerefine kadeh kaldırdıklarıdır.”

“Eğer gerçekten onun kafatasıysa tabii” dedi Talma inatla.

“Mısırlı Ayini de bu güçleri ve gizemleri yeniden keşfetmenin eşiğinde olduğunu iddia etmemiş midir?” diye sordu Napolyon.

“Masonluğun temellerini sarsmaya çalışan Mısırlı Ayini’dir” dedi Talma. “Kendilerini ahlaka ve Evrenin Ulu Mimarı’na adamak yerine, anlaşılabilir olan şeylerdeki karanlık güçleri aramayı tercih etmişlerdir. Cagliostro masonluğun, kadınların cinsel ayinler için kullanıldığı sapkın bir kolunu ortaya çıkarmıştır. Bu eski güçleri insanoğlunun iyiliği için kullanmak yerine, kendileri için kullanmayı planlıyorlar. Paris’te bir moda haline gelmesi ve Kont Silano gibi adamları baştan çıkarmış olmaları büyük bir utançtır. Tüm gerçek masonlar onları reddeder.”

Napolyon gülümsüyordu. “O halde sizin ve Amerikalı arkadaşınızın bu sırları önce bulması gerekiyor!”

Talma kafasını salladı. “Ve bu güçleri onların değil bizim amaçlarımız için kullanmamız gerekiyor.”

O anda Çingene Stefan’ın, Mısırlıların sırlarını vermeden önce belirli bir ahlaki ve bilimsel ilerlemeyi beklediklerini anlattığı hikâyeyi anımsamıştım. Bizler ise gemilerimizden dışarı uzanan bin kadar topla oraya gidiyorduk.

Akdeniz’deki bir ada olan Malta’nın fethi bir gün sürmüş, üç Fransız’ın hayatına mal olmuş ve—biz oraya varmadan önce—dört ay boyunca casusluk yapılmış, uzlaşma aranmış ve rüşvet verilmişti. Malta’daki yarısı Fransız olan üç yüz ya da ona yakın Malta Şövalyesi bir Ortaçağ anakronizmiydi ve şerefli bir ölümden çok maaşlarıyla ilgileniyorlardı. Kısa süreli direnişin formalitele-ri sona erdikten sonra, fatihlerinin ellerini öpmüşlerdi. Genç yaşta katıldığı düellodan sonra şövalyeler tarafından utanç verici biçimde yuhalanarak kovulan jeologumuz Dolomieu, şimdi teslimiyet için yapılan anlaşmaya yardımcı olacak tövbe etmiş bir oğul gibi karşılanmıştı. Malta Fransa’ya bırakılmış, büyük üstada Al-

manya'da bir prenslik verilmişti ve Bonapart tıpkı İtalya'yı yağmaladığı gibi adanın hazinelerini de bizzat yağmalamıştı.

Bonapart şövalyelere Gerçek Haç'ın bir parçasını ve Vaftizci Yahya'nın çürümüş elini bırakmıştı. Fransa için beş milyon frank değerinde altın, bir milyon gümüş tabak ve Aziz John'un üzeri kıymetli taşlarla bezeli hazineleriyle bir milyon daha almıştı. Bu ganimetin büyük bir kısmı *L'Orient*'a nakledilmişti. Napolyon aynı zamanda köleliği yasaklamış ve tüm Maltalı erkeklerin üç renkli şapka rozeti takmasını emretmişti. Hastane ve postane yeniden düzenlenmiş, zengin ailelere mensup altmış oğlan çocuk eğitim için Paris'e gönderilmiş, yeni bir eğitim sistemi kurulmuş ve adayı koruması için beş bin erkek geride bırakılmıştı. Bu aslında Napolyon'un Mısır'da da gerçekleştirmeyi planladığı yağma ve reformun bir provasıydı.

Talma'nın bana heyecanla son keşfini haber verdiği yer Malta'ydı. "Cagliostro buradaymış!" diye bağırıyordu.

"Nerede?"

"Bu adada! Şövalyeler bana onun buraya Yunan akıl hocası Alhotas'la birlikte çeyrek yüzyıl önce bir ziyarette bulunduğunu söylediler. Burada Kolmer'le tanışmış! Bu bilge adamlar büyük üstada danışmışlar ve Tapınak Şövalyeleri'nin Kudüs'ten getirdiği şeyi incelemişler."

"Yani?"

"Cagliostro madalyonu Malta Şövalyeleri'nin hazinelerinin arasında bulmuş olabilir! Görmüyor musun Ethan? Sanki biz onun ayak izlerini takip ediyor gibiyiz. Kader ağlarını örüyor."

Stefan'ın Sezar ve Kleopatra'yla, haçlılar ve krallarla, insanları zaman içinde tüketen bir fetihle ilgili hikâyeleri yine aklıma gelmişti. "Bu şövalyelerden herhangi biri bu parçayı hatırlıyor ya da ne anlama geldiğini biliyor muymuş?"

"Hayır. Ama doğru iz üzerindeyiz. Tekrar görebilir miyim onu?"

"Onu korumak amacıyla sakladım, çünkü dışarıda olduğunda epey soruna yol açıyor." Talma'ya güveniyordum ama yine de Stefan'ın, tarih boyunca onu eline geçiren adamlara neler olduğuyla ilgili tuhaf hikâyelerinden sonra madalyonu göstermek konusunda isteksizdim. Âlimler onun var olduğunu biliyorlardı, inceleme taleplerini hemen başka konulardan söz ederek geri çevirmiştim.

"Ama sen onu sakladığın sürece sırrı nasıl çözebiliriz?"

"Önce onu Mısır'a götürelim de!"

Talma hayal kırıklığına uğramış görünüyordu.

Bir hafta gibi bir süre sonra armadanuz tekrar yelken açmış, doğuya, İskenderiye'ye doğru yola koyulmuştu. Etrafta İngilizlerin hâlâ peşimizde olduğuna dair söylentiler dolaşıyordu fakat onları hiçbir yerde görmemiştik. Daha sonra Nelson'ın filosunun karanlıkta bizim filomuzu geçtiğini ve her iki tarafın da aslında diğeriyle ilgili casusluk yapmadığını öğrenecektik.

Yolculuğun can sıkıntısından kurtulmak için askerlerin birbirlerinin ayakkabıları üzerine kumar oynadığı gecelerden birinde Berthollet beni, *L'Orient*'in derinlerdeki güvertelerine davet etti. "Biz âlimlerin geçimini sağlamanın vakti geldi Mösyö Gage."

Hamaklardaki adamların kozasının içindeki güveler gibi dönerek öksürüp horladıkları, genç olanların ve evini özleyenlerin ağladıkları; lambaların çok az ışık verdiği karanlığa doğru indik. Geminin kaburgaları gıcırdadı. Deniz ıslık sesleri çıkarıyor ve su, kalafatlanmış teknede aralıklardan şurup gibi damlıyordu. Nöbetçi denizciler buzdan dikitler gibi görünen süngüleriyle cephaneliği ve hazine odasını koruyorlardı. Sonra durduk ve hazinenin korunduğu Alaeddin'in Mağarası'na girdik. Matematikçi Monge pirinç kuşaklı bir sandığın üzerine oturmuş bizi bekliyordu. Oda da ayrıca tüm felsefi tartışmaları sessizce dinlemiş olan başka bir yakışıklı subay, genç bir coğrafyacı ve Edme François Jomard adında bir haritacı vardı. Jomard piramitlerin gizemlerini araştırırken benim rehberim olacaktı. Koyu renkli gözleri parlak zekâsıyla ışıldıyordu ve gemiye eski yazarların eserleriyle dolu sandıklar getirmişti.

Odanın içindekileri görünce onun varlığıyla ilgili merakım başka yöne çekilmişti. Bu odada Malta'nın hazinesi ve Fransız ordusunun büyük bir kısmının maaşı yatıyordu. Sandıklar sanki bal kovanları gibi altın paralarla doluydu. Torbaların içinde değerli taşlarla bezeli yüz yıllık rölikler vardı. Külçeler ağaç gövdeleri gibi yığılmıştı. Bir avuç dolusu bile insanın hayatını değiştirmeye yetebilirdi.

"Bunu aklından bile geçirme" dedi kimyager.

"*Mon dieu!* Ben Bonapart olsaydım bugün emekli olurum.

"O paranın peşinde değil, gücün peşinde" dedi Monge.

"Doğru ama para da istiyor" dedi Berthollet. "Ordudaki en zengin subaylardan biri oldu. Karısı ve akrabaları parayı onun çalacağı süreden daha hızlı harcıyorlar. O ve kardeşleri büyük bir Korsika klanı gibiler."

"Peki, bizden ne istiyor?" diye sordum.

"Bilgi. Anlayış. Deşifre. Doğru mu Jomard?"

“Generalin matematiğe özel bir ilgisi var” dedi genç subay.

“Matematiğe mi?”

“Matematik savaşın anahtarıdır” dedi Jomard. “Düzgün eğitim verildiğinde cesaret iki ülke arasında pek farklılık göstermez. Asıl galip gelen saldırı noktasındaki üstün sayılar ve ateş gücüdür. Bu durumda sadece insanlar değil, erzak, yollar, yük hayvanları, hayvan yemi ve barut da gereklidir. Doğru rakamlara, doğru belirlenmiş mesafelere ve noktalara ihtiyacınız vardır. Napolyon her şeyden önce güvenebileceği subaylar istediğini söylemişti.”

“Hem de birden fazla konuda” dedi Monge. “Jomard klasiklerle ilgilenen bir öğrencidir ve Napolyon onun yeni alanlara yelken açmasını istiyor. Sicilyalı Diodoros gibi eski yazarlar, Büyük Piramit’in matematiksel kavramlarla dolu bir bulmaca olduğunu iddia etmişlerdir, doğru mu Edme?”

“Diodorus, Büyük Piramit’in boyutları itibariyle bir şekilde dünyanın haritası olduğunu iddia etmiştir” dedi Jomard “Biz ülkeyi özgürlüğüne kavuşturduktan sonra bu iddianın doğruluğunu araştırmak için piramitte ölçümler yapacağız. Yunanlılar ve Romalılar da bizim gibi piramitlerin amacı konusunda net bilgilere sahip olmadıkları için Diodoros bu fikri ortaya atmıştır. İnsanlar gerçekten içinde hiçbir ceset ya da hazine bulunmamış boş bir mezar için neden o kadar uzun süre köle gibi çalışmış olsunlar? Herodotos firavunun aslında, anıtın çok altından geçen bir yeraltı nehrindeki bir adada gömüldüğünü iddia etmiştir.”

“O halde piramit sadece bir mezar taşı, bir işaret mi?”

“Ya da bir uyarı. Ya da boyutları ve içindeki geçitler nedeniyle bir tür makinedir” dedi Jomard omuzlarını silkerek. “İnşa edenler bir kayıt bırakmadıkları için ne olduğunu kim bilebilir?”

“Mısırlılar yine de dünyanın çeşitli yerlerine bizim hâlâ okuyamadığımız ipuçları bırakmışlardır” dedi Monge. “Biz de burada devreye giriyoruz. Şuna bakın. Birliklerimiz bunu İtalya’da ele geçirdiler ve Bonapart da buraya getirdi.”

Kimyager işli bir bez parçası çıkararak, büyük bir yemek tabağı boyutunda, gümüş hakkedilmiş siyah emaye kaplı bronz bir tablet gösterdi. Üzerine eski Mısır figürlerinden oluşan, birbirinin üzerinde yer alan bir sıra oda gibi sıralanmış harika girift betimler kazınmıştı. Tanrılar, tanrıçalar ve hiyeroglifler fantastik hayvanlar, ağaçlar ve çiçeklerden meydana gelen bir çerçeveye sınırlanmıştı. “Bu İsis Tableti, bir zamanlar Kardinal Bembo’ya aitti” dedi kimyager.

“Ne anlama geliyor?” diye sordum.

“General de bizim yanıt bulmamızı umuyor. Âlimler yüzyıllardır bu tablette bir mesaj olduğundan kuşkulmuşlardır. Efsaneye göre, Platon, Mısır’ın en büyük piramidinin altında odaya benzeyen bir yerde çok büyük sırlara erişmiş. Belki bu da benzer odaların bir planı ya da haritasıdır. Ama henüz bu tip odalarla ilgili bir bilgi yok. Senin madalyonun bunun anlaşılması için bir anahtar olabilir mi?”

Bundan kuşkuluydum. Benim boynumdakinin üzerinde yer alan işaretler bu sanat eseriyle karşılaştırıldığında çok kabaydı. Figürler sert hatlara sahipti ama melekler kadar zarifti. Kule gibi uzun şapkalar, oturan babunlar, yürüyen sığırlar vardı. Kadınların kollarında tıpkı şahinlerinki gibi kanatlar görünüyordu. Erkekler ise köpek ve kuş başlıydı. Tahtlar aslanlar ve timsahlar tarafından destekleniyordu. “Benim madalyonum çok kaba.”

“Kahire’nin dışındaki yıkıntılara ulaşmadan önce ipuçları için bunları incelemen gerekiyor. Örneğin, birçok karakterin elinde asalar var. Bunlar iktidarı simgeleyen asalar mı? Elektrikle herhangi bir bağlantısı var mı? Bu Devrim’in ilerlemesine yardımcı olabilir mi?”

Bu soruları soran adamlar bilimsel anlamda yüksek mevkilerdeki adamlardı. Ben ise madalyonumu bir kâğıt oyununda kazanmıştım. Ama yine de böyle bir bulmacayı çözmek, bir afla beraber, ticari anlamda birçok şey kazanmaya yol açabiliyordu. Figürleri sayarken, bazılarının kafalarında çok daha büyük başlıklar olduğu dikkatimi çekmişti. “Buraya bakın” dedim. “Buradaki önemli kişilerin sayısı yani yirmi bir, Çingenelerin bana gösterdiği tarot kartlarıyla aynı sayıda.”

“İlginç” dedi Monge. “Geleceği tahmin eden bir tablettir belki de?” Omuzlarımı silktilim. “Ya da hoş bir tabak.”

“Kamarana götürebilmen için bir kopyasını çıkardık.” Başka bir sandığa uzandı. “Bir başka tuhaflık daha var, bunu bölüklerimiz Cagliostro’nun hapsedildiği kalede bulmuşlar. Berthollet bana senden bahsettiğinde onu da istedim.” Elinde yine bir yemek tabağı büyüklüğünde, ortası boş ve kenarlarında birbirinin içine geçen üç halkanın bulunduğu bir disk vardı. Halkaların üzerinde Güneşler, Aylar, Yıldızlar ve Zodyak işaretlerinden oluşan semboller görünüyordu. Sembollerin hepsi dönerek aynı hizaya gelebiliyordu. Neden olduğu konusunda hiçbir fikrim yoktu.

“Bunun bir takvim olduğunu düşünüyoruz” dedi Monge. “Sembolleri belirli bir sıraya dizebilecek olmamız geleceği gösterdiği ya da belirli bir tarihi işaret ettiği anlamına gelebilir. Ama hangi

tarihi ve neden? Bazılarımız bunun ekinoksların eksen sapmalarına işaret ettiğini düşünüyor.”

“Neyin tapması?”

“Sapması. Eski din göklerin incelenmesine dayanırdı” dedi Jomard. “Yıldızlar bir şekil oluşturacak biçimde dizilirdi, önceden bilinen şekillerde hareket ediyorlardı ve insanların kaderini kontrol eden canlılar olduklarına inanılıyordu. Mısırlılar gökkubbeyi burçların on iki işaretine bölerek, geçmişe ait her şeyi ufuktaki on iki bölgeye dağıtmışlardı. Her sene aynı zamanda –örneğin 21 martta, gündüzün ve gecenin eşit olduğu bahar ekinoksunda– Güneş aynı burç işaretinin altından doğar.”

Subayın yeni Devrim tarihleri yerine Gregoryen tarihleri kullandığını belirtmemeye karar vermiştim.

“Güneş yine de tam olarak başladığı yerde değildir. Dünya hızla dönen bir topaç gibi ekseninde yalpaladığı için Zodyak her sene tam bir daire yapmaz. Gökyüzünde tam bir daire oluşabilmesi yirmi altı bin yıllık süre sonunda mümkündür. Uzun periyotlar sonunda takımyıldızların yerleri değişir. Bu sene 21 martta Güneş Balık’tan doğdu tıpkı İsa gibi. Belki de bu ilk Hristiyanların balığı sembol olarak kabul etmelerinin nedenidir. Fakat İsa’dan önce 21 mart Koç’taydı, bunun için 2 160 yıllık bir süre geçmesi gerekliydi. Koç’tan önce, piramitlerin de inşa edildiğinin düşünüldüğü dönemde Boğa’daydı. 2 160 yıllık Balık döneminden sonra Kova dönemi gelecektir .”

“Kova’nın Mısırlılar için özel bir anlamı vardı” diye ekledi Monge. “Birçok insan bu sembollerin Yunanlılara özgü olduğunu düşünür ama aslında bunlar çok daha eskidir, kimileri Babil ve kimileri de Mısır’a kadar uzanır. Kova’nın su dökülen testileri, Mısır’ın yıllık ekinlerinin verimliliğinin artması ve sulanması için hayati önemi olan Nil’in yıllık kabarmasını sembolize eder. İnsanoğlunun ilk uygarlığı dünyanın en tuhaf ortamında yeşermiştir: Konuksever olmayan çölün ortasındaki yeşil kuşakta; sürekli güneşin parladığı, nadir yağmur yağan, hâlâ bilinmeyen kaynaklardan çıkan bir nehirle sulanan Cennet Bahçesi’nde. Sahra ve Arabistan çölleriyle düşmanlardan izole edilen, yıldızlardan oluşan berrak bir sayvanla örtülü, gizemli bir yıllık çevrimle beslenen bu yer, dinin gelişmesi için ideal olan uç noktalardaki zıtlıkların var olduğu istikrarlı bir topraktı.”

“O halde bu Nil’in çevrimini hesaplamaya yarayan bir alet mi?”

“Olabilir. Belki de farklı hareketler için uygun bir zamanı gösteriyordur. Biz bunu senin deşifre etmeni umuyoruz.”

“Kim yapmış bunu?”

“Bilmiyoruz” dedi Monge. “Üzerindeki semboller daha önce gördüğümüz şeylerden farklı ve Malta Şövalyeleri’nin elinde bunun nereden geldiğine dair bir kayıt yok. İbranilere mi, Mısırlılara mı, Yunanlılara mı, Babillilere mi yoksa tamamen farklı bir yere mi ait?”

“Bu benim değil sizin akıllarınıza uygun bir bulmaca Dr. Monge. Siz bir matematikçisiniz. Ben değişiklik yapmak için mücadele ediyorum.”

“Herkes değişiklik için mücadele ediyor. Bakan, tüm bunların ne anlama geldiğini henüz bilmiyoruz Gage. Ama sizin madalyonunuza gösterilen ilgi bana, elinizdeki anıtsal bir bulmacanın parçası olduğunu düşündürüyor. Bir Amerikalı olarak, bir Fransız seferinde yer almanız önemli bir ayrıcalık. Berthollet sizin yasal korumanızın artırılmasını sağladı. Bu bir hayır işi değil sizin uzmanlığınızın ücret karşılığı kiralanmasıdır. Bonapart’ın Mısır’a gitmek için bir düzine nedeni var, bunlardan biri de öğrenilecek eski sırların varlığıdır: mistik sırlar, teknolojik sırlar, elektrik ile ilgili sırlar. Sonra siz, Franklin’in adanı, bu gizemli madalyonla ortaya çıkıyorsunuz. Bu bir ipucu mu? Bilinmeyene doğru ilerlerken bu tarihi eserleri gözönünde bulundurun. Bonapart bir ülkeyi fethetmeyi planlıyor. Sizin fethetmeniz gerekense bir bilmece.”

“Ama neyle ilgili bir bilmece?”

“Belki de nereden geldiğimizle ilgilidir. Ya da nasıl gözden düştüğümüzle.”

Talma ve Malraux adındaki bir teğmenle paylaştığım kamara ya döndüm. Hazine yüzünden kafam karışmış ve mücadele etmem gereken gizemlerle aptallaşmış halde madalyonla bu yeni nesneler arasında hiçbir bağlantı kuramıyordum ve kimsenin de çözmem gereken bulmacanın ne olduğuna dair herhangi bir fikri yoktu. Cagliostro gibi büyücü ve şarlatan olan insanlar yıllar boyunca, büyük Mısır sırlarını bildiklerini iddia ederek ancak onları tam olarak açıklamadan Avrupa saraylarını dolaşmışlardı. Gizemlerle ilgili bir çılgınlığın tohumlarını atmışlardı. Şüpheciler onlarla alay etmişlerdi fakat firavunların topraklarında bir şeyler olduğu fikri de yavaş yavaş kök salmaya başlamıştı. Şimdi kendimi bu çılgınlığın ortasında bulmuştum. Bilim ilerledikçe daha fazla insan büyüye özlem duyuyordu.

Denizdeyken, yazın sıcaklığı nedeniyle denizcilerin yalınayak gezme alışkanlığını ben de benimsemiştim. Yatmaya hazırlanır-

ken, aklımda bir sürü şey dolanıyordu tam o sırada çizmelerimin kaybolmuş olduğunu fark ettim. Onları bir şey saklamak için kullandığımı düşünmeleri rahatsız ediciydi.

Endişeli bir şekilde etrafa bakındım. Malraux çoktan yatmıştı, uykusunda bir şeyler mırıldanıyor ve küfrediyordu. Talma'yı sarstım.

“Antoine, ayakkabılarımı bulamıyorum!”

Tuhaf bir şekilde kızarmış gözlerle bana baktı. “Niye onları arıyorsun ki?”

“Sadece nerede olduklarını bilmek istiyorum.”

Hemen yana döndü. “Belki de lostromolar onları kumarda kaybetmiştir.”

Gecenin geç saatlerinde kâğıt ve zar oyunları oynanan yerleri hızla gözden geçirmiş ama çizmelerimi bulamamıştım. Birisi topuğumdaki çukurluğu fark etmiş miydi? Bilimadamlarının mallarına dokunmaya kim cesaret edebilirdi? Benim gizli yerimi kim tahmin etmiş olabilirdi? Talma mı? Madalyonun nerede olduğunu sorduğunda benim sakinliğimin nedenini merak edip sakladığım yeri tahmin etmiş olabilirdi.

Tekrar kamaraya döndüm ve arkadaşşıma baktım. Bir kez daha masum bir şekilde uyuyordu ve bu da benim daha çok kuşkulanmama neden olmuştu. Madalyonun önemi arttıkça, benim de herkese güvenim azalıyordu. Madalyon benim arkadaşşıma olan inancımı zehirliyordu.

Üzgün ve kuşkulu bir şekilde hamağıma oturdum. Kumar masasında bir ödöl gibi görünen şey şimdi bir yük haline gelmişti. Madalyonu çizmemin içinde saklamaya devam etmemiş olmam iyiydi. Elimle hamağının yanındaki beş buçuk kiloluk gülle atan topun ağzına dokundum. Baruttan tasarruf etmek için ve seyir sırasında sessizliğimizi korumamız gerektiğinden Bonapart, herhangi bir hedefi vurmayı yasaklamıştı ben de ödölümü boş bir barut çantasına sarmış ve topun ağzına sokarak tıkaçı içine yapıştırırken katran kullanmıştım. Tıkaçı çatışmadan önce çıkaracaktım; planım denizde herhangi bir çatışmaya girmeden önce madalyonu almaktı böylece boynumdan ya da çizmemden çalınma riskine de girmeyecektim. Artık çizmelerim olmadığına göre ödülle aramdaki mesafe beni tedirgin ediyordu. Bir sonraki sabah, diğerleri güverteye çıktıklarında madalyonu sakladığım yerden çıkaracak ve takacaktım. Lanet ya da uğur, onu boynumda taşımak istiyordum.

Bir sonraki sabah, çizmelerim bıraktığım yerde duruyordu. Onları incelediğimde tabanının ve topuğunun açılmış olduğunu gördüm.

Altıncı bölüm

Bonapart'ın Amiral Nelson korkusu yüzünden İskenderiye'nin dalgalarında neredeyse boğuluyordum. İngiliz filosu ufukta bir yerlerde bir kurt gibi pusuya yatmıştı ve Napolyon karaya çıkmak için o kadar büyük bir telaş içinde hareket ediyordu ki, bir amfibi çıkartması yapılmasını emretmişti. Bu, gördüğüm en kuru ülkede son kez ıslarışım değildi.

1 temmuz 1798'de Mısır'a çıktığımızda, hepsi zalim yaz güneşinin altında parlayan, kamışa benzeyen minarelere ve karlı tepeler gibi görünen cami kubbelerine hayretle bakakalmıştık. Amiral gemisinde ana güvertede asker, denizci ve bilimadamı olarak beş yüz kişiydik ve uzun dakikalar boyunca etraf o kadar sessizdi ki, tüm tahta gıcırtilarını ve dalgaların hışırtısını duyabiliyorduk. Mısır! Şehir kavisli bir aynadaki yansıma gibi çarpık şekillerde kendini gösteriyordu. İskenderiye kahverengi bir tozla örtülü, kirlili be-yaz bir şehirdi; sanki yanlış adrese gitmişiz gibi zengin bir yer olmak dışında her şeye benziyordu. Fransız gemileri kuzeyden gelen bir rüzgârla ağır ağır yüüyor, Akdeniz'deki her bir kabanıklık bir topaza benziyordu. Karadan boruların öttüğünü, işaret topunun gümbürtüsünü ve panik feryatlarını duyabiliyorduk. Bütün denizi dört yüz Avrupa gemisiyle kaplayan armadamızı görmek nasıl bir şeydi acaba? Aileler eşek arabalarına doluşmuşlardı. Göl-gelerinin altındaki değerli şeyler kuyulara saklanırken pazar tenteleri sökülüyordu. Arap askerleri Ortaçağ'dan kalma zırhlarını giymiş, mızrakları ve eski tüfekleriyle çatlak surlara tırmanmışlardı. Bu sefere katılan sanatçı Baron Dominique Vivant Denon hur-çın bir edayla surları, gemileri ve Kuzey Afrika'nın destansı boşlu-ğunu çizmeye başlamıştı. "Çölün tuhaf ışığının hacmi karşısında binaların şeklini yakalamaya çalışıyorum" demişti bana.

Junon adlı firkateyn rapor vermek için bize yanaşmıştı. Şehre bizden bir gün önce ulaşmış ve Fransız konsülüyle görüşmüştü, verdiği haberler Napolyon'un mürettebatının çılgın bir faaliyete girişmelerine yol açmıştı. Nelson'ın filosu çoktan İskenderiye'ye ulaşmıştı ve bizi arıyordu, yalnızca iki gün önce oradan ayrılmıştı. Bizi yükleri boşaltırken yakalamamış olmaları tamamen şanslı. İngilizler geri dönmeden önce ne kadar vaktimiz vardı? Bonapart, liman girişindeki kalelerden yapılacak saldırılarla karşı karşıya kalma tehlikesini göze almak yerine büyük sandallarla 12 km batıdaki Marabut sahiline amfibik çıkartma yapılmasını emretti. Fransız birlikleri limanı ele geçirmek için sahil boyunca yürüyebilirdi.

Amiral Brueys bu emre şiddetle karşı çıkmış, sahilin planının çıkarılmadığını ve rüzgârın şiddetli bir kasırgaya dönüştüğünü söylemişti. Napolyon ise onun kararını onaylamamıştı.

"Amiral, kaybedecek vaktimiz yok. Şans bize üç gün tanıdı, daha fazlasını değil. Eğer bu avantajdan yararlanmazsam kaybederiz." Ordu kıyıya çıktığı takdirde İngiliz savaş gemilerinin menzili dışında kalıyordu. Gemide kalındığı takdirde gemi batabilirdi.

Yine de bir karaya çıkma emri vermek bunu gerçekten başarmaktan daha kolaydı. Gemilerimiz kumsalın kocaman tümseklerine demir atmaya başladığında, akşamüstü olmuştu ve bu da karaya çıkmanın bütün gece devam edeceği anlamına geliyordu. Bilimadamlarına gemide kalmak ya da şehre düzenlenen saldırıyı izlerken Napolyon'a eşlik etmek seçenekleri sunulmuştu. Mantıktan çok maceraya eğilimim olduğundan ben *L'Orient*'dan inme kararı vermiştim. Geminin sallanması midemin bulanmasına neden oluyordu.

Talma, mide bulantısı azabına rağmen, bana delirmişim gibi bakıyordu. "Senin bir asker olmak istemediğini sanıyordum!"

"Sadece merak ediyorum. Sen de savaşı seyretmek istemez misin?"

"Savaşı bu güverteden de seyredebilirim. Senin sahile inmenin nedeni kanlı detayları görmek. Seninle şehirde buluşuruz Ethan."

"O zamana kadar bizim için bir saray seçerim!"

Aşağıdaki dalgalara bakarak, bitkin bir şekilde gülümsedi. "Belki de madalyonu saklamak için bana bırakmalısın?"

"Hayır" diyerek elini sıktım. Sonra, ona madalyonun sahibi olduğumu hatırlatmak için, "Eğer boğulursam ona ihtiyacım kalmayacaktır" dedim.

Teknedeki yerimi almam için çağrıldığımda neredeyse akşam

karanlığı çökmüştü. Büyük gemilerde bandolar toplanmıştı ve giderek şiddeti artan rüzgârın kesintiye uğrattığı “La Marseillaise”i çalıyorlardı. Karaya doğru yaklaşırken ufuk, çölden ayaklanan kumlarla kahverengi olmuştu. Bir ipe yapışıp, silahları diken diken olmuş siyah sakalları andıran, şişmiş bir pazıya benzeyen, şekli bozulmuş, geminin yan tarafından merdiveni indirdim. Sırtımda çapraz duran tüfeğimin horozu ve ağzı muşambayla sarıydı. Barut boynuzum ve misket kesem belime çarpıyordu.

Tekne eğilmiş bir semer gibi savruluyordu. “Atlayın!” diye bağırdı bir lostromo, bunun üzerine ben de düzgün bir atlayış yapmaya çalışmıştım ancak boylu boyunca tekneye uzanmıştım. Hemen bana söylendiği gibi bir kürekçi oturağına tutunup her iki elimle oraya yapışmıştım. Giderek daha da fazla adam sandala atlamıştı ve bir süre sonra batmadan daha fazla insanın tutunamayacağını anlamıştım buna rağmen birkaç kişi daha istiflenmişti. Sonunda gemiden uzaklaştığımızda küpeştenin üzerinden sular fışkırmıştı.

“Teknenin suyunu boşaltın lanet olasıcalar!”

Şalupalarımız yavaşça kıyıya doğru hareket eden su böceklerinden oluşan bir kalabalığı andırıyordu. Kısa süre sonra yaklaşmakta olan fırtınanın gök gürültülerinden başka hiçbir şey duyulmayacaktı. Dalgaların aralarına girdiğimizde, tek görebildiğim filonun gemi direklerinin tepesiydi.

Aslında bir Fransız sahil balıkçısı olan dümencimiz ilk başlarda dalgalar sahile doğru giderken tekneyi ustalıkla idare etmişti. Ama tekne çok yüklüydü ve bir şarap arabası gibi manevrası zor hale gelmiş, gövde neredeyse tamamen suya gömülmüştü. Yükseklen dalgalarda kaymaya başladığımızda sandalın kıcı dümencinin kürekçilere bağırmasıyla birlikte döndü. Sonra sahile çarpıp gelen bir dalga bizi yana yatırdı ve hepimiz orsaya doğru yattık ve suya düştük.

Nefes almaya vaktim olmamıştı. Su, bir duvar gibi üzerime gelmiş ve beni dibe çekmişti. Dibe doğru kayıp kumun üzerinde yuvarlanırken sert rüzgârın sesi hafif bir gürültü gibi geliyordu kulağıma. Tüfeğim bir çapa gibi kuma batıyordu, ben de ondan ayrılmamak için çabalıyordum. Suya batış siyah bir sonsuzluğa dalmak gibiydi ve ciğerlerim patlamak üzereydi bir süre sonra dalga hızını kaybettiğinde dibe çöelmeye yetecek kadar batmış ve hızla kendimi yukarı itmiştim. Başımı yukarı çıkarmış, tam yutkunmaya hazırlanıyordum ki başka bir dalga üzerime gelmeden önce ümitsizce bir soluk aldım. Karanlıkta vücutlar birbirine çarpıyordu. Sallanarak başıboş bir küreğe tutundum. Suyun derinli-

ği azalnuştı, bir sonraki dalga beni belime kadar gelen bir yere taşınuştı. Tükürerek, deniz suyuyla nefesim kesilmiş halde burnum akıp gözlerim yanarak ve sendeleyerek Mısır'a çıkmıştım.

Ülke dümdüz ve engebesizdi, görünürde tek bir ağaç yoktu. Kum vücudumun ve giysilerimin her kıvrımına girmişti; rüzgâr o kadar sert esiyordu ki, neredeyse düşüyordum.

Boğulmak üzere olan adamlar da dalgaların arasından çıkmaya çalışıyorlardı. Alabora olmuş şalupamız karaya oturmuştu ve denizciler tekneyi çevirmek için koşmuşlar ve içindeki suyu boşaltmışlardı. Yeterli sayıda kürek bulduktan sonra denizciler daha fazla bölüğü taşımak için tekneyi tekrar suya indirmişlerdi. Ay yükselince sahil boyunca yüzlerce benzeri görüntüyü fark ettim. Bazı tekneler istenilen şekilde ilerlemeyi başarmışlar, düzgünce karaya yanaşmışlardı ama diğerleri batmış ve suda sürüklenen keresteler gibi yuvarlanmışlardı. Tam bir karmaşa yaşanıyordu; insanlar sığ sulara çıkmak için bir sıra halinde birbirlerine bağlanmışlar, silah arkadaşlarını kurtarmaya çalışıyorlardı. Boğulmuş birkaç beden sahile sürüklenmiş, yarısı kuma gömülmüştü. Küçük toplar tekerleklerin göbeğine kadar batmışlardı. Teçhizat gemi enkazı gibi yüzüyordu. Toplanma noktasını işaret eden Fransız bayrağı rüzgârın şiddetiyle çeşitli sesler çıkartıyordu.

"Henri, generalin bize vaat ettiği çiftlikleri hatırlıyor musun?" diyordu ilerdeki çıplak kumulları gösteren ıslanmış bir asker diğerine. "Senin altı dönüm toprağın ileride bak."

Askeri bir birimde olmadığım için General Bonapart'ın nerede olduğunu sormaya başlamıştım. Subaylar omuzlarını silkip küfür ediyorlardı. "Muhtemelen büyük kamerasında bizim boğulmamızı seyrediyordur" diye homurdanmıştı biri. Kendine ayırdığı yerin geniş oluşu yüzünden içerenler vardı.

Yine de sahilin ilerisinde yavaş yavaş bir askeri düzen oluşmaya başlamıştı. İnsanlar aşına oldukları, öfkeli jestler yapan kısa boylu bir figürün etrafında toplanıyorlardı ve diğer bölükler de sanki yerçekimine yenik düşmüş gibi o kalabalığa doğru ilerliyorlardı. Bonapart'ın sesinin sert emirler verdiğini duyuyor ve sıraların hızla oluşmaya başladığını görüyordum. Oraya yaklaştığımda kafasında şapkasının bulunmadığını ve beline kadar sıırıslıklam olduğunu görmüş, şapkasının rüzgârda uçtuğunu anlamıştım. Kılıcının kını sahilde sürüklenmiş ve arkasından küçük bir iz bırakmıştı. Sanki hiçbir şey yanlış değilmış gibi hareket ediyor ve duyduğu güvenle diğerlerinin güçlenmesini sağlıyordu.

"Kumullarda bir savaş hattının oluşturulmasını istiyorum! Kle-

ber, Bedeviler tarafından vurulmak istemiyorsan oraya birkaç adam gönder! Yüzbaşı? Ekibinizle o topu kurtarmaya çalışın, şafakta ona ihtiyacınız olacak. General Menou, neredesiniz? Orada! Adamlarınızı sıraya sokmak için sancağınızı dakin. Piyadelerinizi oraya gönderin, boğulmuş fareler gibi dikilip durmayı bırakın da onların tekneyi düzeltmesine yardım edin! Biraz su sizin aklınızı başınızdan mı aldı? Siz Fransız askerlerisiniz!"

İtaat beklentisi harikalar yaratıyordu ve ben de Bonapart'ın kumanda etme yeteneğini kabullenmeye başlanıştım. Kalabalık yavaş yavaş bir orduya dönüşmüş, askerler yürüyüş kolları oluşturmaya, teçhizatı düzenlemeye ve boğulanları hızla ve tören yapmadan gömmek için sürüklemeye başlamışlardı. Koydaki kabile mensuplarının dolaşmasını engellemek için ara sıra ateş açıldığını duyuyordum. Birbirini takip eden tekneler taşıdıklarını kıyıya boşaltıyordu ve binlerce adam kumlarda ayak izlerimizin meydana getirdiği çukurlukları dolduran suyun oluşturduğu havuzcularda gümüş gibi parlayan ayn ve yıldızların altında bir araya geliyordu. Dalgalarda kaybolan teçhizat geri getiriliyor ve tekrar dağıtılıyordu. Kimi adamlar başlarına baca gibi kondurdukları çok küçük şapkalar giydiklerini fark ediyorlardı, kimileriyse kulaklarına kadar gelen kocaman şapkalar taktıklarını anlıyorlardı. Gülerek şapkalarını değiştiriyorlardı. Gece esen rüzgâr hızla kurumamızı sağlayacak kadar ılıktı.

Mason olduğunu duyduğum General Jean-Baptiste Kleber uzun adımlarla ilerliyordu. "Marabut'taki kuyuyu zehirlemişler ve adamlar giderek susamaya başlıyorlar. Mataralar olmadan Toulon'dan buraya gelmek çılgınlıktı."

Napolyon omuzlarını silkmişti. "Bu şu anda düzeltemeyeceğimiz bir eksiklik. İskenderiye surlarına ulaştığınızda su buluruz."

Kleber suratını asnuştı. Bonapart'tan daha çok generale benziyordu: Bir seksen iki boyunda, iri, adaleli ve ona bir aslanın haşmetli ağırlığını veren yele gibi kalın, kıvrıkcık saçları olan bir adamdı. "Yiyecek de yok."

"Yiyeceği de İskenderiye'de bulacağız. Eğer denize bir göz atarsan, bir İngiliz donanmasının olmadığını görebilirsin Kleber, hızla saldırıya geçmenin asıl amacı da budur."

"Bir fırtına yüzünden kıyıya çok hızlı geldik ve düzinelerce adam boğuldu."

"Savaşta hız her şeydir. Çoğunluğu korumak için her zaman birkaç kişiyi feda edebilirim." Bonapart daha fazlasını söyleyecekmiş gibi görünüyordu; emirleri konusunda sonradan fikir yü-

rütölmesinden hoşlanmazdı. Ama daha fazla konuşmak yerine generaline, "Sana sorduğum adamı buldun mu?" diye sordu.

"Arap'ı mı? Fransızca konuşuyor olabilir ama o bir hain."

"O Talleyrand'ın maşası ve her bir kulak ve el için bir livre⁸ alıyor. Diğer Bedevilerin senin kanadına bulaşmasını engelleyecektir."

Kıyıya vuran dalgalar solumuzda kalacak şekilde, binlerce adam karanlıkta ilerleyerek sahilden güneye doğru yola çıkmıştı. Köpük parlıyor gibiydi. Sağımızda kalan çölden ara sıra bir tabancanın sesini ya da bir tüfeğin patladığını duyuyordum. İleride İskenderiye'nin bulunduğu yeri gösteren birkaç lamba yanıyordu. Hiçbir general daha atlarına binmemişlerdi, sıradan askerler gibi yürüyorlardı. Mühendislerin generali olan Louis Caffarelli tahta bir bacakla ilerliyordu. Bizim devasa melez süvari kumandanımız Alexandre Dumas ise çarpık bacaklarıyla kafasını birliklerinin hepsinden daha yukarda tutarak yürüyordu. Onda bir devin gücü vardı ve denizdeyken kendini eğlendirmek için atların ahırındaki bir kirişe asılarak bacaklarıyla bir hayvanı kavrar, sadece kasıklarındaki gücü kullanarak dehşete düşmüş olan hayvanı havaya kaldırırđı. Ona iftira atanlar, kaslarının kulaklarının arasında olduğunu söylerlerdi.

Ben herhangi bir birliğe bağılı olmadığımđan Napolyon'la yürüyordum.

"Benim arkadaşlığımdan memnun musun Amerikalı?"

"Ben sadece komuta eden generalin güvende olacağını düşünüyorum. Neden onun yanında durmayayım ki?"

Gülmüştü. "İtalya'daki tek bir savaşta yedi generalimi kaybettim ve saldırıları bizzat ben yönetmiştim. Benim hayatta kalma nedenimi sadece kader bilebilir. Hayat şanstır aslında, öyle değil mi? Kader İngiliz filosunu buradan gönderdi ve onun yerine de bir fırtına yolladı. Birçok adam boğuldu. Onlar için üzölüyor musun?"

"Elbette."

"Üzölme. Mısırlılar öölmsüzölüğü bulmadığı sürece, ölüm hepimizin başına gelecektir. Kim bir ölüm şeklinin bir diğeriñden daha iyi olduğunu söyleyebilir ki? Ben bu şafakta ölebilirim ve bu iyi bir ölüm şekli olacaktır. Nedenini biliyor musun? Çünkü şan geçicidir ama belirsizlik kalıcıdır. Boğulan adamlar aileleri tarafından kuşaklar boyu hatırlanacaktır. 'Bonapart'ın peşinden Mısır'a giderken ölmüştü!' Toplum ölümü farkında olmadan bilir ve fedakârlıkları kabul eder."

"Bu Avrupalılara özğü bir tahmın, Amerikalılara özğü değil."

“Öyle mi? Sizin ulusunuz eskidikçe bunun doğru olup olmadığını göreceğiz. Biz, Doğu’yla Batı’yı birleştirmek gibi büyük bir görev üstlendik Ethan Gage. Bununla karşılaştırdığında bireysel ölümlerin pek bir önemi yoktur.”

“Fetih yoluyla mı birleşecek?”

“Eğitimle ve örnekleyerek yapacağız. Evet, bu insanlara hükmeden Memluk tiranlarını mağlup edeceğiz ve bunu yaparak Mısırlıları Osmanlıların zulmünden kurtaracağız. Halkı ıslah ettikten sonra onların, Fransa’nın kendi kıyılarına adım attığı bu güne minnet duyacakları bir zaman gelecektir. Karşılığında bizler de onların eski kültürlerini öğreneceğiz.”

“Kendinizden çok eminsiniz.”

“Ben hayalleri olan bir adamım. Belki de generallerimin beni suçladığı gibi bir hayalperestim. Rüyalarımı aklın pergeliiyle ölçtüm. Hindistan’a ulaşmak için geçmemiz gereken çöllerde kaç deveye ihtiyacınız olacağını bile hesapladım. Bir reform misyonu geldiğimi açıklamak için Arap alfabesi kullanılan baskı makineleri getirdim. Mısır’da hâlâ basılı bir şeyler olmadığını biliyor musunuz? Kuran’ı incelemeleri için askerlerimi gönderdim ve birliklerime Arap kadınlarını taciz etmemeleri ya da kullanmalarını için emir verdim. Mısırlılar bizim baskı kurmak için değil onları özgürlüğe kavuşturmak için geldiğimizi anladıklarında Memluklara karşı yapacağımız savaşta bize katılacaklardır.”

“Yine de bir orduya hiç su olmadan komuta ediyorsunuz.”

“Benim yüzlerce ekşğim var ama bunları tamamlamak için Mısır’a güveniyorum. İtalya’yı işgal ettiğimizde de böyle yapmıştım. Mexico’ya çıktıktan sonra gemilerini yakan Cortez de böyle yapmıştı. Levazım anlamında eksikliğimiz adamlarıma saldırının başarıyla sonuçlanması gerektiğini açıkça gösteriyor.” Sanki benimle değil, Kleber’le konuşuyor gibiydi.

“Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz General? Ben herhangi bir şey konusunda kesin konuşmakta zorlanıyorum.”

“Çünkü İtalya’dayken tarihin benden yana olduğunu öğrendim.” Bir an durmuş, bana güvenip güvenemeyeceğini, beni siyasi kışkırtmalardan haberdar edip etmemesi gerektiğini düşünmüştü. “Yıllar boyunca sıradan bir hayat sürmek için lanetlendiğimi düşünmüştüm Gage. Ben de emin değildim. Durgun bir su gibi olan krallığın en pejmürdelerinden beş parasız bir Korsikalı, çocukluğunu züppelere ve Fransız askeri okulundaki alaylara katlanarak geçirmiş anlaşılır bir aksanı olan, sömürge adasından gelen biriydim. Matematikten başka hiçbir arkadaşım yoktu. Son-

ra Devrim yapıldı, bazı fırsatlar doğdu ve ben de bundan en iyi şekilde faydalandım. Toulon kuşatmasında başarılı oldum. Paris'te dikkatleri üzerime çektim. Bana Kuzey İtalya'daki kaybeden, dağınık bir ordunun komutası verilmişti. Tek bir mağlubiyetle her şey tekrar kaybedilecek olmasına rağmen, yine de bir gelecek görünüyordu. İtalya'yı özgürlüğüne kavuşturmak için Avusturyalılarla yaptığınız Arcola Muharebesi'nde dünya bana kollarını sonuna kadar açtı. Bir köprüyü tehlikeli bir geçitten taşımanız gerekiyordu ve arka arkaya düzenlenen saldırılar başarısız olmuş, arazi cesetlerle halı gibi kaplanmıştı. Sonunda o gün kazanmanın tek yolunun bizzat yöneteceğim son bir saldırı olduğunu biliyordum. Sizin bir kumarcı olduğunuzu duydum ama inanın kurşunların eşekarılarına benzediği, tüm zararın zafere kavuşmak için dumanı tüten bir telaşın içine atıldığı, adamların tezahürat yaptığı, sancakların rüzgârda dalgalandığı ve askerlerin düşüp öldüğü bir kumar yoktur. Köprüyü taşınmış ve günü kurtarmıştık, beni rahatsız eden hiçbir şey yoktu ve inanın bir düşman ordusunun kaçışını seyretmek kadar insana başka hiç bir şey böylesine keyif vermez. Sonra tüm Fransız alayları etrafımda toplanmış, bir zamanlar avanak bir Korsikalı olan oğlanı tebrik ediyorlardı, işte o anda cesaret ettiğim takdirde her şeyin mümkün olduğunu anlamıştım, hem de her şeyin! Kaderin neden benim iyilik meleğim olduğunu düşündüğümü sormayın, sadece öyle olduğunu biliyorum. Şimdi de beni Mısır'a getirdi ve belki de burada siz bilimadamları Aristoteles'i örnek alırken ben de İskender'i örnek alabilirim." Şafaktan önceki solgun ışıktaki onun yanan gri bakışları içime işlerken omuzumu tuttu. "Bana inanın Amerikalı."

Ama önce şehre girmek için savaşması gerekiyordu.

Napolyon sadece sahilde ilerleyen kolun varlığının bile İskenderiyelilerin teslim olmasına yeteceğini ümit ediyordu ama onlar henüz Avrupa'nın ateş gücünü görmemişlerdi. Memluk süvarileri kendini beğenmiş, cesur adamlardı. Adları "satın alınmış adamlar" anlamına gelen, köle savaşçılardan meydana gelen bu kast ünlü Salaheddin tarafından Haçlı Seferleri sırasında özel bir koruma gücü olarak oluşturulmuşlardı. Kafkaslar'dan gelen bu savaşçılar o kadar güçlüydüler ki, Mısır'ı Osmanlı Türkleri için fethetmişlerdi. Cengiz Han'ın Moğol kavimlerini ilk mağlup eden, asker olarak ölümsüz bir şöhrete kavuşanlar da bu Mısırlı Memluklardı ve hem onların kadınlarıyla evlenmeden hem de Mısır dilini öğrenmeye tenezzül bile etmeden sonraki yüzyıllar içinde Mı-

sır'ı ellerinde tutmuşlardı. Bu seçme askerler kendi vatandaşlarına, sadece zalimliğe maruz kalmış eski bir kölenin başkasına davranacağı gibi acımasızca davranırlardı. Fransızların sahip olduğu atlardan çok daha iyi olan Arap binek atlarının üzerinde savaşa girmişler, tüfek, nuzrak, pala ve tabancalarla dolu bir kuşakla düşmana doğru ilerlemişlerdi. Söylenenlere göre onların cesaretiyle sadece kendi kibirleri boy ölçüşebilirmiş.

Doğu'daki kölelik kavramı benim New Orleans ve Karayibler'de gördüğüm ümitsiz zulümden çok farklıydı. Osmanlılara göre köleler, geçmişlerinden tamamen koştukları ve Türklerin kan davalı olan ailelerinin parçası olmadıkları için en güvenilir mütefıklarıydı. Bazıları prens bile olmuştu ve bu da en çok baskı altına alınanların bile en üst kademeye gelebileceği anlamına geliyordu. Memluklar gerçekten de Mısır'ın efendileri olmuşlardı. Ama en büyük düşmanları ne yazık ki kendi hainlikleriydi –hiçbir Memluk sultanı iktidar için kurulan sonsuz komplolar yüzünden kendi yataklarında ölmemişti– ve atları ne kadar güzelse silahları da o kadar ilkeldi, çünkü onlar antikaları ellerinde tutuyorlardı. Ayrıca, köleler efendi olabildiği gibi, özgür adamlara da sık sık serf gibi davranılabiliyordu. Mısır halkı kendi liderlerini pek sevmeyizlerdi. Fransızlar kendilerini fatih olarak değil, onların kurtarıcıları olarak görüyordu.

İstila düşmanı beklemediği bir anda yakalamıştı ve sabah olduğunda İskenderiye'deki birkaç yüz Memluk süvarisi, Bedevi atlılar ve bir insan kalkını oluşturmak için bir araya getirilen Mısırlı köylülerle düzensiz bir kuvvet oluşturmuşlardı. Şehrin eski Arap karargâhının duvarları arkasında, garnizonun tüfekçileri ve topçular endişeyle sur duvarlarının üzerinde toplanmışlardı. İlk önce Fransız birlikleri ilerlemişti, düşman topu acemice ateşlenmiş, gülle birliklerin önündeki kum kuyusuna düşmüştü. Napolyon teslim koşullarını teklif etmeye hazırlanırken ordu durmuştu.

Ama bu duraksama beklenen şekilde algılanmamıştı, çünkü Memluklar bu duraksamayı bir kararsızlık gibi görmüş ve ilkel biçimde silahlandırılmış bir köylü topluluğunu bize doğru göndermişlerdi. Arapların savaşmayı istediklerini fark eden Bonapart donanma desteği için flamarla işaret göndermişti. Sığ sulara çekilen korvetler ve küçük yelkenli gemiler topları atışa hazırduruma getirerek sahile doğru ilerlemeye başlamışlardı. Şalupalarla kıyıya getirilen birkaç hafif silah da kıyıda ileri doğru taşınıyordu.

Ben ise susanmıştım ve yorgundum; denizin tuzu ve kumla yapış yapış olmuştu; sonunda, o kaba saba kolye yüzünden ken-

dimi bir savaşın ortasına attığını anlarıştım. Şimdi hayatta kalmak için bu Fransız ordusuna bağı kalmak zorundaydım. Yine de Bonapart'ın yanında tuhaf bir güven duyuyordum. İma ettiğı gibi, şansı kadar yenilmezliğı olmasa da, bir aurası vardı. Şansımıza ilerleyişimiz birkaç meraklı Mısır fırsatçısının ve dilencisinin toplanmasını sağlamıştı. Savaşlar tıpkı bir okul kavgası gibi izleyicilerin dikkatini çeker. Şafak sökmeden kısa süre önce fark ettiğim portakal satan genç bir çocuktan bir gümüş frank karşılığında bir torba satın almıştım ve paylaşarak generalin takdirini kazanmıştım. Tatlı meyveyi yiyerek sahilde durmuş, ayakta kalmama benzer bir Mısır ordusunun ayaklarını sürüyerek bize doğru ilerleyişini seyretmiştik. Köylülerin arkasındaki Memluk şövalyeleri ipek kayafetlerinin içinde kuşlar gibi parlıyorlardı. Parlak kılıçlarını sallıyor ve meydan okuyarak bağınıyorlardı.

“Siz Amerikalıların av tüfeklerinizin ne kadar iyi olduğuyla ilgili övündüğünüzü duymuştum” dedi Napolyon aniden sanki bir an aklına eğlenceli bir şey gelmiş gibi. “Göstermek ister misiniz?”

Bu teklif beklemediğim bir anda gelmiş olmasına rağmen su-baylar bana dönmüş bakıyorlardı. Akçaağacı yağılanmış, barut boynuzum içindeki kaliteli Fransız barutunun siyah tanelerini görebileceğim gibi neredeyse şeffaflaştırıncasına kazınmış ve piriñç kısmı cilalanmış tüfeğim benim gurur kaynağımdı; bir parıltının hayvan ya da düşman karşısında kendimi ele vermeme yol açacak Kuzey Amerika'nın ormanlarında bile kullanmaya cesaret edemediğim bir özenti-ydi. Gezinler kendi tüfeklerini herhangi bir parlamaya karşı yeşil fındıklarla ovalarlardı. Tüfeğim ne kadar güzel olursa olsun, bu askerlerden bazıları onun uzun namlusunun bir gösteriş unsuru olduğunu düşünüyorlardı. “Ben o adamlar düşmanımı-muş gibi hissetmiyorum” dedim.

“Bu sahile adım attığınız anda onlar sizin düşmanınız oldular Mösyö.”

Aslında doğru-ydu. Silahımı doldurmaya başlamıştım. Devam eden savaş gözönünde bulundurulduğunda bunu çok önceden yapmış olmam gerekirdi ama sahilde, askeri bandolar, savaş arkadaşlıkları ve uzaktan gelen silah sesleri arasında, sanki tatile çıkmış gibi geziniyordum. Şimdi çatışmaya katılarak bulunduğum yeri hak etmem gerekiyordu. Önce baştan çıkarılıyor, sonra askere alınıyorduk. Uzun menzil için fazladan barut koymuş, beze sarılı msketi aşığı itmek için harbi kullanmıştım.

İskenderiyeliler ilerlerken ve ben tüfeğimi hazır hale getirmişken, tüm dikkatler bir anda, siyah atı kumları kaldırarak ve siyah

giysileri rüzgârda dalgalanarak arkamızdan gelen bir Bedevi'ye çevrilmişti. Arkasında hasta gibi görünen silahsız bir Fransız süvari teğmenini taşıyordu. Bonapart'ın askerlerinin toplandığı yere gelen Arap selam verip ayaklarınızın önüne bir bez atıyordu. Yere düşerken açılan bezin içinden kanlı eller ve kulaklardan oluşan bir öbek etrafa dağılıyordu.

“Bunlar artık seni rahatsız edemeyecek adamlar efendi” demişti yüzü türbanının örtüsüyle kapalı Bedevi Fransızca konuşarak. Gözleri onay bekliyordu.

Bonapart doğranmış vücut uzantılarıyla ilgili hızlı bir mantık yürütmüştü. “İyi iş çıkardın arkadaşım. Efendin seni tavsiye etmekte haklıymış.”

“Ben Fransa'nın hizmetkârıyım efendi.” Sonra adamın gözleri bana kilitlenmiş ve sanki tanınmış gibi açılmıştı. Rahatsız olmuştum. Ben hiç göçebe tanımıyordum. Hem bu adam neden bizim dilimizi konuşuyordu?

Bu esnada, teğmen Arap adamın atından yere kaymış, bir süre yaralı halde ayakta durmuş sonra sanki ne yapacağını bilememiş gibi tuhaf bir biçimde bir yana eğilmişti.

“Bu adanı karanlıkta içerilere doğru kovaladığı birkaç haydudun elinden kurtardım” dedi Arap. Bunun da bir ödül ve bir ders olduğunu anladık.

“Yardımanızı takdir ediyorum.” Bonapart sonra serbest kalan esire döndü. “Bir silah bul ve birliğine geri dön asker. Hak ettiğinden daha şanslıymışsın.”

Adamın gözleri çılgınca bakıyordu. “Lütfen efendim, dinlenmem gerekiyor. Kan kaybediyorum...”

“Sandığınız kadar şanslı değil” dedi Arap.

“Öyle mi? Bana epey canlı görünüyor.”

“Bedevilerin esir kadınları dövmek ve... esir erkeklere tecavüz etmek gibi bir alışkanlıkları vardır. Tekrar tekrar.” Subaylar arasında kaba gülüşmeler ve sonra talihsiz bir askere atılan tokatın sesi duyulmuştu, asker tokatın şiddetiyle sendelemişti. Bazı şakalar sempatiyle karşılanabilirdi, ama bazıları acımasızdı.

General dudaklarını büktü. “Sana merhamet etmem mi gerekiyor?”

Genç adam ağlamaya başladı. “Lütfen, çok utanıyorum...”

“Utancın senin işkenceye maruz kalman değil teslim olmandır. Seni küçük düşüren düşmanı yok etmek için saflardaki yerini al. Bu şekilde utancına son verebilirsin. Siz geri kalanlar, bu hikâyeyi ordudakilere anlatın. Bu adama acımak yok! Onun dersi oldukça ba-

sit: Sakın ele geçirilme.” Napolyon tekrar savaşa geri dönmüştü.

“Ücretim efendi?” diye bekledi Arap.

“Şehri ele geçirdiğimde alırsın.”

Arap yine de hareket etmiyordu.

“Endişelenme, kazancın artıyor Kara Prens. Kahire'ye vardığımızda çok daha büyük ödüller olacaktır.”

“Eğer ulaşırsak efendi. Şu ana kadar büyük ölçüde ben ve adamlarım dövüştük.”

Generalimiz bu gözlem karşısında rahatsız olmamış, kendi askeri yapsa kesinlikle kabullenemeyeceği küstahlığı bu çöl haydu-du yapınca garip biçimde kabul etmişti. “Amerikalı müttefikim de tam Pennsylvania yapımı uzun namlulu tüfeğinin ne kadar iyi olduğunu göstererek bu hatayı düzeltmek üzereydi. Öyle değil mi Mösyö Gage? Bize bu silahın avantajlarını anlatın.”

Tüm gözler tekrar bana çevrilmişti. Mısır ordusunun yaklaşan ayak seslerini duyabiliyordum. Ülkemin şerefının tehlikede olduğunu hissettiğimden silahımı kaldırdım. “Tüm ateşli silahların sorununun sadece bir kez ateş edilebilmesi ve sonra tekrar doldurmak için yirmi saniye ile bir dakika arasında zaman harcanması olduğunu hepimiz biliriz” dedim. “Amerika ormanlarında bir atışı ıskalamak avınızın çoktan kaçtığı ya da bir Kızılderili'nin balta-sıyla tepenize binmek üzere olduğu anlamına gelir. Bu yüzden bize göre uzun namlulu bir tüfeği tekrar doldurmak için harcanan zaman, merminin izleyeceği yolun tahmin edilemediği eski bir tüfeğin aksine ilk atışta birini vurmak için mücadeleye girerek telafi edilebilir.” Silahu omuzuma dayadım. “Uzun namlu yumuşak demirden yapılmıştır ve hem bu metal hem de silahın ağırlığı, mermi namludan çıktığında ateşlemenin yol açacağı titreşimin azalmasına yardımcı olur. Ayrıca, bir misket tüfeğinin aksine bir yivli tüfeğin namlusunun içindeki oluk merminin dönüş yapmasını sağlayarak onun isabet oranını artırır. Namlunun uzunluğu merminin hızını artırır aynı zamanda görüşün ileriye doğru iyi ayarlanmasını sağlar ve böylece hem silah hem hedef insan gözünün odak noktasında kalır.” Gözucuyla bakıyordum. Bir Memluk hemen önündeki köylü topluluğunun arkasında, adamlarının önünde atıyla ilerliyordu. Denizden gelen rüzgârı ve merminin düşüşünü göz önünde bulundurarak, adamın sağ omuzuna nişan almıştım. Hiçbir silah mükemmel değildir –bir desteğe oturtulmuş bir tüfek bile her merminin bir diğerinin üstüne gelmesini sağlamayacaktır– ama benim silahımın “hata üçgeni” yüz adımda sadece beş santimdi. Tetik mekanizmasını harekete geçirdiğimde ilk te-

tik serbest kalarak ikincisinin tepmeyi en aza indirecek biçimde yakına gelmesini sağlanmıştı. Tetiğe basmaya devam ederek adamın bedeninin üst kısmını hedef alıp silahı ateşledim. Tüfek geri teptiğinde bir duman bulutu oluşmuştu ve sonrasında adamın atından geriye doğru düşmesini seyretmiştim. Tebriklerle dolu bir mırıldanma olmuştu ve eğer böyle bir atıştan memnun kalınmayacağını düşünüyorsanız, o zaman insanları savaşa sürükleyen şeyin ne olduğunu gerçekten bilmiyorsunuzdur. Artık savaşın içindeydim. Tüfeğin dipçisini kuma koyarak bir kâğıt kartuş çıkardım ve silahı tekrar doldurmaya başladım.

“İyi bir atış” dedi Bonapart iltifat ederek. Misket tüfeklerinin atışı o kadar kötüydü ki, askerler düşmanın ayaklarını hedef almadığı sürece silahın geri tepmesi kafalarının üzerinden bir yayılım ateşinin geçmesine neden olabiliirdi. Orduların birbirlerine düzgün ateş edebilmelerinin tek yolu sıkı şekilde saf tutmak ve yakın mesafelerden uzak durmaktı.

“Amerikalı?” dedi Arap. “Evinden çok mu uzaktasın?” Atını sürerek gitmeye hazırlanıyordu. “Belki de bizim sırlarımızı incelemek için bu kadar uzaktasındır?”

Şimdi bu sesi daha önce nerede duyduğumu hatırlanıştım! Bu Paris'teki lamba taşıyıcısıydı, Minette'in cesedini bulduğumda jandarmaları getiren adamdı! “Bekle! Seni tanıyorum!”

“Ben Ahmed bin Sadr Amerikalı ve sen hiçbir şey bilmiyorsun.”

Ben daha fazla bir şey söyleyemeden adam uzaklaşmıştı.

Fransız birlikleri bağırarak verilen emirlere uygun olarak Memluk süvarilerine karşı en sevdikleri düzende, insanlardan oluşan derin bir kare biçiminde toplanmışlardı. Kareler kalın birkaç saftan meydana gelen, dört taraftaki adamların dönecek alan kalmayacak biçimde yüzlerinin dışarı dönük olduğu, süngülerin çelikten dört taraflı bir çit oluşturduğu düzenleri kapsıyordu. Bazı subaylar kılıçlarıyla kuma çizgiler çizerek safları düzenlemeye çalışıyordu. Bu sırada Mısır ordusu da ya da daha doğrusu Mısır yığını, davulların gümbürtüsü ve borazanların çığlıklarının eşlik ettiği feryatlarla bize doğru ilerliyorlardı.

“Menou, kumulların yanında başka bir kare daha oluştur” diye emretmişti Napolyon. “Kleber, diğerlerine de acele etmelerini söyle.” Fransız bölüklerinin çoğu hâlâ sahil tarafından gelmeye devam ediyorlardı.

Mısırlılar çok güzel giyinmiş atlılardan oluşan bir hat tarafından yönlendirilen sopa ve oraklarla silahlanmış bir köylü dalgası

halinde bize doğru geliyorlardı. Sıradan insanlar dehşete düşmüş gibiydiler. Bize elli metre kadar yaklaştıklarında ilk Fransız safı ateş açmıştı.

Açılan ateşin sesi yerimden zıplamama yol açmıştı ve sonucu sanki dev bir tırpanın tarlayı biçmesi gibiydi. Köylülerin öndeki safı bozulmuş, insanlar ölmüş ya da yaralanmış, geri kalanlar ise daha önce hiç görmedikleri düzenli bir yayılım ateşinin yarattığı korkuyla dağılmışlardı. Büyük bir beyaz duman bulutu yükselecek, Fransızları, görünmez kılmişti. Memluk süvarileri karmaşa karşısında durmuş, atlar önlerindeki cesetlerle dolu zemine basarken dikkatli davranmış ve efendileri de katletmeye niyetlendikleri astlarına lanet etmeye başlamışlardı. Derebeyleri atlarını yavaşça, korkarak sinmiş tebaalarına doğru yönlendirirken ikinci Fransız safı ateş açmıştı ve bu sefer Memluk savaşçılarından bazıları atlarından düşmüşlerdi. Birinci saftakiler silahlarını doldurmayı bitirmek üzereyken üçüncü bir Fransız safı ateş açmıştı ve atlar bağırmaya, ileriye atılmaya ve kıvranmaya başlamışlardı. Bu mermi fırtınasından sonra hayatta kalan köylüler sanki emredilmiş gibi kalkıp kaçmışlar, atlıları da beraberlerinde itmiş ve ilk Mısır saldırısının fiyaskoyla sonuçlanmasına neden olmuşlardı. Savaşçılar kılıçlarının keskin olmayan tarafıyla uyruklarındaki köylülere vurmuşlar ancak bu onların kaçışlarını engellemekten başka bir şeye yaramamıştı. Bazı köylüler şehrin kapılarını yumruklayarak içeri alınmayı istiyorlardı, diğerleriyse çölün içerilerine doğru kaçarak kumulların arasında kaybolmuşlardı. Fransızların sahil gemileri de bu arada İskenderiye'ye ateş açmaya başlamış, şehrin surlarına isabet eden atışlar çekiçle vuruluyormuş gibi bir etki yaratmıştı. Eski kale duvarları kum gibi dağılmıştı.

“Savaş temelde mühendisliktir” dedi Napolyon. “Düzensizliğe yüklenen düzendir savaş.” Napolyon ellerini arkasında birleştirmiş, bir kartal gibi ayrıntıları gözleyerek kafasını sağa sola çeviriyordu. Aklında tüm savaş alanıyla ilgili bir resim oluşturabilme ve yoğunlaşmanın nerede sonuca ulaşacağını hesaplama konusunda tuhaf bir yeteneğe sahipti, onun farklı olmasını sağlayan da buydu. “Savaş, disiplinin kararsızlığa karşı zafer kazanmasıdır. Karmaşaya karşı düzenin kullanılmasıdır. Ateşlenen mermilerden yüzde birinin hedeflerine ulaşmasının bile harika olabileceğini biliyor musunuz Gage? Saf, kol ve kare düzeninin bu kadar önemli olmasının nedeni budur.”

Onun askeri anlamdaki gaddarlığına ne kadar şaşırılmış olsam da, adamın serinkanlılığı beni etkilemişti. Karşımda bilimsel bir

planlamayla kanlı hesaplar yapan, duygusuz aklyürütmelerde bulunan modern bir adam duruyordu. Yönlendirilmiş bir şiddet anında, geleceğe hükmedecek acımasız mühendisleri görmüş-tüm. Ahlak aritmetik sayesinde alt edilecekti. Tutku ideolojiyle çalışır duruma getiriliyordu.

“Ateş!”

Daha fazla Fransız bölüğü şehir surlarının yakınına kadar geli-yordu. Ve dalgalar yükseldiğinde sol tarafı bileğe kadar suya gö-mülen birinci karenin denizden tarafa olan kesiminde üçüncü bir kare daha oluşturuldu. Karelerin arasına birkaç hafif top yerleş-tirildi ve düşman süvarilerini küçük demir toplarla püskürtecek salkımlarla dolduruldu.

Kendi köylüleri tarafından artık serbest bırakılan Memluklar tekrar saldırıya geçmişlerdi. Süvarileri tam eğimle hamle yaparak kum ve su püskürtmüşlerdi; adamlar savaş çılgınlıkları atıyordu, ipek kıyafetleri yelken gibi şişmiş, harika türbanlarındaki kuştüyleri ve nişanları sallanmaya başlamıştı. Süvarilerin hızı hiçbir şey ifade et-memişti. Fransızlar tekrar ateş açtı ve Memlukların ön safındakiler düştü, atlar bağırıyor ve ayakları birbirine dolanıyordu. Onların he-men arkasındaki sırada yer alan süvarilerin bir kısmı yere düşen arkadaşlarıyla çarpışıp onlar gibi takla atmışlardı; geri kalanlar ise onların üzerinden atlamış ya da geçmişlerdi. Yine de kısa süre son-ra süvariler tam Fransızların tekrar ateş açtığı sırada yeni bir sıra oluşturmuştu ama yeni bir ateş dalgası karşısında tıkaçlar konfeti gibi etrafa dağılmıştı. Bu ilerleme de engellenecekti. Hayatta ka-lanların en cesurları yine de silah arkadaşlarının bedenlerini savu-rarak ilerlemiş ama tekrar topların misketlerinin ya da güllerinin gazabına uğramışlardı. Bu, Bonapart’ın ima ettiği gibi mekanik, ba-sit bir katliamdı ve kürk ticareti yaptığım günlerde belalı durumlar-la karşılaşmama rağmen, bu kitlesel şiddetin çılgınlığı beni yine de dehşete düşürmüştü. Ses kakofonikti, ateşlenen metal havada ne-redeyse çılgılık atıyordu ve insan bedenlerinin benim düşündüğüm-den daha çok kan taşıdığını görüyordum. Bir beden top güllesiyle parçalandığında gayzerden su fışkırır gibi kan fışkırıyordu. Birkaç atlı Fransız saflarına doğru ilerlemeyi başarmış, mızraklarıyla ileri atılmış ya da kılıçlarını kaldırmışlardı ama süngülerin oluşturduğu engel yüzünden atlarını yaklaştırmayı başaramamışlardı. Sonra Fransız ordusuna başka bir emir daha verilmiş, diğer bir yayılım ateşiyle hepsi yere düşmüşler ve güllerle delik deşik olmuşlardı.

Egemen kasttan geriye kalanlar da dağılmış ve çöle doğru kaç-mışlardı.

“Şimdi!” diye bağırdı Napolyon. “Liderleri yeniden toplanmadan önce surlara ilerleyin!” Borular öttü ve bir tezahüratla beraber binlerce asker hemen bir kol oluşturdu ve ilerlemeye başladı. Ne merdivenleri ne de kuşatma gereçleri vardı ama onlara pek ihtiyaçları da yoktu. Donanmanın bombardımanı altında eski şehrin surları bozulmuş peynir gibi dağılıyordu. Surların arkasındaki evlerin bazıları çoktan yanmaya başlamıştı. Fransızlar misket tüfekleriyle yaklaşmış ve her iki taraftan da yoğun bir ateş açılmış, savunma durumunda olanlar bu öfkeli katliam karşısında benim beklediğimden daha cesur davranmışlardı. Mermiler eşek arıları gibi vızıldıyordu ve sonunda birkaç Avrupalı asker ölmüş, katliamı neredeyse eşit hale getirmişlerdi.

Napolyon, hareketsiz kalan ya da acıyla kıvrılan düşman bedenlerinin arasından ilerlerken yanıdaydım ve kumun üzerinde büyük koyu renkli lekeler görüyorduk. Katledilen çoğu Memluk’un, halklarından çok daha açık ten renklerini, çıplak kafalarının kızıl ve hatta sarı saçlarla kaplı olduğunu görünce çok şaşırmıştım.

“Kafkaslar’dan gelen beyaz köleler” demişti devasa Dumas. “Mısırlılarla birlikte oldukları ama onların çocuklarını istemedikleri söylenir. Kendi vatandaşlarıyla birlikte olur ve herhangi bir kirlenmeye ya da hastalık bulaşmasına karşı kendi cinslerini ve ırklarını tercih ederler. Her yıl anavatanlarının dağlarından pembemsi beyaz tenli sekiz yaşındaki gencecik oğlanlar getirilir ve kastın devam etmesi sağlanır. Kabul törenleri tecavüz ve okulları da zalimlikten oluşur. Oğlanlar büyüdülerinde tilki kadar kurnaz olurlar ve Memluk soyundan gelmeyen herkese hor gözle bakan insanlar haline gelirler. Yalnızca beylerine ya da liderlerine sadıktırlar. Aynı zamanda arada bir özelliği olan siyahları ya da Arapları da tercih ederler ama çoğu koyu ten rengini küçümserler.”

Generalin melez tenine baktım. “Mısır’ın bu önyargıyı sürdürmesine izin vermeyeceğinizi düşünüyorum General.”

Ölü bir bedene tekne attı. “*Oui*. Önemli olan kalbin rengidir.”

Şehrin surlarının dışına dikilmiş devasa bir sütunun altında, menzilin hemen dışında durmuştuk. Yaklaşık yedi metre uzunluğunda, uzun olduğu kadar da kalın olan ve Romalı General Pompeus’un adı verilen bir sütundu. Birkaç uygarlığın kalıntıları üzerinde olduğumuzu görüyordum; sütunun temelini oluşturmak için eski bir Mısır dikilitaşı devrilerek kullanılmıştı. Sütunun pembe graniti çukurlaşmış ve sıcaktı. Bağırarak emir vermekten sesi çatallaşmış olan Bonapart sütunun zayıf gölgesindeki molozların üzerinde duruyordu. “Bu çok iyi bir iş.” Güneş gerçek-

ten tepedeydi. Ne kadar zaman geçmişti?

“Bir meyve al.”

Memnun olduğunu belirten bakışlarla beni süzdü ve ben, bunun belki de bir arkadaşlığın temellerini atan ufak bir jest olduğunu düşündüm. Ancak daha sonra Napolyon’un kendisine bir yararı dokunacak herkese değer verdiğini, işe yaramayanlara karşı kayıtsız kaldığını ve düşmanlarına karşı da acımasız olduğunu öğrenecektim. Fakat şu anda bir çocuk gibi açgözlülükle meyveyi yiyor, önümüzdeki tabloda göstererek emirler verirken arkadaşlığımdan hoşlanmış görünüyordu. “Hayır, hayır o taraftan değil” deyip duruyordu. “Evet, oradaki kapı, bizim zorlayacağımız kapı o!”

Saldırının ileri cephesindeki adamlar General Kleber ve Jacques François Menou’ydu. Subaylar çılgın gibi savaşıyor, mermilerin kendilerine zarar veremeyeceğini düşünüyorlardı. Hiçbir şansları olmadığını bilen düşmanın ise intihar edercesine cesur oluşundan da bir o kadar etkilenmiştim. Ama Bonapart, sanki askerler oyuncaklarıymış gibi dansı yöneten büyük bir koreografa benziyordu. Zihninde çoktan o andaki savaşın ötesinde bir yerlere gitmişti. Hiçbir şeye destek olmayan, bir Korint sütun başlığıyla taçlandırılmış sütuna baktı. “Doğu’da her zaman büyük şöhrete kavuşulmuştur” diye mırıldandı.

Arapların saldırısı giderek zayıflıyordu. Fransızlar harabeye dönmüş surların dibine ulaşmış ve birbirlerini yukarı itmeye başlamışlardı. Bir kapı içeriden açılmıştı; diğeri de baltalar ve tüfek dipçikleriyle vurularak yıkılmıştı. Bir kulenin tepesine Fransız bayrağı dikilmiş ve diğer bayraklar da şehir surlarında çeşitli yerlere konmuştu. Savaş neredeyse bitmek üzereydi ve kısa süre sonra hayatımı değiştiren tuhaf tesadüf gerçekleşecekti.

Vahşi bir çatışma olmuştu. Barutları biten Araplar ümitsizliğe kapıldıklarından taş atmaya başlamışlardı. Yedi kez taşla vurulan General Menou epeyce sersemlemiş ve darbe almış olduğu için toparlanması birkaç gün almıştı. Kleber bir gözünü sıyrıp geçen bir kurşunla yaralanmış ve alını kanlı bir bandajla sarıldığında bile saldırıya devam etmişti. Çabalarının ümitsiz olduğu konusunda sanki birbirleriyle haberleşmiş gibi davranan Mısırlılar bir anda, patlayan bir baraj gibi dağılmışlar ve Avrupalılar şehre girmişlerdi.

Kale içindeki halkın bir kısmı Hristiyanların bu türünün nasıl barbarlıklar sergileyeceklerini merak ederek korku içinde sinmişlerdi. Diğerleriyse camilere toplanmışlardı. Birçoğu şehirden

çıkarak doğuya ve güneye yönelmiş, büyük bir kısmı da yiyecekleri, içecekleri ya da gidecek bir yerleri olmadığını anlayınca iki gün içinde şehre geri dönmüşlerdi. En asi olanlardan bir grup şehrin kulesine ve kaleye çıkmış ama barutları bittikten sonra atışları da kısa süre sonra kesilmişti. Fransızların verdiği karşılık hızlı ve gaddarca olmuştu. Birkaç küçük katliam gerçekleşmişti.

Napolyon şehre öğleden sonra erken saatlerde girmiş, silahların gürültüsüne karşı olduğu gibi yaralıların yakarışlarına da duygusal anlamda kayıtsız kalmıştı. Yaralı generali taşıyan sedyeye eğilerek Menou'ya "Bir manşette yer almaya değmeyecek kadar küçük bir savaştı" demişti. "Yine de Paris'teki sarfiyat için bunu biraz şişireceğim. Arkadaşın Talma'ya kalemini sivriltilmesini söyle Gage." Bana göz kırptı. Bonapart, Terör Dönemi'nden beri tüm Fransız subaylarının sergilediği çarpık, alaycı bir olumsuzluğu benimsemişti. Onlar merhametsiz olmakla iftihar ederlerdi.

İskenderiye bir şehir olarak hayal kırıklığı yaratmıştı. Doğu'yla ilgili bütün o anlatılan güzel şeyler; taş döşeli olmayan sokaklar, etrafta gezinen koyun ve tavuklar, çıplak çocuklar, sinek pislikle dolu pazarlar ve insanı öldüren güneşle çelişki içindeydi. Şehrin büyük bir kısmı eski yıkıntılardan oluşuyordu ve savaş gerçekleşmemiş olsa bile yarısı boştu, eski ününün etrafına bir kabuk sarılmış gibi görünüyordu. Şehir sanki yavaş yavaş denize açılıyormuş gibi limanın kıyısında neredeyse yarısı suya batmış binalar vardı. Ancak kapıları kırılmış güzel evlerin gölgeli iç kısımlarına göz gezdirdikten sonra daha serin, daha zengin ve daha gizemli ikinci bir dünyanın varlığını fark etmiştik. Bu evlerde çeşmeler, gölgeli verandalar, Mağribilere özgü oymalar, kuru çöl havasının sıcak dalgasını nazikçe kesen ipekler ve ketenler görmüştük.

Napolyon ve bir grup yaverinden oluşan topluluk, Fransız gemilerinin direklerinin görünmeye başladığı limana giden anacadede dikkatle ilerlerken arada bir hâlâ silah sesleri duyuluyordu. Böcek vızıltısına benzer bir ses duyulduğunda ve bir parça sıva küçük bir toz gayzeri halinde Bonapart'ın omuzunun ilerisinde patladığında, şehrin mükemmel taş işçiliği ve ahşap kafesli pencereleriyle tüccar evlerinin bulunduğu güzel bir mahallesini geçiyorduk. Kurşun beni sıyrıp geçtiğinden irkilmiştim. Kurşunun sıyrıp geçtiği yerde generalimizin üniformasının kumaşı sanki bölüklerinin sancağı gibi dimdik duruyordu. Yukarı baktığımızda sıcak rüzgârla hareket eden kafesli bir pencereden beyaz bir duman yükseldiğini görmüştük. Bir yatak odasındaki gölgelerin korumasında ateş eden nişancı neredeyse seferin kumandanını vuruyordu.

“General! İyi misiniz?” diye bağırdı bir albay.

Sanki soruya yanıt verir gibi, ikinci bir el daha ateş edilmişti; sonraki üçüncü bir atış ilkinin olduğu yere o kadar yaklaşmıştı ki, ya yukarıda iki nişancı vardı ya da ateş eden, başka birinin doldurduğu silahları arka arkaya kullanıyordu. Napolyon’un birkaç adım ilerisinde olan bir çavuş homurdanarak yere oturduğunda, kasiğine kurşun isabet ettiğini görmüştük ve başka bir sıva parçası da generalin çizmesinin arkasında patlamıştı.

“Benim bir siperin arkasında olmam daha doğru” diye mırıldanan Bonapart grubu hemen bir verandanın altına çekti ve haç çıkardı. “Karşı ateş açın, Tanrı aşkına.” Sonunda iki asker ateş etmeye başlanışlardı. “Buraya bir top getirin. Onlara beni vurmaları için bütün bir gün vermeyelim.”

Hareketli bir çatışma başlamıştı. Birkaç el bombacısı, ufak bir kale haline gelen eve bombalar atmaya başlamışlardı ve diğerleri de bir sahra topunu getirmek için geri gitmişlerdi. Tüfeğimle nişan almıştım ama keskin nişancı çok iyi saklandığı için ben de diğerleri gibi ıskalamıştım. On dakika geçmeden üç kiloluk güller atan bir top getirildi ancak bu süre içinde karşılıklı birkaç düzine atış yapılmış, genç bir yüzbaşı kolundan vurulmuştu. Napolyon da eline bir tüfek alıp ateş etmiş ama diğerleri gibi etkili olamamıştı.

Kumandanınızı heyecanlandıran bu toptu. Bu onun eğitim almış olduğu silahtı. Valence’deyken alayı ordudaki en iyi topçuluk eğitimine tabi tutulmuştu ve Auxonne’da, İngilizce eser olan *Principles of Artillery*’yi Fransızca’ya çeviren Profesör Jean Louis Lombard’la beraber çalışmıştı. Napolyon’un arkadaşı olan subaylar *L'Orient*’dayken, bana onun asteğmen rütbesini taşıdığı ilk görev yıllarında sosyal hayatı bulunmadığını, sabah dörtten akşam ona kadar çalıştığını ve okuduğunu söylemişlerdi. Şimdi ise, kurşunlar etrafından geçerken, topla nişan alıyordu.

Yaralı yüzbaşı memnuniyetle nurlanarak, “Tıpkı Lodi Savaşı’nda yaptığı gibi” demişti. “Bazı silahları bizzat kendisi yerlerine götürdüğü için adamlar ona *le petit caporal* –küçük onbaşı– demeye başlanışlardı.”

Napolyon kibriti yaktı. Top havlamaya benzer bir ses çıkartıp geri tepmiş ve gülle çığlık atarak ilerleyip saldırının yapıldığı pencerenin hemen altına isabet etmiş, duvarı parçalamış ve ahşap kafesi dağıtmıştı.

“Tekrar.”

Top hemen tekrar dolduruldu ve General bu sefer evin kapısına nişan aldı. Başka bir patlama sesiyle giriş tahta parçalarından olu-

şan bir sel halinde içeri doğru göçmüştü. Sokağı duman kapladı.

“İleri!” Bu, Arcola Köprüsü’ne saldıran aynı Napolyon’dtu. Fransızlar, benimle birlikte ilerlediklerinde generalleri kılıcını kından çıkarmıştı. Kapıdan girerek ileri atılmış ve merdivenlerde ateş açmıştı. Genç ve esmer bir hizmetkâr, yuvarlanarak aşağı düştü. Saldırı ekibi adamın bedeninin üstünden atlayarak yukarı çıktı. Üçüncü kata ulaştığımızda top güllesinin isabet ettiği yeri gördük. Eğri büğrü delik İskenderiye’nin çatılarına bakıyordu ve oda molozla dolmuştu. Elinde tüfek olan yaşlı adam beline kadar molozların altında kalmış ve açıkça görülebildiği gibi ölmüştü. Başka bir tüfek de bir duvara fırlatılmış, dipçığı kırılmıştı. Birkaç tüfek daha kibrit çöpleri gibi etrafa saçılmıştı. İkinci bir adam, belki de silahları dolduran kişi, top atışının yol açtığı sarsıntıyla bir köşeye fırlanmış ve bir moloz yığınının altında takatsizce hareket ediyordu.

Evde başka kimse yoktu.

“İki kişilik bir ordu için güçlü bir yayılım ateşi” dedi Napolyon. “Tüm İskenderiye halkı böyle savaşıyorsa, hâlâ surların dışında olurduk.”

Çiftin kimliğini merak ederek köşedeki sersemlemiş savaşıya doğru ilerledim. Öldürdüğümüz yaşlı adam tam olarak Arap’a benzemiyordu ve yardımcısında da tuhaf şeyler vardı. Paramparça olmuş pencere çerçevesinin bir kısmını kaldırdım.

“Dikkatli olun Mösyo Gage, elinde silah olabilir” diye uyardı Bonapart. “Bırakın da Georges süngüsüyle onun icabına baksın.”

Bir gün içinde yeterince süngü kullanıldığına tanık olmuş ve görmezden gelmişim. Yere eğildim, sersemlemiş olan saldırganın başını kucağıma koydum. Saldırgan homurdanıp gözlerini kırptı, belli bir noktaya bakmıyordu. Kurbağa vıraklamasına benzer bir sesle yalvardı. “Su.”

Saldırganın düzgün yüz hatlarını incelemeye başladım. Yaralı savaştının aslında bir kadın olduğunu fark ettim; barut kalıntılarıyla yüzünün karardığını, oldukça genç ve güzel olduğunu, yarasının bulunmadığını anladım.

Kadın suyu benden İngilizce istemişti.

Evde yapılan bir araştırmadan sonra zemin kattaki küplerde biraz su bulabilmiştik. Kadına bir kupa uzatırken, Fransızlar kadar ben de onun hikâyesini duymak için sabırsızlanıyordum. Bu davranışım ve İngilizce konuştuğum için biraz olsun güvenini kazanmış gibiydim. “Adınız ne bayan?”

Kadın yutkundu ve gözlerini kırparak tavana baktı. "Astiza."

"Neden bizimle savaşıyorsunuz?"

Şimdi ise sanki bir hayaletmişim gibi şaşkın bir halde gözlerini açarak bana bakıyordu. "Ben silahları dolduruyordum."

"Baban için mi?"

"Efendim için." Kalkmaya çalışıyordu. "Öldü mü?"

"Evet."

Yüzündeki ifade anlaşılmazdı. Görünen o ki kadın ya bir köle ya da bir hizmetçiydi; sahibinin ölümüne üzülmüyor muydu yoksa serbest kaldığına seviniyor muydu? Şaşkınlıkla yeni durumunu düşünüyor gibiydi. Boynunda tuhaf biçimli bir tılsım olduğunu fark etmiştim. Tılsım bir köleyle bağdaşmayacak biçimde altındandı ve gözbebeği siyah oniksten badem şeklinde bir gözden oluşuyordu. Kaş yukarı doğru kıvrılmıştı ve altında kıvrım halinde zarif bir uzantı vardı. Tüm bu görüntü insanı epey etkiliyordu. Bu arada kadının bakışları efendisinin cesediyle benim aramda gidip geliyordu.

"Ne diyor?" Bonapart Fransızca sordu.

"Sanırım o bir köle. Efendisi, oradaki adam için silahları dolduruyormuş."

"Mısırlı bir köle nasıl İngilizce konuşabilir? Bunlar İngiliz casusları mı?"

Onun ilk sorusunu kıza sordum.

"Efendi Ömer'in Mısırlı bir annesi ve İngiliz babası vardı" dedi. "İngiltere'yle ticaret yapıyordu. Dilini geliştirmek için bu evde İngilizce konuşurduk. Ben aynı zamanda Arapça ve Yunanca da konuşurum."

"Yunanca mı?"

"Annem Makedonya'dan Kahire'ye satılmış. Ben orada büyüdüm. Ben Yunanlı bir Mısırlıyım ve bundan gurur duyuyorum." Bunu gururla söylemişti.

Kadının söylediklerini generale ilettim. Fransızca, "Bir tercüman olarak işe yarayabilir" dedim. "Arapça, Yunanca ve İngilizce biliyor."

"Benim için değil, senin için bir tercüman olabilir. Ona bir partizan gibi davranmam gerekir." General vurulmak istendiği için huysuzlaşmıştı.

"O yalnızca efendisinin talimatlarını yerine getiriyormuş. Onun damarlarında Makedon kanı dolaşıyor."

General artık ilgilenmeye başlamıştı. "Makedon mu? Büyük İskender de Makedon'du; bu şehri kurdu ve Doğu'yu bizden önce fethetti."

Benim kadınlara karşı zayıf bir tarafım vardı ve Napolyon'un eski Yunan imparatorluğuna karşı duyduğu hayranlık da aklıma bir fikir getirmişti. "Astiza'nın sizin top atışlarınızdan sonra hayatta kalmasının kaderin bir işareti olduğunu düşünmüyor musunuz? Bu şehirde kaç tane Makedon olabilir ki? Ama burada benim dili-mi konuşan biriyle karşılaşıyoruz. Canlısı ölüsünden daha çok işimize yarayabilir. Mısır'ı anlamamızda bize yardımcı olabilir."

"Bir köle ne bilebilir ki?"

Ona dikkatle bakmıştım. Anlamamasına rağmen bizim konuşmalarımızı dinliyordu ama gözleri açılmıştı, parlıyordu ve zekice bakıyordu. "Bir tür öğrenim görmüş."

Kaderden bahsetmek generali etkilemişti. "O halde onu bulmuş olmanız hem onun hem de benim şansım. Ona, efendisini savaşta öldürdüğümü ve bu yüzden artık onun yeni efendisinin ben olduğumu söyleyin. Benim, Napolyon'un, onun bakımını Amerikalı müttefikime –size– bıraktığımı da iletin."

Yedinci bölüm

Zafer bazen savaştan daha düzensizdir. Bir saldırı kendi başına daha basitken hükümet etmek karmaşık bir kâbus halini alabilir. İskenderiye’de de böyle olmuştu. Bonapart hüküm süren sultan Muhammed el-Kerim’in teslim olma önerisini hemen kabul etmiş ve birliklerini, büyük toplarını ve atlarını gemilerden indirmişti. Askerler ve bilimadamları kuru toprağa ayak bastıktan birkaç dakika sonra neşelenmişler kısa bir süre sonra da kalacak yer, iyi suyun az oluşu ve ihtiyaç maddelerinin sağlanmasındaki karmaşa yüzünden homurdanmaya başlamışlardı. Sıcak hava, insanın direnmeye çalıştığı bir ağırlık gibi dayanılmazdı ve toz her yeri pudra gibi kaplıyordu. Üç yüz Fransız askeri ölmüş, binden fazla İskenderiyeli de ya hayatını kaybetmiş ya da yaralanmıştı, her iki taraf için de yeterli hastane olmadığı ortaya çıkmıştı. Yaralı Avrupalılar camilere ya da el konulan yerlere doldurulmuş, içinde bulundukları krallara yaraşır ortamlar acıyla, sıcakla ve etrafta gezen sineklerle dolmuştu. Mısırlıların yaralıları ise kendi başlarının çaresine bakmaları için terk edilmişlerdi. Birçoğu ölmüştü.

Bu arada, nakliye gemileri Fransa’ya geri gönderilmiş ve savaş gemileri de Abukir Koyu yakınlarında savunma konumunda demir atmışlardı. İstilacılar hâlâ Nelson’ın filosunun tekrar ortaya çıkmasından korkuyorlardı.

Karaya çıkan askerlerin çoğu kendilerini ya şehir meydanlarının ortasında ya da şehrin dışındaki kumullarda kamp kurmuş halde bulmuşlardı. Subaylar, daha iyi evlerde kaldıklarından oldukça şanslıydılar. Talma ve ben, birkaç subayla birlikte Astiza’nın efendisinin evinde kalıyorduk. Köle kadın aklını başına topladıktan sonra, benim bir felaket mi yoksa yeni bir fırsat mı olduğuma karar vermeye çalışır gibi gözucuyla beni inceliyor, tu-

haf bir ağırbaşlılıkla yeni durumunu kabullenmiş görünüyordu. Bu kadın bize para getirmiş ve komşularla bir şeyleri takas ederek yiyecek bulmuştu ama yine de bizim Mısırlıların yöntemlerini ve barbar alışkanlıklarını görmezden gelişimizle ilgili bir şeyler mırıldanıyordu. Sanki kaderine razı olmuş gibi o bizi, biz de onu benimsemiştik. Son derece becerikli ama temkinli, itaatkâr ama uysal, dikkatli ama ürkekti. Birçok kadın gibi ondan da etkilenmiştim. Franklin de aynı şekilde kadınlara karşı zayıftı ve ordunun geri kalanı da böyleydi; yüzlerce eş, metres ve girişimci fahişe vardı. Fransız kadınları karaya çıktıktan sonra çekiciliklerini daha fazla ortaya koyan giysiler için erkeklerini bir kenara iterek Mısırlıların epey şaşırmasına neden olmuşlardı. Kadınlar aynı zamanda erkekler kadar dayanıklı olduklarını göstermiş, ilkel koşulları askerlere göre daha az şikâyet ederek kabul etmişlerdi. Arap erkekleri onlara korkuyla ve hayranlıkla bakıyordu.

Napolyon, bölüklerini meşgul etmek için, onları görünürde doksan beş kilometre uzaklıktaki basit bir geçici ikamet için, bir kısmını kara üzerinden güneydoğuya, Nil'e doğru göndermişti. Yine de Kahire'deki başkente düzenlenen bu ilk sefer epey zorlu geçmişti, çünkü zengin bir delta olduğu söylenen topraklar bu kuru mevsimin sonunda, Nil'in taşmasından hemen önce, epeyce kuraktı. Bazı kuyular kurumuştur. Diğerleri de zehirlenmiş ya da taşla doldurulmuştu. Köyler, saman damlı kerpiç evlerden oluşuyordu ve çiftçiler az sayıdaki cılız keçilerini ya da tavuklarını bir araya getirmeye çalışıyorlardı. Bölükler önce Fransız parasını küçümseyen ama yine de askerlerin düğmeleri karşılığında istemeden de olsa su ve yiyecek veren köylülerin onlara kayıtsız kaldıklarını düşünmüşlerdi. Ancak daha sonra köylülerin egemen Memlukların kazanmasını beklediklerini ve bu arada bir Fransız parası Hristiyanlarla işbirliği yapıldığı biçiminde algılanacağından, ölü bir Avrupalının üniformasından koparılıp alınabilecek bir düğmeyi yeğlediklerini öğrenmişlerdi.

Askerlerin boğucu yürüyüşleri çıkardıkları toz bulutlarıyla takip edilebiliyordu. Sıcak kırk dereceyi geçmişti ve bazı askerler, susuzluk yüzünden depresyona girmişler, delirerek intihar etmişlerdi.

Bizim gibi İskenderiye'de kalanlar için işler pek o kadar kötü değildi. Binlerce şişe şarap piyadelerin erzağıyla birlikte karaya çıkartılmıştı ve parlak üniformalar tropikal kuşların bulunduğu bir kuşhanedeki gibi sokakları dolduruyor; apoletler, şeritler, kordon ilikler ve renkli çizgilerden oluşan bir süs gökkuşağı gibi

dikkati çekiyordu. Dragonlar ve tüfekli askerler yeşil parkalar giyerken subayları bellerine parlak kırmızı kuşaklar sarıyordu; avcı birliği dikey çizgili üç renkli kokart takıyor, karabinyerler kızıl tüyleriyle gururlanıyorlardı. Orduyla ilgili bir şeyler öğrenmeye başlamıştım. Bazı sınıflar taşıdıkları silaha göre isim alıyordu örneğin; hafif tüfekler taşıyan birlikler tüfekliler diye adlandırılıyordu; el bombası verilen ağır piyadeler el bombacıları olarak biliniyordu; mavi giysili karabinyerlerse kısa namlulu karabinalar taşıyorlardı. Avcılar, hızlı hareket etmelerini sağlayan hafif silahlar ve ekipmanla donatılmışlardı. Kırmızı ceketliler hafif süvariye ya da keşif kolu olarak görev yapıyorlardı; adlarını Avrupa'daki benzerlerinden almışlardı. Dragonlar ise ağır süvariye ve kılıç darbelerini savuşturabilmek için miğfer giiyorlardı.

Savaşın genel stratejisi, top atışları sırasında, yoğun ateş gücüne sahip ağır piyadeler bir saf ya da kol haline gelip düşman hatlarında gedik açarak kesin darbeyi indirene kadar hafif piyadelerin düşmanın dikkatini dağıtıp düzenini bozması yönündeydi. Süvariler o anda yıkımı sonlandırmak için araya girerlerdi. Bu birimlerin görevleri uygulama sırasında bazen birbirine karışabiliyordu ve Fransız ordusunun Mısır'daki görevi Memlukların süvarilere ağırlık vermesi ve Fransızların yeteri kadar süvarisi olmaması nedeniyle daha basit bir hale gelmişti.

Fransız kuvvetlerine, ada ele geçirildiğinde askere alınan Malta lejyonu ve Ahmed bin Sadr gibi paralı Arap askerleri de ilave edilmişti. Napolyon onları mağlup ettikten sonra Memluklardan oluşan bir grubu askere almak için çoktan plan yapmış ve Mısırlı Hristiyanlardan bir deve kolordusu oluşturmaya karar vermişti.

Kara gücü toplam otuz dört bin kişiden oluşuyordu; bunun yirmi sekiz bin kadarı piyade, üç bini de süvari ve topçuydu. Atlar konusunda bariz bir eksiklik vardı ve bu eksiklik Mısır'da güçlük ve çok ağır giderilecekti. Bonapart 171 topu karaya indirmişti ve bu topların arasında on kiloluk güllerle atabilen kuşatma topları ile dakikada üç atış yapabilen hafif sahra topları bulunuyordu ama atların az sayıda oluşu generalin yanında aynı anda taşıyabileceği topların sayısı konusunda sorun yaratıyordu. Piyadeler daha rahatsız edici teçhizatla donatılmışlardı; 1777 yapımı ağır misket tüfekleri, deri sırt çantaları, Alp yününden mavi uniformaları ve iki köşeli şapkaları yüzünden sıcakta eziyet çekiyorlardı. Dragonlar pirinç miğferlerin içinde kaynıyorlardı ve yakaları tuzdan taş gibi oluyordu. Biz bilimadamları o kadar ağır kıyafetler giymiyorduk –ceketlerimizi çıkarabiliyorduk– ama yine de sıcaktan aynı şekilde

etkileniyor, karaya çıkmış balıklar gibi zor nefes alıyorduk. Yolculuk dışında ben, askerlerin bana “yeşil palto” (Franklin’in adamı dışında) lakabını takınlarına yol açan paltomu çıkarıyordum. Bonapart’ın ilk emirlerinden biri de yeni üniformalar için yeterince pamuk depolamaktı ama bunlar ancak aylar sonra hazır olabilecekti ve hazır olduklarında da kış için ince kalacaklardı.

Şehrin kendisi de, daha önce söylediğim gibi, bir hayal kırıklığı yaratmıştı. Neredeyse yarısı boştu ve harabe halindeydi. Hiçbir hazine hatta en ufak bir gölge bile yoktu ve erkekleri baştan çıkaran hiçbir Osmanlı kadınına rastlanmıyordu. En zengin ve güzel Arap kadınları ya gözlerden uzak tecrit edilmiş ya da Kahire’ye kaçmışlardı. Gördüklerimizin birkaçı da Engizisyon rahipleri gibi baştan aşağı çarşafıya bürünmüş, ya peçelerinin üst kenarından dışarı bakıyor ya da başlıklarındaki ufak delikli yerlerden dışarıyı görüyorlardı. Onların tam tersine köylü kadınlar da son derece açık giyinmişlerdi –bazı fakirler ayakları gibi göğüslerini de gösteriyorlardı– ama hepsi zayıf, pis ve hastalıklıydı. Talma’nın şehvet dolu haremle ve dans eden egzotik kızlarla ilgili vaadi zalim bir şaka gibiydi.

Arkadaşım henüz herhangi bir mucize ilaç da bulamamıştı. Karaya çıktığı andan beri yeni ateşli nöbetler geçirdiğini söylemiş ve ilaç aramak için pazarlarda gözden kaybolmuştu. Geri döndüğünde elinde sadece şarlatan hekimlerin sattığı ilaçlar vardı. Ağzına kırmızı et tikan bir adam solucan kanı, eşek pisliği, dövülmüş sarmusak, anne sütü, domuz dişi, kaplumbağa beyni ve yılan zehri gibi eski Mısır ilaçlarını denemişti.

“Talma, eline geçen tek şey ishal oldu” diyordum ona.

“Metabolizmamı temizliyor. İlaçları satan adam bana bin yaşında olan Mısırlı rahiplerden bahsetti. Kendisi de saygıdeğer birine benziyordu. Yaşını sorduğumda kırk yaşında olduğunu söyledi. Sıcak hava ve onun zehirleri adamın bir kuru üzüm gibi buruşmasına neden olmuş. Onun şaka yaptığından eminim. Kramplar sona erdiğinde on altı yaşındaki birinin gücüne sahip olacağımı söyledi.”

“Ve on altı yaşında birinin aklına herhalde.”

Talma yeni yeni paraya boğulmuştu. Bir sivil olduğu halde gazeteci olarak sefere katılması onu ordunun önemli bir çalışanı haline getirmişti ve saldırı konusunda benim bile zor inanacağım bir yazı yazmıştı. Bonapart’ın genelkurmay başkanı Berthier, ödül olarak ona uygun miktarda bir para vermişti. Ama ben İskenderiye’nin pazarlarında satın almaya değer pek bir şey göremiyordum. Çarşı çok sıcak ve karanlıktı, sinekler kaynaşıyordu

ayrıca şehri ele geçirdiğimizden bu yana yeni bir şeyler gelmemiştir. Öyle olmasına rağmen düzenbaz tüccarlar kurnaz pazarlıklarla, canı sıkılan askerlerimizi yağmalanan şehirlerinden daha fazla soyup soğana çeviriyorlardı. Şaşırtıcı derecede hızlı biçimde biraz Fransızca bile öğrenmişlerdi. “Gelin, tezgâhıma bir bakın mösyö! İşte aradığınız şey burada! Bunu istemiyor musunuz? Sizin ne istediğinizi biliyorum!”

Astiza bizim yaşadığınız düş kırıklığı içinde güzel bir istisnaydı. Molozların arasından çıkarılan ve kendini temizlemesi için bir şans tanınan bu kadın harika bir değişim geçirmişti. Ne vahşi Memluklar kadar güzel, ne de sıradan Mısırlılar kadar esmer tenli olmayan kadının hatları, görünüşü ve tavırları Akdenizlilerinki gibiydi; güneşte yanmış zeytin rengi bir ten, kabarık ama bakır rengi tellerle dolu gür saçları, badem gibi parlak gözleri, cilveli bakışları, güzel elleri ve bilekleri, dik göğüsleri, ince beli ve harika kalçaları vardı. Alımlı bir kadındı, başka bir deyişle bir Kleopatra’ydı; kurtarılışıyla ilgili kuşkuları olduğunu ve bana güvenmediğini açıkça belirtene kadar şansımın tadını çıkarmıştım.

“Siz bir barbar vebasısınız” demişti. “Sizler hiçbir yere ait olmayan ve bu yüzden her yere giderek mantıklı insanların hayatlarını mahveden türden adamlarsınız.”

“Biz buraya size yardım etmek için geldik.”

“Ben senden, bana bir silah doğrultulmuşken, yardım istedim mi? Mısır işgal edilmeyi, araştırılmayı ve kurtarılmayı istedi mi?”

“Mısır baskı altındaydı” diyordum. “Geride kalarak kurtarılma-ya davetiye çıkardı.”

“Kime karşı geride kalarak? Sizinkiler kulübelerde yaşarken benim halkım saraylarda yaşıyordu. Peki ya senin evin neresi?”

“Benim aslında bir evim yok.”

“Ya ailen?”

“Öldüler.”

“Eşin de mi yok?”

“Bekârim.” Çapkınca sırtıtmıştım.

“Şaşırmamam gerekir. Ya ülken?”

“Ben her zaman gezmeyi seven biriydim ve daha genç bir çocukken Fransa’ya gelme şansım olmuştu. Orada Benjamin Franklin adında ünlü bir adamın yanında yetiştim. Amerika’yı, anavatanımı seviyorum ama ben dünyayı görme isteğiyle doluyum. Ayrıca, eşler yuva kurmak isterler.”

Bana acıyarak bakıyordu. “Hayatını yaşama şeklin, normal değil.”

“Eğer macerayı seviyorsan normal bir yaşam.” Konuyu değiştirmeye karar vermiştim. “O taktığın ilginç kolye de ne?”

“Evsiz Horus’un gözü.”

“Kimin gözü?”

“Horus, şeytan Set’le savaşırken bir gözünü kaybeden şahin başlı tanrıdır.” Şimdi hatırlamıştım! Dirilişle, erkek ve kız kardeş arasındaki ilişkiyle ilgili bir şeydi; bu Horus denen tanrı da bu en-sesit ilişkinin bir ürünüydü. Skandal gibi bir şeydi. “Mısır sizin Napolyonunuzla savaştığı gibi Horus da karanlıkla savaşmıştır. Bu tılsım iyi şans içindir.”

Güldüm. “Yani şimdi senin bana ait olmanın uğurlu bir şey olduğunu mu söylüyorsun?”

“Ya da sizin hepinizin gidişini seyredecek kadar uzun yaşamam konusunda uğurlu bir şey olabilir.”

Bize adını söyleyemediğim yemekler yaparak –bezelyeli ve mercimekli kuzu eti gibi belirli tadı olan yemekler– bunları o kadar sert hareketlerle sunuyordu ki, her yemekten önce zehirli olup olmadıklarını anlamak için başıboş bir köpeği eve almak zorunda kalmıştım. Yine de yemekler şaşırtıcı ölçüde lezzetliydi ve karşılığında para vermemizi de kabul etmiyordu. “Eğer sizin paralarınızla yakalanırsam, Memluklar hepinizi öldürdükten sonra kafamı kesebilirler.”

Bu kadın hizmetlerini, gündüzleri ne kadar sıcaksa, geceleri de o kadar serin olan Mısır akşamlarına taşımamıştı.

“Biz New England’da soğuğa engel olmak için birbirimize sokuluruz” demiştim ilk kaldığımız gece. “İstersen biraz daha yaklaşabilirsin.”

“Eğer tüm subaylarınız evimizi işgal etmemiş olsaydı, şu anda aynı odada bile olmazdık.”

“Peygamberin öğretileri yüzünden mi?”

“Benim bilgilerim ülkemi yöneten kadın düşmanı Memluklardan değil, bir Mısır tanrıçasından geliyor. Ayrıca sen benim kocam değilsin, beni ele geçiren adamsın. Hem, hepiniz domuz gibi kokuyorsunuz.”

Kendimi kokladığımda, cesaretim kırılmıştı. “O halde sen Müslüman değil misin?”

“Hayır.”

“Yahudi ya da Hristiyan Mısırlı ya da Katolik Yunanlı mısın?”

“Hayır.”

“Peki, tanrıçan kim?”

“Hiç duymadığın bir tanrıçadır.”

“Söyle bana. Ben buraya öğrenmek için geldim.”

“O halde kör bir adamın bile görebileceği şeyi anlamalısın. Mısırlılar bu topraklarda on bin yıldır, hiçbir şey sormadan, bir şeye ihtiyaç duymadan, yeni bir şey olmadan yaşamışlardır. Bu toprakları bir sürü insan fethetti ama bir tanesi bile sahip olduğumuz mutluluk kadar mutluluk getirmeyi başaramadı. Sizin gibi kararsız adamlarla dolu yüzlerce kuşak işleri daha da iyi değil, olduğundan daha kötü hale getirdi.” Çok az şey söylemişti, çünkü benim onun kaderini anlayamayacak kadar bilgisiz ve ondan zor kullanarak bir şey öğrenemeyecek kadar nazik olduğumu anlamıştı. Onun yerine bir düşes gibi davranmasına rağmen yine de benim emirlerime itaat ediyordu. “Mısır, kadınların erkeklerle aynı haklara sahip olduğu tek eski ülkedir” diye iddia ederken, zekâ ve cazibeye kapalıydı,

Bu beni gerçekten şaşırtmıştı.

Bonapart da halkı kazanmaya çalışırken benzer sorunlarla karşılaşılıyordu. Epey uzun bir bildiri yayımlatmıştı. Bildirinin nasıl başladığını aktararak generalin tavrı ve siyasi içgüdüleriyle ilgili bir fikir verebilirim:

Rahman ve rahim olan Tanrı'nın adıyla. Allah'tan başka tanrı yoktur, O'nun ortağı da yoktur.

Özgürlük ve eşitlik üzerine kurulan Fransız Cumhuriyeti adına ben Başkomutan Bonapart, Mısır'ı yöneten beylerin Fransız ulusuna hakaret ettiklerinin ve Fransız tacirlerini uzun zamandır baskı altında tuttuklarının bilinmesini istiyorum; onların cezalandırılma vakti gelmiştir.

Gürcistan ve Kafkaslar'dan toplanan kölelerden oluşan Memluk çeteleri, uzun yıllar boyunca dünyanın en güzel bölgesine zulmetmişlerdir. Ama kâinatı yöneten her şeye kadir Yüce Tanrı, onların hükümdarlıklarının artık sonuna geldiğini bildirmiştir.

Mısır halkı, size dininizi yok etmek için geldiğim söylenecektir. Buna inanmayın! Buraya bu sahtekârlara gereken yanıtı vermek, gaspedilen haklarınızı size iade etmek ve gaspçılarınızı cezalandırmak için geldim. Ben Memluktardan daha fazla Tanrı'ya inanıyor ve sevgi besliyorum; Hazreti Muhammed'e ve hayran olduğum Kuranıkerim'e büyük saygı duyuyorum...

Dolomieu bildiriye dramatik bir şekilde okurken, “Epey dini bir başlangıç” demiştim.

“Özellikle Tanrı'nın gerçekliğine değil de tamamen dinin yarar-

lılığına inanan bir adam için epey dini bir başlangıç” diye yanıt verdi jeolog. “Eğer Mısırlılar bu ahır dolusu gübreyi yutarlarsa, gerçekten fethedilmeyi hak ediyorlardır.”

Bildirinin sonlarındaki bir cümle daha çok asıl konuya işaret ediyordu: “*Orduya karşı silahlanan tüm köyler yakılacaktır.*”

Napolyon’un dini yakarıları kısa süre sonra eli boş dönmesine neden olmuştu. Kahire’deki mollaların bizleri kâfir ilan ettiklerine dair söylentiler İskenderiye’ye ulaşmıştı. Devrimci liberalizm ve din bütünlüğü işte buraya kadardı! Yerel şeyhlerle üç yüz at ve beş yüz deve için yapılan bir anlaşma kısa sürede feshedilmişti ve vurulmalar, tacizler artmıştı. Mısır’ın baştan çıkarılması Bonapart için beklediğinden daha da zorlu bir görev olup çıkmıştı. Süvarilerinin çoğu Kahire’ye düzenlenen yürüyüşün ilk aşamalarında eyerlerini kafalarında taşımışlardı; Bonapart bu sefer sırasında lojistik ve erzakın ne kadar önemli olduğunu öğrenecekti.

Bu sırada İskenderiye halkı da silahtan arındırılmış ve üç renkli şapkalar takmaları emredilmişti. Buna uyan birkaç kişi bile epey komik görünüyordu. Talma ise nüfusun Memluk beylerinden kurtuldukları için neşe içinde olduklarını yazıyordu.

“Böyle bir saçmalığı Fransa’ya nasıl gönderirsin?” demiştim. “Halkın yarısı kaçtı, şehir topların açtığı deliklerle çiçek hastalığı geçirmiş gibi görünüyor ve ekonomi de çöktü.”

“Ben dışarıdan bakıldığında görünenlerden değil, ruhtan bahsediyorum. Onların ruhları şenlendi.”

“Kim diyor?”

“Bonapart. Velinimetimiz ve eve geri dönmek için emirleri verecek tek kişi.”

İskenderiye’deki üçüncü gecemde Toulon arabasındaki takipçilerimi arkada bırakmadığımı fark etmiştim.

Uyumak zaten çok zordu. Birliğinden ayrı düşen her askere Bedeviler tarafından zulmedileceğine dair söylentiler dolanıyordu. Bu çöl kabilelerinin mensupları korsanların denizlerde gezdiği gibi Arabistan ve Libya çöllerinde gezerek, tacirleri, hacıları ve ordudan ayrılmış olanları ayırt etmeden avlıyorlardı. Deve üstünde gezen ve ıssız bölgelere kaçma konusunda yetenekli olan bu göçebeler ordumuzun ulaşamayacağı bölgelerdeydi. Temkinli olmayanları öldürüyor ya da esir alıyorlardı. Erkeklere tecavüz ediyor, yakıyor, hadım ediyor ya da kazığa geçirerek çölde ölüme terk ediyorlardı. Bu tip şeylerle ilgili her zaman canlı bir hayal gücüne sahip olmakla lanetlenmişim ve bölükler uyurken boğazla-

rının nasıl kesilebileceğine ilişkin net görüntüleri gözümün önüne getirebiliyordum. Çizmelere ve sırt çantalarına akrepler giriyordu. Yılanlar yiyecek kavanozlarının arasına saklanıyordu. Casetler kullanılmayan kuyulara atılıyordu. Erzaklar karmakarışık bir durumdaydı, bilimadamları huzursuz ve huysuzdu; Astiza da bir kışladaki rahibe gibi içine kapanıktı. Sıcakta ilerlemek ağır bir kızıağı çekmek gibiydi. Nasıl bir çılgınlığın içine atmıştım kendimi? Madalyonun anlamını çözmek konusunda da hiçbir ilerleme kaydedememiş, İskenderiye'de hiçbir şey görmemiştim. Bu yüzden, yorgunluktan bitkin düşünceye kadar, endişeli ve memnuniyetsiz bir halde düşüncelere dalmıştım.

Bir sarsıntıyla uyanmıştım. Biri ya da bir şey üstüme düşmüştü! Karanfil ve yasemin kokusunu tanıyana kadar bir silah bulmak için çırpınmıştım. Astiza? Fikrini mi değiştirmişti? İpek gibi bacıklarını göğsümün iki yanına gelecek şekilde ayırmış oturuyordu ve o uykulu halimde bile ilk aklıma gelen şey, ah, şimdi durumun daha da iyi olduğuydu. Bacaklarının ılık luskacı bedenimin uyanmasını sağlamıştı ve saçının bir tutanıyla baştan çıkarıcı bedeni karanlıkta zar zor seçiliyordu. Sonra ay bir bulutun arkasından kendini gösterdi ve pencere kafeslerinin arasından giren ışık onun başının üstündeki kollarının parlak ve keskin bir şey tuttuğunu belli edecek kadar içerisini aydınlattı.

Elindeki benim baltamdı.

Baltayı savurdu.

Korkuyla dönmüştüm ama beni olduğum yere mihlanmıştı. Balta kulağımın yanından geçti ve ahşap zemine vurduğunda bir tıslamanın eşliğinde keskin bir ses duydum. Kafama ılık ve canlı bir şey düşmüştü. Astiza baltayı saplandığı yerden kurtardı ve kulağımın yakınında sesini duyduğum silahla tekrar tekrar vurdu. Kafama derimsi bir şey sarılmaya devam ederken felç olmuş gibi duruyordum. Her neyse sonunda hareketsiz kalmıştı.

“Yılan” diye fısıldadı. Pencereye bakarak, “Bedevi yılanı.”

Sonra üzerimden kalktı ve ben de titreyerek ayağa kalktım. Bir tür engerek birkaç parçaya bölünmüş ve kanı yastığıma yayılmıştı. Sürüngen, bir çocuğun kolu kadar kalındı ve dişleri ağzından dışarı fırlamıştı. “Bunu buraya biri mi koydu?”

“Pencereden attı. Hainin bir hamamböceği gibi, bizimle yüzleşmeyecek kadar korkakça içeri sızdığını duydum. Seni tam olarak koruyabilmem için bana bir silah vermelisin.”

“Neden korumak için?”

“Senin hiçbir şeyden haberin yok Amerikalı. Ahmed bin Sadr

neden seni soruyor sanıyorsun?"

"Bin Sadr!" Bu adam önümüze eller ve kulaklarla dolu bir bez atan ve ne kadar anlamsız gibi görünse de, sesi tıpkı Paris'teki lamba taşıyıcısınınunkine benzeyen adamdı. "Onun olduğunu bilmiyordum."

"İskenderiye'deki herkes onu düşman edindiğini biliyor. O isteyeceğin türde bir düşman değil. O dünyayı gezer, suikastçılardan oluşan bir çetesi vardır ve Apofis'in takipçisidir."

"Şeytan Apofis'in takipçisi mi?"

"Şafak sökmeden önce her gece güneş tanrısı Ra tarafından mağlup edilmesi gereken yeraltı dünyasının yılan tanrısıdır. Şeytan tanrı Ras al-Ghul gibi onun da dalkavuklardan oluşan bir ordusu vardır."

Bu tıpkı Washington'ın takma dişleri olduğunun söylenmesi gibi pagan saçmalığından başka bir şey değildi. Bir deliyi mi yanıma almıştım? "Bu, güneş tanrınız için epey zahmetli bir iş gibi görünüyor" dedim espri yaparak. "Neden güneş tanrınız da onu senin yaptığın gibi doğrayıp işini bitirmiyor?"

"Çünkü Apofis mağlup edilebilir olmasına rağmen, asla yok edilemez. Dünya bu şekilde işliyor. Her şey ebedi bir ikiliktir; su ve toprak, dünya ve gökyüzü, iyi ve kötü, yaşam ve ölüm."

Yılanı bir kenara ittim. "Yani bu, bir tür yılan kültürünün işi mi?"

Astiza kafasını salladı. "Bu kadar kısa sürede nasıl bu kadar belaya bulaşabildin?"

"Ama ben Bin Sadr'a hiçbir şey yapmadım. O bizim müttefikimiz!"

"O kendinden başka kimsenin müttefikisi değildir. Sende onun istediği bir şey var."

Sürüngenin parçalarına bakıyordum. "Ne?" Elbette ne olduğunu biliyordum, zincire asılı madalyonun ağırlığını hissedebiliyordum. Bin Sadr, bir çöl korsanı gibi bir şekilde çifte kimliğe sahip olan yılanbaşı asalı lamba taşıyıcısıydı. Madalyonu kazandığım gece Kont Silano'yla çalışıyor olmalıydı. Peki, Paris'ten İskenderiye'ye nasıl gelmişti? Neden Napolyon'un bir anlamda sağ koluydu? Neden madalyonla ilgileniyordu? Bizim tarafımızda değil miydi? Madalyonu bundan sonra gelecek saldırgana vermeyi ve ondan kurtulmayı bile düşünmüştüm. Ama beni asıl rahatsız eden şey, hiç kimsenin bunu kibarca istememiş olmasıydı. Yüzüme silah doğrultmuşlar, çizmelerimi çalmışlar ve yatağıma yılan atmışlardı.

"Pencereden uzakta, senin köşende uyumama izin ver" demiş-

tim koruyucuma. “Tüfeğimi dolduracağım.”

Astiza beni şaşırtarak buna razı olmuştu. Ama benimle yatmak yerine, mangala doğru eğilmiş, kömürleri karıştırmış ve içine birkaç yaprak atmıştı. Keskin bir koku etrafa yayılmıştı. Gördüğüm kadarıyla balmumundan ufak bir insan şekli yapıyordu. İnsan fiğürünün yanağına bir ağaç parçası sokmasını seyretmiştim. Aynı şeyi Şeker Adaları’nda da görmüştüm. Bu büyüün kökeni Mısır mıydı? Papirüs yapraklarına tuhaf işaretler çizmeye başlamıştı.

“Ne yapıyorsun?”

“Sen uyu. Bir büyü yapıyorum.”

Başka bir yılan kafamın üzerine düşmeden İskenderiye’den uzaklaşmayı istediğimden, bilimadamları bana sıcak deltayı geçmek zorunda kalmadan Kahire’ye ilerlemek için bir teklifle geldiklerinde çok mutlu olmuşum. Monge ve Berthollet yolculuğu tekneyle yapacaklardı. Bilimadamları Nil’in ağzına doğru doğruya yelken açacaklardı ve başkente kadar nehirde yukarı çıkacaklardı.

“Sen de gel Gage” diye teklif etmişti Monge. “Ata binmek yürümekten daha iyidir. Yazıcı Talma’yı da getir. Senin kız hepimiz için yemek yapmaya yardım edebilir.”

Üç buçuk kiloluk gülle atan dört topla silahlanmış ve Fransız donanmasından Kaptan Jacques Perree’nin yönetimindeki *Le Cerf* adında Akdeniz’de kullanılan küçük bir yelkenli olan şebekle yolculuk edecektik. *Le Cerf*, orduyu nehrin yukarisına doğru takip edecek küçük savaş ve erzak gemilerinden oluşan ufak bir filonun amiral gemisi olacaktı.

Sabahın ilk ışıklarıyla yola çıkmıştık ve günün ortalarına gelindiğinde İskenderiye’nin doğusunda bir günlük yürüyüş mesafesindeki Abukir Koyu’na ulaşmıştık. Fransız filosu orada Nelson’un gemilerinin tekrar ortaya çıkma ihtimaline karşı savunma konumuna geçerek savaş düzenine göre demir atmıştı. Bir sıraya dizilmiş bir düzine geminin, yıkılmamış duvarlara bağlı dört fırkateynin ve denize doğrultulmuş beş yüz topun meydana getirdiği muhteşem bir manzara vardı. Yanlarından geçerken lostromoların ışıklarını ve denizcilerin bağırışlarını duyabiliyorduk. Sonra Akdeniz’e doğru kıvrılan kahverengi akıntıya yelken açarak ve nehir çizgisindeki dalgaların üzerinden geçerek ilerlemiştik.

Sıcaklık arttıkça seferin başlangıcıyla ilgili daha fazla şey öğrenmiştik. Berthollet’nin söylediğine göre Mısır yıllardır Fransızların ilgisini çekmişti. M.S. 640 yılındaki Arap fethiyle dış dünyaya kapatılan bu ülkenin eskiye ait ünü çoğu Avrupalı tarafından

fark edilmemiş, efsanevi piramitleri gerçekten çok fantastik hikâyelerle bilinmişti. Fransa kadar büyük bir ulusla ilgili çoğu şey bilinmiyordu.

“Dünyanın başka hiçbir ülkesi Mısır kadar köklü bir tarihe sahip değildir” demişti kimyager. “Yunanlı tarihçi Herodotos ülkenin önemli özelliklerini kaleme almak için geldiğinde, İsa bize ne kadar yaşlı geliyorsa piramitler de ona o kadar yaşlı geliyordu. Mısırlılar daha büyük bir imparatorluk kurmuş ve sonra gelen bir sürü fatih burada izlerini bırakmıştır: Yunanlılar, Romalılar, Asurlular, Libyalılar, Nübyeliler, Persler. Bu ülkenin doğuşu kimsenin hatırlayamadığı kadar eskidir. Kimse hiyeroglifleri okuyamıyor, bu yüzden yazıların hiçbirinin neler söylediğini bugün bile bilmiyoruz. Bugünkü Mısırlılar bu yıkıntıların devler ya da sihirbazlar tarafından inşa edildiğini söylüyor.”

O halde Mısır, onun anlattığına göre, kibirli Memlukların İskenderiye ve Kahire’deki bir avuç Fransız tacirini taciz etmeye başladığı son birkaç yıl öncesine kadar derin bir uykundaydı. 1517’den beri Mısır’ı yöneten İstanbul’daki Osmanlı idareciler duruma müdahale etmek için pek hevesli değillerdi. Fransa da, Rusya’ya karşı önemli bir müttefiki olan Osmanlıları gücendirmek istememişti. Bu yüzden durum, Doğu’ya özgü şanla ilgili gençlik hayallerini koruyan Bonapart, evrensel jeopolitiği kavrayan Talleyrand’la karşılaşana kadar içten içe kaynamaya devam etmişti. Onlar kendi aralarında, İstanbul’daki sultana bir “iyilik” olarak Mısır’ı Memluk kastından “özgür kılan” planlarına yönelmişlerdi. Arap dünyasının geride kalmış bir köşesini ıslah edecek ve İngilizlerin Hindistan’a ilerleyişleriyle yarışacak bir sıçrama tahtası oluşturacaklardı. “Mısır’ı kontrol eden Avrupa gücü”, Napolyon Direktuar’a böyle yazmıştı, “uzun vadede, Hindistan’ı da kontrol edecektir.” Bir zamanlar Akdeniz ve Kızıldeniz’i birbirine bağlayan eski kanalı yeniden yaratmakla ilgili hayalleri vardı. Asıl hedef, “Vatandaş Tippoo” lakabıyla tanınan, Fransız hayranı ve saray eğlenceleri arasında kukla İngiliz askerlerini yutan mekanik bir kaplanın bulunduğu Tippoo Sahib adıyla bilinen, Paris’i ziyaret etmiş Hintli bir paşayla bağlantı kurmaktı. Tippoo Güney Hindistan’da Wellesley adında bir İngiliz generaliyle savaşıyordu ve Fransa oraya çoktan silahlar ve danışmanlar göndermişti.

“İtalya’daki savaş daha verimli olmuştu” dedi Berthollet, “ve Malta sayesinde bu savaşın da iyi şeyler getirmesi garanti. Korsikalı, yaptığı savaşları bir kâra dönüştürdüğü için Direkuvar’da epey popüler biri olmayı başardı.”

“Sen hâlâ Bonapart’ın İtalyan olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Annesinin oğlu. Bir keresinde annesinin, onun misafirlere karşı kaba tavırları karşısında ne kadar hayal kırıklığına uğradığıyla ilgili bir hikâye anlatmıştı. Poposuna şaplak atmak için çok büyük olduğunu, bu yüzden annesinin o tamamen soyunup utanacak ve savunmasız hale gelecek biçimde giysisiz kalana kadar beklediğini ve kulağını çekmek için onun üstüne atladığını söylemişti. Bu Korsikalının aldığı dersler sabır ve intikamdı! Bir Fransız hayattan keyif alır ama Bonapart gibi bir İtalyan planlar yapar. Onun gibiler, eski Romalılara ya da Sicilyalı haydutlara benzer biçimde klanlara, intikama ve hırsa inanırlar. Harika bir asker ama sürekli olarak hor görmeleri ve aşağılanmaları hatırladığından bazen ne zaman savaşa son vermesi gerektiğini bilmiyor. Ben bu durumun onun zaafı olduğundan kuşkulanyorum.”

“O halde burada ne işiniz var Doktor Berthollet? Sizin ve diğer âlimlerin burada ne işi var? Askeri anlamda ün kazanmak olmadığı kesin. Ya da hazine için.”

“Mısır hakkında herhangi bir şey biliyor musunuz Mösyö Gage?”

“Burada kum, develer ve güneş var. Bunların dışında pek bir şey yok.”

“Dürüstsünüz. Bu uygarlığın beşiği hakkında hiçbirimiz çok fazla şey bilmiyoruz. Kocaman harabeler, tuhaf idoller ve deşifre edilmesi imkânsız yazılarla ilgili hikâyeler duyuyoruz ama Avrupa’da gerçekten kim bunları görebilmiştir? İnsanlar öğrenmek istiyor. Eski Mısır’ın ünlü yerlerini ilk önce görmenin yanında Malta altınının ne önemi var ki? Ben, insanları gerçekten ölümsüz kılan bir keşif için geldim.”

“Şöhret yoluyla mı?”

“Sonsuza kadar yaşayacak bilgi yoluyla.”

“Ya da eski büyülerin bilgisiyle” dedi Talma. “Ethan’ın ve benim davet edilmemizin nedeni bu, değil mi?”

“Eğer arkadaşınızın madalyonu gerçekten büyülüyse” diye cevap verdi kimyager. “Tarih ve fabl arasında bir fark vardır elbette.”

“Bir mücevher için duyulan arzuyla ona sahip olmak için acımasızca öldürme isteği arasında büyük bir fark vardır” diye karşı çıktı gazeteci. “Bizim Amerikalı arkadaşımız Paris’te madalyonu kazandığından beri tehlike içinde. Neden? Akademik bir şöhretin anahtarı olduğundan değil. Başka bir şeyin anahtarı olduğundan. Gerçek ölümsüzlüğün sırrının anahtarı değilse bile belki de kayıp bir hazinenin anahtarıdır.”

“Bu da hazinenin, değerinden daha büyük sorunlar yaratabileceğini kanıtlıyor.”

“Keşif altından daha iyidir değil mi Berthollet?” Tüm bu sıkıcı konuşmalara karşı soğukkanlı davranmaya çalışarak sormuştum.

“Altın bir sonun aracı olması dışında nedir ki? İşte burada bu sonuca sahibiz. Hayattaki güzel şeyler için hiçbir ücret ödenmez: bilgi, doğruluk, aşk, doğal güzellik. Kendinize bir bakın, egzotik bir kadınla Nil’in kaynağına gidiyorsunuz. Siz başka bir Kleopatra’sı olan başka bir Antonius’sunuz. Bundan daha tatmin edici bir şey var mıdır?” Biraz kestirmek için arkasına yaslandı.

Fransızca öğrenmeye başlayan ama bizim konuşmalarımızı anlamazdan gelmekten memnun görünen ve yanlarından geçerken Rosetta’nın alçak kahverengi evlerini izleyen Astiza’ya bakıyordum. Evet, güzel bir kadındı. Ama Mısır’ın sırları gibi bize kapalı ve yabancı görünüyordu.

“Bana atalarından bahset” diye sordum aniden İngilizce konuşarak.

“Ne?” Olağan sohbetlerde hiç tedirginlik göstermeyen kadın bana şaşırmış gibi bakıyordu.

“İskender. O da senin gibi Makedon’du değil mi?”

Kalabalığın arasında bir adamın kendisine hitap etmesinden utanmış görünüyordu ama sonra kaba insanların elinde olduğunu düşününce bizim tuhaf huylarımıza alışmaya karar vermiş gibi yavaşça kafasını salladı. Bu büyük toprakları gördükten sonra Mısırlı olmayı seçmişti. Kimse onunla boy ölçüşemezdi.

“Pers ülkesini de fethetti mi?”

“Makedonya’dan Hindistan’a kadar ilerlemiş ve o daha işini bitirmeden insanlar onun bir tanrı olduğuna inanmaya başlamışlardı. Mısır’ı sizin bu Fransız zıpcıktılardan çok önce fethetmişti ve bizim çölümüzün merhametsiz kumlarını Siyva Vahası’nda güneşin baharına eşlik etmek için geçmişti. Orada İskender’e büyümlü gücün aletleri verilmiş ve kâhin onu, Zeus ve Amon’un oğlu adıyla tanrı ilan ederek tüm dünyaya hükmedeceğini söylemişti.”

“O dönem oldukça elverişliydi herhalde.”

“Onu bu büyük şehir İskenderiye’yi kurmaya ikna eden de bu kehanetten aldığı keyifti. Yunan geleneğine uygun olarak, soyulmuş arpayla sınırlarını belirlemişti. Kuşlar arpayı yemek için toplandıklarında İskender’in çevresindekileri korkutmuş, kâhinleri ona bunun yeni şehre göçmenlerin geleceği ve birçok toprağı besleyeceği anlamına geldiğini söylemişlerdi. Haklıydılar. Ama Makedon generalin kâhinlere ihtiyacı yoktu.”

“Öyle mi?”

“O kaderin efendisiydi. Yine de görevini tamamlayamadan öldü

ya da öldürüldü ve onun Siyva'dan getirdiği kutsal semboller de kayboldu. İskender işte böyle yapmıştı. Bazıları cesedinin götürüldüğünü söylerler, Makedonya'ya ama kimileri de İskenderiye'ye gömüldüğüne inanır, bazıları da Ptolemaios'un onu çölün kumları arasında bilinmeyen bir yere taşıdığını söylerler. Cennete yükselen İsanız gibi, İskender de dünyadan kaybolmuştur. Belki de kâhînin söylediği gibi bir tanrıydı. Osiris gibi cennetteki yerini almıştı."

Bu kadın sıradan bir köle ya da hizmetçi değildi. Astiza bütün bunları nasıl öğrenmişti? "Osiris'i duymuştum" dedim. "Bedeni kız kardeşi İsis tarafından bir araya getirilmişti."

İlk kez bana gerçekten istekle bakmıştı. "İsis'i biliyor musun?"

"Ana tanrıçaydı, doğru mu?"

"İsis ve Bakire Meryem birbirlerinin yansımalarıdır."

"Hıristiyanlar bunu duymaya dayanamazlar."

"Öyle mi? Tüm Hıristiyan inançları ve sembolleri Mısırlı tanrılardan gelir. Diriliş, ölümden sonra yaşam, bir tanrı tarafından hamile bırakılmak, tanrı-oğul-kutsal ruh, bir insanın hem insan hem de ilahi bir şey olabileceği düşüncesi, kurban, meleklerin kanatları, şeytanın tırnakları ve çatalı kuyruğu bile; bütün bunlar İsanızdan binlerce yıl önceye uzanır. Sizin On Emrinizin şifresi, öldüklerinde masumiyetlerini anlatan Mısırlıların itiraflarının basit bir versiyonudur: 'Ben öldürmedim.' Din bir ağaç gibidir. Mısır bu ağacın gövdesidir diğerleriye dalları."

"Kitabı Mukaddes'te böyle söylenmiyor. Sahte putlar ve gerçek İbrani tanrısı vardı."

"Kendi inançlarınız konusunda bile ne kadar cahilsiniz! Siz Fransızların haçınızın idam için kullanılan Roma sembolü olduğunu söylediğinizi duymuştum ama bu bir din için nasıl umudun sembolü olur ki? Gerçek olan, haçın yani sizin kurtancınızın ölüm aletinin bizim ebedi yaşamın eski anahtarı olan hayat sembolümüzle, yani anıh'la birleştirilmiştir. Hem neden olmasın? Araplar gelmeden önce Mısır tüm ülkelerden daha Hıristiyan'dı."

Cotton Mather'ın⁹ ruhu adına, o kadar şaşırmış olmasam, onu dinle ilgili kötü şeyler söylediği için dizime yatırıp dövebilirdim. Sa-dece iddia ettiği şeyler değil, bunları iddia ederken sergilediği güven de sinir bozucuydu. "Kitabı Mukaddes'le ilgili hiçbir fikrin Mısır'dan çıkış olması mümkün değil" derken ağzımdan tükürükler saçıyordum.

"İbranilerin Mısır'dan kaçtığını sanıyordum? İsa'nın çocukken burada kaldığını da? Ayrıca, ne fark eder ki, sizin generaliniz bi-

zinkilere sizinkilerin bir Hristiyan ordusu olmadığını zaten söylememiş miydi? Tanrı'ya inanmayan bilimadamları değil misiniz?"

"Evet, Bonapart kaderi bir adamın ceketi giyip çıkardığı gibi giyip çıkarır."

"Ya da kader ve bilim, Frankların itiraf etmek istemediğinden daha birleştirici unsurlardır. İsis bilgi, aşk ve hoşgörü tanrıçasıdır."

"Ve İsis senin tanrıçan."

"İsis kimseye ait değildir. Ben onun hizmetkârıyım."

"Gerçekten eski bir puta mı inanıyorsun?" Philadelphia'lı papazım şimdiye çoktan felç geçirmişti herhalde."

"O senin son nefesinden bile yeni Amerikalı ve doğum çevrimi kadar da ebedi. Ama zaten senin anlamanı beklemiyorum. Kahirli efendimden de anlamadığı ve eski gizemleri çürütmeye çalıştığı için kaçmak zorunda kalmıştım."

"Hangi gizemleri?"

"Bizi saran dünyanın gizemlerini. Kutsal üçgenin, dört yönün oluşturduğu karenin, özgür iradenin beş köşeli yıldızının ve uyunun altı köşeli yıldızının gizemlerini anlamamıştı. Pitagoras'ı okumadın mı?"

"Mısır'da kalmıştı değil mi?"

"Persli fatih Kambyzes tarafından Babil'e götürülmeden ve sonunda İtalya'da okulunu kurmadan önce yirmi iki yıl Mısır'da kalmıştı. İstirabın cesurca karşılanması gerektiğini ve bir kadının kocasıyla eşit olduğunu belirterek tüm dinlerin ve halkların bir olduğunu öğretmişti."

"Olayları senin bakış açınla yorumluyormuş gibi görünüyor."

"O olayları tanrılar gibi görüyordu! Tanrıların mesajları geometride ve uzaydadır. Geometrik nokta Tanrı'yı temsil ederken, çizgi erkeği ve kadını, üçgen de canı, ruhu ve bedeni simgeleyen kusursuz sayıyı temsil eder. "

"Ya kare?"

"Söylediğim gibi dört yönü temsil eder. Beş köşeli yıldız mücadeleyi, altı köşeli yıldız uzayın altı yönünü ve çift kare de evrensel uyumu temsil eder."

"İster inan ister inanma, bunların bazılarını mason adıyla bilinen bir grupta duymuştum. Masonlar da Pitagoras gibi öğretmeyi temel alırlar ve cetvelin doğruluğu, karenin dürüstlüğü, çekicinin de iradeyi simgelediğini söylerler."

Kafasını sallıyordu. "Aynen. Tanrılar her şeyi açıklığa kavuşturmuştur ama insanlar yine de kör kalmaya devam etmişlerdir! Gerçeği ararsan dünya senin olur."

En azından dünyanın bu kısmı senin olur. Artık rüzgârın genelde güneyden estiği ve akıntının kuzeye yöneldiği, her iki yöne doğru nehir trafiğini mümkün kılan Nil'in iyice ilerisine ulaşmıştık.

"Kahire'den kaçtığını söylemiştin. Sen kaçak bir köle misin?"

"Bu görüldüğünden biraz daha karmaşık bir durum. Mısır'a ait." İleriyi gösteriyordu. "Zihnimizi anlamaya çalışmadan önce ülkemizi anlamaya çalış."

İskenderiye'nin dışındaki toprakların krepî andıran düzlüğü artık, Musa'nın çalılar arasında geçen hikâyelerinden de tahmin ettiğim gibi daha İncilvari bir görünüm almış, verimli araziler haline gelmişti. Pirinç, buğday, mısır, şekerkamışı ve pamuk ekili parlak yeşil tarlalar, sütunlar kadar düzgün, turuncu ve kırmızı meyvelerle dolu hurma ağacı sıralarının arasında dikdörtgenler halindeydi. Muz ve fırvununciri koruları rüzgârda hışırdıyordu. Mandalar ya saban çekiyor ya da banyo yaptıkları nehirde papiris yataklarının kıyısında homurdanarak boynuzlarını havaya kaldırıyorlardı. Tepelerinde bir minarenin sivri ucu görünen çikolata renkli kerpiçten köyler gide-rek artıyordu. Kahverengi suda kıyıya bağlanmış olarak duran Latin yelkenli felukaların yanından geçiyorduk. Uzunlukları altı ile dokuz metre arasında değişen, uzun bir kürekle yönetilen bu yelkenli tekneler nehirde her yerde harekete hazır bekliyorlardı. Balıkçıların ağlarını attıkları tekneler bir kişiyi bile zar zor alabilecek kürekli sandallardı. Koşumlu ve gözleri kapatılmış eşekler, beş bin yıldır değişmemiş olan manzara içinde kanallara su çekmek için dönüp duruyorlardı. Nil'in suyunun kokusu nehrin esintisiyle doluydu. Bizim, gambotlar ile erzak gemilerinden oluşan filomuz, üç renkli Fransız bayrağını dalgalandırarak hiçbir dikkate değer etki bırakmadan geçip gidiyordu. Köylülerin çoğu kafalarını kaldırıp bakmıyordu bile.

Ne kadar tuhaf bir yere gelmiştim. İskender, Kleopatra, Araplar, Memluklar, eski fırvunlar, Musa ve şimdi de Bonapart. Ülkenin tamamı, boynumdaki acayip madalyon da dahil, tarihi döküntüler yığınıydı. Şimdi de kuşkulandığımdan daha karmaşık bir geçmişe sahipmiş gibi görünen Astiza'yı merak ediyordum. Madalyonda benim göremediğim bir şeyler görebilir miydi acaba?

"İskenderiye'de ne için büyü yapmıştın?"

Gönülsüz olduğu için yanıtlaması biraz zaman almıştı.

"Birincisi, diğerinin uyarısı olarak senin güvenliğin içindi. İkincisi gelişiminin başlangıcı içindi."

"Beni akıllı yapabilir misin?"

"Bu imkânsız olabilir. Belki görmeni sağlayabilirim."

Gülmüştüm ve o da en sonunda belli belirsiz bir gülümseyişe

izin vermişti. Onu dinleyerek biraz olsun kendisini tanımama müsaade ediyordu. Sadece kendisi için değil ulusu için de saygı görmek istiyordu.

O ağır gecede demir attığınızda, güvertede yıldızların çöl buğusu altında uyurken onun bulunduğu yere doğru sürünerek yaklaştım. Suyun şırıltısını, donanımların gıcirtısını, nöbet tutan denizcilerin mırıltılarını işitebiliyordum.

“Benden uzak dur” diye fısıldadı uyandığında ve teknenin ahşap gövdesine biraz daha sokuldu.

“Sana bir şey göstermek istiyorum.”

“Burada mı? Şimdi mi?” Kıramı ödeyip ödemeyeceğimle ilgili konuşurken Madam Durrell’in nasıl kuşkucu bir ses tonu varsa Astiza’da da aynı ses tonu vardı.

“Sen yalın gerçeklerin tarihçisisin. Şuna bir bak.” Madalyonu ona uzattım. Güvertedeki lambanın ışığında pek iyi seçilemiyordu.

Parmaklarıyla madalyonu inceledi ve sonra nefesini tuttu. “Bunu nereden buldun?” Gözleri kocaman açılmış, dudakları hafif aralanmıştı.

“Paris’te bir kâğıt oyununda kazandım.”

“Kimden kazandın?”

“Bir Fransız askerinden. Mısır’dan geldiğini düşünüyordu. Kleopatra’ya ait olduğunu iddia ediyordu.”

“Belki de bunu o askerden çaldın.” Niye böyle söylüyordu ki?

“Hayır, sadece kâğıt oyununda onu yenmiştim. Sen dini konularda uzmansın. Eğer bunun ne olduğunu biliyorsan bana söyle.”

Madalyonu elinde çevirerek kolları açıp V biçimini verdi ve daireyi başparmağı ve işaretparmağıyla ovalayarak yazıları anlama-ya çalıştı. “Emin değilim.”

Hayal kırıklığına uğramıştım. “Mısır’a mı ait peki?”

Loş ışıkta görebilmek için madalyonu kaldırdı. “Öyleyse bile çok eskiye ait. Çok ilkel, çok önemli... yani Arap’ın o kadar istediği şey bu.”

“Delikleri görüyor musun? Sence onlar nedir?”

Astiza madalyonu biraz daha inceledi ve sonra arkasına yaslanarak gökyüzüne doğru tuttu. “Işığın deliklerden nasıl girdiğine bak. Bunların yıldızlar olduğu çok belli.”

“Yıldızlar mı?”

“Hayatın amacı yıldızlara yazılmıştır Amerikalı. Bak!” Ufkun hemen üstündeki en parlak yıldıza doğru, güney yönünü işaret ediyordu.

“Bu Sirius. Ne olmuş?”

“O İsis’in, yeni yılın yıldızı. Bizi bekliyor.”

Sekizinci bölüm

“Kuyular kurduğunda suyun kıymetini anlarız” diye yaznuştı yaşlı Ben Franklin. Kesinlikle doğru, çünkü Fransız ordusunun Nil’e ilerleyişi kötü planlanmış bir fıyaskoydu. Suyla dolu kuyular bulduklarında askerler birbirlerini eziyorlardı ve bir sonraki alay gelmeden önce kuyuyu kurutuyorlardı. İnsanlar tartışıyor, cesaretlerini kaybediyor, deliriyor ve kendilerini vuruyorlardı. Askerler, çölde uzaklarda parlak su birikintileri gibi görünen, bilimadamlarının “serap” dediği yeni bir olguyla karşı karşıyaydılar ve onunla mücadele ediyorlardı. Süvariler dörtlüye bu seraba doğru ilerliyor, kupkuru kumla karşılaşılıyor ve tıpkı bir gökkuşağının bittiği yerin bulunmasının olanaksız olması gibi ufukta yeneden bir “göl” görüyorlardı. Sanki çöl Avrupalılarla dalga geçiyor gibiydi. Bölükler Nil’e ulaştıklarında, diğer askerler aralardan yer bularak su içmeye çalışırken, onlar sığırlar gibi koşup kusana kadar su içmek için nehre dalyorlardı. Gizemli varış noktaları ve ef-sanevi Mısır, serap kadar zalim görünüyordu. Yiyeceklerin azlığı ve su dolu kuyular bulma konusundaki başarısızlık diğer general-lerin Napolyon’u suçladıkları müthiş bir hataydı ama Napolyon bu suçlamaları hemen kabul edecek bir adam değildi. “Fransızlar her zaman, her şeyden şikâyet ederler” diye nurıldanmıştı. Yine de eleştiri can yakıyordu, çünkü Napolyon bunun doğru olduğunu biliyordu. Verimli İtalya topraklarına düzenlediği seferinde yiyecek ile su yürüyüş sırasında kolayca temin edilmişti ve askerlerin giysileri de iklime uygundu. Şimdi Mısır’da her şeyi yanında getirmesi gerektiğini öğreniyordu ama bunlar çok acı derslerdi. Sıcakta insanların huyları bozuluyordu.

Fransız ordusu Kahire’ye doğru Nil’den yukarı ilerlemeye başladığında, Mısırlı köylüler kaçıyor ve arkalarında sis bulutları bı-

rakıyorlardı. Ne zaman askeri bir kol bir köye yaklaşırsa, kadınlar ve çocuklar hayvanları çöle sürükleyerek ve kumulların ortasında saklayarak, barınaklardan dışarı bakan hayvanlar gibi dudaklarının üstünden etrafı gözetliyorlardı. Erkekler biraz daha ortalarda dolanarak, yiyeceklerini ve zor temin ettikleri eşyalarını çerkingeye benzeyen istilacılardan saklıyorlardı. Fransız bayrağı köy sınırında görüldüğünde ise hemen nehre koşuyor, papirüs kamışlarını aralayarak sığ suda geziniyor, Nil'de kıydan uzakta uyanık ördekler gibi başlarını indirip kaldırıyorlardı. Birbiri ardına gelen bölükler, tozlu mavi, kırmızı, beyaz ve yeşil üniformalardan oluşan uzun bir tırtıl gibi köylülerin evlerini ağır ağır geçiyorlardı. Kapılar tekmelerle açılıyor, ahırlar araştırılıyor ve kullanılabilir her şey alınıyordu. Ordu daha sonra ilerlemeye devam ediyor ve köylüler de hayatlarına devam etmek için geri dönerek askerlerden geri kalan çöplerde işe yarar bir şeyler kalıp kalmadığını anlamaya çalışarak gittiğimiz yolu temizliyorlardı.

Bizim ufak filomuz erzak taşıyan ve karşı kıyıyı gözetleyen kara gücüne neredeyse eş bir kuvvetti. Monge, Berthollet ve Talma'nın geçtiğimiz ülkeyle ilgili notlar alabilmeleri için her gece Napolyon'un karargâhının yanından karaya çıkıyorduk. Askerlerin korumasından uzakta bulunmak tehlikeli olduğundan bu adamlar, subaylara gördükleriyle ilgili sorular soruyor ve ellerindeki listelere hayvanları, kuşları ve köyleri ekliyorlardı. Askerler bazen bize karşı huysuzluk ederlerdi, çünkü bizim teknelerde sahip olduğumuz yerler kıskançlığa yol açardı. Sıcak insanı yoruyordu ve sinekler de bir işkence aleti gibiydi. Her karaya çıkışınızda subaylar arasındaki gerginlik daha da artmış olurdu, çünkü erzakların çoğu hâlâ gemilerde ya da İskenderiye'deki limanlarda bulunuyordu ve hiçbir bölük ihtiyaç duyduğu şeylere sahip değildi. Bedevi çapulcuların sürekli ateş açması, yakalanma korkusu ve işkenceyle ilgili can sıkıcı hikâyeler askerlerin tedirgin olmasına yol açardı.

Bir gece düşman savaşçılardan oluşan küstah bir grubun, alay edencesine pelerin benzeri renkli giysilerle, harika Arap atlarının üzerinde haykırp ateş ederek Napolyon'un çadırının yakınından karargâha sızmaya çalışmaları bardağı taşıran son damla olmuştu. Öfkeli general birkaç dragonu ve Croisier adında genç bir yaveri düşmanı yok etmek için gönderdiğinde, usta Mısırlı atlılar birlikle oyuncak gibi oynamış ve sonra tek bir adam bile kaybetmeden kaçmayı başarmışlardı. Düşmanın küçük çöl atları suyun azlığına rağmen, hâlâ uzun deniz yolculuğunun yorgunluğunu

atamanuş olan ağır Avrupa atlarından iki kat hızlı koşabiliyorlardı. Kumandanımız bir öfke anında zavallı yaveri o kadar kötü aşağılandı ki, Croisier bu utancı telafi etmek için savaşta cesurca öleceğine yemin etmişti ve bu söz adamın bir yıl içinde tutacağı bir söz olmuştu. Ama Bonapart bununla bile yumuşamayacaktı.

“Bana gerçek bir savaşçı bulun!” diye bağırdı. “Ben Bin Sadr’ı istiyorum!”

Süvarilerinin gururunun incindiğini hisseden Dumas buna çok sinirlenmişti. Birliklerinin çoğunun atsız olması demek olan at sayısının azlığı durumu kolaylaştırmıyordu. “O gaddarı onurlandırırken benim askerlerimi mi aşağılıyorsun?”

“Ben Bedevileri benim karargâhımdan uzak tutmak için bir haydudu bile yakalayamayan aristokrat züppeleri değil, beni koryacak adamları istiyorum!” Yürüyüşün acımasız koşulları ve kıskanç üst düzey görevliler Napolyon’un sinirine dokunuyordu.

Dumas bunu sindirememişti. “O halde su olmadan çölde ilerlemek yerine iyi atların gelmesini beklemeliydin! Bu Croisier’nin değil senin eksikliği!”

“Bana meydan okumaya nasıl cesaret edersin? Seni vurduracağım!”

“Daha buna kalkışmadan seni ortadan ikiye ayırırım, küçük adam...”

Tartışma Bin Sadr ve bir düzine sarıklı adanın atlarıyla gelmesi ve kavga eden generallerin arasına girmesiyle sona ermişti. Kleber bir yandan sinirleri bozulmuş Dumas’ı geriye çekerken Napolyon da kendini kontrol etmeye çalışıyordu. Memluklar bizi aptal yerine koyuyorlardı.

“Bu da ne efendi?” Arap’ın yüzünün alt kısmı yine kapalıydı.

“Sana Bedevileri ve Memlukları benim kanatlarımdan uzak tutman için para veriyorum” dedi Bonapart aniden. “Neden bunu yapmıyorsun?”

“Belki de söz verdiğin gibi ödeme yapmadığın içindir. Bir kavanoz yeni kesilmiş kulak taşıyorum ama hiç gösterecek altınım yok. Adamlarım parayla çalışan adamlar efendi ve eğer düşmanın vaatleri paradan daha hızlı çıkarsa Memlukların tarafına geçerler.”

“Hah. Sen düşmandan korkuyorsun.”

“Onlara gıpta ediyorum! Onların söz verdiğinde para veren generalleri var!”

Bonapart sinirlendi ve genelkurmay başkanı Berthier’ye döndü. “Neden onun parası verilmiyor?”

“Adamların iki kulağı ve iki eli var” dedi Berthier alçak sesle.

“Adamın kaç kişiyi öldürdüğüyle ilgili tartışmalar oldu.”

“Sen dürüstlüğü mü sorguluyorsun?” diye bağırdı Arap. “Sana dil ve penisler getireyim o zaman!”

“Tanrı aşkına” diye homurdandı Dumas. “Neden bu barbarlarla uğraşıyorsun ki?”

Napolyon ve Berthier para konusunda birbirleriyle alçak sesle konuşmaya başlamışlardı.

Bin Sadr sabırsız gözlerle geri kalanları gözden geçirdi ve sonra bakışları bir anda bana kilitlendi. Şeytanın boynumdaki kolyeyi aradığına yemin edebilirdim. Yatağıma yılanı atanın o olduğundan kuşkulandığım için hafifçe geri çekilmiştim. Astiza’yı da süzüyor, bakışları giderek nefretle doluyordu. Astiza kayıtsızca duruyordu. Bu gerçekten Paris’te bana ihanet etmeye çalışan lamba taşıyıcısı olabilir miydi? Yoksa sıradan piyadeler gibi ben de korku ve hayallere mi teslim oluyordum? Fransa’daki adama pek düzgün bakamamıştım.

“Tamam” dedi komutanımız sonunda. “Eller için sana ödeme yapacağız. Kahire’yi fethettikten sonra adamların için de iki katını ödeyeceğiz. Sen sadece Bedevileri buradan uzak tut.”

Arap kafasını eğerek selam verdi. “O çakallar sizi bir daha rahatsız etmeyecektir efendi. Onların gözlerini çıkaracağım ve kendi gözlerini yutmalarını sağlayacağım. Onları sığır gibi hadım edeceğim. Bağırsaklarını atlarının kuyruğuna bağladıktan sonra çölde koşması için hayvanı kamçılacağım.”

“Güzel, güzel. Bunu herkesin duymasını sağla.” Napolyon, Arap’la işi bittikten sonra kafasını çevirdiğinde öfkesi geçmişti. Bu öfke patlamasından utanıyor gibiydi ve kontrollü davranmadığı için zihninde kendini cezalandırdığını görebiliyordum. Bonapart birçok hata yapmıştı ama aynı hatayı birden fazla tekrarladığı pek görülmezdi.

Ancak Bin Sadr’ın işi bitmemişti. “Atlarımız hızlı ama silahlarımız eski efendi. Birkaç yeni silah da alabilir miyiz?” Dumas’ın süvarilerinin taşıdığı kısa namlulu karabinaları işaret ediyordu.

“O biraz zor” diyen süvariler sinirlenmişti.

“Yeni mi?” Bonapart tekrarlıyordu. “Hayır, sana verecek yeni silahımız yok.”

“Peki ya uzun tüfekli bu adama ne dersin?” diyerek beni göstermişti. “Onu ve İskenderiye’deki surlara nasıl ateş ettiğini hatırlıyorum. Onu bana ver ve onunla beraber seni rahatsız eden bu şeytanları uzaklaştıralım.”

“Amerikalıyı mı?”

“Kaçmuş olanları vurabilir.”

Bu teklif, bir eğlence arayan Napolyon'un ilgisini çekmişti. “Ne dersin Gage? Bir çöl şeyhiyle ata binmek ister misin?”

Beni öldürmeye çalışan adamla, diye düşünmüş ama söylememiştim. Onu sorguya çektikten sonra boğazlamak dışında Bin Sadr'ın yanına yaklaşmaya niyetim yoktu. “Ben bir keskin nişancı olarak değil bir bilimadamı olarak bu sefere davet edildim general. Benim yerim teknededir.”

“Tehlikeden uzak bir şekilde mi?” diye alay etti Bin Sadr.

“Ama menzil dışında değil. Bir ara nehrin kıyısına gelin ve sizi vurmaya ne kadar yaklaştığımı görün lamba taşıyıcısı.”

“Lamba taşıyıcısı mı?” diye sordu Bonapart.

“Amerikalı güneşin altında çok kalmış” dedi Arap. “Git ve tehlikeden uzak olduğunu düşünerek teknede kal ve belki kısa süre sonra tüfeğini tekrar kullanman için yeni bir fırsat doğabilir. Ahmed bin Sadr'la gelmiş olmayı dileyeceğin zaman gelecektir.” Adam bu sözlerden sonra Berthier'den bir para kesesi alarak uzaklaştı.

Adam uzaklaşırken yüzünü kaplayan kumaş parçası hafifçe kaydığında yanağını görmüştüm. Astiza'nın balmumumdan heykeli deldiği aynı noktada, lapa sürülmüş büyük bir çıban vardı.

Murad Bey adında bir Memluk hükümdarının bizim geçişimizi engellemek için bir kuvvet oluşturduğuna dair söylentiler çıktığında Kahire yolunu yarılamıştık. Bonapart inisiyatifi ele geçirmeye karar vermişti. Emirler verildi ve bölükler 12 temmuz gecesi, Nil üzerindeki bir sonraki büyük kasaba olan Şubra Hit'e sürpriz bir gece yürüyüşü düzenlemek için ayrıldı. Fransızlar şafakta, bin kadarı harika Memluk süvarilerinden ve geri kalanı da sopalarla silahlanmış köylülerden –fellahin– oluşan henüz hazırlanmakta olan on bin kişilik bir Mısır ordusunu şaşırtmışlardı. Fransızlar savaş safları oluşturmaya çalışırken adamlar şaşkınlık içindeydi ve bir an için tüm kalabalığın bir çatışmaya girmeden geri çekileceğini düşünmüştüm. Sonra adamlar bir anda cesaretlerini toplanış –liderlerinin Nil'i gösterdiğini görebiliyorduk– ve hepsi savaş için hazır duruma gelmişti.

Demir atmış olan *Cerf*'in güvertesinde iyi bir yerde duruyordum. Altın renkli güneş doğudan doğarken, nehirde bir Fransız bandosunun “Marseillaise”i çaldığını duyuyorduk, marşın notaları Nil'de yankılanıyordu. Bu, birliklerin tüylerini diken diken etmişti ve bu müziğin hissettirdikleri sayesinde Fransızlar dünyayı

bile fethedebilirlerdi. Sabah esintisiyle sancakları dalgalanan askerler tekrar kırpiyi andıran kare düzenine geçerken insanın nefesini kesecek bir görüntü oluşmuştu. Bu gerçekleştirmesi kolay bir düzen değildir ve her asker yüzü dışarı dönükken bulunduğu yerde kalmak için arkasındaki askere güvenir, bir düşman saldırısı sırasında sabit durmak daha da zordur. Bu savaş düzeninde, geriye doğru yürümek istemek, kareyi bozacak biçimde cesaretini yitirmek, görevden kaçanların yaralıları taşıma bahanesiyle silahlarını bırakmaları gibi doğal bir eğilim vardı. Çavuşlar ve en katı kademli askerler öndekilerin korkmasını engellemek için arka saflarda yer alırlardı. Yine de sağlam bir kare düzeninin gerçekleşmesi görünürde olanaksızdır. Memluk süvarileri zayıf bir nokta bulmak için çevrede dolandılar ama bulamadılar, çünkü Fransızların kurdukları düzen düşmanın gayretlerini boşa çıkarırdı. Bu savaş, Ortaçağ Arap cesaretine karşı Avrupalıların ateş gücünün başka bir dengesiz göstergesi olacak gibi görünüyordu. Sabah pembeden maviye dönerken biz de Mısır'a özgü nane çaylarımızı yudumlayarak olacakları bekliyorduk.

Sonra nehrin yukarısındaki bir yerden uyarı cığlıkları duyuldu ve yelkenler görüldü. Karadaki Memluktardan zafer cığlıkları yükseldi. Güvertemizde tedirgin bir biçimde bekledik. Nil Nehri'nde Kahire'den gelen bir Mısır armadası görünüyor, üç köşeli yelkenleri nehri çamaşırların asılı olduğu bir bahçe gibi dolduruyordu. Memluk ve İslam ordularının sancakları her yerden görünüyor, askerler ve toprakla dolu gemilerden boru, borazan ve davulların sesleri yükseliyordu. Bin Sadr'ın tüfeğimi tekrar kullanacağım konusundaki kurnazca uyarısı bunun için miydi? Düşmanın stratejisi belliydi. Bizim küçük filomuzu yok etmeyi ve nehir-den kanatlara doğru saldırarak Bonapart'ın ordusunu ele geçirmeyi hedefliyorlardı.

Çayımı gemiden aşağı döktüm; tüfeğimin dolu olup olmadığını kontrol ederken suyun üzerinde kapana kısılmış gibi hissediyordum. Ne de olsa bir seyirci olarak kalmamalıydım.

Kaptan Perree, küçük filosundaki Fransız denizciler topları ateşlemeye başladığında demir almakla ilgili emirler veriyordu. Talma yüzü bembeyaz olmuş bir şekilde not defterini çıkarmıştı. Monge ve Berthollet donanımı kavrayıp kendilerini yukarıya çekerek, sanki sudaki bir yarış izlemiş gibi olayları izlemek için filika küpeştesine çıkmışlardı. İlk birkaç dakikada her iki donanma da görkemli bir zarafetle, kayıp giden büyük kuğular gibi yavaş yavaş birbirlerine yaklaşmışlardı. Sonra Memlukların amiral

gemisinden bir gümbürtü duyulmuş, pruvadan bir duman bulutu yükselmiş ve yanımızdan havaya, geminin kış tarafına doğru yeşil bir gayzer fışkırmıştı.

“Önce barış görüşmeleri yapmamız gerekmiyor mu?” diye sordum sesimde istediğimden daha tedirgin bir tonla.

Mısır filusunun tamamının ön safları sanki benim sorumu yanıtlarmış gibi pruva toplarını ateşleyerek gümbürdemmişti. Nehir kabarmış görünüyordu ve çevremizde sıçrayan sular ılık buğusuyla bizi ıslatmıştı. Bir gülle hemen sağımızdaki bir gambota denk gelerek onu ahşap parçalarından bir yağmur gibi havaya fırlatmıştı. Sudan çığlıklar yükseliyordu. Yanımızdan geçen atışlar tuhaf gümbürtülü bir sese yol açmıştı ve yelkenimizde şaşkınlık ifadeleri gibi delikler açılmıştı.

“Sanırın anlaşmalar sona erdi” dedi Talma gergin bir şekilde, dümenin yanına çömelerek ve Conté'nin yeni kurşunkalemlerinden biriyle notlar alarak. “Bu çok heyecan verici bir haber olacaktır.” Parmakları vücudundaki titremeyi açığa çıkarıyordu.

“Gemicileri İskenderiye'deki silah arkadaşlarından çok daha düzgün görünüyor” demişti Monge hayranlıkla ve sonra donanımdan aşağı atlamıştı. Sanki bir dökümhanede bir topun yapılışını seyrediyormuş gibi soğukkanlıydı.

“Osmanlı denizcileri Yunanlıdır!” dedi vatandaşlarını kıyafetlerinden tanıyan Astiza. “Onlar Kahire'deki beye hizmet ederler. İşte şimdi gerçek bir çatışma göreceksiniz!”

Perree'nin adamları karşı ateş açmışlardı ama nehrin akıntısına karşı dönerek elverişli bir borda ateşi açabilmek çok zordu ve bizim de bu konudaki yetersizliğimiz çok açıktı. Düşmana çok hızlı yaklaşmaya engel olmak için yelkenleri orsa etmemize rağmen, düşman filoları kaçınılmaz şekilde bize yaklaşıyordu. Kıyıya şöyle bir baktım. Donanmanın topçu ateşine başlaması karadaki Memluklar için bir işaretti. Mızraklarını sallayarak, atlarıyla ısılk çalan Fransız ateşinin içine dalyorlar ve süngülere doğru saldırıyorlardı. Atlar, tıpkı kayalık kıyıya çarpan dalgalar gibi askerlerin oluşturduğu karelere çarpıyorlardı.

Birden büyük bir patlama oldu ve Astiza'yla benim ayaklarımız yerden kesildi ve biçimsiz bir düğüm halinde yere düştük. Normal şartlar altında bu beklenmedik yakınlıktan memnun olabilirdim ama buna neden olan şey bordamıza çarpan bir gülleydi. Birbirimizden ayrıldığımızda ben pek iyi değildim. Yaylım ateşi ana güverteyi sıyrarak iki topçumuzun parçalara ayrılmasına ve geminin ön kısmının yarısının kan pıhtılarıyla kaplanmasına neden olmuştu.

Etrafa saçılan kıymuklar Perree de dahil birkaç adamı daha yaralamıştı ve Arapların atışları artarken bizimkiler azalmış gibiydi.

“Gazeteci!” diye bağırıldı kaptan Talma’ya, “Karalamayı bırak ve dümene geç!”

Talma’nın rengi bembeyaz olmuştu. “Ben mi?”

“Ordumu toparlamam ve topları ateşlemem gerekiyor!”

Bizim yazıcı heyecanlı ve ürkek bir halde emre uymaya karar vermişti. “Ne tarafa?”

“Düşmana doğru.”

“Hadi Claude-Louis!” Monge başında kimsenin olmadığı başka bir topu devralmak üzere ileri atılan matematikçi Berthollet’ye bağıyordu. “Bilimi uygulamaya koymanın vakti geldi! Gage, eğer yaşamak istiyorsan tüfeğini kullanmaya başla!” Aman Tanrım, bu bilimadamı ellisini geçmişti ve savaşı kendi başına kazanmaya kararlı görünüyordu! O ve Berthollet ilerideki topa doğru koşmuşlardı. Bu esnada ben de sonunda ateş etmişim ve bir düşman denizcisi gemiden aşağı düşmüştü. Top ateşinin dumanıyla oluşan sis üzerimize doğru gelirken, Arap tekneleri bu karanlığın içinde puslu görünüyorlardı. Adamlar teknemize çıkıp palalarıyla bizi doğrayana kadar ne kadar vaktimiz vardı acaba? Bulutların arasından Astiza’nın topu dolduracak gerekli malzemeyi taşımak için bilimadamına yardım etmek amacıyla ileri doğru emeklediğini görmüştüm. Onun Yunan nişancılığına duyduğu hayranlık açıkça kendini koruma içgüdüğü tarafından bastırılmıştı. Berthollet’nin kendisi de bir saldırı gerçekleştirmişti ve şimdi Monge topla nişan alıyordu.

“Ateş!”

Ateşlenen top bir kıvılcım bulutu püskürtmüştü. Monge cıvadraya çıkmış, nişan aldığı yöne karar vermek için bir süre ayak parmaklarının ucunda durmuş, sonra hayal kırıklığına uğramış şekilde aşağı inmişti. Iskalamıştı. “Mesafeyi doğru hesaplamak için kerterize ihtiyacımız var Claude-Louis” diye mırıldandı, “yoksa boşuna barut harcıyor ve ateş ediyor olacağız.” Astiza’ya döndü. “Süngerle sil ve tekrar doldur!”

Tüfeğimle tekrar nişan alarak, dikkatlice tetiği çektim. Bu sefer de bir Memluk kaptanı gözden kaybolmuştu. Karşılığında da etrafımdan kurşunlar geçmeye başlamıştı. Terler dökerek silahımı tekrar doldurdum.

Monge, “Talma, sabit bir şekilde dur kahrolası!” diye sinirlenerek bağırıyordu.

Gazeteci dümeni yüzünde solgun bir kararlılıkla kavramıştı.

Osmanlı filosu istikrarlı biçimde yaklaşıyordu ve düşman denizciler pruvalara çıkarak, güverteye atlamaya hazırlanıyorlardı.

Gördüğüm kadarıyla bilimadamları kıyıdaki noktaları temel alarak düşmanın amiral gemisine olan mesafeyi doğru belirlemek için birbiriyle kesişen çizgiler çiziyorlardı. Su etrafımızda çeşmeler gibi fışkırarak yükseliyordu. Havada enkaz kalıntıları uçuşuyordu.

Tüfeğimi atışa hazırlayıp Yunan asıllı bir Osmanlı topçusunu kafasından vurdum ve pruvaya doğru koştum. “Sen neden ateş etmiyorsun?”

“Sus!” diye bağırды Berthollet. “Hesapları kontrol etmek için bize zaman ver!” iki bilimadamı topu kaldırıyor, sanki bir arazi ölçme aletiymiş gibi düzgünce nişan alıyorlardı.

“Bir derece daha” dedi Monge. “Şimdi!”

Top bir kez daha gürlendiğinde, gülle çığlıkla yuvasından fırlamıştı, giderken arkasında bıraktığı izi görebiliyordum ve –harikaların harikası– bir sürü geminin arasından Memlukların amiral gemisini vurmuş ve geminin gövdesinde bir delik açmıştı. Thor adına, bu iki adam gerçekten işi çözmüşlerdi.

“Yaşasın matematik!”

Bir dakika geçtikten sonra geminin tamamı patlamıştı.

Bilimadamları görüldüğü üzere tam da cephaneliğe ateş etmişlerdi. Parçalanmış ahşap, top ve insan bedenleri yukarı doğru fırlayıp sonra Nil’in bulanık yüzeyinden dibe doğru gömülürken sarsıntıya yol açan bir gümbürtü kopmuştu. Patlama sonucu oluşan akıntı bizi sürüklemiş, duman kocaman bir mantar gibi Mısır’ın mavi gökyüzüne doğru yükselmişti. Ve sonra düşman filosunun amiral gemisinin sanki büyülenmiş gibi yok olduğu yerde su altüst olmuştu. Bu şaşırtıcı dehşet anıyla birlikte Müslüman ateşi hemen hemen kesilmiş, filo nehrin yukarisına doğru kaçmak için daha küçük teknelerle harekete geçmişti. İlk saldırıları başarısız olduktan sonra ikinci bir saldırıya hazırlanan Memluk süvarileri de o sırada aniden dağılmış ve Fransızların bu görünen üstünlüğü karşısında güneye doğru geri çekilmişlerdi. Birkaç dakika içinde karmaşık bir kara ve deniz savaşı olan çatışma bir bozguna dönüşmüştü. İsaletli tek bir atış sayesinde Şubra Hit çatışması kazanılmış ve yaralı Perree tuğamiralliğe terfi etmişti.

Bense, işbirliğim sayesinde, bir kahraman olmuşum.

Perree, Bonapart’ın tebriklerini kabul etmek için karaya çıktığında iki bilimadamını, Talma’yı ve beni de samimi bir şekilde ya-

nında götürerek çatışmayı bitiren atışta bizim de payımız olduğunu göstermek istemişti. Monge'un isabetli tahmini bir mucizeyle sonuçlanmıştı. Yeni amiral, Yunanlıların atış konusundaki uzmanlığına rağmen, daha sonra iki filonun yarım saat içinde bin beş yüz top atışı yaptıklarını ve kendi filosundan sadece altı kişinin öldüğünü ve yirmi kişinin yaralandığını hesaplamıştı. XVIII. yüzyılın sonunda Mısır topçu sınıfının ya da genel anlamda savaş gereçlerinin, durumu buydu. Top ve tüfek atışı o kadar hatalı olabiliyordu ki, cesur bir adam bir saldırı anında en ön safta yer alabilirdi; hayatta kalma şansına sahip olabileceği gibi bir ün de elde edebilirdi. Askerler çok erken ateş ediyorlardı. Çıkan dumanın arasından görmeden ateş ediyorlardı. Panik halinde silahlarını dolduruyor ve sonra da ateş etmeyi unutuyorlardı, bir mermiyi diğerinin üstüne koyunca da tüfeklerinin patlamasına neden oluyorlardı. Önlerindeki sırada duran silah arkadaşlarını kulaklarından ya da ellerinden vuruyor, kendi kulak zarlarını patlatıyor ve süngülerini yerleştirirken birbirlerine çarpıyorlardı. Bonapart bana, savaşta on kayıptan birinin kendi adamlarından kaynaklandığını ve üniformaların askerlerin birbirlerini öldürmelerine engel olmak için bu kadar parlak yapıldığını söylemişti.

Benimki gibi pahalı tüfekler, sanırım, bir gün tüm bunları değiştirecektir ve savaş, saklanmak için insanların çamurda yuvarlandıkları bir eylem haline gelecektir. Cinayet nasıl şan olabilir ki? Aslında, hep bilimadamları nişan alsa ve her bomba ve kurşun hedefini bulmuş olsa savaşın neye benzeyeceğini merak ediyordum. Ama bu, elbette, sonsuza kadar imkânsız olacak bir hayaldi.

Monge ve Berthollet savaşta kilit görevi gören silahı kullanan kişiler olmalarına rağmen, ben de Fransız kuvvetleriyle birlikte şevkle savaştığım için alkışlanmıştım. "Sende gereken yürek var!" diyen Napolyon beni tebrik ederek sırtımı sıvazlamıştı. Astiza'nın varlığı bir kez daha ünümü artırmıştı. Tüm iyi Fransız askerleri gibi ben de çekici bir kadına bağlanmıştım ve bu kadın toplar için gerekli cephaneyi taşıyacak yürekliliğe sahipti. Astiza yeteneğini ya da sihrini -Mısır'da ikisi aynı şey gibi görünüyordu- yaralıların yerini tespit etmek için kullanırken ben de onlardan biri olmuşum. Biz erkekler akşam yemeği için çadırında Napolyon'a katılmıştık.

Generalimiz, hem kendisini hem de ordusunu sakinleştiren hareketli çatışmanın sonucundan dolayı iyi bir ruh haline bürünmüştü. Mısır bir yabancı olabilirdi ama Fransa onun efendisi olacaktı. Kahire'den hâlâ yüz nehir mîli uzakta olmamıza rağmen

Bonapart'ın aklı artık geleceğe dönük planlarla doluydu.

“Seferim bir fetih değil bir evlilik seferi” demişti Napolyon, emir erlerinin Şubra Hit'ten alarak tüfek harbilerine geçirip kı-zarttıkları kümes hayvanlarını yerken. “Fransa'nın kaderi Do-ğu'da Gage, tıpkı senin ulusununkinin Batı'da oluşu gibi. Birleşik Devletleriniz Kızılderilileri uygarlaştırırken, biz de Müslümanları Batılı fikirlerle ıslah edeceğiz. Bu uyuşuk Mısır'a yel değirmenle-ri, kanallar, fabrikalar, barajlar, yollar ve arabalar getireceğiz. Sen ve ben devrimciyiz, bu doğru ama ben aynı zamanda bir inşaatçı-ymım da. Ben yok etmek değil, yaratmak istiyorum.”

Onun, çoğu çelişkili olan kendisiyle ilgili binlerce başka fikre inanması gibi, buna da gerçekten inandığını düşünüyordum. Bir düzine adamın zekâsına ve hırsına sahipti; hepsinin rengine bü-rünmeye çalışan bir bukalemunu andırıyordu.

“Bu insanlar Müslüman” dedim. “Onlar değişmeyecektir. Yüz-yıllardır Hıristiyanlarla savaşıyorlar.”

“Eğer tek bir Tanrı varsa ve her din temel gerçeğin bir yönünü gösteriyorsa, o zaman ben de Müslüman'ım Gage. Bizim bu in-sanlara, hepimizin Allah ya da Yehova ya da Yahve ya da her kim-se onun adı altında kardeş olduğumuzu anlatmamız gerekiyor. Mollalar bizim onların kardeşi olduğumuzu anladığında Fransa ve Mısır birleşecektir. Din mi? Din tıpkı madalyalar ya da fazla-dan verilen ikramiye gibi bir araçtır. İspatlanmamış inanç kadar ilham veren başka bir şey yoktur.”

Monge gülmüştü. “İspatlanmamış mı? General, ben bir bilima-damıyım ama yine de o top gülleleri yanımdan geçmeye başladı-ğında Tanrı kendini kanıtlamış gibi görünüyordu.”

“Kendini kanıtlamış ya da istenmiş; bir çocuğun annesini iste-mesi gibi istenmiş midir? Kim bilebilir? Hayat kısa ve en derinler-deki sorularımızın hiçbirine hiçbir zaman yanıt verilmemiştir. Bu yüzden ben gelecek kuşaklar için yaşıyorum: Ölüm hiçbir şeydir, ama şana sahip olmadan yaşamak her gün ölmek demektir. Şair Ariosto'nun şair Tasso'dan daha iyi olduğu yönündeki iddiasını savunmak için on dört kez düello yapan bir İtalyan'ın hikâyesini hatırladım. Adam ölüm döşegindeyken her iki şairi de hiç okuma-dığını itiraf etmişti.” Bonapart güldü. “Şimdi bu yaşamak mı?”

“Hayır, General” dedi baloncu Conté şarap kadehine vurarak. “Yaşamak budur.”

“Ah, ben güzel bir kadehin, iyi bir atın ya da güzel bir kadının değerini bilirim. Burada güzel Makedon'u kurtaran, kendini ku-mandanın çadırında bulan ve Kahire'nin zenginliklerini payla-

mak üzere olan Amerikalı arkadaşınıza bir bakın. O da benim gibi fırsatları değerlendiren biri. Bir keresinde küçük köpeğinin kışını ısırdığını bile fark etmeden onunla birlikte olmamı sağlayacak kadar çekici, gördüğüm en güzel bahçelerden birine sahip açgözlü bir cadı olan kendi karını özlemediğimi düşünmeyin sakın!" Napolyon bunu hatırlayınca kahkahayla gülmüştü. "Zevk enfestir! Ama devam eden şey tarihtir ve başka hiçbir yerde Mısır'daki kadar tarih yoktur. Bunu benim için kayda geçeceksin değil mi Talma?"

"Yazarlar seçtikleri konularla serpilirler General."

"Yazarlara yeteneklerinin karşılığı olan bir konu vereceğim."

Talma kadehini kaldırdı. "Kitapları kahramanlar sattırır."

"Ve kitaplar da kahramanlar yaratır."

Hepimiz, tam olarak ne için olduğunu bilmemize rağmen içkilerimizi içmiştik.

"Çok büyük hırslarınız var General" diye yorumda bulunmuştum.

"Başarı bir irade meselesidir. Büyüklüğe kavuşmanın ilk adımı büyük olmaya karar vermektir. Sonra adamlar sizi takip edecektir.

"Nereye kadar takip edecekler General?" diye neşeyle sordu Kleber.

"Sonuna kadar." Napolyon anlamlı bakışlarla her birimizi süzdü. "Sonuna kadar."

Akşam yemeğinden sonra Monge ve Berthollet'ye iyi geceler demek için kaldım. Nehir teknelerinde yeterince kalmış, birinin patladığını bile görmüştüm ve ayrıca Talma ile Astiza da karada kalmak istemişlerdi. Bu yüzden binlerce yıldızla kaplı bir çöl akşarında iki bilimadamına kısa süreliğine veda etmiştik.

"Bonapart alaycı ama baştan çıkarıcı bir adam" dedim. "Onun hayallerini etkilenmeden dinlemek olanaksız."

Monge kafasını salladı. "O adam, bir kuyruklu yıldız. Eğer öldürülmezse, dünyada kesinlikle izini bırakacaktır. Ve bizde de iz bırakacaktır."

"Ona hayranlık duyun ama asla güvenmeyin" diye uyarmıştı Berthollet. "Hepimiz yenilip yutulmamayı umarak bir kaplanın kuyruğuna tutunuyor gibiyiz Mösyö Gage."

"Eminim kendi türünü yemeyecektir kimyager arkadaşım."

"Peki ya onun türü nedir? Eğer tam olarak Tanrı'ya inanmıyorsa, bize de tam olarak inanmıyor olabilir, yani bizim gerçek olduğumuza. Napolyon için kendinden başka gerçek yoktur."

"Bu çok iğneleyici bir laf."

"Öyle mi? İtalya'dayken bir grup askerine Avusturyalılarla bir

çatışmaya girmelerini emrederek birkaçının ölmesine bile neden olmuştu.”

“Ama bu savaş, öyle değil mi?” Bonapart’ın sahildeki yorumlarını hatırlanmıştım.

“Çatışma ya da ölümler için askeri bir amaç yoksa o savaş değildir. Paris’ten Matmazel Thurreau adlı hoş bir bayan ziyarete gelmişti ve Bonapart kendi gücünü sergileyerek onu yatağa atmak için sabırsızlanıyordu. Çatışmayı sadece onu etkilemek için emretmişti.” Berthollet elini koluma koydu. “Bize katıldığınız için çok memnunum Gage, siz oldukça cesur ve uyumlu bir adamsınız. Genç generalimizle olduğunuz sürece onun vaat ettiği gibi uzaklara gidebilirsiniz. Ama, Napolyon’un çıkarlarının sizin değil kendisinin çıkarları olduğunu asla unutmayın.”

Kahire’ye yolculuğumuzun geri kalanını hurma ağaçlarıyla dolu sokaklarda ve kavun tarlalarının sulanmış yeşillikleri arasında yapacağınızı umuyordum. Ama Fransız ordusu tam tersine, nehirdeki kıvrımlardan ve sık aralıklarla kurulmuş köylerin dar geçitlerinden kaçınmak için Nil Nehri’nden birkaç kilometre içerilere girmiş, bir kez daha çölde ve kurak tarım arazileri arasında yürümüş, güneşle pişmiş çamuru ve boş sulama kanallarını geçmişti. Nil’in her yağmur mevsiminde taşıdığı alüvyonlu vadiden kuru bir bulut yükseliyordu ve bizi su toplamış ayaklarının üzerinde ilerleyen, toz adam kalabalığı haline getiren yapışkan bir toza neden oluyordu. Temmuzun ortasında sıcaklık sık sık kırk dereceye kadar yükseliyordu ve sıcak bir rüzgâr estiğinde parlak mavi gökyüzü ufukta süt gibi görünüyordu. Kumlar yontulmuş kumulların üzerinden dalgalı bir örtü gibi geçiyordu. Askerler sürekli göze çarpan parlaklık nedeniyle geçici körlükten yakınıyorlardı. Güneş çok yakıcı olduğu için bir taş alırken ya da bir topun namlusuna dokunurken ellerimizi sarmamız gerekiyordu.

Hâlâ arkadan gelecek bir İngiliz darbesinden ya da önden gelecek daha düzenli bir direnişle karşılaşmaktan korkan Bonapart’ın her mola ve gecikme sırasında azarlaması da duruma pek yardımcı olmuyordu. Askerler o andaki yürüyüşe odaklanmışken, Napolyon’un aklı sürekli daha büyük bir resimle meşguldü; zamanı hesaplıyor, zihni, İngiliz filosunun bilinmeyen yerinden onların müttefiki olan Hindistan’daki Tippoo’ya stratejik geziler yapıyordu. Bir bakışta Mısır’ın tamamını görmeye çalışıyordu. Nehirdeki çatışmadan sonra ortaya çıkan neşeli ev sahibi bir kez daha kaygılı bir tirana dönüşmüş, daha fazla luz kazanmak için

atıyla bir noktadan bir noktaya koşuyordu. “Ne kadar hızlı adım atarsanız o kadar az kan dökülür!” diye nutuk çekiyordu. Bunun sonucunda, tüm generaller terlemiş, kirlenmiş ve sürekli birbirlerine küfür eder olmuşlardı. Askerler de sürekli yinelenen atışmalar yüzünden ve fethetmeye geldikleri toprakların acımasızlığı nedeniyle karamsarlaşmışlardı. Birçoğu teçhizatlarını taşımak yerine yere atıyorlardı. Birkaç asker daha intihar etmişti. Herkes ölenleri gömemeyecek kadar telaş içinde olduğundan Astiza’yla birlikte yolumuzun üstünde iki ceset daha görmüştük. Daha fazla askerin kaçmasına engel olan tek şey peşimizdeki Bedevilerdi.

İnsanlar, atlar, eşekler, silahlar, arabalar, develer, ordunun gerisinde kalan siviller ve dilencilerden oluşan bir sel halinde tozdan meydana gelen bir ok gibi Kahire’ye doğru yol alıyorduk. Tarım alanlarına geldiğimizde ve terden çamura dönüş bir şekilde dinlenmek için durduğumuzda tek eğlencemiz sayılamayacak kadar çok sayıda olan farelere taş atmaktı. Çölün kıyısında askerler yılanları vuruyor ve akreplerle oynayarak, düzenledikleri yarışmalarda hayvanlara işkence ediyorlardı. Akrep sokmasının ilk başlarda korkulduğu kadar ölümcül olmadığını ve sokma anından sonra hayvanın ezilmesiyle acıyı dindirmek ve iyileşmeyi hızlandırmak için merhem şeklinde yapışkan bir maddenin elde edildiğini öğrenmişlerdi.

Neredeyse hiç yağmur yağmadı ve tek bir bulut bile görünmüyordu. Geceleri çok geniş alanlara yayılarak kamp kurmuyorduk ve herkes yürüyüş düzeninde olduğu yere çöküyor, büyük bir kısmımız pire ve tatarcıkların saldırılarına maruz kalıyordu. Sıcak olduğu kadar soğuk yemek de yiyorduk çünkü yakacak olarak pek fazla kütük bulamıyorduk. Gece şafağa doğru hava serinliyordu ve biz de sadece yarım yamalak kendimize gelmiş bir halde çiyden ıslanmış olarak uyanıyorduk. Sonra bulutsuz gökyüzünde güneş bir saat kadar acımasızca yükseliyor ve kısa süre sonra tekrar pişmeye başlıyorduk. Yürüyüş ilerledikçe Astiza’nın bana daha yakın yattığını fark etmiştim ama iklimiz de o kadar sarmalanmış ve kirliydik ayrıca kalabalığın içinde o kadar orta yerdeydik ki, onun bu hareketinde romantik hiçbir art niyet olmadığını biliyordum. Birbirimizin sıcaklığını sadece geceleri arıyorduk ve sonrasında güneşten, öğlen de sineklerden şikâyet ediyorduk.

Vardan’a ulaştığımızda sonunda dinlenmek için iki gün izin verilmişti. Adamlar yıkanmış, uyumuş, yiyecek aramış ve yiyecek için takas bile yapmışlardı. Astiza bir kez daha köylülerle konuşma ve erzak için takas yapma konusundaki yeteneğini kanıtlamış-

tı. Bu konuda o kadar başarılıydı ki, Napolyon'un karargâhındaki subayların bir kısmına ekmek ve meyve bile götürebilmiştim.

"Siz istilacıları tıpkı İbranilerin cennette kudrethelvasıyla beslendikleri gibi besliyorsunuz" diye Astiza'yla dalga geçmiştim.

"Komutanlarının hayalleri yüzünden sıradan askerlerin açlıktan ölmesine neden olmayacağım" diye sert bir cevap vermişti. "Ayrıca, tok ya da aç, hepiniz kısa süre sonra gitmiş olacaksınız."

"Fransızların Memlukları yenebileceğini düşünmüyor musun?"

"Onların çölü alt edebileceklerini düşünmüyorum. Kalın üniformalarınızın ve sıcak tutan çizmelerinizin içinde, kızarmış tenlerinizin haline bir bakın. Çılgın generalinizden başka buraya geldiğine pişman olmayan biri var mı? Bu askerler kısa süre sonra kendileri gitmeye başlayacaktır."

Onun öngörülleri beni rahatsız etmeye başlıyordu. Ne de olsa o bir esirdi ve benim nezaketim nedeniyle şımarmıştı ama artık onu azarlamanın vakti gelmişti. "Astiza, İskenderiye'de seni bir suikastçı olduğun için öldürebilirdik. Ama onun yerine hayatını kurtardık. Efendi ve hizmetçi ya da istilacı ve Mısırlı yerine arkadaş olamaz muyuz?"

"Kimin arkadaşı? Kendi ordusuna bile yabancı bir adamın arkadaşı mı? Askeri anlamda fırsatçı biriyle müttefik olan birinin arkadaşı mı? Ne gerçek bir bilimadamı ne de asker olmayan bir Amerikalının arkadaşı mı?"

"Madalyonumu gördün. O benim bulmam gereken bir şeyin anahtarı."

"Ama sen bu anahtarı ne olduğunu anlamadan istiyorsun. Çalışmadan bilgiye sahip olmak istiyorsun. Emek sarf etmeden para kazanmak istiyorsun."

"Ben bunu çok ağır bir iş olarak görüyorum."

"Sen başka kültürleri yağmalayan bir parazitsin. Ben bir şeye inanan bir arkadaş istiyorum. Önce kendisi inanan birini istiyorum. Kendisinden daha büyük bir şeye inanan bir arkadaş istiyorum."

Bu cüretkar bir söylemdi! "Ben her türlü şeye inanan bir Amerikalıyım! Bizim Bağımsızlık Bildirgemizi okumalısın. Ben dünyayı kontrol falan da etmiyorum. Sadece dünyada yolumu bulmaya çalışıyorum."

"Hayır. Yapılan şeyler dünyayı kontrol eder. Bizi savaş bir araya getirdi Mösyö Ethan Gage ve sen gerçekten tamamen sevilmecek bir adam değilsin. Ama birine eşlik etmek gerçek arkadaşlık değildir. Önce neden Mısır'da olduğuna, bu madalyonla ne

yapmak istediğine, neyi savunduğuna karar vermelisin, ondan sonra arkadaş olabiliriz.”

Güzel. Bir tacirin kölesi için oldukça küstahça, diye düşünmüştüm! “Sen beni bir efendi gibi gördüğünde ve yeni kaderini kabul ettiğinde arkadaş olacağız.”

“Senin için ne istedin de yapmadım? Sana nerede eşlik etmedim?”

Kadınlar işte! Hiçbir yanıtlım yoktu. Bu sefer bir kol boyu uzakta yatmıştık ve ben geceyarısını geçene kadar uyuyamamıştım. Bu aslında iyi olmuştu, çünkü kendimi gezinen bir eşeğin kafama basmasına ramak kala kurtarmıştım.

Mısır yeni yılından bir gün sonra 20 temmuzda Omn-Dinar köyündeyken Napolyon sonunda Memlukların, otuz kilometre ileride Kahire'yi savunmak için hazırlandıklarını haber almıştı. Savunma için hazırlananlar kuvvetlerini aptalca bölmüşlerdi. Murad Bey bize göre nehrin batı kıyısında kalan Memluk ordusunun çoğunluğunu yönetiyordu ama kışkanç biri olan İbrahim Bey doğuda büyük bir askeri gücü yanında tutmuştu. Bu bizim generalimizin beklediği fırsattı. İlerleme emri geceyarısından iki saat sonra gelmişti, subaylarla çavuşların bağrısları ve tekmeleri hiçbir gecikmeyi hoşgörececek gibi değildi. Fransız sefer gücü, mağarasından çıkan büyük bir canavar gibi hareket etmiş, yerinden kalkmış ve aklıma Franklin'in elektriği kanıtladığında hissettiğim tüyler ürpertici hissi geri getiren ve aniden ortaya çıkan güven dolu bir beklentiyle karanlıkta güneye doğru ilerlemeye başlamıştı. Bu büyük bir savaş olacaktı ve yaklaşan gün ya Memluk ordusunun yok oluşuna ya da bizim bozguna uğrayışımıza tanıklık edecekti. Astiza'nın dünyayı kontrol etmekle ilgili kibirli konuşmasına rağmen rüzgârda sürüklenen bir yaprak gibi kaderimi kontrol edemeyeceğimi hissediyordum.

Gün, Nil'in üzerindeki sazlıklarda sisle beraber kızıl bir renkle doğmuştu. Bonapart, düşman güçlerini birleştirmeden ya da daha da kötüsü onlar çöle kaçıp dağılmadan önce Memlukları ezmeyi istediğinden bizi ileri sürüyordu. Onu bir yerlerde, daha önce tanık olduğumdan çok daha çatık kaşlı bir şiddet sergilerken, bir çatışma için sadece kararlı değil bunu takıntı haline getirmiş bir halde görmüştüm. Bir yüzbaşı birkaç itirazda bulunmuş ve Napolyon top güllesi gibi hızla karşılık vermişti. Generalin tavrı tüm askerleri tedirgin etmişti. Komutanımız yaklaşan savaştan endişe mi duyuyordu? Eğer öyleyse, geri kalanlarımız da tedirgin

olacaktı. Hiç kimse yeteri kadar uyuyamamıştı. Memlukların ve piyadelerinin toplandığı ufukta büyük bir toz bulutu daha görebiliyorduk.

Generalin karamsarlığının asıl nedeninin ne olduğunu çamurlu bir köy kuyusundaki kısa bir mola sırasında öğrenmiştim. Düşünmeden cesur davranan generalin emir subaylarından biri olan Jean-Andoche Junot adında genç bir asker şans eseri atından inmiş ve ben su içerken yanıma gelmişti.

“General savaş konusunda çok sabırsız görünüyor” demiştim. “Bu çatışmanın yaklaştığını biliyordum ve savaşta hızın önemli olduğunu da biliyorum ama gecenin ortasında kalkmak nedense, pek uygarca gelmiyor.”

“Ondan uzak dur” dedi teğmen alçak sesle uyararak. “Dün gecedan beri çok tehlikeli.”

“İçki mi içiyordunuz? Kumar mı oynuyordunuz? Ne yapıyorsunuz?”

“General benden haftalar önce süregelen söylentiler nedeniyle gizli araştırmalar yapmamı istemişti. Kısa süre önce, general dışında herkesin bildiği gibi Josephine’in bir ilişkisi olduğunu kanıtlayan bazı çalıntı mektuplar aldım. Geçen gece Memlukların hazırlıklarıyla ilgili haber geldikten kısa süre sonra general tuhaf bir şekilde neler öğrendiğimi sordu.”

“Karısı ona ihanet mi etmiş?”

“Fransa’da General Leclerc’in emir subayı olan Hippolyte Charles adında bir züppeye âşık olmuş. Kadın evlendiklerinden beri Bonapart’a ihanet ediyordu ama adam onu deli gibi sevdiğinden ihanetlerini görmezden geliyordu. Kıskançlığı inanılmazdı, geçen geceki öfkesi ise volkanik bir patlamayı andırıyordu. Beni vurmamasından korkuyordum. Kafasını yumrukluyordu, âdeta çıldırması gibiydi. Ümitsizce sevdiğin biri tarafından ihanete uğramanın nasıl bir şey olduğunu biliyor musun? Bana duygularının harcandığını, idealizminin sona erdiğini ve hırs dışında hiçbir şeyinin kalmadığını söyledi.”

“Hepsi bir ilişki yüzünden mi? Bir Fransız için mi?”

“General karısını çok seviyor ve bu sevgi yüzünden kendinden nefret ediyor. O, erkeklerin en bağımsızı ve en yalınızı, zaten bu yüzden evlendiği o fahişenin esiri olmuş. Hemen bu yürüyüşün yapılmasını emretti; kendi mutluluğunun sona erdiğini ve güneş doğmadan, Mısır ordularını hiçbir asker sağ kalmayacak şekilde yok edeceğini söyleyip durdu. Bakın Mösyö Gage, öfkeden çıldırmış bir general tarafından savaşa sürükleniyoruz.”

Bu kulağa hiç hoş gelmiyordu. Bir insanın komutanında görmeyi istediği şey sakinliktir. Yutkundum. “Zamanlaman pek iyi değildi Junot.”

Teğmen atına atladı. “Başka şansım yoktu ve raporum da pek sürpriz değildi aslında. Onun kafasının nasıl çalıştığını biliyorum ve savaş başladığında bu düşünceyi bir kenara atacağından eminim. Göreceksin.” Sanki kendini de inandırmak istermiş gibi kafasını sallamıştı. “Sadece diğer tarafta olmadığımı seviniyorum.”

Dokuzuncu bölüm

Fransız ordusu Piramitler Savaşı için kare düzenler oluşturmaya başladığında günün en sıcak zamanı olan, öğleden sonra saat 2'ydi. En yakın kasaba İmbaba olduğundan savaş aslında İmbaba Savaşı'ydı ama ufukta görünen piramitler Talma'nın yazdıklarına daha romantik bir isim bulmasına yol açmıştı. İmbaba'nın kavun tarlaları yaklaşan savaştan önce susuzluklarını gidermek isteyen askerler tarafından kısa sürede istila edilmişti. Alaylar ve tugaylar safları oluştururken üniformalarındaki meyve lekelerinin göğüslerinde bebek önlüğü gibi durduğunu hatırlıyorum.

Piramitler puslu görünüşleriyle bize hâlâ yirmi beş kilometre uzakta olmalarına rağmen mükemmel geometrileriyle insanın dikkatini çekiyorlardı. O mesafeden bakıldığında, boğazlarına kadar kuma gömülmüş devasa prizmaların tepeleri gibi görünüyordular. Efsanelerle örülmüş bu kule gibi yapıları görünce canlanmıştık, onlar o güne değin inşa edilmiş en yüksek yapılarıydı. Vivant Denon heyecanla resimlerini çiziyor, bir not defterine panoramayı sığdırmaya ve gökyüzündeki parlıtyı yakalamaya çalışıyordu.

Manzaranın şahane görüntüsünü hayal edin. Solumuzda kısa süre sonra başlayacak suların yükselmesinden önce küçülmüş ama yine de parlak gökyüzünü yansıtan harika bir mavi renge sahip Nil uzanıyordu. Yanında sınırları hurmaağaçlarıyla belirlenen sulanmış tarlaların nemli yeşili vardı. Sağımızda ise bir okyanusun donmuş dalgaları gibi görünen yuvarlak kumullar yer alıyordu. Nihayet uzakta, farklı bir dünyaya aitmiş gibi görünen, zar zor hayal edebildiğimiz bir uygarlık tarafından bir araya getirilmiş, mükemmel tepelerine doğru yükselen gizemli yapılar, piramitler görünüyordu. Piramitler! Onları masonların sembollerinde, köşeli ve dik, tepelerinde parıldayan ve herşeyi gören bir göz bulunan

resimler halinde daha önce görmüştüm. Şimdiyse gerçektiler, araziye tahminimden daha da hâkimdiler ve bir serap gibi dalgalanıyorlardı.

Buna bir de harika düzenler halinde üniformalı adamların olduğu on bin kişiyi, dolanıp duran Memluk süvarilerini, hantal develeri, anıran eşekleri ve atlarıyla dolaşan Fransız subaylarını –emirler vermekten sesleri çoktan kısılmış– da ekleyin ve işte ben, sanki bir rüyadaymışım gibi böyle egzotik bir ortamda kapa-na kısılmıştım. Talma çılgınca yazarken sayfaların başından sonuna hızla geçiyor, her şeyi kayda geçirmeye çalışıyordu. Denon ise kendi kendine savaş başlamadan önce hepimizin poz vermesi gerektiğini mırıldanıyordu. “Bekle. Bekle!”

Bonapart’ın ordusunun karşısında, tepelerinde fırtına habercisi bulutlar gibi toz bulutları bulunan, bizim yirmi beş bin askerimizin iki ya da üç katı görünen parlak ev sahibi sıraya dizilmişti. Memlukların daha iyi generalleri olması halinde bizim ağır bir yenilgiye uğramanız mümkündü. Ama Arap ordusu güçlü nehir tarafından aptalca ikiye bölünmüştü. Bu sefer Arnavutluk’tan gelen Osmanlı piyadelerinden oluşan birlik hemen kullanılmayacağı için epey geriye yerleştirilmişti. Memlukların asıl ölümcül zayıflığı sadece birbirlerine güvenmemeleri değildi; kendilerinininki dışında hiçbir Osmanlıya da güvenmiyorlardı. Topçu birlikleri bizim sol kanadımızın uzağında kötü bir yere konuşlandırılmışlardı. Böyle bir yetersizlik karşısında Fransız askerleri sonuçtan emindiler. “Ne kadar aptal olduklarına baksanıza!” dedi kıdemli askerler silah arkadaşlarına güven verircesine “Savaştan anlamıyorlar!”

Uzaktaki kıyıda, ufukta parlayan ve çeyrek milyon insanın yaşadığı bir şehir olan Kahire inanılmaz derecede ince minarelerle delinmiş gibi görünüyordu. Burada zengin olabilecek miydik? Ağzım kurumuş, heyecandan sersemlemiştim.

Arap ordusunun merkezini bir kez daha on bin güçlü Memluk süvarisi oluşturunuyordu. Atları zengince eyerlenmiş şahane Arap atlarıydı ve binicileri de kaftanlar ve ipeklerden oluşan bir kaleydoskop benzerken, türbanlarının tepesinde beyaz balıkçıl ve tavuskuşu tüyleri vardı, miğferleri altınla kaplıydı. Müzeye konabilecek ölçüde güzel ve eski silahlar kuşanmışlardı. Eski tüfekler mücevherler ve sedeflerle bezenmişti. Palalar, kargılar, nuzraklar, savaş baltaları, topuzlar ve hançerlerin hepsi güneşte parlıyordu. Eyerlerinde ya da kuşaklarında daha fazla tüfek ve tabanca vardı ve her Memluk süvarisinin arkasında yedek ateşli silah-

lar ile mühimmat taşıyan iki ya da üç yayan hizmetçi bulunuyordu. Bu köleler silahları hızla ileri taşıyor, böylece Memlukların tekrar doldurmak için duraksamalarını engelliyorlardı. Savaşçılının atları kasıla kasıla yürüyor ve sirk atları gibi kişneyerek, beklenen saldırı için sabırsızca kafalarını kaldırıyorlardı. Beş yüz yıldır hiçbir ordu onlara karşı koyamamıştı.

Mısır ordu düzeninin gerisinde beyaz giysileri ve haydutlar gibi örtülü yüzleriyle Bedeviler develerinin üzerinde sinsice dolaşıyorlar, kurtlar gibi daireler çiziyorlardı. Bu adamlar, sondan bir önceki Memluk saldırısıyla dağıldığımızda öldürmek ve yağmalamak için saflarımıza sızmayı bekliyorlardı. Bizim kendi kurduğumuz Bin Sadr ise tıpkı onların bizi avladığı gibi onları avlıyordu. Kumulların kenarında gizlenmiş siyah giysili katilleri sadece Bedevileri pusuya düşürmeyi değil aynı zamanda Fransız askerleri ulaşmadan önce ölen Memlukların ganimetini de söküp almayı bekliyorlardı.

Mısırlılar develerin arkalarına ufak toplar bağlamışlardı. Hayvanlar bağırarak ve homurdanarak bize doğru hızla ilerliyor ve endişeli eğitimcilerinin yüksek sesle verdiği emirlerle düzenleri öylesine bozuluyordu ki hedef işe yaramaz hale geliyordu. Nehir bir kez daha Müslüman filosunun Latin yelkenli felukalarıyla dolmuş, bağırarak denizcilerle inliyordu. Bir kez daha davulların, borazanların, boruların ve teflerin seslerini duyuyorduk; bayraklar, sancaklar ve flamalardan oluşan orman kalabalığının üzerinde büyük bir karnavaldaymış gibi dalgalanıyordu. Avrupalı piyadeler uzun talimlerin etisiyle heyecansız bir ustalıklarla silahlarını doldurup süngülerini takarak pozisyonlarını alırken Fransız bandosu çalmaya başlamıştı bile. Güneş her öldürücü uç üzerinde kıvılcımlar saçıyordu. Alay sancakları geçmiş zaferlerin flamalarını taşıyordu. Davullar gümbürdeyerek emirleri iletiyorlardı.

Hava, ciğerlerimizi ısıtan bir fırın gibiydi. Su, daha dudaklarımızdan boğazımıza inene kadar buharlaşıyor gibiydi. Çölden batıya doğru sıcak bir rüzgâr esiyordu ve gökyüzü de o tarafa doğru uğursuz bir kahverengiye dönüşmüştü.

O sırada bilimadamları ve mühendislerin çoğu orduya yetişmişlerdi –Monge ve Berthollet bile kıyıya çıkmıştı– ama yaklaşan gösteride bizim rolümüz henüz belirlenmemişti. Büyük kahverengi bir atın üstünde daha da büyük görünen General Dumas yeni bir emri haykırmak için atıyla gelmişti.

“Eşekler, âlimler ve kadınlar da kare düzenlere ilerlesin! İçerideki yerinizi alın sizi işe yaramaz götler!”

Bundan daha rahatlatıcı kelimeler duyduğum olmuştu.

Astiza, Talma ve ben bilimadamları, Fransız kadınlar ve hayvanlarla beraber General Louis-Antoine Desaix tarafından komuta edilen bir piyade düzenine girmiştik. Belki de ordudaki en yetenekli askerlerden biri olan general, Napolyon'la aynı yaşıyordu ve –yirmi dokuz yaşında– bizim onbaşımızdan iki buçuk santim kadar kısaydı. Diğer generallerin aksine komutanına, sadık bir köpek gibi bağlıydı. Kadınlardan çekinen, bir kılıç yarasının çirkinleştirdiği bu gösterişsiz adamın en mutlu olduğu anlar bir sahra topunun tekerlekleri arasında uyuduğu zamanlardı. Şimdi ise birliklerini dört yöne bakan onar asker biçiminde öyle sağlam bir kare düzenine sokmuştu ki, içeri girişimiz sanki tamamen insanlardan yapılmış küçük bir kaleye sığınyormuşuz gibi hissettirmişti. Tüfegimi tekrar doldurdum ve geniş omuzlardan, yüksek şapkalardan ve hazır bekleyen msket tüfeklerinden oluşan bu harika barikatın arkasından Mısır'a baktım. Atlı subaylar, yayan bilimadamları ve konuşan kadınlar içerideki alanda bulunuyorlardı; hepimiz oldukça heyecanlı ve terliydik. Sahra toprakları her karenin dış köşesine yerleştirilmişti ve topçu askerleri bozguna uğramamak için piyadelerin desteğine güveniyordu.

“Musa ve Jüpiter adına, böyle ihtişam görmemiştım” diye mıldandım. “Bonapart'ın savaşı sevmesine şaşmamalı.”

“Bir de Mısır'ın evin olduğunu ve bu Fransız birliklerine baktığını düşün” dedi Astiza alçak sesle. “İstilaıyla karşı karşıya geldiğini hayal et.”

“Daha iyi günler getirmesini umuyorum.” Düşünmeden onun elini tutup sıkıncıttım. “Mısır acınacak ölçüde fakir, Astiza.”

Şaşırtıcı biçimde elini çekmemişti. “Evet, öyle.”

Ordu bandosu bir kez daha “Marseillaise”i çalarken, müzik herkesin sinirlerinin yatışmasını sağlıyordu. Sonra Napolyon, siyah atı ve tüylerle süslenmiş şapkası, buz parçalarını andıran gri gözleriyle çevresindeki adamlarla birlikte bizim yanımızdan geçmişti. Onu duymak için bir cephane sandığının –iki tekerlekli bir mühimmat arabası– üzerine çıkncıttım. Karısının sadakatsizlikle ilgili söylenti ne öfkeli bir hal, ne de görünür bir iz bırakmıştı onda. Şimdi ise geometrik şekilleri sanki suyun içindeymiş gibi dalgalanan piramitleri işaret ediyordu. “Fransa'nın askerleri!” diye bağırdı. “Kırk yüzyıl size tepeden bakıyor!”

Tezahürat patlama gibiydi. Sıradan piyade erleri savaş olmayan zamanlarda Bonapart'tan şikâyet ederken, bir çatışma sırasında onunla âşıklar gibi birleşiyorlardı. General askerlerini tanı-

yor, onların ne düşündüklerini, karınlarının neden ağrıdığını ve nasıl nefes aldıklarını biliyordu; bir kurdele, bir mektupta yer almak ya da elit bir birliğe terfi için onlardan imkânsız nasıl iste-yeceğini de biliyordu.

General daha sonra Desaix'e eğilerek, aslında orduya yönelik bir söylev olmayan, bazılarımızın duyabildiği neredeyse sessiz kelimelerle bir şey söylemişti. "Merhamet etmeyin."

Birden bir ürperti hissetmiştim.

Önümüzdeki Arap ordusunun bir kez komutasını almış olan Murad Bey, Napolyon'un kare düzenlerini Arapların merkezine doğru zorlayarak Memluk güçlerini dağıtmak ve böylece parçalara ayrılmasını sağlamak istediğini görmüştü. Mısırlı egemen Avrupalıların taktikleri konusunda bir fikre sahip olmamasına rağmen, Fransızların önce saldırıya geçerek neyi önlemeye çalıştıklarını anlayacak kadar sağduyuluydu. Mızrağını kaldırdığında Memluk süvarileri ürkütücü, uluma gibi çılgılla bir kez daha saldırıya geçmişlerdi. Bu köle savaşçılar yüzyıllardır yenilmez olmuşlardı ve yönetimdeki kast, teknolojinin hükümdarlıklarını bir sona taşıdığına inanmıyordu. Bu, şu ana kadar karşılaştıklarımızdan çok daha büyük bir saldırıydı ve bu yüzden o kadar çok at ileri doğru atılmıştı ki, çıktığım cephane sandığının altında yerin sallandığını hissedebiliyordum.

Piyadeler biraz tedirgin ancak güvenle beklerken Memlukların Fransızların düzenleri karşısında galip gelmelerini sağlayacak ne top ne de tüfek atışında belirli bir disiplinlerinin olmadığını biliyorlardı. Yine de, düşmanın yaklaşması bir çığ kadar şiddetliydi. Hepimiz gerilmiştik. Yer sarsılıyor, kum ve toz, kıyıya yaklaşan dalga gibi düşman saflarının ortasından âdeta püskürüyordu; mızraklar, kargılar, tüfek namluları rüzgârda dalgalanan buğday tarlaları gibi sallanıyordu. Bulunduğum yerde biraz huzursuz ve sersemlemiş hissediyordum kendimi, önümdeki safların kafalarına bakarken, Astiza ve Talma da sanki delirmişim gibi beni süzüyorlardı ama o ana kadar bana herhangi bir yerden isabet etme şansı olacağını düşündüğüm bir Memluk silahı görmemişim. Tüfeğimi kaldırdım ve beklerken, düşman sancaklarının dalgalanmasını seyrettim.

Giderek daha da yaklaştıklarında, gürlemelerin sesi artar, Memlukların titrek çılgılları giderek yükselirken Fransızlar tek bir kelime bile fısıldamıyorlardı. Aramızdaki boş alan giderek kapanıyordu. Biz hiç ateş edecek miydik? Düşmanın tuhaf Kafkas gözlerinin parlak renklerini, dişlerinin çarpıklığını, ellerindeki

damarları seçebildiğime yemin edebilirim ve giderek daha da sabırsızlanmaya başlamıştım. Sonunda, bilinçsiz bir kararla, tetiğe bastığımda silahım geri tepti ve düşman savaşıçılardan biri geriye doğru düşerek kalabalığın arasında kayboldu.

Benim atışım savaşa başlamak için bir işaret oldu. Desaix bağırdı ve Fransız saflarının ön cephesi benzeri bir ateş dalgasıyla patladı. Bir an için sağır oldum ve hücum kalkan süvariler, parçalanmış bedenler, çığlık atan atlar ve havayı döven toynaklardan oluşan dalgalar halinde gürültüyle devrildiler. Duman ve toz tepemizde dönüp duruyordu. Sonra safların arkasından bir yayılım ateşi daha geldi ve bir diğeri ve daha sonra bir diğeri. Bir yerlerde sahra topları gümbürdedi ve misket salkımlarının meydana getirdiği tırpanlar etrafa saçıldı. Bu kurşun ve demirden oluşan bir fırtınaydı. Vurulmamış olan Memluk süvarileri de birbirleriyle çarpışıp silah arkadaşlarının atlarına doğru savruluyorlardı. Şiddetli bir saldırı birdenbire, ilk Fransız süngülerinin yaklaşık bir metre ötesindeki bir karmaşaya dönüşmüştü. Düşen düşman o kadar yakındı ki, bazıları Avrupalıların misket tüfeklerinin yanan sıkılarıyla vurulmuşlardı. Ölü ve yaralıların gıysilerinden alevler yükselmisti. Ne derece etkili olduğunu söyleyemesem de, tekrar tüfeğimi doldurmuş ve ateş etmiştim. Hepimiz dumanla kaplanmıştık.

Hayatta kalanlar yeniden toparlanmak için kaçarken, Napolyon'un askerleri her hareketin yüzlerce kez tekrarlanması sayesinde hızlı ve mekanik bir şekilde silahlarını tekrar dolduruyorlardı. Birkaç Fransız askeri Memlukların açtığı ateşle yaralanmış ve saflar tuhaf biçimde tekrar düzene girerken yaralıları geriye, karenin ortasına çekilmişti, çavuşlar işi ağırdan alıp gevşek davrananları dövüyorlardı. Düzenin, ölümcül hasara karşı dayanıklı bir deniz yaratığı gibi başka bir kolu çıkıyordu.

Memluklar, bu sefer piyade düzenimizin yan ve arka saflarına nüfuz etmeyi denemek için tekrar saldırmışlardı. Sonuç öncekiyle aynıydı. Atlar bir açıdan yaklaşıyorlardı hatta birkaçı yakına gelmişti ama vurulmayan atlar bile süngülerin karşısında geri çekiliyor, bazen bağırarak binicilerini sırtlarından atıyorlardı. Kaliteli ipekler ve ketenler, Araplar ağır kurşun güllerle vurulduğu için kırmızı çiçekler açıyorlardı; bu sefer Memluklar aralarından atlarıyla geçerken iki kareden de ateş açılıyordu. Saldırı bir kez daha karmaşaya dönüşmüştü. Saldırganlar giderek daha da ümitsiz görünüyorlardı. Bazıları ayağa kalkıyor, misket tüfekleri ve tabancalarla bize ateş ediyorlardı ama atışları çok aralıklı ve isabetsiz olduğundan Fransız saflarını ciddi anlamda etkilemiyordu. Piy-

delerimizden birkaçı homurdanarak ya da bağırarak yere düşmüştü. Sonra başka bir yayılım ateşi daha açıldı ve saldırganlar atlarından aşağı düşürüldü. Kısa bir süre sonra Mısır askeri aristokratlarından ölmüş ve ölmekte olan bir küme tarafından çevrilmiştik. Bu ilk çarpışmalardaki katliamı gölgede bırakmıştı.

Arap kurşunları nadiren de olsa kafamızın üstünden geçse de, karmaşaya karşı tuhaf şekilde bağışiklık kazanmış gibi hissediyordum. Tüm sahneyle ilgili gerçek olmayan bir duygu vardı: Uzaktaki devasa piramitler, durgun hava, boğucu sıcaklık, serse ri kurşunların arada bir tepelerinden parçalar kopardığı, çöl rüzgârıyla sallanan palmyeler. Yeşil kısımlar kuş tüyleri gibi uçuyordu. Düşman bize doğru atlarıyla gelirken beyaz gökyüzüne doğru büyük duman bulutları yükseliyordu ve bir amacı yokmuş gibi görünse de, Bonapart'ın kare düzeninde zayıf bir nokta arıyordu ama bulamıyordu. Mısır piyadeleri ölümcül kaderlerini bekliyor-muşçasına arkada kararsız bir biçimde çakılıp kalmışlardı. İsyan-dan korkan Memluklar kendilerinden olan ancak sayıca daha az saflarının felce uğramuş gibi yetersiz kalmasına yol açmışlardı.

Batıya baktım. Tüm gökyüzü giderek kararıyor, güneş turuncu bir küre halini alıyordu. Yağmur mu? Hayır, bunların kum bulutları olduğunu anlamıştım. Ufuk yaklaşan bir fırtınayla kayboluyordu.

Benden başka kimse havanın farkına varmış değildi. Memluklar, inkâr edilemeyecek bir cesaretle tekrar düzene girmiş, hizmetkâr-larından yeni tüfek ve tabancalar alarak tekrar saldırmışlardı. Bu sefer tüm öfkelerini sadece bizim bulunduğumuz kare düzene yan-sıtıyor gibiydiler. Ateş ettiğimizde onların ön safları bizimkinden önce düşmüştü ama oluşturdukları kol o kadar kalındı ki, arkada-kiler daha biz silahlarımızı dolduramadan yere düşen arkadaşları-nın üzerinden ilerlemeye başlamışlardı. Gözü dönmüş enerjileriyle atlarını Fransız süngülerine doğru sürüyorlardı.

Sanki bir gemi çarpmış gibi hissetmiştik. Kare düzen şiddetli sal-dırının etkisiyle bozulmuş, atlar Bonapart'ın piyadelerini ağırlıkla-rı altında ezerken ölmüşlerdi. Bazı askerler korkuyla geri kaçmış-lardı. Geri kalan Fransızlar ise kare bozulmadan önce destek sağ-lamak için iç kenarlarından öne atılmışlardı. Fransız süngüsünün ve kısa menzilli tüfeklerinin karşısında Memlukların kılıç, mızrak ve tabancaları ani, ümitsiz bir mücadele içindeydi. Hâlâ cephane sandığının üzerinde durduğumdan, savrulan bir denize doğru ateş etmiştim. Kimi ya da neyi vurduğuma dair bir fikirim yoktu.

Bir anda, sanki bir toptan ateşlenmiş gibi bir at ve devasa bir savaşçı askerleri yarıp geçerek, birbirine dolanmış savaşçıların

üzerinden atlamıştı. Arap atı kana bulanmış ve başı türbanlı Memluk süvarisi de kanla lekelenmiş olmasına rağmen önlenemez bir çılgınlıkla savaşmaya devam ediyordu. Piyadeler onu engellemek için harekete geçti; adamın palası askerlerin tüfeklerinin namlularını sanki birer sazmış gibi kesmeye başlamıştı. Çıldırان hayvan tekmeler atıyor, çırpınıyor ve bir derviş gibi daireler çiziyordu, binicisi de kurşun geçirmez gibi görünüyordu. Bilimadamları atın toynakları yüzünden darmadağınık olmuştu, askerler sendeliyor ve bağıryorlardı. En huzur bozucu şey de, askeri üniformalara benzemeyen giysimle cephanе arabasının üzerinde dengede dururken, saldırganın gözlerini bana dikmiş olmasıydı.

Nişan almıştım ama ben daha ateş edemeden at benim üzerinde durduğum cephanе sandığını ezmiş ve havaya fırlamama neden olmuştu. Sert bir şekilde yere düşmüştüm, rüzgâr beni yere sermişti ve vahşi bakışlı aygır, yuvalarında dönen gözleri, yeri döven toynaklarıyla çevremde dans ediyordu. Atın efendisi etrafındaki yüzlerce asker arasından, sanki özel bir düşman seçmeye karar vermiş gibi bana odaklanmış görünüyordu.

Sonra bir çığlık duyuldu ve at ayakları üzerinde dikildikten sonra yere düştü. Talma'nın bir mızrak kaparak hayvanın kabaetlerine saldırdığını görmüştüm. Binici atın üzerinden kayarak benim gibi sert bir şekilde yere düşmüş, bir an afallamıştı. Daha toparlanmadan Astiza deli gibi bir çığlık atmış ve Talma'nın yardımıyla sandığı adama doğru itmişti. Arabanın tekerlekleri sakatlanan ata doğru ilerleyerek fanatik biniciyi eyeri ile arabanın demir kenarları arasında sıkıştırmıştı. Memluk süvarisinin omuzları bir öküzünkine benziyordu; bir havyan gibi yıkıp döküyordu ama bir anda çaresiz kalmıştı. Hemen oraya doğru ilerledim, onun ve atının üzerinden atlayıp baltamı boğazına dayadım. Astiza da adamın üzerine çıkarak Arapça bağırmaya başlamıştı ve kullandığı kelimeler iyi ya da kötü her neyse, adamın donup kalmasına yol açmıştı. Sonra adamın çılgınlığının yerini bitkinlik aldı ve sersemlemiş gibi kendini bıraktı.

“Ona teslim olmasını söyle!” dedim Astiza'ya.

Bir şeyler bağırdı ve Memluk yenilgiyi kabul ederek kafasını salladı ancak kafası tekrar kuma düştü. İlk esirimi almıştım! Bu beklenmedik şekilde güçlü bir duydu ve vist¹⁰ oyunundaki şanslı bir elden bile daha tatmin ediciydi. Jüpiter adına, askerlerin heyecanını artık anlamaya başlamıştım. Ölümün nefesini hissettikten sonra yaşamak çarpıcı bir şeydi.

Arap askerin silahlarını hızla topladıktan sonra can çekişen atı öldürmek için bir subayın tabancasını kullandım. Diğer atlıların da içeri girmeyi başardıklarını görüyordum ama her biri sonunda ya dövülüyor ya da Fransız piyadeleri tarafından yere indiriliyordu. Tek istisna, iki adamın gırtlığını kesen, kendi başına bir topu ele geçiren ve kaçmak için tekrar atının üstüne atlayarak ümitsiz, yaralı bir zaferle çığlıklar atan sarışın bir adamdı. Bu şeytanların işte böyle bir cesaretleri vardı ve Napolyon'un bu adamlardan bir avuç dolusuyla dünyayı mağlup edeceğini söylemesine neden olmuştu. General daha sonra kendi özel koruması için Memluklardan hayatta kalanları askere alacaktı.

O savaşçının kaçmış olması yine de nadir rastlanan bir durumdu ve düşmanın büyük bir kısmı bizim askerlerimizin engelini kolayca aşamıyordu. Düşman atları süngü sıralarına geldiklerinde delik deşik oluyorlardı. Sonunda hayatta kalanlar ümitsizce dağıldığında Fransız misketleri onların geri çekilişini takip ederek birçoğunu eyerlerinden düşürmüştü. Bu savaş Mısırlıların cesaretine rağmen bir katliam olmuştu. Avrupalılar da düzinelerce kayıp vermişti ama Memlukların kaybı binleri buluyordu. Kumlar onların ölüleriyle kaplıydı.

“Giysilerini arayın” dedi Astiza biz esirin üzerinde otururken. “Paralarını savaşa getirerek kendilerine bir şey olması halinde onların da kaybolmasını isterler.”

Kesinlikle öyleydi çünkü benim esirim bir hazine sandığı olduğunu göstermişti. Türbanı kaşmirdendi ve onu alıp bir kenara koyduğumda altından, sarı bir miğfere benzeyen ve altın parçalarla süslü bir takke çıkmıştı. Belindeki kuşakta daha fazla altın vardı ve tabancaları da sedef ve değerli taşlarla bezenmişti, palası ise siyah bir Şam kılıcıydı ve kabzası da altınla bezenmiş gergedan boynuzundandı. Birkaç saniye içinde zengin olmuşum ama aynı zamanda ordunun büyük bir kısmı da zengin olmuştu. Fransızlar daha sonra her Memluk'un ortalama on beş bin frank sınırında soyulabileceğini bildireceklerdi. Askerler ölülerin üstünde hoplayıp zıplayorlardı.

“Aman Tanrım, kim bu?” dedim.

Astiza adamın elini tutarak yüzüklerine baktıktan sonra bir anda durdu. “Horus'un oğullarından biri” diye mırıldandı. Adamın parmağında Astiza'nın bir tılsım olarak taktığı sembolün aynısı vardı. Bu İslami bir sembol değildi.

Adam elini çekmişti. “Bunu alamazsın” dedi sinirli bir şekilde İngilizce konuşarak.

“Bizim dilimizi konuşuyor musun?” diye sordum daha da şaşırarak.

“Avrupalı tacirlerle iş yapmıştım. Sizden bahsedildiğini duymuştum, yeşil paltolu İngiliz. Bir İngiliz’in Fransızlarla ne iş olabilir?”

“Ben Amerikalıyım. Antoine Fransız, Astiza Mısırlı ve Yunanlıdır.”

Adam söylediklerimi sindiriyordu. “Ben de bir Memluk’um.” Sırtüstü yatmış gökyüzüne bakıyordu. “bizi savaş ve kader bir araya getirdi o zaman.”

“Adın ne?”

“Adım Eşref ed Din, Murad Bey’in teğmenlerinden biriyim.”

“Peki Horus’un oğlu nedir?” diye sordum Astiza’ya.

“Eskilere inanan biri. Bu adam Kafkaslar’dan gelen sıradan bir Memluk değil. Buradaki eski ailelerden, öyle değil misin?”

“Nil benim damarlarımda akıyor. Ben Ptolemaios’ların çocuklarından biriyim. Memluk saflarına Murad Bey tarafından yemin ettirilerek katıldım.”

“Ptolemaios’lar mı? Kleopatra’nın klanını mı kastediyorsun?” diye sordum.

“Aynı zamanda İskender ve Sezar’dan da bahsediyorum” dedi gururlu bir şekilde.

“Memluklar yönettikleri Mısırlılardan nefret ederler” dedi Astiza, “ama arada sırada eski büyük ailelerden gelenleri askere alırlar.”

Tüm bunlar bana biraz tuhaf bir tesadüf gibi geliyordu. Pagan bir tanrıya inanan ve İngilizce konuşan sıradışı bir Memluk tarafından saldırıya uğramıştım. “Eğer senin kalkmana izin verirse, sana güvenebilir miyiz?”

“Ben sizin, savaşta ele geçirdiğiniz bir esirim” dedi Eşref. “Sizin merhametinize sığınıyorum.”

Onun kalkmasına izin vermiştim. Bir dakika kadar sallanmıştı.

“Zor telaffuz edilen bir adın var” dedim. “Sanırım ben sana Eş diyeceğim.”

“Kabul ediyorum.”

Madalyondan bir anlam çıkararak meslektaşlarımı tatmin edemediğim anda bu iyi şansım bütünüyle yok olacaktı. Horus kolyesi takan Astiza madalyonla ilgili iyi bir tahminde bulunmuştu ve belki bu şeytan da bir şeyler anlatabilirdi. Tümendeki herkes sevinç çığlıkları atarken ve herkesin gözü savaşırken, ben gömleğimden madalyonu çıkardım ve adamın önünde sallamaya başladım. Talma’nın gözleri büyümüşü.

“Ben sadece bir savaşçı değilim Horus’un oğlu” dedim. “Ben

Mısır'a bunu anlamak için geldim. Bunu tanıyor musun?"

Adam merakla gözlerini kırpyordu. "Hayır. Ama birisi tanıyabilir."

"Kahire'de kim bunun ne anlama geldiğini biliyor? Eski Mısır tanrılarını ve ulusunuzun tarihini kim biliyor?"

Astiza'ya bakıyordu. Astiza ona kafasını salladı ve Arapça bir şeyler konuşmaya başladılar. Sonunda kadın bana döndü.

"Peşinde tahmin ettiğinden daha fazla tanrı var Ethan Gage. Benim sadece hakkında söylentiler duyduğum, adını uzun zaman önce ölmüş birinden alan bir adamı tanıdığını iddia eden bir savşçıyı esir almışsın."

"Kim?"

"Bilge Hanok, aynı zamanda Hermes Trismegistus olarak da bilinir, yani büyük yardımcı Hermes, tanrıların yazıcısı, sanatın ve bilimin efendisi."

"Aman, aman." Hanok aynı zamanda Nuh'un büyükbabasının Tevrat'taki adıdır. Uzun süre yaşamış bir aile. Masonlukla ilgili hatırladıklarım arasında eski bilgeliğin kaynağı olarak Hanok'un Kitabı diye bir şey de hatırlıyordum. Milyonlarca yıl önce kaybolmuştu. Kanlar içindeki esirime baktım. "Bu bilgiyi tanıyor muymuş?"

Esirimiz hayranlıkla madalyona bakarken Astiza kafasını sallamıştı. "Hanok" dedi, "onun kardeşiymiş."

Bir anda ilerlemeye başlamıştık. Kare düzen kollar halinde yeniden oluşturulmuş, İmbaba'daki Mısır tahkimatlarına doğru yürüyüşe geçmiştik, aslında ölümlerden oluşan bir yığına tırmanıyor ve üstünden geçiyorduk. Eş'in ellerini belinden çıkan altın bir iple arkasına bağlamış ve kafasını türbansız bırakmıştım. Kafası, tepesindeki ufak bir tutam saç haricinde tamamen tıraş edilmişti ve bu da söylenene göre son nefeslerini verirken Hazreti Muhammed'in gelerek Memlukları cennete götürmek için tutacağı yermiş. Adamın paralarla dolu takkesini kendi kemerimin içine sokmuşum ve Astiza da onun harika kılıcını taşıyordu. Mağlup olan düşmanı sığağa karşı savunmasız bıraktığım için suçluluk duyuyordum ve ortam toz yüzünden daha karanlık hale geldiğinde daha da kötü hissetmeye başlamıştım. Daha öğleden sonra saat 4 olmasına rağmen, yaz ortasında hava kararmaya başlamıştı.

Savaş meydanının enkazları arasından ilerlerken ne olduğunu daha iyi görebiliyordum. Bizim kare düzenimiz ve Jean-Louis Raynier'nin düzeni Memluk süvari saldırılarının darbelerine direnirken, diğer birimler ileri hareket etmişlerdi. Bir tanesi Nil kıyı-

sının yakınlarında düşman hatlarının içine nüfuz etmiş ve top ateşiyle Mısır piyadelerinin arka kısmını yok etmeye başlamışlardı. Oradaki Mısır bataryalarını da yok etmek isteyen iki bölük daha doğrudan İmbaba'ya saldırmışlardı. Hayatta kalan Memluk süvarileri dağılmış, tahkim edilmiş kasabaya sığınmaya çalışmış ve diğerleri de Murad Bey'le beraber batıya, çölün içlerine doğru ilerlemişlerdi. Bu son grup artık dağılıyordu. Savaş bir bozguna, bozgun da katliama dönüşmüştü.

Fransızlar, İmbaba siperlerini ilk heyecanlı saldırılarıyla almışlar, Arnavut piyadeleri dağılmıştı. Kaçmaya yeltenen Osmanlı askerleri vurulmuş ya da Nil'e dökülmüşlerdi. Fransızların tarafında ne zaman bir duraksama olsa, bizzat başkomutan tarafından ateş etmeye devam etmeleri emrediliyordu. İşte bu Napolyon'un gaddar öfkesiydi. En az bin Memluk bu panik anında yakalanmış ve piyadeleriyle beraber nehre dökülerek, üzerindeki ve servetlerinin ağırlığı nedeniyle kısa sürede batmışlardı. Oldukları yeri korumaya çalışanlar ise öldürülmüşlerdi. Bu, en ilkel haliyle savaştı. Bazı Fransızların sanki bir şarap teknesine yuvarlanmış gibi kana bulanmış olarak katliamdan çıktıklarını görüyordum.

Generalimiz, parlayan gözlerle yanlarından geçiyordu. "Şimdi! Onları şimdi öldürün, aksi halde daha sonra daha pahalıya mal olurlar!"

İmbaba'yı bertaraf ettikten sonra Nil'in ötesinde minareler ve kubbelerle dolu bir masal şehri andıran Kahire ile piramitler arasındaki bölgeye kadar son birkaç kilometreyi de hızla yürümüştük. Yarı hâlâ hayatta olan oradaki Memluk ordusu bizi karşı sahilden takip ederek, sanki sözcükler mermilerin yapamadığını yapacakmış gibi bize bağırıyorlardı. Her iki taraf da menzil dışındaydı. Kahire'nin iskelelerinde demir atmış felukalardan oluşan filoyla aynı hizaya geldiklerinde en cesur Memluklar bize saldırmak için nehri geçmek üzere harekete geçmişlerdi.

Çok geç kalırmıştı. İmbaba çoktan cesetlerin konulduğu bir yer olmuştu. Murad Bey çöle doğru kaçmaya başlamıştı bile. Teknelerden oluşan eğreti Memluk armadası Fransız piyadeleriyle dolu bir sahile doğru yelken açmıştı ve bu Müslüman süvarilerinden bile daha ümitsiz görünen bir nehir saldırısı olmuştu. Mermilerden oluşan bir fırtınaya maruz kalmışlardı. Daha da kötüsü, tüm savaş meydanı, sanki Tanrı, Allah ya da Horus, son bir müdahaleye karar vermiş gibi, yaklaşan bir toz ve kum duvarıyla kaplanmıştı. Tekneler şiddetli rüzgârla karşı karşıya kalmışlardı.

Fırtına batıyı yok eden bir duvar gibiydi. Hava, sanki bir güneş

tutulması varmış gibi kararmıştı. Batı tarafı yaklaşan kum fırtınası nedeniyle kararmış; boyutları ve sadelikleriyle insanı sersemleten görkemli piramitler kahverengi bir sisle kaplanmışlardı. İbrahim Bey ve cesur takipçileri bu fırtınanın içine doğru ilerliyor, aşırı yüklenmiş tekneleri artan rüzgâr karşısında daha da yana yatıyor, Nil dalgalarla köpürüyordu ve tozlu Fransız piyadelerinden oluşan uzun sıralar arkalarından gelen bir kum fırtınasıyla kıyıya yığılıyorlardı. Fransızlar düzgün ve disiplinli bir biçimde tekrar tekrar yayılım ateşi açıyorlardı. Mısırlılar çığlık atıyor, homurdanıyor ve teknelerinden düşüyorlardı.

Kum fırtınası sonsuz bir tepe gibi daha da yükseliyor, gökyüzüne doğru kayboluyordu. Artık batı yakasındaki Arapları ya da piramitleri ve hatta Napolyon ile yanındakileri bile göremiyordum. Sanki dünyanın sonu gelmiş gibiydi.

“Yere yatın!” diye bağırdı Eşref. O, Astiza, Talma ve ben çömelerek, ağzımızı ve burnumuzu kapatmak için kıyafetlerimizi çektiyorlardık.

Rüzgâr olanca gücüyle bir yumruk gibi vurmuştu, çığlık gibi ses çıkarıyordu ve kum insanı sokan arılar gibi üzerimizi kaplamıştı. Sırtlarını fırtınaya veren Fransızlar için de durum yeterince kötüydü ama yaklaşan Memlukların yüzü fırtınaya dönüktü ve onlar fırtınaya küçük, dengesiz teknelerinde yakalanmışlardı. Meydan kararmıştı. Rüzgâr tüm sesleri bastırıyordu. Savaş durmuştu. Dördümüz, titreyerek ve çeşitli tanrılardan oluşan bir kalabalığa dua ederek birbirimize tutunmuş, sonunda bizden çok daha büyük güçlerin var olduğunu hepimiz hatırlamıştık. Kum fırtınası uzun bir süre boyunca bizi hırpalamış, göğsümüzden nefesi koparıp almış gibi hissetmemize neden olmuştu. Sonra, tıpkı geldiği gibi hızla gitmiş ve ses kesilmişti. Toz üstümüzdeki gökyüzünden aşağı iniyordu.

Binlerce Fransız askeri yavaşça, sallanarak tamamen kahverengi toza bulanmış biçimde diriliyormuşçasına kumdan oluşan sığ mezarlarından ayağa kalkmışlardı. Hepsinin nutku tutulmuş, şaşırmış ve dehşete düşmüşlerdi. Tepemizdeki hava açılmaya başlamıştı. Batıya bakıldığında güneş sanki yerinden sökülmiş bir kalp gibi kırmızıydı.

Kahire’ye ve nehre bakıyorduk. Suyun üzerinde tekne kalmamıştı. Bize nehirden saldırmayı planlayan tüm Memluklar boğulmuş ya da nehrin doğu kıyısında karaya oturmuşlardı. Bütün tekneler alabora olmuştu. Hayatta kalanların feryatlarını duyabiliyorduk ve Astiza onların dediklerini tercüme ediyordu. “Artık Fransa’nın kölesiyiz!” Şehre kaçmışlar, eşlerini ve değerli eşyala-

rını yanlarına alarak giderek artan akşam karanlığında ortadan kaybolmuşlardı. Yapısı itibariyle doğaüstü bir şey olan bu tuhaf fırtına bir grup fatihi ortadan kaldırmış ama başkasını getirmişti. Rüzgâr geçmişi silmiş ve tuhaf bir Avrupalı geleceği başlatmıştı.

Demir atmış birkaç feluka daha yanmaya başladığında şehrin liman bölgesi boyunca alevler yükseliyordu. Birisi tekneleri ateşe vererek Fransızların geçişini geciktirmeye çalışmıştı ama bu Nil'in aşağısında ve yukarısında başka gemiler bulunduğu için nafile bir girişimdi. Yelkenliler gecenin içinde yanarken, bizim işgal etmek üzere olduğumuz şehri bir tiyatronun lambaları gibi aydınlatıyor, şahane Mağribi mimarisinin yangının ışığıyla dans etmesini ve titremesini sağlıyordu.

Hem savaş hem de fırtınadan kurtulan Fransız askerleri muzafer, bitkin ve kirliydi. Yıkanmak için Nil'e girmiş, bir şeyler yemek ve tüfeklerini temizlemek için kavun tarlalarına oturmuşlardı. Ganimet bulmak için soyulmuş çıplak Arap cesetleriyle dolu yığınlar her yerdeydi. Fransızlardan birkaç asker ölmüş, iki yüz tanesi de yaralanmıştı; Araplar ise binlerce kayıp vermişlerdi. Sıradan Fransız askerleri ganimetlerle yeni zenginler haline gelmişlerdi. Napolyon'un zaferi tamamlanmış, ordu üzerindeki etkisi kanıtlanmış ve bahis kazanılmıştı.

Birliklerinin arasında muzaffer bir aslan gibi ilerlerken, askerler tarafından övgüye boğulmuş, tebrik edilmişti. Geçen haftaların tüm homurdanmaları ve hırçınılıkları zafer sevinciyle yok olmuştu. Napolyon'un yoğun öfkesi günün getirdikleriyle yatışmış gibiydi; karısının ihanetiyle incinmiş gururu katliamla tamir edilmişti. Tahmin ettiğimden de acımasız bir savaş olmuştu ve tüm duyguları alıp götürmüştü. Josephine, oyunlarının yol açtığı katliamdan hiç haberdar olmayacaktı.

General o gece bir ara yanıma gelmişti. Böylesine büyük bir çatışma ve fırtınanın yol açtığı şok yüzünden zaman kavramını yitirdiğimden ne zaman ve nasıl olduğunu hatırlamıyorum. Generalin emir erleri özellikle beni bulmak için arıyorlardı ve belirgin bir endişeyle onun ne istediğini biliyordum. Bonapart asla kara kara düşünmezdi; daima daha sonra atılacak adınları planlardı.

"Mösyö Gage" dedi karanlığın içinden, "Bir Memluk süvarisini esir aldığınızı duydum."

Nasıl bu kadar çabuk haberi olmuştu? "İstememekle birlikte bir tesadüf sonucu öyle oldu General."

"Faaliyete katkıda bulunmak için bir marifetinizin olduğunu görüyorum."

Ağırbaşlı şekilde omuzlarımı silktim. “Yine de ben bir bilimadamıyım, bir asker değil.”

“Sizi aramamın nedeni de tam olarak bu. Mısır’ı özgürlüğüne kavuşturdum Gage ve yarın da Kahire’yi işgal edeceğim. Doğu’nun fethiyle ilgili ilk adımı atmış bulunuyorum. İkincisi size bağlı.”

“Bana mı General?”

“Siz bundan sonra ipuçlarını bulacak ve bu piramitlerin ve tapınakların ne tür sırlar barındırdıklarını keşfedeceksiniz. Eğer gizemli bir şeyler varsa, bunları öğreneceksiniz. Eğer güçler varsa, onları bana vereceksiniz. Bunun sonucunda da ordularımız yenilmez olacaktır. Tippoo ile birleşmek için ilerleyerek İngilizleri Hindistan’dan çıkaracak ve İngiltere’nin yıkımına damga vuracağız. Amerika’nın ve Fransa’nın yaptığı iki devrim, dünyayı yeniden oluşturacaktır.”

Böyle bir çağrının sıradan bir insan üzerinde nasıl duygusal bir etkiye neden olduğunu mübalağayla anlatmak zordur. İngiltere, Fransa, Mısır ve Hindistan’la ya da yeni bir dünya yaratmakla ilgili zerre kadar bir şey hissetmiyordum. Beni boyumdan büyük bir işe ortak eden, duygusal jestleri ve çarpıcı bakışları olan bu kısa boylu, enerjik ve karizmatik adam için de bir şey hissetmiyordum. Ben geleceğin başlamasını bekliyordum ve şimdi karşımdaydı. Gün içindeki katliamı ve havanın doğaüstü alametini, gelecekteki büyüklüğün kanıtı olarak gördüğümü düşünüyordum; daha iyi ya da kötü günler için kendisiyle ilgili her şeyi, sanki ufak bir tanrıymış gibi, değiştiren bir adam. Sonuçlarını düşünmeden hemen gururum okşanmıştı. Hafifçe selam vererek eğilmiştim.

Sonra, kalbim hızla çarparak Bonapart’ın uzaklaşmasını seyrederken, Sidney Smith’in Fransız Devrimi’yle ilgili karanlık betimlemesini hatırlamıştım. Savaş meydanındaki cesetlerin oluşturduğu yığınları, Mısırlıların feryatlarını ve altı hektarlık kumla ilgili yaptıkları esprileriyle evlerini özleyen askerlerin homurdanmalarını düşünüyordum. Bilimadamlarının samimi araştırmalarını, Avrupalıların reform planlarını ve Bonapart’ın tıpkı kendisinden önce İskender’in yaptığı gibi Hindistan sınırlarına doğru sonsuz bir yürüyüş gerçekleştirme ümidini düşündüm.

Boynumdaki madalyonu ve tutkunun sıradan mutluluğu nasıl hep mağlup ettiğini düşündüm.

Bonapart gittikten sonra Astiza bana yaklaştı.

“Şimdi gerçekten neye inandığna karar vermen gerekiyor” diye fısıldadı.

Onuncu bölüm

Eşref'in tuhaf isimli kardeşinin evi Kahire'nin daha itibarlı bir bölgesinde, şehrin geneline göre daha az tozlu, hastalıkların fazla hüküm sürmediği, farelerin az olduğu, daha az kokan ve kalabalık sayılmayacak marjinal bir mahallesindeydi. Temizlik önlemleri, çöplerin toplanması, sokakların ışıklandırılması, trafik yönetimi ya da caddelerde başıboş gezen yağmacı köpeklerin yakalanıp kapatılması gibi konulardaki çalışmaların yetersizliği yüzünden Doğu'nun övgüye değer özellikleri İskenderiye gibi Mısır'ın başkentinde de gözden kaçıyordu. Paris'le ilgili olarak da çok şey söylediğim doğru. Yine de Mısırlılar süvarileri yerine köpeklerini eğitselerdi burasını fethetmemiz kolay olmazdı. Taciz edilen askerler her gün tüfeklerini ya da süngülerini kullanarak köpek öldürüyorlardı. Ancak bu idamların, tıpkı ezilerek öldürülen ardı arkası kesilmeyen sinekler gibi köpek nüfusu üzerinde etkisi olmuyordu.

Ama yine de İskenderiye ya da Paris'te tüm sefaletle rağmen bir bolluk vardı. Memluklar baskı kurdukları köylülerden zorla vergi alıp bunları kendileri için anıtlar yaparak harcıyorlar, saraylarında Avrupa ve Amerika'daki daha önemli yapılarda görülmeyen Arap zarafetini sergiliyorlardı. Dışarıdan sıradan gibi görünen güzel evler içeride sivri uçlu zarif Mağribi kemerleri ve çinili çeşmeleriyle, portakal, hurma, nar ve incir ağaçlarının gölgelediği avlulara; oymalı kitap rafları, pirinç ve bakır masaları, kubbeli tavanlarıyla halı ve minderlerle bezeli serin odalara sahipti. Bazıları girintili çıkıntılı balkonlara ve maşrabıya denilen, İsveç dağ evlerindeki gibi özenle oyulmuş, bir peçe gibi örten kafesleriyle caddeyi gören pencerelere sahipti. Bonapart, kendisi için, inşaatı yeni biten, her katında banyo bulunan, bir saunası ve camdan pen-

cereleri olan Muhammed Bey el-Elfi'nin granit ve mermerden yapılma evini seçmişti. Napolyon'un akademisyenleri ise Yukarı Mısır'a kaçmış olan Kasım adında başka bir beye ait olan eve yerleşmişlerdi. Adamın haremî çalışan Conté için keşif atölyesi olurken, bahçeleri de bilimadamları için seminer odası haline gelmişti. Müslümanların camileri daha da zarıftı, Mağribi minareleri ve kubbeleri Avrupa'daki en iyi Gotik kiliselerin zarafeti ve büyüklüğüyle boy ölçüşecek gibiydi. Pazarlardaki tenteler gökkuşağı renklerindeydi ve oryantal halılar tıpkı bir çiçek bahçesi gibi korkuluklara asılmışlardı. Mısır'ın tezatları –sıcaklık ve gölge, refah ve fakirlik, gübre ve esans, kil ve renk, kerpiç ve parlayan kireçtaşı– neredeyse karşı konulmazdı.

Sıradan askerler ise kendilerini subaylarınkinden daha az lüks evlerde bulmuşlardı; tuvaletleri olmayan karanlık Ortaçağ evleri. Askerlerin çoğu şehrin bir hayal kırıklığına yol açtığını düşünüyor, insanların korkunç, sıcaklığın yıpratıcı ve yiyeceklerin mide bulandırıcı olduğundan şikâyet ediyorlardı. Fransa bir ülkeyi fetihmiş, şarap, doğru düzgün ekmek ve kadın olmadığı için feryat ediyordu. Askerlerin bu düşüncesi, yaz sıcakları azalmaya ve bazı kadınlar askerlerle ilişkiye girmeye başladığında değişecekti. Bu sırada birlikler, aış ya da fırında pişmiş düz ekmeğin kendi ekmelelerinin yerine geçecek kabul edilebilir bir şey olduğunu homurdanarak itiraf etmişlerdi. Karaya çıktığımızdan beri orduda salgın olan dizanteri artmıştı ve Fransız ordusu bu salgına, kurşunlara karşı verdiğinden daha fazla kayıp vermeye başlamıştı. Alkol olmaması şimdiden o kadar homurdanmaya neden olmuştu ki, Bonapart çok bol bulunan bir meyve olan hurmadan içki yapılması için emir vermişti. Subaylar üzüm bağları oluşturmak için planlar yaparken, birlikleri kısa sürede Müslümanların haşhaş adını verdiği bazen afyon katılmış baharatlı ve ballı toplar halinde hazırlanan uyuşturucularını keşfetmişlerdi. Bu uyuşturucu mayalandırılıp içki haline getirilerek ya da tohumları sigara gibi tüttürülerek içilmiş, Mısır'ın işgali boyunca ordu bunu kontrol altında tutmayı başaramamıştı.

General bu şehre bir alayın başında, bandonun müziği ve dalgalanan bayraklar eşliğinde büyük bir kapıdan girmişti. Eşref'in önderliğinde Astiza, Talma ve ben de daha küçük bir kapıdan şehre girdik ve büyük savaştan iki gün sonra yarısı terk edilmiş, meydana gelen yıkının yakıcı öğlen güneşinin altında parladığı, pazarların bulunduğu dolambaçlı sokaklardan ilerledik. Küçük çocuklar tozu bastırmak için yere su serpiyorlardı. Her iki yanla-

rına asılı sepetler taşıyan eşekler sokakları daralttıklarından bizi giriş yerlerine itiyorlardı. Kahire'nin merkezinde bile kulağıma kedilerin çiftleşirken çıkardıkları sesler gibi gelen köpek havlamaları, deve homurtuları, horoz ötüşleri ve müezzinlerin okuduğu ezandan oluşan köylere ait sesler vardı. Dükkânlar ahırlara, fakir evler karanlık mağaralara benziyordu; çömelmiş olan erkekler, rengi atmış galebiyeleri içinde heyecansız bir biçimde nargilelerini içiyorlardı. Yüzleri ve vücutları yaralarla kaplı sarı renkli çocuklar kocaman gözleriyle bize bakıyorlardı. Kadınlar ise saklanıyorlardı. Ulusun çoğunluğunun korkunç bir sefalet içinde yaşadığı belliydi.

“Belki daha iyi mahalleler başka yerdedir” dedi Talma endişeli bir şekilde.

“Hayır, sizin sorumluluğunuz altındaki şey bu işte” dedi Eşref.

Sorumluluk kavramı aklımda yer etmişti ve Eş'e, erkek kardeşinin bizi kabul etmesi halinde ona özgürlüğünü vereceğimi söylemiştim. Astiza dışında başka birine daha bakınayı gerçekten istemiyordum ve aslında bu kölelik, hizmetçilik kavramları beni hep rahatsız etmişti. Franklin'in de bir keresinde birkaç Zenci kölesi olmuştu ve onların varlığından o kadar rahatsız olmuştu ki, sonunda onları özgür bırakmıştı. Kölelerin kötü bir yatırım olduğu sonucuna varmıştı; satın alması pahalıydı, bakımı masraflıydı ve iyi iş yapmak için isteksiz oluyorlardı.

Eşref benim merhametimin karşısında pek memnun olmuş görünmüyordu. “Beni bir sokak çocuğu gibi bıraktığında ben nasıl karnımı doyuracağım?”

“Eş, ben zengin bir adam değilim. Sana verecek param yok.”

“Ama var, benden aldığın altınlar var!”

“Savaşta kazandıklarımı sana geri ödemem mi gerekiyor?”

“Bu adil değil mi? Şöyle yapacağız. Ben senin rehberin olacağım, Vatandaş Eş. Ben Mısır'ın her yerini bilirim. Bunun karşılığında çaldıklarını bana geri vereceksin. Sonuç olarak ikimiz de başlangıçta elimizdekiler neyse onlara kavuşacağız.”

“Bahsettiğin, hiçbir rehber ya da hizmetçinin kazanabileceği bir servet değil!”

Düşünüyordu. “Bu doğru. Bu yüzden gizemi araştırmak için kardeşimi de işe alacaksın. Ayrıca onun, önünden geçtiğimiz ahıra benzer evlerden bin kat daha iyi olan evinde kalmak için de para ödeyeceksin. Evet, zaferin ve cömertliğin Kahire'de çok fazla arkadaş satın almaya yardımcı olacak. Bugün tanrılar hepimize gülüyor arkadaşım.”

Cömert olmayı öğrenecektim. “Zenginliğini artıran birinin borçlarını da artırdığı” konusunda öğütler veren Franklin’le teselli bulmaya çalışmışım. Bu öğüt kâğıt oyunlarında kazandıklarım konusunda kesinlikle doğrudu. Ama Ben de tıpkı bizim gibi bir dolarla kafayı bozmuş ve sağlam pazarlıklar yapmıştı. Ondan zam bile alamamışım.

“Hayır” dedim Eş’e. “Sana ve kardeşine geçinmenize yetecek kadar para vereceğim. Madalyonun ne anlama geldiğini bulduktan sonra da paranın geri kalanını ödeyeceğim.”

“Bu adil” dedi Astiza.

“Ve senin eskilerin bilgeliğine sahip olduğunu da gösteriyor!” dedi Eşref. “Anlaştık! Allah, İsa ve Horus senin yanında olsun!”

Bu tip bir ifadenin en az üç dinde de hakaret olduğundan eminim ama önemli değil: Eşref’ten iyi bir mason olurdu. “Bana kardeşinden bahset.”

“O, tıpkı senin gibi, çok tuhaf bir adamdır. Hanok siyasetle ilgili hiçbir şeyi umursamazken, bilgiyle ilgili her şeye önem verir. O ve ben hiç birbirimize benzemeyiz, çünkü ben bu dünyadayım o ise başka bir dünyadan. Ama onu severim ve ona saygı duyarım. Seninki de dahil sekiz dil bilir. İstanbul’daki sultanın eşlerinden çok kitabı vardır.”

“Bu bir çokluk kavramı mı?”

“Ah, evet.”

İşte bu şekilde Hanok’un evine gitmiştik. Tüm Kahire evleri gibi dışarıdan bakıldığında sıradan, ufak, yarı benzeri pencereleri ve ufak bir demir kafesi olan büyük bir ahşap kapısı bulunan üç katlı büyük bir binaydı. Eşref kapıyı çaldığında ilk önce hiç yanıt gelmedi. Hanok da Memluk beyleriyle kaçmış mıydı? Ama sonunda kafesin arkasındaki bir gözdeliği açıldığında Eş Arapça bir şeyler söylemiş ve kapı açılmıştı. Mustafa adlı devasa bir kâhya bizi içeri sürüklemişti.

Sıcaktan yakında kurtulacaktık. Küçük, üstü açık bir girişten, portakal ağaçlarının gölgelediği, hafif hafif suyu akan bir çeşmenin bulunduğu avluya çıkmıştık. Evin mimarisi hafif bir esinti yaratıyor gibiydi. Avlunun bir yanındaki süslemeli ahşap merdivenle kafesli pencerelerin bulunduğu üst kata çıktık. Pencerelerin arkasında, zemini Mağribi çinilerle döşenmiş, bir uçtan bir uca oryantal halılarla kaplı, konukların oturabilecekleri minderlerin bulunduğu salon vardı. Hemen karşı ucta ise kadınların aşağıdaki adamların konuşmalarını dinleyebileceği kafesli bir balkon görülmüyordu. Kirişlerden oluşan tavan süslüydü, kemerler zarif bir

biçimde sivriliyordu ve oyma kitaplıklar da cilt cilt kitaplarla doldurulmuştu. Perdeler çöl ikliminin esintileriyle dalgalanıyordu. Talma yüzünü sildi. “Bu hayalini kurduğum şey.”

Ama burada durmamıştık. Mustafa bizi, gizemli işaretlerin bulunduğu kaymaktaşıdan bir kaidenin dışında hiçbir şeyin olmadığı, ilerideki daha küçük bir avluya yönlendirmişti. Yüksek beyaz duvarların tepesinde parıldayan mavi gökyüzünden oluşan bir kare vardı. Güneş bir tarafta kar gibi parlarken diğer tarafı gölgede bırakıyordu.

“Burası bir ışık kuyusu” diye mırıldandı Astiza.

“Bir ne?”

“Piramitlerdeki benzeri kuyular zamanı hesaplamak için kullanılırdı. Yazın gündönümünde güneş tam tepede olduğunda hiç gölge olmaz. Rahipler yılın en uzun gününü böyle belirlerler.”

“Evet, bu doğru!” dedi Eşref onaylayarak. “Mevsimleri bu biçimde anlar ve Nil’in kabarmasını bu şekilde tahmin ederiz.”

“Neden bunu öğrenmeye ihtiyaç duyuyorlardı?”

“Nil kabardığında çiftlikleri sel basar ve piramitler gibi diğer projeler için, işgücü serbest kalırdı” dedi Astiza. “Nil’in çevrimi Mısır’ın da çevrimiydi. Zamanın hesaplanması uygarlığın başlangıcıydı. İnsanların bunu takip etmek için görevlendirilmesi, rahip olmaları ve insanlar için yapılması gereken tüm faydalı şeyleri düşünmeleri gerekiyordu.”

Avlu ne kadar parlaksa arkasında o denli loş olan büyük bir oda vardı. Odanın içi tozlu heykeller, kırılmış taş aletler ve renkli Mısır resimleriyle kaplı duvar parçalarıyla doluydu. *L’Orient*’teki tablette gördüğüm kırmızı tenli erkekler ve sarı tenli kadınlar kaskatı ama zarif pozlar vermişlerdi. Çakal başlı tanrılar, kedi tanrıça Bastet, kaskatı pozlar vermiş dingin görünen firavunlar, siyaha boyanmış şahinler ve dışında gerçek boyutta insanların resimleri olan büyük tahta kutular vardı. Talma bu süslü tabutları bana önceden anlatmıştı. İçlerinde mumyalar vardı.

Gazeteci heyecanla birinin önünde durdu. “Bunlar gerçek mi?” diye sordu. “Bunun gibi bir kaynak tüm hastalıklarımı iyileştirebilir...”

Onu çektim. “Boğularak ölmeden önce yanıma gel.”

“Bunlar mumyaların çıkarıldığı kutular” dedi Eşref. “Hırsızlar tabutları almazlar ama Hanok onları toplamak için para verdiğinin duyulmasını sağlamıştır. Tabutların süslemelerinin geçmişin başka bir anahtarı olduğunu düşünüyor.”

Bazılarının üzerinde resimlerin yanı sıra hiyeroglifler de oldu-

ğunu görmüştüm. “Gömülecek bir şeyin üzerine neden yazı yazılır ki?” diye sordum.

“Kardeşim bunun, ölüleri yeraltı dünyasının tehlikelerine karşı uyarmak için yapılmış olabileceğini düşünüyor. Biz yaşayanlar için bunlar içlerine bir şeyler koymak için kullanışlıdır, çünkü birçok insan içine bakamayacak kadar batıl şeylere inanırlar. Bir lanetten korkarlar.”

Odanın arkasındaki dar bir taş merdivenden lambalarla aydınlatılmış tonozlu bir mahzene inmiştik. Eşref’in daveti üzerine büyük bir kütüphaneye girdik. Oda beşik tonoz örtülüydü, taş zemin kuru ve serindi. Ahşap raflar yerden tavana kadar kitaplar, dergiler, tomarlar ve parşömen demetleriyle doluydu. Bazı ciltler sağlam deriden yapılmıştı ve üzerindeki altın harfler parlıyordu. Tuhaf dillerdeki diğer kitapların çoğu eski bez parçalarıyla tutturulmuşa benziyordu ve mezarlıklardaki gibi küf kokuyordu. Bir ahır kapısının yarısı büyüklüğündeki ortadaki bir masada eğilmiş bir adam oturuyordu.

“Selamlar kardeşim” dedi Eşref İngilizce.

Hanok yazısından başını kaldırmıştı. Eşref’ten daha yaşlıydı, tepesi keldi, uzun gri buklelerden oluşan tutamlar ve gür sakalı sanki Newton’ın yerçekimi tarafından sandaletlerine doğru sertçe çekilmiş gibi görünüyordu. Gri elbiseler giymiş adamın şahin gagası gibi bir burnu, parlak gözleri ve eğilerek incelediği parşömenin renginde bir teni vardı. Çok az sayıda insanın ulaştığı bir dinginlik havasına sahip olmasına rağmen, gözlerinde buna ihanet eden muzip bir ifade vardı.

“Fransızlar kütüphanemi de işgal ediyor demek?” derken sesinde alaycı bir ton hissediliyordu.

“Hayır, onlar arkadaş olarak buradalar, uzun boylu olan bir Amerikalı. Onun arkadaşı da bir Fransız yazıcı...”

“Benim kurumuş arkadaşılığımın kim ilgilenir” dedi Hanok şaşırılmış halde. Talma bir yerlere dalmış, köşede açık bir tabutun içindeki dik duran mumyaya bakakalmıştı. Bu tabut da güzel, deşifre edilemeyecek yazılarla doluydu. Mumyanın bantajları çıkarılmış, eski bezlerin bir kısmı ayağının ucunda bir düğüm gibi duruyordu ve göğüs boşluğunda kesikler vardı. Gözleri kapalı, burnu küçük ve kalkık olan, küçük açıklıktan beyaz dişlerinin görüldüğü ufak ağzıyla kuruyarak ölmüş izlenimi veren koyu kahverengimsi gri renkli bu bedenin tekrar hayata döneceğine dair güvence veren hiçbir şey yoktu. Bunu rahatsız edici bulmuştum.

Talma yine de yoncalar arasındaki kuzular kadar mutluydu.

“Bu gerçekten eski mi?” diye nefes aldı. “Ebedi hayata ulaşmak için bir girişim mi?”

“Antoine, sanırım başarısız olmuşlar” dedim alaycı bir şekilde.

“Tam olarak değil” dedi Hanok. “Mısırlılar için ölümlerin bedenlerinin korunması ebedi yaşam için bir gereklilikti. Bize ulaşan bilgilere göre eskiler bireyin üç parçadan oluştuğuna inanıyorlarmış: fiziksel bedeni, *ba*-kişilik diyebiliriz-ve *ka*, yaşam gücü. Son ikisinin karışımı bizim günümüzde ruh dediğimiz şeyle aynı anlama gelir. *Ba* ve *ka*, Ra’nın tanrılar arasında yaşayacak ölümsüz bir *ah* oluşturmak için her gece gezindiği tehlikeli bir yeraltı dünyasında birbirlerini bulmak ve birleşmek zorundadırlar. Mumya, görev tamamlanana kadar onların gündüzleri kaldığı evdir. Mısır dini maddi ve ruhsal olanı ayırmak yerine bunları birleştirmiştir.”

“*Ba*, *ka* ve Ra mı? Kulağa hukuk görevlilerinden oluşan bir şirket gibi geliyor.” Ruhsal şeyler konusunda her zaman huzursuz hissetmişimdir.

Hanok beni önemsememişti. “Bu mumyanın yolculuğunun şimdiye kadar tamamlanmış olduğunu düşünmüştüm. Onu çözdüm ve eski mumyalama tekniklerini araştırmak için kestim.”

“Bu bezlerin tıbbi özellikleri olduğuna dair söylenti var” dedi Talma.

“Bu da Mısırlıların inandığı şeyi çarpıtıyor” dedi Hanok. “Beden hayatın özü değil, hayata dönmek için gerekli olan bir evdir. Tıpkı sizin hastalıklarınızdan daha fazlası olmanız gibi. Yazar olarak sahip olduğunuz işin bilge Thot’un da işi olduğunu biliyorsunuzdur.”

“Ben aslında Mısır’ın kurtuluşunu yazmak için gelmiş bir gazeteciyim” dedi Talma.

“Bunu ne kadar ustaca dile getiriyorsunuz” dedi Astiza’ya bakan Hanok. “Başka bir misafirimiz daha mı var?”

“O bir...” diye lafa başlamıştı Eşref.

“Hizmetçi” dedi Hanok onun cümlesini bitirerek. Ona tuhaf bir şekilde bakıyordu. “Demek geri geldin.”

Vay canına, onlar da birbirlerini tanıyorlar mıydı?

“Tanrılar bunu istemişe benziyor.” Astiza bakışlarını yere indirdi. “Efendim öldü, Napolyon tarafından öldürüldü ve yeni efendim Amerikalıdır.”

“Kaderin tuhaf bir cilvesi.”

Eşref kardeşine sarılmak için ilerledi. “Seni tekrar görmemi sağlayan hem tanrıların isteği hem de bu üçünün merhametidir kardeşim! Barış yapmış ve cennet için hazırlanmıştım ama sonra esir alındım!”

“Artık onların kölesi misin?”

“Amerikalı beni çoktan serbest bıraktı. Benden aldığı parayla beni, koruması ve rehberi olarak işe aldı. Seni de işe almak istiyor. Kısa süre sonra tüm kaybettiklerimi geri alacağım. Bu da kader değil mi?”

“Beni ne için tutmak istiyor?”

“Mısır’a eski bir sanat eseriyle gelmiş. Ona senin parçayı tanıyabileceğini söyledim.”

“Eşref gördüğüm en cesur savaşçıydı” dedim. “Bir Fransız kare düzenine atladı ve onu devirmek için hepimizin epeyce uğraşması gerekti.”

“Hah. Ben bir araba tekerleğini iten bir kadın tarafından ele geçirildim.”

“O hep cesur bir adamdı” dedi Bilge. “Belki de gereğinden fazla. Aynı zamanda kadınlara karşı da zayıf olmuştur.”

“Ben bir sonrakinin değil, bu dünyanın insanıyım kardeşim. Ama bu insanların senin bilgine ihtiyacı var. Eski bir madalyonları var ve ne amaçla yapıldığını öğrenmek istiyorlar. Madalyonu gördüğümde onları sana getirmem gerektiğini biliyordum. Geçmişte bilge Hanok’tan başka kim daha iyi bilebilir?”

“Bir madalyon mu?”

“Amerikalı onu Paris’te ele geçirmiş ama Mısır’a ait olduğunu düşünüyor” dedi Astiza. “Madalyonu elde etmek için onu öldürmeye çalıştılar. Haydut Bin Sadr madalyonu istiyor. Fransız bilgeler de ne olduğunu merak ediyorlar. Bonapart bile madalyon yüzünden bu adamı seviyor.”

“Yılan Bin Sadr mı? İstilacılarla yaptığı gezintileri duymuştuk.”

“Ona yeteri kadar para ödeyen herkesle geziyor” diye alay etti Astiza.

“Peki ona gerçekten kim para veriyor?” diye sordu Hanok Astiza’ya.

Astiza yine yere bakıyordu. “Başka bir âlim.” Bana söylediğinden daha fazlasını mı biliyordu?

“Bu Bonapart denen adamın bir casusu” dedi Eşref varsayımında bulunarak ve aynı zamanda bu madalyonu en çok isteyen kişinin ajanı.”

“O halde Amerikalının çok dikkatli olması gerekiyor.”

“Kesinlikle.”

“Ve Amerikalı geldiği evin huzurunu da tehdit ediyor.”

“Her zamanki gibi gerçeği hızlı kavırıyorsun kardeşim.”

“Ve onu bana getirdin.”

“Çünkü o, uzun zamandır hakkında söylentiler çıkan şeye sahip olabilir.”

Bu konuşmadan hiç hoşlanmamıştım. Büyük bir savaştan yeni kurtulmuştum, hâlâ tehlikede miydim? “Bin Sadr gerçekten kim?” diye sordum.

“O kadar acımasız bir mezar hırsızıydı ki, sonunda toplumdan kovulmuş biri haline geldi” dedi Hanok. “Ne görgüsü ne de saygısı yoktu. Bilimadamları ondan nefret ettiğinden, o da karanlık sanatları araştıran Avrupalılara katıldı. Bir paralı asker ve söylentilere göre bir katil oldu ve güçlü adamların yanında dünyayı gezmeye başladı. Bir süre ortalıktan kaybolmuştu. Şimdi görünen o ki Bonapart için çalışarak tekrar geri gelmiş.”

Ya da Kont Alessandro Silano için çalışarak, diye düşündüm.

“Kulağa son derece ilginç bir gazete haberi gibi geliyor” dedi Talma.

“Onun hakkında yazarsan seni öldürecektir.”

“Belki de benim okuyucularım için çok karmaşık bir konudur” dedi gazeteci.

Belki de madalyonu bu bilgeye vermem gerekiyor, diye düşünmüştüm. Ne de olsa Eş'ten aldığım ganimetler gibi bana hiçbir şeye mal olmamıştı. Bırakalım da yılanlar ve soyguncularla o uğraşsın. Ama hayır, ya madalyon beni gerçek hazineye götürürse? Berthollet hayattaki en güzel şeylerin bedava olduğunu düşünebilir ama benim deneyimlerime göre bunu söyleyen insanlar zaten parası olan insanlardır.

“Demek yanıtları arıyorsunuz?” diye sordu Hanok.

“Ben güvenilebileceğim birini arıyorum. Bunu inceleyecek ama çalmayacak birini.”

“Eğer boynunuzdaki tahmin ettiğim türde bir işaret direğiye, bunu kendim için istemiyorum. Bu bir armağan değil, bir yükür. Ama belki de anlamanıza yardımcı olabilirim. Görebilir miyim?”

Madalyonu çıkardım; zincirinde sallanmasına izin verdiğimde herkes merakla bakıyordu. Hanok da madalyonu incelerken tıpkı diğerleri gibi çevirmiş, kollarını açmış ve deliklerinden ışık geçmesi için bir lamba kullanmıştı. “Bunu nasıl ele geçirdin?”

“Bir kâğıt oyununda bu madalyonun bir zamanlar Kleopatra'ya ait olduğunu söyleyen bir askerden kazandım. Asker bana bunu Cagliostro adında bir simyacıdan taşıdığını söylemişti.”

“Cagliostro!”

“Onun adını duymuş muydun?”

“Bir zamanlar Mısır'daydı.” Hanok kafasını sallıyordu. “Kimse-

nin öğrenmemesi gereken sırları arıyor, kimsenin girmemesi gereken yerlere giriyor ve kimsenin söylememesi gereken sözcükleri söylüyordu.”

“Neden bir ismi söylememesi gerekiyordu?”

“Bir tanrının gerçek adını öğrenmek, teklifini iletmek için onu nasıl çağıracağını bilmektir” dedi Eşref. “Ölülerin adını anmak onları çağırmaktır. Eskiler sözcüklerin, özellikle yazılı sözcüklerin, büyü olduğu inancıydı.”

Yaşlı adam bakışlarını benden Astiza'ya çevirmişti. “Sizin buradaki göreviniz nedir rahibe?”

Hafifçe kafasını eğdi. “Ben tanrıçaya hizmet ediyorum. Tıpkı sizin onun amaçları için getirilişiniz gibi tanrıça beni de Amerika'ya götürdü.”

Rahibe mi? Bu ne anlama geliyordu?”

“Bu da elimizdeki kolyeyi Nil'e atmak için olabilir” dedi Hanok.

“Kesinlikle. Eskiler yine de bunu bulunması için dövmüşlerdi değil mi bilge Hermes? Ve madalyon tuhaf bir biçimde bize kadar geldi. Neden? Bunun ne kadarı şans ne kadarı kader?”

“Öğrenmekle geçen bir hayatta yanıtını bulamadığım bir soru bu” dedi Hanok, içini çekerken kafası karışmış görünüyordu. “O halde.” Madalyonu tekrar inceleyerek, yuvarlağın üzerindeki delikleri gösterdi. “Bu şekli hatırlıyor musun?”

“Yıldızlar” dedi Astiza.

“Evet, ama hangileri?”

Hepimiz kafamızı sallıyorduk.

“Bu çok kolay! Bu ya Dragonis ya da Drago. Ejderha.” Kıvrılmış bir yılan ya da zayıf bir ejderha gibi görünen yıldızların üzerinden bir çizgi çizdi. “Bu bir takımyıldızıdır ve bu madalyonun sahibine rehberlik etmesi için hazırlanmış olduğundan kuşkuluyorum.”

“Nasıl rehberlik etmek için?” diye sordum.

“Kim bilir? Yıldızlar gece gökyüzünde dönerler ve mevsimlere göre konumlarını değiştirirler. Bir takımyıldızın bir takvimle bağlantısı kurulmadığında pek bir anlamı yoktur. Peki, bu ne işe yarar?”

Hepimiz etkili olsun diye sorulan bir soru olduğunu umarak bir yanıt bekliyorduk.

“Bilmiyorum” diye itiraf etti Hanok. “Ama yine de, eskiler zaman konusuna kafayı takmışlardı. Bazı tapınaklar sadece kış gündönümünde ya da sonbahar ekinoksunda aydınlanacak şekilde inşa edilmişlerdi. Güneşin yolculuğu bir hayat yolculuğu gibiy-

di. Yanında zamanla ilgili başka parça var mıydı?”

“Hayır” dedim. Ama sonra, Cagliostro’nun hapsedildiği kalede ele geçirilen ve *L’Orient*’te duran, Monge’un bana gösterdiği takvimi hatırladım. Belki de yaşlı büyücü ikisini beraber taşıyordu. Bu bir ipucu olabilir miydi?

“Ne zaman kullanılacağını bilmediğimiz takdirde bu madalyon değersiz olabilir. Daireyi ikiye ayıran bu çizgi, ne anlama geliyor olabilir?”

“Bilmiyorum” dedim.

“Bu zikzak çizgiler kesinlikle suyun eski sembolü.” Şaşırmıştım. Ben onların dağlar olduğunu düşünmüştüm ama Hanok onların dalgalar için kullanılan Mısır sembolü olduğunda ısrarlıydı. “Ama çizgilerden oluşan bu küçük piramit beni şaşırtıyor. Ayrıca bu kollar...şuna bakın.” Bir şey gösterdi ve hepimiz ona doğru eğildik. Her kolun aşağı yarısında, daha önce fark etmediğim, sanki kolun bir kısmı törpülenmiş gibi görünen bir çentik ya da girinti vardı.

“Bu bir cetvel mi?” diye şansımı denedim. “Bu çentik bir ölçüyü gösteriyor olabilir.”

“Bir olasılık” dedi Hanok. “Ama aynı zamanda başka bir parçanın buraya yerleştirildiğini de gösterebilir. Belki de bu madalyonun bu kadar gizemli olmasının nedeni Amerikalı, henüz tamamlanmamış olmasıdır.”

İncelemesi ve kitaplarında benzer şeyleri araştırması için madalyonu yaşlı adama bırakmanı öneren Astiza’ydı. İlk başlarda şüpheli yaklaşmıştım. Onun ağırlığına ve her zaman nerede olduğunu bilmeye alışmıştım. Şimdi neredeyse yabancı olan birine mi bırakacaktım?

“Ne anlama geldiğini anlayana ve ne işe yaradığını öğrenene kadar madalyon hiçbirimizin işine yaramayacak” demişti Astiza. “Onu takarsan Kahire sokaklarında senden çalınabilir. Onu burada inzivaya çekilmiş bir âlimin mahzeninde bırakırsan bir mezar da bırakmış gibi olacaksın.”

“Ona güvenebilir miyim?”

“Başka şansın var mı? Sende bulunduğu haftalar boyunca kaç yanıt bulabildin? Hanok’a ilerleme kaydetmesi için birkaç gün ver.”

“Peki, bu arada benim ne yapmam gerekiyor?”

“Kendi bilimadamlarına sorular sormaya başla. Neden Drago Takımyıldızı bu parçada olabilir? Hep beraber çalışırsak daha çabuk bir sonuca ulaşabiliriz.”

"Ethan, bu çok büyük bir risk" dedi Talma, Astiza'ya güvenmeyen bakışlarla bakarak.

Gerçekten, rahibe diye çağrılan bu kadın kimdi? Yine de içimden bir ses Talma'nın korkularının abartılı olduğunu, bu görevde yalnız olduğumu ve şimdi, kendiliğinden gelmiş olsa da, gizemi çözmeme yardım edecek müttefiklerim bulunduğunu söylüyordu. Kesinlikle tanrıçanın arzusuydu bu. "Hayır, Astiza haklı" dedim. "Yardıma ihtiyacımız var yoksa hiçbir ilerleme kaydedemeyeceğiz. Ama eğer Hanok madalyonumla kaçarsa, tüm Fransız ordusu onun peşine düşecektir."

"Kaçmak mı? Bize evinde kalmamızı teklif etti."

Yatak odam yıllardır gördüğüm en iyi yerdı. Serin ve gölgeliydi, yerden yüksekte olan yatak ince kumaştan perdelerle çevriliydi. Çini zemin halılarla kaplıydı ve lavabo ile ibrik de gümüş ve pirinçtendi. Seferin yol açtığı kirle ve sıcakla nasıl bir tezat oluşturunuyordu. Yine de kendimi anlamadığım bir hikâyenin içine çekilmiş gibi hissediyor ve sürekli olayları gözden geçirirken buluyordum. İngilizce konuşan Yunan asıllı Mısırlı kadınla karşılaşmış olmam bir tesadüf müydü? Bu tuhaf bilgenin kardeşinin Piramitler Savaşı'ndaki kare düzenin tam ortasına girerek doğrudan bana saldırması tesadüf müydü? Bonapart'ın benim beraberindekilere katılmama sadece izin vermeyip bunu onaylaması bir tesadüf müydü? Sanki bu madalyon insanları çeken tuhaf bir mıknatıs gibi büyümlü bir biçimde bir şeyler yapıyordu.

Sözde hizmetçime daha fazla soru sormanın zamanı kesinlikle gelmişti. Banyo yaptıktan ve dinlendikten sonra Astiza'yı, artık gölgeli ve serin olan ana avluda bulmuştum. Soruşturmanın beklentisi içinde çeşmenin yanında oturuyordu. Yıkanmış ve değişmişti, taradığı saçları obsidiyen gibi parlıyordu. Yuvarlaklıkları dikkati dağıtacak biçimde kumaşla kaplanmış, göğüsleri keten kıvrımlarıyla sarmalanmıştı ve ayakları sandaletlerin içinde incecik görünüyordu, bilekleri çekingen bir edayla üst üste konulmuştu. Bilezikler ve halhallar takmış, boynunda anıh sembolü vardı ve düşünmemi zorlaştıracak şekilde nefes kesici görünüyordu. Yine de düşünmem gerekiyordu.

"Neden sana rahibe dedi?" diye doğrudan konuya girerken yanına oturmuştum.

"Benim yeteneklerimin senin için yemek pişirmek ve bulaşıkları yıkamakla sınırlı olduğunu düşünmüyordun zaten" dedi alçak sesle.

"Senin bir hizmetçi kızdan daha fazlası olduğunu biliyordum. Ama neyin rahibes?"

Gözleri açılmış, bakışı ağırbaşlı bir hal almıştı. “On bin yıldır tüm dinlerde olan kaderin; bu bizim gördüğümüzün ötesinde dünyaların ve anladığımızı sandığımızın ötesinde sırların var olduğu demektir Ethan. İsis bu dünyaların kapısıdır.”

“Sen kahrolası bir pagansın.”

“Peki, bir pagan nedir? Eğer kelimenin kökenine inersen, bunun mevsimlerin ve güneşin ritmine göre yaşayan bir doğa insanı, köy sakini anılanına geldiğini görürsün. Eğer bu paganlıksa, o halde ben coşkun bir paganım.”

“Ve tam olarak başka neye inanan birisin?”

“Yaşamların amacı olduğuna, bazı bilgilerin korunmasının en iyi şey olduğuna ve bazı güçlerin gizli kalması ve kullanılmaması gerektiğine inanıyorum. Ya da serbest kaldıklarında iyilik için kullanılmaları gerektiğine inanıyorum.”

“Seni bu eve ben mi getirdim yoksa sen mi beni buraya getirdin?”

Hafifçe gülümsedi. “Bizim tesadüfen mi karşılaştığımızı düşünüyorsun?”

Homurdanmıştım. “Hatırladığım kadarıyla bir top ateşinin sonucunda karşılaşmıştık.”

“İskenderiye’ye giden en kısa yolu tercih etmiştin. O yöne doğru gelen ve Bonapart’a eşlik etme olasılığı olan yeşil paltolu bir sivili gözetlememiz söylenmişti.”

“Biz mi?”

“Efendim ve ben. Öldürdüğünüz adam.”

“Eviniz de yolumuzun üzerinde miydi?”

“Hayır, kaçan bir Memluk’un eviydi. Efendim ve ben eve el koymuştuk ve rahip yardımcıları da bize silahlar getirmişti.”

“Neredeyse Napolyon’u öldürüyordunuz!”

“Tam olarak değil. Muhafız ona değil sana nişan almıştı.”

“Ne!”

“Bağlı olduğum papazlık, yapılacak en iyi şeyin çok fazla şey öğrenmeden önce seni öldürmek olduğunu düşünüyordu. Ama görünen o ki, tanrıların başka planları varmış. Muhafız senin dışında neredeyse herkesi vurmuştu. Sonra oda patladı ve kendime geldiğimde sen oradaydın. Ne kadar kör olsan da, bir amacının olduğunu biliyordum.”

“Ne amacı?”

“Bunu hayal etmenin zor olduğunu kabul ediyorum. Ama senin bir şekilde korunması gerekeni korumak ya da kullanılması gerekeni kullanmak için yardım etmen gerekiyor.”

“Neyi korumak için? Neyi kullanmak için?”

Kafasını salladı. “Bilmiyoruz.”

Franklin’in şimşekleri adına, bu duyduğum en tuhaf şeydi. Esi-rimi benim bulduğuma değil onun beni bulduğuna mı inanmam gerekiyordu? “Muhafız derken neyi kastediyorsun?”

“Bu toprakları beş bin yıl önce dünyanın en zengin ve en güzel yeri haline getiren eski yöntemleri koruyan birini kastediyorum. Kolyeyle –Cagliostro onu bulduğunda heyecanını gizleyememişti– ve kazmak ya da çalmak için gelen ahlaksız adamların yolda oldu-ğuyla ilgili söylentileri biz de duymuştuk. Ama sen! O kadar cahil-sin ki! İsis neden kolyeyi senin ellerine koydu ki? Yine de önce se-ni bana getirdiler. Sonra bizi Eşref’e ve o da bizi Hanok’a götürdü. Bin yıldır uyuyan sırlar şimdi Fransızların ilerleyişiyle uyanıyor. Pi-ramitler sarsılıyor. Tanrılar huzursuz ve bizi yönlendiriyorlar.”

Onun bir deli kadar kaçık mı yoksa bir kâhin kadar akıllı mı ol-duğunu bilmiyordum. “Neye doğru?”

“Bilmiyorum. Hepimiz, bazı şeyleri görecektir ama diğerlerini göz-den kaçırarak biçimde yarı yarıya körüz. Senin methettiğin şu Fransız bilimadamları, akıllı adamlar değil mi? Yıldız falcıları mı?”

“Yıldız falcısı mı?”

“Ya da Mısır’da dediğimiz gibi, büyücüler mi?”

“Ben bilimadamlarının kendileriyle büyücüler arasında bir ayır-ım yaptıklarına inanıyorum Astiza.”

“Eski Mısır’da böyle ayırımlar yoktu. Bilgeler büyüğü biliyorlar ve birçok sihir yapıyorlardı. Şimdi senin ve benim, senin bilimadamlar-ın ile Hanok gibi adamlar arasında bağlantı kurmanız ve ahlaksız adamlardan önce bu bulmacayı çözmemiz gerekiyor. Yılan kültüyle yılan tanrı Apofis ve Mısırlı Ayini’yle bir yarış içindeyiz. Onlar sırtı önce öğrenmek ve kendi karanlık planları için kullanmak istiyorlar.”

“Ne planları?”

“Bilmiyoruz, çünkü hiçbirimiz aradığımızın tam olarak ne ol-duğundan emin değiliz.” Tereddüt etmişti. “Büyük hazineler ve daha da önemlisi, imparatorlukları sarsacak türde büyük güçler-le ilgili efsaneler var. Tam olarak ne olduğunu söylemek için da-ha çok erken. Bırakalım da Hanok biraz daha çalışsın. Sadece bu hikâyeleri tarih boyunca birçok insanın duyduğunu ve arkasında-ki gerçeği merak ettiğini aklından çıkarma.”

“Napolyon’u mu kastediyorsun?”

“Özellikle onun anladığından şüpheleniyorum ama birilerinin bunu bulacağını ve kendisi için alacağını ümit ediyor. Neden ol-duğundan emin değil ama İskender’in efsanelerini biliyor. Belki de Bin Sadr –ya da Bin Sadr’ın gerçek efendisi– dışında hepimiz efsane ve mitten oluşan bir sisin içindeyiz.”

On birinci bölüm

İşe seferin gökbilimcisi olan Nicholas-Antoine Nouet'yle başladım. Fransızların çoğu yıpratıcı sıcak ve insanın tenini delen haşerelere lanet ederken, Nouet kuru havanın gökyüzünün haritasının çıkarılmasını tuhaf şekilde kolaylaştırdığını söyleyerek keyifleniyordu. “Bu bir gökbilimci için cennet Gage! Bulutların olmadığı bir ülke!” Onu yeni enstitüsünde, ceketini çıkarmış ve kollarını sıvanmış halde çömelmiş, ufkun karşısındaki yıldızların konumlarını ölçmek için kullanılan ölçülü çubuklardan oluşan bir yığını düzenlemeye çalışırken bulmuştum.

“Nouet” diye seslendim, “gökyüzü durağan mıdır?”

Düşünce zincirini bozduğum için bana öfkeyle bakmıştı. “Durağan mı?”

“Yani, yıldızlar hareket ederler mi?”

“Şey.” Bilimadamlarının el koyduğu dışarıdaki gölgeli bahçeye bakarak doğruldu. “Dünya döner, bu da yıldızların Güneş gibi doğuyor ve batıyor gibi görünmesinin asıl nedenidir. Yıldızlar bizim kuzey eksenimizin, Kutupyıldızı'nın, etrafında bir daire oluşturlar.”

“Peki, yıldızların kendisi hareket etmez mi?”

“Bu hâlâ tartışılan bir konu.”

“O halde, binlerce yıl önce” diye ısrar ettim, “piramitler inşa edildiğinde gökyüzü tıpkı şimdiki gibi mi görünüyordu?”

“Ah, nereye varmak istediğini şimdi anlıyorum. Yanıtın evet ve hayır. Takımyıldızlar temel olarak değişmemiştir ama Dünya'nın eksenini yirmi altı bin yıllık bir dönem sonrasında sapar.”

“Doktor Monge bana *L'Orient*'dayken bundan bahsetmişti. Belirli bir tarihte doğan Güneş'le ilgili olan Zodyak'ın konumunun değiştiğini söylemişti. Başka bir şey de değişmiş midir?”

“Binlerce yıl boyunca oluşan tek farklılık Kutupyıldızı’dır. Dünyanın eksenini saptığı için bin yıl önce başka bir Kuzey Yıldızı’nı gösteriyordu.”

“O yıldızın Drago olmuş olma ihtimali var mı?”

“Evet, elbette, ben olduğuna inanıyorum. Neden soruyorsun?”

“Benim geçmişten kalma bir şeye sahip olduğumu duymuşsundur. Kahire’deki ilk çalışmalarım bana bu madalyonun Dragonis –Ejderha– Takımyıldızı’nı gösterdiğini işaret ediyor. Eğer Drago Kutupyıldızı’ysa...”

“Belki de elinizdeki parçayı kuzeye götürmenizi söylüyordur.”

“Kesinlikle. Ama neden?”

“Mösyö, o sizin antika parçanız, benim değil.”

“Monge bana *L'Orient*’dayken başka bir şey daha göstermişti. Üzerinde Zodyak işaretleri olan yuvarlak bir aletti. Aletin bir tür takvim, belki de ilerideki tarihleri tahmin etmeye yarayan bir şey olduğunu düşünüyordu.”

“Bu eski kültürlerde pek rastlanır bir şey değil. Eski rahipler gökyüzünün ileride nasıl görüneceğini tahmin ettiklerinde büyük güç sergilerlerdi. Nil’in kabarcığı zamanı tahmin eder, ekim ile hasat için uygun tarihleri belirleyebilirlerdi. Ulusların gücü ve krallıkların doğuşu ile çöküşü bu tip bilgilere bağlıydı. Onlar için din ve bilim tek bir şeydi. Bu alet sende mi? Belki deşifre etmene yardımcı olabilirim.”

“Onu Malta’dan getirilen hazinelerle beraber *L'Orient*’da bıraktık.”

“Tüh! O halde eritilecek ve Direktuvar’ın kontrolünü ele geçirmeye çalışacak sonraki namussuzlar tarafından harcanacak mı? Bu tip hazineler neden savaşa girme ihtimali olan bir savaş gemisinde tutuluyor? Bunlar bizim Mısır’da ihtiyacımız olan aletler! Bonapart’ın onu getirmene izin vermesini sağla Gage. Bunlar çözüldükten sonra genellikle çok basit şeylerdir.”

Generale gitmeden önce elle tutulur bir şeylere ihtiyacım vardı. İki gün sonra, *L'Orient*’ın ambarında tanıştığım Jomard adlı coğrafyacının Gize’ye gitmek için Nil’in karşı kıyısına geçeceğini ve piramitlerle ilgili ilk ölçümleri yapacağını öğrendiğimde Hanok hâlâ kütüphanesinde madalyonla gizleniyordu. Benim ve rehber olarak da Eşref’in gönüllü olduğunu bildirmiştim. Talma da bizimle gelirken, artık Kahire’nin geleneklerine ayak uyduran Astiza, Hanok’a yardım etmek için orada kalmıştı.

Karşıya geçerken dördümüz de sabah esintisinin keyfini çıkar-

riyorduk. Nehir, piramitlerin inşa edildiği platoya ulaşan kumdan ve kireçtaşından oluşan engebeli arazi boyunca devasa yapıların epey yanından geçiyordu. Kıyıya çıktık ve tırmanmaya başladık.

Bu ünlü yapıların gözü önünde savaşımak her ne kadar harika olmuşsa da, piramitler bizi büyüklükleriyle etkilemeyecek kadar İmbaba'dan uzakta kalmışlardı. İnsanın bakmasına neden olan şey ıssız çöle karşı duran geometrik saflıklarıydı. Şimdi büyük nehirde yukarı doğru giden bir yolu takip ederek ilerlerken piramitlerin uçsuz bucaksız biçimleri gözler önüne seriliyordu. Piramitler önce yokuşun başından mükemmel üçgenler gibi göründüklerinde, tasarımları basitlikleri kadar uyumluydu. Gökyüzüne doğru yükselen kütlelerinin hacmi insanı, bize cenneti işaret eden tepelerine bakmaya itiyordu. Sonra bütünüyle görünmeye başladıklarında matematikle biçimlenmiş taş dağların devasa boyutları ortaya çıkmıştı. İlkel Mısırlılar nasıl bu kadar büyük bir şey inşa edebilmişlerdi? Ve neden? Etraflarındaki hava berrak görünüyordu ve haşmetleri de, tıpkı elektrikle uğraştığımda bazen aldığım acayip koku ve hissettiğim karıncalanma gibi, tuhaf bir auraya sahipti. Kahire'nin karmaşasından sonra burası çok sessizdi.

Piramidin korkutucu etkisine bir de tam doğuya bakan meşhur muhafızının görüntüsü eklenmişti. Yazılı anlatımlardan hayal ettiğimiz kadar şahane görünen sfenks adındaki devasa taş kafa piramitlerin aşağısındaki yamaçta küçük bir alanı koruyordu. Boyunu kumlardan oluşan bir tepecikti ve aslaninkini andıran vücudu da çöle gömülmüştü. Heykelin burnu yıllar önce Memluk top atışı denemeleri sırasında zarar görmüştü ama dingin bakışı, dolgun Afrikalı dudakları ve firavunun başlığı o kadar ebedi bir görüntü oluşturuyordu ki, sanki zamana meydan okuyor gibiydi. Aşınmış ve zarar görmüş yerleri heykelin arkadaki piramitlerden daha eski görünmesini sağlıyordu ve piramitlerden önce inşa edilmiş olabileceğini düşünmeme yol açmıştı. Burasıyla ilgili kutsal bir şeyler mi vardı? Bu kadar devasa bir şeyi ne tür insanlar inşa etmişti ve neden? Bir nöbetçi miydi? Bir muhafız mıydı? Bir tanrı mıydı? Yoksa bir adamın, tiranın ve efendinin kibrinin ürünü müydü? Napolyon'u düşünmeden edemiyordum. Bizim cumhuriyetçi devrimcimiz, kurtarıcımız ve sıradan adamımızın aklı böyle bir kafa yaptırmak için çelinecek miydi?

İleride molozlardan, yıkılmış duvarlardan ve küçük piramitlerin ufalanmış tepelerinden oluşan kum tepeleri vardı. Gize'de bulunan büyük piramit üçlüsü kuzeydoğudan güneybatıya doğru diyagonal bir çizgi oluşturuyordu. Yunanlıların Keops dediği Hu-

fu'nun Büyük Piramit'i, Kahire'ye en yakın piramitti. Biraz daha küçük olan ikinci piramit Yunanlılarca firavun Hafre ya da Kefren'e ait kabul edilmişti ve daha küçük olan güneybatıdaki üçüncü piramit ise Mikerinos tarafından inşa edilmişti.

"Büyük Piramit"le ilgili enteresan şeylerden biri de sadece manyetik kuzeyle değil, dört ana yönle de bağlantılı olmasıdır" dedi Jomard bir süre dinlenirken. "O kadar dikkatle yapılmıştır ki, rahiplerin ve mühendislerin astronomi ve haritacılık konusunda derin bilgilerinin olması gerekiyordu. Ayrıca, piramitlerin birbirlerine olan konumlarından yola çıkarak yönleri nasıl belirleyebileceğinize de dikkat edin. Oluşan gölgenin biçimi bir tür pusula görevi görmektedir. Piramitlerin tepelerini ve gölgelerini bir ölçüm aleti olarak kullanabilirsiniz."

"Bunların bir tür jeodezik işaret olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordum.

"Bu teorilerden biri. Diğerleri ise ölçümlerle ilgilidir. Gelin." Jomard ve Eşref ölçüm şeritlerinin sarılı olduğu makaraları taşıyarak önden ilerliyorlardı. Talma ve ben, tırmanış yüzünden terlemiş ve soluksuz kalmış bir halde biraz arkalarından gidiyorduk.

"Tek bir yeşillik bile yok" diye mırıldandı Talma. "Kesinlikle ölümlere ait bir yer."

"Peki ya mezarlara ne demeli Antoine?" Geriye doğru sfenksin kafasına baktım, nehir aşağıda piramitler yukarıda kalıyordu.

"Evet ama senin yanında içeri girmemiz için gereken sihirli anahtar yok."

"Madalyonun o işe yaradığını düşünmüyorum. Jomard piramitlerin yüzyıllar önce Arap hazine avcıları tarafından açılmış olduklarını söyledi. Sanırım biz de eninde sonunda içeri gireceğiz."

"Yine de, madalyonun yanında olmaması seni rahatsız etmiyor mu?"

Omuzlarımı silktim. "Açıkçası onu taşımamak daha da serinletici oluyor."

Tatmin olmamış bir şekilde, tepemizdeki kahverengi üçgenlere baktı. "Neden o kadına benden çok güveniyorsun?" Sesindeki incinmişlik beni şaşırtmıştı.

"Güvenmiyorum."

"Sana kolyenin nerede olduğunu sorduğumda hep çekingen davrandın. Ama kadın seni, madalyonu çok az tanıdığımız yaşlı bir Mısırlı'ya vermeye ikna etti."

"İncelemesi için ödünç vermeye. Madalyonu Astiza'ya vermedim, Hanok'a ödünç bıraktım. Ona güveniyorum. O da bizim gibi bir bilimadamı."

“Astiza’ya güvenmiyorum.”

“Antoine sen onu kıskanıyorsun.”

“Evet ama neden? Sadece bir kadın olduğu ve sen kadınların peşinden bir köpeğin kemiğin peşinden gittiği gibi gittiğin için değil. Hayır, ben onun bize bildiği her şeyi söylememesinden rahatsız oluyorum. Onun kendine göre bir planı var ve bu tam olarak bizim peşinde olduğumuz şey değil.”

“Bunu nasıl bilebilirsin?”

“Çünkü o bir kadın.”

“Bize yardım etmek isteyen bir rahibe olduğunu söyledi.”

“Bir cadı.”

“Mısırlılara güvenmek bu gizemi çözmemizin tek yolu Antoine.”

“Neden? Beş bin yıldır gizemi çözememişler. Sonra biz elimizde bir madalyonla geliyoruz ve aniden ne yapacağımızı bilmediğimiz kadar çok arkadaşımız oluyor? Bunlar benim için pek olumlu şeyler değil.”

“Çok kuşkucusun.”

“Sen de çok naifsin.”

Bu biçimde her ikimiz de tatmin olmadan, ilerlemeye devam etmiştik.

En büyük piramide doğru giden kaygan kumda ağır ağır ilerlerken sıcaktan terliyordum ve kendimi inanılmaz derecede küçük hissediyordum. Kafamı çevirdiğimde bile abidenin kocaman külesini üzerimizde hissediyor, her yerde var olduğunu anlıyorduk. Etrafımızda zamanın kumlarla kaplanmış yıkıntıları vardı. Bir zamanlar geçitlerin ve avluların duvarları olan molozların üzerinden geçmiştik. Büyük çöl ileride yuvarlanıyordu. Siyah kuşlar arsız havada daireler çiziyorlardı. Sonunda, temeli boyunca kum tepelerinin dalga dalga olduğu, dünyadaki en yüksek ve en büyük yapının önünde durmuştuk. İnşa edildiği ağır masif bloklar sanki devlerin tuğlalarıymış gibi görünüyordu.

“İşte burada, belki de dünyanın bir haritası duruyor” dedi Jomard.

Fransız âlimin keskin yüz hatları bana Hanok’un evinde gördüğüm taştan oyulmuş şahinlerden bazıları hatırlatmıştı: Horus. Mutlu bir dehşetle piramidin üçgen yüzüne bakıyordu.

“Dünyanın bir haritası mı?” diye sordu Talma şüpheyle.

“Diodoros ve diğer eski âlimler öyle diyorlardı. Ya da, Kuzey Yarımküre’nin bir haritasıdır.”

Gazeteci, sıcaktan kızarmış bir halde ve huysuz bir tavırla baş aşağı edilmiş bir bloğun üzerine oturdu. “Ben dünyanın yuvarlak olduğunu sanıyordum.”

“Öyle.”

“Siz bilimadamlarının benden daha akıllı olduğunu biliyorum Jomard ama hayal görmediğim sürece ben önümdeki bu yapının daha tuhaf bir noktaya işaret ettiğine inanıyorum.”

“Zekice bir tespit Mösyö Talma. Belki de sizde de bir bilimadamının özellikleri vardır. Anafikir, tepe noktası kutbu ve temeli ekvatoru temsil ederken her bir yüzeyin de Kuzey Yarımküre'nin bir çeyreğini sembolize ettiği biçimindedir. Sanki bir portakalı önce yatay olarak yarıdan kesip sonra dört dikey parçaya ayırmak gibi aslında.”

“Ama bunların hiçbiri yassı bir üçgen oluşturmuyor” dedi Talma yelpazelenirken. “Eğer gezegenimizin yarısının modelini yapmak istiyorsan neden bir ekmek somunu ya da bir tümsek gibi bir şey inşa edilmemiş?”

“Benim Mısır ve dünyayla ilgili haritalarım da yassıdır ama yine de yuvarlak bir şeyi temsil ederler” dedi bilimadamı. “Bizim asıl sorunumuz, Mısırlılar soyut bir biçimde piramidi tasarlarlarken bunu gezegenimizi matematiksel açıdan görüntülemek için kesin bir açı ve alanla mı tasarlamışlardır? Eskiler bize piramidin boyutlarının dünyayı böldüğümüz gibi 360 derecelik bir açığa denk geldiğini söylerler. Bu, yılın günlerini temel alan, Mısırlılar ve Babililerden gelen kutsal bir sayıdır. Onlar aslında kavisli bir dünyayı, bir piramidin yüzeyi gibi, kesin değerlerle düz bir düzleme çevirmek için oranları mı tercih etmişlerdir? Herodotos bize piramidin bir yüzeyinin alanının yüksekliğinin karesine eşit olduğunu söyler. Böyle bir oranın bizim gezegenimiz gibi bir dairenin yüzey alanının bir kareden hareketle hesaplanması ve noktaların birinden diğerine dönüştürülmesi için ideal bir yöntemdir.”

“Neden böyle yapsınlar ki?” diye sordu gazeteci.

“Belki de nasıl yapıldığını bildiklerini göstermek içindir.”

“Ama, Jomard” diye itiraz ettim, “İnsanlar Kolomb ortaya çıkana kadar dünyanın düz olduğuna inanıyorlardı.”

“Pek öyle değil Amerikalı arkadaşım. Ay yuvarlaktır. Güneş yuvarlaktır. Eskiler Dünya'nın da yuvarlak olduğunu anlamışlardı ve Yunanlılar dairenin çevresini hesaplamak için dikkatli ölçümler yapmışlardı. Bana göre Mısırlılar onları bu konuda geçmişti.”

“Gezegenimizin ne kadar büyük olduğunu nasıl bilebilirler?”

“Temel geometri ve astronomiyi bildikten, Güneş'in gölgesine göre belirli noktaları ve yıldızların sapmalarını ölçmeyi başardıktan sonra, bu bir çocuk oyuncağıdır.”

“Ya, tabii” dedi Talma. “Uykuya dalmadan önce bebekken bunu yapardım.”

Jomard kışkırtılmayı reddediyordu. “Dünya’nın Güneş’in üzerindeki gölgesini gören ya da bir geminin ufukta kaybolduğunu fark eden herkes gezegenimizin bir küre olduğunu anlayabilir. Yunanlı Eratostenes MÖ 250’ye doğru, Mısır’ın iki farklı noktasında, yaz gündönümündeki öğlen güneşinin gölgelerinin değişen uzunluklarını kullanarak doğru yanıtı 320 kilometre yaklaştı. Eratostenes ölçümlerini yaptığında bu piramit neredeyse üç bin yaşındaydı. Peki, piramidi yapan eski ustaların aynısını yapmasına ya da yeniden açılı ve üstü kapalı olarak, Dünya’nın büyüklüğünü hesaplamak için Nil boyunca kuzey ve güneydeki noktalarda nispi yıldız yüksekliğini ölçmesine engel olan neydi? Nehir boyunca ilerlersen ufuktaki yıldızların yüksekliği birkaç derece oynar ve Mısırlı denizciler kesinlikle bunun farkına varmışlardı. Tycho Brahe Dünya’nın büyüklüğünü hesaplamak için çıplak gözle bile gereken doğruluğa ulaşacak şekilde yıldız ölçümleri yapmışken, eskiler neden yapamamış olsunlar ki? Bilginin doğuşunu Yunanlılara atfederiz ama onlar da bunu Mısırlılara atfederler.”

Jomard’ın hepimizden daha fazla eski metinleri okuduğunu bildiğimden, önümdeki büyük kütleye yeni bir merakla bakıyordum. Pürüzsüz kireçtaşından yapılmış dış kaplamaları yüzyıllar önce Kahire’de Müslüman sarayları ve camileri inşa etmek için çalınmıştı ve bu yüzden geriye sadece yapı blokları kalmıştı. Yine de piramidin sonsuz sıralar halinde uzanan her bir parçası devaysaydı. Duvardaki blokların sıralarını saymaya başladıktan sonra yüze gelince pes etmiştim. “Ama Mısırlıların Dünya’yı dolaşacak gemileri yoktu, o halde neden gezegenin büyüklüğüyle ilgilenmişlerdi?” diye itiraz ettim. “Ve bir hesaba ulaşmak için neden bir dağ inşa ettiler? Pek mantıklı gelmiyor.”

“Tıpkı azizlerin ve delilerin gördüklerini iddia ettiklerinden başka bir şey olmayan St. Peter’in inşa edilmesi kadar şaşırtıcı” diye yanıtlanmıştı. “Bir adama mantıklı gelmeyen bir şey başka bir adam için hayatın amacıdır. Kendimizi bile açıklayabiliyor muyuz? Örneğin, mason olmanızın amacı nedir Talma?”

“Şey...” Biraz düşünmesi gerekiyordu. “Sanırım din ve politika yüzünden birbirini öldürmek yerine uyumlu ve mantıklı bir şekilde yaşamak için.”

“Bizler ise şimdi burada, masonlarla dolu bir ordu tarafından oluşturulan savaş meydanının süprütülerinden birkaç kilometre ötede duruyoruz. Kim kimin deli olduğunu söyleyebilir ki? Mısırlıların böyle bir şeyi neden yaptığını kim bilebilir?”

“Ben bunun firavunun mezarı olduğunu sanıyordum” dedi Talma.

“İçinde kimsenin olmadığı bir mezar. Arap hazine avcıları yüzyıllar önce içeri girdiklerinde ve girişi sonsuza dek mühürlemek için yapılmış granit bloklarda tüneller kazdıklarında hiçbir kral, kraliçe ya da sıradan bir insanın burada yattığına dair tek bir işaret bile bulamamışlardı. Lahtın kapağı yoktu ve içi boştu. Kim için inşa edildiğini gösterecek hiçbir yazıya rastlamamışlardı, tek bir hazine parçası ya da insanlara ait hiçbir şey yoktu. Dünyadaki en büyük yapı, en yüksek katedrallerden bile uzun piramit, bir köylünün dolabı gibi bomboştu! Binlerce adam toplayarak sonsuz uykuya yatacağınız yeri inşa ettirecek bir megaloman olmak tuhaf bir şeydir. Ama bunu yaptırmak ve burada gömülmemek başka bir şeydir.”

Bizim Fransızca konuşmalarımızı takip etmeyen Eşref'e baktım ve İngilizce “Bu piramit ne için?” diye sordum.

Yapı karşısında bizden daha az dehşete düşmüş olan adam omuzlarını silktilti. Elbette, o tüm hayatı boyunca Kahire'de yaşamıştı. “Gökyüzünü kaldırmak.”

İçimi çekerek tekrar Jomard'a döndüm. “Demek sen bunun bir harita olduğunu düşünüyorsun?”

“Bu hipotezlerden biri. Başka bir hipotez de piramidin boyutlarının tanrısallığı temsil ettiğidir. Mimarlar ve mühendisler binlerce yıldır bazı oran ve biçimlerin diğerlerinden daha hoş olduğunu fark etmişlerdir. Bunlar, ilginç matematiksel yollarla birbirleriyle uyum gösterirler. Kimileri bu tip yüce ilişkilerin temel ve evrensel gerçekleri ortaya çıkardığını düşünürler. Bizim atalarımız büyük Gotik katedraller inşa ettiklerinde, dini fikir ve idealeri ifade etmek ve sonucunda da binanın kendisini tasarımı itibarıyla kutsal kılmak için boyutlarını ve geometrik oranlarını kullanmaya çalışmışlardır. ‘Tanrı nedir?’ diye sormuş Aziz Bernard bir keresinde; ‘O uzunluk, genişlik, yükseklik ve derinliktir.’”

Astiza'nın Pitagoras'a karşı duyduğu heyecanı hatırlamıştım.

“Yani?” diye meydan okudu Talma.

“Yani bu piramit, onu inşa eden eskiler için, sadece dünyanın bir resmi değil Tanrı'nın bir resmi olarak da düşünülmüş olabilir.”

Ensemdeki tüyler diken diken olurken oldukça huzursuz, büyük yapıya bakıyordum. Son derece sessizdi ve yine de bilmediğim bir yerden, kulağa dayanmış deniz kabuğundan gelen sese benzer, derin, kısık bir ses duyuyor gibiydim. Tanrı bir sayı, bir boyut muydu? Önümdeki harika basitlikte tanrıya özgü bir şeyler vardı.

“Ne yazık ki” diye devam etti Jomard, “yükseklik ve çevre uzunluğunun Dünyamızın boyutlarıyla eşleştiğini doğrulayana kadar bu fikirlerin kanıtlanması zor olacaktır. Bu da piramidin

gerçek temelini ve köşelerini bulmak için yeterince kazana kadar hesaplaması imkânsız bir şeydir. Arap işçilerden oluşan ufak bir orduya ihtiyacım olacak.”

“O halde sanırım geri dönebiliriz” dedi Talma ümitle.

“Hayır” dedi Jomard. “Gördüğümüz en alçaktaki bloktan başlayarak en azından yüksekliğini ölçebiliriz. Gage, sen bana ölçülerle ilgili yardım edersin. Talma, sen de bizim söylediğimiz her taşın yüksekliğini dikkatle yazmalısın.”

Arkadaşım şüphe içinde yukarı bakıyordu. “Tepeye kadar mı?”

“Güneş batıyor. Tepeye ulaştığımızda daha serin olacaktır.”

Eşref, böyle bir tırmanışın sadece güneş çapmış Avrupalıların yapacağı bir şey olduğuna inanarak aşağıda kalmayı tercih etmişti. Gerçekten de tırmanış kolay olmamıştı. Tırmanmaya başladığımızda piramit görüldüğünden daha dik bir hal almıştı.

“Aşağıdan bakıldığında optik bir yanılsama piramidin daha bodur görünmesine neden olur” diye açıkladı Jomard.

“Bunu bize başlamadan önce söylememiştin” diye homurdandı Talma.

Üçümüzün de piramidin yarısına kadar dikkatle tırmanması yarım saatten daha fazla vaktini almıştı. Bu tırmanış sanki her bir basamağın yüksekliğinin seksen santim olduğu dev bir merdiveni andıran devasa çocuk bloklarına çıkmak gibiydi. Gerçekten kötü bir düşüş olasılığı vardı. Tırmandıkça taşların her sırasını dikkatle ölçerken, Talma da sürekli not alıyordu.

“Bu devlerin büyüklüğüne bir bak” dedi gazeteci. “Birkaç ton ağırlığında oldukları kesin. Neden daha ufak şeyler inşa etmemişler ki?”

“Mühendislikle ilgili bir nedeni vardır belki?” diye öneride bulundum.

“Bu büyüklükteki taşlar için hiçbir mimari gereksinim yoktur” dedi Jomard. “Mısırlılar yine de bu dev şeyleri kesip, onları Nil’de yüzdürmüşler, tepeden sürükleyerek çekmişler ve bir şekilde yükseğe çıkarmışlardır. Gage, sen elektrik konusunda bizim uzmanımsın. Böyle gizemli bir gücü bu kayaları hareket ettirmek için kullanmış olabilirler mi?”

“Eğer kullandırlarsa bile, bizim pek anlamadığımız bir şey konusunda uzmanlıkları olması gerekir. Sende bir karıncalanma yaratacak bir makine yapabilirim Jomard ama bu pek işe yaramaz.” Bir kez daha üstlendiğim görev konusunda yetersiz kaldığımı hissetmiştim. Katkıda bulunabilecek elle tutulur bir şey için etrafıma bakıyordum. “Şöyle bir şey var. Bazı taşların içlerinde deniz

kabukları gördüm” diyerek işaret ettim.

Fransız bilimadana parmağımı takip etti. “Doğru!” dedi şaşırmuş bir şekilde. İşaret ettiğim kireçtaşına bakmak için eğilmişti. “Bunlar deniz kabukları değil, deniz kabuklarının fosilleri, sanki bu bloklar denizin altından çıkarılmış gibi. Bu Avrupa’daki sıradağlarda da fark edilmiş tuhaf bir durumdur ve Dünya’nın yaşıyla ilgili yeni tartışmalara yol açmıştır. Kimileri deniz yaratıklarının Büyük Tufan sırasında yukarı sürüklendiklerini, kimileri de Dünyamızın İncil’de bahsedildiğinden daha da yaşlı olduğunu ve bugünkü dağların da bir zamanlar denizin altında bulunduğunu iddia ederler.”

“Eğer bu doğruysa piramitler İncil’den bile eski olabilirler” diye öneride bulundum.

“Evet. Zaman cetvelini değiştirmek her şeyi değiştirir.” Gözleriyle kireçtaşını inceliyor, deniz kabuklarının izlerine hayranlıkla bakıyordu. “Şuraya bak! Bir nautilus bile var!”

Talma ve ben onun omuzunun üstünden bakıyorduk. Doğanın en güzel şekillerinden biri olan spiral bir nautilus deniz kabuğunun kesiti bir piramit bloğunun içine gömülmüş olarak duruyordu. Küçük sarmal kıvrımından başlayarak deniz kabuğunun bölmeleri, tıpkı içindeki deniz yaratığının dışa doğru çıkıntı yapan zarif bir spiral içinde büyümesi gibi, hoş ve narin oranlarla giderek büyüyordu. “Peki, bu sizin aklınıza ne getiriyor?” diye sordu Jomard.

“Deniz mahsullerini” dedi Talma. “Karnım acıktı.”

Jomard onu duymazdan gelerek, anlamadığım bir nedenden ötürü bakışları sabitlenmiş kayanın içindeki spirali inceliyordu. Epney zaman geçmişti ve yüksekteki bulunduğumuz yerden aşağı bakmaya cesaret edebilmiştim. Bizimle aynı yükseklikte bir şahin süzülüyordu. Başının dönmesine yol açtı.

“Jomard?” dedi sonunda Talma. “Fosilin başında beklemene gerek yok. Kaçacak hali yok nasılsa.”

Bilimadana sanki yanıt verirmiş gibi araştırma çantasından bir jeolog çekici çıkardı ve bloğun kenarlarına vurmaya başladı. Fosilin yanında zaten bir çatlak vardı ve o çatlağı genişleterek, nautilus örneğini çıkarmayı ve eline almayı başardı. “Olabilir mi?” diye nurlandıırken, zarif parçayı ışıktaki ve gölgede görmek için elinde çeviriyordu. Görevimizi ve bizi unutmuş gibiydi.

“Tepeye ulaşmak için daha çıkmamız gerekiyor” dedim onu uyarak “ve giderek akşam oluyor.”

“Evet, evet.” Sanki bir rüyadan uyanmış gibi gözlerini kırptırıyordu. “Yukarı çıkınca bununla ilgilenirim.” Deniz kabuğunu çantasına koydu. “Gage, şeridi tut. Talma, kalemini hazırla!”

Zirveye çıkınamaz dikkatli bir tırmanışla bir yarın saatimizi daha almıştı. Ölçümlerimize göre piramit 137 metreden daha yüksekti ama kaba bir tahminden daha fazlasını elde edemiyorduk. Aşağı baktım. Birkaç Fransız askeri ve Bedevi yukarıdan karıncalar gibi görünüyordlardı. Şansınıza piramidin kapaktaşı olmadığından, ayakta durmak için yatak büyüklüğünde bir alan vardı.

Cennete yaklaşmış gibi hissediyordum. Bulunduğumuz yükseklikle boy ölçüşecek tepeler yoktu, sadece dümdüz çöl, Nil'in esintisiyle kımıldayan gümüş çizgileri ve her iki kıyısındaki yeşil kıyıları vardı. Nehrin karşısındaki Kahire binlerce minareyle parlıyordu ve inançlı kişilerin namaza çağrıldığını duyabiliyorduk. İmbaba savaş meydanı ölülerin atıldığı çukurlarla kaplı tozlu bir arenaydı. Uzakta, kuzey tarafında ufku ötesindeki Akdeniz görünmüyordu.

Jomard tekrar taşlaşmış nautilusu çıkardı. "Burada berraklık var, öyle değil mi? Tapınak buna odaklanıyor." Pat diye yere oturarak bazı şekiller çizmeye başladı."

"Başka bir şeye de odaklanmıyor zaten" dedi Talma abartılı bir boyun eğişle. "Aç olduğumu söylemiş miydim?"

Ama Jomard tekrar kendi dünyasında kaybolmuştu, bu yüzden biz de bilimadamlarının bu tip meditasyonlarına alışmış olduğumuzdan bir süre sessiz kalmıştık. Gezegenimizin eğimini görebildiğimi hissediyordum ve sonra bunun nedeninin bu kadar yüksekte bulunmanın yol açtığı yanılğı olduğunu anlayarak kendimle dalga geçmişim. Yine de yapının zirvesinde gerçekten iyi anlamda dikkati çeken bir şey vardı ve ben de bu sessiz izolasyonun keyfini çıkarmıştım. Başka bir Amerikalı buraya çıkmış mıydı?

Sonunda Jomard birdenbire ayağa kalkarak, yumruğu büyüklüğündeki başka bir kireçtaşını aldı ve elinden geldiğince uzağa attı. Taşın parabolünü izlerken, piramidin temelini temizleyecek kadar uzağa atıp atamayacağını merak ediyorduk. Atamanıştı ve taş piramidin aşağıdaki bloklarına çarparak dağılmıştı. Parçaları aşağı sürükleniyordu.

Bir anlığına aşağı doğru baktı, sanki hedefini düşünüyor gibiydi. Sonra bize döndü. "Elbette! Bu çok açık. Sizin gözünüz Gage, hep anahtardı!"

Canlanmıştım. "Öyle mi?"

"Nasıl bir mucizenin üzerinde duruyoruz. Nasıl bir düşünce, felsefe ve ince hesapların zirvesi! Bunu görmeme neden olan şey nautilusu!"

Talma gözlerini deviriyordu.

"Neyi görmeni?"

“İkinizden biri Fibonacci’nin rakamlar dizisini duymuş muydunuz?”

Sessizliğimiz yanıt için yeterliydi.

“Avrupa’ya, Mısır’da çalışmalar yaptıktan sonra, 1200 yılı civarında Fibonacci olarak da bilinen Pisali Leonardo tarafından getirilmişti. Dizinin temeli bundan da eskiye, bilmediğimiz zamanlara dayanıyor. Bakın.” Bize elindeki kâğıdı gösteriyordu. Kâğıdın üzerinde bir rakamlar dizisi vardı: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55. “Örneği görüyor musunuz?”

“Sanırım bunu piyangoda denemiştin” dedi Talma. “Kaybetmiştim.”

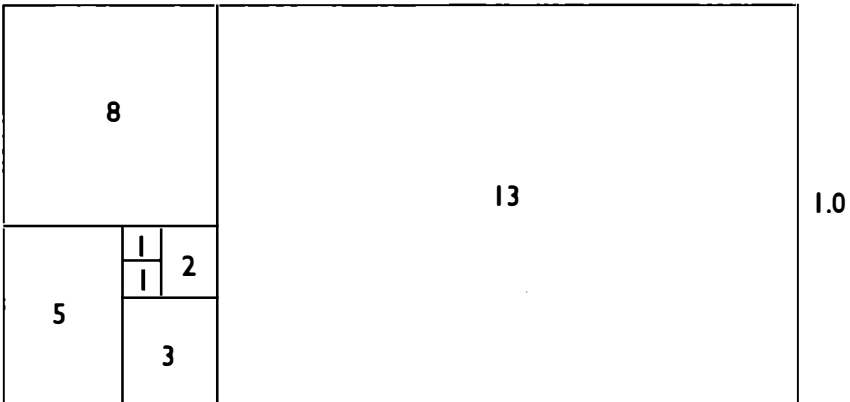
“Hayır, nasıl işlediğini görüyor musunuz?” diye ısrar etti bilimadamı. “Her sayı, kendisinden iki önceki sayının toplamı. Sonraki dizi, yani 34’ün 55’le toplamı, 89 olacaktı.”

“Harika” dedi Talma.

“Bu dizilerle ilgili asıl şaşırtıcı şey, geometri sayesinde bu diziyi rakamlar olarak değil geometrik bir şekil olarak da temsil edebilecek olmanızdır. Bunu kareler çizerek yapabilirsiniz.” Yan yana iki kare çizerek her birinin içine 1 sayısını yazdı. “Bakın, burada dizinin ilk iki rakamı var. İki karenin yanına üçüncü bir kare daha çizerek, birleşmeleri için yeterince uzun yapar ve buna da 2 rakamını yazarız. Sonra 1 numaralı kare ve 2 numaralı kare kadar uzun kenarları olan üçüncü bir kare çizerek birleştirir ve 3 numarayı yazarız. Anlıyor musunuz?” Hızla çiziyordu. “Yeni karenin kenarı, ondan önceki iki karenin toplamına eşittir, tıpkı Fibonacci dizisindeki bir rakamın kendinden önceki iki rakamın toplamına eşit olması gibi. Kareler hızla alan anlamında büyüyorlar.”

Kısa süre sonra elinde şöyle bir resim oluştu:

1.6180339

“En tepedeki rakam, 1,6 ve devamı ne anlama geliyor?” diye sordum.

“Karelerin her bir kenarının uzunluğunun kendinden önceki daha küçük kareye oranıdır” dedi Jomard. “Tıpkı 8 numaralı kare ve 13 numaralı karenin arasındaki oran gibi 3 numaralı karenin kenarlarının 2 numaralı kareyle orantısal bir bağlantısı olduğuna dikkat edin.”

“Anlamıyorum.”

“3 numaralı karenin tepesindeki çizginin 1 ve 2 numaralı karelerle kesiştiği yerde eşit olmayan iki uzunluk halinde bölündüğünü görüyor musunuz?” dedi Jomard sabırla. “Kısa çizgi ile uzun çizgi arasındaki uzunluğun oranı, bu şekli ne kadar büyük çizer seniz çizin arka arkaya tekrarlanır. Çizgi ne kadar uzarsa, uzun olan kısa olanın 1,5 katı değil, 1,618 ya da Yunanlı ve İtalyanların dediği gibi altın oran ya da altın kesit katı kadardır.”

Talma ve ben hafifçe doğrulmuştuk. “Yani burada altın olduğunu mu söylüyorsunuz?”

“Hayır ahmaklar.” Alaycı bir tiksintiyle kafasını sallıyordu. “Oranların mimariye ya da bu piramit gibi anıtlara uygulandığında mükemmel görüldüğünü söylüyorum. Bu oranda, göze içgüdüsel olarak güzel görünen bir şey vardır. Katedraller bu tip kutusal rakamları yansıtmak için inşa edilmiştir. Rönesans ressamları tuvallerini altın oranı yansıtan dikdörtgen ve üçgenlere bölerek uyumlu kompozisyonlar elde etmeye çalışırlardı. Yunanlı ve Romalı mimarlar bu oranı tapınaklar ve saraylarda kullanırlardı. Şimdi, bugün yaptığımızdan daha kesin ölçümlerle tahminimi doğrulamalıyız ama önsezim bu piramidin 1,618, altın oranını temsil etmek için eğimli yapıldığı yönünde.”

“Bu nautilusun bununla ne ilgisi var peki?”

“Ben de oraya geliyordum. İlk olarak şu anda bu dev yapının üstünde durduğumuz tepesinden aşağıya doğru, çöldeki ana kayaya kadar dikine bir çizgi indiğini düşünün.”

“O kadar tırmandıktan sonra bunun uzun bir çizgi olacağını teyit edebilirim” dedi Talma.

“Yüz otuz yedi metreden fazla” dedi Jomard ona katılarak. “Şimdi de piramidin merkezinden dış kenarlarına doğru bir çizgi olduğunu varsayın.”

“Bu piramidin temelinin genişliğinin yarısı kadar olacaktır” derken Benjamin Franklin ile hissettiğim iki adım geride olma duygusunu hissederek ileri atılmışım.

“Aynen öyle!” diye bağırdı Jomard. “Matematik konusunda bir yeteneğin var Gage! Şimdi de aynı dış kenardan piramidin bizim

bulduğumuz kısma doğru çıkan bir çizgi var olduğunu ve bunun dik bir üçgen oluşturduğunu düşünün. Benim teorim, bizim piramidin temelindeki çizgimizin yerden tepeye kadar uzunluğunun 1,618 olduğu yönünde—çizdiğim karelerde gösterdiğim aynı uyumlu oran!" Başarıya ulaşmış gibi görünüyordu.

Anlamsızca bakıyorduk.

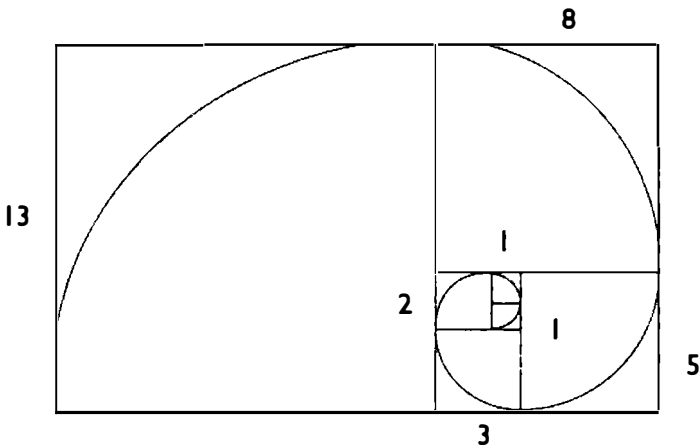
"Anlamıyor musunuz? Bu piramit Fibonacci'nin rakamlarına, Fibonacci'nin karelerine ve o sanatçının hep uyumlu bulduğu altın orana uydurulmak için inşa edilmiş. Sadece bize öyle gelmiyor, gerçekten öyle!"

Talma komşu olan diğer iki piramide baktı. "Hepsi bu şekilde mi inşa edilmiş yani?"

Jomard kafasını salladı. "Hayır. Bu piramidin özel olduğunu düşünüyorum. Bize bir şeyler anlatmaya çalışan bir kitap. Henüz anlamadığım bir nedenden ötürü bu piramit sıradışı."

"Özür dilerim Jomard" dedi gazeteci. "Heyecanlandığın için senin adına seviniyorum ama bu hayali çizginin 1,6'ya ya da her ne söylediyse ona eşit olması, birinin bir yarımküreyi göstermeye çalışmak için piramit inşa etmesi ya da içine gömülmeyeceği bir mezar yapması kadar aptalca geliyor. Bunlardan herhangi biri doğruysa eski Mısırlıların akıllı oldukları kadar deli olabilecekleri de gerçekten mümkün görünüyor."

"Ah, ama sen o noktada yanıyorsun arkadaşım" dedi yanıt verdi bilimadamı. "Kuşkucu davrandığın için seni suçlamıyorum aslında, bu keskin gözlü Gage nautilus fosilini bulmama yardım edene kadar bütün gün gözümüzün önünde olan şeyi görmemiştim. Fibonacci dizisi, daha sonra Fibonacci geometrisine çevrilmiştir, tüm doğadaki en güzel tasarımlardan birini açığa çıkarmıştır. Şimdi bu karelerin bir kenarından diğerine uzanan bir kavis çizerek hepsini birleştirelim." Çizimi döndürdü. "Karşınıza şöyle bir resim çıkar:"

“İşte! Bu neye benziyor?”

“Nautilusa” diye atıldım. Nereye varmak istediğini hâlâ anlamamış olmama rağmen adam çok akıllıydı.

“Aynen öyle! Ek kareler ilave ederek bu resmi genişlettiğimi düşünün: 21, 34 ve devamı. Bu spiral döne döne büyüyecek, gidecek daha da büyüyerek bizim nautilusumuza benzeyecektir. Bu spiral tekrar tekrar gördüğümüz bir şey haline gelecektir. Fibonacci dizisini ele alıp geometriye uyguladığınızda ve sonrasında bu geometriyi doğaya uyguladığınızda Tanrı tarafından kullanılmış bu yüce rakam dizisini, bu mükemmel spirali görürsünüz. Bu spirali bir çiçeğin ya da bir çam kozalağının tohumlarında da görebilirsiniz. Birçok çiçeğin yaprakları da Fibonacci rakamlarıdır. Bir zambakta 3, bir düğünçiçeğinde 5, bir hezarende 8, altıncıkta 13, bazı yıldızçiçeklerinde 21 ve bazı papatyalarda da 34 yaprak vardır. Tüm bitkiler bu diziyi izlemez ama çoğunda buna rastlayabilirsiniz çünkü bu oran ortadaki bir merkezden büyüyen tohum ya da yaprakları itmek için en verimli yoldur. Aynı zamanda da çok güzeldir. O halde, şimdi, sadece bu piramidin ne kadar harika olduğuna bakalım!” Açıklamalarından tatmin olmuş bir edayla kendi kendine kafası sallıyordu.

“Bir çiçek mi?” dedi Talma beni kalın kafalı olma yükünden kurtararak.

“Hayır.” Jomard ciddi görünüyordu. “Tırmandığımız şey sadece Dünya’nın bir haritası değil Mösyö Gazeteci. Sadece Tanrı’nın bir resmi de değil. Piramit aslında tüm yaradılışın, yaşam gücünün kendisi, evrenin nasıl işlediğinin matematiksel bir yansımasıdır. Bu taş yığını sadece tanrısal olanı değil, var oluşun gerçek sırrını da barındırıyor. Kendi boyutları içinde dünyamızın temel gerçekleri şifrelenmiş. Fibonacci rakamları tanrısal aklın bir doruk noktası, doğanın en verimli ve güzel halidir. Bu piramit sözü geçenlerin hepsini içinde barındırıyor ve böylece Tanrı’nın aklı da içinde barındırıyor.” Arzuyla gülümsedi. “Yaşamın bütün gerçeği, burada bu ilk büyük yapının boyutlarındaydı ve o andan itibaren her şey uzun bir unutuluşa bırakılmıştı.”

Talma sanki yanımızdaki adam delirmiş gibi şaşkın şaşkın bakıyordu. Ben ise ne düşüneceğimi bilmeden arkama yaslanmıştım. Piramit gerçekten rakamları kutsal bir yere koymak için mi vardı? Bu bizim düşünce tarzımıza yabancı geliyordu ama belki de eski Mısırlılar dünyayı daha farklı görüyorlardı. O halde madalyonum aynı zamanda matematiksel bir ipucu ya da sembol müydü? Madalyon Jomard’ın tuhaf teorileriyle herhangi bir şekil-

de bağlantılı mıydı? Ya da bilimadımı bu taş yığnında, inşa edenlerin hiç ima etmeye çalışmadığı bir şeyler mi görüyordu?

Aynı yönde, bulmacayla ilgili daha birçok anahtarların olabileceği *L'Orient* duruyordu ve bu da incelemem gereken bir sonraki şey gibi görünüyordu. Göğsümde duran madalyona dokunmak istedim ve aniden orada olmadığını fark edince sessizleştım. Belki de Talma haklıydı; gerçekten çok saftım. Hanok'a güvenmekle doğru mu yapmıştım? Jomard'ın bahsettiği dik üçgeni de aklıma getirerek madalyonun ayaklarımın altındaki bir şeylere işaret edebilecek çatal biçimindeki kollarını düşündüm.

Geldiğim baş döndürtücü yoldan aşağıya baktım. Eşref piramidin gölgesini izlemek için yürüyordu, bakışları gökyüzü yerine kumlara yönelmişti.

On ikinci bölüm

Amiral gemisine geri dönmek için izin istediğimde Napolyon çok iyi bir günündeydi ve Doğu'daki zaferle ilgili planlarının yavaş yavaş gerçekleşmeye başladığını hisseden bir adamın şakacı bir güvenle dolu tavrını sergiliyordu. Avrupa'nın mücadelelerle dolu arenasında çırpınan birçok generalden biriyle burada her şeye gücü yeten, yeni bir firavun gibiydi. Savaşın ganimetlerinden hoşnut olduğundan kişisel servetine eklemek için Memluk hazinesine el koymuştu. Bir kereliğe mahsus olarak nüfuz sahibi bir Osmanlının kıyafetlerini bile giyerek denemişti ama generaleri ona gülmüşlerdi.

Josephine'in sadakatsizliklerini öğrendikten sonra Napolyon'u sarmalayan kara bulutlar tam anlamıyla dağılmadığından kendine bir cariyeye alarak acısını hafifletiyordu. Yerel geleneklere uyan Fransızlar şehrin beylerinin kendilerine sundukları Mısırlı cariyelerin geçişini izlemişler ama subaylar bu sözde güzelleri aşırı kilo ya da yaşlı bulduklarından salıvermişlerdi, –Avrupalılar kadınlarının genç ve zayıf olmalarından hoşlanırlardı– oysa Bonapart kendini Şeyh el-Bekri'nin Zenab adlı on altı yaşındaki kıvrak kızıyla tesselli ediyordu. Kızın babası, kendisinin ve başka bir şeyhin de hoşlandığı genç bir oğlanla ilgili olarak başka bir soylu adamla girdiği tartışmada generalin yardımcıları karşılığında kızının hizmetlerini teklif etmişti. Kızın babası oğlanı, Napolyon da Zenab'ı almıştı.

Anlaşmaya itiraz etmeden boyun eğen bu kız zamanla “Generalin Mısırlısı” olarak tanınmaya başlamıştı. Bonapart tıpkı karısının kendisini aldattığı gibi onu aldatmaya hevesliydi ve Zenab da “Sultan Kebir”in daha deneyimli kadınlar yerine kendisini tercih etmesinden hoşlanmış görünüyordu. Aylar geçince general kızıdan sıkılmıştı ve yüzbaşını acilen Fransa'ya bir göreve gönde-

rerek talihsiz kocasını boynuzlayan Fransız güzeli Pauline Fources ile ilişkiye girmişti. Ele geçirilen mektuplardan bu ilişkiyle ilgili dedikoduları öğrenen İngilizler yüzbaşının gemisini ele geçirmiş ve şeytanca bir hamleyle Napolyon'un aşk hayatını bulan-dırması için Mısır'a iade etmişlerdi. Böylece dedikodunun siyasi bir silah olarak kullanıldığı bir savaş başlamıştı. Tutkunun siyasetten ibaret olduğu bir zamandaydık ve Bonapart'ın dünyayla ilgili hayallerinin ve küçük arzularının insana özgü karışımı hepimizi şaşırtıyordu. O, Prometheus ve herhangi bir adam, bir tiran, bir cumhuriyetçi, bir idealist ve bir şüpheciydi.

Bonapart aynı zamanda Mısır'ı da yeniden yapılandırmaya başlamıştı. Generallerinin tüm kıskançlıklarına rağmen biz bilimadamları onun diğer generallerden çok daha parlak biri olduğunun farkındaydık. Ben şahsen zekâyı, ne kadar bildiğinize bakarak değil ne kadar bilmek istediğinize bakarak değerlendiren biriyimdir ve Napolyon da her şeyi bilmek istiyordu. Bilgiyi, bir oburun yiyeceği yalayıp yutması gibi sindiriyordu ve ordudaki tüm diğer subaylardan, Jomard'dan bile daha kapsamlı ilgi alanları vardı. Aynı zamanda, sanki daha sonra çıkarılmak üzere bir dolaba kapatılmış gibi, merakını bir yere saklayarak önündeki askeri görev ve hararetle konsantre olabiliyordu. Bu nadir rastlanan bir durumdur. Bonapart tıpkı İskender'in Pers İmparatorluğu'nu yeniden yaratışı gibi Mısır'ı yeniden yaratma hayalleri kuruyordu ve Fransa'ya, tohumlardan doktorlara kadar her şeyi kapsayan taleplerini bildiren notlar gönderiyordu. Eğer Makedonyalı, İskenderiye'yi kurduysa, Napolyon da tarihteki en zengin Fransız kolonisini kurmakta kararlıydı. Yerel beyler yönetim ve vergi konularında yardım etmek için bir divan toplarken bilimadamları ve mühendisler de kuyular kazmak, yel değirmenleri inşa etmek, yolları düzeltmek ve maden aramak için soru bombardımanına tutuluyorlardı. Kahire ıslah edilecekti. Hurafeler bilimle alt edilecekti. Devrim sonunda Ortadoğu'ya da gelmişti!

Amiral gemisine gitmek için Bonapart'ın yanına gittiğimde bana rahat bir ses tonuyla sorusunu sormuştu, "Bu eski takvim size tam olarak nasıl yardımcı olacak?"

"Bize anahtar bir yıl ya da tarih göstererek madalyonum ve onun göreviyle ilgili bir anlam çıkarmanıza yardımcı olabilir. Nasıl olacağı henüz belli değil ama takvimin bir geminin ambarında zaten hiçbir yararı dokunmuyor."

"Ambar onun çalınmasını engelliyor."

"Ben onu incelemek istiyorum, satmak değil General."

“Elbette. Bu sırları benimle, sizi Fransa’daki cinayet suçlamlarından koruyan adamla paylaşmadan ortaya çıkarmayacaksınız değil mi Mösyö Gage?”

“Şu anda zaten sizin bilimadamlarınızla beraber çalışıyorum.”

“Güzel. Kısa süre sonra daha çok yardım alabilirsiniz.”

“Yardım mı?”

“Göreceksiniz. Bu sırada, umarım Amerika’ya giden bir gemiye binerek seferimizden ayrılmayı düşünmüyorsunuzdur. Bu takvimi almak için size amiral gemisine gitmenize izin verdiğim takdirde, köle kızın ve Memluk esirinizin benim korumam altında, burada Kahire’de kalmaları gerektiğini de anlıyorsunuzdur.” Gözlerini kısmıştı.

“Elbette.” Kendime henüz itiraf edememiş olsam da, onun Astiza’ya karşı bazı şeyler hissetmeye başladığını anlamıştım. Astiza’nın benim korumam altındaki bir esir olmasını umursuyor muydum? Benim geri dönmemi sağlayacak bir garanti miydi? Onu hiçbir zaman bu koşullar altında düşünmemiştim ve yine de ondan etkilenmiştim, Napolyon’un da bu ilgimi fark etmiş olması karşısında hayranlık duymuştum. Hiçbir şey gözünden kaçmıyor gibiydi. “En kısa zamanda onların yanına döneceğim. Yine de gazeteci arkadaşım Talma’nın benimle gelmesini istiyorum?”

“Yazarın mı? Yönetimimi kayda geçirmesi için ona burada ihtiyacım var.”

Ama Talma huzursuzdu. İskenderiye’yi ziyaret etmek için gelmeyi istemişti ve ben de onun alaycı arkadaşlığından keyif alıyordum. “Raporlarını en hızlı gemiyle göndermek için sabırsızlanıyor. Aynı zamanda Mısır’ı daha fazla görmeyi ve Fransa’nın gelecekteki ülkesine daha fazla ilgi duymasını sağlamayı istiyor.”

Napolyon düşünüyordu. “Onu bir hafta içinde geri getir.”

“En fazla on gün sürecektir.”

“Amiral Brueys’e iletmeniz için size bazı raporlar da vereceğim ve Mösyö Talma bunların bir kısmını İskenderiye’ye götürebilir. Her ikiniz de döndüğünüzde bana izlenimlerinizi anlatacaksınız.”

Talma’nın kuruntularına rağmen dikkatle düşündükten sonra madalyonun Hanok’ta kalmasına karar vermiştim. Astiza’nın, madalyonu Mısır’da gezdirmek yerine yaşlı bir âlimin mahzeninde güvende bırakmakla ilgili söylediklerine katılıyordum. Madalyonu kendi boynumda asılı olarak gezdirmemek ve tekrar Nil’e döndüğümde çalınma riski karşısında güvende olması büyük bir rahatlıktı. Onu Paris’ten Kahire’ye kadar dikkatli bir şekilde getir-

dikten sonra bırakmak açıkça bir risk olmasına karşın ne işe yaradığını bilmediğim için üzerimde taşımak da manasızdı ve hâlâ elimde çok az ipucu vardı. Bilge bir yanıt bulmak için elimdeki en iyi bahis gibi görünüyordu ve ben ne de olsa bir kumarbazdım. Kadınlara karşı zaafım da gözönünde bulundurulduğunda Astiza'nın benim görevime karşı bir bağlılık duyduğuna ve âlimin de para için soytarılık yapmaktan çok bulmacayı çözmekle ilgilendiğine bahse girmiştim. Bırakalım da kitapları arasında gezinsin. Ben de bu esnada, *L'Orient*'in ambarındaki takvimi inceleyerek madalyonun amacıyla ilgili bir ipucu içerip içermediğini araştırıyordum ve belki de hep beraber gizemi çözecektik. Astiza'yı güvende olacağını söyleyerek orada kalmaya ikna etmiş ve Eşref'e onları korumasını söylemiştim.

"Sana sahile kadar rehberlik etmem gerekmez mi?"

"Bonapart sizin burada kalmanızın benim geri dönüşümü garantilediğini söylüyor. Öyle de." Onun omuzuna dokundum. "Bu evde hepimiz bir ortaklık içindeyiz Vatandaş Eş. Bana ihanet etmeyeceksin değil mi?"

Doğrulmuştu. "Eşref bu evi canı pahasına koruyacaktır."

Fethedilmiş bir ülkede yapacağım kısa bir yolculuk için ağır tüfeğimi taşımak istemiyordum ama kimsenin onu kurcalamasını da istemiyordum. Düşündükten sonra Eşref'in hurafe ve lanetlerle ilgili söylediklerini hatırladım ve hem tüfeğimi hem de baltamı Hanok'un mumya lahitlerinden birinin içine koydum. Lahdin içinde güvende olacaklardı.

Talma ondan hiç beklemediğim bir tavırla, madalyonu Mısırlılara bırakma kararım ile ilgili hiçbir yorumda bulunmamıştı ve onun yerine Astiza'ya kıbarca İskenderiye'ye göndermek istediği bir mesaj olup olmadığını sormuştu. Astiza olmadığını söylemişti.

Bizi Nil boyunca götürmesi için yöresel felukalardan birini kiralamıştık. Geniş üçgen yelkenleriyle ağır ağır akan Nil Nehri üzerinde aşağı yukarı gidip gelen bu hareket kabiliyeti yüksek yelkenliler Kahire sokaklarını dolduran eşeklerin üstlendiği role benzer biçimde nehrin taksileriydi. Tekneyi tutmak için yorucu bir pazarlık yapmıştık ama sonunda ne Fransızca ne de İngilizce konuşamayan bir dümençi tarafından yönetilen tekneye çıkmış ve güvertesinde Abukir'e doğru yol almaya başlanıyorduk. İşaret dili anlaşmamıza yetiyordu, yolculuktan da keyif almıştık. Kahire'den aşağı doğru verimli deltaya bir kez daha girerken, sanki Fransızlar hiç oradan geçmemiş gibi görünen nehir kıyısındaki köylerin dingin zamansızlığından bir kez daha etkilenmiştim. Te-

kerlekli arabaları çeken eşekler devasa saman öbekleri taşıyorlardı. Küçük oğlan çocukları sığıklarda zıplıyor ve oynuyor, kenarlardaki kanallarda sessiz kütükler gibi duran timsahları görmezden geliyorlardı. Tıpkı bulutlara benzeyen beyaz balıkçılar yeşil sazlıklardan oluşan adalardan kanat çırparak yükseliyorlardı. Papirüs saplarının aralarında gümüş balıklar geziniyordu. Leylaklar ve nilüfer çiçekleriyle dolu bitki örtüsü öbekler halinde Afrika'nın yüksek alanlarından Nil'e doğru iniyorlardı. Parlak elbiseler içindeki genç kızlar güneşin altında kırmızı hurmaları ayırarak evlerin düz çatılarında oturuyorlardı.

"Bir ülkenin fethinin bu kadar kolay olduğunu bilmiyordum" dedi Talma akıntıyla aşağı doğru inerken. "Birkaç yüz kişi öldü ve şimdi bizler uygarlığın doğduğu bu yerin efendileri olduk. Bonapart bunu nasıl biliyordu?"

"Bir ülkeyi ele geçirmek yönetmekten kolaydır" dedim.

"Doğru." Küpeşteye dayanmış tembel tembel geçtiğimiz yerlere bakıyordu. "Sıcak, sineklerin, gübrenin, kuduz köpeklerin ve okuma yazma bilmeyen köylülerin efendisi olarak buradayız. Saz, kum ve yeşil suyun hükümdarları. Sana söylüyorum, efsaneler bu tip şeylerden doğar."

"Bu da gazeteci olarak senin uzmanlık alanın."

"Kalemimi kullanırken Napolyon bir hayalperest haline geliyor. Biyografisini yazmayı kabul ettiğim için seninle gelmeme izin verdi. Hiçbir itirazım yok. Bana muhalif gazetelerden binlerce süngüden daha çok korkulması gerektiğini, çünkü benim onunla beraber yükselebileceğimi söyledi. Bu benim için pek yeni bir haber değil. Ben onu ne kadar kahraman olarak gösterirsem, o da kısa sürede hedeflerine ulaşacak ve biz de en kısa sürede evimize dönebileceğiz."

Fransızların yüzlerce yıllık savaşlar, krallar ve terör sonrasında hayata bakış açılarının hâlâ hayattan sıkılmaya yönelik olması beni gülümsetmişti. Biz Amerikalılar daha saf, daha samimi ve daha dürüstüz ayrıca daha kolay hayal kırıklığına uğrarız.

"Yine de burası güzel bir ülke değil mi?" diye sordum. "Yeşilliklerin bu kadar zengin olması beni şaşırtıyor. Nil'in taşkın ovası bereketli bir bahçe ve sonra birden tuhaf şekilde bir kılıçla kesilmişçesine sınırı görebileceğin çöle geçiveriyorsun. Astiza bana Mısırlıların verimli kesime toprağın renginden ötürü kara toprak ve çöle de kumun renginden dolayı kırmızı toprak adını verdiklerini söylemişti."

"Ben ise kerpiçler, huysuz develer ve gürültücü eşeklerden ötürü kahverengi toprak adını veriyorum. Eşref bana, bir gemi

kazası sonucu yıllarca öldü diye bilinen bir Mısırlının yıllar sonra köyüne dönüş hikâyesini anlatmıştı. Neredeyse Odysseus kadar uzun zaman görünmemiş. Sadık karısı ve çocukları onu karşılamak için dışarı çıkmışlar. Adamın ilk sözleri ne olmuş dersin? ‘Ah, işte eşeğim burada!’”

Güldüm. “İskenderiye’de zamanını nasıl geçireceksin?”

“Oranın nasıl bir cennet olduğunu ikimiz de hatırlıyoruz. Biraz not tutmak ve bazı sorular sormak istiyorum. Burada yazılabilecek kitaplar var ve hepsi Bonapart’ın basit bir azize has yaşamöyküsünden çok daha ilgi çekici.”

“Ahmed bin Sadr hakkında da soru sorabilir misin merak ediyorum?”

“Paris’te gördüğünün o olduğundan emin misin?”

“Pek emin değilim. Çok karanlıktı ama sesi aynuydı. Rehberimin elinde yılan biçiminde oyulmuş bir asa ya da lamba taşımayaya yarayan bir şey vardı. Sonra Astiza beni İskenderiye’de bir yilandan kurtarmıştı. Ayrıca Bin Sadr da benimle gereğinden fazla ilgilenmişti.”

“Napolyon ona güveniyor gibi.”

“Evet ama ya Bin Sadr gerçekten Napolyon için değil de, Mısırlı Ayini için çalışıyorsa? Ya o da madalyonu deli gibi isteyen Kont Alessandro Silano’nun bir adamıysa? Ya zavallı Minette’in ölümlüyle bir ilgisi varsa? Bana her baktığında sanki madalyonu arıyormuş gibi hissediyordum. Yani bu adam gerçekten kim?”

“Senin araştırmacın olmanı mı istiyorsun?”

“Temkinli bir soruşturma. Sürprizlerle karşılaşmaktan yorul-
dum.”

“Ben gerçeğin götürdüğü yere giderim. Baştan aşağı, tepeden...” –manalı bir şekilde çizmelerime bakarak– “tırnağa” dedi.

İtirafı çok açıktı. “*L’Orient*’da ayakkabılarımı alan sendin!”

“Onları almadım Ethan, sadece incelemek için ödünç aldım.”

“Ve almamış gibi yaptın.”

“Sen madalyonu benden nasıl sakladıysan ben de senden bir sır sakladım. Arabamıza düzenlenen saldırı sırasında madalyonu kaybettiğini sanmıştım ama bunu itiraf edemeyecek kadar utanıyordum. Senin bu seferde yer almanı sağlamak için Berthollet’yi kısmen madalyonun gücünü anlatarak kandırmıştım ama Toulon’da tekrar bir araya geldiğimizde madalyonu bana göstermeyi reddetmiştin. Ne düşünmem gerekirdi? Senin nasıl bir oyun oynadığını ortaya çıkarmak benim bilimadamlarına karşı sorumluluğumdu.”

“Hiçbir oyun yoktu. Sadece ne zaman madalyonu birine gös-

tersem ya da ondan bahsetsem, kendimi bir belanın içinde buluyordum.”

“Paris’te seni beladan kurtaran bendim. Bana az da olsa güvenilebilirdin” Beni buraya getirmek için kendi hayatını tehlikeye atmıştı ve ben ona tam anlamıyla bir ortak gibi davranmamıştım. Kiskanmasına şaşırmamak gerekirdi.

“Çizmelerimle uğraşmayabilirdin” dedim yine de cevabı yapıştıranarak.”

“Madalyonu gizli tutmak seni yatağına atılan bir yilandan koruyamadı ama değil mi? Bu yılan olayı nedir gerçekten? Ben yılanlardan nefret ederim.”

“Astiza bana bir yılan tanrı olduğunu söyledi” dedim konuyu değiştirmeyi kabul ederek. “Bu tanrıya inananların oluşturduğu modern bir kült ve sanırım düşmanlarımız da bunun bir parçası. Bin Sadr’ın yılan başlı tuhaf asası bana İncil’den bir hikâyeyi arımsatıyor. Musa, firavundan önce davranarak asasını yere atmış ve asa bir yılan dönmüş.”

“Şimdi de Musa’ya mı geldik?”

“Benim kafam da seninki gibi karışık Antoine.”

“Görünen o ki daha da fazla. Musa en azından halkını bu deli ülkeden çıkaracak kadar mantıklıydı.”

“Tuhaf bir hikâye değil mi?”

“Ne?”

“Musa’nın getirdiği on felaket. Felaketlerden biri ne zaman gerçekleşse firavun insafa gelir ve İsraililerin gitmesine izin verdiğini söylemiş. Sonra Musa bir sonraki felaketi getirene kadar fikrini yine değiştirmiş. O kölelere gerçekten ihtiyaç duymuş olması gerekiyor.

“Bu, firavunun en büyük oğlunun ölümüyle gerçekleşen, son felakete kadar devam etmiş. Firavun sonra onların gitmesine izin vermiş.”

“Ama o zaman bile fikrini değiştirmiş ve ordusuyla beraber Musa’nın peşine düşmüş. Eğer bunu yapmamış olsaydı, o ve yanadkiler asla Kızıldeniz’in kapanmasıyla boğulmayacaklardı. Neden pes etmemişti ki? Neden Musa’nın gitmesine izin vermemişti?”

“Firavun tıpkı bizim küçük generalimiz gibi inatçıydı. Belki de İncil’deki ders de budur, yani bazen bazı şeylerin gitmesine izin vermemiz gerekiyor. Ben yine de senin yılan adamla ilgili sorular soracağım ama senin başka biri hakkında sorular sormamı istememene şaşırdım.”

“Kim?”

“Astiza elbette.”

“O tedbirli görünüyor. Bizim centilmen erkekler olarak bir kadının mahremiyetine saygı duymamız gerekir.”

Talma homurdandı. “Şimdi madalyon da onda; benim görmeme izin verilmeyen ve Bin Sadr'ın bir türlü eline alamadığı için pişman olduğu madalyon!”

“Ona hâlâ güvenmiyor musun?”

“Bir köleye, keskin nişancıya, güzele ya da bir cadıya mı? Hayır. Ama buna rağmen ondan hoşlanıyorum.”

“O cadı değil.”

“Bana onun büyüler yapan bir rahibe olduğunu söylemiştin. Açıkça sana büyü yapan ve buraya birlikte geldiğimiz şeye el koyan biri.”

“O ortağımız. Bir müttefik.”

“Her efendinin hakkı olduğu gibi onunla yatmış olsaydın keşke, böylece aklını başına alır ve onun gerçekten kim olduğunu görebilirdin.”

“Eğer onu benimle yatmaya zorlarsam bu sayılmaz.”

Acıyarak kafasını sallıyordu. “O halde, ben sen istemesen de Astiza'yla ilgili sorular soracağım, çünkü senin bilmediğin bir şey öğrendim.”

“Ne?”

“Eskiden Kahire'de yaşadığı dönemde sözde eski sırlar üzerine çalışan Avrupalı bir âlimle bir tür ilişkisi olduğunu.”

“Hangi âlimmiş bu?”

“Alessandro Silano adında soylu bir İtalyan-Fransız'la.”

Fransız gücü Abukır Koyu'nda apaçık kendini gösteriyordu. Zapt edilemeyen bir sınıfı serbest bırakan öğretmeninin hissettiği rahatlıkla Napolyon'un birliklerinin savaş gemilerinden karaya çıkışını seyreden Amiral François-Paul Brueys d'Aigalliers ağaç ve demirden bir savunma duvarı oluşturmuştu. Amiralin savaş gemileri, lombarlar açık ve beş yüz namlu denize dönük durumda, uzun bir sıra halinde demir atmış bekliyorlardı. Kuzeybatıdan esen sert bir rüzgâr gemileri kraliyet beşikleri gibi sallayarak dalgaları bordalara çarpıyordu.

Ancak gemilerin arkasındaki rüzgâraltına yaklaştığımızda teknelerin sadece yarısının savaşa girmiş olduğunu fark etmiştim. Fransızlar sığ koyda kıyıda bir buçuk deniz mili açığa demir atmışlardı ve pruvaları karaya bakan teknelerin yarısı onarım halindeydi. Denizciler boya için iskele kuruyorlardı. Şalupalar, ge-

rekli malzemeyi ya da denizcileri taşıyordu. Çamaşırlar ve yatak örtüleri güneşte kuruyordu. Toplar marangozluk işleri için bir kenara itilmişti. Sıcak güvertelerin üzerine tenteler gerilmişti. Kuyu kazmak ve İskenderiye'den erzak getiren deve ve eşek konvoylarını idare etmek için yüzlerce denizci karaya çıkmıştı. Bir tarafta bir kale ve diğer tarafta da bir pazar vardı.

L'Orient yine de dünyadaki en büyük savaş gemilerinden biriydi. Gemi bir şato gibi yükseliyordu ve onun merdiveninden çıkmak bir deve tırmanmak gibiydi. Kendimi tanıtmak için bağırdım ve feluka Talma'yı İskenderiye'ye götürmek için uzaklaşırken ben de güverteye çıktım. Devrim takviminin on birinci ayı olan Thermidor'un on dördüncü günü ve altıncı senenin, öğlen vaktiydi; güneş parlıyor, sahil altın gibi görünüyordu, parlak mavi deniz boştu. Başka bir deyişle tarih 1 ağustos 1798'di.

Amiralin Napolyon'dan geri aldığı büyük kamaraya götürülmüştüm. Brueys boynu açık, beyaz pamuklu gömleğin içinde evraklarla dolu bir masada çalışıyordu. Denizden gelen esintiye rağmen hâlâ terliyordu ve tuhaf bir biçimde solgun görünüyordu. Fiziksel anlamda generalin tam tersiydi; kırk beş yaşında orta yaşlı, uzun mat saçlı, büyük, geniş bir ağzı olan, dostça bakan uzun boylu bir adamdı. Eğer Bonapart'ın görünüşü insana enerji veriyorsa, Brueys'in görünüşü kendiyle ve konumuyla daha barışık bir adam olduğu için insanı sakinleştiriyordu diyebiliriz. Generalimizin gönderdiği bildirileri hafif ekşi bir yüzle alıp, kibarca ülkelerimiz arasındaki eski dostluğa değindi ve geliş nedenimi sordu.

"Bilimadamları eski harabelerle ilgili araştırmalarına başladılar. Ben, Cagliostro'yla ilgili olduğundan kuşkulandığım bir takvimin Mısırlıların zihinlerinin nasıl çalıştığını anlamamız için işe yarayabileceğini düşünüyorum. Bonapart bana takvimi incelemek için izin verdi." Elimdeki emri ona uzattım.

"Mısırlıların zihnini mi? Bunun ne yararı olacak?"

"Piramitler çok harika yapılar ve biz onların nasıl inşa edildiğini anlamıyoruz. Bu alet birçok ipucundan biri."

Bana şüpheyle bakıyordu. "Piramitler inşa etmek istiyorsak bir ipucu olabilir."

"Benim geminize ziyaretim çok kısa sürecek Amiral. Elimde bu antika eseri Kahire'ye götürmek için izin var."

Yorgun bir şekilde kafasını sallıyordu. "Daha kıbar olmadığım için özür dilerim Mösyö Gage. Bonapart'la çalışmak pek kolay değil ve ben tanrının unuttuğu bu ülkeye geldiğimizden beri dizanteriyle boğuşuyorum. Karnum ağrıyor ve gemilerimde erzak

azalıyor, yetersiz olan personelimi de ordu için yararsız kişilerden meydana geliyor.”

Hastalık amiralin solgun oluşunu açıklıyordu. “O halde size gerekenden daha fazla yük olmayacağım. Eğer bana ambara kadar bir refakatçi verebilirsiniz...”

“Elbette” diyerek içini çekti. “Yemek yiyebiliyor olsaydım sizi akşam yemeğine davet ederdim. Biz burada demir atmış, Nelson’ın bizi bulmasını beklerken siz nasıl bizi sekteye uğratabilirsiniz ki? Filoyu Mısır’da tutmak delilik ama Napolyon yine de benim gemilerime tıpkı bir çocuğun battaniyesine sarıldığı gibi sarılıyor.”

“Gemileriniz onun tüm planları için çok önemli bir yere sahip.”

“O da bunu söyleyerek beni şımartmıştı. O halde, size kaptanın oğlunu vereyim, o sözünün eri olan zeki bir çocuktur. Eğer onunla başa çıkabilirsiniz, benden sağlıklı olduğunuz ortaya çıkacaktır.”

On yaşındaki yarsubay Giocante, geminin kaptanı Luce Casabianca’nın oğluydu. *L’Orient*’in her köşesini karış karış bilen zeki, esmer bir oğlan olan bu çocuk beni tıpkı bir maymunun çevikliğiyle hazineye götürmüştü. Güneş ışıkları açık olan lombarlardan içeri dolduğu için inişimiz bu kez, Monge ile yaptığım son seferden daha aydınlıktı. Keskin bir terebentin ve talaş kokusu vardı. Boya tenekeleri ve meşe kalaslar görüyordum.

Su seviyesinin altındaki alt güverteye inene kadar etraf karar-mamıştı. Artık sintine suyunun ve yaz mevsiminde giderek kötü kokmaya başlayan depoların peynirimsi kokusunu alabiliyordum. Aşağısı daha serin, karanlık ve gizemliydi.

Giocante bana döndü ve göz kırptı. “Şimdi ceplerini altınla doldurmayacak mısın?” diyerek bir kaptanın oğlunun küstah edasıyla dalga geçiyordu.

“Sen beni seyrederken herhalde kurtulamam değil mi?” Sesimi komplocu bir fısıltıya indirgedim. “Eğer iki kişi olarak yolculuk yapmak seni rahatsız etmezse çocuğum, ikimiz de gizlice sahile çıkar ve prensler gibi yaşarız!”

“Buna gerek yok. Babam bir gün büyük bir İngiliz ödülü ele geçireceğimizi söylüyor.”

“Ah. Geleceğin planlanmış o halde.”

“Benim geleceğim bu gemi. Biz, İngilizlerin sahip olduğundan daha fazla şeye sahibiz ve zamanı geldiğinde onlara bir ders vereceğiz.” Ambarı koruyan denizcilere emirler verdi ve onlar da hazinenin kapısını açmaya başladılar.

“Bonapart gibi kendinden emin görünüyorsun.”

“Ben babama güveniyorum.”

“Yine de, denizde yaşamak bir oğlan için epey zor değil mi?”

“Bu olabilecek en iyi hayat çünkü görevlerimiz açık. Babam böyle söylüyor. Ne yapman gerektiğini biliyorsan her şey daha kolaydır.” Bu felsefesine ben daha yanıt bile veremeden selam vermiş ve merdivenden yukarı tırmanmıştı.

Amiral olacak bir çocuk, diye düşündüm.

Hazine odasında hem ahşap bir kapı hem de demir parmaklıklar vardı. Her ikisi de beni içeri kilitlemek için üzerime kapandılar. Bu loş ışık altında Monge ve Jomard'ın bana gösterdiği aleti bulmak için para ve mücevherlerle dolu kutuların arasında yerleşmem biraz zaman almıştı. İşte oradaydı, tüm hazinenin sanki en değersiz şeyiymiş gibi bir kenara atılmıştı. Tarif ettiğim gibi, bir yemek tabağı büyüklüğündeydi ve ortası boştu. Kenarları, hiyeroglifler, burç işaretleri ve soyut resimlerle kaplanmış, her biri birbirinin içinde dönen üç halkadan oluşuyordu. Bir ipucuydu, belki de ama neyin ipucu? Serin, nemli havanın tadını çıkararak oturdum ve halkaları döndürdüm. Her harekette farklı semboller aynı hizaya geliyordu.

Önce, üzerinde sadece dört resim olan en sade görünen içerdeki ilk halkayı incelemeye başlamıştım. Bir çizginin üzerinde gezinen üzeri yazılı bir küre vardı ve yuvarlağın diğer tarafında da bir çizginin altında başka bir küre vardı. Doksan derecelik bir açıyla yerleştirilmiş, takvimi dört parçaya bölen yarıkürelerden, tıpkı yarımaylar gibi, biri yukarıyı ve diğeri de aşağıyı gösteriyordu. Bu düzenleme bana bir pusuladaki ya da saat üzerindeki dört yönü gösteren işaretleri hatırlatmıştı ama Mısırlıların, bildiğimiz kadarıyla, bir pusulaları ya da saatleri yoktu. Düşünüyordum. En üstteki halka yükselen bir Güneş'e benziyordu. Bu yüzden enine boyuna düşündükten sonra içerideki halkanın bir yıl çarkı olduğuna karar vermiştim. Yaz ve kış gündönümleri Güneş'in, çizginin ya da ufkun altında veya üstünde oluşuyla gösteriliyordu. Yarım Güneşler mart ve eylül ekinokslarıydı, yani gündüz ve gecenin neredeyse eşit olduğu zamanlar. Eğer haklıysam, yeterince basitti.

Ama bana hiçbir anlam ifade etmiyordu.

Birincinin etrafındaki bir çarkın bir Zodyak'a dönüştüğünü görmüştüm. Bu alet yapıldığından beri günümüzle arasında pek bir fark olmayan on iki işareti inceledim. Sonra en dıştaki üçüncü halkada da hayvanlar, gözler, yıldızlar, güneş ışınları, bir piramit ve Horus sembolünden oluşan garip şekillerin meydana getirdiği bir dizi vardı. Belirli yerlerdeki üzeri yazılı çizgiler her çark bölümlere ayırıyordu.

Benim tahminime göre bu bir takvimdi ve eğer gerçekten öyleyse, takımyıldızları bir Güneş yılı boyunca, Güneş'in doğuşuyla ilgili olarak sıraya sokmak için kullanılıyordu. Ama bunun benim madalyonuma nasıl faydası olacaktı? Aklıma bir şeylerin gelmesi ümidiyle farklı kombinasyonlar deneyerek aletle oynamaya başlamıştım. Elbette aklıma hiçbir şey gelmemiştir; kâğıt oyunlarındaki olasılıkları hesaplamaktan keyif almama rağmen bulmacalardan hep nefret etmişimdir. Eğer yanımda götürebilirim, belki de gökbilimci Nouet bunun ne olduğunu bulabilirdi.

Sonunda yaz gündönümünü, eğer öyleyse tabii, tepeye getirmeye ve sonra üçüncü halkanın beş köşeli yıldızını –Amerikan bayrağı ya da mason sembolünden çok farklı olmayan– onun üstüne getirmeye karar verdim. Tıpkı Kutupyıldızı gibi! Neden bildiğim sembollerle uğraşmayayım! Sonra Zodyak halkasını Taurus'a, Boğa'ya kadar, ikisinin arasına gelecek biçimde döndürdüm; piramidin tahminen inşa edildiği çağ, demişti Monge. Boğa'nın, Koç'un, şu anda içinde bulunduğumuz Balık'ın, Pisces'in çağları geçmişti ve önümüzde Kova'nın çağı vardı. Şimdi de diğer işaretleri inceliyordum. Belirli bir şekil yokmuş gibi görünüyordu.

Şey dışında... kalbim çarparak, şekle bakıyordum. Halkaları bu şekilde düzenlediğimde, yaz, Boğa ve yıldız üst üste geldiğinde, yazılardan oluşan eğimli çizgiler iki uzun diyagonal çizgi haline gelmişti. En içteki halka dışarı doğru köşe yaparak madalyonun bacakları gibi görünüyordu ya da piramidin eğimi gibi. Astiza ve Hanok'a bıraktığım madalyonun bir yansımasına bakıyormuşum gibi hissetmemi sağlayacak kadar yerinde bir benzerlikti.

Ama ne anlama geliyordu? İlk başta hiçbir şey görmemiştim. Yengeçler, Aslanlar ve Terazî kefeleri mantıksız şekiller oluştuyorlardı. Ama bir dakika! Dış halkada bir piramit vardı ve bu şekil şimdi sonbahar ekinoksu işaretinin altında, eğimli çizgiyle doğrudan bitişik şekilde duruyordu. Aynı zamanda ikinci halkada da Kova işareti vardı ve bu işaret de, eğer aleti doğru okuyorsam, sonbahar ekinoksunu, 21 eylül, gösteren saat üç konumunun hemen altındaki halkanın üzerindeki saat dört konumuna bitişik bir zamana denk geliyordu.

Saat dört konumu bir ay sonraya ya da 21 ekime denk geliyordu.

Eğer doğru tahmin ediyorsam, 21 ekim, Kova ve piramit arasında bir çeşit bağlantı vardı. Nouet Kova'nın Mısırlılar tarafından Nil'in kabarmasını kutlamak için ortaya çıkmış bir işaret olduğunu söylemişti, yani sonbaharda bir şeye neden olacaktı.

21 ekim kutsal bir gün olabilir miydi? Nil'in kabarmasının zirve-

si mi? Piramidi ziyaret etmek için bir zaman mı? Madalyonun üzerinde suyu simgeleyen dalgaya benzer şekiller vardı. Araba bir bağlantı mı vardı? O günle ilgili belirli bir şeyi mi işaret ediyordu?

Emin olmadığım için arkama yaslanmışım. Önemsiz şeylere uzanıyordum... ama yine de burada bir şeyler, anlamsızlıktan doğmuş bir tarih vardı. Bu çılgınca bir varsayım, ancak belki de Hanok ve Astiza bundan bir anlam çıkarabilirlerdi. Bulmacadan yorulmuş bir halde kendimi, hiç tahmin etmediğim katmanlı derinliklerde sırları varmış gibi görünen bu tuhaf kadınla ilgili düşünürken bulmuştum. Rahibe mi? Bütün bu olaylarda onun rolü neydi? Talma'nın kuşkuları yerinde miydi? Gerçekten Silano'yu tanıyor muydu? Bu imkânsız gibiydi, fakat yine de tanıştığım insanlar tuhaf biçimde birbirleriyle bağlantılı çıkıyordu. Ama Astiza'dan korkmuyordum, onu özlemiştim. Hanok'un avlusunda akşamın erken serinliğinde, gölgelerin mavi, gökyüzünün bir kubbe ve evin mutfağından gelen baharat kokuları ve dumanın tozla ve çeşme suyuyla karıştığı bir anı hatırlamıştım. Bir bankın üzerinde konuşmadan, meditasyon yaparak oturuyordu ve ben de bir sütunun yanında konuşmadan duruyordum. Saçlarına ve yanağına bakıyordum, onu seyretmem için bana zaman tanınmıştı. Biz o anda efendi ve hizmetçi, Batılı ya da Mısırlı değil, bir kadın ve bir erkektik. Ona dokunmak büyüğü bozabilirdi.

Bu yüzden, bunun hayatımın sonuna kadar yanımda taşıyacağım bir an olduğunu bilerek, onu sadece seyretmişim.

Geminin gürültüsü hayallerimden uyanmama neden olmuştu. Bağırışlar, koşturanların ayak sesleri, davulların gümbürtüsü duyuluyordu. Tepemdeki kireşlere baktım. Şimdi ne vardı? Filoda bir tatbikat mı? Konsantre olmaya çalışıyordum ama heyecan giderek artıyor gibiydi.

Dışarı çıkmak için kapıya vurmaya başlamıştım. Kapı açıldığında denizciye, "Neler oluyor?" diye sordum.

Adam kafasını kaldırarak dinledi. "İngilizler!"

"Buradalar mı? Şimdi mi?"

Yüzü lambanın loş ışığında karamsar görünen adam bana baktı. "Nelson."

On üçüncü bölüm

Takvimi ambarda bırakarak top güvertelerine tırmanan bir asker dalgasına katıldığımda, denizciler gemilerin hazırlıklı olmasına küfrediyorlardı. Amiral gemimiz yarı yarıya depo görevi gördüğü için malzemenin dikkatle istiflenmesi için zaman yoktu. Adamlar topları savaşa hazır hale getirmek amacıyla yerleştirmeye, bayrakları çekmeye ve iskele için kullanılan keresteleri aşağı taşımaya çalışıyorlardı.

Ana güvertenin parlak havasını görerek yukarı çıkmıştım. “Şu tenteleri indirin!” diye bağıırıyordu Kaptan Casabianca. “Kıyıdaki askerlere geri gelmeleri için işaret gönderin!” Kaptan sonra oğlu Giocante’ye döndü. “Patlayıcıları taşıyan adamları organize et.” Korkudan çok heyecanlı olan oğlan aç silahlara cephane transferini organize etmek için aşağı inerek kaybolmuştu.

Bense teleskopuyla kış güvertesinden denizi inceleyen Amiral Brueys’in yanına çıkmıştım. Ufuk yelkenlerle bembeyaz olmuş, rüzgâr bizim olduğumuz yöne doğru belayı getiriyordu. Nelson’ın filosu bütün yelkeni kaldırmış ve açmıştı, kısa süre sonra ufukta on dört gemi saymıştım. Fransızların on üç gemisi ve ek olarak da dört fırkateyni vardı—avantaj olmasına rağmen—ama biz demir atmıştık ve tam olarak hazır sayılmazdık. Altı gemi *L’Orient*’le aynı sırada ve altısı da arkasındaydı. Akşamüstü olmuştu, elbette savaş için geç bir vakitti ve belki de Brueys gece denize açılabilirdi. Ama İngilizler geri çekilmek için herhangi bir harekette bulunmuyorlardı. Onun yerine, sabırsız bir köpek sürüsü gibi üzerimize geliyorlardı, pruvalarından köpükler fışkıırıyordu. Bir çatışma başlatmak niyetindeydiler.

Brueys yukarı baktı.

“Amiral?” deme cüretinde bulundum.

“Yüzlerce adam kıyıda, erzaklarımız güvende değil, yelkenlerimiz açık değil ve mürettebatımızın yarısı hasta” diye kendi kendine mırıldanıyordu. “Ben böyle olabileceği konusunda uyarıda bulunmuştum. Şimdi olduğumuz yerde savaştık zorundayız.”

“Amiral?” diye tekrar şansımı denedim, “Sanırım benim araştırmam bitti. Kıyıya çıkabilir miyim?”

Bir an bana boş boş baktı ve sonra görevimi hatırladı. “Ah, evet Gage. Artık çok geç Amerikalı. Tüm tekneler denizcileri geri getirmekle meşgul.”

Rüzgâralındaki küpeşteye ilerledim ve bakmaya başladım. Filonun şalupaları karada kalan adamları almak için sahile ilerliyorlardı. Kanımca adamlar geri gelmek için pek de acele etmiyorlardı.

“Şalupalar geri döndüğünde İngilizler çoktan burada olacaklardır” dedi Brueys. “Korkarım savaş sırasında bizim misafirimiz olacaksınız.”

Yutkundum ve adamların seren cundaları boyunca karıncalar gibi çalıştığı, her topun dışarı çıkarıldığı ve kırmızı savaş bayraklarının dalgalandığı gergin yelkenleriyle yana yatmış büyük bulut kaleleri halindeki İngiliz gemilerine tekrar baktım. Lanet olasılar hevesli bir kalabalık gibi görünmüyorlardı. “Güneş batıyor” dedim tedirgince. “İngilizler herhalde karanlıkta saldırmayacaklardır.”

Amiral yaklaşan filoyu teslimiyetle seyrediyordu. O anda dizanteri nedeniyle kesinlikle sıksa görüldüğüne ve otuz kilometre koşmuş bir adam zorlu bir savaşa ne kadar hazırsa onun da o kadar hazır olduğuna karar vermiştim. “Akıllı olan hiçbir adam saldırmaz” dedi. “Ama bu Nelson.” Teleskopunu kapattı. “Size ambara geri dönmenizi tavsiye ederim. Orası su seviyesinin altında ve en güvenli yer.”

İngilizlerle savaşmak istemiyordum ama öyle yapmamak da ödeklilik gibi görünebilirdi. “Eğer bana da bir tüfek verirseniz...”

“Hayır, ayakaltında dolanmayın. Bu donanmanın savaşı. Siz bir bilimadamısınız ve sizin göreviniz edindiğiniz bilgilerle Bonapart’a geri dönmek.” Omzuma vurdu, arkasını döndü ve emir ver-meye başladı.

Henüz aşağı incek kadar merakımı giderememiş olduğum için, küpeşteye ilerlerken kendimi işe yaramaz hissediyordum ve sabırsız Nelson’a küfürler ediyordum. Normal bir amiral gökyüzü turuncuya dönmeye başladığında yelkenlerini biraz indirerek filosunu sıkı bir savaş düzenine sokar ve bir mücadeleye başlamadan önce adamlarına sıcak bir yemek ve iyi bir gece uykusu sunardı. Ama bu, çok ustaca sadece bir Fransız gemisine değil bir sonrakine de

bordalayarak birinden diğerine atlayıp ikisini de ele geçirmiş olan Nelson'dı. Bir kez daha, yavaşladığına dair herhangi bir işaret yoktu. O yaklaştıkça, dehşete düşmüş Fransız denizcilerinden daha fazla çılgılık yükseliyordu. Bu çılgınlıktı! Ama yine de savaşın günün sonunda başlayacağı giderek daha da net görülebiliyordu.

Kıyadaki denizciler hâlâ şalupalara tırmanarak, gemilerine geri dönmeye çalışıyorlardı.

Birkaç top, hiçbir etkiye yol açmadan patlamıştı. Önceki İngiliz gemilerinin Fransızların bir kara bataryası kurdukları Abukir Adası yakınındaki batı ucuna doğru ilerlediğini görebiliyordum. Koyun o ucu bilinmeyen zorluklarla doluydu ve Brueys İngiliz filosunun bununla başa çıkamayacağından emindi. Yine de kimse Nelson'a bundan bahsetmemişti ve iki İngiliz savaş gemisi, *Zealous* ve *Goliath*, karaya oturmak için birbirleriyle yarış ediyorlardı. Çılgınlıktı! Güneş ufukta kan kırmızısıydı ve Fransızların karadaki topları ateş ediyor ama kavisli giden top mermileri İngiliz gemilerine ulaşamıyordu. *Goliath* küçük yarıta başı çekerek, batan güneşe karşı hoş bir siluet oluşturuyor ve karaya oturmak yerine *Le Guerrier* ile kara arasında düzgünce ilerliyordu. Gemi sonra akıllıca bir manevra yaptı ve rüzgâr yönündeki tarafta duran Fransız hattına yönelerek Brueys ile sahilin arasına girdi. Düzenin ikinci gemisi *Le Conquerant*'la aynı hizaya geldiğinde yelkenlerini orsa ederek sanki limana varmış gibi demir attı ve Fransız gemisinin hazır olmayan tarafına hızla bir darbe indirdi. Her iki gemiden de büyük bir gümbürtü ve duman bulutu yükselmişti. *Le Conquerant* sanki bir yumruk yemiş gibi yana yatmıştı. Fransız gemisi topa tutulurken gökyüzüne yükselen kereste parçalarından oluşan fıskiyeleeri görebiliyordum. Sonra o hatta çılgınlıklar giderek kesildi. Demirlediğimiz yerde, bize karşı esen rüzgârda, sıramızı beklemekten başka yapacak bir şey yoktu.

Zealous tam *Le Guerrier*'nin karşısında demir atmıştı ve İngiliz gemileri *Orion*, *Audacious* ve *Theseus*, Abukir Koyu'na doğru ilerlerken Fransızlara korumasız taraftan yaklaşıyorlardı. Brueys'in yıkılmaz duvarı birden bahtsız görünmüştü. Silahlardan çıkan dumanlar fırtına bulutları gibi yükselmiş ve başlangıçta uzaktan gelen top sesleri bir kükreme halini alarak giderek yaklaşmışlardı. Güneş batmış ve rüzgâr dinmişti, gökyüzü alacakaranlıktı. İngiliz filosunun geri kalanı sürünür gibi ağır ağır ilerliyor ve tehdit edencesine deniz yönüne doğru akıntıyla sürükleniyorlardı; bu Brueys'in bulunduğu hattın başındaki gemilerin iki taraftan da, bire iki biçiminde sıkıştırılarak taranacağı anlamına geliyordu. İlk altı

Fransız gemisi topa tutulurken, grubun arkasındaki gemiler savaşa hazır değildi. Bu gemiler demir atmıştı ve mürettebatları ümitsizce olanları seyrediyordu. Bu kanlı bir cinayetti. Karanlıkta, gide-rek şiddetini artıran katliam karşısında Fransızlar dehşet ve nefretle çığlıklar atarken İngilizlerin kaba sevinç çığlıklarını işitiyordum. Napolyon bunu görmüş olsaydı küfrederdi.

Borda ateşi öncesinde gerginliğin doruk noktasına ulaştığı ruhsuz bir bale gösterisi olan bir deniz savaşında korkunç bir haşmet vardır. Tekneler dumanın arasından belli belirsiz görünen devler gibi cisimleşirler. Toplar kükrer ve sonra bataryalar tekrar doldurulup, yaralılar kenara çekilirken ve için için yanan ateşlerin üzerine kovalarla sular dökülürken uzun saniyeler geçer. Burada Nil’de, demirli olan gemiler birbirlerini dövüyorlardı. Duman yoğun bir sis oluşturduğundan yükselen dolunayın ışığı çok az nüfuz edebiliyordu. Seyretmekte olan gemiler tam olarak görmeden manevralar yapıyorlardı. Bir İngiliz gemisinin bizim gemimizin –*Bellerophon* diye okunuyordu– yanına yaklaştığını görmüş ve İngilizlerin “nişan al” bağrışlarını duymuştum. Tıpkı bir buzdağı gibi ağır ağır ilerliyordu.

Bana “Aşağı!” diye bağırdı Brueys. Aşağıdaki güvertede Kaptan Casabianca’nın “Ateş! Ateş!” diyerek neredeyse çığlık attığını duyabiliyordum. Kıç güvertesine yattım ve dünya sanki bir kükremeyle kaplandı. *L'Orient* hem kendi toplarının ateşi hem de karşılık veren İngiliz toplarının darbesiyle yan yatmıştı. Geminin titrediğini hissediyordum ve parçalanırken sesleri duyabiliyordum. Fransızların donarımına nişan alma taktikleri diğer tarafta da karmaşaya neden olmuştu. Baltayla kesilmiş bir ağacın düşüşü gibi *Bellerophon*’un direkleri de büyük bir gıcırdamayla aşağı inmiş, üst güverteyi dehşet verici bir çarpmayla ezmişti. İngiliz savaş gemisi batmaya başlamıştı. Şimdi sevinme sırası Fransızlarındı. Sarsılmış halde ayağa kalktığımda, güvertede başka kimsenin düşmediğini görünce utanmıştım. Yine de bir grup ölmüş ya da yaralanmıştı ve Brueys de tepeden tırnağa kanlar içindeydi. Güverteye parlak kandan-larını dökmeye devam ederek sargıyla sarılmayı reddetmişti.

“Ben ambara inmenizi kastetmiştim Mösyö Gage!” diye lafı düzeltti.

“Belki de iyi şans getiriyordumdur” dedim sersemlemiş bir halde *Bellerophon*’un top atışlarının dumanları arasında kayboluşunu seyrederek.

Ben bunu söyledikten hemen sonra İngiliz toplarından biri karanlığın içinde portakal gibi fırlamış ve küpeştekileri ortadan

kaldıran ve amirali bacağından vuran bir top mermisi ıslık çalarak bize doğru gelmişti. Amiralin bacağının alt kısmı iple çekilmiş bir diş gibi çıkmış, karanlıkta kanlı bir pusun içine düşmüş ve bembeyaz halde durmuştu. Brueys bir anlığına tek bacağının üzerinde durarak, eksik organına inanamayarak bakmış ve sonra bacağı kırılmış bir tabure gibi yavaşça yere düşerek gürültüyle güverteye çarpmıştı. Subayları çığlıklar atarak etrafında toplanmışlardı. Kan yere dökülmüş sos gibi akıyordu.

“Onu hemen revire taşıyın!” diye kükredi Kaptan Casabianca.

“Hayır” dedi Brueys nefes alarak. “Görebildiğim bir yerde ölmek istiyorum.”

Her şey karmakarışık. Bir denizci kafa derisinin yarısı yüzülmüş olduğundan dehşete düşmüştü. Bir yarsubay çöp gibi bir topun yanına fırlamış, otuz santimlik bir tahta parçası göğsüne saplanmıştı. Ana güverte uçan kalas parçaları, düşen yelkenler, bağırsaklar ve kan pıhtılarıyla kaplı mükemmel bir cehennem gibiydi. Adamlar arkadaşlarının parçalanmış organlarının üzerinden ağır ağır ilerliyorlardı. Barut getiren oğlanlar, üzerine kuruması için atılan kumlardan daha hızlı fışkıran kan birikintileri üzerinde sağa sola kayıyorlardı. Toplar bağılıyor, tüfekler çatırdıyor, atışlar çığlıklarla bastırılıyor ve karmaşanın merkezi bir kara savaşıdan daha da kötü görünüyordu. Gece silahların patlamalarıyla çıkan alevlerle titrediğinden hiç kimse titreyen görüntüler nedeniyle savaşı görmüyordu. Artık neredeyse duyamıyordum, tek kokladığım ve tattığım şey dumandı. Yanımıza iki İngiliz gemisi daha yaklaştığını fark etmiştim ve her ikisi de bize ateş etmeye başladılar. *L'Orient* top güllerinin etkisiyle kovalanan bir köpek gibi titriyordu ve bizim havlamamız da tıpkı etkisini yitiren Fransız topları gibi giderek etkisini yitiriyordu.

“Öldü” dedi Casabianca ayağa kalkarak. Yerde yatan amirale baktım. Sanki içinden akan kan nedeniyle sönmüş gibi beyaz ve boş ama tuhaf bir şekilde dingin görünüyordu. En azından o Napolyon’a yanıt vermek zorunda değildi artık.

Sonra başka bir İngiliz bordası ve kıymukların uçtuğu başka bir patlama daha oldu. Bu sefer Casabianca homurdanmış ve yere düşmüştü. Başka bir subayın kafası ortadan kaybolmuş, omuzlarından aşağı kırmızı yağmurlar inmişti ve bir yüzbaşı da bedeninin ortasına bir gülle yiyerek sanki fırlamış gibi güverteden uçmuştu. Hareket edemeyecek kadar dehşete düşmüştüm.

“Baba!” Daha önce bana rehberlik eden yarsubay birden ortaya çıkmış ve korku dolu gözlerle Casabianca’nın yanına gelmişti. Ya-

rut olarak kaptan küfretmiş ve kendini yukarı kaldırmaya çalışmıştı. Ufak kıymık yaraları almıştı ve ciddi ölçüde yaralanmış olmanın çok sinirliydi. “Sana söylediğim gibi aşağı in” diye bağırdı.

“Seni bırakmayacağım!”

“Görevini bırakmayacaksın.” Oğlunun omuzunu tuttu. “Bizler adamlarımıza ve Fransa’ya örnek olmalıyız!”

“Onu ben indiririm” dedim genç çocuğu tutup çekerek. Artık bu katliam güvertesinden ben de uzaklaşmak istiyordum. “Hadi, Giocante, burada ölü olmak yerine aşağıda barut taşıyarak daha yararlı olabilirsin.”

“Bırak beni!”

“Sana emredildiği gibi yap!” diye bağırdı babası.

Oğlan hırpalanmıştı. “Öldürülmenden korkuyorum.”

“Eğer ölürsem, senin sorumluluğun adamların toparlanmasına yardım etmektir.” Sonra biraz yumuşadı. “Ben iyi olacağım.”

Oğlan ve ben sonsuz karanlığa doğru iniyorduk. Her üç top güvertesi de boğucu dumanla kaplanmıştı ve gürültülerin yarattığı bir kakofoni vardı: topların patlaması, düşman ateşinin isabet etmesi ve yaralıların çığlıkları. Bu sarsıntılar yüzünden birçok topçunun kulakları kanıyordu. Yarsubay bazı gerekli çalışmaları denetledikten sonra uzaklaşırken, ben de yapacak hiçbir şeyim olmadığım-
dan, bir kez daha su seviyesinin altına gelene kadar aşağı inmiştim. *L'Orient*'in batması halinde en azından takvimi gemiden çıkarabilirdim. Bu delikte cerrahların uzuvları bağırarak dikmeleri sadece geçici sağırlığını katlanır hale getiriyordu ve topların her sarsıntısıyla lambalar sallanıyordu. Kanı temizlemek için kovalar dolusu su taşıyan denizciler yanımızdan geçiyorlardı.

Cephanelikten aldıkları sosise benzer çantaların içindeki fişekleri elden ele geçiren bir sıra maymunu andıran oğlanlar zinciri vardı. Onları iterek, ışığın olmadığı hazine odasına ulaştım.

“Bir lambaya ihtiyacım var!” diye bağırdım muhafıza.

“Barutun yanında olmaz seni aptal!”

Karanlıkta el yordamıyla söylenerek takvimi arıyordum. Burada, bir kralın fidyelerini eşeliyordum ve buradan çıkmanın tek yolu bir ateş fırtınasıydı. Ya batarsak? Milyonlarca frank değerindeki hazine denizin dibine gömülebilirdi. Bir kısmını çizmeme koyabilir miydim? *L'Orient*'in her İngiliz ateşinde bir o yana bir bu yana sallandığını hissedebiliyordum. Geminin kaburgaları ve güvertesi titriyordu. Takvimi ararken homurdanarak, bir çocuk gibi çömelmişim. Bombardıman, sonunda bizi delip geçeceğinden emin olduğum bir kapıyı döven koçbaşı gibiydi.

Sonra bir denizcinin en korkulan sözcüğünü duydum: “Ateş!”

Dışarı baktım. Cephaneliğin kapısı çarpılarak kapatılmıştı ve barut taşıyan maymunlar yukarı doğru koşturuyorlardı. Bu hareket bizim toplanmamızın kısa süre sonra sessizleşeceği anlamına geliyordu. Yukarıda her şey turuncu renkteydi. “Cephaneliğe su dolması için muslukları açın!” diye bağırıyordu birisi ve ben de suyun taşıdığını duymaya başlamıştım. Elimi yukarıdaki güverteye koydum ve yana çekildim. Şimdiden rahatsız edecek şekilde sıcağı. Yaralılar dehşet içinde bağırıyorlardı.

Yukarıdaki bölmeden birinin kafası göründü. “Çık oradan seni deli Amerikalı! Geminin yandığının farkında değil misin?”

Orada! Takvim! Şeklini hissettikten sonra elime aldım ve arkamda bir servet bırakarak korkuyla merdivenden çıktım. Alevler her yerdeydi ve olabileceğini düşündüğümünden daha hızlı yayılıyorlardı. Zift, kenevir, boya, kuru tahta ve yelken bezi; alevlerin ortasında savaşıyorduk.

Önümde süngü takmış, gözleri çılgınca bakan bir Fransız denizci görür gibi olmuştum. “O ne?” Elimdeki tuhaf şeye bakıyordu.

“Bonapart için bir takvim.”

“Hazineden çalıyorsun!”

“Onu korumak için emrim var.”

“Göster!”

“Brueys’deydi.” Ya da yangının içinde, diye düşündüm.

“Hırsız! Senin sonun gemi hapishanesi!”

Adam delirmişti. Ümitsizce etrafıma bakındım. Adamlar kaçan fareler gibi lombarlardan atlıyorlardı.

Karar vermek için sadece bir saniyem vardı. Ya bu metal halka için bu deliyle dövüşecektim ya da hayatım pahasına takas edecektim. “Al!” diyerek takvimi ona attım. Adam tuhaf bir biçimde takvimi yakalamak amacıyla tüfeğinin namlusunu indirmişti ve ben de bu anı onu iterek geçip ve sonraki güverteye ulaşmak için kullanmıştım.

“Geri gel!”

Yukarıda alevler ve duman daha da kötüydü. Bir kasabın ezilmiş bedenlerle dolu şölenine benzeyen bu dehşet dolu mezarlık sıcakla beraber kızarmaya başlamıştı. Görmeyen gözler bana bakıyor, parmaklar yardım istercesine tutmaya çalışıyordu. Ölülerin çoğu, derileri cızırdayarak, alevlerin arasında uzanıyorlardı.

Tırmanmaya devam ettim, sonunda tekrar kaç güvertesine ulaştığımda öksürüyor ve nefes almaya çalışıyordum. Tüm gemi alevler içindeydi, büyük bir ateş piramidi gibiydi ve duman bile

ayı kapatacak şekilde yukarı yükseliyor, yanan parçalar cehennemden gelen zift gibi üzerimize yağıyordu. Ayağımın altında kül-ler eziliyordu. Top taşıyıcılar ezilmiş, denizciler kuka gibi devrilmiş ve parmaklıklar parçalanmıştı. Geminin kçına doğru ilerlemeye çalışıyordum. Her iki küpeştede de karanlık şekiller kendilerini denize atıyorlardı.

Tamı tamına Kaptan Casabianca'ya takılmıştım. Göğsünde yeni, büyük bir yara olan kaptan artık yerde uzanıyordu, oğlu bir kez daha yanına gelmişti ve bacakları kırıldıkları yerden bükülmüş duruyordu. Ölü bir adam olan babaya ayağım takıldı ama oğlu için hâlâ bir şans vardı. Onların yanına çömeldim. "Seni buradan çıkarmamız gerekiyor, Giocante, gemi patlamak üzere olabilir." Öksürdüm. "Yüzmene yardım edebilirim."

Oğlan kafasını salladı. "Babamı bırakmayacağım."

"Artık ona yardım edemezsin."

"Gemimi bırakmayacağım."

Seren cundalarından birinde bir çatırtı olmuş ve ahşap alevler içinde güverteye çarpmış, düştüğünde de sekmmişti. İngiliz ateşini başka bir yaylım ateşi izledi ve Fransız amiral gemisi inleyerek ve gıcırdayarak titredi.

"Artık bir gemin yok!"

"Bizi bırak *Américain*" diye yutkundu kaptan.

"Ama oğlunuz..."

"Bitti artık..."

Oğlan üzüntülü bir elvedayla yüzüme dokundu. "Görev" dedi.

"Sen görevini yaptın! Önünde uzun bir ömür var!"

"Benim hayatım *bu*!" Sesinde bir titreme vardı ama yüzü cehennemin bir mağarasındaki bir meleğin yüzü kadar sakindi. Demek neye inandığına karar vermek böyle bir şey, diye düşündüm. Demek görev bu. Dehşet, hayranlık, bayağılık ve öfke hissediyordum. Harcanmış genç bir yaşam! Harcanmış mıydı? Tarihin talih-sizliklerinin yarısının nedeni körü körüne inanmak olmuştur. Yine de azizler ve kahramanlar böyle doğmuyor muydu? Oğlanın göz-leri şist kadar koyu ve sertti, eğer onlara bakmaya zamanım ol-saydı, belki de dünyanın tüm sırlarını öğrenebilirdim.

"Gemiyi terk edin! Gemiyi terk edin!" Hayatta kalan birkaç su-bay sürekli bu şekilde bağırıyorlardı.

"Kahretsin, senin kendini öldürmene izin vermeyeceğim" diye-rek oğlanı kucakladım.

Oğlan beni sertçe ittiğinde sarsılmıştım. "Sen Fransa değilsin! Git!"

Sonra başka bir ses daha duydum.

“Sen!”

Bu, üst güverteye kadar çıkmayı başaran delirmiş denizcinin sesiydi. Yüzü yannıştı, kıyafetlerinden dumanlar çıkıyordu. Ceketinin yarısından kan akıyordu. Yine de bana nişan almıştı!

Dumanla gizlenen kış tırabzanına doğru koştum ve bir kez daha arkama baktım. Baba ve oğul gözden kaybolmuştu, şekilleri sıcakta dalgalanıyordu. Gemilerine, görevlerine ve kaderlerine böylesine bağlı olmaları delilikti. Bu şerefli, devasa ve kıskanılacak bir şeydi. Ben bir şeyi bunun yarısı kadar önemsiyor muydum? Böyle yaptığım için şanslı mıydım? Onların kısa sürede ölmeleri için dua ediyordum. İlerideki denizci duman ve kandan göremez hale geldiğinde acınacak biçimde sallanıyor ve tüfeğini tutamıyor, alevler giderek onu içine alıyordu.

Olduğum insandan daha farklı biri olamayacağını bilerek atladım.

Bu, karanlığa doğru yapılan bir kader atlayışydı; hiçbir şey görmüyordum ama aşağıdaki suyun atlayan adamlar ve enkazla dolu olacağını biliyordum. Bir biçimde hiçbir şeye değmeden Akdeniz’e dalmıştım, tuzlu su burnumdan içeri dolmuştu. Su, vücudumdaki su toplayan yerler için bir merhem etkisi göstererek serin bir rahatlamaya yol açmıştı. Karanlık bir kaynağa doğru batmıştım ve sonra tekmeledim. Yukarı çıktığımda yanan savaş gemilerinden olabildiğince hızlı şekilde uzaklaşmaya çalışırken, cephaneliğin zamanında batmaması halinde ölümcül bir barut fıçısı haline geleceğini biliyordum. Hareket ederken başımın üstünde sıcaklığını hissediyordum. Geminin yüzen parçalarından biriyle kıyıya kadar gidebilirsem...

Tam o anda *L'Orient* patladı.

Kimse böyle bir ses duymamıştır. Yirmi üç mil kadar uzakta olan İskenderiye’de bir gök gürlemesi gibi duyulmuş, şehri sanki gündüz gibi aydınlatmıştı. Sarsıntı sahilden yarışmayı seyreden Bedevilere kadar ulaşmış ve onların şahlanan atlarından düşmesine neden olmuştu. Patlama beni sersemletmiş ve sağırılaştırmıştı. Gemi direkleri roket gibi fırlamıştı. Toplar çakıl taşları gibi dağılmıştı. Gölgelerin arasında tahta parçaları ve deniz suyu damlalarından oluşan patlama tıpkı bir enkaz tacı gibi yukarı ve dışarı doğru yükselmişti, geminin parçaları yüzlerce santim boyunca her yöne yağmur gibi düşmüş, insanlara çarpmış ve öldürmüştü. Bükülmüş çatallar tırabzanlara takılacak şekilde gökyüzünden düşüyordu. Ayakkabılar, dumanı tüten ayaklarla beraber aşağı

inmiyorlardı. Deniz bükülerek beni ileri taşınmıştı ve sonra su seviyesinin altındaki hurda gemi çatırdamış ve dibe doğru inerek dönen ağzıyla hepimizi aşağı çekmişti. Ümitsizce çırpınıyordum ve karanlığın içine çekilmeden önce bir tahta parçasını yakalamayı başarmıştım. Dönerek daha derinlere doğru inerken kulaklarımdaki acıyı hissederek tahtaya sanki bir sevgiliye sarılır gibi sarılmıştım. Tanrım, bu sanki bir canavarın pençelerinin arasında olmak gibi bir şeydi! Sonunda bu vakum beni suyun üzerinde tırnak gibi takırdayan enkaz bombardımanından korumuştı. Yukarıdaki turuncu renkli suya baktığımda yüzeyin kırılmış bir vitraylı pencere gibi dağıldığını görmüştüm. Son gördüğüm şey olabilecek bu görüntünün tüyler ürpertici bir güzelliği vardı.

Ne kadar derine çekildiğimi bilmiyorum. Kafam zonkluyor, ciğerlerim yanıyordu. Tam nefesimi daha fazla tutamayacağımı düşünmeye başladığımda batan gemi beni tutmayı bırakmış ve sarıldığım yüzen tahta parçası beni yukarı taşımaya başlamıştı. Son nefesimle suyun yüzeyine çıktığımda, acı ve korkuyla çığlık atarak hayatımı kurtaran tahta parçasıyla yuvarlanıyordum. İçimdeki yanma ve ağrı sayesinde, iyi ya da kötü, bir kez daha kurtulduğumu biliyordum. Sırtüstü yatarak yıldızlara baktım. Duman giderek uzaklaşıyordu. Hayal meyal etrafımda olan şeylerin farkına varmaya başlamıştım. Deniz ahşap parçaları ve kırık vücutlarla kaplanmıştı. Belli belirsiz yardım isteyen birkaç çağrı dışında şaşırtıcı bir sessizlik vardı. *L'Orient*'in patlaması o kadar dehşet vericiydi ki, tüm yayılım ateşleri durmuştu.

Bir İngiliz gemisinin mürettebatı tam sevinç çığlığı atacaklardı ama boğazlarında düğümlenmişti.

Sürükleniyordum. Takvim kaybolmuştu. Tıpkı *L'Orient*'in ambarındaki diğer hazineler gibi. Tepemizdeki ay parçalanmış ve yanan gemilerden oluşan bir tabloyu aydınlatıyordu. Çoğu gemi kayıp direkleri yüzünden işe yaramaz durumdaydı. Çatışma artık kesinlikle sona ermişti. Ama her iki tarafın mürettebatı da dehşete düşüren korkudan sanki bir rüyadan uyanır gibi uyanmış ve on beş dakikalık bir süre sonunda toplar tekrar atılmaya başladığında suyun üzerinde patırtılar duyulmuştu.

Yani savaş devam ediyordu. Bu çılgınlığı nasıl anlatabilirim ki? Vahşi top atışları gecenin içinde şeytanın dökümhanesinin sesleri gibi kulaklarımızda yankılıyordu. Ben saatlerce sersemlemiş halde, giderek daha çok üşüyerek, toplar sonunda karşılıklı bitkin düşerek homurdanmaya başlayıp, deniz binlerce yıl sonra aydınlanana kadar sürüklendim. Şafak söktüğünde sıcak topların

üzerine yayılmış olan adamlar uyuyordu.

Güneş doğduğunda Fransızların felaketinin boyutları tümüyle ortaya çıktı. *La Sérieuse* adlı firkateyn ilk batan gemi olduğundan, gölgelerde kalıyordu ama sabahın beşine kadar geminin renkleri tam olarak gözden kaybolmamıştı. *La Spartiate* sabah 11'de ateşe son vermişti. Akıl hocamın adını taşıyan *Franklin* 11.30'da İngilizlere temsil oldu. *Le Tonnant*'ın ölümcül yaralar alan kaptanı gemi teslim olmadan önce kendini vurarak beynini dağıtmıştı. *L'Heureux* ve *Le Mercure* batmalarına engel olmak için kasten karaya oturtulmuşlardı. *L'Artemise* adlı firkateyn kaptanı tarafından ateşe verildikten sonra patlamış ve mürettebatı tarafından yakılan *Le Timoleon* ertesi gün karaya oturmuştu. *Aquilon*, *Le Guerrier*, *Le Conquerant* ve *Peuple Souverain* teslim olmuşlardı. Fransızlar için Nil Savaşı sadece bir mağlubiyet değil, bir imhaydı. Sadece iki savaş gemisi ve iki firkateyn kurtulmuştu. Savaşta üç bin Fransız askeri yaralanmış ya da ölmüştü. Nelson tek bir çatışmayla Akdeniz'deki Fransız donanma gücünü yok etmişti. Napolyon Mısır'a çıktıktan bir ay sonra dış dünyayla bağları koparılmıştı.

Yaraları kanayan ya da yanmış olan ancak hâlâ yaşayan yüzlerce kişi İngiliz şalupaları tarafından denizden toplanıyordu. Olanları uyuşmuş bir halde hayranlıkla seyrediyordum ve sonunda pek net olmasa da benim de kurtarılabileceğimi fark etmiştim. Sonunda "Buradayım!" diye İngilizce bağırarak el salladım.

Beni bitkin bir balık gibi sudan çıkardılar. "Sen hangi gemidensin denizci?" diye sordular. "Sen nasıl suyun içine düşmeyi başardın?"

"*L'Orient*'dan" diye yanıt verdim.

Bana sanki bir hayaletmişim gibi bakıyorlardı. "Sen bir Fransız musun? Yoksa kahrolası bir hain mi?"

"Ben bir Amerikalı'yım." Üzerinde tekboynuzlu at olan yüzüğü onlara gösterirken gözlerimdeki tuzlu suyu silmeye çalışıyordum, "ve Sir Sidney Smith için çalışan bir casusum."

Benim Horatio Nelson'la ilgili ilk izlenimimi anlamak için gözünüzün önüne zar zor kazandığı maçtan çıknuş bir boksör getirin. İngiltere'nin aslanı bandajlarla sarılmıştı ve birkaç santim daha yakına isabet etmiş olsa onu öldürecek bir darbenin yol açtığı kör gözünün üstündeki kötü bir yarayla sersemlemiş görünüyordu. Ağrıyan bir diş yüzünden zorlukla konuşuyordu ve kırk yaşında olmasına rağmen beyaz saçları ve gerginliğin izlerini taşıyan bir yüzü vardı. Daha önceki çatışmalarda bir kol ve bir göz kay-

betmenin ve Bonapart'ı kovalamanın size yapacağı şey buydu işte. Napolyon'dan biraz daha uzun ve daha yapılı, yanakları içine göçmüş ve sesi burnundan çıkan bir adamdı. Yine de Fransız generali gibi bir zafer kazanma şansı olduğunu fark etmişti ve bugün eşi benzeri görülmemiş ölçüde kesin bir zafer kazanmıştı. Sadece düşmanı mağlup etmemiş onu yok etmişti.

Gören gözü sanki yüce bir ışıkla aydınlanmış gibi yanıyordu ve Nelson kesinlikle Tanrı tarafından görevlendirildiğine inanıyordu; şan, ölüm ve ölümsüzlük için bir fetih. Nelson ve Bonapart'ın hırsını bir odaya koysaydınız, kesinlikle kendiliğinden yanabilirlerdi. Bir krankla onları döndürdüğünüzde kıvılcımlar çıkabilirdi. Onların hırsları, biz ölümlü barut fiçilerinin arasına yerleştirilmiş elektrikle yüklü Leyden şişeleriydi.

İngiliz amirali de tıpkı Bonapart gibi bir oda dolusu astını kendi varlığıyla hipnotize edebilirdi ama Nelson sadece enerji ve içgüdüyle değil, çekiciliği ve hatta şefkatiyle de insanlara komuta ediyordu. Bir kraliyet fahişesinden daha fazla karizmaya sahipti ve kaptanlarından bazılarında mutlu köpek yavruları gibi bakışlar vardı. O anda kaptanları büyük kamarasında Nelson'ın etrafında toplanmış, yüzüzce bir tapınmayla amirallerine ve derin kuşkularla bana bakıyorlardı.

“Sen Smith'i nereden tanıyorsun?” diye sordu Nelson ben ıslak ve bitkin, kulaklarım çınlar vaziyette onun önünde dururken.

Rom ve taze su boğazımdaki tuzun bir kısmını temizlemişti. “Temple Hapishanesi'nden kaçtıktan sonra Sir Sydney, benim Bonapart'a Mısır seferinde eşlik edeceğim söylentisini duyduğu için beni takip etmiş” diye boğuk sesle konuşuyordum. “Toulon yolundaki bir çatışmada hayatımın kurtulmasını sağlamıştı. Gözümün Napolyon'un üzerine olup olamayacağını sormuştu. Ben de, sizin kısa süre sonra onun yerini er geç bulacağınızı düşünerek Fransız filosuna geri döndüm. İşlerin nasıl sonuçlanacağını bilmiyordum ama eğer kazandıysanız...”

“Yalan söylüyor” dedi kaptanlardan biri. Sanırım adı Hardy'ydi.

Nelson hafifçe gülümsedi. “Burada Smith'le pek işimiz olmadığını biliyoursundur.”

Pek dost canlısı görünmeyen kaptanlardan oluşan sıraya baktım. “Bilmiyordum.”

“Adam benim kadar kibirli.” Odayı ölümcül sessizlik kaplamıştı. Sonra amiral tuhaf şekilde gülmeye başladığında diğerleri de bu espiye gülmüşlerdi. “Benim kadar kibirli! Her ikimiz de şan için yaşıyoruz!” Kükrüyorlardı. Bitkinlerdi ama yine de epeyce

zor bir durumdan kurtulmuş adamların tatmin olmuş bakışlarını taşıyorlardı. Gemileri yüzen enkazlar halindeydi, deniz cesetlerle kaplıydı ve bir ömür yetecek kadar kâbusa yol açacak korkunç sahneye tanık olmuşlardı. Ama guruluydular da.

Elimden geldiğince gülmeye çalışıyordum.

“Eğer onunla aynı odada olmak zorunda kalmazsan” diye ekledi Nelson, “iyi savaşıdır. Onun hapisshaneden kaçıışı tüm İngiltere’de konuşulan tek konu haline geldi.”

“O halde geri dönebildi.”

“Evet. Ve hatırladığım kadarıyla sizden de bahsetmedi.”

“Bizim görüşmemiz sonuca bağlanmamıştı” diye itiraf ettim. “Onun casusu olacağıma söz vermemiştim. Ama sizin kuşkulanacağınızı tahmin etmiş ve bana bunu bırakmıştı.” Sağ elimi kaldırdım. “Onun işaretinin olduğu bir mühür yüzük bu. Bana bunun hikâyemi doğrulayacağını söylemişti.”

Yüzüğü çıkarıp verdiğimde, subaylar onu tanıdıklarını belli eder biçimde mırıldanıyorlardı.

Nelson yüzüğü gören gözüne yaklaştırdı. “Bu o piç Smith’in mühürü evet. İşte boynuzu burada, yoksa iğnesi mi demeliyim?” Hepsi tekrar gülmüşlerdi. “O şeytan Napolyon’un ordusuna mı yazıldın?”

“Ben onun Mısır’ı inceleyen bilimadamlarından oluşan grubunun bir üyesiyim. Benjamin Franklin’e çıraklık etmiştim. Bazı ticari anlaşmalar düzenlemeye çalışıyordum ama sonra Paris’te yasal sorunlar yaşadım ve macera için bir fırsat...”

“Evet, evet” diyerek elini salladı. “Bonapart’ın ordusunun durumu nedir?”

“Memlukları yendi ve Kahire’yi ele geçirdi.”

Kamarada hayal kırıklığını yansıtan mırıldanmalar oldu.

“Ve şimdi filosu da yok” dedi Nelson hem bana hem de subaylarına bakarak. “Bu henüz Boney’e ulaşamayacağımız anlamına geldiği gibi onun da henüz Hindistan’a gidemeyeceği anlamına da geliyor. Tippoo Sahib’le bağlantı kuramayacak ve orada ordumuz için bir tehdit oluşturmayacaktır. Bonapart’ın dünyayla bağlantısı kesilmiştir.”

Kafamı salladım. “Öyle görünüyor Amiral.”

“Peki ya birliklerinin morali nasıl?”

Düşünüyordum. “Tüm askerler gibi homurdanıyorlar. Ama Mısır’ı daha yeni fethettiler. Sanırım Brueys’i fethetmiş denizciler gibi hissediyorlardır.”

Nelson kafasını salladı. “Doğru. Kara ve deniz. Deniz ve kara. Askerlerinin sayısı nedir?”

Omuzlarımı silktim. “Ben bir asker değilim. Onun az kayıp verdiğini biliyorum.”

“Anladım. Peki ya erzak?”

“Mısır’dan temin ediyor.”

Eliyle masaya vurmuştu. “Kahretsin! Bu tıpkı bir istiridye bulmaya benzeyecek!” Gören gözüyle bana baktı. “Evet, sen ne bilmek istiyorsun?”

Gerçekten ne bilmek istiyordum? Hâlâ öldürülmemiş olmam aptalca bir şanstı. Bonapart benden hâlâ kafamı kurcalayan bir gizemi çözmemi bekliyor, arkadaşım Talma Astiza’dan kuşkuluyor, bir Arap katil yatağıma daha fazla yılan bırakmayı istiyor ve tüm bunlara ek olarak dünyayı ya da Tanrı’yı ya da kim bilir neyi temsil etmek için taştan inşa edilmiş büyük bir piramit yığını öylece duruyordu. Tüm bunları bırakıp kaçmak için şansım buradaydı.

Ama henüz madalyonun ne işe yaradığını bulamamıştım değil mi? Belki hazineden bir parça alabilir ya da gizemli bir gücü paylaşabilirdim. Ya da onu Mısırlı Ayini’nin delilerinden ve Apofis yılan kültüründen uzak tutabilirdim. Ayrıca bir kadın da beni bekliyordu.

“Ben bir strateji uzmanı değilim Amiral ama belki de bu savaş her şeyi değiştirecektir” dedim. “Haberleri alınca Bonapart’ın nasıl tepki vereceğini bilemeyiz. Ben, belki de, buna dayanabilirim. Fransızlar benim Smith’le olan bağlantımdan habersizler.” Geri dönmek mi? Savaş ve ölmek üzere olan çocuk beni derinden sarsmıştı. Benim de bir görevim vardı ve bu görev de Astiza ile madalyona geri dönmekti. Sonuçta, başladığım şeyi bitirmeliydim. “Bonapart’a durumu anlatırım ve eğer anlattıklarım onu etkilerse, gelecek aylarda elimden geleni öğrenip size rapor verebilirim.” Aklımda bir plan oluşmuştu. “Ekim sonunda kıyının açıklarında bir görüşme yapabiliriz belki. Ayın yirmi birinden sonra.”

“Smith’in o zamana kadar burada olması planlanıyor” diye kafasını salladı Nelson.

“Ve siz bununla ilgileniyor musunuz?” diye sordu Hardy.

“Kahire’de kendime göre halletmem gereken işlerim var. Sonra tarafsız bir limana geçmek istiyorum. *L’Orient*’ten sonra yeterince savaş gördüğüme inanıyorum.”

“Rapor vermeden önce üç ay istiyorsunuz?” diye itiraz etti Nelson.

“Bonapart’ın harekete geçmesi ve yeni planları hazırlaması o kadar zaman alabilir.”

“Tanrı aşkına” diye itiraz etti Hardy, “bu adam düşmanın amiral gemisinde çalışıyordu ve şimdi de sahile götürülmek istiyor?”

Ben, elinde yüzük olsun ya da olmasın, onun söylediklerinin tek bir kelimesine bile inanmıyorum.”

“Çalışmadım. Gözlemledim. Bir atış bile yapmadım.”

Nelson, yüzüğümlle oynayarak, düşünüyordu. Sonra yüzüğü uzattı. “Anlaştık. Senin bir fark yaratamayacağın kadar gemi batırdık. Boney’e tam olarak gördüklerini anlat; onun lanetlendiğini bilmesini istiyorum. Yine de, bizim Korsikalıyı Mısır’dan çıkarmak için bir ordu toplamamız aylar alacaktır. Bu sırada da senin onun gücünü hesaplamayı ve tutumunu değerlendirmeni istiyorum. Eğer teslim olmasıyla ilgili bir ipucu varsa, bundan hemen haberim olmalı.”

Napolyon da pes etmek için sizin kadar istekli Amiral, diye düşündüm ama söylemedim. “Beni kıyıya götürebilirseniz...”

“Önce bir şeyler ye ve uyu. Aceleye gerek yok Gage, çünkü ilk haberlerin senden önce ona ulaştığından eminim. Savaşta hemen önce İskenderiye’ye süzülen bir korveti takip ettik ve güvertedeki diplomatın bizim zaferimizi seyredecek yüksek bir yerde olduğundan da eminim. O çoktan yola çıkacak birine benziyordu. Adı neydi Hardy?”

“Raporlarda Silano diye geçiyordu.”

“Evet, doğru” dedi Nelson. “Talleyrand’ın Alessandro Silano adındaki oyuncağı.”

On dördüncü bölüm

Bu sinir bozucu haberleri öğrendiğimde aklıma gelen ilk şey, *L'Orient*'ın infilak ettiğine dair bilgiler İskenderiye'ye ulaştığında benim ölmüş olacağımı düşünecek Talma'yla buluşmaktı. Silano burada nuydu? Bonapart'ın bahsettiği "yardım" bu muydu?

Tahrip olan İngiliz filosu, İskenderiye limanındaki onarılmış kaleleri sağlamlaştırmaya çalışmıyordu. Onun yerine ablukaya alınmış limanda devriye geziyorlardı. Bir Arap şalupası ise beni Abukır Koyu'nda kıyıya bıraktı. Arap davları ve felukaları enkazları gözden geçirmek ve ölülerin değerli şeylerini çalmak için suyu temizlediklerinden kimse benim karaya çıktığımı farkına varmamıştı. Fransız ve İngiliz şalupaları da geçici bir ateşkes sayesinde ölü bedenleri topluyorlardı, kıydaysa yaralı askerler basit tente korunakların altında inleyerek yatıyorlardı. Diğerleri gibi perişan görünerek sahile çıktığımda, bazı yaralıların mermilerle delinmiş bir yelkenin gölgesine taşınmasına yardım ettim ve sonra İskenderiye'ye doğru gitmeye çalışan Fransız denizcilerden oluşan düzensiz kabileye katıldım. Hepsi de yenilgi yüzünden asık suratlıydılar, alçak sesle İngilizlerden intikam alacaklarına yemin ediyorlar fakat aynı zamanda karaya çıkmış oldukları için ümitsiz görünüyorlardı. Bu bir toz sütunu içinde, uzun ve sıcak bir yürüyüşü, durup geriye baktığımda hâlâ yanmakta olan Fransız gemilerinin sahile çekildiği yerden bir duman bulutu yükseliyordu. İlerlerken uzun süre önce yok olmuş uygarlıkların yıkıntılarını da geçiyorduk. Bir heykelin başı yana devrilmişti. Bir masa kadar büyük bir ayağın balkabağı kadar büyük parmakları yıkıntıların arasından çıkıyordu. Biz, geçmişin enkazlarının üzerinde ilerleyen bir enkazdık. Şehre geceyarısından önce ulaşmanuştım.

İskenderiye rahatsız edilmiş bir kovan gibi vızıldıyordu. Tal-

ma'nın, fırsatçı bir tacir tarafından otele dönüştürülmeden önce ölü bir Memluk beyinin malikânesi olan bir yerde kaldığını öğrenmeden önce konaklama yerlerini tek tek gezmiş, herkese kısa boylu, mucize ilaçlara ilgi duyan gözlüklü bir Fransız görüp görmediğini sormuştum.

"Hasta gibi görünen mi?" diye cevap verdi mal sahibi. "Çantasını ve ilaçlarını almadan ortadan kayboldu."

Durum iyi görünmüyordu. "Benim için, Ethan Gage için bir şey bıraktı mı?"

"Siz onun arkadaşı mısınız?"

"Evet."

"Bana yüz frank borcu var."

Talma'nın borcunu ödedim ve onun valizlerini kendiminmiş gibi alarak gazetecinin Kahire'ye gitmiş olmasını ümit ettim. Gemiye binip gitmediğinden emin olmak için rıhtımları kontrol ettim. "Arkadaşım Talma'nın kendi başına bir yere gidecek hali yok ya" dedim endişeyle Fransız liman müfettişine. "O maceracı bir tip değildir."

"O zaman Mısır'da ne işi var?"

"Hastalıkları için bir tedavi yolu arıyor."

"Aptal. Almanya'daki sulardan almalıydı."

Bu görevli Kont Silano'nun Mısır'a geldiğini doğrulamış ama Fransa'dan gelmediğini söylemişti. Kont aslında Suriye sahilinden gelmişti. Söylenenlere göre eşya dolu iki devasa bagaj, altın zincire bağlı bir maymun, sarışın bir metres, bir sepette duran bir kobra, kafeste bir domuz ve dev gibi bir zenci korumayla gelmişti. Sanki bunlar yeterince kuşku uyandırmıyormuş gibi, bir de uçuşan bir Arap giysisine sarı bir kuşak, Avusturya'ya özgü süvari çizmeleri ve Fransızların ince kılıcını eklemişti. "Ben Mısır'ın gizemlerini çözmek için buradayım!" diye görevimi bildirdim. Fransız filosunun enkazı üzerine doğan güneşin karşısında hâlâ sesleri duyulan top atışları arasında Silano bir deve konvoyu oluşturmuş ve Kahire'ye doğru yola çıkmıştı. Talma onunla gitmiş olabilir miydi? Bu olasılık dışıydı. Yoksa Antoine casusluk yapmak için kontu takip mi ediyordu?

Rosetta'ya giden bir süvari devriyesine katıldım ve sonra bir tekneye binerek Kahire'ye doğru yola çıktım. Başkent bu mesafeden bakıldığında Abukir'deki felaketten sonra hiç değişmemiş gibiydi, fakat kısa süre sonra felaket haberlerinin oraya gerçekten benden önce ulaştığını öğrenmiştim.

"Sanki bir ipe tutunmuş gibiyiz" dedi beni Napolyon'un karar-

gâhuna götüren bir çavuş. “Şurada Nil ve onu takip eden dar bir yeşillik ile diğer tarafta da boş çölden başka bir şey yok. Kumlara düştüğün anda seni düğmelerin için öldürebilirler. Bir köyde garnizon kurarsın ve nefesborunu kesen bir bıçakla uyanabilirsin. Bir kadınla yatarsın ve içkine zehir katıldığını ve toplarının kesildiğini görebilirsin. Bir köpeği seversin ve kuduz olma riski taşıyabilirsin. Sadece iki yöne gidebiliriz, üç değil. Bu ip bizi asmak için mi?”

“Fransızlar artık giyotin kullanıyorlar” diye aptalca bir espri yapmıştım.

“Ve Nelson çoktan kafamızı kesti bile. Kahire’de çırpınan bedenden de işte burada.”

Kendisi, yani aklı, mücadeleye devam ederken İngiliz amiralin bizim ayaklarımızı kesmesini tercih eden Bonapart’ın bu benzetmeden hoşlanmayacağını düşünüyordum. Karargâhında ona haberleri verdiğimde tüm suçu Brueys’e atıp atmama konusunda düşünürken –“Neden Korfu’ya gitmemiş?” – temel stratejik konumda değişiklik olmadığında ısrar ediyordu. Fransa hâlâ Mısır’ın efendisiydi ve Doğu Akdeniz ülkelerini vurabilecek bir uzaklıktaydı. Hindistan şu anda uzak görünse de, Suriye baştan çıkarıcı bir hedef olmaya devam ediyordu. Mısır’ın zenginliği ve işgücü kısa süre sonra kullanılacaktı. Mısırlı Hristiyanlar ve dinlerinden dönen Memluklar Fransız kuvvetlerine alınıyordu. Develerden oluşan bir kolordu çölü seyredilebilir bir deniz haline getirecekti. Yeni İskender olan Napolyon’la fetih devam edecekti.

Tüm bunları kendini ikna etmek için tekrar ettikten sonra bile Bonapart kara kara bir şeyler düşündüğünü saklayamıyordu. “Brueys cesaret gösterdi mi?” diye sordu.

“Bir top güllesi amiralin bacağını kopardı ama o yerinden hiç ayrılmadı. Bir kahraman olarak öldü.”

“Güzel. En azından fazla söze hacet yok.”

“Kaptan Casabianca ve oğlu da onun gibi davrandılar. Güverte alev almıştı ve onlar gemiyi terk etmeyi reddettiler. Fransa uğruna ve görevleri için öldüler General. Çatışma her iki türlü de devam edebilirdi. Ama *L’Orient* patladığında...”

“Tüm Malta hazinesi yok oldu. Kahretsin! Ve Amiral Villeneuve kaçtı mı?”

“Gemilerinin çatışmaya girmesine imkân yoktu. Rüzgâr onlara karşı esiyordu.”

“Ve sen de hayatta kaldın.” Bu gözlem biraz hırçındaydı.

“Ben iyi bir yüzücüyüm.”

“Öyle görünüyor. Öyle görünüyor. Sen her koşulda hayatta kalan birisin Gage değil mi?” Çap pergelleriyle oynuyor ve bir taraftan da yan gözle bana bakıyordu. Seninle ilgili yeni bir haber var. Seni Paris’ten tanıdığını söyleyen Kont Silano geldi. Antikalara duyduğun ilgiyi paylaşıyor ve kendi araştırmasını yapıyor. Ona senin gemiden bir şeyler getireceğini söyledim, o da parçayı incelemek istediğini belirtti.

Silano’yla bilgi paylaşacak değildim. “Korkarım takvim savaş sırasında kayboldu.”

“*Mon dieu*. Bundan hiç iyi bir şey çıkmayacak mı?”

“Bu arada İskenderiye’de kaybolan Antoine Talma’nın da izini kaybettim. Onu gördünüz mü General?”

“Gazeteci mi?”

“Bildığınız gibi, zaferlerinizin önemini vurgulamak için epey uğraşmıştı.”

“Tıpkı benim o zaferleri kazanmak için epey uğraştığım gibi. Fransa’da dağıtılmak üzere biyografimi yazması için ona güveniyorum. İnsanların burada gerçekten neler olup bittiğini öğrenmeye hakları var. Ama hayır, ben otuz beş bin adamı tek tek takip edemem. Arkadaşınız eğer kaçmadıysa ortaya çıkacaktır.” Bizlerden bazılarının seferden gizlice kaçacağı fikri Bonapart’ı içten içe kemiriyor gibiydi. “Piramitleri ve şu kolyeni anlama konusunda herhangi bir ilerleme kaydettin mi?”

“Takvimi inceledim. Elverişli tarihleri gösterebilir.”

“Ne için?”

“Bilmiyorum.”

Çap pergellerini kapatmıştı. “Senin yararlılığın konusunda kuşkuya düşmeye başlıyorum Amerikalı. Silano bana senin araştırdığın şeyle ilgili önemli dersler, askeri dersler olabileceğini söylüyor.”

“Askeri dersler mi?”

“Eski güçler. Dünyanın geri kalanı kulübelerde yaşarken Mısır şaheserler inşa ederek, binlerce yıldır rakipsiz olmuştur. Nasıl? Neden?”

“Biz bilimadamlarının üzerinde durmaya başladığı soru da bu” dedim. “Elektrikle ilgili eskiye dair herhangi bir kayıt olup olmadığını bulmaya çalışıyorum. Jomard, Mısırlıların devasa inşaat bloklarını hareket ettirmek için elektriği kullanmış olabileceklelerinden şüpheleniyor. Ama henüz onların hiyerogliflerini okuyamadığımız için ve her şey yarısına kadar kuma gömülü olduğundan henüz piramitlerde yeteri kadar zaman geçiremedik.”

“Biz de tam bunu düzeltmek üzereydik. Piramitleri bizzat kendim inceleyeceğim. Ama önce, bu geceki ziyafetime katılacaksın. Alessandro Silano ile görüşmenin vakti geldi.”

Astiza'yı gördüğümde hissettiğim rahatlığa kendim bile şaşır-mıştım. Belki de bunun nedeni bir başka korkunç savaştan canlı kurtulmak ya da Talma'yla ilgili endişelerim ya da Fransız çavuşun Mısır'daki durumumuzla ilgili iç karartıcı tahminleri ya da Silano'nun Kahire'de ortaya çıkması ya da Bonapart'ın araştırmalarındaki gelişmelerle ilgili sabırsızlığıydı; her ne ise kendimi çok yalnız hissediyordum. Ben, fazlasıyla yabancı bir ülkede yabancı bir orduyla karaya çıkmış bir Amerikalı sürgünden başka neydim? Tek sahip olduğum yoldaşım olan bu kadındı –yakınlaşma-lardan uzak duran– ve onunla paylaşma konusunda riske girmeyeceğim gizli bir tahminle, arkadaşım olmuştu. Yine de Astiza'nın geçmişi o kadar belirsizdi ki, kendi kendime onu gerçekten tanıyıp tanımadığımı sormak zorunda kalıyordum. Beni karşıladığında saklı kalan herhangi bir duyguyu açığa vuran bir işaret aramış-tım ama o sadece yaralanmadan dönmüş olduğum için mutlu gö-rünüyordu. O ve Hanok ilk ağızdan duyacakları haberleri dinle-mek için hevesliyediler, çünkü Kahire bir dedikodu kazanı haline gelmişti. Onun hızı konusunda duyduğum kuşkular Fransızcası-nın ne kadar çabuk geliştiğini anlayanca ortadan kalkmıştı.

Hanok ve Eşref henüz Talma'dan hiçbir haber alamamışlardı, fakat Silano'yla ilgili anlatacak çok şeyleri vardı. Silano maiyetiy-le beraber Kahire'ye gelmiş, Fransız kolordolarındaki bazı mason subaylarla temasa geçmiş ve Mısırlı mistikler ve büyücülerle gö-rüşmüştü. Bonapart ona başka bir Memluk beyinin olan güzel bir ev ayarlamıştı, o eve gece ve gündüz her saatte gidip gelen çok sayıda insan görülmüştü. Söylenenlere göre Silano, General De-saix'e, Nil'in yukarısına gönderilmesi planlanan Fransız birlikleri hakkında sorular sormuştu.

“Geçmişin sırları konusunda açgözlü olan adamları yönetiyor” diye ekledi Astiza. “Kendisi için Bedevi katillerden oluşan bir muhafız grubu oluşturduktan sonra Bin Sadr tarafından ziyaret edil-di ve sarı saçlı fahişesiyle güzel bir araba içinde etrafta geziniyor.”

“Onun senin hakkında sorular sorduğuyla ilgili söylentiler de var” diye ekledi âlim. “Herkes senin Abukîr'de kapana kısılip kısılmadığını merak ediyordu. Takvimi getirebildin mi?”

“Kaybettim ama kaybetmeden önce incelemek için fırsatım ol-du. Sadece tahmin yürütüyorum ancak halkaları bana madalyon

ve piramitleri hatırlatan şekilde sıraladığımda, takvimin sonbahar ekinoksundan sonraki ayın bir tarihini, 21 ekim, gösterdiğini fark ettim. O günün Mısır için bir önemi var mı?”

Hanok düşünüyordu. “Tam olarak değil. Gündönümü, ekinoks ya da Nil yükselmeye başladığında kutlanan Yeni Yılın anlamları vardır ama o tarihle ilgili herhangi bir şey bilmiyorum. Belki de eskiden kutsal bir gündü ama öyleyse bile bugün anlamını yitirmiştir. Yine de kitaplarıma bakacağım ve benden daha akıllı bazı imamlara da bu tarihten bahsedeceğim.”

“Peki madalyondan ne haber?” diye sordum. Ondan bu kadar uzun süre ayrı kaldığım için tedirgin hissetmeme rağmen aynı zamanda onu Abukir Koyu'na götürerek tehlikeye atmadığıma da seviniyordum.

Âlim madalyonu getirdiğinde altın parıltısı bana tanıdık ve güven verici gelmişti. “Bu madalyonu inceledikçe, onun daha da eski olduğuna, daha eski olduğunu düşündükçe Mısır'ın çoğundan da eski olduğuna inanmaya başladım. Üzerindeki semboller, piramitlerin inşa edildiği eski zamanlara gidiyor olabilir. Bu madalyon o kadar eski ki, o dönemden hiçbir kitap kalmamıştır ama Kleopatra'dan bahsetmen beni düşündürmüştü. O, piramitlerden üç bin yıl sonra yaşamış Ptolemaios hanedanından biriydi ve Mısırlı olduğu kadar Yunanlıydı da. Sezar ve Antonius ile hayatını paylaştığında, Roma dünyası ile eski Mısır arasındaki en büyük son bağlantı olmuştu. Efsaneye göre yeri bilinmeyen, Hathor ve İsis'e, yani annelik, aşk ve bilgelik tanrıçalarına adanmış bir tapınak vardır. Kleopatra onlara tapardı.”

Bana tanrıçaların resimlerini gösterdi. İsis, yüksek başlığıyla geleneksel anlamda güzel bir kadına benziyordu ama Hathor, ince uzun yüzü ve çıkıntı yapan inek kulaklarıyla biraz acayıptı. Hoş görünmesine karşın gösterişsizdi.

“Tapınak muhtemelen Ptolemaioslar zamanında yeniden inşa edilmişti” dedi Hanok, “ama aslı yeniden inşa edilenden çok daha eskidir, belki de piramitler kadar eskidir. Efsane bu tapınağın, o zamanlar kuzeyi gösteren Drago yıldızına yönelik olduğunu iddia eder. Eğer öyleyse, sırrın iki alan arasında paylaşılmış olması gerekiyor. Bir bulmaca ya da bir tapınağa ya da bir kapıya –bu madalyonun işaret edebileceği bir şeylere– ulaşmaya çalıştım ve böylece Ptolemaioslar'a özgü metinleri birleştirmeye başladım.”

“Ve?” Âlimin bu bulmacadan keyif aldığını görebiliyordum.

“İsis için yapılmış, Kleopatra tarafından şereflendirilmiş, küçük bir tapınakla ilgili eski bir Yunan referansı buldum, o şöyle

diyor, 'Min'in asası hayatın anahtarıdır.'"

"Min'in asası mı? Asa, yılanbaşı bir asa, Bin Sadr'da var. Min kim?"

Astiza gülümsedi. "Tıpkı tanrıça Ma'at ya da Mut'un adının İngilizce 'mother' sözcüğünün kökenini oluşturması gibi tanrı Min'in adı da İngilizce 'man' sözcüğünün kökenini oluşturur. Min'in asası Bin Sadr'ın asası gibi değildir."

"Başka bir resim daha var." Hanok kitabı bana uzattı. Dik duran, özellikle bir yeri göze çarpan kel bir adam resmi vardı; son derece uzun, sert ve yukarı doğru kalkmış bir erkeklik organıydı bu.

"Saratoga'nın ruhları adına. Bunları kiliselerine mi koyuyorlardı?"

"Bu sadece insan doğası" dedi Astiza.

"Epeyce gelişmiş bir insan doğası olduğunu söyleyebilirim." Sesimden ona imrendiğimi saklayamamıştım.

Eşref'in yüzünde muzır bir gülümseme vardı. "Mısırlılara özgü bir şeydir Amerikalı arkadaşım."

Ona sert bir şekilde baktım, güldü.

"Hâlâ benimle eğleniyorsun" diye homurdandım.

"Hayır, hayır, Min gerçek bir tanrıdır ve bu da gerçek bir tasvir" diye beni temin etti Hanok, "ama kardeşim bizim halkımızın anatomisini biraz abartıyor. Normalde, 'Min'in asası hayatın anahtarıdır' diye okuduğumda bu sıradan bir cinsel ve efsanevi referans olabilir. Bizim yaradılış hikâyelerimizde ilk tanrımız kendi tohumlarını yutup tükürmüş ve ilk çocukları dışkısından doğmuştur."

"Ne afacanmış ama!"

"Sizin Hristiyan haçınızın atası olan anı da çoğu zaman sonsuz yaşamın bir anahtarı olarak görülür. Ama bir İsis tapınağında neden Min olsun ki? Sık sık Kleopatra tarafından gidilen bir tapınakta ne işi var? 'Anahtar' neden 'öz' sözcüğüne ya da başka bir sözcüğe yeğlenmiştir. Ve ilk cümleden sonra neden 'Mahzen cennete götürecektir' yazıyor?"

"Evet neden?"

"Bilmiyoruz. Ama madalyonun henüz tamamlanmamış bir anahtar olabilir. Piramit cenneti işaret ediyor. O mahzenmezarda ne var? Söylediğim gibi henüz bilmiyoruz ama Silano, Desaix ile beraber Nil'in yukarısıyla, güney bölgesiyle ilgili soruşturmalar yapıyormuş."

"Düşman topraklarına gitmek için mi?"

"Hathor ve İsis'in tapınağı güneyde bir yerlerde."

Bunun üzerine kafa yoruyordum. "Silano eski başkentlerde

kendi başına bazı çalışmalar yapıyor. Belki de sizin bulduğunuz ipuçlarına o da ulaşmıştır. Ama yine bahse girerim madalyona ihtiyacı olacaktır. Madalyonu burada, saklı tutun. Bu geceki şölen-de büyücüyü göreceğim ve eğer konu açılırsa ona madalyonu Abukir Koyu'nda kaybettiğimi söyleyeceğim. Bu hayatın anahtarı konusunda bir yarış halindeyse, bu yalan bizim tek avantajınız olabilir.”

“Şölene gitme” dedi Astiza. “Tanrıçalar bana bizim bu adamdan uzak durmamız gerektiğini söylüyor.”

“Benim küçük tanrım Bonapart ise onunla yemek yemek zorunda olduğumu söylüyor.”

Astiza durumdan rahatsız olmuş görünüyordu. “Ona hiçbir şey söyleme.”

“Araştırmalarım ile ilgili hiçbir şey mi?” İşte gazetecinin bahsettiği konu açılmıştı. “Yoksa seninle ilgili bir şeyler mi?”

Astiza'nın yanakları kızarmıştı. “O senin hizmetkârlarınla ilgilenmiyor.”

“Öyle mi? Talma bana, senin Kahire'deyken Silano'yu tanıdığın konusunda bir şeyler duyduğunu söylemişti. Antoine'ın İskenderiye'ye gitmesinin nedeni Bin Sadr'la değil seninle ilgili sorular sormaktı. Bu Alessandro Silano'yu gerçekten ne kadar tanıyorsun?”

Çok uzun süre sessiz kalmıştı. Sonra “Ondan haberim vardı. O da tıpkı benim gibi eski kültürlerle ilgili çalışmak için Kahire'ye gelmişti. Ama o geçmişi korumak değil ondan faydalanmak istiyordu” diye yanıtladı sorumu.

“Haberin mi vardı?” Hades adına, ben de Çinlilerden haberdardım ama onlarla hiçbir ilgim olmadı. Talma'nın bana ima ettiği şey bu değildi. “Yoksa onun anlatmak istemediğin ve bu kadar gündür benden sakladığın yönlerinden mi haberdardın?”

“Günümüz erkeklerinin asıl sorunu” diye araya girdi Hanok, “çok fazla soru sormaları. Hiçbir gizli şeye saygı duymuyorlar. Bu da sonsuz problemlere neden oluyor.”

“Onun şey olup olmadığını bilmek...”

“Eskiler bazı sırların ve bazı tarihlerin gizli kalmasının daha iyi olduğunu bilirlerdi. Düşmanlarının arkadaşını kaybetmene yol açmalarına izin verme, Ethan.”

Onlar beni seyrederken burnumdan soluyordum. “Ama onun burada bulunmasının bir tesadüf olmadığı kesin” diye ısrar ettim.

“Elbette değil. Sen buradasın Ethan Gage. Ve madalyon da burada.”

“Onu unutmak istiyorum” diye ekledi Astiza. “Ona dair hatırla-

dığım şey gördüğünden daha da tehlikeli olduğu.”

Afallamıştım, ancak onların özel ayrıntılardan bahsetmeyecekleri de açıktı. Belki de ben olanlardan daha fazlasını hayal ediyordum. “Neyse, Fransız ordusunun göbeğinde bize herhangi bir zarar veremez değil mi?” demiştim sonunda bir şeyler söylemiş olmak için.

“Artık bir ordunun ortasında değil, Kahire’nin bir ara sokağındayız” dedi Astiza, tedirgin görünüyordu. “Savaşla ilgili haberleri duyunca senin için çok korkmuştum. Sonra da Kont Silano’nun haberi geldi”

Bu nezaketle karşılık verilebilecek bir fırsattı ama kafam çok karışmıştı. “Şimdi geri geldiğime göre ve baltam ile tüfegim de olduğu için” dedim yine bir şeyler söylemiş olmak için, “Silano’dan korkmuyorum.”

Astiza içini çekti, yasemin kokusu sarhoş ediciydi. Yürüyüşün acımasız koşullarından sonra Hanok’un da yardımıyla, keten ve ipek elbiseleri, kollarını ve boynunu süsleyen eski motifler işli takıları, sürmeyle daha dikkat çekici olan kocaman, ısıltılı gözleriyle bir Mısır güzeline dönüşmüştü. Kleopatra gözleri. Vücudu pazaryerlerinde gördüğüm, merhem ve parfümlerle dolu mermer kavanozların kıvrımlarını hatırlatıyordu. Bana ne kadar uzun zamandır bir kadınla beraber olmadığımı ve onu o anda ne kadar çok istediğimi hatırlatıyordu. Bir bilimadamı olduğum için zihnimi daha yüce ayrıntıların meşgul edeceğini düşünmüştüm ama işler o şekilde yürümüyordu. Yine de ne kadar güvenebilirdim?

“Silahlar büyü karşısında koruma sağlamaz” dedi. “Sanırım yapılacak en iyi şey, seni korumak için bu gece de yatak odanda kalmam. Hanok bunu anlıyor. Senin tanrıçaların korumasına ihtiyacın var.”

İşte ilerleme kaydediyordum. “Israr ediyorsan...”

“Bana fazladan bir yatak hazırlattı.”

Gülüşüm de pantolonum kadar sıkıydı. “Ne kadar düşünceli.”

“Önemli olan bilinmeyene odaklanmak.” Bunu şefkat duyarak mı söylemişti, yoksa işkence niyetiyle mi? Belki de kadınlarda bu ikisi aynı şeydi.

Kayıtsız davranmaya çalışıyordum. “Sadece bir sonraki yılını öldürecek kadar yakınımda olduğundan emin ol.”

Zihnim ümit ve öfkenin yol açtığı karmaşayla meşgul bir halde –bir kadına duygusal anlamda bir şeyler hissetmenin olağan tehlikesi– Bonapart’ın ziyafetine gitmişim. Ziyafetin amacı kıdemli subaylarına Mısır’daki konumlarının hâlâ sağlam olduğunu ve bu

durumdan birliklerini de haberdar etmelerini hatırlatmaktı. Son donanma felaketine rağmen Fransızların tıpkı daha önce yaptıkları gibi yemeklerden keyif alarak sakince davranabildiklerini Mısırlılara göstermek de önemliydi. 21 eylülün sonbahar ekinoksu olan tahminimdeki takvim tarihinden bir sonraki ay gerçekleşecek Devrim'in yıldönümünü kutlayarak halkı etkilemekle ilgili planlar hazırlanıyordu. Törende bando müziği ve at yarışları yer alacak, Conté'nin gazlı balonlarından biri uçurulacaktı.

Ziyafet mümkün olduğu kadar Avrupa tarzında hazırlanmıştı. Kimsenin Müslüman geleneğindeki gibi yerlerde oturmaması için sandalyeler toplanmıştı. Çin porselenleri, şarap ve su kadehleri, gümüş takımlar paketlenmiş, çöl boyunca tıpkı fişekler ve toplar gibi titizlikle taşınmışlardı. Sıcak havaya rağmen mönude her zamanki gibi çorba, et ve sebzeler ile anavatana özgü salata vardı.

Silano ise tüm bunlarla çelişki yaratacak şekilde bizim doğubilimcimizdi. Ortasında G harfi olan bir pergel ve kareden oluşan mason sembolünü görünür biçimde taktığı bir elbise ve türbanla gelmişti. Talma bu tip bir benimseme durumunda burnundan soluyor olurdu. Dört parmağında yüzükler, bir kulağında küçük bir halka vardı ve ince kılıcının kınında kırmızı mine üzerine altın telkâri işlenmişti. İçeri girdiğimde masadan kalkıp selam vermişti.

"Mösyö Gage, Amerikalı! Bana Mısır'da olduğunuz söylenmişti ve şimdi bu doğrulandı! Hatırlarsanız en son kâğıt oyunu sırasındaydık arkadaşlarımızdan keyif almıştık."

"En azından ben keyif almıştım. Hatırladığım kadarıyla kazanmıştım."

"Ama elbette, birisinin kaybetmesi gerekir! Yine de asıl zevk oyunun kendisidir değil mi? Kesinlikle karşılayabileceğim bir eğlence masrafıydı." Gülümsedi. "Kazandığınız madalyonu da bu sefere getirdiğiniz doğru mu?"

"Madalyonu ve Paris'teki zamansız bir ölümü."

"Bir arkadaşınız mıydı?"

"Bir fahişeydi."

Onu bir türlü sinirlendiremiyordum. "Aman tanrım. Bunu anlamış gibi yapamayacağım. Ama siz ne de olsa bir bilimadansınız, elektrik ve piramitler konusunda bir uzmansınız, bense yalnızca bir tarihçiyim."

Masadaki yerimi aldım. "Her iki konuda da mütevazı bilgilere sahibim sanırım. Ben bu sefere dahil edilmekten onur duyuyorum. Bana da sizin bir büyücü, bir kültün dini lideri ve Cagliostro'nun Mısırlı Ayini'nden olduğunuz söylendi."

“Belki de siz benim ve ben de sizin yeteneklerinizi abartıyoruz. Ben gelecek için yanıtlar bulacağımı umduğum geçmişin sıradan bir öğrencisiyim. Mısırlı rahiplerin bildikleri şimdiye kadar kayıp mıydı? Bizim kurtarışımız Batı’nın teknolojisini Doğu’nun bilgeliğiyle birleştirmek için bir yol açmıştır.”

“Neyin bilgeliğini Kont?” diye konuşmuştu ağzı yiyeceklerle dolu olan General Dumas. Tıpkı ata bindiği gibi, dörtmala yemek yiyordu. “Ben bunu Kahire’nin sokaklarında görmüyorum. Âlimler de, ister bilimadamları ister büyücü olsunlar, henüz pek bir şey elde edemediler. Yiyorlar, konuşuyorlar ve bir şeyler karalıyorlar.”

Subaylar gülüyordu. Akademisyenler ise kuşkuyla bakıyordu, askerlere gelince, bilimadamlarının manasız hedefleri izleyerek orduyu Mısır’da kalmaya mecbur ettiğini düşünüyorlardı.

“Bu bilimadamlarımıza haksızlık olur General” dedi Bonapart onu düzelterek. “Monge ve Berthollet nehirdeki savaşta hayati önem taşıyan bir top atışı gerçekleştirmişlerdi. Gage uzun tüfeğiyle ne kadar iyi bir nişancı olduğunu kanıtladı. Bilimadamları savaş sırasında piyadelerle beraber düzenlerin içinde yer aldılar. Yel değirmenleri, kanallar, fabrikalar ve dökümhanelerle ilgili planlar da hazırlanıyor. Conté balonlarından birini hazırlıyor! Biz askerler kurtuluşu başlatırız ama onu tamamlayanlar âlimlerdir. Biz bir savaş kazanırız, fakat onlar akli fethederler.”

“O halde onları burada bırakıp eve dönelim” diyen Dumas tekrar tavuk budunu yemeye devam etti.

“Eski rahipler de aynı şekilde yararlıydılar” dedi Silano sakince. “Onlar şifacı ve kanun yapıcılardı. Mısırlıların hastaları iyileştirmek, bir sevgilinin kalbini kazanmak, şeytanı uzaklaştırmak ve zengin olmak için büyülerini vardı. Biz Mısırlı Ayini’nin üyeleri olarak hava koşullarını etkileyen, zarar görmeyi engelleyen ve ölmek üzere olanları iyileştiren büyülere tanık olmuşuzdur. Artık uygarlığın beşiğini kontrol ettiğimize göre, umuyorum, belki daha fazlasını da öğrenilebiliriz.”

“Büyücülüğü destekliyorsunuz” diye uyardı Dumas. “Ruhunuza dikkat edin.”

“Öğrerunek büyücülük değildir. Askerlerin ellerine silahlar verir.”

“Silahlar ve kılıçlar şu ana kadar yeterince iyi iş gördüler.”

“Peki, barut simya üzerine deneyler yapılırken bulunmamış mıydı?”

Dumas geçirerek yanıt vermişti. General çok iri, hafif sarhoş ve öfkeli bir adamdı. Belki de benim için Silano’nun icabına bakabilirdi.

“Ben sadece elektrik gibi görünmeyen güçlerle bağlantıyı savunuyorum” diyen Silano bana kafasını sallayarak sakince konuşmaya devam etti. “Sadece kehribarı ovalayarak görebildiğimiz bu gizemli güç nedir? Dünyayı canlandıran enerjiler var mıdır? Temel elementleri daha değerli elementlere dönüştürebilir miyiz? Cagliostro, Kolmer ve Aziz Germain gibi akıl hocaları öncülük etmişlerdir. Mösyö Gage büyük Franklin’in kavradıklarını uygulayabilir...”

“Ha!” diye araya girdi Dumas. “Cagliostro’nun bir sahtekâr olduğu birçok ülkede ortaya çıkmıştı. Kötülöklere karşı dayanıklı mı?” Elini ağır süvari kılıcına koydu ve çekmeye başladı. “*Buna karşı bir büyü kullanın.*”

General daha kılıcının çekemeden bir hareketlilik olmuş ve Silano kılıcının ucunu generalin yumruğuna dayamıştı. Bu sanki bir sinekkuşunun kanat çırpmasını andıran bir hareketti ve Silano’nun hızla çektiği kılıcının çizdiği yay bir hava dalgasına yol açtı. “Basit bir düelloyu kazanmak için büyüye ihtiyacım yok” dedi Kont sessiz bir uyarıyla.

Oda, Kont’un hızı karşısında duyduğu şaşkınlıkla tamamen sessizliğe bürünmüştü.

“Her ikiniz de kılıçlarınızı yerine koyun” diye emretti sonunda Napolyon.

“Elbette.” Silano kılıcını çektiği kadar hızlı bir hareketle tekrar kınına koymuştu.

Dumas sinirlenmiş ancak kılıcının tekrar kınına girmesine izin vermişti. “O halde siz de bizim gibi çeliğimize güveniyorsunuz” diye mırıldandı.

“Benim diğer güçlerime meydan mı okuyorsunuz?”

“Onları görmek isterim.”

“Bilim ruhu kuşkucu bir testtir” dedi kimyager Berthollet ona katılarak. “Büyü yaptığını iddia etmek ve bunu gösterebilmek ayrı şeylerdir Kont Silano. Sizin araştırmacı ruhunuza hayranlık duyuyorum ama sıradışı iddiaların sıradışı kanıtlara ihtiyacı vardır.”

“Belki de piramitleri yerinden oynatmam gerekir.”

“Eminim bu hepimizi etkileyecektir.”

“Yine de bilimsel keşif deney ve kanıtın yer aldığı ağır bir süreçtir” diye devam etti Silano. “Tıpkı büyü ve eski güçlerde olduğu gibi. Piramitleri hareket ettirmeyi, mermilere karşı dayanıklı olmayı ya da ölümsüzlüğü ben de istiyorum, ancak şu anda ben de tıpkı siz bilimadamları gibi basit bir araştırmacıyım. Roma, İstanbul ve Kudüs’ten sonra araştırmalar yapmak için Mısır’a kadar

bu uzun yolculuğu yapmanın nedeni de budur. Oradaki Amerika-lıda araştırmam için yararlı olacak bir madalyon var, tabii eğer incelememe izin verirse.”

Bütün başlar bana doğru dönmüştü. Kafamı salladım. “Madalyon arkeolojik bir kalıntı, büyüyle ilgili değil ve kesinlikle simya deneyleri için de değil.”

“İncelemek için dedim.”

“Bunu gerçek bilimadamları zaten yapıyorlar. Onların güvenilir yöntemleri var. Mısırlı Ayini güvenilir değil.”

Kontta, bir öğrencisi tarafından hayal kırıklığına uğratılmış bir öğretmenin bakışı vardı. “Bana yalancı mı diyorsunuz Mösyö?”

“Hayır, ben size yalancı diyorum” diye araya girdi Dumas elindeki kemiği yere atarak. “Bir sahtekâr, bir ikiyüzlü ve bir şarlatan. Benim büyücüler, simyacılar, bilimadamları, çingeneler ya da rahiplerle bir işim yok. Buraya tıpkı bir Marsilya şaklabanı gibi elbise ve türbanla geliyor, büyüden bahsediyorsunuz fakat ben sizin tıpkı bizler gibi etinizi kestiğinizi görüyorum. Elinizdeki o ufak iğneyi istediğiniz kadar sallayabilirsiniz ama bunu gerçek kılıçlara karşı gerçek savaşlarda görelim bir de. Ben savaşan ya da bir şeyler inşa eden adamlara saygı duyarım, konuşan ve hayaller kuran adamlara değil.”

Silano'nun gözlerinde artık tehlikeli bir rahatsızlığın emareleri parlıyordu. “Benim şerefim ve onurumdan kuşku duyduunuz General. Belki de size meydan okumam gerekiyordur.”

Oda olabilecekleri önceden tahmin etmenin gerginliğiyle çalkalanıyordu. Silano'nun Paris'te, en az iki düşmanını öldürmüş ölümcül bir düellocu olarak ünü vardı. Ama Dumas da bir Calut'tu.

“O zaman belki de sizin meydan okumanızı kabul etmem gerekir” diye kükrediyordu general.

“Düello yasaklanmıştır” dedi Napolyon kısa keserek. “Her ikiniz de bunu biliyorsunuz. Herhangi biriniz buna kalkışırsa, ikini de vurdururum.”

“O halde şimdilik güvendesin” dedi Dumas kontta. “Ama büyülerini bulsan iyi edersin, çünkü Fransa'ya döndüğümüzde...”

“Neden bekleyelim?” dedi Silano. “Daha farklı bir yarışma önerilir miyim? Bilgili kimyagerimiz kuşku duyulan deneylerden bahsetti, bu doğrultuda size bir teklifim var. Yarın akşamki yemek için size Fransa'dan gemiyle getirdiğim ufak bir süt domuzunu vereceğim. Bildiğiniz gibi Müslümanlar domuzu hiçbir şey için kullanmazlar; onun tek sahibi benim. Benim hiçbir gücüm olmadığını ima ediyorsunuz. O halde size yemekten iki saat önce bu

domuzu istediğiniz biçimde hazırlamanız için sunacağım: ızgara, haşlama, fırınlanmış ya da tavada kızartılmış. Servis edilene kadar yanına gelmeyeceğim. Eti dört eşit parçaya bölecek ve bana tercih ettiğiniz kısmı vereceksiniz. Siz de başka bir parçasını yiyeceksiniz.”

“Bu saçmalığın amacı nedir?” diye sordu Dumas.

“Bu yemekten sonraki gün, dört şeyden biri olacak; ya her ikimiz de öleceğiz veya yaşayacağız; ya ben öleceğim, siz yaşayacaksınız; ya siz öleceksiniz ve ben yaşayacağım. Bu dört olasılıktan size üçünü veriyorum ve yemekten sonraki gece sizin öleceğinize ve benim yaşayacağıma beş bin franka bahse giriyorum.”

Masada sessizlik hâkimdi. Dumas rahatsız olmuş görünüyordu. “Bu Cagliostro’nun eski bahis oyunlarından biriydi.”

“Düşmanlarının hiçbirinin kabul etmediği bir bahisti. İlk olmak için işte size bir fırsat General. Yarın akşam benimle yemek yiyecek kadar güçlerimden kuşku duyuyor musunuz?”

“Bir tür hile ya da büyü girişiminde bulunacaksınız herhalde!”

“Benim gösteremeyeceğimi söylediğiniz bir şey. Kanıtlayın.”

Dumas tek tek hepimize baktı. Bir karşılaşmada kendine güvenirdi ama ya bu durumda?

“Düello etmek yasaklanmıştır ama bu bahsi görmek isterim” dedi Bonapart. Yürüyüş sırasında kendisine meydan okumuş bir generale eziyet edilmesinden keyif alıyordu.

“Beni bir aldatmacayla zehirleyecektir, bunu biliyorum.”

Silano kollarını açtı, zaferi kazandığını hissediyordu. “Yemeğe başlamadan önce beni tepeden turnağa arayabilirsiniz General.”

Dumas teslim olmuştu. “Hıh! İsa da olsan şeytan da ya da dünyada kalan son adam da olsan seninle yemek yemezdim.” Sandalyesini geri iterek ayağa kalktı. “Eğer şartsa onun araştırmalarına özen gösterin” diyerek odadakilere seslendi, “ama size yemin ediyorum bu lanet olası çölde eski kayalardan başka bir şey yok. Bu atıp tutanları, ister bu şarlatanı ister Amerikalı sülügü, dinlediğiniz pişman olacaksınız.” Bu sözlerden sonra hızla odadan çıktı.

Silano bize döndü. “Meydan okumamı geri çevirerek namundan daha da akıllı olduğunu gösterdi. Bu da onun arkasında çok büyük şeyler yapacak bir oğul bırakacağı anlamına geliyor sanırım. Bana gelince, ben sadece araştırmalarımı yapmak için izin istiyorum. Ordu nehirden yukarı ilerlediğinde ben de tapınakları bulmak istiyorum. Siz cesur askerlere saygılarımı sunuyorum ve karşılığında da ufak bir şey istiyorum.” Sonra bana döndü. “İş arkadaşı olarak beraber çalışabileceğimizi ümit etmiştim ama görünen o ki rakipmişiz.”

“Ne sizin amaçlarınızı ne de elimdekileri paylaşmak için bir sebep göremiyorum” diye yanıt verdim.

“O halde madalyonu bana sat Gage. Fiyatını söyle.”

“O madalyonu ne kadar çok istersen ben de sana vermemeye daha çok meylediyorum.”

“Kahretsin seni! Bilgi için bir engelsin sen!” Bu son sözcüğü bağırarak elini masaya vurdu ve sanki yüzünden bir maske kayarak düşmüştü. Maskenin ardında, sanki bana amansız bir nefretle bakıyormuşçasına öfke ve ümitsizlik vardı. “Ya bana yardım et ya da en kötüye hazırlıklı ol!”

Monge ayağa fırladı, sert bir uyarıyla ortaya çıkan bir görüntü oluştu. “Ne cüretle Mösyö! Küstahlığınız iyiden iyiye kendini göstermeye başladı. Şu bahsinize şahsen katılmamak için kendimi zor tutuyorum.”

Sonunda tartışmanın kontrolden çıkmasından rahatsız olan Napolyon ayağa kalktı. “Kimse zehirli domuz falan yemeyecek. Hayvanın süngüyle öldürülmesini ve bu gece Nil’e atılmasını istiyorum. Gage, Paris’teki dava listelerinde olmak yerine burada benim sayemde bulunduğunu unutma. Sana elinden gelen her şekilde Kont Silano’ya yardım etmeni emrediyorum.”

Ben de ayağa kalkmışım. “O halde itiraf etmekte tereddüt ettiğim şeyi söylemek zorundayım. Madalyon, Abukir’deki savaşta gemiye çıktığım zaman kayboldu, gitti.”

Masadakiler o anda bir fısıltıya boğulmuş, herkes doğruyu söyleyip söylemediğim üzerine bahse giriyordu. Daha fazla sorun anlamına geleceğini bilmeme rağmen kötü bir üne sahip olmak hoşuma gitmişti. Bonapart kaşlarını çatmıştı.

“Daha önce bundan bahsetmemiştin” dedi Silano şüpheyle.

“Başıma gelen bu talihsizlikten gurur duymuyorum” diye yanıt verdim. “Buradaki subayların senin gerçekten ne kadar açgözlü bir adam olduğunu görmelerini istedim.” Diğerlerine dönerek, “Bu soylu adam gerçek bir âlim değil. Bu adam kâğıt oyununda kaybettiğini tehditler savurarak almaya çalışan öfkeli bir kumarbazdan başka bir şey değil. Ben de bir masonum ve onun Mısırlı Ayini de bizim cemiyetimizin kurallarının bozulmuş bir halidir.”

“Yalan söylüyor” diye kudurmaya başlamıştı Silano. “Madalyon hâlâ onda olmasa Kahire’ye geri gelmezdi.”

“Elbette gelirim. Ben bu seferde, tıpkı Berthollet ve Monge gibi bir yere sahip olan, görevli bir bilimadamıyım. Geri gelmeyen kişi, tam senin geldiğin sırada İskenderiye’de ortadan kaybolan arkadaşım, yazar Talma’dır.”

Silano diğerlerine döndü. “Yine büyü.”

Hepsi güldüler.

“Dalga geçmeyin, Mösyö” dedim. “Antoine’ın nerede olduğunu biliyor musunuz?”

“Eğer sen madalyonunu bulursan, belki ben de Talma’yı bulmana yardım edebilirim.”

“Madalyon kayboldu, sana söylemiştim!”

“Ben de sana inanmadığımı söylemiştim. Sevgili General Bonapart, bu Amerikalının, İngilizce konuşan bu adamın, hangi tarafta olduğunu, nereden biliyorsunuz?”

“Bu çok saçma!” diye bağırırken, içten içe hangi tarafta olmam gerektiğini düşünüyor, aynı zamanda kendi tarafımda—hangi tarafta—sağlamca durmam gerektiğini de düşünüyordum. Astiza’nın söylediği gibi, gerçekten neye inanıyordum? Kanlı hazineler, güzel kadınlar ve George Washington. “Benimle düello edin!” diye meydan okudum.

“Düello olmayacak!” diye bir kez daha uyardı Napolyon. “Yeter! Herkes çocuk gibi davranıyor! Gage, masamdan ayrılabilirsin.”

Ayağa kalkıp selam verdim. “Belki de bu yapılacak en iyi şey olacaktır.” Geri geri giderek kapıdan çıktım.

“Benim ne kadar ciddi bir âlim olduğumu görmek üzeresin!” diye bağırdı arkamdan Silano. Onun Napolyon’la konuştuğunu, “O Amerikalı, ona güvenmemelisiniz. Tüm planlarımızı boşa çıkarabilecek bir adam o” dediğini duydum.

Ertesi gün Eşref, Hanok, Astiza ve ben âlimin çeşmesinin yanında dinlenirken, yemekten ve Silano’nun amacından bahsettiğimizde akşamüstü olmuştu. Hanok hizmetkârlarını sopalarla silahlandırmıştı. Görünürde bir neden olmamasına rağmen, kuşatma altındaymışız gibi hissediyorduk. Silano neden bu kadar uzun bir yol gelmişti? Bonapart’ın bu işten çıkarı neydi? General büyü’nün sahip olduğu gücü de mi istiyordu? Yoksa sadece asılsız merakınız nedeniyle bir tehdidi büyütüyor muyduk?

Yanıt Hanok’un kapısına kısa bir vuruş ve Mustafa’nın kapıya gidip bakmasıyla gelmişti. Hizmetkâr bir ziyaretçiyle değil, bir kavanozla dönmüştü. “Biri kapıya bunu bırakmış.”

Kil rengindeki kap büyüktü, altmış santim yüksekliğindeydi; hizmetkâr onu alçak bir sehpaye taşıyıp koyana kadar kollarındaki kasların gerildiğini gördüğümünden epey ağır bir şeye benziyordu. “Dışarıda kimse yoktu, sokak bomboştu.”

“O nedir?” diye sordum.

“Yağ için kullanılan bir kavanoz” dedi Hanok. “Bir hediye bu şekilde göndermek pek normal bir davranış değil.” Tedbirli görünüyordu ama açmak için ayağa kalktı.

“Bekle” dedim. “Ya bir bombaysa?”

“Bomba mı?”

“Ya da bir Truva atıysa” dedi Yunan efsanelerini Mısır efsaneleri kadar iyi bilen Astiza. “Bir düşman bunu bırakıyor, biz de içeri alıyoruz...”

“Ve içinden cüce askerler mi fırlıyor?” diye sordu dalga geçen Eşref.

“Hayır. Yılanlar.” Astiza İskenderiye’de başıma gelen olayı hatırlanmıştı.

Hanok tereddüt ediyordu.

Eş ayağa kalktı. “Geride durun, ben açarım.”

“Bir sopa kullan” dedi kardeşi.

“Kılıç kullanacağım ve hızlı hareket edeceğim.”

Birkaç adım geride duruyorduk. Eşref bir palanın ucunu kullanarak kavanozun ağzındaki balmumu mührü kırdı ve kapağı açtı. İçinden hiç ses gelmiyordu. Eş silahının ucunu kullanarak hafifçe kaldırdı ve kapağı fırlattı. Yine hiç ses yoktu. Dikkatli bir şekilde öne eğildi ve kılıcını sallayarak... geri çekildi. “Yılan!” diye teyit etti.

Kahretsin. Yeterince sürüngen görmüştüm.

“Ama olamaz” dedi Memluk. “Kavanoz yağla dolu. Kokusunu alabiliyorum.” Tekrar dikkatle geri gelerek içeri karıştırmaya başladı. “Hayır... bir dakika. Yılan ölmüş.” Yüzünde tuhaf bir ifade vardı. “Tanrılar bağışlasın.”

“Ne var?”

Memluklu suratını ekşiterek elini kavanozun içine soktu ve kaldırdı. Elini çıkardığında bir avuç dolusu yılan benzeri sürüngenin pullarıyla kaplanmış yağlı bir saç tutamı görüldü. Eş kolunu kaldırdıkça ölü bir yılanın parçalarıyla sarılmış yuvarlak bir nesne ortaya çıktı. Yağla sulanmış bir insan başı.

Homurdanmıştım. Bu, gözleri açılmış ve hiçbir yere bakmayan arkadaşım Talma’ydı.

On beşinci bölüm

“Talma’yı bana uyarıda bulunmak için öldürdüler” dedim.

“Ama sende olmadığıı söylediğin bir şey için neden arkadaşını öldürdüler? Neden seni öldürmediler?” diye sordu Eşref.

Ben de aynı şeyi düşünüyordum. Zavallı Talma’nın kafasını geçici olarak tekrar kavanoza koyduğumuzda saç yosunları andırıyordu. Bedeninin nerede olabileceğini tahmin etmek istemiyordum.

“Çünkü Gage’e inanmıyorlar” dedi Astiza. “Madalyonun hâlâ mevcut olup olmadığını ve ne anlama gelebileceğini sadece Ethan biliyor. Ona baskı yapmak istiyorlar, öldürmek değil.”

“Bu baskı yapmak için kahrolası kötü bir yöntem” dedim vahşice.

“Onlar kim?” diye sordu Hanok.

“Bedevi, Ahmed bin Sadr.”

“O birinin uşağı, bir efendi falan değil.”

“O halde Silano olmalı. Beni, onu ciddiye almam gerektiği yönünde uyarmıştı. O geldi ve Antoine öldü. Tüm bunlar benim suçum. Talma’dan İskenderiye’de Bin Sadr’ı araştırmasını istemiştım. Talma ya kaçırılmış ya da ne yaptığıı öğrenmek için Silano’yu takip etmiş olmalı. Yakalanmış ve konuşmamıştır. Zaten ne biliyordu ki? Ve onun ölümünün beni korkutması gerekiyor.”

Eş omuzuma dokundu. “O senin nasıl bir savaşçı olduğunu henüz bilmiyor!”

Aslında bir ay boyunca kabuslar görebilecek kadar sıradan bir insandım ama bu gibi anlarda benzeri şeyleri itiraf edemezsiniz. Ayrıca, emin olduğum bir şey varsa o da Silano’nun asla ama asla madalyonumu alamayacağıydı.

“Bu benim hatam” dedi Astiza. “İskenderiye’ye beni araştırmak için gittiğini söylemiştin.”

“Bu onun fikriydi, benim ya da senin değil. Kendini suçlama.”

“Neden merak ettiklerini doğrudan bana sormadı ki?”

Çünkü sorularlara tam olarak yanıt vermediğinden, diye düşündüm. Çünkü bir muamma olmaktan hoşlanıyorsun. Ama ona hiçbir şey söylemedim. Bir süre üzüntülü bir sessizlik içinde oturarak kendimizi suçladık. Bazen insan ne kadar masum olursa, kendini o kadar suçlar.

“Silano kendi bildiğini okursa arkadaşın kaybolacak son kişi olmayacaktır” dedi âlim sonunda ağır bir şekilde.

Bu sanki yaşlı adamın söylediklerinden daha fazlasını biliyor-muş gibi görünmesine neden olmuştu. “Ne demek istiyorsun?”

“Burada senin fark ettiğinden ya da sana anlatılandan daha fazlası tehlikede. Madalyonu daha fazla inceledikçe daha çok korkuyorum ve daha da fazla ikna olmaya başlıyorum.”

“Neye ikna oluyorsun?”

“Madalyon, çok derinlerdeki bir mahzenin kutsal kapısını açmaya yarayan bir tür ipucu ya da anahtar olabilir. İnsanlar tarafından bin yıldan uzun bir zamandır aranmış ve uğruna savaşmış bir parça ne işe yaradığı henüz bilinmediği için Cagliostro ondan haberdar olup burada incelemeler yapana ve aramaya başlanana kadar Malta’da unutulup kalmış. Hak etmeyen kişileri lanetler ve delirtir. Keskin zekâlı kişilerle alay eder. Bu madalyon bir bilmecedir. Kilidi olmayan bir anahtar, hedefi olmayan bir haritadır. Kimse onun neyle ilgisi bulunduğunu hatırlamıyor. Beni bile şaşkına çevirdi.”

“Belki de işe yaramıyordur” dedim ümit ve pişmanlık karışımı bir duyguyla.

“Ya da sonunda zamanı gelmiştir. Eğer bu madalyonla ilgili gerçek bir beklentisi olmasaydı Silano sadece kendi çalışmaları doğrultusunda seni buraya kadar takip etmezdi.”

“Hazine bulmak mı?”

“Eğer hazine varsa tabii. Hazine vardır ve bir de güç vardır. Bu gizemli Avrupalıyı ve sözde Mısırlı Ayini’ni hangisinin harekete geçirdiğini bilmiyorum ama eğer Silano bu kadar çok insanın aradığı şeyi bulursa, sadece ebedi yaşama ve tahmin edilemez servete değil, aynı zamanda dünyanın işleyişi ve düzeniniyle ilgili sırlara da sahip olabilir. Doğru adam bunları inşa edebilir. Yanlış adam ise...”

“Hangi sırları? Sizler gerçekten neyin peşindesiniz ya?”

Hanok içini çekerken, ne söylemesi gerektiğini düşünüyordu. Sonunda yanıt verdi. “Thot’un Kitabı.”

“Neyin kitabı?”

“Thot Mısırlıların bilgelik ve bilgi tanrısıdır” dedi Astiza. “İngilizce kelime olan ‘thought’ bu tanrının adından türemiştir. Yunanlıların Hermes adını verdiği tanrıdan üç kez daha yücedir. Mısır kurulduğunda Thot oradaydı.”

“Bizim ulusumuzun temelleri hâlâ gizemlidir” dedi âlim. “Hiçbir tarih yoktur. Ama Mısır her şeyden önce vardı. Ağır ağır gerçekleşen bir uyanışın efsaneleri yerine, uygarlığımız kumun içinden tamamen kurulu bir şekilde çıkmış gibidir. Hiçbir geçmişi yoktur ve sonra birden tüm gerekli sanatları bilen krallıklar ortaya çıkmıştır. Bilgi nereden gelmişti? Biz bu ani doğumu Thot’un hikmetine bağlarız.”

“Yazıyı, çizimi, araştırmayı, matematiği, gökbilimini ve ilaçları icat eden oydu” dedi Astiza. “Ne zaman geldiğini bilmiyoruz ancak o zamandan bu yana var olan her şeyi o başlattı. Bizim için Thot ateşi getiren Prometheus ya da bilginin elmasını yiyen Adem ve Havva gibidir. Evet, sizin İncilinizdeki hikâyede de benzer bir büyük uyanış söz konusudur ama bundan korkuyla bahsedilir. Biz, insanların o günlerde daha bilge olduklarına ve sihirli şeyleri bildiklerine inanırız. O zamanlar dünya daha temiz ve daha mutlu bir yerdı.” Hanok’un kütüphanesinin duvarındaki bir resmi gösterdi. Resimde kuş kafalı bir adam vardı.

“Bu Thot mu?” Hayvan başları olan insanlarla ilgili rahatsız edici bir şeyler vardı. “Neden bir kuş? Kuşlar eşeklerden bile aptaldır.”

“O bir mısırtırmadır ve Mısırlılar insan ve hayvan bedenlerinin karışımının çok güzel olduğunu düşünürler.” Astiza’nın sesinde anlaşılır bir soğukluk vardı. “Aynı zamanda bir babun olarak da resmedilmiştir. Mısırlılar insan ve hayvan, insan ve tanrı, yaşam ve ölüm, yaratıcı ile yaratılan arasında keskin farklılıklar olmadığına inanırlardı. Hepsi birbirinin parçasıydı. Kırk iki tanrıdan oluşan bir jüri önünde kalplerimizin bir kuş tüyüyle tartılmasına başkanlık eden Thot’tur. İşlemediğimiz bir suçu belirtmemiz gerekir, yoksa ruhumuz bir timsah tarafından yutulur.”

“Anlıyorum” dememe rağmen pek de anlamamıştım.

“Thot bazen olanları incelemek için dünyayı gezermiş ve daha fazlasını öğrenirken bilgeliğini saklarmış. İnsanlar ona ‘Soytan’ derlermiş.”

“Soytan nu?”

“Maskara, bilge, gerçeği söyleyen” dedi Hanok. “Thot tekrar tekrar ortaya çıkarmış. Söylenene göre soytarı, Soytarı’yı arayacaktır.”

Şimdi gerçekten rahatsız olmuştum. Tarot kartlarıyla ilgilenen Sarylla adlı Çingene'nin Fransa'daki ormanlarda söylediği şey de bu değil miydi? Belli belirsiz bir saçmalık olarak gözardı ettiğim şey aslında gerçek bir kehanet miydi? Sarylla bana aynı zamanda soytarı da demişti. "Peki, insanların bir kitap için bu kadar ayağa kalkmasının nedeni ne?"

"Bu diğerleri gibi değil, bu ilk kitap" dedi Hanok. "İster İncil, ister Kuran, ister Isaac Newton'ın eserleri ya da İskender'e ilham veren İlyada'nın dizeleri olsun, kitapların dünyayı yönlendirdiğine katılıyorsundur. Kitaplar nihayetinde düşünce, erdem, ümit ve tutkunun anafikridirler. Thot'un Kitabı, güneş yılının her günü için yüz adet olmak üzere toplam 36,535 rulodan seçilmiş, üzerinde Thot'un kendi gizli bilgilerinin yazılı olduğu ve zamanı geldiğinde layık olan kişi tarafından bulunmak üzere dünyanın çeşitli yerlerine gizlenmiş kırk iki papirus rulosundan meydana gelir. Bu rulolarda piramitleri inşa eden ustaların en derin güçlerinin bir özeti vardır. Güç. Aşk. Ölümsüzlük. Mutluluk. İntikam. Yükselme. Görünmezlik. Dünyayı, bizim içinde yaşadığımız rüya benzeri görüntüsünden ziyade, gerçekten olduğu gibi görme yeteneğidir. Dünyamızın temelini oluşturan bir düzen, görünmez bir yapı vardır ve bu da efsaneye göre büyüsel etkiyle yönlendirilebilir. Eski Mısırlılar bunun nasıl yapılacağını biliyorlardı. Bizler nasıl yapıldığını unutmuşuz."

"Herkes bu madalyonu o yüzden mi bu kadar çok istiyor?"

"Evet. Madalyon tarih kadar eski bir ipucu olabilir. İnsanlar ölmek zorunda olmasaydı ya da ölseler bile tekrar canlandırılabilirlerdi ne olurdu? Bir birey için sadece zaman bile sonunda o insanı tüm diğer insanların efendisi yapacak bilgi birikimini mümkün kılabilir. Ordular söz konusu olduğunda bu, yenilmezlik anlamına gelecektir. Korku nedir bilmeyen bir ordu nasıl olurdu? Sonu olmayan bir tiran neye benzeyebilir? Bizim büyü dediğimiz şey, kim oldukları ya da nereden geldikleri konusundaki tüm bildiklerimizi unuttuğumuz çok eski ve bilge bir varlığın ya da varlıkların yazdığı bir kitap tarafından yönlendirilen eski bir bilimden başka bir şey değilse?

"Bonapart elbette..."

"Ben Fransızların tam olarak neyi aradıklarını ya da kendilerine nasıl bir yarar dokunacağını bildiklerini düşünmüyorum, aksi takdirde bizim topraklarımızı çoktan yerle bir etmiş olurlardı. Sadece anlatılan hikâyeler var ve bu da yeterli. Arayarak ne kaybedebilirler ki? Bonapart bir manipülatör. Seni ve Jomard gibi bi-

limadamlarını da bu işle görevlendirdi. Şimdi de Silano işe karıştı. Ama Silano'nun diğerlerinden farklı olduğundan kuşkulanyorum. Fransız hükümeti için çalışıyormuş gibi davranıyor fakat aslında onların desteğini kendi çıkarına kullanıyor. Cagliostro'nun izlerini takip ederek, efsanelerin gerçek olup olmadığını görmeye çalışıyor.”

“Ama gerçek değiller” diye itiraz ettim. “Yani, bu delilik. Eğer bu kitap gerçekten varsa, neden onunla ilgili hiçbir işaret görmüyoruz? İnsanlar, eski Mısır'da bile öldüler. Toplumun kendini yenilemesi ve genç insanların eskilerin yerini alması için insanlar ölmelidir. Eğer ölmeselerdi, insanlar sabırsızlıktan delirirlerdi. Doğal ölüm sadece cinayetle alt edilebilir.”

“Genç yaşına rağmen çok akıllısın!” diye bağırdı Hanok. “Aynı zamanda bu tip güçlü sırların neden nadiren kullanıldığını ve uyandırılmamaları gerektiğini de anlamaya başladın artık. Kitap gerçekten var ama tehlikeli olmaya devam ediyor. Hiçbir sıradan ölümlü, tanrının sahip olduğu bir güçle başa çıkamaz. Thot sahip olduğu bilginin, bizim manevi ve duygusal gelişimimiz, zekânuzı ve hırslımızı dengeleyene kadar korunması gerektiğini biliyordu, bu yüzden kitaplarını bir yerlere sakladı. Yine de rüya tarihin tamamını işgal eder ve belki de yazılanlardan parçalar öğrenilmiştir. Büyük İskender Mısır'a gelip, kâhini ziyaret etti ve dünyayı fethetmek için yola çıktı. Sezar burada Kleopatra ile kaldıktan sonra ailesiyle beraber zafere ulaşmıştır. Araplar Mısır'ı istila ettikten sonra dünyanın en güçlü medeniyeti haline geldiler. Hristiyanlar Ortaçağ'da Kutsal Topraklar'a gelmişlerdi. Haçlı Seferleri için mi? Yoksa daha derinlerde bulunan daha fazla sırrı öğrenmek için mi? Sonra diğer Avrupalılar da eski topraklarda gezinmeye başlamışlardı. Neden? Bazıları Hristiyanlara ait sanat eserleri olduğunu iddia etmiştir. Bazıları da Kutsal Kadeh efsanesinden bahsetmişlerdir. Ama kadeh ya bu kitap için ya da nihai bilgelik için bir metaforu? Ya bu kitap tehlikeli bir tür Prometheus ateşini temsil ediyorsa? Şu ana kadar tanık olduğun savaşıardan herhangi birinde bizim bu tip bir bilgi için hazır olduğumuza ikna oldun mu? Bizler hayvanlardan pek de farklı değiliz. Bu yüzden eski tarikatımız uzun süredir gömülü kalmış mezarların tekrar açılmasından, uzun süredir kaybolmuş sırlar kitabının tekrar keşfedilmesinden korktuğu için yavaş yavaş uykusundan uyanmaya başladı. Yine de biz bile tam olarak neyi koruduğumuzu bilmiyoruz! Şimdi de sizin Bonapartınızla beraber bir de bu tanrıya inmayan büyücüler ortaya çıktı.”

“Bilimadamlarını kastediyorsun.”

“Ve şu hokkabaz Silano’yu.”

“O halde kitabın bulunmaması için madalyonu yok etmek mi istiyorsunuz?”

“Hayır” dedi Eşref. “Bu madalyon bir nedenden ötürü tekrar ortaya çıktı. Senin buraya gelmen bir işaret Ethan Gage. Ama bu sırlar Mısır’la ilgili, Fransa’yla değil.”

“Bizim de kendi casuslarınız var” dedi Astiza devam ederek. “Bir Amerikalının, geçmişin anahtarı olabilecek, yüzyıllardır kayıp olan bir parçayla ve binyıldır kayıp olan güçler için ipucu niteliğindeki bir nesneyle geldiğine dair haber almıştık. Bilgiyi verenler yapılacak en iyi şeyin seni öldürmek olduğu konusunda uyarıda bulunmuşlardı. Ama İskenderiye’de sen tam tersine efendimi öldürdün, İsis’in başka bir planı olduğunu o anda anladım.”

“Kimden haber geldi?”

Bir an tereddüt etmişti. “Çingenelerden.”

“Çingeneler!”

“Fransa’daki bir grup uyarıda bulunmuştu.”

Bu yeni bilgiyle şoke olarak arkama yaslandım. Jüpiter ve Yehova adına, Rom’lar da mı bana ihanet etmişti? Ben daha buraya gelmeden uyarı anlamında haber gönderilirken Stefan ve Sarylla beni oyalamışlar mıydı? Nasıl bir kuklaya dönüşmüştüm? Peki, şu anda etrafımda bulunan, sevdiğim ve güvendiğim insanlar beni değerli bir kitaba götürecek gerçek bilgi kaynakları mı yoksa delillerden oluşan bir grup muydu?

“Siz kimsiniz?”

“Bizimkinden çok daha fazla irfana sahip olan bir zaman ve ırkın dünyadaki yansımaları olan eski tanrıların son rahipleriyiz” dedi Hanok. “Bunların kökenleri ve amacı geçmişin sisleri arasında kaybolmuştur. Bizler, izin verirsen, farklı bir masonuz, başlangıcın varisleri ve sonun bekçileriyiz. Tam olarak neyi koruduğunu bilmeyen ama bu kitabın yanlış ellere geçmesini engelleyeceğine güvenilen muhafızlarız. Eski dinler asla tamamen yok olmamışlardır; sadece yeni dinler tarafından yutulmuştur. Bizim görevimiz, ahlaksız fırsatçılardan önce kapıyı keşfetmek ve sonsuza dek tekrar kapatmaktır.”

“Hangi kapıyı?”

“İşte bunu bilmiyoruz.

“Yani içeri bir göz attıktan sonra kapatmak istiyorsunuz.”

“Bulana kadar kitapla yapılacak en iyi şeyin ne olduğuna karar veremeyiz. Kitabın ümit mi yoksa tehlike mi, kurtuluş mu yoksa la-

net mi olacağını görmemiz gerekiyor. Ama kitabı bulana kadar, vicdansız birilerinin onu önce bulacağı korkusuyla yaşayacağız.”

Kafamı salladım. “Bu arada İskenderiye’de bana yapılan su-ikastı yüzünüze gözünüze bulaştırdığınız ve benden daha fazla bir ipucuna sahip olmadığınız düşünülürse çok başarılı rahipler sayılmazsınız diye söyledim.

“Tanrıça yaptıklarını kendine göre en iyi zamanda yapar” dedi Astiza sakince.

“Ve Silano da kendi yapacaklarını o şekilde yapar.” Küçük grubumuza sert bir şekilde bakıyordum. “İsis zavallı Talma’ya yardım etmedi ve bizi de korumayacaktır. Burada güvende olduğumuzu düşünmüyorum.”

“Evim korunuyor...” diye söze başladı Hanok.

“Ve biliniyor. Gönderilen yağ kavanozundan anlaşıldığı üzere evinin bulunduğu yer artık bir sır değil. Gitmemiz gerekiyor. Çok ümitsizliğe kapılırsa kapını çalmayacağını mı sanıyorsun?”

“Gitmek! Ben şeytandan kaçmayacağım. Toplamak için bir ömür harcadığım kitaplarımı ve tarihi eserlerimi bırakmayacağım. Hizmetkârlarım beni koruyabilir. Hem ayrıca, kütüphanemi taşımaya çalışmak saklanacağınız yeni yeri de açığa çıkaracaktır. Benim işim araştırmaya devam etmek ve sizinki de, şu kapının nerede olduğunu öğrenene ve Silano içeri girmeden önce onu mühürleyene kadar bilimadamlarıyla beraber çalışmaya devam etmektir. Yeniden keşfetmek için bir yarıştayız. Şimdi kaçarak bu yarış kaybetmeyelim.” Hanok öfkeyle bakıyordu. Onu saklanmak için başka bir yere göndermek bir kabuklu deniz hayvanını hareket ettirmek gibiydi.

“O zaman en azından hem Astiza hem de madalyon için güvenilir bir yer bulmalıyız” diye devam ettim. “Madalyonu burada tutmak delilik olur. Eğer saldırıya uğrar veya öldürülürsem, madalyonu benim üzerimde bulmamaları çok önemli. Aslında, eğer kaçırılsam, madalyonun var olmaması hayatta kalmamı sağlayacak tek şey olabilir. Astiza da bir rehine olarak kullanılabilir. Napolyon bile benim ona olan ilgimin farkına varmış.” Bunu söylerken gözlerimi başka yöne çevirmiştim. “Bu sırada Bonapart bir grup bilimadamlarıyla beraber piramitlere gidecek. Belki Silano’nun önünü kesecek bir şeyler öğrenebiliriz.”

“Güzel genç bir kadını tek başına bir yerlere gönderemeyiz” dedi âlim.

“O halde insan bir kadını Mısır’da nereye bırakabilir?”

“Bir hareme” diye öneride bulundu Eşref.

O gizemli gelenekle ilgili bazı erotik fantezilerin aklımdan geçtiğini itiraf etmek zorundayım. Sığ yıkanma havuzlarının, yelpaze tutan kölelerin ve yarı giyinik, cinsel ilişkiye aç kadınların olduğu bir resim vardı gözümün önünde. Orayı ziyaret edebilir miydim? Peki ya Astiza, bir hareme girdikten sonra tekrar çıkabilir miydi?

“Bir sultanın haremine kapatılmayacağım” dedi Astiza. “Ben hiçbir erkeğe ait değilim.”

Tabii ama bana aitsin diye düşündüm ancak bundan söz etmenin pek de zamanı değildi.

“Bir hareme efendiden başka hiçbir erkek giremez ya da içeride neler olup bittiğini öğrenemez” diye ısrar etti Eşref. “Fransızlardan kaçmayan Yusuf El-Beni adında bir soylu tanıyorum ve bu adam hem evini hem de maiyetini hâlâ tutuyor. Kadınları için bir haremi var ve rahibenin orada saklanması için izin verebilir. Bir harem kızı olarak değil, bir misafir olarak.”

“Yusuf’a güvenebilir miyiz?”

“Satın alınabilir olduğunu düşünüyorum.”

“Birkaç aptal kadınla beraber dikiş dikerek olaylardan habersiz kalmak istemiyorum” dedi Astiza. Kahretsin, çok bağımsızdı. Onunla ilgili sevdiğim şeylerden biri de buydu.

“Ölmek ya da daha kötüye maruz kalmak da istemezsin” diye yanıt verdim. “Eşref’in fikri harika. Orada, madalyonla beraber bir misafir gibi saklan, bu arada ben de piramitlere giderim ve Hanok’la beraber bunu çözeriz. Dışarı çıkma. Haremdekilerden birinin görmesi halinde kolye önemliymiş gibi davranma. Olabilecek en iyi şey Silano’nun planlarının kendi felaketi olmasıdır. Bonapart da bunu görecektir ve kontun bu güçleri Fransa için değil kendisi için istediğini fark edecektir.”

“Beni tek başıma bırakmak da çok riskli” dedi Astiza.

“Yalnız olmayacaksın, söylediğin gibi bir grup aptal kadınla beraber olacaksın. Saklan ve bekle. Ben şu Thot’un Kitabı’nı bulacağım ve sonra gelip seni alacağım.”

On altıncı bölüm

Napolyon'un piramitleri ziyareti, daha önce Talma ve Jomard'la yaptığım ziyaretten çok daha büyük bir geziydi. Yüzden fazla subay, eskort askerler, rehberler, hizmetkârlar ve bilimadamları Nil Nehri'ni geçmiş ve Gize platosuna tırmanmıştı. Fransız eşleri, metresleri taşıyan bir eşek kafilesi ve içinden meyveler, tatlılar, etler ve şarap taşıyan bir bereket boynuzuyla yapılan tatil gezisi gibiydi. Güneşi engellemek için şemsiyeler tutuluyordu. Kumun üzerine halılar serilmişti. Sonsuzluğun yanında yemek yiyecektik.

Kahire'de kendi araştırmalarıyla meşgul olduğu söylenen Kont Silano'nun yokluğu beni kuşkulandırıyor. Astiza'yı güvende olacağı biçimde yoldan çektiğimden memnundum.

Yamacı tırmanırken Bonapart'a Talma'nın korkunç ölümünden bahsettiğimde, onun tepkisini ölçüyordum ve düşmanım konusunda kuşkulanasını sağlamaya çalışıyordum. Ne yazık ki verdiğim haberler kumandanı şaşırtmaktan çok rahatsız etmiş gibiydi. "Gazeteci daha biyografime yeni başlamıştı! Ülke tam olarak yatıştırılmadan önce etrafta gezinmemeliydi."

"Arkadaşım tam da Silano'nun geldiği zaman yok oldu General. Bu tesadüf mü? Kontun bu olayla ilgili olduğundan kuşkulanyorum. Ya da o Bedevi çapulcu Bin Sadr'ın."

"O çapulcu bizim müttefikimiz Mösyö Gage. Konta gelince, o da Talleyrand'ın bir casusu. Bana Talma hakkında hiçbir şey bilmediğini ve bunun için hiçbir nedeni olmadığını söyledi. Nedeni var mı?"

"Madalyonu istediğini söylemişti."

"Kaybettiğinizi söylediğiniz madalyonu. Bir milyon huzursuz kişinin yaşadığı bir ulusta neden sadece bizim tarafımızda olan insanlardan kuşkulanyorsunuz?"

"Gerçekten bizim tarafımızdalar mı?"

“Benim tarafımdalar! Sizi buraya getirme nedenimiz olan gizemleri çözdüğünüzde sizin de benim tarafımda olacağınız gibi! Önce madalyonu ve takvimi kaybediyorsunuz, şimdi de iş arkadaşlarınıza karşı suçlamalarda bulunuyorsunuz! Talma öldü! İnsanlar savaşta ölürlər!”

“Onların kafaları bir kavanozun içinde teslim edilmiyor.”

“Kafalardan daha kötü şeylerin gönderildiğini de gördüm ben. Beni dinleyin. Bizim filomuzun mağlubiyetine tanık oldunuz. Başarımız tehlikeye düştü. Fransa'yla bağlantımız kesildi. Asî Memluklar güneyde toplanmaya başladılar. Halk henüz yeni duruma boyun eğmedi. Asiler tam da sizin sergilediğiniz türde dehşet ve karmaşa yaratmak için gaddarlıklar sergiliyorlar. Sağlam durun Gage! Siz buraya gizemleri çözmek için getirildiniz, gizem yaratmak için değil.”

“General, elimden geleni yapıyorum ancak Talma'nın kafası açık bir mesajdı...”

“Zamanın çok değerli olduğuna dair bir mesaj. Anlayış göstermem, çünkü anlayış göstermek zayıflıktır ve beni ilgilendiren herhangi bir zayıflık sonumuzu getirecektir. Gage, bir Amerikalının bizimle olmasına izin verdim çünkü eski Mısırlılarla ilgili araştırmalarda işe yarayacağınız söylenmişti. Piramitlerle ilgili bir şey bulabilir misin bulamaz mısın?”

“Deniyorum General.”

“Başar. Çünkü benim işime yaramadığın an seni hapse attırabilirim.” Uyarıda bulunduktan sonra kafasını çevirdi. “Ah. Çok büyükler değil mi?”

İlk ziyaretimde hissettiğim korkunun aynısını, sfenksi ve arkasındaki piramitleri gören diğerleri de yaşamışlardı. Kumun üzerinde karıncalar gibi toplandığımızda olağan konuşmalar kesilmiş, zamanın derinliği elle tutulur hale gelmişti. Kumun üzerindeki gölgeleri piramitlerin kendileri gibi farklıydı. Benim başımdan geçtiği gibi uzun süre önce yok olan işçi ve firavunların hayaletleri değil, piramitlerin dingin ruhuydu.

Napolyon ise bu yapıları bir levazım müdürüymüş gibi dikkatle inceliyordu. “Bir çocuğun yapabileceği kadar basitler ama gerçekten büyük oldukları kesin. Şu taşın hacmine bak Monge! Buradaki büyük olan piramidi inşa etmek bir orduyu düzenlemek gibi bir şeydir herhalde. Boyutları nedir Jomard?”

“Tabanı ve köşeleri bulmak için hâlâ kazanıyoruz” diye yanıt verdi subay. “Büyük Piramit'in her bir yüzü iki yüz yirmi sekiz metre genişliğinde ve yüz otuz yedi metreden daha fazla yükseklikte. Taba-

nı elli iki bin altı yüz metre kare ve inşaat için kullanılan taşlar çok büyük olmasına rağmen, en az iki buçuk milyon tane olduğunu hesapladım. Piramidin hacmi, Avrupa'daki herhangi bir katedrali içine alacak kadar büyük. Bu dünyadaki en büyük yapı.”

“Ne kadar çok taş var” diye mırıldandı Napolyon. Diğer iki piramidin boyutlarını da sordu ve bir Conté kurşunkalemi kullanarak kendine göre hesaplar yapmaya başladı. Diğerlerinin karalamalar yapacağı şekilde matematikle oynuyordu. “Taşı nereden bulduklarını düşünüyorsun Dolomieu?” diye sordu çalışırken.

“Yakınlarda bir yerden” diye cevap verdi jeolog. “Şu bloklar kireçtaşı, tıpkı platonun yatağındaki gibi. Bu yüzden aşınmış gibi görünüyorlar. Kireçtaşı çok sağlam bir şey değildir ve sudan kolayca etkilenir. Aslında, kireçtaşı oluşurken sıklıkla mağaralar tarafından delinir. Buralarda mağaralar olduğunu düşünebiliriz ama ben bu platonun çoraklığı nedeniyle boş olduğunu düşünüyorum. Söylenenlere göre piramidin içinde granit de varmış ve bu materyalin çok uzak yerlerden gelmiş olması lazım. Kaplamalardaki kireçtaşının da daha iyi bir kaya olan farklı bir ocaktan geldiğinden şüpheleniyorum.”

Napolyon hesaplarını gösterdi. “Bak, bu tuhaf. Bu piramitlerdeki taşlarla Fransa'nın etrafına iki metre yüksekliğinde ve bir metre kalınlığında bir duvar örebilirsin.”

“Umarım bizden bunu yapmamızı beklemiyorsunuzdur, General” diye şaka yaptı Monge. “Bu taşlar milyonlarca tondan fazla şeyi eve götürmek demektir.”

“Kesinlikle” diye gülümsedi. “Sonunda benim hırslarımı gölgede bırakan bir hükümdar buldum! Keops, beni gölgede bıraktın! Ama yine de neden bir dağı delmemişler ki? Arap mezar hırsızlarının içeride bir ceset bulamadıkları doğru mu?”

“Oraya herhangi birinin gömülmüş olduğuna ilişkin hiçbir kanıt yok” dedi Jomard. “Ana geçit görünürde... hiçbir şeyi korumuyor gibi görünen devasa granit bloklarla kapatılmış.”

“Demek başka bir gizemle daha karşı karşıyayız.”

“Belki. Ya da piramitler belki de başka amaçlara hizmet ediyordur ki bu benim teorim. Örneğin, piramidin konumu, otuzuncu paralelin yakınında olması şaşırtıcı. Ekvator'dan Kuzey Kutbu'na kadar olan yolun tam olarak üçte biri mesafesinde bir yerde. Gage'e de anlattığım gibi, eskiler Mısırlıların bizim gezegenimizin yapısını ve büyüklüğünü anlamış olduklarını işaret etmektedir.”

“Eğer öyleyse, ordumdaki subayların yarısından daha da ilerledeler” dedi Napolyon.

“Büyük Piramit ve yanındakiler yine şaşırtıcı şekilde kuzey, gü-

ney, doğu ve batıdan oluşan dört ana yöne günümüzdeki araştırmacıların elde ettiğinden daha doğru bir şekilde konumlandırılmışlardır. Piramidin merkezinden Akdeniz'e doğru bir çizgi çizerseniz, bu çizgi Nil deltasını tam olarak iki eşit parçaya böler. Piramidin bir köşesinden diğer köşesine uzanan diyagonal çizgiler çizer ve bunları büyütürseniz, kuzeydoğuya ve kuzeybatıya uzanan çizgiler deltayı tamamen içine alan mükemmel bir üçgen oluştururlar. Bu konum bir tesadüf değil General."

"Şaşırtıcı. Yukarı ve Aşağı Mısır'ı bir araya getirecek sembolik bir konum belki de. Piramidin siyasi bir ifade olabileceğini düşünüyor musunuz?"

Jomard teorilerine gösterilen ilgiden cesaret bulmuştu ama diğer subaylar bununla alay ediyorlardı. "Piramidin apotemi de enteresan" dedi memnun bir şekilde.

"Apotem nedir?" diye araya girdim.

"Piramidin bir cephesinin ortasından aşağı" diye açıkladı matematikçi Monge, "tabana doğru bir çizgi çizerseniz, üçgeni ikiye bölersiniz ve bu çizgiye de apotem denir."

"Ya."

"Yanal yükseklik" diye devam etti Jomard, "tam olarak yüz seksen iki metre uzunluğunda ya da aşağı yukarı Yunan stadionu kadar. Bu eski dünyada sık sık kullanılan bir ölçüydü. Piramit standart bir ölçüm olabilir mi ya da Yunanlılardan da eski bir standart oluşturmuş olabilir mi?"

"Olabilir" dedi Bonapart. "Yine de bu piramidi bir ölçü çubuğu olarak kullanmak bunun bir mezardan çok bir anıt olmasından daha da tuhaf bir bahane gibi görünüyor."

"General bildiğiniz gibi enlem ve boylamın her derecesinde altmış dakika vardır. Bu apotem aynı zamanda bir derecenin bir dakikasının onda biri kadardır. Bu basit bir tesadüf mü? Daha da tuhaf olan ise piramidin taban çevresi de bir dakikanın yarısına ve tam bir dakikanın iki turuna eşittir. Daha da fazlası, piramidin taban çevresi, yarıçapı piramidin yüksekliğiyle aynı olan bir dairenin çevresiyle eşit gibidir. Sanki piramit tam olarak gezegenimizin boyutlarını kodlamak için ölçeklendirilmiş."

"Ama dünyayı üç yüz altmış dereceye bölmek çağdaş bir gelecek değil mi?"

"Tam tersine, bu sayıyı Babil ve Mısır da biliyordu. Eskiler üç yüz altmış sayısını yılın günlerini temsil ettiği için seçmişlerdir."

"Bir yıl üç yüz altmış beş günden oluşur" diye itiraz ettim. "Ve on beş."

“Mısırlılar beş kutsal günü ilave etmişlerdi” dedi Jomard, “tıpkı biz devrimcilerin on günlük otuz altı haftamıza tatilleri eklediğimiz gibi. Benim teorim, bu yapıyı inşa eden insanların dünyanın büyülüğü ile şeklini bildikleri ve ileride öğrenmenin yavaşlaması olasılığına karşı, bu bilgilerin kaybolmaması için boyutları bu piramitle birleştirdikleri yönündedir. Belki de Karanlık Çağları tahmin etmişlerdi.

Napolyon sabırsız görünüyordu. “Ama neden?”

Jomard omuzlarını silkti. “Belki de insanları yeniden eğitmek içindir. Belki de sadece bildiklerini kanıtlamak içindir. Bizler Tanrı ve askeri zaferler için anıtlar inşa ediyoruz. Belki de onlar da bu anıtları matematik ve bilim için inşa etmişlerdir.”

Çok uzun zaman önce yaşamış insanların bu kadar çok şey bilebilecek olmaları bana pek mümkün gibi gelmiyordu ama yine de, sanki ebedi gerçekleri iletmeye çalışıyorlarmış gibi, piramitle ilgili temelde doğru olan bir şeyler vardı. Franklin de Yunan tapınaklarının boyutlarının benzer doğrulukları olduğundan bahsetmişti ve Jomard’ın da her şeyi bu tuhaf Fibonacci dizisine bağlamaya çalıştığını hatırladım. Bir kez daha bu aritmetik oyunlarının madalyonumun sırrıyla bir ilgisi olup olmadığını merak ediyordum. Matematik aklımın karışmasına yol açıyordu.

Bonapart bana döndü. “Peki Amerikalı arkadaşımız ne düşünüyor? Yeni Dünya’nın bakış açısı nedir?”

“Amerikalılar her şeyin bir amaç için yapıldığına inanırlar” dedim olduğumdan daha akıllı görünmeye çalışarak. “Söylediğiniz gibi bizler pratik insanlarız. O halde bu anıtın kullanışlı yanı nedir? Belki de Jomard, bunun bir mezar olduğunu söylediğinde gerçek bir noktaya değinmiştir.”

Napolyon benim saçma sapan laflarımla kandırılacak biri değildi. “En azından piramidin bir noktası var.” Hepimiz mecburen güldük. “Gelin. Piramidin içini görmek istiyorum.”

Geziye katılanların çoğunluğu piknik yapmaktan memnun olduğundan çok küçük bir grup piramidin kuzey tarafındaki karanlık bir delikten içeri girmiştik. Yapının Mısırlılar tarafından inşa edilen orijinal girişini gösteren kireçtaşından büyük bir kapı vardı. Jomard’ın anlattığına göre bu giriş, Müslümanlar Kahire’yi inşa etmek için piramidin dış cephe kaplamasını söktüklerinde ortaya çıkmıştı; eski zamanlarda giriş çok akıllıca saklanmış men-teşeli taş bir kapıyla maskelenmişti. Ama kimse tam olarak neredede olduğunu bilmiyordu. Bu yüzden, giriş ortaya çıkmadan önce

Ortaçağ Arapları kendi girişlerini açarak piramidi yağmalamak için bir girişimde bulunmuşlardı. 820'de Halife Abdullah el Memun, tarihçilerin kuzeydeki bir girişten bahsettiklerini bildiğinden, piramidin koridor ve geçitlerine rastlama ümidiyle bir mühendis ve taş ustası grubundan kendi tünellerini kazmalarını istemişti. Şans eseri, daha önceki kapının altından işe başlamıştı. Orası şu an girdiğimiz boşluktu.

Girişin konumu konusundaki tahminleri doğru olmamasına rağmen, tünel kazın Araplar kısa süre sonra piramidin içine Mısırlılar tarafından inşa edilmiş dar bir geçide denk gelmişlerdi. Yüksekliği 1,2 metreden biraz az olan bu geçit, Jomard'ın otuz üç derece olarak hesapladığı bir eğimle orijinal girişten aşağı doğru iniyordu. Yukarı tırmanan Araplar dışarı uzanan orijinal çıkışı ve yukarı doğru çıkan ikinci bir geçidi de bulmuşlardı. Yukarı doğru çıkan bu geçitten eski kayıtlarda hiç bahsedilmiyordu ve girişi, oyarak bir delik açmak için çok sert olan granit bloklarla kapatılmıştı. Hazineye giden gizli bir yol bulduğunu düşünen El Memun adamlarına tikaçların etrafındaki daha yumuşak kireçtaşı bloklarından tünel kazmalarını emretmişti. Bu oldukça yorucu, pis ve tehlikeli bir işti. İlk granit bloğun arkasında bir başkası ve bir başkası daha vardı. Büyük gayretlerden sonra yukarı uzanan geçide ulaşmışlardı ama ondan sonra da kireçtaşıyla kapatıldığını fark etmişlerdi. Kararlılıkla kazmaya devam ettiler. Sonunda onda da bir gedik açtılar ve içeri girdiler.

"Hiçbir şey bulamadılar" dedi Jomard. "Ama yine de birazdan göreceğiniz bir şey vardı."

Coğrafyacının rehberliğinde girişler ve kesişme noktalarından oluşan bu mimari karmaşayı inceledik ve sonra Arapların ilk karşılaştıkları aşağı inen geçitte, öne doğru eğilmiş biçimde bakışlarımız aşağıda yürümeye başladık. Geçidin sonu zifiri karanlıktı.

"Merdiven yerine neden bir yamaç var?" diye merak etti Napoleon.

"Belki de bir şeyleri aşağı kaydırmak içindir" dedi Jomard. "Belki de bu bir giriş bile değildir, sadece bir boru ya da belirli bir yıldıza işaret eden bir teleskop gibi başka şeyler için kullanılıyordur."

"Dünyanın en büyük anıtı" dedi Bonapart, "ama hiçbir anlamı yok. Burada gözden kaçırdığımız bir şeyler var."

Yerel rehberler tarafından taşınan meşalelerin yardımıyla aşağı doğru yüz metre kadar dikkatlice inerken, kaymamak için yanlara basıyorduk. Oyulmuş bloklar kireçtaşı anakayaya açılmış düzgün bir geçide bağlanıyor ve sonra bir çukur bulunan, enge-

beli zemini olan mağara benzeri bir odada sona eriyordu. Odanın yapımı bitmemiş gibiydi.

“Gördüğünüz üzere, bu geçit hiçbir yere açılmıyor” dedi Jomard. “Önemli hiçbir şey bulamadık.”

“O halde burada ne işimiz var?” diye sordu Bonapart.

“Sizce de belirli bir amacın olmaması şaşırtıcı değil midir? Neden buraya kadar kaznuşlardı? Bekleyin, daha da iyisi geliyor. Tekrar yukarı çıkalım.”

Hızla soluyarak ve terleyerek yukarı çıkmıştık. Toz ve yarasa pislikleri kıyafetlerimizi kirletmişti. Piramidin içindeki hava sıcak ve nemliydi ayrıca küf kokuyordu.

Tünel ile geçitlerin kesiştiği yere geldikten sonra tekrar yukarıdaki orijinal giriş noktasına çıktık ve El Memun'un adamları tarafından büyük emek harcanarak kazılmış olan yukarı çıkan geçide girdik. Bu geçit ilkiyle aynı açıyla yükseliyordu ve yine ayağa kalkamayacağımız kadar alçaktı. Basamak yoktu ve yukarı tırmanmak biraz tuhaftı. Altmış metreden sonra terlemiş ve soluksuz kalmış bir halde, başka bir kesişme noktasına gelmiştik. İleride, rehberlerimizin herhangi bir kraliçenin buraya gömülmüş olduğuna dair hiçbir kanıt olmadığını söylemelerine rağmen Arapların kraliçenin odası adını verdikleri son derece büyük ama özelliği olmayan beşik tonozlu bir odaya bağlanan alçak bir geçit vardı. Eğilecek geçide girdik ve ayağa kalktık. Bir uçta, büyük ihtimalle bir heykel ya da dik duran bir tabut için, bir girinti vardı ama girinti boştu. Oda sadece sadeliğinden ötürü dikkate değerdi. Her biri tonlarca ağırlıkta olan ve aralarına bir kâğıt parçası bile sokamayacağım kadar birbirine bitişik granit blokları kesinlikle sıradandı.

“Beşik tonoz piramidin ağırlığının oda duvarlarına dağıtılması için yapılmış olabilir” dedi Jomard.

Katlandığımız pislikten ötürü sabırsızlanan Napolyon gergin bir şekilde geçidin yukarı çıkmaya devam ettiği kesişme noktasına doğru geri gitmemizi emretmişti. Yukarıda bulunan kral odasını görmek istiyordu.

O ana kadar cüceler için yapılmış gibi görünen daracık yol bir anda sanki devler için inşa edilmişçesine büyüdü. Yukarı çıkan geçit genişleyip yükselmiş, başlarımızdan yaklaşık dokuz metre yukarıdaki bindirmeli bir tavan örtüsüyle sonlanan bir galeri haline gelmişti. Yine basamak yoktu; bir kaydırağa tırmanmak gibiydi. Şansımıza rehberler bir ip sarkıtmışlardı. Taş işçiliği yine sade ve o ölçüde kusursuzdu. Bu bölümün yüksekliği de daha önceki cücelere göre yapıldığını düşündüren yol kadar anlaşılmasız görünüyordu.

Bunu gerçekten insanlar mı inşa etmişti?

Arap bir rehber meşalesini yukarı kaldırdı ve tavanı işaret etti. Yukarda muhteşem simetrisi bozan koyu renk pıhtılar görüyordum ama onların ne olduğunu bilmiyordum.

“Yarasalar” diye fısıldadı Jomard.

Gölgelerin arasında kanatlar seğiriyor ve hışırıyordu.

“Hadi acele edelim” diye emretti Napolyon. “Terledim ve neredeyse boğulmak üzereyim.” Meşale dumanı rahatsız ediciydi.

Jomard bir ölçü şeridi çıkararak ölçüm yaptıktan sonra galerinin kırk yedi metre uzunluğunda olduğunu söyledi ve yine bunun da hiçbir belirgin amacı yoktu. Sonra tırmanış sona erdi ve tekrar yatay hareket etmeden önce yine eğilmek zorunda kalmıştık. Sonunda yapının zemininden yukarı uzanan yolun üçte biri kadar olan, piramidin en büyük odasına girmiştik.

Kralın odası devasa kırmızı granit bloklardan inşa edilmiş özelliksiz bir dikdörtgendi. Basitliği yine şaşırtıcıydı. Çatısı düz, yerleri ve duvarları çıplaktı. Ne kutsal kitap ne de kuş kafalı tanrı vardı. İçerideki tek şey en uzak köşede duran, oda gibi içi bomboş olan kapaksız siyah granitten bir lahit. İki metre uzunluğunda, yaklaşık bir metre yüz santim genişliğinde ve yaklaşık bir metre yüksekliğindeki lahit, bizim eğilerek geçmiş olduğumuz dar geçide sığmayacak kadar büyüktü ve piramit inşa edilirken buraya koyulmuş olması gerekiyordu. Ama Napolyon ilk kez şaşırılmış görünüyor, taş tabuta yakından bakıyordu.

“Bunu nasıl oymuş olabilirler?” diye sordu.

“Odanın boyutları da çok ilginç General” dedi Jomard. “On metre uzunluk ve beş metre genişlik ölçtüm. Odanın zemini de çifte kareyi temsil ediyor.”

“Düşünün” dedim istediğimden daha alaycı konuşarak.

“Yani uzunluğu genişliğinin iki katı demek istiyor” diye açıkladı Monge. “Pitagoras ve Yunanlılar bu tip mükemmel dikdörtgenlerin uyumuna ilgi duyarlardı.”

“Odanın yüksekliği, odanın diyagonalinin uzunluğunun yarısı” diye ekledi Jomard, “ya da beş buçuk metre. Gage, buraya gel de yardım et, sana başka bir şey daha göstereceğim. Ölçü şeridinin o köşedeki ucunu tut.”

Dediğini yapmıştım. Jomard şeridi diyagonal olarak karşı duvara doğru uzunluğun tam yarısına kadar uzattı. Sonra ben şeridi benim köşemde tutarken, Jomard o ana kadar bir diyagonal olan şekil artık benim olduğum duvarın yanında durana kadar yürüdü. “Voila!” diye bağırdığında, sesi taş odada yankılanmıştı.

Bir kez daha beklenen heyecanı gösterememiştim.

“Bunu hatırlamadın mı? Piramidin tepesinde konuştuğumuz şey bu! Altın sayı ya da altın oran!”

Şimdi görüyordum. Bu dikdörtgen odayı iki kareye böler, bu karelerden birinin diyagonalini ölçersen ve o çizgiyi odanın en uzun tarafına taşırsan, o uzunlukla geriye kalan uzunluk arasındaki oran tahminen sihirli sayı 1,618’dir.

“Bu odanın da tıpkı piramidin kendisinin barındırdığı gibi Fibonacci sayılarını mı barındırdığını söylüyorsun” derken normal davranmaya çalışıyordum.

Monge kaşlarını kaldırmıştı. “Fibonacci sayıları mı? Gage, sen tahmin ettiğimden daha da matematiğe yatkınmışsın.”

“Ah, sadece şuradan buradan duyduklarımı söylüyorum.”

“O halde bu ölçülerin uygulamadaki amacı nedir?” diye sordu Napolyon.

“Doğayı temsil ediyor” deme cüretini gösterdim.

“Aynı zamanda da Mısır krallığının temel ölçü birimlerini gösteriyor” dedi Jomard. “Uzunluğu ve oranlarıyla bu odanın, tıpkı bizim metrik sistemi bir müzenin oranlarında kullandığınız gibi, eski uzunluk birimlerini gösteren bir sistem olduğuna inanıyoruz.”

“İlginç” dedi general. “Yine de, bu kadar şeyi inşa etmek... bu bir bilmece. Ya da, belki ışığı bir noktada toplamak için kullanılan bir mercektir.”

“Ben de böyle düşünüyorum” dedi Jomard. Düşündüğünüz her şey, ettiğiniz her dua, sanki bu piramidin boyutları tarafından büyütülmüş gibi görünüyor. Şunu dinleyin.” Hafif bir mırıltıyla başlayan çınlayan bir şarkı söylüyordu. Ses tuhaf şekilde yankılandığında, sanki vücutlarımızın içinden geçiyormuş gibiydi. Bu sanki havada gezen bir müzik notasına basmak gibiydi.

General kafasını salladı. “Eğer bu şeye odaklanmıyorsa... neye? Elektrik mi?” diyerek bana döndü.

Eğer gösterişli bir evet demiş olsaydım, general herhalde bana bir ödül verirdi. Ama ben öyle yapmak yerine bir aptal gibi ifade-siz duruyordum.

“Granit sandık da çok enteresan” dedi Jomard, bu tuhaf sessizliği bozmak için. “İç hacmi dış hacminin tam olarak yarısı. Bir adam ya da bir kutu için uygun boyutlarda görünüyor olmasına rağmen, bu sandığın tam ölçülerinin bir tesadüf olmadığından şüpheleniyorum.”

“Kutuların içinde kutular” dedi Monge. “Önce bu oda, sonra lahdin dışı ve şimdi de içi... ne için? Bir sürü teorimiz var ama so-

nuca giden tek bir yanıt bile yok.”

Yukarı baktım. Sanki milyonlarca ton ağırlık bize doğru aşağı iniyor, her an mevcudiyetimize son vermekle tehdit ediyordu. Bir anlığına tavanın aşağı indiğini görmüştüm! Ama hayır, sonra gözlerimi kırptığımda oda tıpkı önceki gibiydi.

“Beni yalnız bırakın” dedi Bonapart aniden.

“Ne?”

“Jomard haklı. Burada güç olduğunu hissediyorum. Siz de hissetmiyor musunuz?”

“Burası boğucu ama yine de canlı gibi duruyor” diye öneride bulundum. “Bir mezar gibi ama yine de hafif, uçuyor gibi hissediyorsun.”

“Burada biraz yalnız kalmak istiyorum” dedi general bize. “Bu ölü firavunun ruhunu hissedip hissedemeyeceğimi görmek istiyorum. Bedeni gitmiş olabilir ancak ruhu hâlâ burada. Belki de Silano ve onun büyüleri gerçektir. Belki Gage’in elektriğini hissedebilirim. Beni yanmayan bir meşaleyle karanlıkta bırakın. Hazır olduğumda aşağı gelirim.”

Monge endişeli görünüyordu. “Belki birimiz burada koruma olarak kalırsak...”

“Hayır.” Siyah lahdin içine girdi ve uzanarak tavanı seyretmeye başladı. Ona baktığımızda hafifçe gülümsedi. “Düşündüğünüzden daha rahat. Taş ne çok soğuk ne de çok sıcak. Ben de çok uzun değilim zaten, şaşırdınız mı?” Bu esprisine gülmüştü. “Burada sonsuza kadar kalmayı planlamıyorum.”

Jomard da endişeli görünüyordu. “Paniğe kapılmakla ilgili anlatılanlar var...”

“Cesaretimi asla sorgulamayın.”

Kafasını eğdi. “Tam tersine, sizi saygıyla selamlıyorum General.”

Bu şekilde emirler gereği dışarı çıktığımızda sonunda kumandamız karanlıkta yalnız kalana kadar sırayla tüm meşaleler alçak geçide kadar teker teker uzaklaşmıştı. Büyük galeriden aşağı doğru inerken, kendimizi ipten aşağı bırakıyorduk. Bir yarasa uçmuş ve bize doğru gelmişti ama Araplardan biri meşalesini sallayınca kör hayvan sıcaktan uzaklaşarak tekrar tavana yerleşti. Piramidin girişine giden daha dar geçide ulaştığımızda sırlıslık olmuştum.

“Onu burada bekleyeceğim” dedi Jomard. “Geri kalanınız dışarı çıksın.”

Cesaretlendirilmeye ihtiyacım yoktu. Sonunda piramidin kum ve molozla dolu yamacının dışına çıktığımızda gün sanki binlerce güneşle aydınlatılmış gibi görünmüştü, pislik içindeki elbisele-

rimizden toz bulutları havalanıyordu. Boğazım kurumuştı ve başım ağrıyordu. Yapının doğu tarafındaki gölgeye ulaşınca sularımızı içerek beklemek için oturduk. Dışarıda kalmış olanlar molozların etrafına dağılmışlardı. Kimileri diğer iki piramidin çevresinde dolanıyorlardı. Bazıları da ufak tenteler yapmış öğlen yemeği yiyorlardı. Birkaç kişi de tepemizdeki yapıya tırmanmış, bazıları da piramidin yüzeyinde kayaları ne kadar yükseğe savurabilecekleri konusunda yarışıyorlardı.

Kaşımındaki teri silerken, madalyonun gizemini çözmeye biraz bile yaklaşmamış olduğumun bilincindeydim. “Tüm bu büyük yığın üç küçük oda için mi?”

“Bir anlam ifade etmiyor değil mi?” diye Monge bana katıldığını belli ederek.

“Bizim tam olarak göremediğimiz bir şeyler olduğunu hissediyorum.”

“Jomard’ın söylediği gibi sayıları görmemiz gerektiğini düşünüyorum. Belki de insanoğlunu yüzyıllar boyunca meşgul etmek için yapılmış bir bilmedir.” Matematikçi bir kâğıt çıkardı ve kendi hesaplarını yapmaya başladı.

Bonapart tam bir saat orada kalmıştı. Sonunda bir bağırış duyuldu ve onu karşılamak için geri gittik. O da bizim gibi kirlenmiş olarak ve gözlerini kırpıştırarak dışarı çıktığında, molozların arasından aşağıdaki kuma doğru kaymıştı. Onun yanına vardığımızda generalin bembeyaz olduğunu, gözlerinin odaklanamadığını, gerçek bir rüyadan uyanmış bir adam gibi görüldüğünü fark etmiştim.

“Neden bu kadar uzun sürdü?” diye sordu Monge.

“Uzun muydu?”

“Bir saat, en az.”

“Gerçekten mi? Zaman kaybolmuştu.

“Ve?”

“Lahtin içinde kollarımı kavuşturdum, tıpkı gördüğümüz mum-yalar gibi.”

“*Mon dieu*, General.”

“Gördüm ve duydum...” Sanki başından atmak istermiş gibi kafasını salladı. “Yoksa gördüm mü?” diye düşündü.

Matematikçi onu kaldırmak için kolunu tuttu. “Neyi gördünüz ve ne duydunuz?”

Gözlerini kırptı. “Hayatımın ya da sanırım hayatımın bir resmini gördüm. Gelecek mi yoksa geçmiş mi olduğundan bile emin değilim.” Tam olarak hangisi bilmiyorum ama kaçamak bir yanıt ver-

mek ya da bizimle dalga geçmek istermiş gibi etrafına bakınıyordu.
“Nasıl bir resim?”

“Ben... çok değişti. Sanırım bundan bahsetmeyeceğim. Bahsetmeyeceğim...” Sonra bakışları bana döndü. “Madalyon nerede?” diye tuhaf bir ifadeyle sordu.

Beni şaşırtmıştı. “Kayboldu, hatırladınız mı?”

“Hayır. Yanılıyorsun.” Gri gözleri kararlıydı.

“*L'Orient*’la beraber battı General.”

“Hayır.” Bunu o kadar kendinden emin söylemişti ki, ikimiz de tedirginlikle birbirimize bakıyorduk.

“Biraz su içer misiniz?” diye sordu Monge biraz tedirgin.

Napolyon sanki kafasını boşaltmaya çalışıyormuş gibi sallıyordu. “Oraya bir daha girmeyeceğim.”

“Ama General, ne gördünüz?” diye sordu matematikçi ısrar ederek.

“Bundan bir daha bahsetmeyeceğiz.”

Hepimiz huzursuz olmuştuk. Onu sersemlemiş bir halde görünce, seferin Bonapart’ın dikkat ve enerjisine ne kadar bağımlı olduğunu fark etmiştim. Bir insan ve bir lider olarak kusurları vardı, ancak amacı ve zekâ düzeyi açısından her şeye o kadar hâkim ve o kadar etkiliydi ki, hepimiz bilinçaltımızda ona teslim olmuştuk. O seferin kıvılcıma ve pusulasıydı. O olmadan bunların hiçbirini gerçekleştiremezdi.

Piramit mükemmel tepesiyle, sanki alay edercesine bize bakıyor gibiydi.

“Dinlenmem gerekiyor” dedi Napolyon. “Su değil, şarap getirin.” Elini şaklattı ve bir emir eri hemen bir şişe getirdi. Sonra bana döndü. “Senin burada ne işin var?”

Aklını mı kaçırmıştı? “Ne?” Onun kafasının karışıklığı benim de kafamı karıştırmıştı.

“Bir madalyonla buraya geldin ve tüm bunlardan anlam çıkaracağına dair bir söz verdin. Madalyonu kaybettiğini iddia ediyorsun ve sözünü de tutmuş gibi görünmüyorsun. Orada hissettiğin neydi? Elektrik mi?”

“Olabilir General ama elimde bunu doğrulayacak alet yok. Ben de herkes gibi şaşırmış durumdayım.”

“Ben de seferimize katılan ve hiçbir işe yaramamasına rağmen her yerde ortaya çıkan kuşku duyulan bir katil ve Amerikalı olan senden ötürü şaşkınım! Sana güvenimi yitirmeye başlıyorum Gage ve benim güvenmediğim bir adam olmak pek iç açıcı bir şey değildir.”

“General Bonapart, hem savaş meydanında hem de burada sizin güveninizi kazanmak için uğraşıyorum! Uçarı tahminlerde bulunmanın hiçbir yararı yok. Bu teoriler üzerinde çalışmak için bana zaman verin. Jomard’ın fikirleri çok ilginç ama henüz onları değerlendirmek için vaktim olmadı.”

“O zaman fikirleri değerlendirene kadar burada kumların arasında oturacaksınız.” Kadehi aldı ve şarabını içti.

“Ne? Hayır! Kahire’de çalışmalarım var!”

“Bana bu piramitle ilgili yararlı olabilecek herhangi bir şey getirene kadar Kahire’ye dönmeyeceksin. Eski hikâyeler istemiyorum, ne işe yaradığını ve nasıl kullanılabileceğini öğrenmeni istiyorum. Burada güç var ve ben bunu nasıl serbest bırakabileceğimi öğrenmek istiyorum.”

“Ben de aynı şeyi istiyorum! Ama bunu nasıl yapmam gerekiyor?”

“Sen, sözde, bir bilimadamısın. Keşfet. Kaybettiğini iddia ettiğin madalyonunu kullan.” General sonra sessizce uzaklaştı.

Küçük grubumuz sersemlemiş bir halde onu seyrediyordu.

“Orada ne halt oldu ona?” diye sordu Jomard.

“Sanırım karanlıkta halüsinasyon gördü” dedi Monge. “Tanrı biliyor ya, ben orada tek başıma kalmazdım. Korsikalımız epey cesurmuş.”

“Neden bana odaklandı?” Generalin düşmanca tavrı beni sarsmıştı.

“Çünkü sen Abukir’deydin” dedi matematikçi. “Sanırım mağlubiyet onu itiraf ettiğinden de çok kemirmeye başladı. Stratejik geleceğimiz pek parlak görünmüyor.”

“Şimdi benim ne olduğunu anlayana kadar burada kamp kurup bu piramide mi bakmam gerekiyor?”

“Birkaç gün içinde seni unuttur.”

“Eğer merakı izin vermezse” dedi Jomard. “Eski kaynakları tekrar gözden geçirmem gerekiyor. Bu yapı hakkında ne kadar çok şey öğrenirsem o kadar şaşırtıcı hale geliyor.”

“Ve anlamsız” diye mırıldadım.

“Öyle mi Gage?” diye sordu Monge. “Bence anlamsızlık için haddinden fazla doğruluk mevcut. Sadece çok fazla emek değil, çok fazla düşünce de bu yapıda mevcut. Henüz yaptığım hesaplar sayesinde başka bir ilişki daha gözüme çarptı. Piramit kesinlikle matematiksel bir oyuncak.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Jomard’ın rakamlarıyla tahminimi tekrar gözden geçirmem

gerekiyor ama eğer piramidin eğimini şu andakinden biraz daha yüksek olan orijinal tepesiyle sonuca bağlar ve iki tarafının yükseklik ve uzunluğunu karşılaştırsak, matematikteki en temel sayılardan birini elde edeceğimizi düşünüyorum yani pi sayısını.”

“Pi mi?”

“Bir dairenin çapının dairenin çevresine olan oranı, Gage, birçok kültür tarafından kutsal kabul edilmiştir. Bu değer yirmi iki parçanın yediye ya da 3,1415... diye devam eden ve tam olarak hesaplanamamış bir rakama eşittir. Yine de, her kültür elinden geldiğince rakama yaklaşmış sayılır. Eski Mısırlılar 3,160 sayısını bulmuşlardı. Piramidin yüksekliğinin iki tarafına olan oranı bu rakama çok yakındır.”

“Yani piramit pi sayısını mı ifade ediyor?”

“Belki de Mısırlıların o rakamsal değerine uyumlu olması için inşa edilmiştir.”

“Ama yine soruyorum neden?”

“Bir kez daha eski gizemlere çarpıp kalıyoruz. Ama madalyonun da bir dairenin içinde bir çapının da bulunması enteresan değil mi? Kaybetmen çok kötü oldu. Gerçekten kaybettin mi?”

Enteresan mı? Bu vahiy gibi bir şeydi. Haftalardır önümdekini görmeden dolaıyormuşum. Artık madalyonun tam olarak neyi işaret ettiğini kesin olarak biliyordum; arkamdaki piramidi.

On yedinci bölüm

İstemedenden de olsa Jomard ve Monge'un piramitle ilgili daha fazla ölçüm yapmasına yardım etmek için orada kalnuş, sfenks-ten çok uzak olmayan bir yere kurdukları çadırlarını paylaşmış- tım. Hemen geri döneceğime söz vermiş olmama rağmen, özellikle Silano Kahire'deyken Astiza ile madalyondan bu kadar uzakta olmaktan ötürü huzursuzdum. Ama eğer Napolyon'un insanların önünde verdiği emri gözardı edersem, tutuklanma riskim olduğu- nu da biliyordum. Zaten giderek sırta daha fazla yaklaştığımı his- sediyordum. Belki de madalyon bu büyük taş yığınının içindeki başka bir geçide giden bir haritaydı. Bir de kaybolan eski takvim- den çıkardığım, herhangi bir önemi olup olmadığını bilmediğim, doğruluğundan emin olmadığım bir tarih, 21 ekim, vardı ve hâlâ iki ay beklemem gerekiyordu. Tüm bunların nasıl birleşebileceği- ni anlamıyordum ama belki âlimler bunu başka bir ipucuna çevi- rebilirlerdi. Bu yüzden Hanok'un evine bir mesaj yollayarak için- de bulunduğum elverişsiz durumu açıklamış ve Yusuf'un haremi- ne gecikmeyle ilgili haber göndermesini rica etmişim. En azın- dan artık neye bakmam gerektiğini biliyorum, diye de eklemiş- tim. Tam olarak neye bakmam gerektiği konusunda net bir fikrim yoktu.

Şehirden geçici bir süre için sürülmüş olmam o kadar da kötü değildi. Hanok'un evi boğucu ve Kahire de gürültülüydü ama bu- rada çölün boş sessizliği bir mola vermek gibiydi. Etrafta gezen Bedevi ve Memluklara karşı bizi korumaları için bir grup asker kumda geceliyorlardı; ben de kendi kendime birkaç geceyi bura- da geçirmenin Astiza ve Hanok için de güvenli olabileceğini dü- şünüyordum çünkü benim yokluğum dikkati onların üzerinden çekebilirdi. Silano'nun, madalyonun Abukir Koyu'nun dibini boy-

ladığıyla ilgili hikâyeme inandığını umuyordum. Zavallı Talma'yı unutmuş değildim ancak onun katiliyle ilgili kanıtların ve intikamın beklemesi gerekiyordu. Kısacası, insanların adeti olduğu üzere, en kötude bile hayır olduğuna inanmak istiyordum.

Daha önce de bahsettiğim gibi Gize'de üç büyük piramit bulunmaktadır ve üçünün de küçük geçitleri ve boş odaları vardır. Kefren piramidinin tepesi hâlâ, bir zamanlar üç piramitte de olduğu gibi son derece pürüzsüz, parlatılmış beyaz bir tür kireçtaşıyla kaplıydı. Kim bilir tuz kristalleri gibi nasıl parlıyorlardı! Araştırma aletlerini kullanarak Büyük Piramit'in 146,30 metre yüksekliğinde ve Fransa'daki en yüksek bina olan Amiens Katedrali'nin en uç noktasından otuz metre daha yüksek olduğunu hesaplamıştık. Mısırlılar bu şaşılacak yüksekliğe ulaşmak için 203 sıra taş kullanmışlardı. Piramidin yüksekliği ve çevresinin yarısı hem pi sayısına hem de Jomard'ın Fibonacci dizisine eşit olacak biçimde yan yüzünün eğimini elli bir derece ölçmüştük.

Bu tuhaf tesadüfe rağmen piramidin amacını hâlâ bulamamıştım. Piramitler sanatsal anlamda görkemliyidiler. Ama yarar anlamında hiçbir manaları yoktu. İnşa edildiklerinde son derece pürüzsüz olan karşımda duran bu yapılarda kimsenin ayakta durması mümkün değildi ve içindeki koridorlar da insan aklının kavrayamayacağı kadar acayip bir biçimde sanki içi hiç doldurulmamış gibi görünen odalara bağlanıyorlardı ve matematiği şifrelendirmek de bir uzman dışında herkese anlamsız görünebilirdi.

Monge tüm bu yapılan işin belki de dinle bir alakası olabileceğini söyledi. "Bu zamandan beş bin yıl sonra, acaba insanlar Notre Dame'ın altında yatan manayı anlayabilecekler mi?"

"Rahiplerin seni duymadığından emin ol."

"Rahiplerin modası artık geçti; yeni din bilim. Eski Mısırlılara göre din onların bilimiydi ve büyü de anlamadıkları şeyleri öğrenme girişimiydi. O zamanki insanlar, her kabilenin ve ulusun kendi tanrılarına ibadet ettiği inançlardan birçok ulusun tek tanrıya inandığı bir dine doğru evrilmişlerdir. Yine de birçok inanç türü vardır ve her biri diğerini kâfir olarak görür. Artık, sadece inanca değil akla ve deneye dayalı bilim var ve bilim sadece bir ulusu, papayı ya da kralı değil, evrensel yasaları temel alıyor. Çinli ya da Alman olman, Arapça ya da İspanyolca konuşman hiç önemli değil, bilim her yerde aynı. Başarı kazanacak olmasının ve Kilise'nin Galileo'dan içten içe korkmasının nedeni de budur. Ama arkamızda duran yapı özel inançları olan özel bir halk tarafından inşa edilmişti ve altında yatan mantığı hiçbir zaman anlamayabiliriz

çünkü bizim henüz anlayamadığımız dini bir mistisizme dayanıyor olabilir. Ama bir gün hiyeroglifleri deşifre edebilirsek bize yardımı olacaktır.”

Bu tahmine katılmamam mümkün değildi –ben ne de olsa Franklin’in adanuydım– ama yine de, eğer o kadar evrenselse, bilimin neden kendinden öncekileri çoktan ortadan kaldırmadığını da merak ediyordum. İnsanlar neden hâlâ dindardılar? Bilim çok akıllı ama soğuk, açıklayıcı ama yine de en büyük sorular karşısında sessizdi. Nasıl sorusuna cevap verirken niye sorusuna cevap vermiyor, bu yüzden de insanların hevesini kursağında bırakıyordu. Gelecekteki insanların Notre Dame’ı, tıpkı bizim bir Roma tapınağını anladığımız gibi anlayacaklarından kuşkuluydum. Belki de, hemen hemen aynı şekilde tapınacak ve korkacaklardı. Onların rasyonalist arzularındaki devrimciliklerinde bir şeyler eksikti diye düşündüm ve eksik olan da yürek ya da ruhtu. Bilimde bunun ya da yaşamdan sonraki hayatla ilgili umutların yeri var mıydı?

Yine de yanıt verirken bunların hiçbirini söylememiştim, “Ya asıl mesele bundan daha basitse Doktor Monge? Ya piramit sadece bir mezarsa?”

“Bunu ben de düşündüm ve çok şaşırtıcı bir paradoks sunduğunu gördüm Gage. Piramidin sadece bir mezar olduğunu, en azından temel olarak, farz edelim. Sadece büyüklüğü bile başlı başına bir soru değil mi? Bir mumyayı korumak için ne kadar süslü bir piramit inşa edersen, mumyanın yerine daha fazla dikkat çekersin. Kendilerinden kalanları sonsuzluk içinde korumayı ümit eden firavunlar için bu büyük bir ikilem olmalıydı.”

“Ben başka bir ikilemi daha düşündüm” diye yanıt verdim. “Bir firavun ebediyete hazır olmak için rahatsız edilmemeyi diler. Yine de kusursuz bir cinayet, kimsenin gerçekleştiğini fark etmediği bir iştir. Eğer efendinin mezarını soymak istersen, bunu mezar kapatılmadan önce yapmaktan daha iyi bir zaman olamaz, çünkü mezar bir kez kapatıldıktan sonra kimse hırsız ortaya çıkaramaz! Eğer bu piramit bir mezarsa, kaderi onu kapatanların sadakatine kalmıştı. Firavun kime güvenebilirdi?”

“Kanıtlanmamış bir inanç daha!” diye güldü Monge.

Zihnimde madalyonla ilgili bildiklerimi tekrar değerlendiriyordum. İkiye bölünen bir daire: Bir sembol, belki de pi sembolü. Üstteki yarıda eski Kutupyıldızı’nı barındıran bir takımyıldızı haritası. Aşağıdaki yarıda da su için bir sembol vardı. Bir deltada tıpkı bir piramidi andıran çizikler. Belki de su Nil Nehri’ni ve çiz-

giler de Büyük Piramit'i temsil ediyordu ama o zaman neden basit bir üçgen yapılmalıydı? Hanok madalyonun tam olmadığını söylemişti, peki geri kalanını nereden bulacaktım? Min'in uzun zaman önce kaybolmuş bir tapındaki heykeli miydi? Bu şaka gibi bir şeydi. Franklin gibi düşünmeye çalıştım ancak ben onun kadar iyi değildim. O adam bir gün şimşeklerle oynayan ve bir sonraki gün yeni bir ulus bulan biriydi. Piramitler yıldırımları çekip onları güce çevirebilir miydi? Piramidin tamamı aslında bir tür Leyden şişesi miydi? Mısır'a geldiğimizden beri ne bir gök gürlütüsü duymuş ne de tek bir yağmur damlası görmüştüm.

Monge yeni Mısır Enstitüsü'nün resmi kutsama töreni için Bonapart'a katılmak üzere ayrılmıştı. Bilimadamları bu kurumda alkol üretmekten ekmek yapımına (fırını yakmak için Mısır'da yeterli kadar ağaç olmadığından ayçiçeği sapları kullanılarak) ve Mısır vahşi yaşamını kataloglandırmaya kadar her şey üzerinde çalışıyorlardı. Conté ise, Abukir'deki filonun yok olmasıyla kaybedilen matbaa makineleri gibi aletleri yapmak için bir atölye kurmuştu. Conté bulduğu her şeyle birçok alet yapabilecek bir tairimciydi. Jomard ve ben çölün pembeleri ve altın renkleri arasında gezinmiş, zahmetle ölçüm şeritlerini makaralarından çözmüş, molozları bir tarafa toplamış ve açıları hesaplamıştık. Üç gün ve üç geceyi yıldızların piramitlerin tepesinde dönüşlerini seyrederek ve anıtların ne için yapıldıklarını düşünerek geçirmiştik.

Dördüncü günün sabahında bu yorucu işten ve bir sonuca ulaşmayan tahminlerden sıkılarak, nehrin karşısındaki Kahire'ye tepeden bakan bir yere gitmiştim. Baktığımda tuhaf bir manzara ile karşılaşmıştım. Conté bir balonu şişirmeye yetecek kadar hidrojen üretmişti. İpekle kaplanmış torbanın çapı on iki metre kadardı ve tepesi de hasır bir sepeti aşağıda tutmak için uzatılmış olan iplerin bağlı olduğu bir ağla kaplanmıştı. Bağlandığı yerden otuz metre kadar havada gezinerek, ufak bir kalabalığı etrafına toplamıştı. Jomard'ın teleskopuyla kalabalığı inceledim. Seyredenlerin hemen hepsi Avrupalılardan oluşuyordu.

Araplar o ana kadar Batılıların teknolojisine karşı pek merak göstermemişlerdi. Onlar bizim, mekanik numaralarla kafayı bozmuş ve ruhlarını pek önemsemeyen akıllı kâfirlerden oluşan davetsiz misafirler olduğumuzu düşünüyor gibiydiler. Daha önce Conté'nin elektrik depolamak için Franklin'in batarya adını verdiği, krankla harekete geçirilen bir sürtünme jeneratörü yapmasına yardım etmek için teklifte bulunmuşum ve bilimadamları tarafından Kahire'nin mollalarına ufak bir elektrik şoku vermem

teklif edilmişti. Mısırlılar oyun oynarcasına ellerini birleştirmiş, onları ilk önce Leyden şişesinden bir şokla çarptığımda hepsi geçen akım nedeniyle sırayla zıplamış, bu durum büyük şaşkınlığa ve kahkahalara neden olmuştu. Ama ilk andaki şaşkınlıktan sonra korkudan çok eğlenmiş gibi görünüyordardı. Elektrik ucuz bir sihirdi ve salon oyunları dışında pek işe yaramıyordu.

Balonu seyrederken Fransız askerlerinin Kahire'nin güney kapısından uzun bir sıra halinde çıktıklarını fark etmiştim. Askerlerin düzenli sıraları şehrin girişlerinde toplanan tacirler ve deveye binen kalabalıklarla büyük bir tezat oluşturuyordu. Askerler mavi ve beyaz sıralar halinde ilerlerken alaylarının sancakları da sıcak havada yumuşamış gibi görünüyordu. Sıralar bütün bir tümen gibi görünene kadar kırkayak gibi dalgalanarak parlak bir düzenle arka arkaya çıkmışlardı. Askerlerden bazıları at üzerindeydi ve başka atlar da iki küçük sahra topunu çekiyorlardı.

Jomard'ı da bana katılması için çağırdım ve gelince küçük dürbününü ayarlamaya başladı. "Bu, yakalanması zor olduğu söylenen Murad Bey'i yakalamak için görevlendirilen General Desaix dedi. "Birlikleri henüz birkaç Avrupalının gördüğü Yukarı Mısır'ı keşfedecek ve fethedecekler."

"O halde savaş daha bitmedi."

Gülmüştü. "Burada Bonapart'tan bahsediyoruz Onun için savaş asla bitmeyecektir." Sanki geldiklerini haber verir gibi askerlerin önünden yükselen toz bulutunun arasından askeri birlikleri incelemeye devam ediyordu. Onların, ağızları kumla dolmuş halde babacanca küfrettiklerini hayal edebiliyordum. "Sanırım eski dostun da onların arasında."

"Eski dost mu?"

"Al, kendin bak."

Askerlerin oluşturduğu sıranın başında çevresindeki yarım düzine Bedevi'nin korumalığını yaptığı türbanlı ve elbiseli bir adam vardı. Uşaklardan biri kafasının üzerinde bir şemsiye tutuyordu. Kalçasında hareket eden ince kılıcı ve Kahire'den satın aldığı güzel siyah atı görebiliyordum: Silano. Yanında, yine elbiseli daha ufak tefek biri daha atıyla ilerliyordu. Belki de özel bir hizmetkârdı.

"Beladan kurtulmak için iyi bir yol."

"Onu kıskanıyorum" dedi Jomard. "Kim bilir neler keşfedecekler!"

Silano madalyonla ilgili araştırmasına bir son mu vermişti? Yoksa Hanok'un kaybolduğunu söylediği güney tapınağında kayıp parçayı mı arayacaktı? Bin Sadr'ı da görmüştüm. Bedevi ko-

rumaları yöneterek, elinde asasıyla bir devenin sırtında ağır ağır ilerliyordu.

Onlardan kaçmış mıydım? Yoksa onlar mı benden kaçıyorlardı?

Tekrar daha ufak tefek olan örtüler içindeki kişiye baktım ve bir rahatsızlık hissettim. Piramitlerde fazla vakit harcayarak çok mu itaatkâr davranmıştım? Silano'nun yanında giden kimdi?

Onu tanırdım, demişti Astiza.

Ama tam olarak neden bahsettiğini hiç açıklamamıştı.

Teleskopu kapattım. "Kahire'ye dönünem gerekiyor."

"Bonapart'ın verdiği emre göre oraya dönemezsin. Önce ikna edici bir hipoteze ihtiyacınız var."

Ama benim yokluğumda çok kötü bir şey gerçekleşmiş olmasından korkuyordum ve burada fazla kalarak bilmeden madalyonun çözülmesi ve Talma'nın intikamının alınması görevlerini ertelediğimi fark etmiştim. Olayı ağırdan almanın ölümcül sonuçları olabilirdi. "Ben Amerikalı bir bilimadamıyım, bir Fransız askeri değilim. Onun emirlerinin canı cehenneme."

"Seni öldürtebilir!"

Ama ben çoktan tepeden aşağı koşmaya başlanuş, sfenksi geçmiş ve Kahire'ye doğru yola koyulmuşum.

Geri döndüğümde şehir uğursuz görünüyordu. Desaix tümeni oluşturmak için Fransız birliklerinin kaldığı bazı evleri boşaltmış, Piramitler Savaşı'ndan sonra kaçan binlerce insan geri dönmeye başlanuştu. Kahire istila sonrası şoktan kurtularak tekrar Mısır'ın merkezi haline gelmeye başlanuştu. Şehir daha da kalabalıklaştığında Kahire'nin sakinleri bir şehirli olarak güvenlerini geri kazanmışlardı. Sanki şehir bize değil de hâlâ onlara aitmiş gibi etrafta dolanıyor ve sayıları bizi azınlıkta bırakıyordu. Fransız askerleri koşan eşeklere binerken ve devriye gezerken hâlâ yayaların dağılmalarına neden olabiliyorlardı ama benim gibi yalnız gezen yabancılar karşısında insanlar bulundukları yerden pek kıpırdamıyorlardı. Dar sokakların arasından hızla ilerlerken ilk kez biri bana çarpmış ve itmişti. Bir kez daha, kadınların çok çekici buldukları salon deneylerinden sonra havada tuhaf karıncalanmaya neden olan elektriği hatırlamıştım. Kahire artık gerilimle yüklü bir yere benziyordu. Abukir Koyu'ndaki mağlubiyetin haberleri herkesin kulağına gelmişti ve Fransızlar artık yenilmez görülüyorlardı. Kesinlikle bir ipin ucunda sallandığımız doğruydu ve ben ipin yavaş yavaş aşındığını görebiliyordum.

Bitişik sokaklardaki karmaşaya rağmen Hanok'un evinin bu-

lunduğu sokak tuhaf bir biçimde sessizdi. Herkes neredeydi? Evin cephesi bıraktığım gibi görünüyordu ve dış görünüşünde tıpkı Mısırlılar gibi anlaşılması zor bir şeyler vardı. Yine de biraz daha yaklaştıkça bazı eksiklikleri hissetmiştim. Kapı çerçeveye tam olarak oturmamıştı, parlak sarı ahşabı inceledim. Etrafa bakındım. Birilerinin beni izlediğini hissedebiliyordum ama kimseyi görmüyordum.

Giriş kapısını çaldığımda hafifçe açılmıştı. “Salaam.” Sesimin yankısına sineklerin vızıltısı yanıt vermişti. Sanki diğer taraftan kapıyı tutan biri varmış gibi kapıyı ittim ve sonunda içeri girebileceğim kadar bir yer açıldı. Ancak kapının açılmasına engel olan şeyi görmüştüm. Hanok’un devasa zenci hizmetkârı, Mustafa, kapının arkasında yüzü bir tabanca kurşunuyla dağılmış halde ölü yatıyordu. Evde henüz yeni ölmüş insanların tiksindirici kokusu hâkimdi.

Bir pencereye baktım. Ahşap çerçevesi de içeri girenler tarafından parçalanmıştı.

Tek tek bütün odalara girdim. Diğer hizmetkârlar neredeydi? Sanki savaştan ve katliamdan sonra bedenler içeri taşınmış gibi her yerde kan damlaları ve birikintileri vardı. Masalar devrilmiş, duvar halıları sökülmüş, minderler etrafa saçılmış ve içleri boşaltılmıştı. İçeri girenler bir şey aramışlardı ve ben ne olduğunu biliyordum. Yokluğum kimsenin kurtulmasını sağlamamıştı. Neden Hanok’un kitaplarıyla kalması yerine saklanması konusunda ısrarcı davranmamıştım? Yokluğumun ve madalyonun orada bulunmasının onu koruyacağını düşünmüştüm? En sonunda antikaların bulunduğu odaya gelmiştim; bazı heykeller kırılmış, küçük kutuları fırlatılıp atılmıştı; sonra küf kokulu kütüphaneye giden merdivenlere ulaşmıştım. Odanın kapısı kırılmıştı. İçerisi karanlıktı ancak kütüphanede yanık kokusu vardı. Son derece kederli bir halde mum aradım ve aşağı indim.

Mahzen dumanlarla kaplı bir savaş alanıydı. Raflar yerlere indirilmişti. Kitaplar ve rulolar sonbahar yaprakları gibi yığılmış, yarısı yanmıştı ve hâlâ tütüyordu. İlk başta bu odada yaşayan hiçbir şey olmadığını düşünmüştüm ama sonra birinin inlediğini duydum. Kâğıtlar hışırdadı ve yığınların arasından bir el çıktığında, parmakları tıpkı karın içinden çıkan bir çiğ kurbanı gibi acıyla kavrılmıştı. Eli yakaladığımda acıyla çığlık atmasına neden olmuştum. Şişmiş parmakları bırakıp kararmış kâğıtları bir kenara itmeye başladım. İçin için yanan kitap yığını arasında zavallı Hanok yatıyordu. Fena halde yanmıştı ve kıyafetlerinin yarısı git-

mişti, göğsü ile kolları da kızarmıştı. Kendini bir edebiyat ateşinin ortasına atmıştı.

“Thot” diye homurdandı. “Thot.”

“Hanok, neler oldu?”

O çılgınlık anında beni duymuyordu. Yukarıdaki çeşmeye çıktım, çeşme dökülen kanlardan pembe bir renk almış olmasına rağmen biraz su götürmek için eski bir kaseyi doldurdum. Suyun bir kısmını yüzüne serptim geri kalanı ona içirdim. Tükürdükten sonra bir bebek gibi suyu içmeye başladı. Sonunda gözleri odaklanmıştı.

“Hepsini yakmaya çalıştılar.” Zar zor çıkan bir fısıltıyla konuşuyordu.

“Kim?”

“Kurtularak ateşin içine atladım ve beni izlemeye cesaret edemediler.” Öksürüyordu.

“Tanrım Hanok, kendini ateşe mi attın?”

“Bu kitaplar benim hayatım.”

“Fransızlar mıydı?”

“Bin Sadr’ın Araplarıydı. Bana ne demek istediklerini net söylemeden nerede olduğunu sorup durdular. Bilmiyormuş gibi davrandım. Kadının nerede olduğunu öğrenmek istediler ve ben de onun seninle gittiğini söyledim. Bana inanmadılar. Eğer ateşin içine atlanamıyorsa olsaydım beni daha çok şey söylemeye zorlayacaklardı. Umarım ev halkı konuşmamıştır.”

“Diğerleri nerede?”

“Hizmetkârlar erzak odalarına götürüldü. Çılgınlıklarını duymuştum.”

Kendimi tamamen işe yaramaz hissetmiştim: aptal kumarbaz, amatör asker ve sözde bilimadamı. “Tüm bunlara ben neden oldum.”

“Sen tanrıların istemediği hiçbir şeye neden olmadın” diye homurdandı. “Benim vaktim doldu. İnsanlar giderek daha da açgözlü oluyorlar. Bilim ve büyüğü sadece güç için istiyorlar. Kim böyle bir zamanda yaşamak ister ki? Ama bir şeyleri bilmek ve irfan sahibi olmak ayrı şey değildir.” Beni tuttu. “Onları durdurmalısın.”

“Neye karşı durdurmalıyım?”

“Her şey kitaplarımdaydı.”

“Ne? Neyin peşindeler?”

“O bir anahtar. Onu deliğe sokmalısın.” Giderek kendini kaybediyordu.

Ona yaklaşarak, “Hanok, lütfen. Astiza. Güvende mi?” diye sordum.

“Bilmiyorum.”

“Eşref nerede?”

“Bilmiyorum.”

“Yirmi bir ekimle ilgili bir şey öğrenebildin mi?”

Kolumu tuttu. “Bir şeye inanman gerekiyor Amerikalı. Astiza’ya inan.”

Sonra öldü.

İçim oyulmuş gibi hissederek arkama yaslandım. Önce Talma şimdi de Hanok. Onu kurtarmak ve onun neler öğrendiğini anlamak için çok geç kalmıştım. Parmaklarımla gözlerini kapatırken öfkeden ve kendimi yetersiz hissettiğim için titriyordum. Gizemlerle aramdaki en iyi bağlantıyı kaybetmiştim. Bu kütüphanede madalyonun anlamını ortaya çıkarabilecek bir şeyler kalmış mıydı? Küllerin arasında bunu nasıl bilebilirdim?

Hanok’un göğsünün üzerinde deri kaplı, kenarları kararmış kalın bir kitap vardı. Arapça yazılmıştı. Bizim araştırmamız için bu kitabın belirli bir önemi mi vardı? Kitabı aldım ve süslü yazılarına baktım. Belki de Astiza bundan bir şeyler çıkarabilirdi.

Eğer hâlâ Kahire’deyse. Desaix’in güneye giden tümeninin önündeki Silano’nun yanında örtülerle gizlenmiş kişi konusunda kurnazca bir fikir belirmişti.

Kendi endişelerim içinde kaybolmuş ve tedirgin bir halde tekrar merdivenlerden çıkarak dikkat etmeden antika odasına girdim. Bu neredeyse hayatıma mal olacaktı.

Yüksek, acı dolu bir çığlık kopmuştu ve sonra çakala benzeyen Anubis’in heykelinin arkasından şimşek gibi bir ışığı andıran mızrak fırladı. Doğrudan göğsüme geldiği için geri gitmeme neden olmuştu ve dengemi kaybederek taş bir lahite çarpmıştım. Sersemlemiş halde yere düşerken mızrağa bakmıştım. Ucu Hanok’un kitabını delmiş, son sayfalar mızrağın kalbime saplanmasına engel olmuştu.

Mızrağın diğer ucunda Eşref duruyordu. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

“Sen!”

Konuşmaya çalışmama rağmen sadece şaşkınlıktan nefes alabilmiştim.

“Senin burada ne işin var? Bana Fransızlar tarafından piramitlerde tutulduğun söylemişti! Senin de sırları arayan suikastçılardan biri olduğunu sanmıştım!”

Sonunda konuşabilecek kadar nefes almıştım. “Silano’nun General Desaix’le güneye gitmek üzere şehirden ayrıldığını gördüm.

Bunun ne anlama geldiğini bilmediğimden hemen geri döndüm.”

“Seni neredeyse öldürüyordum!”

“Bu kitap hayatımı kurtardı.” Kitabı ittim ve mızrağın ucu kenara kaydı. “Bunu okuyamıyorum bile, fakat Hanok bunu sıkı sıkı tutuyordu. Bu neyle ilgili Eş?”

Memluklu mızrağı çıkarmak için çizmesiyle kitaba bastıktan sonra eğildi ve kitabı açtı. Kitabın içinde parçalar halinde tozlar yükseliyordu. Bir süre kitabı okudu. “Şiir” diyerek kenara attı.

Ah. İnsan nelerle ölmeyi tercih ediyor.

“Yardıma ihtiyacım var Eşref.”

“Yardıma mı? Sen fatihsin hatırladın mı? Zavallı Mısır’a bilim ve medeniyeti getiriyordun! Ağabeyimin evine getirdiğinse bu: katliam! Seni tanıyan herkes ölüyor!”

“Bunu yapanlar Araplardı, Fransızlar değil.”

“Olayların işleyişini bozan Fransa’ydı, Mısır değil.”

Buna verecek bir yanıtlım yoktu ve benim de bunun bir parçası olduğumu inkâr edemezdim. Gerekçelerden en elverişli olanları tercih eder ve dünyayı tersine çeviririz.

Zorlanarak nefes aldım. “Astiza’yı bulmam gerekiyor. Bana yardım et Eş. Bir tutsak, bir efendi ya da bir köle, bir çalışan olarak değil. Bir arkadaş olarak yardım et. Bir silah arkadaşı olarak yardım et. Madalyon Astiza’da. Onu da Talma’yı öldürdükleri gibi vahşice öldürebilirler ve yardım etmeleri için orduya da güvenmiyorum. Napolyon da sırrı öğrenmek istiyor. Madalyonu kendisi için alacaktır.”

“Ve ona dokunan herkes gibi lanetlenecektir.

“Ya da dünyayı dize getirecek gücü keşfedecektir.”

Eşref sessiz kalarak yanıt verdiğinde, peşinden gittiğim generalle ilgili gerçeklerin farkına varmama izin vermişti. Bonapart gerçekten cumhuriyetçi bir kurtancı mıydı? Yoksa potansiyel bir tiran mı? Onda her ikisinden de parçalar olduğunu görmüştüm. İnsan ikisi arasındaki farkı nasıl anlayabilir? Her ikisi de karizma gerektiriyordu. Her ikisi de hırslı olmayı gerektiriyordu. Belki de Thot’un terazisindeki kuştüyü liderin kalbini bir şekilde değiştirebilirdi. Ama bu önemli değildi, değil mi? Neye inandığım konusunda kendim karar vermek zorundaydım. Bilge bana bir dayanak noktası sunmuştu: Ona inan.

“Kardeşim sana yardım etti ve bak başına neler geldi” dedi Eşref üzgünce. “Sen bir arkadaş değilsin. Seni Kahire’ye getirmekle hata etmişim. İmbaba’da ölmem gerekirdi.”

Ümitsizdim. “O zaman bana bir arkadaş gibi yardım etmeye-

ceksen, esirim ve hizmetkârım olarak yardım etmeni emrediyorum. Sana para verdim!"

"Tüm bunlardan sonra benden bunu istemeye nasıl cesaret edersin?" Bir kese çıkardı ve bana fırlattı. Paralar taş zeminde yuvarlanarak etrafa dağılmıştı. "Senin parana tüküreyim! Defol! Git kadını kendin bul! Kardeşimin cenazesini hazırlamam gerekiyor!"

Artık tek başıma kalmıştım. Ne kadar az param kaldığını bilmeme rağmen, onun etrafa saçılan paralarını oldukları yerde bırakma dürüstlüğüne gösterebilmiştim. Boş bir mezara sakladığım şeyi aldım: uzun tüfeğim ve Algonquin baltam. Sonra Mustafa'nın bedeninin üzerinden atladım ve Kahire sokaklarına çıktım.

Artık geri gelmeyecektim.

Astiza'nın bir haremde saklandığı Yusuf el Beni'nin evi, bulunduğu dar sokağı çıkıntılılarıyla gölgede bırakan kuleli bir kale şeklinde olup Bilge'nin evinden daha görkemli bir yapıydı. Güneşin parladığı ve kırlangıçların kaydığı pencereleri genişti ama kapısı bir Ortaçağ kalesinin girişi kadar kalın olan ağır bir kemerle gölgede kalıyordu. Tebdili kıyafetle kapının önünde durdum. Silahlarımı ucuz, aceleyle satın aldığım ucuz bir halıya sardım; Fransızların beni piramitlerde çalışan Jomard'a geri götürmek için arama ihtimaline karşı ben de Mısırlıların kıyafetlerini giymiştim. Bol binici pantolonu ve uzun bol elbise nispeten daha hafif, daha isimsiz ve Avrupalıların giyinme tarzından daha mantıklıydı ve başa bağlanan örtü de güneşten koruyordu.

Bir kez daha mı geç kalmıştım?

Yusuf'un kapısını çaldım ve beni Mustafa kadar iri bir adam karşıladı. Tıraşlı, kocaman ve bilgenin hizmetkârı ne kadar soluk tenliyse o kadar esmer olan bu adam, girişi tıpkı bir Mısır pamuk balyası gibi dolduruyordu. Her zengin evinde dev bir insan mı vardı?

"Ne istiyorsun halı taciri?" Artık Arapça anlıyordum.

"Ben tacir değilim. Efendini görmem gerekiyor" diye Fransızca yanıt verdim.

"Sen bir Fransız mısın?" diye sordu aynı dille.

"Amerikalı."

Homurdandı. "Burada değil." Kapıyı kapatmak üzereydi.

Blöf yapmaya çalıştım. "Sultan Bonapart onu arıyor." Pamuk balyası durmuştu. Bu hareketi Yusuf'un evde bir yerlerde olduğuna inanmam için yeterliydi. "Generalin burada misafir olan, Astiza adındaki kadınla bir işi var."

“General bir köle mi istiyor?” derken pek inanmış gibi çıkmamıştı sesi.

“O bir köle değil, bir bilge. Sultanın onun uzmanlığına ihtiyacı var. Eğer Yusuf evde yoksa, o zaman kadını generale götürmem için getirmen gerekiyor.”

“Kadın da gitti.”

Bu inanmak istemediğim bir yanıtı. “Buraya bir müfreze asker mi getirmem gerekiyor? Sultan Bonapart bekletilecek bir adam değil.”

Kapıdaki adam beni ciddiye almadığı gibi kafasını sallıyordu. “Git Amerikalı. Kadın satıldı.”

“Satıldı nu!”

“Bir Bedevi tacire satıldı.” Kapıyı tam yüzüme kapatacakken, halının ucunu onu durdurmak için araya sıkıştırdım.

“Onu satamazsın, o benim!”

Bir tavanın sapı kalınlığındaki eliyle halımın ucunu tuttu. “Halını kapımdan çek yoksa burada bırakmak zorunda kalırsın” diye uyardı. “Senin artık bizimle bir işin kalmadı.”

Karnu hedef almak için halıyı döndürdüm ve elimi rulonun diğer ucuna götürerek tüfeğimi kavradım. Tüfeğin horozunun çekildiği duyulmuştu ve bu onun kibirli tavrını sona erdirmişti. “Onu kimin satın aldığını bilmek istiyorum.”

Her ikimiz de, hangimizin diğerini alt etmek için daha hızlı olduğunu düşünürcesine birbirimizi inceliyorduk. Sonunda homurdanarak, “Bekle” dedi.

Bir aptal ya da pişman biri gibi hissetmeme yol açarak beni bırakıp ortadan kayboldu. Mısırlı, Astiza’yı ne cüretle satardı? “Yusuf, dışarı çık seni piç!” Sesim evde yankılanmıştı. Uzun süre beklerken, beni görmezden gelip gelmeyeceklerini düşünüyordum. Eğer öyle yaparlarsa, içeri girip onları vuracaktım.

Sonunda kapıcının ayak seslerini duydum. Kapıyı doldurmuştu. “Bu kadını satın alandan bir mesaj ve bağlantı kurmak da çok basit. Onu geri almak için neye ihtiyacın olduğunu bildiğin yazıyor.” Sonra kapı kapandı.

Bu Silano ve Bin Sadr’ın Astiza’yı aldıkları anlamına geliyordu. Aynı zamanda madalyonun onlarda olmadığını gösteriyordu ve bende de olmadığını bilmedikleri anlaşıyordu.

Yine de madalyonu getirmem umuduyla onu hayatta bırakırlardı herhalde? O kaçırılan bir kurban, bir rehineydi.

Girişten uzaklaşırken ne yapmam gerektiğini düşünüyordum. Madalyon neredeydi? Tam o anda kulağının yanından ufak bir

şey geçerek tozun üstüne yavaşça düşmüştü. Yukarı baktım. Çok yüksekte bulunan süslü bir penceredeki kafesli açıklık bir kadın tarafından kapatılmıştı. Yere düşen şeyi aldım.

Kâğıttan oluşan bir paketti. Kâğıdı açtığımda Astiza'nın altın Horus gözünü ve bu kez Astiza'nın el yazısıyla yazdığı İngilizce mesajı görmüştüm. İçim ferahlamıştı: "Geceyarısı güney duvarı. Bir ip getir."

On sekizinci bölüm

İşgalci Fransız ordusu ve Mısırlılar arasındaki en büyük uçurum kadınlardı. Müslümanlara göre kibirli Fransızlar, onlarla iletişim kuran her adanı aptal yerine koymalarına yol açan amirane talepleri ve adice gösterişleriyle Avrupalı kadınların kontrolünde olan adamlardı. Fransızlar ise İslamiyet'in, en büyük zevk kaynağı olan kadınların arkadaşlıklarının iç gıcıklayıcı zekâsından vazgeçerek onları zengin ama karanlık hapishanelere kapatıklarını düşünüyorlardı. Eğer Müslümanlar, Fransızların kadınlarının köleleri olduğunu düşünüyorsa, Fransızlar da Müslümanların kendi kadınlarından korktuklarını düşünüyorlardı. Bazı Mısırlı kadınlar ülkelerini fethedenlerle ilişkiler yaşamaya ve subayların arabalarında örtüleri olmadan çıplak kollarını ve boyunlarını göstermeye başladıklarında, bu durum daha da gergin bir hal almıştı. Fransızların sağladığı özgürlükler yüzünden başı dönen bu yeni metresler içinde bulundukları arabalarla geçerken kafesli pencerelere doğru şımarıkça "Özgürlüğümüze bakın!" diye bağırıyorlardı. İmamlar bizim bozulduğumuzu düşünüp, bilimadamları da Mısırlıların Ortaçağ'da kaldıklarını ileri sürerken, asker sadece yataktaki zevklerini düşünüyordu. Müslüman kadınlarına tacizde bulunmamaları için kesin emirler almış olmalarına rağmen, kadınlara para ödemek konusunda herhangi bir kısıtlama yoktu ve bazı kadınlar para almayı satın alınmaktan daha çok istiyorlardı. Diğer Mısırlı kadınlar ise kendilerini Vesta bakireleri gibi erdemli göstererek, bir subay onlarla evlenmek isteyip Avrupa'da yaşamak için vaatle bulunana kadar ilgilenmiyorlardı. Sonuçta bütün bunlar büyük bir sürtüşmenin ve yanlış anlamanın nedeni olmuştu.

Müslüman kadınların erkeklerin şehvetini kontrol altında tut-

mak için ortaya çıkmış, tahıl çuvallarını andıran kıyafetleri, kadınların yaşlarını ve neye benzediklerini bilinmez kıldığından Fransız askerler arasında yoğun bir merak konusu olmuştu. Bu tip tartışmalara kayıtsız değildim, Şehrazat ve Arap geceleriyle ilgili hikâyelerle ateşlenen zihnim Yusuf'un kadınlarla dolu evinin görkemiyle meşguldü. İstanbul'daki sultanın meşhur haremni duymayan var mıydı? Ya da bir kölenin oğlunun bir efendi haline gelebildiği bu tuhaf toplumun yetenekli cariyeleri ya da hadım edilmiş haremağalarını duymayan var mıdır? Bu anlamaya çalıştığım bir dünyaydı. Kölelik Osmanlılar için, aptallaştırılmış ve hain bir topluma taze kan ve asalet katmanın bir yolu haline gelmişti. Çokeşlilik siyasi bağlılık için bir ödüldü. Din ise materyalist kişisel gelişimin yerine geçen bir şey haline gelmişti.

Astiza haremde olmasa bile madalyon hâlâ harem duvarlarının arkasında mıydı? Tek ümidim buydu. Kendisini esir alanları madalyonun hâlâ bende olduğu konusunda inandırmış ve benim için bir not bırakmıştı. Akıllı kadındı. Tüfeğimi geçici süreliğine saklamak için dar bir sokak girintisi bulup onu halıyla örttüm sonra da ipi ve diğer gereksinimleri almak için oradan ayrıldım. Eğer Astiza Silano'nun tutsağıysa onu kesinlikle geri istiyordum. Düğün bir ilişkimiz yoktu ama yine de beni şaşırtan bir kıskançlık, koruma içgüdüsü ve yalnızlık karışımı bir duygu hissediyordum. Benim için gerçek bir arkadaşına en yakın şey oydu. Talma, Hanok ve Eşref'i zaten kaybetmiştim. Onu da kaybedersem lanetleneneğimi biliyordum.

Osmanlı İmparatorluğu'nun renklerle dolu bir gökkuşağı olduğu düşünülürse, Arap giysileri içindeki Avrupalı görünüşüm sadece birkaç kişinin dikkatini çekmişti. Havası kömür ve haşhaş kokan, yığılmış baharatların, harika görünen yeşil, sarı ve turuncu piramitler oluşturduğu Han el Halili pazarının loş olan kalabalık sokaklarına girmiştim. Yiyecek bir şeyler ve çöl akşamları için bir battaniye aldıktan sonra bu erzakları depoma götürdüm ve son kalan paramla da bir at ya da deve için pazarlık yapmak üzere tekrar yola koyuldum. Daha önce hiç deveye binmemiştim fakat uzun bir yol için daha dayanıklı olduklarını biliyordum. Beynim bir sürü soruyla kaynıyordu. Bonapart, Silano'nun Astiza'yla gitliğini biliyor muydu? Kont da benimle aynı ipuçlarının peşinde miydi? Madalyon bir anahtarsa, kilidi neredeydi? Acelem yüzünden ve meşgul olduğum için gölgelerin arasına kaybolmam gerektiğini unutarak bir Fransız devriyesine çarpmıştım.

Yüzbaşları kemerine sıkıştırmış olduğu bir kâğıdı çıkarıp ba-

na baktı o dur emri vermeden önce terlemiş askerlerin çoğunu neredeyse geçmiştım. "Ethan Gage?"

Duymamış gibi yaptım.

Yarım düzine tüfek süngüsü, hiçbir tercümeğe gerek duymadan yukarı kaldırılmıştı. "Gage? Sen olduğunu biliyorum. Kaçmaya çalışırsan seni vururuz."

Bu yüzden dik durarak, kafamı açtım ve blöf yapmayı denedim. "Lütfen kimliğimi açıklamayın Teğmen. Bonapart için bir görevdeyim."

"Tam tersine tutuklusun."

"Yanıldığına eminim."

Kâğıttaki resme baktı. "Denon senin bir resmini çizdi ve epey de güzel yapmış. Adam çok yetenekli."

"Tam da piramitlerdeki çalışmalarına dönmek üzereydim..."

"Hanok ya da Hermes Trismegistus olarak da bilinen âlim ve İmam Kelato Almanı'nın ölümüyle ilgili soruşturma çerçevesinde aranıyorsun. Silah ve baltayla evinden aceleyle çıkarken görülmüşsün."

"Hanok mu? Delirdiniz mi? Ben onun nasıl öldürüldüğünü ortaya çıkarmaya çalışıyorum."

Elindeki posterde yazarları okumaya başladı. "Aynı zamanda izinsizce, başkaldırarak piramitlerden ayrılmak ve üniformasız gezmekten dolayı da tutuklusun."

"Ben bir bilimadamıym. Benim bir üniformam yok!"

"Ellerini kaldır!" Kafasını salladı. "İşlediğin suçlar yüzünden sonunda yakayı ele verdin Amerikalı."

Geçici olarak hapisşaneye çevrilmiş bir Memluk kışlasına götürülmüşüm. Fransız yetkililer orada istilanın bir araya getirdiği asiler, ufak suçlardan arananlar, kaçaklar, vurguncular ve savaş mahkûmlarıyla başa çıkmaya çalışıyorlardı. Tüm direnişlerime rağmen hırsızlar, şarlatanlar ve düzenbazlarla dolu farklı dillerin konuşulduğu bir hücreye kapatılmışım. Paris'teki kumar salonuna geri dönüş gibi hissetmişim.

"Bana karşı suçlamaların ne olduğunu öğrenmek istiyorum!" diye bağırdım.

"Faydası olmaz" dedi kapıyı kilitleyen çavuş.

Hanok'un ölümü nedeniyle beni hapse atmanın tuhaflığının üstüne bir de Yusuf'un evinin güney duvarındaki geceyarısı randevumu kaçırarak olmanın felaketi de eklenmişti. Horus'un gözünü dışarı atan her kimse, yabancı bir erkeğin hareme girmesini sağlaya-

cak fırsatları olan biri değildi. Ya pes etmişlerse ve madalyon satılmış ya da kaybolmuşsa? Bu sırada eğer Astiza Silano'nun elindeyse ve Desaix'in Yukarı Mısır'a yaptığı seferle güneye götürülmüşse, bu onun her saat benden daha da uzaklaştığı anlanuna gelirdi. Hayatımda ilk defa kaybedecek bir saniyem bile olmadığı bir anda etkisiz hale getirilmiştim. Bu çıldırtıcı bir duyguydu.

Sonunda adımı hapishane kayıtlarına yazmak için bir teğmen görünmüştü.

"En azından Bonapart'la görüşmemi sağlayın" diye yalvardım.

"Hemen vurulmak istemiyorsan, onun gözüne görünmeyerek akılcıca bir hareket yapmış olursun. Paris'teki bir fahişenin ölümlüyle ilgili daha önceki raporlar nedeniyle cinayet zanlısı olarak burada tutuluyorsun. Ödenmemiş borçlarla ilgili bir şeyler daha var..." diyerek kâğıtlarına baktı. "Madam Durrell adında bir ev sahibesi?"

İçten içe homurdandım. "Hanok'u ben öldürmedim! Onun cesedini buldum!"

"Ve hemen ihbar mı ettin?" derken adamın sesi alacaklılarımınki gibi alaycıydı.

"Beni dinle, eğer görevimi tamamlayamazsam tüm sefer tehlikeye girebilir. Kont Silano önemli sırları kendi tekeline almak istiyor."

"Silano'ya iftira atmaya çalışma. Senin Madam Durrell ve bir lamba taşıyıcısıyla ilgili olarak senin karakteriñ anlatan yeminli ifadeleri veren oydu." Tekrar elindekini okudu. "Bir De Sade'in özellikleri."

Demek öyle. Ben piramitlerde bir ölçü şeridi tutarken, Silano Kahire'de benim nanımı yayıyormuş.

"Kanuni temsil hakkım var değil mi?"

"Bir ordu avukatı bir hafta içinde seninle ilgilenecektir."

Lanetlenmiş miydim? Benim hapse kapatılmam, kontun peşinden gidememem, suçlamalara itiraz edememem ya da Yusuf'un haremindeki geceyarısı buluşmama gidememem düşmanlarım için ne kadar iyi bir fırsattı! Güneş ufak hücre penceresinde batıyordu ve verilen yemek de berbat bir bezelye ve mercimek ezmesinden oluşuyordu. İçeceğimiz ise bayat fıçı suyuydu, tuvaletimiz de bir kovaydı.

"Hemen söz hakkı istiyorum!"

"Suçlamalar için Paris'e geri gönderilme olasılığın var."

"Bu çılgınlık!"

"Giyotin burada bir grup asker tarafından vurularak öldürül-

mekten daha iyidir değil mi?" omuzlarını silktikten sonra gitmişti.

"Nasıl daha iyi?" Kendimi yere atarak arkasından bağıryordum.

"Biraz ezme ye" dedi bir topu hurda niyetine satmaya çalışmaktan ötürü yakalanmış sözde girişimci olan biri. "Kahvaltı bundan da kötüdür."

Kafamı çevirdim.

Evet, kumar oynamış ve kaybetmişim değil mi? Paris'te kaybetmemiştim ama burada tek bir iyi kâğıt bile çekmemiştim. Franklin'in öğütlerini dinlemiş olsaydım iyi bir mesleğim olurdu fakat onun "erken yat, erken kalk" öğüdü doğanın temeliyle çelişiyor gibiydi. Franklin'in sevdiğim yönlerinden biri de verdiği öğütleri kendisinin bile her zaman tutmamasıydı. Seksenine geldiğinde bile güzel bir kadın etrafta olduğunda parti yapabiliirdi.

Kısa süre sonra hava kararmıştı. Her an Astiza benden daha da uzaklaşıyordu. Hücrenin penceresinden bir ses geldiğini duyduğumda, kendime acıma ve gerçek pişmanlıkla ümitsizlik çukurunu –hücre arkadaşlarımların kokularını almamaya çalışarak– daha da derin kazıyordum. "Ethan!"

Şimdi ne vardı?

"Ethan?" Ses alçak ve tedirgindi. "Amerikalı? Orada mı?"

İçeridekilerin arasından ilerledim ve küçük pencereye baktım. "Kim var orada?"

"Benim Eşref."

"Eş! Beni terk ettiğini sanıyordum!"

"Biraz daha düşündüm. Kardeşimin sana yardım etmemi istediğini biliyorum. Sen ve rahibe onun korumak için savaştığı sırların güvenliğini sağlamak için tek umutsunuz. Sonra senin tutuklandığını duydum! Bu kadar kısa sürede nasıl bu kadar belaya ulaşabildin?"

"Bu da benim yeteneğim."

"Şimdi seni buradan dışarı çıkarmanız gerekiyor."

"Ama nasıl?"

"Pencereden olabildiğince uzaklaş lütfen. Ve kulaklarını da kapat."

"Ne?"

"Çömelmek daha mantıklı bir hareket olabilir." Sonra gözden kayboldu.

Şey, bu kaygı vericiydi. Memluklar tam yol üzerindeydiler. Geriye doğru, hücrenin karşı köşesine çekildim ve yarı karanlıkta diğerlerine de aynı şeyi yapmalarını söyledim. "Sanırım dramatik

bir şey olacak. Lütfen hücrenin bu tarafına doğru gelin.”

Kimse hareket etmiyordu.

Bu yüzden tekrar denedim. “Hepiniz buraya gelin, yanımda biraz haşhaş var.”

Yüksek sesli bir patlama olmadan önce etrafımda güzel bir kalın oluşturmuşlardı. Pencerenin altındaki hücre duvarı bir taş serpintisiiyle beraber içeri doğru patlamış, bir gülle ahşap ve demirden yapılan hücre kapısına çarpmak için yola çıkmıştı. Giriş esnemiş, zangırdamış ve çerçevesinden düzgünce çıkarak madeni bir sesle dışarıdaki koridora çarpmıştı. Gülle sanki bir kekin içine konan meyve gibi duvara gömülmüştü. Hepimiz, en altta benim olduğum bir öbek halinde yere düştüğümüzde kulaklarım çınlıyordu ve etraf tozla kaplanmıştı. Yine de ben karşıma çıkan fırsatı değerlendirmeyi bilen bir adamdım. “Şimdi! Muhafıza koşun!” diye bağırdım.

Diğerleri zar zor ayağa kalkıp koridora fırladıklarında, ben ters tarafa doğru ilerleyip Eş’in hapishane duvarında açtığı delikten dışarı çıkmıştım. Gölgelemin arasında çömelerek bekliyordu. Bir omuzuna tüfek asmış, gövdesine iki tabanca sıkıştırmış ve beline de bir kılıç takmıştı. Yakalandığında el koyduğum silahları tanımıştım. Ganimetlerimin ömrü demek ki buraya kadardı.

“Topu nereden buldun?”

“Kanit olarak arkadaki bahçede tutuluyordu.”

“Kanit mı?” Ah, evet topu rehine vermeye çalışan askerle ilgiliydi bu. “Dolu mu bırakmışlar?”

“Kaçmaya çalışırlarsa mahkûmlara karşı kullanmak içindir.”

Arkamızdan tüfek sesleri geliyordu, biz de koşmaya başladık.

Silahlarımı, ipi ve erzakları sakladığım yerden aldıktan sonra hırsızlar gibi karanlık sokakların arasından ilerledik. Sonra randevu saatini bekleyerek ayı izlemeye başladık. Yusuf’un evinin güney duvarına ilerlediğimizde neyle karşılaşacağımı pek bilmiyordum. Arka tarafta kadınların özel girişini kapatan ağır kapı büyük demir kilidi olan kalın ahşaptan yapılmıştı. Oradan içeri girmek söz konusu değildi. Bu yüzden tek yapabileceğim şey, şehirde dolaşan Fransız devriyelerinin bize denk gelmemelerini ümit ederek, güney duvarının pencerelerinden birinin altında beklemektir.

“Artık benim yüzümden sen de bir kaçaksın” diye fısıldadım.

“Tanrılar senin kardeşimin öldürülmesinin intikamını tek başına almana izin vermeyecektir.”

Hava karanyordu ve hâlâ yukarıdaki kapalı pencereden hiçbir

ses gelmemiştii ve hiç hareket yoktu. Randevuya geç mi kalmıştım? Bana haber veren kişi yakalanmış mıydı? Düşüncesizce davranarak ve sabırsızlanarak sonunda cebimden Horus'un altın gözünü çıkardım ve yukarı doğru fırlattım. Düşmemesine çok şaşırmıştım.

Tılsım tam tersine aşağı sarkan ipek bir ipe ağırlık yapmıştı. Getirdiğim ipi sarkan ipe bağladık ve yukarı doğru çekilirken ipi seyrettim. Tekrar bağlanmış olduğunu kontrol etmek için beledikten sonra çekerek denedim ve ayaklarımı duvara yaslayarak çıkmaya başladım. "Burada bekle" dedim Eşref'e.

"Benim de senin kadar içerdikleri merak etmediğimi mi düşünüyorsun?"

"Kadınlar konusunda uzman benim. Sen tüfeği tut."

Harem penceresi on beş metre yüksekliğindeydi ve penceredeki kafes de kafamı ve omuzlarımı içeri sokmama yetecek kadar büyüktü. Beklenti ve telaştan hızlı hızlı nefes alarak içeri girmeye çalıştığımda baltam kemerimde duruyordu. Günün olaylarını düşündükçe, baltamı kullanmaya ne kadar hazır olduğumu biliyordum.

Şansıma kıvrak genç kollar beni odaya çekerek, daha iyi hissetmeme neden olmuşlardı. İsimsiz yardımcımın genç, güzel, maalesef giyinik ve hatta peçeli olduğunu görmüştüm. Ama sonra onun badem gözlerinin bile bir adamı kendisine âşık etmeye yeteceğini fark etmiştim; belki Müslümanların bu çılgınlığının bir nedeni vardı. Parmağını dudaklarına götürerek, sessiz olmamı işaret etmişti. Bana başka bir kâğıt daha verdi ve "Astiza" diye fısıldadı.

"Fayn?" diye sordum. Nerede?

Kafasını sallayarak kâğıdı gösterdi. Kâğıdı açtım. Astiza'nın el yazısıyla İngilizce, "Görölmek üzere saklandı" yazıyordu.

Demek ki madalyonu burada bırakmıştı! Etrafa bakındım ve sonra sanki ormandaki hayvanlar gibi bir düzine gözün bana baktığını fark ettim. Haremdeki birkaç kadın sessizce uyandırılmışlardı ama benim genç rehberim sokağa çıkmak üzereymiş gibi giyinikti ve bir geyik kadar ürkekti. Hepsi parmaklarını peçeli dudaklarına götürdüler. Mesaj yeterince açıldı.

Berrak havuzlar, serenat yapan kızlar ve şeffaf giysilerle ilgili tüm fantezilerim hayal kırıklığıyla sonuçlanmıştı. Harem dairesi gördüğüm halk evlerinden daha sade ve sıradandı ayrıca kimse Yusuf'un bir sonraki gece ziyareti için kendine çeki düzen veriyor gibi görünmüyordu. Burasının kadınların yemek yaptığı, dikiş diktiği ve erkeklerin bölgesine girmeden dedikodu yaptıkları tecrit edilmiş bir yer olduğunu anlamıştım.

Beni korku ve hayranlıkla seyrediyorlardı.

Madalyonu aramak için loş odada gezinmeye başladım. Görölmek üzere saklanmış mı? Bir pencereden mi bahsediyordu? Tüm pencereler kafeslerle kapatılmıştı. Haremin ortasında büyük bir oda ve her birinde dağınık yataklar, sandık ve kimi şeffaf kimi bedeni gizleyen elbiselerle dolu çivilerin bulunduğu bir sürü küçük oda vardı. Burası dünyanın tepetaklak olduğu, tüm renklerin içerde yer aldığı, tüm düşüncelerin hapsedildiği ve tüm zevklerin kapatıldığı bir dünyaydı.

Madalyonu ben nereye saklamıştım? Bir ayakkabıya, bir topun içine, lâzımlığa. Bana göre bunların hiçbirisi “görölmek üzere saklanmış” yerler gibi gelmiyordu. Bir yatak örtüsünü kaldırmak için eğildiğimde rehberim olan genç kadın elimi tutmuştu. Benim onu bulmamı, ne aradığımı bildiğimi kanıtlamamı beklediklerini fark etmiştim. Sonra bir anda görevimin âşıkarcılığını anlamıştım. Doğrularak daha cesurca etrafa bakınmaya başladım. Astiza sıradan görüntüde saklı demek istemişti. Birinin boynunda, bir masada...

Bir mücevher kutusu vardı.

İnsan kültürlerinde evrensel olan bir şey varsa, o da altın aşkıdır. Bu kadınların sokaklarda gösteremedikleri şeyler Yusuf ve birbirleri için tenlerini süslüyordu: yüzükler, paralar, bilezikler ve bileklikler, küpeler, halhallar, taşlar ve bel zincirleri. Tuvalet masasının üzerinde altından bir şelale, sarı bir delta, *L'Orient*'teki- nin benzeri küçük bir hazine duruyordu. Tüm bunların ortasında meyhanedeki bir bakır gibi oraya bırakılmış, şekli üzerindeki kolyelerle gizlenmiş madalyon duruyordu. Bin Sadr ve Silano buraya, elbette hiç girmemişlerdi ve kimse de arama zahmetinde bulunmamıştı.

Madalyonu kolyelerin arasından çıkardım. Onu alırken masadan ağır bir küpe yığını düştü ve bir gong gibi ses çıkardı.

Donup kalmıştım. Bir anda, yataklardan daha yaşlı kadınların kafaları çıktı. İçlerinden biri beni görünce irkilmiş ve kalkarak, etrafındaki sokak kıyafetlerini üzerine çekmişti.

Kadın sert bir şekilde konuşuyordu. Genç kız sabırsızca yanıt veriyordu. Hızlı Arapça konuşmalar etrafı kaplamıştı. Pencereye doğru gitmeye başladım. Yaşlı kadın bana madalyonu bırakmamı işaret etmişti ama ben onun yerine madalyonu boynuma taktım ve gömleğimin içine soktum. Bekledikleri bu değil miydi? Sanırım değildi. Yaşlı kadın bir çığlık attı ve diğer birkaç kadın da bağırma ve feryat etmeye başladılar. Artık dış kapıdan bir haremağasının çığlığını ve aşağıdan da erkek bağrıslarının geldiğini

duyabiliyordum. Bu kınlarından çıkarılan kılıçların sesi miydi? Gitme zamanı gelmişti.

Ben pencereye doğru ilerlerken yaşlı kadın dövmelele dolu geniş kollarını tıpkı büyük, siyah bir yarasa gibi açarak bana engel olmaya çalışmıştı. Parmakları ürkütücü şekilde boynumu tırnaklarken, onu itmeyi başarmıştım. Bağırarak yere düşmüştü. Bir zil çalmaya başlamıştı ve bir uyarı atışı duymuştum. Tüm şehri ayağa kaldırmışlardı! Hemen çerçeveyi tutarak tekmeledim ve ahşap kafesin yarısını parçaladım. Aşağıdaki sokağa çerçevenin parçaları düşmüştü. Pencereden çıkarak ipten aşağı inmeye başladım. Aşağıya bakınca arka kapının açıldığını ve hizmetkârların sopalar ve değneklerle dışarı çıktıklarını fark ettim. Ben çıktuktan sonra başka adamlar da hareme girmişlerdi. Aşağı inerken bile birilerinin ipi yukarı çektiğini hissediyordum.

“Atla!” diye bağırdı Eşref. “Seni tutarım!”

Benim kaç kilo olduğumu biliyor muydu? Hem ayrıca ipi de bırakmak istemiyordum çünkü daha bu öğleden sonra aldığım ipi kullanabileceğimizi düşünüyordum. Kemerimdeki baltayı tuttum ve kafamın üstünden ipi kesmeye başladım. İp kopmuştu ve ben en az dokuz metre aşağı, yumuşak leş gibi kokan bir şeyin içine düşmüştüm. Bu Eş’in beni yakalamak için altıma getirdiği bir sokak arabasıydı. Yana yatarak ipten geri kalanı çektim ve dövüşmek için hazırlandım.

Eşref’in tüfeğinden çıkan bir ses duydum, arka kapıdaki hizmetkârlardan biri geriye doğru düştü. Benim tüfeğim elime tutuşturulmuştu ve ben de ikinci bir hizmetkârı vurduktan sonra bir Kızılderili gibi bağırarak baltamla üçüncü bir adamın kafasına vurdum. Diğer adamlar şaşkınlıkla geri çekilmişlerdi. Eşref’le beraber diğer yöne giderek, alçak bir duvarın üzerinden atladık ve sonra karışık sokaklara daldık.

Yusuf’un adamları bizim peşimizden grup halinde geliyorlardı ama görmeden bağıyorlardı. Tekrar tüfeğimi doldurmak için durmuştum. Eşref de kılıcını çekmişti. Artık şehirden kaçmamız gerekiyordu...

“İşte oradalar!”

Bu bir Fransız askeri devriyesiydi. Küfrederek geri döndük ve geldiğimiz yöne doğru kaçmaya başladık. Fransızların nişan al ve ateş emirlerini duyunca, Eş’i tutarak her ikimizi de sokağın pisliğinin arasında yere yatırmıştım. Bir gürültüyle tepemizden birkaç kurşun geçmişti. Sonra bağırış ve çağırışlar duyulmuştu. Askerler Yusuf’un adamlarını vurmuşlardı.

Dumanı gizlenmek için kullanarak bir ara sokağa girdik. Artık her yönden uyarı çığlıkları ve silah sesleri duyuyorduk.

“İçine düştüğüm o öbek de neydi?” diye soluyarak Eş'e sordum.

“Eşek pisliği. Fransızların *merde* dedikleri şeyin içine düştün arkadaşım.”

Bir taş sütundan seken başka bir kurşun daha geçmişti. “Sana katılmıyorum diyemem.”

Sonunda çömelerek sokağı geçip köşeyi dönmüştük. Sonra, neredeyse güney kapısına giden daha geniş bir bulvara gelene kadar hızla yürümüştük. Yakın takipten kurtulmuş gibiydik.

“Erzaklarımızı da kaybettik. Lanet olası yaşlı kadın!”

“Musa çölde kudret helvası bulmuştu.”

“Ve Kral George de masasında kızarmış hamur tatlıları bulacak ama ben o değilim değil mi?”

“Aksileşmeye başlıyorsun.”

“Zamanı gelmişti.”

Bir Fransız süvari bölüğü bizim olduğumuz sokağa girdiğinde neredeyse Kahire'nin surlarına ulaşmıştık. Onlar, henüz bizi görmemiş sıradan devriyelerdi ama yolumuzun üzerine duruyorlardı.

“Hadi şuradaki girintiye saklanalım” diye öneride bulundu Eşref.

“Hayır. Ata ihtiyacımız yok mu sence? İpi, bir süvari subayının omuzu yüksekliğine gelecek şekilde şu kolona bağla.” İpin diğer ucunu tuttum ve sokağın karşısındaki kolona bağladım. “Ben ateş ettiğimde bir at çalmaya hazır ol.”

Sokağın ortasına giderek yüzümü yaklaşan süvarilere döndüm ve sonra karanlıkta beni görmeleri için tüfeğimi salladım.

“Kim var orada?” diye bağırdı bir subay. “Kendini tanı!”

Ateş ettiğimde şapkasını uçurmuştum.

Gölgelerin arasına dalarken tüfeğimi omuzuma astıktan sonra bir direği yakalayarak tenteye ve pencere denizliğine gelene kadar kendimi yukarı çektim. Süvari devriyesi ölümcül bir koşuyla ipe çarptı. Öndeki süvariler tıpkı kuklalar gibi eyerlerinden çekilip, hemen arkalarındaki sıraya çarpmışlardı. Atlar şahlanmış ve adamlar yere düşmüşlerdi. Atladığımda bir biniciyi eyerinden düşmesine neden olacak şekilde devirmiştim. Eşref de başka bir atı yakalamayı başarmıştı. Karanlıkta silahlar pathyordu ama mermiler zarar vermeden yanımızdan geçiyordu. Karmaşanın içinden yolumuzu bulmuştuk.

“Fransızlar senin kimin tarafında olduğundan kuşkulanmaya başlayacaklar” dedi Eş arkamızdan bağırarak süvarilere bakarak kaçtığımız sırada.

“Ben de.”

Surlara ve kapiya doğru gidiyorduk. “Açın! Bonapart için kurye var!” diye bağırdım Fransızca. Arap giysileri içinde bizim kim olduğumuzu anlamadan önce süvarileri ve yolu görmüşlerdi. O anda iş işten geçmişti. Nöbetçilerin arasına dalarak ilerideki çöle yöneldiğimizde ve atlarımızla gecenin içine doğru ilerlerken başlarımızın üstünden kurşunlar geçiyordu.

Dışarı çıkmış ve madalyonu almıştım; Astiza’yı kurtarmak, Thot’un Kitabı’nı bulmak ve dünyanın efendisi –ya da en azından kurtarıcısı– olmak için artık özgürdüm!

Ama aynı zamanda Mısır’daki her Bedevi, Memluk ve Fransız süvarisi için de bir av haline gelmiştim.

On dokuzuncu bölüm

Nil'in batısındaki Mısır çölü, sadece adacıklar halindeki birkaç vaha tarafından kesintiye uğratılan kum ve kayalardan oluşan iz bırakmayan bir okyanus gibiydi. Nil'in doğusundaki ve Kahire'nin –Kızıldeniz'den aya benzeyen dağlarla ayrılmış verimli bir plato– güneyindeki çöl ise dünyanın başlangıcından beri değişmemiş gibi görünen, bir tavayı andıracak biçimde boştu. Mavi gökyüzü parlayan ufukta mat bir pus gibi ağarıyor ve etraftaki kuraklık her acımasız öğleden sonra davetsiz bir misafiri mumyalamakla tehdit eder gibi görünüyordu. Hiç su, gölge, kuş sesi, bitki, böcek yoktu ve görüldüğü kadarıyla sonu da olmayan bir yerdi. Keşişler ve rahipler milyonlarca yıldır Tanrı'yı bulmak için buraya gelmişlerdi. Kaçtığımda Tanrı'yı, Nil'in sularında ve anavatanımdaki büyük yeşil ormanlarda bırakmış gibi hissetmiştim.

Eşref'le beraber o yöne doğru gidiyorduk, çünkü akli başında hiç kimse o yöne gitmezdi. Önce gecenin karanlığında Müslümanların kovanı andıran hayalet kadar beyaz mezarlarının olduğu Kahire'nin Ölüler Şehri'nden geçmiştik. Sonra Nil boyunca uzanan yeşil bir çiftlik şeridini hızla geçerken köpeklerin havladığını duymuştuk. Güneş doğmadan uzun zaman önce çorak bir düzlüğün üzerinde iki nokta gibiydik. Güneş doğuya doğru ilerlerken bizi kör edecek şekilde doğmuş ve acımasız bir saat haline gelene kadar son derece yavaş yükselmişti. Ele geçirdiğimiz atların eyerlerinde bize akşama kadar yetecek erzak vardı ama sonra susuzluk var oluşumuzun temel olayı haline gelmişti. Hava nefes aldığımızda canımızı yakacak kadar sıcaktı ve gözlerim de çölün karı andıran beyazlığı karşısında kamaşmıştı. Dudaklarımız, kulaklarımız, kıyafetlerimiz ve atlarımız pudra gibi tozla kaplanmıştı; hava omuzlarımızda ve başlarımızın üzerinde taşıdı-

ğımız bir ağırlıktı. Benim için yabancı olmayan, bir gölün acımasız illuzyonu hemen yakınımızda dalga dalga görünüyordu.

Demek ki bu Hades, diye düşünmüştüm. Demek ki düzgün hedefi olmayan, içki içen, zina yapan ve günlük eknekleri için kumar oynayanların başına gelen buydu. Kıvrılacağım ve sonsuza kadar uyuyabileceğim bir parça gölge bulmayı çok istiyordum.

“Daha hızlı ilerlememiz gerekiyor” dedi Eşref. “Fransızlar peşimizde.”

Arkama baktım. Rüzgârın yakaladığı uzun beyaz bir tüyü andıran toz bulutu vardı ve tembel bir huni gibi yükseliyordu. Bulutun altında bir yerlerde atların ayak izlerini takip eden bir hafif süvari birliği vardı.

“Bunu nasıl yapacağız? Atlarımızın hiç suyu kalmadı.”

“O zaman su bulmanız gerekiyor.” İlerideki, çatlamış eknek somununa benzeyen dalgali tepeleri gösterdi.

“Bir kömür yatağında mı su arayacağız?”

“Bir kömür yatağında elmas bile bulunabilir. Kanyonlarda ve vadilerde Fransızlardan kurtulabiliriz. Sonra da su içecek bir yer buluruz.”

Yorgun atlarımızı tekmeleyerek ve toza karşı pelerinimize sarınarak ilerlemeye devam etmiştik. Bir ipteki karmaşık düğümleri andıran kum vadileri labirentini takip ederek tepelere ulaştık. Cıvardaki tek bitki örtüsü kuru devedikeniydi. Eşref bu arada bir şeyler arıyordu ve sonunda bulmuştu; solumuzdaki üç kanyon arasında bir tercih yapmamızı gerektiren çıplak, güneşi yansıtan bir kaya tabakası. “Burada izimizi kaybettirebiliriz.” Atların ayaklarını takırdatarak döndük ve taş masanın karşısındaki yolu seçtik. Ortadaki kireçtaşı kaplı kanyonu tercih etmiştik çünkü burası daha dardı ve daha az konuksever görünüyordu; belki de Fransızlar bizim başka bir yere gittiğimizi düşüneceklerdi. O kadar sıcağı ki, sanki bir fırının içine doğru yol alıyormuşuz gibi hissediyordum. Kısa süre sonra kurak çöl havasında takipçilerimizin sınırlı bağırışlarını, hangi yöne doğru gittiğimiz konusunda tartışmalarını duymuştuk.

Tüm yön duygumu kaybetmişim ve itaatkâr bir şekilde Memluk'u takip ediyordum. Tepeler giderek yükseliyordu ve sonunda gerçek dağların gökyüzüne doğru uzanan siyah ve kırmızı renkli pürüzlü çizgilerini görmeye başlamıştım. Nil vadisini Kızıldeniz'den ayıran sıradağlardı bunlar. Hiçbir yerde bir yeşillik ya da su damlası yoktu. Sadece atlarımızın ayak sesleri ve deri gıcirtılarıyla bozulan sessizlik cesaret kırıcıydı. Ölümüne bu kadar kafa

yormalarının nedeni bu—eski Mısırlıların verimli Nil'den kati hiçliğe doğru yürüdükleri gerçeği—çöl müydü? Cennetten kovulma fikrinin temeli tarlalar ile sınırsız kum arasındaki tezat mıydı? Bu boşluk hayatın kısalığının bir hatırlatması ve ölümsüzlük hayallerinin bir dürtüsü müydü? Kuru sıcağın, Mısırlılar dini bir uygulama haline getirmeden çok önce insanların bedenlerini doğal olarak mumyalayacağı çok açıktı. Yüzyıllar sonra birilerinin, donmuş bir pişmanlık ifadesiyle benim bedenimi bulduğunu hayal ediyordum.

Sonunda gölgeler uzamaya ve peşimizdekilerin sesleri kesilmeye başlamıştı. Fransızlar da bizim kadar susamış olmalıydı. Başım dönüyor, vücudum ağrıyor ve dilim damağıma yapışyordu.

Bir kaya kapanına benzeyen bir yerde durmuştuk. Etrafımızda yüksek tepeler vardı ve tek çıkış yolu geldiğimiz kanyon gibi görünüyordu. Yüksek duvarlar sonunda epeyce yükselmiş ve güneş o kadar ilerlemişti ki, hoş bir gölge oluşmuştu.

“Şimdi ne yapacağız?”

Eşref dimdik atından inmişti. “Şimdi benim kazmama yardım etmelisin.” Burası için anlamsız olsa da bir şelalenin akabileceği tepedeki bir çatlağın bulunduğu yerde kum zemine dizlerinin üzerine çöktü. Belki de böyle bir şey vardı; tepemizdeki kaya sanki arada sırada su akıyormuş gibi kararmıştı. Eşref elleriyle bir çukur kazmaya başlamıştı.

“Kazmak mı?” Onu güneş mi çarpmıştı.

“Eğer ölmek istemiyorsan gel hadi! Yılda bir ya da on yılda bir, bir dere geçer. Tıpkı kömürlerin arasındaki elmas gibi, burada da biraz su kalır.”

Ona katılmıştım. İlk başlarda bu yaptığımız çok mantıksız görünüyordu ve sıcak kum taneleri ellerimi yakıyordu. Sonra yavaş yavaş kum nispeten daha serinlemiş ve giderek şaşırtıcı şekilde nemli bir hal almıştı. Suyun kokusunu alınca kumları bir teriye gibi fırlatmaya başladım. Sonunda gerçek nemli alana ulaşmıştık. Pıhtılaşmış karu andıran tortuyla kaplı su sonunda sızmaya başlamıştı.

“Ben çamur içemem!” diyerek tekrar kazmak için atıldım.

Eşref kolumu tutarak ikimizi de ayağa kaldırmıştı. “Çöl sabır ister. Bu su bir yüzyıl öncesinden bile kalmış olabilir. Birkaç dakika daha bekleyeceğiz.”

Sabırsızca çukuru seyrederken, tatlı sıvı bizim kazdığımız yere dolmaya başlamıştı. Atlar homurdanmış ve kişnemişlerdi.

“Daha değil arkadaşlarım, daha değil” diyerek Eş onları sakinleştirmişti.

Bu gördüğüm en sığ çanakı ve bir nehir kadar sıcak karşılanı-
 mıştı. Sonsuzluk gibi gelen bir bekleyişten sonra Mekke'ye doğru
 secdeye varan Müslümanlar gibi ufak birikintiyi öpmek için eğil-
 miştik. Pis sızıntıyı yudumlayıp yutarken, su bir ürperti ve bir
 canlılık hissetmemi sağlamıştı. Sürekli tazelenmediğimizde son
 derece acınacak halde olan nasıl bir su torbasıyız biz! Tekrar ça-
 mur kalana kadar suyu içtikten sonra arkanıza yaslandık ve bir-
 birimize bakarak gülmeye başladık. Su içme biçimimiz yüzünden
 dudaklarımızın etrafında temiz bir ıslaklık oluşurken yüzümüzün
 geri kalanı tozla kaplıydı. Palyaçolara benziyorduk. Yetersiz ku-
 yumuzun tekrar dolması için sabırsız bir bekleyiş içindeydik ve
 sonra kısa sürede çok fazla su içmediklerini düşünerek atlarımıza
 da biraz su verdik. Karanlık basmaya başladığında tek işimiz
 susamış atlara bir heybeyle su taşımak, su içmek ve kumtaşları-
 nın geri kalanlarıyla yavaşça ellerimizi ve kafalarımızı temizle-
 mek olmuştu. Yavaş yavaş tekrar insan gibi hissetmeye başlamış-
 tım. İlk yıldızlar görünmüştü ve uzun süredir peşimizdeki Fran-
 sızların sesini duymadığımı fark etmiştim. Sonra cennetin örtüsü
 açıldı ve kayalar gümüş renginde parlamaya başladılar.

“Çöle hoş geldin” dedi Eşref.

“Karnum acıktı.”

Kurnazca gülüyordu. “Bu hâlâ yaşadığın anlamına geliyor.”

Hava giderek soğuyordu ancak odunumuz olsa bile ateş yak-
 maya cesaret edemezdik. Bunun yerine birbirimize yaklaşmış,
 hem Talma hem de Hanok ile ilgili üzüntümüzü paylaşarak birbi-
 rimizi az da olsa rahatlatmış, belirsiz gelecekte bahsederken
 birbirimize ufak ümitler vermiştik; benim için Astiza ve Eş için de
 bir bütün olarak Mısır'la ilgili ümitlerdi.

“Memlukların sömürücü insanlar oldukları doğru” diye itiraf
 etti Eş. “Fransız bilimadamlarınızdan, tıpkı onların bizden öğren-
 dikleri gibi yeni şeyler öğrenebiliriz. Ama Mısır'ın pembe tenli
 Fransızlar tarafından değil burada yaşayan insanlar tarafından
 yönetilmesi gerekiyor Ethan.”

“Her ikisinin beraber çalışması söz konusu olamaz mı?”

“Sanmıyorum. Paris kendi kasaba konseyinde Thot'un bilgisi-
 ne sahip olmuş olsa bile, bir Arap ister miydi? Hayır. Bu insan do-
 ğasında yok. Tüm sorularımıza yanıt vermek için gökten bir tan-
 rı indiğini farz et. Onu dinler miydin yoksa haça mı gererdin?”

“Bunun yanıtını hepimiz biliyoruz. O halde her insanın kendi
 yeri mi vardır Eş?”

“Ve her bilginin kendi yeri vardır. Sanırım Hanok'un yapmaya

çalıştığı şey de buydu, yani Mısır'ın bilgisini, tıpkı eskilerin kararlaştırdığı gibi, ait olduğu yerde kilitli tutmak.”

“Kayaları kaldıracabilecek ve insanların sonsuza dek yaşamalarını sağlayacak olsalar bile mi?”

“Kolay yapılan şeyler değerlerini kaybederler. Herhangi bir ulus ya da adam büyüyle bir piramit yapabilseydi, o zaman tüm piramitler bir tepe kadar sıradan olurlardı. Ve sonsuza kadar yaşamak mı? Gören her insan bunun tüm doğa kanunlarına aykırı olduğunu anlayabilir. Yaşlılarla dolu, çocukların az olduğu, sende yüzyıllar önce göreve getirilmiş, işin pirlerinin bulunduğu görevler nedeniyle hiçbir ilerleme olasılığı olmayan bir dünya hayal et. Bu bir cennet değil, uyarı ve bağnazlıkla eskimiş, fikirler ve eskimiş deyişlerle, eski gazezler ve hatırlanan hakaretlerle dolu bir cehennem gibi olurdu. Ölümden korkar mıyız? Elbette. Ama doğum için yer açan ölümdür ve yaşam çevrimi de tıpkı Nil'in karması ve çekilmesi kadar doğaldır. Ölüm bizim en son ve en önemli görevimizdir.

Fransızların bizi beklemediklerinden emin olmak için bir gün daha orada kaldık. Ondan sonra sularının olmamasının askerlerin Kahire'ye geri dönmelerine yol açtığını düşünerek sıcaklığın en yakıcı olduğu saatlerden kaçınmak için gece yolculuk etmeye başladık. Yılan gibi kıvrılan tepelerle uzlaşmak tam bir mücadeleyi gerektirmesine karşın görülme riskine girmemek için Nil'e paralel ancak birkaç kilometre doğusundan ilerliyorduk. Planımız, Silano ve Astiza'nın da aralarında bulunduğu Desaix'in birliklerinin ana koluna yetişmekti. Fransızlar Memluk asilerini nehirde yukarı doğru kovalarken ben de kontun peşine düşecektim. Sonunda Astiza'yı kurtaracaktım ve Eşref de zavallı Hanok'u her kim öldürdüyse onunla hesaplaşabilecekti. Min'in asasını Büyük Piramit'in girişini ve uzun süredir kayıp durumdaki Thot'un Kitabı'nı bularak onu Mısırlı Ayini'nin üyelerinden koruyacaktık. Peki sonra... kitabı saklayacak mıydık, yoksa ortadan mı kaldıracaktık veya yanımıza mı alacaktık? Tıpkı Ben'in dediği gibi, o köprüyü yanına geldiğimde geçecektim.

Yolumuzun üzerinde, çölde yaşamın varlığına dair izler bulduk. Bir ormanda biten mantarlar gibi kayaların arasından çıkan kahverengi kubbeli yapılardan oluşan Kıpti manastırı ve bir kuyunun varlığı konusunda umut verici işaretler olan palmyelerle dolu bir bahçe. Memlukların sahip oldukları zenginlikleri savaşta yanlarına almasının mantıklı bir nedeni vardı: Eşref'in bana fırlat-

tığı ve sonra tekrar doldurduğu kesede yiyecek almaya yetecek kadar para vardı. Elimizdeki suyun hepsini içmiştik, daha büyük kırbalar aldık; ayrıca güneye doğru ilerlerken yol üstünde daha fazla kuyu bulduk ve görünmez bir anacaddede aralıklarla han benzeri yerlere rastladık. Kurutulmuş meyve ve mayasız ekmek sıradandı ama doyurucuydu ve arkadaşım bana çatlamış dudaklarımın su toplamaması için koyun etinin içyağını nasıl süreceğini göstermişti. Çölde giderek daha rahat hareket etmeye başlamıştım. Kum bir yatak olmuştu ve bol kıyafetlerim de –eşek pisliğinden temizlenmiş– tüm rahatlatıcı esintileri hissetmemi sağlıyordu. Daha önce perişanlık olarak gördüğüm çölde şimdi bazı güzelliklerin farkına varmaya başlamıştım: Yılkavi kayalıklar da ustalıkla oluşturulmuş binlerce renk, beyaz kireçtaşı parçaları üzerinde ışık ve gölge oyunları ayrıca ruhları dolduruyormuş gibi hissedilen görkemli bir boşluk vardı. Basitlik ve dinginlik bana piramitleri hatırlatıyordu.

Ara sıra zikzaklar çizerek Nil'e yaklaştık ve Eşref bir Memluk olarak yiyecek ve su için takas yapmak üzere geceleri bir köye inerdi. Ben ise dingin yeşil tarla şeridine ve mavi nehre tepeden bakarak çıplak tepelerde oturdum. Bazen rüzgâr, develerin seslerini ya da eşek anırmasını, çocukların kahkahalarını ya da ezan sesini getirirdi. Bir yabancı gibi içeriye bakacak şekilde kenarda oturdum. Eşref şafak sökene yakın tekrar yanıma geldiğinde birkaç kilometre daha ilerlerdik ve sonra güneş tepelerden yükselirken onun bildiği yerlerde kumu kazar ya da sarp kayalıklardaki eski mağaralara girerdik.

“Bunlar eskilerin mezarları” diye anlatmıştı Eş takas ettiği şeyleri pişirmek için satın aldığımız kömürü kullanarak ufak bir ateş yaktığımızda ve yemekten sonra çayımızı içerken. “Bu mağaralar binlerce yıl önce açılmıştı.” Oyuklar yarıya kadar kaygan kumla doldurulmuşlardı ama yine de şahaneydiler. Papirüs tomarları şeklinde oyulmuş sütunlar büyük taş çatıyı taşıyordu. Duvarlarda parlak duvar resimleri vardı. Büyük Piramit'in çıplak granitinden farklı olarak burada, ölümün olduğu bir yerde yaşamın yüzlerce renkle boyanmış bir sunumu vardı. Oğlanlar güreşiyorlardı. Kızlar dans ediyor ve oyunlar oynuyorlardı. Balıklarla dolu ağlar toplanıyordu. Yaşlı krallar, her bir yaprağı bir yılı temsil eden hayat ağaçlarıyla örtölmüşlerdi. Düşlenmiş ormanlarda hayvanlar geziniyordu. Suaygırlarının su yüzüne çıktığı ve timsahların yüzdüğü çizilmiş nehirlerde kayıklar dolaşıyordu. Kuşlar gökyüzünü dolduruyordu. Avrupa ya da Amerika'daki tasvirlerdeki gibi kafatasları ya da kor-

kunç kargalar yerine duvardaki resimler şu anda geçtiğimden daha bereketli, yabanıl ve mutlu bir Mısır'ı anlatıyorlardı.

“O günlerde burası cennet gibiymiş” dedim. “Yeşil, تنها, zengin ve önceden tahmin edilebilir. Bir istila korkusu ya da bir tiran dehşeti hissetmiyorsun. Tıpkı Astiza'nın dediği gibi, o zamanlar sonraki zamanlardan çok daha iyi.”

“Bu bölgenin en iyi zamanlarında topraklar Üçüncü ya da Dördüncü Çağlayan'a kadar birleşti” diye bana katıldı Eşref. “Mısır gemileri Akdeniz'den Assuan'a giderlerdi ve kervanlar da Nübye, Punt ve Seba gibi yerlerden hazineler getirirlerdi. Dağlar altın ve değerli taşlarla doluydu. Siyah hükümdarlar fildişi ve baharat getiriyorlardı. Krallar çöl kenarlarında aslan avlıyorlardı. Aynı zamanda Nil Nehri her sene kabarıyor ve vadiyi tıpkı şu andaki gibi alüvyonla yeniliyordu. Nil, takviminin gösterdiğini söylediğin tarihte, 21 ekimde tam doruk noktasına ulaşacaktır. Rahipler ekim ve hasat işleri için en uygun zamanı belirlemek amacıyla yıldızları ve Zodyak'ı gözlemler, Nil'in su seviyesini ölçerlermiş.” Resimlerden birkaçını işaret etti. “Burada insanlar, en soylu olanlar bile, çevriminin devam etmesini sağlamak için tapınağa adaklar getirirlerdi. Nil'in yukarısında ve aşağısında çok güzel tapınaklar vardı.”

“Bu adakları da rahipler alırdı.”

“Evet.”

“Her yıl her halükârda meydana gelen bir su baskını için.”

Eşref gülümseyerek, “Evet” dedi.

“Bu tam bana göre bir iş. Mevsinlerin çevrimini güneşin ne zaman doğacağını tahmin etmek ve sıradan insanların minnet tohumlarını ekmek.”

“Ama bu tahmin edilebilir bir şey değildi. Bazı yıllar su taşkınları olmazdı ve bunu kıtlık takip ederdi. Büyük ihtimalle o zamanlar bir rahip olmak istemezdin.”

“Kuraklık için iyi bir bahaneleri olduğuna ve insanların sunularını iki katına çıkarmak istediklerine bahse girerim.” Kolay işi görünce anlardım ve onların bu düzenli sistemlerinin nasıl olduğunu hayal edebiliyordum. Etrafa bakındım. “Peki, bu yazılar ne?” diyerek bazı resimlerin üzerindeki duvar yazılarını gösterdim. “Bu dili çıkaramadım. Yunanca mı?”

“Kipti dili” dedi Eşref. “Efsaneye göre ilk Hristiyanlar Romalıların zulmünden kaçmak için bu mağaralarda saklanmışlardı. Biz uzun bir kaçak zincirinin en sonuncularıyız.”

Gözüme başka bir duvar ilişmişti. Hiçbirimizin okuyamayaca-

ğ ı eski bir dilde yazılmış, bir şeylerin çetelesiymiş gibi karmaşık görünen işaretlerden oluşan bir yazıydı. Bazıları oldukça basit görünüyordu: 1 rakamı için bir çentik, 3 için üç çentik ve sonrası bu biçimde devam ediyordu. Bu işaretlerde bana tanıdık gelen bir şeyler vardı ve girişten içeri doğru yayılarak mağaranın yarısını dolduran kumun üzerinde düşünceye daldım. Sonra aklıma geldi. Madalyonu çıkardım.

“Eş, şuna bak. Madalyonumun üstündeki şu ufak çentiklerden oluşan üçgene bak, çentikler duvardaki işaretlere benziyor!”

Eşref hem madalyona hem duvara baktı. “Kesinlikle. Ne olmuş?”

Ne olmuş mu? Bu her şeyi değiştirebilirdi. Eğer yanılmıyorsa, madalyonun alt kısmının bir piramidi değil, rakamları temsil etmesi gerekiyordu! Bir tür toplanu barındıran bir şey taşıyordum! Bilimadamları matematik konusunda çıldırmış olabilirlerdi ancak onlara haftalarca katlarınamın karşılığını almış, farklı koşullarda gözden kaçırmış olabileceğim bir örnek görmüştüm. Rakamlardan pek bir anlam çıkaramadığım doğrudu-1’ler, 2’ler ve 3’lerden oluşan rasgele bir gruba benziyorlardı.

Ama ben gizeme giderek yaklaşıyordum.

Birçok günden ve kilometrelerce yol yaptıktan sonra Nag Hammadi yakınlarında, çevresinde Nil’in kıvrım yaptığı ve uzakdaki kıyıda yeşilliklerin olduğu, dik bir kireçtaşı yamacın tepesine gelmiştik. Orada, nehrin karşısında avımızı görmüştük. Fransız askerlerinden oluşan üç yüz kişi ve iki topun olduğu Desaix’in tümeni bir buçuk kilometreden uzun bir kol oluşturarak ağır ağır Nil’in kıyısında ilerliyordu. Bizim bulunduğumuz yerden sonsuz bir tuvalin üzerinde bir yağ pırlıtısında körlemesine emekleyen böcekler gibi görünüyorlardı. Fransızların üstlendikleri görevin imkânsızlığının o anda farkına varmıştım. Sonunda sadece Mısır’ın değil, Fransız tümeninin de bir fil üzerindeki bir bit kadar önemsiz görünmesini sağlayan, sonsuz dalgalı bir manzara olan Afrika’nın enginliğini fark etmiştim. Bu bir avuç adam, yıkıntılarla işaretlenmiş ve atlı kabile mensuplarıyla kaynayan bu çöl imparatorluğunu gerçekten nasıl kontrol altına alacaklardı? Tıpkı Meksika’daki Cortez gibi bir grup cüretkâr insandı bunlar da, ama Cortez’in nişan aldığı yer bir imparatorluğun kalbiyken, zavallı Desaix çoktan kalbi ele geçirmiş ve şimdiyse bir kum sahrasının ortasında mağlup edilmiş ama meydan okuyan silahların peşinden gidiyordu. Onun karşısındaki zorluk düşmanı fethetmek değil, düşmanı bulmaktı.

Benim sorunum ise o askeri kolun bir yerinde olan düşmanımı

bulmak değil, artık bir Fransız kanun kaçağı olduğuma göre onunla yüzleşmekti. Astiza'nın aşağıda olduğunu umuyordum ama ona nasıl mesaj gönderebilirdim? Tek müttefikim bir Memluk'tu; tek kıyafetim bir Arap elbisesiydi. Tümeni artık görebiliyor olmamıza rağmen nereden başlayacağımı bile bilmiyordum. Yüzerek nehri geçip dörtlüye giderek adalet mi istemeliydim? Yoksa bir kayanın arkasına gizlenerek Silano'yu öldürmeye mi çalışmalıyım? Onun gerçekten düşman olduğuna dair elimde kanıt var mıydı? Eğer başarılı olursam, asılabilirdim.

"Eş, kendimi bir öküz arabasının arkasından koşan ve yakaladığım takdirde ödülüyle ne yapması gerektiğini bilmeyen bir köpek gibi hissediyorum."

"O halde bir köpek olma" dedi Memluk. "Gerçekten neyin peşindesin?"

"Bilmecemin çözümü, bir kadın, intikam. Yine de Silano'nun bir şeyden sorumlu olduğuna dair hiçbir kanıtım yok. Ayrıca ona tam olarak ne yapmam gerektiğini de bilmiyorum. Kontla yüz yüze gelmekten korkmuyorum. Onun hak ettiğinin ne olduğu konusunda kararsızım. Çölde ilerlemek bundan daha kolaydı. Çöl boştu, karmaşık değildi."

"Yine de sonuçta bir insan çölde, bir teknenin denizde olacağından daha fazlası olamaz, her ikisi de yüzeyde gezerler. Çöl bir geçittir, bir varış noktası değil arkadaşım."

"Artık yolculuğumuzun sonuna yaklaştık sayılır. Silano ordu tarafından korunacak mı? Bir kaçak olarak mı görüleceğim? Ayrıca Ahmed bin Sadr da nerede pusuya yatmış olacak?"

"Evet, Bin Sadr. Askerlerin yanında onun adamlarını göremiyorum."

Bir anda, sanki bu sorunun yanıtını verir gibi yakınlardaki kalyalardan birinde bir mermi sesi ve bir silahın patlama sesinin geç gelen yankısı duyulmuştu. Bir kaya parçası havaya yükseldi ve sonra kumun içine gömüldü.

"Tanrıların her şeye nasıl yanıt verdiğini görüyor musun?" diye gösterdi Eşref.

Eyerimde döndüm. Arkamızda, kuzeyde bizim geldiğimiz tepelerde bir düzine adam vardı. Hepsisi Araplara özgü giyinmişti, develere biniyor, hızla ilerlerken sallanıyorlardı ve görüntüleri sıçakta dalgalanıyordu. Liderleri bir tüfek olamayacak kadar uzun bir şey taşıyordu, ahşap bir asa diye tahminde bulunmuştum.

"Bin Sadr, şeytanın ta kendisi" diye mırıldandım. "Fransızların arkasındaki akıncıları uzak tutuyor. Şimdi de bizi gördü."

Eşref sırtıyordu. “Kardeşimi öldürdükten sonra ne kadar kolay elime düştü değil mi?”

“Süvariler ondan bizi takip etmesini istemiş olmalılar.”

“Bu da onun şanssızlığı o zaman.” Memluk saldırmaya hazır görünüyordu.

“Eş, dur! Düşün! Bir düzine adama aynı anda saldıramayız!”

Bana hor görerek bakıyordu. “Birkaç kurşundan mı korkuyorsun?”

Yaklaşan Araplardan daha fazla toz yükseliyordu ve etrafımızı daha büyük toz bulutları sarıyordu. “Evet!”

Arkadaşım yavaşça elbisesinin kolunu kaldırarak, sıyrıp geçmiş bir kurşunun düzgün deliğini gösterdi. Sırtıyordu. “Bunun rüzgârını hissettim. O halde kaçmayı öneriyorum.”

Atlarımızı mahmuzlayarak hızlandıktan sonra tepenin arkasından saptık, arayı açmak ve gizlenmek için ümitsiz bir gayretle Nil’den aşağı indik. Atlarımız bir sprintle bir deveyi rahatlıkla geçebilirdi ama tek hörgüçlü develer daha dayanıklıydılar. Su olmadan bir hafta dayanabilirler ve başka bir hayvanı öldürecek kadar fazla suyu bir seferde içebilirlerdi. Fransız süvarileri kolayca atlatmıştık. Bu çöl savaşçıları daha ısrarcı olabilirlerdi.

Yandaki bir vadiye saptığınızda atlarımız kayan çakıllar yüzünden dengede durmaya çalışıyorlardı; sonra peşimizdekilerin heyecanlı bağırışlarını ve rasgele atışların sesini duymazdan gelmeye çalışarak ölümcül bir kaçışa izin veren daha düz bir zemine inmiştik. Ağır ve dingin havada âdeta donarak peşlerinde asılı kalan toz bulutuyla hızla arkamızdan geliyorlardı.

Bir saat boyunca onları iyi bir mesafede tutmuştuk fakat sıcak ve susuzluk yüzünden atlarımız yorulmaya başlamıştı. Hiçbir yeşilliğin olmadığı ve çok az su bulabildiğimiz uzun günler geçirmiştik, bu yüzden atlarımız yıpranmıştı. Güneşle yanan bir tepeyi çıkıyor ve sonra diğer tarafına geçerken takibi zorlaştırmaya çalışıyorduk ama arkamızda bıraktığımız toz bulutu bir işaret feneri gibi bizi ele veriyordu.

“Onları yavaşlatabilir misin?” diye sordu sonunda Eşref.

“Onlardan daha uzun menzile sahip olduğum kesin. Ama onların hızı yüzünden sadece tek bir iyi atışım olabilir. Tüfeği tekrar doldurmak neredeyse bir dakika sürüyor.” Yüksek bir yerde durduk ve ben hemen sırtımda taşıdığım tüfeğimi aldım. Kayışı beş kilometredir omuzuma ağırlık yapıyordu ama onun güven veren ağırlığını hiçbir zaman terk etmeyi düşünmemiştim. Tüfeğim şikâyet etmeyen, ölümcül bir aletti. Eyerime dayandım, içimi çeke-

rek, Bin Sadr'a nişan aldım çünkü onu öldürmenin takibe son vereceğini biliyordum. Dört yüz adımlık bir mesafedeydi. Rüzgâr yoktu, hava kuruydu ve yaklaşan bir hedef vardı... ve hava adamın görüntüsünü bir bayrak gibi dalgalandırmaya yetecek kadar sıcaktı. Kahretsin, tam olarak neredeydi? Yüксеğe nişan alarak, merminin düşmesini sağladım, tetiğe bastım; ateş ettiğimde atım silahın sesiyle irkilmışti.

Merminin hedefe ulaşması uzun zaman almışti. Sonra adamın devesi devrildi.

İsabet ettirmiş miydim? Peşimizdeki Bedeviler hemen telaşlı bir daire oluşturarak şaşkınlık içinde bağırdılar ve menzillerinin çok dışında olmamıza rağmen birkaç el ateş ettiler. Atıma bindim ve en azından biraz zaman kazandığımızı ümit ederek elimizden geldiğince hızlı ilerlemeye başladık. Eşref arkaya bakıyordu.

“Arkadaşın yanındakilerden birini devesinden indirdi ve kendi bindi. Diğer de başka birinin arkasına bindi. Artık daha dikkatli takip edeceklerdir.”

“Ama hâlâ yaşıyor.” Durduk ve silahımı tekrar doldurdum ancak bu açtığımız aray da kapatmalarına neden olmuştu. Bir ateş hattında hareketsiz kılınmak istemiyordum çünkü ben tüfeği doldururken bize yaklaşmışlardı. “Ve hâlâ peşimizdeler.”

“Öyle görünüyor.”

“Eş, onların hepsiyle savaşamayız.”

“Öyle görünüyor.”

“Bizi yakalarlarsa ne yaparlar?”

“Daha önce olsaydı tecavüz eder sonra da öldürürlerdi. Ama sen onun devesini vurduğuna göre, sanırım önce tecavüz edip, soyarlar ve sonra da çölde kazığa geçirerek biz susuzluk ve yakıcı güneş yüzünden ölürken işkence etmek için akrepleri kullanırlar. Eğer şanslıysak, bizi önce bir kobra bulur.”

“Ben ateş etmeden önce bana bunlardan bahsetmemiştin.”

“Bana adamı değil deveyi vuracağını söylememiştin.”

Daha önce su için kazdığımız yer gibi çıkmaz bir yol olmamasını umarak kıvrımlar yapan bir kanyonda ilerliyorduk. Kuru bir vadi ya da bir dere yatağı kumlu bir zemin oluşturmuş ve bir yılan gibi kıvrılmışti. Yine de izlerimiz görünüyordu ve atlarımızın böğürleri de köpükle kaplanmışti. Kısa süre sonra hayvanlar pes edecekti.

“Ona madalyonu vermeyeceğimi biliyorsun. Talma ve Hanok'un başına gelenlerden sonra olmaz. Onu gömerim, yerim ya da bir deliğe atarım.”

“Eğer vereceğini düşünsem seninle beraber gelmezdim.”

Kanyon, kenarlarından yükselen dik bir moloz tepesiyle sonlandı. Atlarımızdan inerek dizginleri çektik ve bitkin düşmüş hayvanları yukarı çıkardık. Atlar istemeden de olsa kafalarını sağa sola çevirerek birkaç yarda ilerlemiş ve sonra sinirlenerek şahlanmış ve tekmelemişlerdi. Biz de onlar gibi yorgunduk ve dengeimizi yitirmiştik. Dizginler ellerimizden kurtulmak üzereyken, yamaçtan aşağı kaymaya başlamıştık. Ne kadar çekersek çekelim, atlar bizi geri çekiyorlardı.

“Başka bir yerden gitmeliyiz!” diye bağırdım.

“Artık çok geç. Eğer geri dönersek Bin Sadr ile karşılaşırız. Atları bırak.” Dizginler ellerimizden kurtuldu ve atlarımız geri geri kanyona doğru kayarken, yaklaşan Arapların olduğu yöne doğru kaçıyorlardı.

Çölde atsız kalmak ölmekle aynı şeydi.

“Mahvolduk, Eşref.”

“Tanrılar sana iki bacak ve onları kullanmak için de akıl vermediler mi? Hadi gel, kader bizi bu kadar yolu şimdi ölmemize izin vermek için getirmemiştir.” Yayan olarak yamacı tırmanmaya başladığımızda Araplar bizim nerede olduğumuzu görmek için bir dönemece gelmişler ve zafer çığlıkları atarak daha fazla ateş etmeye başlamışlardı. Her kurşunun çarptığı yerde arkamızda kaya parçaları dağılıyor, bana sahip olduğumu bilmediğim bir enerji veriyorlardı. Şansımıza biz yukarı tırmanırken takipçilerimizin silahlarını doldurmak için duraksamaları gerekiyordu ve dik yamaç onların develeri için de zorlu bir yol olacaktı. Son tepenin kenarına tırmandığımızda hızla nefes alıyorduk ve sonra etrafımıza bakındık. Görünürde hiçbir canlının bulunmadığı ıssızlığın hâkim olduğu bir yerdi. Hızla bir sonraki koyağın kenarına yürüdük...

Sonra şaşkınlık içinde durduk.

Orada, sığ bir çöküntü halinde, toplanmış bir insan kalabalığı vardı.

Kamburlaşmış, gözlerinin beyazları akik taşı gibi olmuş en az elli siyah-ya da bizi de kaplayan aynı pudramsı Mısır tozuyla kaplanmamış olsalardı zenci denebilecek-adamlar vardı. Hepsi çıplaktılar, vücutları yaralar ve sineklerle kaplıydı ve hem kadınlar hem de erkekler zincirlerle birbirlerine bağlanmışlardı. Kocaman açılmış gözleriyle sanki bana bir sahne makyajı gibi görünen maskelerinin altından bize bakıyor, bizim şaşkınlığımıza karşılık onlar da bizi görmenin şokunu yaşıyorlardı. Yanlarında silahları

ve kamçıları olan yarım düzine Arap vardı. Köle tacirleri!

Köleleri çalıştıran bu adamlar hiç şüphesiz yankılanan silah sesleri yüzünden kurbanlarıyla beraber yere çömelmişlerdi. Eşref Arapça bir şeyler bağırdı ve onlar da heyecanlı bir konuşmayla yanıt verdiler. Bir dakika sonra kafasını salladı.

“Nil’den aşağı doğru geliyorlarmış ve Fransızları görmüşler. Bonapart kervanlara el koyuyor ve köleleri serbest bırakıyormuş. Onlar da Desaix ve ordusu geçene kadar beklemek için buraya gelmişler. Sonra da silah seslerini duymuşlar. Kafaları karışmış.”

“Ne yapmalıyız?”

Eş, yanıt olarak tüfeğini kaldırdı ve sakince ateş ederek, köle kervanının liderini tam göğsünden vurdu. Köleler gözleri şaşkınlıktan kocaman açılmış geri geri gitmişlerdi; lider yere düşmeden önce Memluk iki silahını da çıkararak ateş etmiş, bir adamı yüzünden ve diğerini de omuzundan vurmuştu.

“Kavga!” diye bağırdı arkadaşım.

Düşünmeme bile fırsat kalmadan öldürdüğümde dördüncü bir adam silahını çekmek üzereydi. Eşref o sırada kılıcını çekerek saldırıya geçmişti. Birkaç saniye içinde yaralı adam ve beşinci kişi de ölmüş, altıncı adam da hayatını kurtarmak için geldiği yöne doğru koşmaya başlamıştı.

Arkadaşının ani gaddarlığı beni şaşkınlık içine bırakmıştı.

Eşref liderin yanına giderek, ölü adamın giysisinden kılıcını aldı ve cesedi aramaya başladı. Bir anahtarlık bulmuştu. “Bu köle tacirleri asalaktır” dedi. “Esirlerini savaşta ele geçirmek yerine, değersiz şeylerle onları satın alır ve mutsuzluk içinde zengin olurlar. Ölmeyi hak ediyorlardı. Ben serbest bırakırken sen de silahlarımızı doldur.”

Siyahlar o kadar heyecanla bağırıyor ve hareket ediyorlardı ki, kendi zincirlerini kendileri düğüm yapmışlardı. Eş Arapça konuşan bir çift bulmuş ve onlara emirler vermişti. Bu çift kafalarını sallanmış ve kendi dillerinde diğerlerine bir şeyler söylemişlerdi. Grup bizim onları serbest bırakmamızı kolaylaştıracak ölçüde sakinleşmiş ve sonra Eşref’in talimatları doğrultusunda yerde yatan Arap’ın doldurduğum silahlarını ve kaya parçalarını almışlardı.

Eşref bana gülüyordu. “Şimdi bizim de küçük bir ordumuz var artık. Sana tanrıların kendi yöntemleri olduğunu söylemiştim.” Başıyla işaret ederek yeni müttefiklerimizi yamacın kenarına çıkarmıştı. Peşimizdeki Arap grubu tepenin diğer tarafından gelen çatışma sesleri karşısında durmuş olmalıydı ama şimdi tekrar arkamızdan geliyor, kararsız develerini çekeştiriyorlardı. Eş’le bera-

ber manzarayı görebileceğimiz bir yere çıktık. Bin Sadr'ın yarakçıları sanki yaralı bir geyik bulmuş gibi zafer çığlıkları atıyorlardı. Mat mavi ufukta yalnız görünüyor olmalıydık.

"Madalyonu teslim edersen bir zarar görmeyeceğine söz veriyorum!" dedi Bin Sadr Fransızca.

"Bak bu inanacağım bir söz" diye mırıldandım.

"Ya kendin merhamet dile ya da seni kardeşimi yaktığın gibi yakarım!" diye bağırды Eşref.

Sonra yeni serbest kalnuş elli özgür zenci her iki yanınızda bir hat oluşturacak biçimde tepenin yamacında sıralandılar. Araplar şaşkınlık içinde durmuş, bir pusuya düştüklerini anlamamışlardı. Eş sert bir sesle emir verdikten sonra zenciler büyük bir çığlık atmuşlardı. Hava bir anda atılan taşlar ve fırlatılan zincir parçalarıyla dolmuştu. Bu sırada, ikimiz de ateş etmiştik; Bin Sadr ile başka bir adam yere düşmüştü. Zenciler ateş etmemiz için ölü köle tacirlerinin silahlarını da bize vermişlerdi. Bedeviler ile develer, kaya ve metal yağmuruna tutulmuş olduklarından dağılmışlardı; bağırıyor, öfke ve dehşet içinde haykırıyorlardı. Peşimizdekiler molozdan ufak bir çığ halinde dik yamaçtan aşağı yuvarlandıklarında dengesiz konumları yüzünden nişan aldıkları noktayı da kaybetmişlerdi. Onları fırlatılan taşlar takip etmiş, serbest bırakılan öfkeden bir meteor yağmuru doğmuştu. Allak bullak olmuş halde geri çekilirlerken birkaçını öldürdüğümüzü ya da yaraladığımızı görmüştüm, hayatta kalanlar kanyonun tabanında ufak bir öbek halinde toplandıklarında hepsi ceza verilmiş köpekler gibi bize bakıyorlardı.

Bin Sadr bir kolunu kaldırmıştı.

"Yılanda şeytan şansı var" diye öfkelenmiştim. "Onu sadece yaladım."

"Artık sadece yarasının iltihaplanması için dua edebiliriz" dedi Eşref.

"Gage!" Bin Sadr Fransızca bağırıyordu. "Madalyonu bana ver! Ne işe yaradığını bile bilmiyorsun!"

"Silano'ya cehenneme kadar yolu olduğunu söyle!" diye bağırdım. Sözcüklerimiz kanyonda yankılanıyordu.

"Sana kadını verimiz!"

"Silano'ya onu almak için geri geleceğimi söyle!"

Yankılar yavaş yavaş kaybolmuştu. Araplar hâlâ bizden daha fazla silaha sahiplerdi ve özgür köleleri bir meydan muharebesine sürükleme konusunda kuşkularım vardı. Bin Sadr da hiç şüphesiz olasılıkları hesaplıyordu. Düşündükten sonra acı içinde de-

vesine bindi. Yardakçıları da onu takip ettiler.

Yavaş yavaş uzaklaşmaktayken birden devesini çevirdi ve bana baktı. “Arkadaşın Talma’nın” diye seslendi, “ölmeden önce çığlık attığını bilmeni isterim!” Ölmeden sözcüğü ıssızlıkta yankılanmış, tekrar tekrar duyulmuştu.

Artık menzilin dışına çıkmıştı ama hâlâ görünüyordu. Öfkeyle ateş ettiğimde mermi ondan yüz adım gerideki bir noktaya isabet etmişti. Güldü, sesi kanyonda yankılanarak daha da çoğaldı ve sonra yardakçılarıyla beraber geri döndü ve geldiği yere doğru ilerlemeye başladı.

“Sen de çığlık atacaksın” diye mırıldandım. “Sen de.”

Atlarımızı kaybettiğimiz için köle tacirlerinin develerinden ikisini aldık ve diğer dört tanesini de özgür kalan kölelere bıraktık. Grubun kendi topraklarına yapacakları uzun yolculuk için yeterli erzak vardı, biz de onlara avlanmaları ve hiç şüphesiz onları tekrar ele geçirmeye çalışacak köle tacirlerini savuşturmaları için ele geçirdiğimiz silahları verdik. Tüfekleri nasıl dolduracaklarını ve hevesle öğrendikleri bir görev olarak nasıl ateş edeceklerini gösterdik. Teşekkür etmek için dizlerimize o kadar coşkuyla kapanmışlardı ki, sonunda onları kaldırarak uzaklaştırmak zorunda kalmıştık. Onları kurtardığımız doğrudu ama onlar da bizi kurtarmışlardı. Eşref, Birinci Çağlayan’ı geçene kadar Nil’den uzak durmalarını sağlayacak şekilde çöl tepelerinin arasından giden bir yolu onlara çizerek göstermişti. Sonra hepimiz kendi yollarımıza gitmek üzere ayrılmıştık.

İlk defa gürültülü, huysuz, pire ve ufak tefek hayvanlardan oluşan kendi komününü barındıran bedeniyle çirkin denebilecek bir hayvan olan deveye biniyordum. Yine de son derece iyi eğitilmiş, gösterişli ve renkli koşum takımlarıyla süslenmiş nispeten uysal bir hayvandı. Eş’in olduğu tarafta çökmüş olan hayvana doğru ilerledikten sonra ayağa kalkarken ona tutunmuştum. Birkaç kez “Hut, hut!” dedikten sonra hayvan Eşref’in devesini izleyerek hareket etmeye başlamıştı. Devenin sallanan ritmine alışmak biraz zaman almıştı ama yine de pek hoş bir şey değildi. Sanki denizde giden bir teknedeymişim gibi hissediyordum. Tekrar bir at bulana kadar işimi göreceği kesindi ve benim de Bin Sadr’dan önce Fransız kuvvetlerine yetişmem gerekiyordu. Nil’deki bir kayığın tepesini görene kadar tepeleri izledik ve sonra Desaix’in bulunduğu tarafa geçmek için aşağıya indik.

Nehrin uzaktaki kıyısından ordunun çiğnediği topraklardan kar-

şıya geçtik, muz koruluğunda ilerledik ve çöl boyunca tekrar batıya yöneldik; ordunun kanatlarının çevresinden dolanarak alçak tepelere doğru yol aldık. Ordunun yürüyüş kolunu gözetlediğimizde akşamüstünün geç bir saatiydi. Nil'in karanlık güzergâhında kamp kurduk. Hurma ağaçlarının gölgeleri yeri tarıyor gibiydi.

"Şimdi harekete geçerse güneş doğmadan onların saflarına ulaşabiliriz" dedim.

"İyi bir plan. Seni planınla baş başa bırakıyorum arkadaşım."

"Ne?" derken şaşırmuştım.

"Ben yapmam gerekeni yaptım, seni hapishaneden kurtardım ve buraya getirdim değil mi?"

"Gerekenden fazlasını yaptın. Sana borçluyum."

"Ben de sana, bana özgürlüğümü, güvenini ve arkadaşlığını verdiğin için borçluyum. Kardeşimin ölümünden seni sorumlu tutmam hataydı. Şeytan insanın aklını çeliyor işte, kim bilebilir ki? Dünyada, sonsuza kadar çekişme halinde olacak ikili güçler vardır. İyiler kötüyle savaşmalıdır, bu değişmez bir şeydir. Bu yüzden her ikimiz de kendi yollarınıza gideceğiz çünkü benim artık halkınun yanına dönmem gerekiyor."

"Halkınun mı?"

"Bin Sadr'ın tek kişinin başa çıkamayacağı kadar çok adamı var. Ben hâlâ bir Memluk'um Ethan Gage ve çölde bir yerlerde Murad Bey'in kaçak ordusu geziniyor. Fransızlar gelene kadar kardeşim Hanok yaşıyordu ve korkarım bu yabancı güçler ülkemden çıkarılana kadar daha da fazla insan ölecektir."

"Eşref ama ben de o ordunun bir parçasıyım!"

"Hayır. Sen ancak bir Memluk kadar Fransız'sın. Sen buraya tanrıların amacı için gönderilmiş farklı ve yersiz birisin Amerikalı. Senin hangi rolü oynamak için seçildiğinden emin değilim ancak artık bu rol için seni bırakmam gerektiğini ve Mısır'ın geleceğinin senin cesaretine bağlı olduğunu hissediyorum. Bu yüzden kadınına git ve onun tanrılarının senden istediklerini yap."

"Hayır! Biz sadece müttefik değiliz, artık arkadaş da olduk! Öyle değil mi? Ben yeterince çok arkadaş kaybettim zaten! Senin yardımına ihtiyacım var Eşref. Benimle beraber Hanok'un intikamını al!"

"İntikam saati tanrıların belirlediği zaman gelecektir. Eğer öyle olmasaydı Bin Sadr bugün ölürdü, çünkü sen nadiren iskalar-sın. Onun daha farklı belki de daha korkunç bir kaderi olduğunu düşünüyorum. Bu sırada senin yapman gereken de bu Kont Silano'nun bulmaya geldiği şeyi ele geçirmek ve kaderine boyun eğ-

mektir. Gelecekteki savaşlarda olacaklar bu birkaç gün içinde kurduğumuz bağı değiştiremez. Aradığını bulana kadar Allah'ın selamı üzerine olsun arkadaşım.”

Eşref bunu söyledikten sonra devesiyle beraber gün batımına doğru uzaklaştı ve ben de, her zamankinden daha da yalnız olarak Astiza'yı aramaya başladım.

Yirminci bölüm

Desaix'in Fransız askerlerinden oluşan tümene doğru dörtnala ilerleyerek Silano'nun adını bağırma fikrinin tutuklanmamdan başka bir şeye yaramayacağı belliydi. Ama güç konusundaki eksikliğimi sahip olduğum şeyle gideriyordu; madalyon düşmanım-da değil bendeydi. Silano'nun bana gelmesinin çok daha kolay olacağını düşünüyordum.

Kollarımı kaldırarak kamp kurmuş bir grup nöbetçiye yaklaştığımda neredeyse akşam karanlığı çökmüştü. Yaklaşan tüm Mısırlılara şüpheyile bakmaları gerektiğini öğreruniş olan birkaç asker tüfekleriyle bana doğru koşmuşlardı. Giderek daha da zalim bir hal alan savaşa çok fazla dikkatsiz Fransız askeri ölmüştü.

Kahire'den kaçışımla ilgili haberlerin henüz bu nöbetçilere ulaşmamış olduğuna bahse girebilirdim. "Ateş etmeyin! Ben Bert-hollet'nin bilimadamları grubuna alınan bir Amerikalıyım! Eski kültürlerle ilgili araştırmalarımaya devam etmek için Bonapart tarafından gönderildim!"

Hepsi kuşkulu gözlerle bana bakıyorlardı. "Neden bir Mısırlı gibi giyindin?"

"Böyle giyinmediğim takdirde yanımda koruma olmadan hayatta kalabileceğimi mi sanıyorsunuz?"

"Kahire'den tek başına mı geldin? Sen delirdin mi?"

"Bindiğim tekne bir kayaya çarptı ve onarılması gerekiyor. İlerle-mek için sabırsızlanıyordum. Umarım burada da kalıntılar vardır."

"Ben onu tanıyorum" dedi biri. "Franklin'in adamı" diyerek atışmaya başlamıştı.

"Muhteşem bir geçmişle çalışma fırsatını eminim takdir ediyorsunuzdur" dedim alçak sesle.

"Murad Bey birkaç kilometre ileride bizimle sürekli alay edi-

yor. Onu alt ediyoruz. Sonra tekrar alt ediyoruz. Ve sonra tekrar. Ama adam her seferinde kaçıyor ve tekrar geri geliyor. Her seferinde de aramızdan daha fazla insan Fransa'ya geri dönme şansını kaybediyor. Şimdi de o bir serap gibi bu lanet olası ülkenin derinliklerine kaçarken biz burada yıkıntılarda bekliyoruz.”

“Eğer serabı görürsen tabii” dedi başka bir asker. “Bin kadar askerin toz ve güneş yüzünden gözleri feci şekilde şişti ve yüz kadayı da gözleri kör, aksayarak yürüyorlar. Bu bir oyundaki şaka gibi. Çatışmaya hazır mısın? Evet, işte kör tüfekçilerden oluşan saflarımız!”

“Körlük! Bu bir şey değil” diye ekledi üçüncü bir asker. “Burasıyla Kahire arasında kendi ağırlığımızın iki katı kadar sıçtık. Yaralar iyileşmiyor. Su toplayan yerler çibana dönüşüyor. Veba bile var. Sadece bu yürüyüş yüzünden bile altı-yedi kilo kaybetmeyen birisi var mıdır acaba?”

“Ya da fareler ve eşeklerle çiftleşecek kadar azmamış biri var mıdır?”

Tüm askerler homurdanmaktan hoşlanırdı ama görünen o ki Mısır'ın yol açtığı hayal kırıklığı giderek artıyordu. “Belki de Murad'ın mağlup edilmesine ramak kalmıştır” dedim.

“O halde onu mağlup edelim.”

Tüfeğimi okşadım. “Benim tüfeğimin namlusunun da sizinkiler gibi ısındığı günler olmuştu arkadaşlar.”

Şimdi daha ilgilidiler. “Bu Amerikan uzun tüfeği mi? Bunun bin adım ilerideki bir Kızılderili'yi öldürebileceğini duymuştum.” “Tam olarak değil ama eğer tek bir atış yapacaksanız bu silah istediğiniz gibidir. Son olarak bir deveyi dört yüz adımdan vurmuştum.” Onlara neye nişan aldığımı söylememe gerek yoktu.

Hepsi etrafıma toplanmışlardı. İyi parçalara duydukları hayranlıkla erkekler hemen bir araya gelirler ve daha önce de söylediğim gibi benim tüfeğim onların yönetmeliğe uygun değersiz tüfeklerinin yanında güzel bir parçaydı, bir mücevherdi.

“Bugün silahım ısınmadı çünkü, yine önemli olan, farklı bir görevim var. Kont Alessandro Silano'yla görüşmem gerekiyor. Onu nerede bulabileceğimi biliyor musunuz?”

“Sanırım tapınakta” dedi bir çavuş. “Sanırım adam orada yaşamak istiyor.”

“Tapınak mı?”

“Nehirden içeride Dendera adında bir köyün ilerisinde. Denon'un daha fazla resim çizebilmesi, Malraux'un daha fazla taş ölçmesi ve Silano'nun da büyüler murıldanması için durmuştuk.

Tam bir deliler sirki. En azından o yanında bir kadın getirmiş.”

“Bir kadın mı?” Özellikle ilgilendiğimi göstermemeye çalıştım.

“Ah, o kadın” diye bana katıldı bir asker. “Onunla rüyalarımda yatıyorum.” Yumruğunu aşağı yukarı salladıktan sonra sırttı.

Tüfeğimle ona dayak atma isteğime hâkim olmuştum. “Bu tapınak ne tarafta?”

“Oraya bu halde, bir haydut gibi giyinmiş olarak mı gitmeyi düşünüyorsun?”

Doğrudum. “Sanırım, bir şeyh gibi görünüyorum.”

Söylediğim şey gülüşmelere yol açtı. Tapınağın yerini gösterip koruma teklifinde bulundular ama ben tekliflerini reddettim. “Kontla yalnız görüşmem gerekiyor. Eğer orada değilse ve onu görürseniz, ona bu mesajı verin lütfen. Ona aradığı şeyi geceyarısı bulabileceğini söyleyin.”

Silano’nun beni tutuklatmayacağına bahse giriyordum. İlk önce her ikimizin de aradığı şeyi bulmanı isteyecek ve sonra Astiza için ondan vazgeçmemi talep edecekti.

Devasa sütunların bulunduğu, düz taş çatılı bir mabet olan tapınak yıldızların ve ayın altında parlıyordu. Tapınak ve etrafındaki diğer tapınaklar bir kilometrekarelik bir alanı çevreleyen aşınmış ve yarı yarıya kuma gömülmüş kerpiç bir duvarın içindeydi. Duvar-daki ana giriş kapısı altından geçilebilecek kadar bir açıklık bırakarak sanki boğuluyormuş gibi kumun içinden çıkıyordu. Giriş Mısır tanrıları, hiyeroglifler ve iki yanında kobra yılanlarının bulunduğu kanatlı bir güneşle süslenmişti. İçerideki avlu tıpkı okyanus dalgalarını andıran kum tepelikleriyle kaplıydı. Işığı giderek zayıflayan ayın soluk yansıması kumun, arzuları harekete geçiren ve heykeli andıran Mısırlı bir kadının pürüzsüz teni gibi görünmesine neden oluyordu. Evet, işte bir kasık, ilerisinde bir kalça ve bir meme ucunu andıran kuma gömülmüş bir dikilitaş vardı...

Astiza’dan çok uzun süre aynı kalmıştım değil mi?

Ana binanın taş çatıyı tutmak için kumun içinden çıkan altı devasa sütunlu düz bir cephesi vardı. Her sütun geniş yüzlü bir tanrı-çanın aşınmış heykeliyle sonlanıyordu. Ya da dört tane yüz vardı: Her sütundaki tanrıça arkadan inek kulaklarına benzeyen, aşağı düşen Mısırlılara özgü başlığıyla dört ana yöne bakar gibiydi. Kalın dudaklarıyla gülümsemesi ve büyük, arkadaş canlısı gözleriyle Hathor’un ineklere özgü bir sükuneti vardı. Başlığı artık solmuş olmasına rağmen renkliydi, bu yapının bir zamanlar parlak renklerle boyandığının kanıtıydı. Tapınağın uzun süre önce terkedildiği içe-

rideki kum tepelerinden belli oluyordu. Yapının ön cephesi yükselen bir dalgarın içinde kaybolan bir doka benziyordu.

Etrafıma bakınnuş ama kimseyi görememiştım. Tüfeğim, baltam yanımdaydı ve burasının Min'in esasının bulunduğu tapınak olabileceği, Silano'nun benimle burada buluşabileceği ve o beni görmeden önce benim onu görmem gerektiği dışında hiçbir planım yoktu.

Zorlanarak kum tepesine çıktım ve ortadaki girişten ilerledim. İçeri girdiğimde yığılmış olan kum yüzünden tavan çok yüksekte değildi. Askerlerden aldığım bir mumu yaktığımda maviye boyanmış ve beş köşeli sarı yıldızlarla kaplanmış bir tavan ortaya çıkmıştı. Denizyıldızlarına ya da karanlık gökyüzünde yerlerini almış adamların kafa, kol ve bacaklarına benzediğini düşünmüştüm. Ayrıca kırmızı, altın ve mavi renklerle süslenmiş akbabalar ve kanatlı güneşler dizisi de vardı. Bu tip yerlerde kafamızı nadi-ren kaldırıp yukarı bakarız ama yine de tüm tavan tıpkı Sistina Şapeli kadar güzel süslenmişti. Tapınağın ilk ve en büyük salonuna doğru ilerledikçe kum azaldı ve ben de tavandan daha aşağı inerek, sütunların yükseklikleri konusunda bir fikre sahip oldum. Tapınağın içi insana, titizlikle yapılmış oymalar ve boyanmış sembollerle süslü kocaman ağaçlardan oluşan bir koruymuş his-sini veriyordu. Her biri tanrıçanın sakın yüzüyle taçlandırılmış on sekiz devasa sütunun arasında şaşkınlıkla dolanıyordum. Sütunlar yükselerek birleşiyorlardı. Yaşamın kutsal anahtarının sembolü olan bir anı sırası vardı. Bunu tanrılara adaklar sunan dimdik Mısırlı figürler takip ediyordu. Birçoğu Fransızların cartouches ya da kartuş olarak adlandırdığı ovalerin içine yazılmış deşifre edilemez hiyeroglifler de görünüyordu. Kuşlar, kobralar, hurma yaprakları ve atlayan hayvanların betimleri vardı.

Bu odanın her iki ucunda da tavan Zodyak işaretleriyle süslenmiş olduğundan daha da alımlıydı. Bir lastik gibi esnemiş büyük çıplak bir kadın bu süslemelerin arasında kıvrılıyordu; bir gökyüzü tanrıçası diye düşündüm. Tanrılar ve işaretlerle dolu o kadar kalın bir kabuk vardı ki, manzaranın tümü öylesine sersemletici ve bunaltıcıydı insana eski bir gazetenin içinde yürüyormuş hissi veriyordu. Bir operada bulunan sağır bir adamdım.

Kumda iz olup olmadığına baktım. Silano'dan iz yoktu.

Bu büyük salonun arkasında aynı yükseklikte ama daha sıcak hissettiren, daha küçük bir salona giden bir giriş vardı. Bu salona, her birinin duvarları ve tavanları süslenmiş ama içleri bin yıldır mobilyasız olan, amaçları belirsiz bir sürü oda açılıyordu.

Sonra başka bir girişe çıkan bir merdiven ve onun ötesindeki bir başka girişle her biri öncekinden daha alçak ve küçük olan odaların bulunduğu alana geldim. İçinde ilerledikçe daha da genişleyen Hristiyan katedrallerinin aksine Mısır tapınakları daha da daralıyor gibi görünüyordu. Mekânlar kutsallaştıkça daha karanlık hale geliyor ve belirli bir kişi ya da gruba ait oluyordu, ışıık huzmeleri sadece yılın birkaç gününde içeri giriyordu.

Ekim ayındaki tarihin bir anlamı olabilir miydi?

Süslemeler o kadar harikaydı ki, bir anlığına görevimi bile unutmuştum. Yılanların ve nilüfer çiçeklerinin, gökyüzünde süzülen teknelerin, öfkeli, korkunç aslanların titrek görüntüleri bir an için gözüme ilişmişti. Babunlar ve suaygırları, timsahlar ve uzun boyunlu kuşlar vardı. Erkekler şahane resmedilmiş tören alaylarında adaklar taşıyarak ilerliyorlardı. Kadınlar göğüslerini hayatın kendisi gibi sergiliyorlardı. İmparatorlar gibi muhteşem ve sabırlı tanrılar yandan görünüyorlardı. Hayvanlar ve hayvan başlı tanrılardan oluşan bu karmaşa karşısında, vahşi ve puta tapınıyor gibi görünen Mısırlıların kendi tanrılarına bizim kendi tanrılarımıza olduğumuzdan daha yakın olduklarını ilk kez fark etmiştim. Bizim tanrılarımız göklerde, uzakta, dünyaya ait olmayan tanrılarken, Mısırlılar bir mısırtırnası ne zaman bir göle yaklaşırsa Thot'u görebiliyorlardı. Her şahin geçtiğinde Horus'u görebiliyorlardı. Yanan bir çalıyla konuştuklarını söyleyebiliyor ve komşularının bu hikâyeyi sakince hazmetmesini bekleyebiliyorlardı.

Hâlâ Silano ya da Astiza'dan bir işaret yoktu. Askerler beni yoldan mı saptırmışlardı yoksa bir pusuya mı düşmüştüm? Bir an bir ayak sesi duyduğumu sanmıştım ama tekrar dikkatle dinlediğimde hiçbir ses yoktu. Bir atmacanın yükselişi gibi dönerek yukarı çıkan bir merdiven bularak tırmandım. Duvarlarda yukarı uzanan bir sıra halinde adaklar taşıyan adamlar vardı. Burada törenler yapılıyor olmalıydı. Tapınağın alçak bir korkulukla çevrilmiş çatısına çıktım. Hâlâ ne aradığımı bilmememe rağmen, terasta bulunan küçük mabetlerin arasında gezindim. Bu mabetlerden birinde Hathor başıyla sonlanan ufak sütunlar Paris'teki parkı anımsatan, kameriye benzeri bir yer oluşturmuşlardı. Kuzeybatı köşede iki odalı küçük bir mabede açılan bir kapı vardı. İçerideki odada birden fazla şekilde ölümden geri dönen bir firavun ya da tanrının alçak kabartmaları vardı; adamın erkeklik organı sertleşmiş ve muzafferdi. Bana tanrı Min'in şişkinliğini hatırlatmıştı. Bu acaba Mısır'a gelirken anlatılan İsis ve Osiris'in efsanesi miydi? Diriltilecek kişinin tepesinde bir şahin uçuyordu. Zaval-

lı beynim hâlâ işe yarar bir ipucu yakalayamamıştı.

Ancak dıştaki oda bende küçük bir heyecan kıpırtısına yol açmıştı. Tavanda iki çıplak kadın başka figürlerle tıka basa doldurulmuş dairesel, şahane bir kabartmanın yanlarında duruyordu. Bu resmi biraz inceledikten sonra kabartmanın kutsal gökyüzünün simgesi olduğuna karar vermiştim. Dört tanrıça ile şahin başlı Horus'un sekiz betimi –on iki ayı mı temsil ediyordu acaba?– tarafından desteklenen soluk mavi ve sarı renklerle boyanmış sembolik cennetlerden oluşan yuvarlak bir disk vardı. Günümüzdekilerle çok farklılık göstermeyen Zodyak işaretlerini bir kez daha görmüştüm: Boğa, Aslan, Yengeç ve ikiz balıklar. Dairenin çevresinde otuz altı insan ve hayvan figüründen oluşan bir geçit töreni görülmüyordu. Bunlar Mısırlıların ve Fransızların on günlük haftalarını temsil ediyor olabilirler miydi?

Bu gördüklerimden bir anlam çıkarmaya çalışarak boynumu uzatmıştım. Tapınağın kuzeye bakan ekseninde tüm diğer resimlerdekilerin yöneticisi bir Horus, şahin, figürü vardı. Doğuya doğru baktığımda piramitlerin inşa edildiği dönemi işaret eden Taurus, Boğa, vardı. Güney tarafında ise yarı balık, yarı keçi olan bir yaratık ve onun yanında da iki kavanozdan su döken bir adam vardı: Aquaris, Kova. Bu gelecek çağın, yüzyıllar sonrasının ve Nil'in hayati önem taşıyan kabarışının sembolüydü. Bu, hem boynumdaki madalyonun üzerindeki su sembolü ve hem de 21 ekimi işaret ettiğini düşündüğüm *L'Orient*'te kaybolan takvimdeki işaret gibi Kova'ydı.

Tavandaki daire bana bir pusulayı hatırlatmıştı. Kova güneybatıya doğru yönlendirilmişti.

Yönümü bulmaya çalışarak dışarı çıkmıştım. Yukarıda ne olduğunu görmek için tapınağın arkasındaki korkuluğa ulaşan taş merdivenlerden çıkmıştım. Güneybatıda ise o an içinde bulunduğumdan daha harap ve ufak bir başka mabet vardı. Hanok burada İsis'in ufak bir tapınağının ve onun içinde de, belki, Min'in gizemli asasının olacağını söylemişti. İlerideki kum tepelikleri binanın dış duvarlarında, süpürülmüş gibi havalanıyor ve uzaktaki tepeler soğuk yıldızların altında gümüş gibi parlıyorlardı.

Göğsümde madalyonu hissetmiştim. Madalyonun tamamını bulabilecek miydim?

İkinci bir merdivenle tekrar zemin kata inmiştim. Merdivenin biçimi havada pike yaparak dönüp yukarı doğru uçan şahinin hareketlerini andırıyordu. Adak taşıyan erkekler artık aşağı doğru yürüyorlardı. Bir kez daha ana tapınağa gelmiştim ama yandaki

bir kapı tekrar binaların arasındaki kum tepelerine çıkıyordu. Yukarı baktım. Ana tapınağın duvarları bir karaltı halinde üstümde yükseliyor, aslanların kafaları canavarlarıntki gibi uzanıyordu.

Tüfeğimi hazırda tutarak arka tarafa, gördüğüm daha küçük tapınağa doğru ilerlemeye başladım. Sağ tarafımda kutsal gölün kalıntıları arasında palmyeler yetişmişti. Burasının eski zamanlarda nasıl olduğunu hayal etmeye çalışıyordum; koydaki kum tepelikleri, taşla döşenmiş ve parlayan geçitler, bakımlı bahçeler ve rahipler banyo yaparken parıldayan göl. Kim bilir ne kadar güzel bir vahaydı! Ama artık harabelerden ibaretti. Tapınağın arkasına gelince köşeyi dönmüş ve hemen durmuştum. Duvarda, dokuz metre yüksekliğinde devasa figürler oyulmuştu. Başlıklarına baktıktan sonra bir kral ve kraliçe olduğunu düşündüğüm iki figür, dolgun göğüslü tanrıçaya, Hathor ya da İsis olabilir, adaklar sunuyorlardı. Kraliçe, ince uzun bacakları, çıplak kolları, yüksek tacıyla zarif, şık bir kadındı. Peruğu örülmüştü ve alnında bir kobraya benzeyen altın bir baş süsü vardı.

“Kleopatra” diye nefes aldım. Eğer Hanok haklıysa, bunun o olması gerekiyordu! Ufak İsis tapınağının karşısında ve ana binanın yirmi metre güneyindeydi.

Etrafa bakındım. Civarda benim dışımda canlı hiçbir şey görünmüyordu. Temkinle beklediği hissine kapılmıştım. Ama neyi bekliyordu?

İsis tapınağı, yükseltilmiş bir terasa, kendisi ile Kleopatra'nın oyma resminin bulunduğu ana tapınak arasındaki bir kum eğimine inşa edilmişti. Ufak tapınağın yarısı büyük tapınak gibi duvarlarla çevrilmiş bir mekândı. Diğer yarısı ise bugün yıkılmış, sütunlar ve kirişlerden oluşan gölgede kalmış bir yığın halinde gökyüzünün altında duran bir açık alandı. Parçalanmış blokların üzerinden duvarla çevrilmiş bölümün kapısına doğru tırmandım. “Silano?” Sesim yankılanarak bana geri dönmüştü.

Tereddüt içinde içeri adım attım. İçerisi çok karanlıktı ve tek ışık kaynağı kapıdan ve sadece güvercinlerin sığabileceği kadar büyük olan yüksekteki iki açıklıktan geliyordu. Oda, genişliği ve uzunluğuyla kıyaslandığında çok yüksekti ve keskin kokusu yüzünden bunaltıcıydı. Bir adım daha attım.

Bir anda kanat seslerinden bir gürültü yükseldi ve ben refleksiyle başımı eğdim. Ilık rüzgâr bana çarpmış, mumu söndürmüştü. Yarasalar bağırarak yanımdan uçuyor, kayışimsı kanatlarıyla kafama sürtünüyorlardı. Titreyen elimle mumu tekrar yaktım.

Duvarlar yine oymalar ve eski boya izleriyle doluydu. İsis oldu-

ğunu düşündüğüm bir kadın her şeye hâkimdi. Min'den, asasin-
dan ya da başka bir şeyden herhangi bir iz yoktu. Boş bir arayış
içinde miydim? Sürekli mantıklı bir adamın anlamayacağı ipuçla-
rıyla kör gözle bir şeyler arıyor gibi hissetmiştim. Ne görmem ge-
rekiyordu?

Sonunda, bu odanın çevresine oranla küçük olduğunu fark et-
miştim. İkinci bir oda daha olmalıydı. Taş verandaya geri döndüm
ve ikinci bir kapı ile ilkinden daha da dar ve şaşırtıcı derecede yük-
sek bir oda olduğunu fark ettim. Ancak bu odada sunağı andıran
bir taş masa vardı. O odanın ortasına kondurulmuş ufak bir yazı
masası büyüklüğündeydi. Basit, sıradan bir masaydı ve tuhaf bir
olay olmasaydı yanından geçip gidebilirdim. Sunağa doğru eğilir-
ken boynumdaki zincir sarkmış ve masaya takılmıştı. Madalyon
boynumdan kurtulmuş ve duyulur bir sesle taş zemine düşmüştü.
Bu daha önce hiç olmamıştı. Yemin ederim ama madalyonu almak
için eğildiğimde gördüğüm şeyle âdetâ taş kesilmiştim.

Yerdeki büyük yassı bir taş üst üste binen pergel ve kare gibi
iki silik V kazınmıştı. Mısır tarzındaki harfler geometrikti ama
benzerlik ortadaydı.

“Büyük Mimar aşkına” diye nırıldandım. “Bu olabilir mi?” diye
düşünürken Hanok’un yazısını hatırladım: *Mahzen cennete götü-
recek.*

Madalyonu tekrar tuttum ve yerdeki taşın üzerine yapıştırdım.
Taş yerinden oynadı. Bir boşluk ortaya çıktı.

Tüfeğimi kenara koydum, heyecanla diz çökerek baltamın ağ-
zıyla taşı yerinden oynatana kadar uğraştım. Taş ağır bir kapak
gibi kalktı ve uzun zamandır açılmadığını gösteren kötü bir koku
dışarı çıktı. Elimdeki mumu tutarak aşağı eğildim. Mumun ışığı
aşağıdaki zeminde parlıyordu. Orada hazine olabilir miydi? Bir
süreliğine silahımı bırakmışım ve önce ayaklarımı sarkıttım üç
metre aşağıya bir kedi gibi indim. Kalbim hızla çarpıyordu. Yuka-
rı baktım. Eğer beni seyrediyorsa Silano'nun kapağı kapatması
çok kolay olabilirdi. Yoksa benim ne bulacağımı görmeyi mi bek-
liyordu?

Geçitler iki yöne gidiyordu.

Aşağıda da oymalarla dolu bir karmaşa vardı. Tavanda beş kö-
şeli yıldızlardan oluşan bir tarla vardı. Duvarlar ise tanrılar, tanrı-
çalar, şahinler, akbabalar ve dikilmiş yılanlardan oluşan sürekli
yinelenen figürlerle doluydu. İlk geçit altı metre sonra kil amfo-
ralardan meydana gelen –içlerinde değerli hiçbir şey bulunmaya-
cakmış gibi görünen renksiz, tozlu küpler– bir tepecikle sonlan-

muştı. Ben yine de emin olmak için baltamla bir tanesine vurmuştum. Amfora dağıldığında mumu kaldırdım.

Sonra havaya sıçradım. Karşımda eti kurumuş, göz yuvaları kocaman, çenesi dişlerle dolu mumyalanmış bir babun korkunç yüzüyle bana bakıyordu. Bu da neydi?

Başka birini daha kırdım ve onun içinden de maymun çıktı. Bunun, Tanrı Thot'un başka bir sembolü olduğunu hatırlamıştım. Dolayısıyla burası da acayip maymun mumyalarıyla dolu bir tür katakombdu. Bunlar adak mıydı? Mumu tavana yakın koyarak ışığın daha fazla parlamasını sağlamıştım. Kil amforalar ışığın aydınlatığı yerlere kadar yığılmış uzanıyorlardı. Gölgede küçük şeyler hareket ediyordu, bir tür böcekti herhalde.

Döndüm ve aksi yöne doğru diğer geçitte ilerlemeye başladım. Bu mahzenden çıkmak istiyordum ama eğer Hanok'un ipucu herhangi bir anlama geliyorsa, burada bir şeyler olmalıydı. Elimdeki mum giderek küçülüyordu. Sonra başka hareketler de olmuş, yerde bir şeyler kaymıştı.

Elimdeki zayıf ışıkla bakındım. Kumun üzerinde izler ve lanetlenmiş bir yılanın tozu, büyük olasılıkla hayvanın girdiği bir çatlak vardı. Terliyordum. Bin Sadr da burada mıydı? Neden tüfeğini yukarıda bırakmıştım?

Sonra bir şey parıldadı.

Diğer geçidin de sonuna gelmiştim, amforalar yoktu, duvarlardaki oymaların yerinde şehvet düşkünü Kleopatra'nın hayranlık duyduğu bir figür olan Min'in, artık aşına olduğum penisi dikilmiş figürü yer alıyordu. Min bir kalas kadar hareketsiz, organı dimdik ve çarpıcı şekilde parlaktı.

Min boyayla değil altınla süslenmişti. Erkeklik organı bir ucundan diğerine, yarı müstehcenliğin yarı yaşamın aletini gösterir biçimde menteşeyle birbirine tutturulmuş ikiz altın sopayla sınırlandırılmıştı. Madalyonun sırrını bilmeyen biri bunun sadece kut-sal süsleri gösteren altın oklar olduğunu düşünebilirdi.

Ama ben Kleopatra'nın başka bir fikri olduğunu düşünüyordum. Eğer madalyonun bir parçasını Roma'ya götürdüyse, diğerini de sırrın kendi topraklarında kalmasını güven altına almak için Mısır'da bırakmış olabilirdi. Altın organı elime gelinceye kadar zorlayarak çıkarmış ve menteşeyle uğraşmaya başlamıştım. Altın oklar şimdi bir V harfi oluşturuyordu. Madalyonu çıkararak kolları açtım ve bu yeni V'yi de öbürünün üstüne koydum. Günümüzde de bilinen mason sembolünü, bir kareyle kesilen bir per-geli oluşturduğumda madalyonun kollarındaki çentikler kilitlen-

mişti. Ortaya çıkan şey madalyonun çentikli dairesinin altında sallanan ama elbette, Avrupa alfabesindeki, masonların Tanrı'yı ya da ruhani bilgiyi ve bilgiyi sembolize eden G harfinin olmadığı, üst üste binen kollardan oluşmuş bir baklava biçimiydi.

Harika. Madalyonu tamamlamıştım ve belki de kendi kardeşlik birliğim için bir temel sembol bulmuştum.

Ama hâlâ ne anlama geldiğine dair hiç ipucu yoktu.

“Ethan.”

Ses tıpkı bir rüzgârın fısıltısı ya da kulağın yanlış duyduğu bir ses gibi kısıktı ancak dışarıdan bir yerden gelen bu kısık sesin Astiza'ya ait olduğunu biliyordum. Çağrı, tıpkı bir yıldırım çarpması kadar etkiliydi. Yeniden karmaşık hal almış madalyonu boynuma takarak, hızla koridorda ilerlediğimde taş kapağın hâlâ aralık olduğunu gördüm ve hızla yukarı tırmanarak mahzenden dışarı çıktım. Silahım bıraktığım yerde, bıraktığım gibi duruyordu. Silahı aldım ve çömeldim. Her yer sessizdi. Onun bana seslendiğini mi hayal etmişim? Sessizce girişe doğru ilerleyerek, dikkatle dışarıya baktım. Karşıdaki ana tapınağın duvarına oyulmuş figürü ay ışığıyla parladığı için Kleopatra'yı görebiliyordum.

“Ethan?” Bu duyduğum, içinde bulunduğum kapalı alanın bitişiğindeki açık alanda yer alan sütunların oradan gelen, hıçkırığa benzer bir sestir

Tapınağın verandasına çıktım ve tüfeğim ateşe hazır, bir Kızıl-derili gibi sessizce ilerlemeye başladım. Tapınak platformunun bu yarısındaki sütunlar hiçbir şeyi desteklemeyen, gökyüzünden kare çerçeveler oluşturan yatay kirişler halinde yükseliyorlardı. Aralarından yıldızları görebiliyordum. Sütuna bu sefer farklı bir yüz, Isis'in dingin yüzü çizilmişti.

“Astiza?” Sesim sütunlarda yankılanmıştı.

“Sende mi?”

Bir sütunun etrafından dolandım ve işte oradaydı. Kafam karışmış bir halde durdum.

Tıpkı harem kızı fantezimdeki gibi altından bacaklarının görüldüğü şeffaf elbisesi, ağır mücevherleri ve sürmeli gözleriyle karşımda duruyordu. Âdeta baştan çıkarmak için giyinmişti. Kollarını kaldırmıştı çünkü bilekleri yukarıdaki taş kirişe uzanan prangalarla zincirlenmişti. Duruşu nedeniyle göğüsleri kalkmış, beli ve kalçaları bükülmüştü ve bu görüntünün etkisi tehlike içindeki bir prensesin tablosu gibi erotik bir ümitsizlik yaratmıştı. Bir peri masalından çıkmış gibi görünen bu manzara karşısında aptallaştığım için durdum.

“Tamamladın mı?” diye sordu alçak sesle.

“Neden böyle giyindin?” Bu, aklımdan bilardo topları gibi sekererek geçen yüzlerce soru arasından en sıradan olandı ama bir rüya gördüğümü düşünüyordum.

Yanıt ise sırtının bir yerine doğrultulan kılıcın ucunun yaptığı baskıydı. “Çünkü dikkat dağıtıcı olabiliyor” diye mırıldandı Kont Silano. “Tüfeğinizi bırakın mösyö.” Kılıç daha da acı verici şekilde bastırıyordu.

Düşünmeye çalışıyordum. Silahım taşa çarpmıştı.

“Şimdi de madalyonu verin.”

“Eğer onu çözer ve gitmemize izin verirsen” diyerek şansımı denedim “madalyon senindir.”

“Onu çözmek mi? Ama kollarını aşağı indirebilecekken neden çözeyim?”

Astiza aynen onun dediğini yaptığında, ince bilekleri prangalardan kurtuldu ve özür dilercesine bakmaya başladı. Zincirler, boş bir destek gibi yavaşça yere düşmüşlerdi. İnce kumaşlar onun bedenini klasik bir heykel gibi sarmış, iç çamaşırları sadece gizlediği yerlere dikkat çekiyordu. Hilekârlığı nedeniyle utanmış gibiydi.

Bir kez daha kendimi aptal gibi hissetmiştim.

“Onun şimdi benimle olduğunu anlamadın mı?” dedi Silano. “Ama sen Amerikalısın değil mi, çok açık, çok güvenen, çok idealist, çok naif. Bütün bu yolu onu kurtarma hayalleriyle mi geldin? Sadece madalyonu anlamamakla kalmamışsın; onu da hiç anlayamamışsın.”

“Bu bir yalan.” Bunu söylerken, düşüncemi doğrulayan bir şey duymak için Astiza’ya doğru ilerliyordum. Titreyerek dururken bileklerini ovalıyordu.

“Öyle mi?” dedi Silano arkamdan. “Hadi gerçeği bir gözden geçirelim. Talma, sadece arkadaşın olduğu için değil aynı zamanda Napolyon adına çalışan bir casus olduğu için de Astiza hakkında sorular sormak amacıyla İskenderiye’ye gitmişti.”

“Bu da bir yalan. O bir gazeteciydi.”

“Seferin en yüksek rütbeli üyelerince kabul edilmesi karşılığında sana göz kulak olma sözü vererek Korsikalıyla ve bilimadamlarıyla anlaşma yapan biriydi. Bonapart sırtın bulunmasını istiyor ama kimseye de güvenmiyor. Bu yüzden senin için casusluk yaparsa sefere gelebilecekti. Bu sırada gazeteci baştan beri Astiza’dan şüpheleniyordu. Kimdi o? Neden sadık bir köpek gibi seninle gelmiş, bir orduyla yolculuk yapmış, bir hareme girmişti?

Senin beceriksizce çekiciliğinden etkilendiği için mi? Yoksa hep benimle işbirliği içinde olduğu için mi?”

Böbürlenmekten zevk aldığı kesindi. Astiza yıkılmış kirişlere bakıyordu.

“Tanrım Gage, başına gelenlerden bir tanesini bile anladın mı acaba? Gazeteci İskenderiyeli cadımız hakkında rahatsız edici bir şey öğrenmişti: Senin gelişin Astiza’nın söylediği gibi Çingeneler tarafından değil benim tarafımdan bildirilmişti. Evet, biz hep iletişim halindeydik. Yine de, önerdiğim gibi, seni öldürmeme yardım etmek yerine sırrı keşfetmek için seni kullanmayı tercih etmişti. Onun nasıl bir planı vardı? İskenderiye’ye geldiğimde Talma benimle ilgili de casusluk yapabileceğini düşünmüştü ama Bin Sadr onu yakalamıştı. Serseme sana karşı benimle birlik olabileceğini ve bulduğumuz hazineyi en fazla para veren kral ya da generale –Bonapart da dahil!– satabileceğimizi söylemiştim fakat onunla uzlaşmamıştık. Beni, Bonapart’a gidip generalin bizi soruşturması için ikna etmekle tehdit etmişti. Madalyonun kaybolduğu hikâyesinde ısrar ettiğinde bile pazarlık yapılabilecek biri değildi. Son şansı madalyonu her kimdeyse ondan çalmak ve bana getirmekten ne var ki bunu da reddetmişti. Sonunda o küçük hastalık hastası adam sana hak ettiğinden daha da sadık kalmıştı ve tepeden tırnağa bir Fransız vatansever olduğunu kanıtlamıştı.”

“Ve sen öyle değilsin.” Sesim son derece soğuktu.

“Devrim ailemin elindeki her şeyi kaybetmesine yol açtı. Sıradan insanlarla özgürlüğe önem verdiğim için mi arkadaşlık ettiğimi sanıyorsun? Onların özgürlüğü benim her şeyimi elimden aldı ve şimdi de hepsini geri almak için o insanları kullanacağım. Ben Bonapart için çalışmıyorum Ethan Gage. Bonapart farkında olmadan benim için çalışıyor.”

“O halde Talma’yı bana bir kavanozda sen yolladın.” Kaskatı kesilerek yumruklarımı sıktığımdan, eklemlerim bembeyaz olmuştu. Gökyüzü sanki dönüyor, zincirler Mesmer’in bir numarasındaki sarkaca benziyorlardı. Tek bir şansım vardı.

“Bir savaş kaybı” diye yanıt verdi Silano. “Eğer beni dinleseydi, Kroisos’tan bile zengin olabilirdi.”

“Ama anlamıyorum. Neden lamba taşıyıcın yani kılık değiştirmiş olan Bin Sadr, Paris’teki o ilk gece, sokağa çıktığım ilk anda madalyonu almamıştı?”

“Çünkü senin onu fahişeye verdiğini sanmıştım ve kadının nerede yaşadığını bilmiyordum. Ama Arap onun içini deştğinde bile itiraf etmedi. Adamların madalyonu senin dairende de bula-

mamışlardı. Doğrusu, daha fazla soru sorana kadar madalyonun önemli olduğundan bile emin değildim. Seni hapishanede soyup soğana çevirme şansım olduğunu düşünmüştüm. Ama sen, Talma ile işbirliği yaparak kaçtın ve ben daha o parçanın bizim aradığımız şey olduğundan emin bile olamadan bir bilimadamıymış gibi—ne komik!—Mısır'a doğru yola çıkmıştın. O ilk gece madalyonu hâlâ nereye sakladığını bilmiyorum.”

“Odamdaki lazımlığa.”

Güldü. “Ne ironik! Dünyadaki en büyük hazinenin anahtarı sendeydi ve sen onu bokun içine mi sakladın! Ah, nasıl bir sersem. Yine de, Toulon yolundaki ve İskenderiye'nin bir sokağındaki pusudan, bırakılan yılanlardan kurtulman, büyük savaşlardan yara almadan çıkman ve buraya kadar gelmeyi başarmın senin şaşırtıcı ölçüde şanslı olduğunu gösteriyor. Sende şeytan şansı var. Yine de sonunda, senin kendisine dokunmana izin vermeyecek bir kadın için, madalyonu da yanında getirerek bana geldin! Erkek aklı işte! Bana, Bin Sadr'ın seni önce yakalamadığından emin olmak kaydıyla, tek yapmamız gerekenin beklemek olduğunu söylemişti. Bin Sadr seni buldu mu?”

“Onu vurdum.”

“Gerçekten mi? Yazık. Sen epey sorun çıkaran bir adam oldun Ethan Gage.”

“Kurtuldu.”

“Elbette. Hep kurtulur zaten. Onunla tekrar karşılaşmak istemezsin.”

“Benim hâlâ bilimadamlarıyla beraber olduğumu unutma Silano. Öldürülmem konusunda Monge ve Berthollet'ye yanıt vermek ister misin? Onlar da Bonapart kadar akıllılar ve onun bir ordusu var. Bana zarar verirsen asılırsın.”

“Buna kendini koruma deniyor sanırım.” Kılıcıyla hafifçe itti ve elbiselerimin arasından hafif bir batmayı ve kanımın bir damlasının aktığını hissetmiştim. “Yoksa Devrim'in adaletinden kaçan birini yakalama girişimi mi? Ya da sihirli bir madalyonu kendine saklamak için kaybettiği yalanını söyleyen bir adam mı? Hepsi işimi görür. Ama ben kendi ahlak kuralları olan bir soyluyum, bu yüzden sana merhametimi sunmama izin ver. Sen arkadaş ya da müttefiki ya da hiç kimse için bir tehdit oluşturmayan, aranan bir kaçaksın. Bu yüzden madalyon karşılığında sana... hayatını geri vereceğim. Eğer bana Hanok'un ne öğrendiğini söylersen.”

“Hanok'un ne öğrendiğini mi?” Neden bahsediyordu?

“Senin zayıf akıl hocan biz ona işkence etmeden önce bir kita-

bı almak için kendini büyük bir ateşin ortasına atmıştı. Fransız birlikleri geliyordu. Bu yüzden, kitapta ne vardı söyle?”

Hain, Hanok'un sıkı sıkı tuttuğu Arap şiirlerini içeren kitaptan bahsediyordu. Terliyordum. “Ben yine de kadını istiyorum.”

“Ama o seni istemiyor, değil mi? Sana bir zamanlar sevgili olduğumuzu söylemiş miydi?”

Ona baktım. Astiza sanki ayakta durmaya çalışıyormuş gibi ellerini sallanan zincirlerden birine koymuş, her ikimize de kederle bakıyordu. “Ethan, tek yol buydu” diye fısıldadı.

Tıpkı Bonapart'ın, Josephine'nin ihanetini öğrendiğinde yuttuğu küllerin tadını ağızımda hissetmiştim. Bu kadar yolu bunun için mi gelmiştim? Aristokrat bir palavracı tarafından kılıcın ucunda tutulmak için mi gelmiştim? Yoksa bir kadın tarafından hakarete uğramak için mi? Tüm mücadele ettiğim şeylerden mahrum bırakılmak için mi? “Tamam.” Ellerimi boynuma götürdüm; tilsimi görünecek şekilde kaldırdım, bir sarkaç gibi sallanacak şekilde önümde tutuyordum. Gece olmasına rağmen soğuk bir şekilde parlıyordu. Her ikisinin de madalyonun yeni şekli karşısında şaşırdıklarını hissetmiştim. Beni yönlendirmişlerdi ve ben de madalyonu tamamlayacak parçayı bulmuştum.

“Demek madalyon anahtarmış” diyerek nefes aldı Silano. “Artık tek yapmamız gereken rakamları anlamak. Bana yardım edeceksin rahibe. Gage? Şimdi yavaşça dön ve madalyonu bana ver.”

Kılıcından hafifçe uzaklaşarak dediğini yaptım. Sadece bir anlık bir oyalamaya ihtiyacım vardı. “Gizemi çözmeye benden daha yakın değilsin” diye uyardım.

“Öyle miyim? Senden daha fazlasını çözdüm ben. Akdeniz'deki yolculuğum sırasında birçok tapınak ve kütüphaneye gittim. Anahtarın Dendera'da, Kleopatra'nın tapınağında olacağına dair kanıt buldum. Kova'ya bakmam gerektiğini öğrendim. Burada güneyde de sarkmış kulakları ve göğüsleri olan inek yüzlü Hathor yerine güzel ve güçlü İsis'e tapacağı kesin olan Kleopatra'nın tapınağını buldum. Yine de nereye bakacağımı bilmiyordum.”

“Bereket tanrısı Min'in olduğu bir mahzen var. Kayıp parça oradaydı.”

“Senin onu bulman ne kadar bilgece. Şimdi kolyeyi bana ver.”

Yavaşça, onun kılıcının ucundan eğilerek madalyonu ona verdim. Bir çocuğun açgözlülüğüyle madalyonu kaptığında zafer kazanmış gibiydi. Madalyonu tutarken, mason işareti dans ediyor gibiydi. “Kutsal hatıranın kökenini fark etmeyen insanlar tarafından aktarılması ne tuhaf değil mi?” dedi Silano.

Tam o anda fırlatmıştım.

Arkamda tuttuğum baltam onun kılıcının ucundan birkaç santim aşağıda, onu gizleyen kıyafetimin altında beni kaşındırıyordu. Arkamı döndükten sonra düşmanım madalyonu zaferle tutarken, baltamı çıkarmak için sadece bir dakikaya ihtiyacım vardı. Ancak asıl iş, Astiza'nın benim ne yaptığımı gördüğünde bağırıp bağırmayacağıydı.

Bağırmaştı.

Bu da onun belki de gerçekten Silano'nun tarafında olmadığı anlamına geliyordu. O adamın kesinlikle bir yalancı olduğu, benim de tam bir aptal olmadığım anlamına gelebilirdi.

Bu yüzden hızlı, çok hızlı hareket etmiştim. Ama Silano daha hızlıydı. Balta kulağının yanından geçerken hemen eğilmiş, alet dönerek tapınağın terasının ilerisindeki kumlara saplanmıştı. Yine de bu fırlatma onun dengesini bozmuş, toparlanmak için zamana ihtiyacı olmuştu. Bu tüfeğimi almak için yeterliydi! Silahı hemen kaldırdım...

O da, kıvrak ve kendinden emin bir şekilde, ileri atıldı kılıcının ucunu namluya soktu. "Tuş, Mösyö Gage. Şu anda bir çıkmaza girdik değil mi?"

Çok komik göründüğümüzü tahmin ediyorum. Tüfeğimin namlusu onun göğsüne nişan almış halde donmuştum ve o da, dengesini koruyan, kılıcını silahımın boğazına sokmuş bir heykel gibiydi.

"Benim" diyerek devam etti, "bir tabancam olması dışında." Elbisenin içine elini soktu.

Ben de tetiği çektim.

Tıkalı silahım patladığında, parçalanan dipçik beni arkaya itmiş ve namlu ve kırılan kılıç Silano'nun kafasının üzerinden fırlanmışlardı. Her ikimiz yere serpilmiştik, kulaklarım çınlıyordu ve yüzüm parçalanmış silahın parçalarıyla kesilmişti.

Silano inliyordu.

Sonra meşum bir gıcırtı ve gürültü olmuştu.

Yukarı baktım. Tehlikeli bir şekilde dengede duran kiriş, uzun süre önce meydana gelmiş bir deprem yüzünden yerinden kısmen oynadığı için yıldızlara doğru sallanıyordu. O anda zincirin etrafına dolanmış olduğunu ve Astiza'nın tüm gücüyle zinciri çektiğini görmüştüm.

"Zincirleri oynattın" dedi donuk bir şaşkınlık içinde aptalca Astiza'ya bakan Silano.

"Samson" diye yanıt verdi Astiza.

"Hepimizi öldüreceksin!"

Kiriş sütundan ayrılarak bir çekiç gibi düştüğünde, yana eğilmiş bir sütuna çarptı ve o da devrilmeye başladı. Zamanın yıpratmış sütunlar tıpkı iskambil kâğıdından yapılmış bir evi andırıyordu. Bir gıcırta, artan bir gürleme vardı ve tepemizdeki tüm yapı dağılmaya başlıyordu. Ağır kaya parçalanarak yere çarpmadan, zemini delmeden önce ürkmüş ve hemen yuvarlanmışım. Silano'nun silahı ateş alınca bir patlama duydum, parçalanmış kayalar tıpkı şarapnel gibi dağılmışlardı ama bu ses yuvarlanan ve parçalanmış sütunların gürültüsüyle bastırılmıştı. Sonra Astiza beni ayağa kaldırdı, karmaşanın ortasındaki tapınak platformunun kenarına doğru itti. "Koş, koş! Bu ses Fransızların gelmesine neden olacaktır!" Bizimle beraber kalkan bir toz bulutuyla birlikte sıçradık ve sütunun bir parçası yoldan çıkmış bir fıçı gibi üzerimize devrilmeden önce kuma ulaştık. Sütun Kleopatra'nın ayaklarına doğru düşmüştü. Yıkılmış terasa döndüğümüzde Silano bağırıyor ve küfrediyordu, sesi enkaz yığınının, toz ve yıkıntıların arasından geliyordu.

Astiza durdu ve fırlattığım baltamı bana geri verdi. "Buna ihtiyacımız olabilir."

Şaşkınlık içinde ona bakıyordum. "Tüm tapınağı yerle bir ettin."

"Saçımın yolundan ayrılmayı unuttu ya da ödülünü almayı." Madalyon yeni evinde rahat ve biçimsiz, elinde bir kedi oyuncağı gibi sallanıyordu.

Baltamı kaldırdım. "İçeri dönüp onun işini bitirelim."

Ama tapınağın ön tarafından Fransız askerlerinin bağırışları ve gözcülerin uyarı atışlarının sesi geliyordu. Kafasını salladı. "Vakit yok."

Bu yüzden, doğru duvarındaki bir arka kapıdan ilerideki çöle doğru, silahsız, yiyeceksiz ve susuz, üzerimizde düzgün kıyafetler olmadan kaçtık. Giderek daha da fazla bağırış duyuyorduk ama yakınımızda mermi yoktu.

"Acele et" dedi. "Nil neredeyse zirvede!"

Bu ne anlama geliyordu?

Balta ve lanetli madalyon dışında hiçbir şeyimiz yoktu.

Ve birbirimizden başka.

Ama kurtardığım ve beni kurtaran bu kadın gerçekten kimdi?

Yirmi birinci bölüm

Nil yükselmişti, kahverengi ve güçlü görünüyordu. Suyun yükselişinin doruğa çıktığı dönem olan ekim ayında'ydık ve dairesel takvimin işaret ettiği tarihe yaklaşıyorduk. Ufak bir sandal çaldık ve nehirden aşağı doğru ilerleyerek, Monge'un bulmacanın anahtarını olabileceğini iddia ettiği Büyük Piramit'e ulaşmak için yola çıktık. Madalyona son bir şans daha verecektim ve sonra Akdeniz'de ilerlemeye devam edecektim. Yanımdaki bu tuhaf kadının benimle gelip gelmeyeceğine dair hiçbir fikrim yoktu.

Güneş doğduğunda Desaix'in ordusundan kilometrelerce uzakta akıntıyla sürükleniyorduk. Nehrin kıyısında bizi gözetleyen ve biz nehrin mendereslerine girerken kıydan içeri doğru kestirme bir yola sapan dörtlü giden bir Fransız kuryenin kaçışımızla ilgili haber götürdüğü kuşkusuzdu. Latin yelkeni açmak için sereni alçaltınca tekne rüzgârla yan yatmış, tiramola ederken de suyun ses çıkarmasına yol açmıştı. Tarihöncesinden kalmış gibi görünen, korkunç biçimde esneyen bir timsahın yanından geçmiştik. Su timsahın derisinin üzerinde parlıyordu ve sarıgözleriyle bize sürüngeimsi bir düşünceyle bakıyordu. Silano'dan sonra bu hayvan bile yarumdaki insanlara bakarsak bir gelişmeydi.

Balık kokan bir felukanın çamurlu döşeme tahtalarının üzerine yayılmış halde ben Arap giysileri, Astiza baştan çıkarıcı elbiselerin içindeyken gerçekten değişik bir çift olmuştuk. Bir araya geldiğimizden beri pek bir şey söylememiş, Nil'i seyretmiş ve sanki sahibiymiş gibi elleriyle boynundaki madalyonu okşamıştı. Madalyonu ondan geri istememiştin.

“Seni bulmak için uzun bir yol kat ettim” dedim sonunda.

“Sen İsis'in yıldızlarını takip ettin.”

“Ama sen aslında gerçekten zincirlenmemiştin.”

“Hayır. Hiçbir şey görüldüğü gibi değildi. Onu kandırdım ve seni de.”

“Silano’yu daha önce tanıyordun o zaman?”

İçini çekti. “O, karanlık sanatlara kendini vermiş bir efendi ve sevgiliydi. Mısır’ın büyüünün Berthollet’nin kimyası kadar gerçek olduğuna inanıyordu ve bu yüzden, Cagliostro ve Kolmer’in peşinden giderek, burada inancıyla ilgili sırlar bulabileceğine inanmıştı. Dünya umurunda değildi, sadece kendini düşünürdü çünkü Devrim yüzünden kaybettikleri konusunda öfkeliydi. Onun ne kadar bencil olduğunu fark ettiğimde kavga etmiştik. Ben İskenderiye’ye kaçtım ve yeni bir efendinin ve muhafızın yanında saklandım. Silano’nun rüyaları çok sığ şeylerdi. Alessandro kendisini güçlü, hatta ölümsüz kılmak için Mısır’ın sırlarını bulmak istiyordu bu yüzden çift taraflı bir oyun oynadım.”

“Seni Yusuf’tan o mu satın aldı?”

“Evet. Kart zamparaya rüşvet vermişti.”

“Zampara mı?”

“Yusuf’un misafirperverliği sadece özveriye dayanmıyordu. Oradan çıkmam gerekiyordu.” Ona nasıl baktığını görmüştü. “Merak etme, bana dokunmadı.”

“Bu yüzden eski sevgilinle gittin.”

“Sen piramitlerden dönmemiştin. Silano bana seni Hanok’un evinde bulamadığını söylemişti. Gizemi çözme konusunda ilerleme kaydetmenin tek yolu konta gitmekti. Dendera’dan hiç habirim yoktu ve senin de yoktu. Orası yüzyıllar önce unutulmuştu. Alessandro’ya madalyonun sende olduğunu söyledim ve sonra haremde onu bulabileceğin yerle ilgili olarak sana bir not bıraktım. Her ikimiz de senin peşimizden geleceğini biliyorduk. Bu yüzden özgürce uzaklaşabildim çünkü eğer bulunsaydım Fransızlar bana çok fazla soru soracaklardı.”

Alessandro! İlk isminin söylenişindeki samimiyetten hoşlanmamıştım. “Sonra da bir tapınağı adamın başına yıktın.”

“O da senin gibi kendi çekiciliğine güveniyor.”

Tıpkı sonunu hazırlamak için her ikimizle oynayan kendisi gibi. “Bana neye inandığımı sormuştun Astiza. Sen kime inanıyorsun?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Sırrı öğrenmeyi sen de istediğin için Silano’ya yardım ettin.”

“Elbette ettim. Ama Bonapart gibi açgözlü bir tirana fidye karşılığı vermek için değil, korumak için istedim. O adamın ölümsüzlerden oluşan bir orduya sahip olduğunu düşünabiliyor musun? Mısır gücünün doruğundayken sadece yirmi bin askerlik bir or-

duyla savunuluyordu ve ele geçirilemez görünüyordu. Sonra bir şeyler oldu, bir şeyler kaybedildi ve istilalar başladı.”

“Talma’yı öldüren bir adamla gitmek...”

“Silano benim bilmediğim şeyler biliyordu. Ben de onun bilmediği şeyleri biliyordum. Geldiğimiz Dendera Tapınağı’nı kendi başına bulabilir miydin? Hanok’un kitaplarının hangi tapınağa işaret ettiğini bilmiyorduk ama Silano Roma, İstanbul ve Kudüs’teki çalışmalarından sonra hangi tapınak olduğunu öğrenmişti. Madalyonun diğer kollarını kendi başımıza asla bulamazdık fakat Silano da madalyonu sen ve Hanok olmadan tamamlayamazdı. Sende birtakım ipuçları vardı ve kontta da diğer ipuçları. Tanrılar hepimizi bir araya getirdi.”

“Tanrılar ya da Mısırlı Ayini? Benim Mısır’a geleceğimi sana Çingeneler söylememişti.”

Kafasını çevirdi. “Sana gerçeği söyleyemedim çünkü yanlış anlayabilirdin. Alessandro yalan söyledi ve madalyonu ondan çaldığına dair haber yolladı. Onu kullanabilmek için yardım ediyor gibi davranmıştım. Bizim suikast girişimimizden kurtulmuştun. Sonra Hanok, Eşref’i savaş sırasında bizi bulmaya ikna etmişti—seni, bir cephane sandığının üzerinde duran yeşil ceketli adamı—böylece hepimizin bu kadar merak ettiği madalyonu o da görebilecekti. Meydana gelen her şey, zavallı Talma’nın ölümü dışında planlıydı.

Aklım karışmıştı. Belki de gerçekten naiftim. “O halde hepimiz senin oyuncaklarındık; ben madalyon için, Silano da ayinle ilgili bilgileri için yani? Önemi yok, kullanılmak için buradaydım değil mi?”

“Ben Silano’ya âşık olmamıştım.”

“Ben sen ona âşıktın falan demedim...” dedim ve durdum. Kasatı, titreyerek ve uzun saçları nehirdeki dalgacıklardan yükselen ılık rüzgârla dalgalanırken başka yöne bakıyordu. Âşık değil miydi? Ona. Bu kovalamanın gözden kaçmadığı, cazibemin az çok takdir edildiği, iyi niyetlerimin yanlış anlaşılmadığı anlamına geliyor olabilir miydi? Peki, artık ona karşı ne hissediyordum? Ona sahip olmak istiyordum, evet, ancak onu sevmek istiyor muydum? Görünen o ki onu tanıımıyordum bile. Benim gibi bir adam için aşk çok tehlikeli topraklardı ve bir Memluk’un ya da bir donanmanın saldırısından daha korkutucu bir durumdu. Aşk bir şeye inanmak, bir andan daha uzun süre bağlı kalmak anlamına geliyordu. Bana ihanet etmiş gibi görünen belki de etmemiş olan bu kadına karşı gerçekten ne hissediyordum?

“Demek istediğim, ben de kimseyi sevmedim” diye kekeledim.

En uygun yanıtlardan biri değildi aslında. “Yani ben, aşkın gerçekten var olduğundan bile emin değilim.”

Astiza sinirlenmişti. “Elektriğin var olduğunu nasıl biliyorsun Ethan?”

“Aslında.” Elektrik doğal olarak görünmez olduğundan, bu son derece güzel bir soruydu. “Kıvılcımlar sayesinde sanırım. Elektrik hissedebilirsin. Ya da bir şimşegi.”

“Aynen öyle.” Artık bir sfenks gibi gizemli ve ulaşılmaz bir edayla bana bakarak gülümsüyordu ama kapı açılmıştı ve tek yapmam gereken içeri girmektir. Berthollet benim kişiliğimle ilgili nasıl bir sonuca varmıştı? Benim potansiyelimi fark etmediğime mi? Şu anda büyümek, bir fikre değil bir insana bağlı kalmak için bir şans doğmuştu.

“Senin hangi tarafta olduğunu bile bilmiyorum” diyerek oyalandım.

“Ben bizim tarafımızdayım.”

Bu hangi taraftı? Konuşmamız uzlaşılabilir bir sonuca varmadan önce nehrin karşısında bir silah sesi yankılanmıştı.

Akıntı yönüne doğru baktık. Yelkeni gergin, güvertesi adamlarla dolu bir feluka bize doğru yaklaşıyordu. Üç yüz metrelik bir mesafeden bile Ahmed bin Sadr’ın bandajlı kolunu görebiliyordum. Tanrı aşkına, bu adamdan kurtulamayacak mıydım? Franklin, John Adams’ı akşam yemeğine davet ettiğinde adamın Birleşik Devletler’deki siyasetçilerin yarısıyla ilgili öfkeyle aktardığı fikirlerini dinlediğimden beri birinin arkadaşlığından bu kadar sıkılmamıştım.

Baltam dışında hiçbir silahımız ve hiç şansımız olmadığından, dümeni çevirdim ve yelkenliyi sahile doğru yönelttim. Belki de saklanmak için bir yamaç mezarı bulabilirdik. Ama hayır, şimdi de bizi kıyıda karşılamak için kırmızı ve mavi ceketli bir bölük tepeden aşağıya iniyordu. Fransız süvarileri! Yirmi mil gitmiş miydin daha?

Yine de Fransız süvarileri Bin Sadr’dan iyidir. Beni doğrudan Bonapart’a götürürlerdi ama o Araplar bana ve Astiza’ya düşünmek bile istemediğim şeyler yapabilirlerdi. Napolyon’la karşılaşınca Astiza benim onu kaçırdığımı iddia edebilir ve ben de onaylayabilirdim. Boynundaki madalyonu alıp Nil’e fırlatmayı düşünmüştüm fakat bunu yapamadım. Madalyona çok fazla yatırım yapmıştım. Ayrıca, herkes gibi ben de madalyonun bizi neye götüreceğini merak ediyordum. Thot’un Kitabı için elimizdeki tek harita madalyondu.

“Onu saklasan iyi olur” dedim Astiza’ya.

Madalyonu göğüslerinin arasına sokmuştu.

Bir kumsala geldik ve kıyıya çarptık. Bin Sadr’ın felukası bizim olduğumuz yere ulaşmak için hâlâ akıntıyla mücadele ediyor, Araplar bağırıyor ve havaya ateş ediyorlardı. Bir düzine Fransız atlısı bizim etrafınızı çevirmek için bir yarım daire oluşturmuş, her türlü kaçış olasılığını engellemişlerdi ve ben de teslim olduğumu göstermek için ellerimi kaldırmıştım. Kısa süre sonra etrafımız toz kaldıran atlarla çevrelenmişti.

“Ethan Gage?”

“Emrinizdeyim Yüzbaşı.”

“Neden bir kâfir gibi giyindin?”

“Daha serin tutuyor.”

Gözleriyle Astiza’yı süzüyor, neden bir fahişe gibi giyinmiş olduğunu sormaya cesaret edemiyordu. 1798’de hâlâ birtakım görgü kuralları kalmıştı. “Ben Teğmen Henri de Bonneville. Devlet malını çalmak, antika eserleri yok etmek, cinayet, izinsiz girme ve Kahire’de soruna neden olmak, kaçmak, kaçırmak, yanlış beyanda bulunmak, casusluk yapmak ve ihanet suçlarından tutuklusunuz.”

“Dendera’daki cinayetten tutuklu değil miyim? Umarım Silano’yu öldürmüşüzdür.”

Burnunu çekti. “Kont’un yaraları iyileşiyor ve bize katılmak için bir ekip hazırlıyor.”

“Kaçırmayı atladınız.” Astiza’ya kafanı salladım.

“Unutmadım. Kurtarılan kadın davada işbirliği yapacak ya da kendisi sorguya çekilecektir.”

“Ben ihanet suçuyla aynı görüşte değilim” dedim. “Ben Amerikalıyım. Ülkenize ihanet etmiş olmam için Fransız olmak gerekmiyor mu?”

“Çavuş, her ikisini de bağlayın.”

Peşimizdeki feluka kıyıya yanaşmış Bin Sadr ve hayatta kalan canı sürüsü sahile çıkmış bir deve pazarındaki tacirler gibi Fransız süvarilerini iterek bize yaklaşmışlardı. “O adam benim!” diye bağırarak, yılanbaşı asasını sallıyordu. Sol kolunun askıda olduğunu görünce memnun olmuştum. Çürümüş ikiliyi tam olarak öldürememiş olsam da, belki de Fransızların Nelson’a yaptığı gibi onları galalayabilirdim.

“Bakıyorum da bir denizci olmuşsun Ahmed” diye onu selamladım. “Devenden mi düştün?”

“O benim teknemde gelecek!”

“Korkarım sizinle aynı fikirde değilim Mösyö” dedi Teğmen de Bonneville. “Kaçak Gage süvarilerime teslim oldu ve Fransız yetkilileri tarafından sorguya çekilmek üzere bekleniyor. Şu anda benim ordumun gözetimi altında.”

“Amerikalı benim adamlarımı öldürdü!”

“Eğer geriye bir şey kalırsa, bizim işimiz bittikten sonra bu konuyu görüşebilirsiniz.”

En azından bu iyi bir şeyler düşünmeme neden olmuştu.

Bin Sadr kaşlarını çatmıştı. Diğer yanağında da bir çiban vardı ve ben onun gerçekten kötü bir cildi mi olduğunu yoksa Astiza'nın daha kötü şeylerle mi uğraştığını merak etmeye başlamıştım. Onun bir insanın cüzam ya da verem olmasını sağlama ihtimali var mıydı?

“O zaman kadını alırsınız.” Adamları sinsi bir şekilde ona katılarak kafalarını sallıyorlardı.

“Sanmıyorum Mösyö.” Teğmen hızla çavuşuna baktı ve çavuş hemen adamlarına bir bakış attı. Bana nişan almış olan karabinalar bir anda Bin Sadr'ın adamlarına çevrilmişti. Onların ellerindeki tüfekler de karşılık olarak Fransız süvarilerine çevrildi. Hiç kimsenin bana nişan almamış olması rahatlatıcı bir şeydi ve ben de bu durumdan nasıl faydalanabileceğimi düşünüyordum.

“Beni düşmanın yapma Fransız” diye kükredi Bin Sadr.

“Sen hiçbir gücü olmayan paralı bir askersin” diye sertçe yanıt verdi de Bonneville. “Hemen teknene dönmezsen, seni başkaldırmaktan tutuklar ve asmayı bile düşünebilirim.” Amirane bir tavırla etrafına baktı. “Eğer bir ağaç bulursam tabi.”

Korkunç bir sessizliğin hâkim olduğu uzun bir süre içinde güneş de o kadar sıcaktı ki, cızırdayan bir arka plan oluşturmuştu. Sonra süvarilerden biri sarsılarak öksürdü ve adam eğilirken uzaktan onu öldüren, Nil tepelerinde yankılanan silah sesini duymuştuk. Sonra daha çok silah sesi duyuldu ve Bin Sadr'ın adamlarından biri homurdanarak yere yığıldı.

Artık tüm silahlar nehrin yukarısındaki tepeye yönelmişti. Bir sıra adam tepede görünmüş ve uçan elbiseleri, parlayan mızraklarıyla aşağı doğru inmeye başlamışlardı. Bu bir Memluk topluluğuydu! Kaçak Murad Bey'in adamlarından bir grup tarafından yakalanmıştık ve sayıca bizden, beş katı kadar fazla görünüyorlardı.

“Atlarınızdan inin!” diye bağırdı de Bonneville. “Bir çatışma hattı oluşturun!” Sonra Araplara döndü. “Bizimle hat oluşturun!”

Ama Araplar teknelerine doğru koşmuş, güverteye çıkmış ve çoktan Nil'de kürek çekmeye başlamışlardı.

“Bin Sadr, seni lanet olası korkak!” diye kükredi teğmen.

Arapların yaptığı korkunçtu.

Fransızlar artık Memluk saldırısına karşı tek başlarına kalmışlardı. “Ateş!” Teğmenin çığlığı süvari karabinalarının düzensiz bir yayılım ateşi açmalarına neden olmuştu ama bu Fransız piyadelelerinin disiplinli yayılım ateşine hiç benzemiyordu. Birkaç Memluk yere yuvarlanmış ve sonra bize saldırmışlardı. Bir mızrak darbesinin gelmesini beklerken, nehrin kıyısındaki bir yerde bir anda üç düşmanla karşı karşıya gelme olasılığımın ne olduğunu merak ediyordum; sanırım bu, yüksek paralarla oynanan bir brehan oyunundaki resimli kartlardan oluşan üçlünün gelme olasılığının talihsiz bir biçimde tam tersi gibiydi. Sonra beni öldüreceğini düşündüğüm Memluk süvarisi kolunu açmış şekilde eyerine doğru eğilerek beni bir üzüm gibi yerden sökmüştü. Bağırıyordum ama kolu göğsümün etrafında bir mengene gibiydi. Fransız saflarının arasından geçerek doğrudan Arap teknesine yöneldi, ben mücadele ederken savaş narası atıyor, dizleriyle atını yönlendirirken diğer eliyle de kılıcını yukarıda tutuyordu. “Şimdi kardeşimin intikamını alıyorum! Yere in ve savaş yılan!”

Bu Eşref’ti!

Sığılma çarptığımızda sular fışkırdı ve Bin Sadr da tek kolunun izin verdiği ölçüde teknenin baş tarafında dönerek bize baktı. Eş, sallandı ve yılanbaşı asa doğrudan ona isabet etti. Çeliğin çeliğe çarpması gibi madeni bir ses duydum ve asanın bir tür metal dolgu olduğunu fark ettim. Memluk’un saldırısının öfkesi Arap’ın homurtuyla geri gitmesine neden olmuştu ama Bin Sadr adamlarının arasına düşerken, diğerleri ateş etmiş ve Eşref yolundan sapmak zorunda kalmıştı. Feluka derin sulara doğru sürükleniyordu. Arkamızdaki çatışmadan bağırış ve çığlıklar ile silah sesleri yükselmesine rağmen biz dörtümla uzaklaşıyorduk. Eyerin üstüne bir tahıl çuvalı gibi atılmış ve rüzgârdan sersemlemiştim, kaldırdığımız toz yüzünden arka tarafı zar zor görebiliyordum. Bizi kurtaran askerin çoktan yerde olduğunu, bir Memluk’un bıçağıyla onun üzerine eğildiğini görmüştüm. Başka bir süvari arkasından uzanan bir mızrakla emekliyor, kendi ölmeden önce bir düşmanın gırtlakını kesmeye çalışıyordu. Yakalanmak ölmekten daha kötüydü ve askerler kendi yaşamlarını ellerinden geldiğince iyi şekilde feda ediyorlardı. Bin Sadr’ın Arapları nehrin açıklarına doğru, daha derinlere sürükleniyor, destek olmak için ateş etme zahmetine bile girmiyorlardı.

Uzun bir kumulun üzerinde ilerledik ve kenarında durarak,

Nil'e baktık. Eş, beni bıraktı, sonunda ayaklarımın üstündeydim. Dengemi bulmaya çalışırken, Eşref'in yüzündeki sırtışta biraz ısırtıp vardı.

"Hep seni kurtarmak zorunda kalıyorum arkadaşım. Piramitler Savaşı'ndaki borcum bir yerde ödenmiş oldu."

"Borcun artık ödenmenin de ötesine geçti" diyerek hırıldarken, başka bir atın dörtlüye geldiğini ve Astiza'nın da benim gibi atın tergisine koyulduğunu, saçlarının sarktığını ve bir savaşçı tarafından kaba bir şekilde yere atıldığını görmüştüm. Aşağıya, nehire doğru baktım. Ufak çatışma sona ermiş, Fransızlar yerde uzanmış, hareketsiz yatıyorlardı. Bin Sadr ise yelkenini açmış ve muhtemelen katliam benzeri haberleri ulaştırmak için Desaix ve Dendera'ya doğru nehirde yukarı ilerliyordu. İçimde, o orospu çocuğunun kendisi için benim öldüğümü söyleyeceğine dair bir his vardı. Ama Silano yine de emin olmak isteyecekti.

"Demek beyin adamlarına katıldın" dedim.

"Murad eninde sonunda galip gelecektir."

"O katledilenler iyi adamlardı."

"Piramitlerde katledilen arkadaşlarım da iyi adamlardı. Savaş iyi insanların öldüğü bir yerdir."

"Bizi nasıl buldun?"

"Halkıma katıldım ve Bin Sadr'ın da aynısını yapacağını tahmin ettiğim için sizi takip ettim. Sen de sorun çıkarmak gibi bir yetenek var Amerikalı."

"Ve senin sayende kurtulmak gibi bir yeteneğim de var." O anda kıyafetlerinde kırmızı bir leke görmüştüm. "Yaralannuşsin!"

"Ah! Beni o korkağın işini bitirmekten alıkoyacak ama öldürmeye yetmeyecek yılan yuvasından çıkma bir çizik." Yine de bariz biçimde canı yanarak, eğiliyordu. "Bir gün onu tek başına yakalayacağım ve sonra kimin çizildiğini göreceğiz. Belki de kadehin onun için başka planları vardır. Sadece ümit edebilirim."

"Yarana bakılması gerekiyor!"

"İzin ver de ben bir bakayım" dedi Astiza.

Kaskatı bir halde atından indiğinde, sık sık nefes alıyor ve kaddın yaraya bakmak için bedenindeki kıyafetleri keserken utanmış görünüyordu.

"Mermi sanki bir hayaletmişsin gibi yanından sıyrıp geçmiş ama kan kaybediyorsun. Bağlamak için türbanını kullanalım. Bu ciddi bir yara Eşref. Cennete gitme konusunda çok hevesli değilsen bir süre ata ya da deveye binemeyeceksin."

"Ve siz iki aptalı yalnız mı bırakacağız?"

“Belki tanrılar onu da düşünmüşlerdir. Ethan ve ben bunu birtirmeliyiz.”

“Onu bir anlığına bile yalnız bıraksam hemen kendini tehlikeye atıyor!”

“Artık onunla ben ilgilenirim.”

Eşref bunu düşünüyordu. “Evet, eminim.” Sonra ıslık çaldı. Yeleleri ve kuyrukları sallanan, eyerlenmiş iki iyi Arap atı tepeden aşağı doğru geliyordu. Bindiğim tüm atlardan daha iyi atlardı. “O halde bu atları alın ve onlara binen adamlar için ufak bir dua edin. Murad Bey’den aldığım bir kılıç var Gage. Eğer herhangi bir Memluk sizi yakalamaya çalışırsa, kılıcı göster, böylece sizi yalnız bırakacaklardır.” Sonra Astiza’ya baktı. “Sen de piramitlere dönecek misin?”

“Orası Mısır’ın başladığı ve sona erdiği yer” dedi.

“Hızlı gidin, çünkü Fransızlar ve Araplar kısa süre sonra peşinize düşeceklerdir. Taşadığınız sihri koruyun ya da yok edin ama onun düşmanın eline geçmesine izin vermeyin. Al, güneşten korunmak için bir kıyafet.” Astiza’ya bir pelerin verdikten sonra bana döndü. “Meşhur tüfeğin nerede?”

“Silano kılıcını namlusuna soktu.”

Kafası karışmış görünüyordu.

“Çok tuhaf bir şeydi. Kılıcını namluya sıkıştırdı ve ben o kadar sinirlenmişim ki sonunda tetiği çektim ve en eski arkadaşım patladı. Astiza üzerine bir çatıyı devirdiğinde de hak ettiğini almıştı fakat orospu çocuğu yine de kurtulmuş.”

Eşref kafasını salladı. “Onda şeytan tanrı Ras al-Ghul’un şansı var. Bir gün arkadaşım, Fransızlar gittiklerinde, sen ve ben beraber oturup söylediklerinden bir anlam çıkarmaya çalışacağız!” Acı içinde tekrar atna bindi, enkazın ve savaşta ölenlerin cesetlerinin arasından ağır ağır ilerleyerek diğerleriyle buluşmak için aramızdan ayrıldı.

Eşref’in söylediği gibi nehri takip ederek dört nala kuzeye gitmiştik. Piramitlere ulaşmak için üç yüz kilometreden daha fazla bir yolumuz vardı. Atlarda ekmek, hurma ve su dolu çantalar vardı fakat güneş doğduğunda, bir önceki gece de uyumadığımız için yolculuk ve gerginlik yüzünden yorulmuştuk. Nil’in yakınındaki ufak bir köyde durduk ve Mısırlıların alışılmış, basit misafirperverliklerine sığınıp yemeğimizi bitiremeden uyuduk. Bu insanların Memluklar tarafından ağır vergiler ödemeye zorlandıkları ve Fransızlar tarafından yağmalandıkları düşünüldüğünde onların

bize gösterdikleri yardımseverlik inanılmazdı. Yine de bu fakir insanların ellerinde az çok ne varsa bizimle paylaşmışlar, vücudumuzdaki yara ve çizikleri tedavi etmişler ve biz uyuduktan sonra kendi battaniyeleriyle üzerimizi örtmüşlerdi. Onlara söylediğimiz gibi, güneşin ilk ışıkları görünmeden iki saat önce uyandırılmış ve tekrar kuzeye doğru yola koyulmuştuk.

İkinci gece biraz daha uyumuş ama daha iyi hissediyorduk ve evlerden, insanlardan ya da köpeklerden uzakta, nehir kenarındaki bir palmye koruluğunda, kendi sığınağımızda kalmıştık. Biraz yalnız kalmaya ihtiyacımız vardı. Memlukların saldırısından beri sonsuzluğa uzanan köylerin sonsuz çevrimleri dışında her iki tarafın adamlarını da görmemiştik. Köylerde yaşayan insanlar, yükselen Nil tarlalarını suyla kapladığı için kanuş sallarda çalışıyor, Afrika'nın gizemli merkezinden taze alüvyonlar çıkarıyorlardı.

Bir ateş yakmak için çıkmaktasını ve Eşref'in kılıcını kullanmıştım. Hava iyice kararınca, gürül gürül akan Nil'in yakınlığı hayatın devam edeceğine ilişkin bir vaat gibi güven verici hissettiriyordu. Her ikimiz de geçen günler ve haftalardaki olaylar yüzünden şaşkındık ve bu sessizliğin uzun sürmeyeceğini hissediyorduk. Güneyde bir yerlerde Bin Sadr ve Silano hiç şüphesiz bizim ölmediğimizi öğrenmiş ve tekrar takibe başlamışlardı. Biz de yıldızların sessizliği, kumun yumuşaklığı ve son köyde bize verilen meyveler ve kuzu için minnettardık.

Astiza madalyonu tekrar takmak için çıkarmıştı ve onda benden çok daha güzel görüldüğünü itiraf etmeliydim. Ona güvendiğime karar vermiştim çünkü Silano'yu benim baltam olduğu konusunda uyarabilir ya da sütunlar devrildikten sonra madalyonla kaçabilir veya nehirdeki çatışmadan sonra beni bırakabilirdi. Ama bunların hiçbirini yapmanuştı ve onun tekne de söylediğini hatırlamıştım: Onu sevmemişti. Bu cümleyi o zamandan beri zihnimde tekrarlıyor fakat ne yapacağıma bir türlü karar veremiyordum.

"Bizim tam olarak hangi gizli kapıyı aradığımızdan emin değilsiniz?" diye sordum onun yerine.

Kederle gülümsedi. "Kapının var olduğundan ya da bulunabileceğinden bile emin değilim. Yine de eğer bir nedeni olmasaydı İsis bizim buraya kadar gelmemize neden izin versin ki?"

Benim deneyimlerime göre Tanrı nedenlerle pek ilgilenmezdi, ama bunu ona söylememiştim. Onun yerine cesaretimi topladım. "Ben kendi sırrımı buldum bile" dedim.

"Neymiş?"

"Sen."

Ateşin ışığında bile kafasını çevirirken onun kızardığını görebiliyordum. Bu yüzden elimi onun yanağına götürdüm ve yüzünü bana doğru çevirdim.

“Dinle Astiza, düşünmek için çölde çok uzun yolculuklar yaptım. Güneş tıpkı bir aslanın nefesi gibiydi ve kum çizmelerimin içinde ayaklarımı yakıyordu. Eşref ile benim çamur ve kızartılmış çekirgeler sayesinde hayatta kaldığımız günler oldu. Yine de ben bunları düşünmemiştim. Seni düşünüyordum. Eğer bu Thot’un Kitabı bilgelikle ilgili bir kitapsa belki de zaten sahip olduğumuz şeyi bulmamızı ve bir sonraki günü düşünerek endişelenmek yerine bugünün tadını çıkarmamızı söylüyordur.”

“Bu benim tez canlı gezginime hiç benzemiyor.”

“İşin aslı, ben de sana âşık oldum” diye itiraf ettim. “Neredeyse seni o enkazın altından çıkarıp bir kadın olduğunu anladığım ilk günden beri. Sadece bunu kendime itiraf etmek çok zordu.” Sonra bir yabancı olmama rağmen ve karşılık vermemesini önemsemeden, tahmin ettiğimden daha da şehvetli bir biçimde onu öptüm. Bir kadın ve bir adamı bir araya getirecek birkaç çizik kadar iyi bir şey yoktur.

İsis’in diğer çağdaş tanrılar gibi pek de iffetli bir tanrıça olmadığı ortaya çıkmıştı ve Astiza da tıpkı benim gibi tam olarak ne istediği konusunda net bir fikre sahip görünüyordu. Madalyon onun paramparça olmuş harem giysileri üzerinde bile güzel görünebiliyorsa, göğüslerinin ve karnının üzerinde tamamen harika görünüyordu ve biz de ayn bizi giydirmesine izin vererek kısıtlı eşyalarımızdan ufak bir yatak yaptık ve sanki bir başkası olmayacakmış gibi o geceyi yaşadık.

Madalyon aramızda kaldığında iğne gibi battığı için onu çıkardı ve bir süreliğine kumun üzerine koydu. Teni heykele benzeyen çöl gibi mükemmel, kokusu kutsal nilüfer kadar hoştu. Bir kadının ruhu ve varlığında tozlu piramitlerdekinden daha kutsal sırlar vardır. Ona bir mabetmiş gibi taptım ve bir tapınak gibi keşfettim ve o da kulağıma, “Bu, bir geceliğine ölümsüzlük” diye fısıldamıştı.

Sonra sırtüstü yatarken Astiza madalyonun zincirini parmaklarına doladı ve gökyüzünde, hilal biçimindeki ayı işaret etti. “Bak” dedi. “Thot’un kılıcı.”

Yirmi ikinci bölüm

Kuzeye, Kahire'ye doğru yolculuğumuz zamanın katmanları arasında bir gezi gibiydi. Köylülerin söylediğine göre çimlerin olduğu tepeler eski şehirlerin kalıntılarını gösteriyormuş. İnşili çıkışlı kumulların arasında bazen gömülmüş bir tapınak ya da kutsal mekânın tepesini görebiliyorduk. El Minye yakınlarında şişman ve cıllanmış, doğan güneşe doğru yönelmiş dingin bakışlarıyla iki devasa taş babun görmüştük. Maymunlar bir insanın iki katı yüksekliğinde, kuştüyünden yapılmışa benzer pelerinlere sarılmış, soylular kadar gösterişli ve Sfenks kadar ebedi görünüyordular. Devasa maymunlar elbette, gizemli Thot'un kutsal hayvanıydı.

Bir sahili kucaklayan yeşil çimleri andıran hurma ağaçları sıralarının yakınında, çölün kıyısında ilerleyerek yüzlerce kerpiç köy geçmiştik. Kimileri tepelerden daha az ufalanmış ve diğerleri de hâlâ orijinal şekillerini koruyan, daha önce görmediğim bir düzine piramit görmüştük. Tapınakların kalıntıları etraflarındaki kumu dağıtıyorlardı. Yıkılmış geçitler Nil'in zengin yatağındaki yeşilliklere doğru kaymışlardı. Sütunlar göğe doğru yükselmiş, hiçbir şeyi taşımadan duruyorlardı. Astiza ve ben, görevimizin ve takip edilebileceğimizin bilincinde olarak, yine de tuhaf bir biçimde mutlulukla kendi küçük hayalimizin içinde ilerliyorduk. Bizim müttefikimiz endişe ve yükten oluşan bir sığınaktı. İkimiz bir olmuştuk, belirsizliğin yerini vaat almıştı ve amaçsızlık bir hedef bulmuştu. Hanok'un da söylediği gibi, inanacak bir şey bulmuştum. Bu imparatorluklar, madalyonlar, sihir ya da elektrik değil, yanımdaki kadınla kurduğum bir ortaklıktı. Her şey bu noktadan başlayabilirdi.

Hedefimiz olan piramit üçlüsü sonunda çölün kıyısından denizdeki adalar gibi görünmüştü. Gizemli bir önemi olduğunu dü-

şündüğüm 21 ekimde orada olmak için hızla yol almıştık. Hava serinlemiş ve gökyüzü mükemmel mavi bir kubbe halini almıştı, güneş, gökyüzündeki günlük yolunu izleyen tanrının güvenilir arabasıydı. Yükselen Nil, ağaçlardan oluşan bir kuşağın arasından görünüyordu. Görmüş olduğumuz piramitlere saatler süren yolculuktan sonra hâlâ ulaşamamıştık. Giderek akşamüstünün gölgeleri uzamaya başladığında, Conté'nin balonları gibi şişerek, kocaman ve ürkütücü bir biçimde, sanki işaret ederek çağırıyormuşçasına ortaya çıktılar. Tepeleri sanki yeraltından fırlamış gibi dünyanın gerisinden yükselmişlerdi.

Bu görüntü aklıma bir şey getirmişti.

"Madalyonu versene" dedim Astiza'ya.

Madalyonu boynundan çıkardığında sarı metal güneşte alev almış gibi görünüyordu. Kollarının üst üste binmiş V şekline bakarak birini yukarı kaldırdım ve diğerini de aşağıda bıraktım. "Bu iki piramide benziyor değil mi? Tabanları birleştirilmiş, tepeleri aksi yönleri gösteriyormuş gibi?"

"Ya da sudan bir ayna üzerindeki tek bir piramidin yansıması gibi."

"Sanki bir ağacın kökleri gibi, toprağın üstündekiler dışında bir o kadar da altında bir şeyler varmış gibi."

"Piramidin altında bir şey mi olduğunu düşünüyorsun?"

"İsis tapınağının altında vardı. Ya madalyon dışarıyı değil de içeriyi sembolize ediyorsa? Bonapart'la içeri girdiğimizde, içerdeki geçitler piramidin yan yüzleri gibi eğimliydi. Açılar farklıydı ama sanki onların bir yansıması gibiydiler. Bunun piramitlerle ilgili bir sembol değil de, piramidin geçitlerinin bir haritası olduğunu düşünsene?"

"Yani aşağı inen ve yukarı çıkan geçitlerden sözediyorsun?"

"Evet. Mısır'a geldiğim gemide bir tablet vardı." Birden Monge'un bana *L'Orient*'ın hazine odasında gösterdiği Kardinal Bembo'nun gümüş-siyah renkteki tabletini hatırlamıştım. "Tabletin üzerinde, sanki farklı seviyeleri olan bir yeraltı mekânının haritası ya da diyagramı gibi görünen tabakalar ve figürler vardı."

"Eskilerin ölümleri için, yeraltı dünyasının tehlikeleri ve canavarları ile uzlaşmaları konusunda talimatlar içeren kitapları bulunduğu yönünde hikâyeler vardır" dedi. "Thot ölümlerin kalplerini tartacak ve kitap da onları, kobra ve timsahları geçmeleri için yönlendirecekti. Eğer eskilerin kitabı doğruysa, diğer taraftaki cennete geçebileceklerdi. Ya bu hikâyede bir doğruluk payı varsa? Ya piramidin içine defnedilmiş bedenler gerçekten mağara-

larla dolu bir tür yere doğru fiziksel bir yolculuk yaptılarsa?"

"Bu hiçbir mumya olmamasını açıklayabilir" diye düşüncelere dalmıştım. "Ama biz piramidi incelediğimizde aşağı inen geçitler sonunda bir yere çıkmıyordu. Bu madalyon gibi karşı yöne doğru yükselmıyordu. Aşağı doğru inen bir V şekli yoktu içeride."

"Bu bildiğimiz geçitler için geçerli" dedi Astiza birden heyecanlanarak. "Peki, giriş piramidin hangi tarafındaydı?"

"Kuzeyde."

"Peki, madalyonda hangi takımyıldız gösteriliyor?"

"Alfa Dragonis, piramitler inşa edildiğinde Kutupyıldızı olan takımyıldız. Ne olmuş?"

"Sanki takımyıldız yukarıdaymış gibi madalyonu kaldır."

Dediğini yaptım. Yuvarlak disk kuzey yıldızına doğru kaldırılmıştı, ufak deliklerin arasından ışık süzülüyordu ve Dragonis, ejderha şekli ortaya çıkmıştı. Madalyonu böyle tuttuğumda kolları kuzeye doğru dikey biçimde duruyorlardı.

"Eğer bu madalyon bir haritaysa, geçitlerin piramidin hangi tarafında olması gerekiyor?" diye sordu Astiza.

"Doğu ve batı!"

"Belki de piramitlerin doğu ya da batı taraflarında hâlâ keşfedilmemiş girişler olduğu anlamına geliyordur" diye akıl yürüttü.

"Ama girişler neden bulunmamış? İnsanlar piramitlerin her yerine çıkmışlar."

Astiza kaşlarını çatmıştı. "Bilmiyorum."

"Hem Kova, yükselen Nil ve yılın bu zamanı arasındaki bağlan-tılar ne için?"

"Onu da bilmiyorum."

Sonra çölde kar gibi beyaz bir parça gördük.

Tuhaf bir manzaraydı. Fransız subaylar, emir subayları, bilimadamları ve hizmetkârlar çölde bir piknik için yarım daire halinde toplanmış, atları ve eşekleri arkalarındaki kazıklara bağlanmışlardı. Grup piramitlere dönük oturuyordu. Kamp alanında masalar uç uça dizilmiş ve beyaz örtülerle kaplanmıştı. Tente niyetine felukaların yelkenleri ele geçirilen Memluk mızraklarına bağlanarak gerilmiş ve Fransız süvarileri bu mızrakları çivi gibi kuma saplamışlardı. Fransız kristalleri ve altın Mısır kadehleri, ağır Avrupa tarzı gümüş takım ve porselenlerin yanına koyulmuştu. Şişelerce şarap açılmış ve yarıya kadar boşalmıştı. Bol miktarda meyve, ekmek, peynir ve et görüyordum. Işıklandırma için mumlar hazırlanmıştı. Katlanır taburelerde Bonapart ve birkaç gene-

ral ile bilimadamları oturmuş, hepsi tatlı tatlı sohbet ediyorlardı. Matematikçi arkadaşım Monge'u da aralarında görmüştüm.

Bizim gibi Arap kıyafetleri içinde olan bir emir subayı diğer meraklı Bedeviler gibi bizi de kovalamak için yanımıza gelmişti. Sonra benim tenimin renginin ve elinden geldiğince bedenini kapatmaya çalıştığı parçalanmış pelerinin altında kısmen görünen Astiza'nın güzelliğinin farkına varmıştı. Elbette Astiza'ya benden daha fazla bakmıştı ve asker ona bakarken ben de ona Fransızca hitap ettim.

"Ben Ethan Gage, Amerikalı bilimadamıyım. Araştırmalarının sonuca ulaşmak üzere olduğunu haber vermek için geldim."

"Araştırmalar mı?"

"Piramitlerin sırlarıyla ilgili."

Mesajımı iletmek için Bonapart'ın yanına gidince general ayağa kalkarak, bir leopar gibi bakınmaya başladı. "Şeytan gibi ortaya çıkan adam, Gage" diye diğerlerine nurıldandı. "Ve elbette kadını."

Bize gelmemiz için işaret etti ve askerler, bakışlarını onların başlarının üzerine yönelten ve giysilerimizin izin verdiği kadarıyla kibarca yürüyen Astiza'ya aç kurt gibi bakıyorlardı. Adamların kaba yorumlarda bulunmaları yasaklanmıştı çünkü sanırım, bizimle ilgili farklı bir şey vardı; bizim bir çift olduğumuzu işaret eden, Astiza'nın saygı duyulması ve rahatsız edilmemesi gerektiğini düşündüren, gizli bir ortaklığı ve uyumu ortaya koyan belirtiler açıktı. Bu yüzden askerlerin bakışları istemeden de olsa Astiza'dan bana yönelmişti.

"O kıyafetlerin içinde ne yapıyorsunuz?" diye sordu Bonapart. "Hem sen benim emrime karşı çıkıp kaçmadın mı?" diyerek Kleber'e döndü. "Ben onun kaçtığını sanıyordum."

"Hatırladığım kadarıyla kahrolası çakal hapisten kaçtı ve takip eden bir devriyeyi atlattı" dedi general. "Çölde gözden kaybolmuştu."

Tanrı'ya şükür Dendera'daki olaylarla ilgili haberler henüz onlara ulaşmamıştı. "Tam tersine, sizin hizmetinizdeyken epey tehlike atlattım" dedim acı bir şekilde. "Yanımdaki arkadaşım, Silano ve Arap Ahmed bin Sadr tarafından fidye karşılığı tutuldu; onun hayatı karşılığında madalyonu vermem istendi. Çalışmalarımıza devam etmek için özgür kalmanızın nedeni onun cesareti ve benim kararlılığımdır. Piramitlerin gizemini açığa çıkaracağını umduğum matematiksel bir soruyla ilgili fikir almak için Doktor Monge'u aramaya geldim."

Bonapart bana inanmayarak baktı. "Benim bir aptal olduğumu

mu sanıyorsun? Madalyonun kaybolduğunu söylemiştin.”

“Bunu, madalyonu, ne sizin ne de Fransa’nın çıkarlarını düşünmeyen Kont Silano’dan saklamak için söylemiştim.”

“Yani yalan söyledin.”

“Gerçeği kötüye kullanacak insanlara karşı korumak için sakladım. Lütfen dinleyin General. Ben hapsedilmedim, yakalanmadım ve kesinlikle kaçmıyorum. Büyük bir keşfin eşliğinde olduğumu düşündüğüm için sizi bulmaya geldim. Şu anda tek ihtiyacım olan diğer bilimadamlarının yardımı.”

Yarı kızgın, yarı şaşırmış halde bir bana bir Astiza’ya bakıyordu. Astiza’nın varlığı bana kuşkulu bir dokunulmazlık sağlıyordu. “Seni ödüllendirmem mi yoksa vurmam mı gerekiyor bilmiyorum Ethan Gage. Sende, kaba Amerikan alışkanlıkları ve yetersiz eğitiminin ötesinde kafa karıştırıcı bir şeyler var.”

“Ben sadece elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum efendim.”

“Elinden gelenin en iyisini!” Şimdi de diğerlerine bakıyordu, çünkü ona üzerinde düşüneceği bir konudan bahsetmiştim. “Elinden gelenin en iyisini yapmak asla yeterli değildir, en iyisi olman gerekir. Bu doğru değil mi? Niyetimi gerçekleştirmek için gerekeni yapıyorum.”

Başımı eğdim. “Ben bir kumarbazım General. Eğer kâğıtlar benim istediğim gibi gelmezse benim amacım anlamsız hale gelir. Kimin şansı dönmez ki? Sizin Toulon’da bir kahraman olduğunuz ve Ropespierre’in devrilmesinden kısa süre sonra hapse atıldığınız ve sonra toplarınız Direktuvar’ı kurtardıktan sonra tekrar bir kahramana dönüştüğünüz doğru değil mi?”

Bir an kaşlarını çatmış, sonra söyleneni kabul edermişçesine omuzlarını silkerek gülümsemişti. Eğer Napolyon aptallara tahammül etmediyse, tartışmanın tahrik edici gidişatından zevk aldığı kesindi. “Yeterince haklısın Amerikalı. Yeterince haklı. İrade ve şans. Bir günde, üniformam için borçlu bir durumdayken ucuz bir Paris otelinden kendi evime geçebilmiş, arabama ve takıma sahip olmuşum. Talihin bir günü içinde!” Diğerlerine dönmüştü. “Josephine’e olanları biliyor musunuz? O da hapse atılmış, giyotine mahkûm edilmişti. Sabah hapishane görevlisi gece olduğunda bir başı olmayacağından gerek duymayacağını söyleyerek yastığını almıştı! Ama saatler sonra Robespierre’in suikast sonucu öldüğü ve Terör Dönemi’nin sona erdiği belirtilmiş, idam edilmek yerine serbest kaldığı söylenmişti. Tercih ve kader: Nasıl bir oyunun içindeyiz!”

“Kader bizi Mısır’da kapana kısırmış gibi görünüyor” dedi ya-

rı sarhoş Kleber. “Ve savaş kesinlikle bir oyun değildir.”

“Tam tersine Kleber, savaş, ölüm ya da şansın şansa bağlı olduğu nihai bir oyundur. Oynamayı reddedersen sadece yenilgiyi garanti altına almış olursun. Doğru değil mi Gage?”

“Her oyunun oynanması şart değildir General.” Siyasi şeffaflığı duygusal huzursuzlukla karıştıran ve en büyük hayalleri en kötü alaycılıkla bir araya getiren, bizi buna başvurmaya mecbur bırakan bu adam ne kadar tuhaftı. Bir oyun mu? Ölülere de bunu mu söylemişti?

“Hayır? Hayatın kendisi bir savaştır ve sonunda hepimiz ölüm tarafından yenilgiye uğratılırsınız. Bu yüzden kendimizi ölümsüz kılmak için elimizden geleni yaparsınız. Firavunlar o piramidi tercih etmişlerdi. Ben ise...şansı tercih ediyorum.”

“Ve bazı adamlar kendi evlerini ve ailelerini tercih ederler” dedi Astiza alçak sesle. “Çocuklarının sayesinde yaşamaya devam ederler.”

“Evet, bu onlara yetebilir. Ama ne bana ne de benim peşimden gelen adamlara yetmez. Biz tarihin ölümsüzlüğünü istiyoruz.” Bonapart bir yudum şarap içti. “Beni bu yemekte nasıl bir filozofa dönüştürdünüz! Orada duran kadını bir düşün Gage. Şans bir kadındır. Onu bugün yakala, yarın ona sahip olamayabilirsin.” Gri gözleri dans eder gibi tehlikeli bir biçimde gülümsemişti. “Beni vurmaya çalışan” dedi arkadaşlarına, “güzel bir kadın.”

“General onun aslında beni vurmaya çalıştığını öğrendim.”

Gülmüştü. “Şimdi tam bir çift oldunuz! Elbette! Talih düşmanları müttefiklere ve yabancıları da sırdaşlara dönüştürür!” Sonra tuhaf şekilde ayılmıştı. “Ama Silano’yla aranızdaki şu mesele hal-lolana kadar senin Mısır giysileri içinde çölde dolanmana izin vermeyeceğim. Seninle kontun arasında neler olup bittiğini anlamıyorum ama bu durumdan hoşlanmıyorum. Hepimizin aynı tarafta olması çok önemli. İstilanuzun bir sonraki aşamasını, Suriye’nin fethini konuşuyoruz.”

“Suriye mi? Ama Desaix Yukarı Mısır’da hâlâ Murad Bey’in peşinden gidiyor.”

“Sıradan çatışmalar. Hem kuzeye hem de doğuya gidebilecek durumdayız. Mısırlılar benim onların hayatlarını nasıl yeniden yapılandıracağımı anlamamış olsalar da dünya beni bekliyor.” Gülmemesi gergin, hayal kırıklığı aşıkardı. Batının teknolojisi ve hükümeti yönündeki vaadi halkın sevgisini henüz kazanamamıştı. *L'Orient*’in kamerasında tanıştığım büyük reformcu değişiyor, aydınlanma rüyaları kurtarmaya geldiği halkın görünen aptallığı

nedeniyle altüst oluyordu. Napolyon'un içindeki son masumiyet kırıntıları da çöl sıcağında buharlaşmıştı. Bir sineği eliyle itti. "Bu sırada da bu piramidin gizeminin çözülmesini istiyorum."

"Bunu en iyi biçimde kontun müdahalesi olmadan yapabilirim General."

"Bunu kontun işbirliğiyle yapacaksın. Doğru mu Gage?"

Matematikçi şaşırmış görünüyordu. "Sanırım bu Mösyö Gage'in neyi bulduğuna da bağlı."

Sonra uzakta gök gürültüsünü andıran bir gümbürtü kopmuştu.

Kafalarımızı minareleri Nil'in karşısında uzanan Kahire'ye çevirmiştik. Sonra başka bir yankı ve başka bir yankı daha duyulmuştu. Bu bir top atışının sesiydi.

"Bu da nedir?" diye sordu Napolyon.

Açık gökyüzünde bir duman bulutu yükselmişti. Top atışı devam etmiş, kısık bir ses duyulmuş ve tekrar daha çok duman yükselmişti. "Şehirde bir şeyler oluyor" dedi Kleber.

"Belli." Bonapart emir subaylarına döndü. "Bu dağınıklığı hemen toplayın. Atım nerede?"

"Sanırım bir ayaklanma olabilir" diye ekledi tedirgince Kleber.

"Sokaklarda mollaların kulelerden çağrı yaptığına dair söylentiler vardı. Ciddiye almamıştık."

"Hayır. Mısırlılar beni ciddiye almadılar."

Ufak kalabalık bana olan tüm ilgisini kaybetmişti. Develer hemen ayağa kaldırılmış, atlar heyecanla kişnemiş ve askerler atlarına koşmuşlardı. Mızraklar kumdan çıkarılırken, tenteler düşmeye başlamıştı. Mısırlılar Kahire'de ayaklanmışlardı.

"Peki, ona ne olacak?" diye sordu bir emir subayı beni göstererek.

"Şimdilik onu bırakın" dedi Bonapart. "Monge! Sen ve bilimadamları Gage ve kadını yanınıza alın. Hemen enstitüye dönün, kapıları kapatın ve kimseyi içeri almayın. Sizi korumaları için bir piyade birliği göndereceğim. Geri kalanlar, beni takip edin!" Napolyon sonra onları nehirden karşıya geçiren teknelere doğru dört-nala ilerlemeye başladı.

Askerler ve hizmetkârlar aceleyle son tenteleri ve masaları toplarken, Astiza sessizce bir mum kapmıştı. Sonra onlar da toparlanarak, subayların arkasından gitmeye başladılar. Birkaç dakika içinde ayak izleri dışında kaybolan ziyafet sonrasında Monge ile yalnız kalmıştık. Bir kez daha bizi nefessiz bırakan bir fırtına geçmişti.

"Sevgili Ethan" dedi Monge sonunda Nil'e doğru giden göçü izlerken, "sorunları arkandan getirme konusunda bir yeteneğin olduğu kesin."

“Paris’ten beri sorunlardan uzak kalmaya çalışıyorum Dr. Monge, ama pek başarılı olamıyorum.” Ayaklanmanın sesi nehrin karşısından kulağı tırmalayan bir melodi gibi geliyordu.

“Hadi gelin.” Bilimadamları olarak bu son durum karşısında kafalarımızı korumalıyız.”

“Ben seninle Kahire’ye geri dönemem Gaspard. Benim işim buradaki piramitle. Bak, madalyon yanımda ve ne olduğunu anlamaya ramak kaldığını düşünüyorum.” Benim hareketim üzerine Astiza madalyonu çıkarmıştı. Monge yeni tasarıma ve mason sembolüne benzeyen şekline bakıyordu.

“Gördüğün gibi” diye devam ettim, “başka bir parça daha bulduk. Bu madalyonun senin pi sayısını içinde barındırdığını söylediğin Büyük Piramit’in gizli mekânlarını gösteren bir tür harita olduğunu sanıyorum. Anahtar ise bu yuvarlak diskin üzerindeki üçgen çentikler. Güneydeki bir mezarda bunların Mısır rakamlarını temsil ettiklerini keşfettim. Sanırım bunlar matematiksel bir ipucu, ama neyin?”

“Çentikler mi? Tekrar bakayım.” Parçayı Astiza’dan aldı ve büyütle tekrar incelemeye başladı.

“Her bir grubun bir rakam çentiği olduğunu düşün” dedim.

Dudaklarını hareket ettirerek sessizce sayıyordu ve sonra bir anda şaşkınlığa kapıldı. “Ama elbette! Bunu neden daha önce görmedim? Şimdi bu tuhaf bir model ama bulunduğumuz yer düşünülürse yerinde bir örnek. Tanrım, ne büyük bir hayal kırıklığı.” Acıyarak bana baktı ve o anda kalbimin acıdığını hissettim. “Gage, daha önce Pascal’ın üçgenini duymuş muydun?”

“Hayır efendim.”

“Üçgen adını tam yüz elli yıl önce aynen bu sayıların dizilimiyle ilgili bir inceleme yazan Blaise Pascal’dan almıştır. Köpeğini bile onlardan daha çok sevdiği insanlarda gördüğü onca şeyden çok azını dile getirmiştir ama birçok bilgece şey söylemiştir. Bak, bu devamlılığı olan piramit biçiminde bir şey.” Bir dragonun kılıcını kullanarak kuma bir şeyler yazmaya başladı ve şöyle gördüğünü bir rakam örneği çizdi:

$$\begin{array}{ccccccc}
 & & & & 1 & & & & \\
 & & & & 1 & 1 & & & \\
 & & & 1 & 2 & 1 & & & \\
 & & 1 & 3 & 3 & 1 & & & \\
 1 & 4 & 6 & 4 & 1 & & & &
 \end{array}$$

“İşte! Örneği görüyor musun?”

Thukydides'i okumaya çalışan bir keçiye benziyordum herhalde. İçimden homurdanırken, Jomard ve Fibonacci dizisini hatırlanıştım.

“Birler dışında” dedi Monge sabırlı bir şekilde, “her rakamın üstünde yanlarda yer alan sayıların toplamı olduğunu görebilirsin. Birinci 2'yi görüyor musun? Onun üstünde iki tane 1 var. Sonra 3'e bak, üstünde bir tane 1 ve bir tane 2 var. Ya 6? Üstünde iki tane 3 var. Bu Pascal'ın üçgenidir. Bu sadece örneğin başlangıcı ama asıl önemli nokta üçgenlerin aşağı satırlara doğru sonsuza kadar uzatılabileceği. Şimdi, bir de madalyonunun üzerindeki çentiklere bak.”

I
I I
I II I
I III III I

“Bu aynı üçgenin başlangıcı!” diye bağırdım. “Ama ne anlama geliyor?”

Monge madalyonu geri verdi. “Bu kolyenin kesinlikle eski Mısır'a ait olmadığı anlarına geliyor. Üzgünüm Ethan ama eğer bu Pascal'ın üçgeniyse, bütün araştırman başarısız olmuştur demektir.”

“Ne?”

“Hiçbir eski matematikçi bu diziyi bilmiyordu. Hiç şüphesiz modern döneme ait sahte bir parça.”

Sanki mideme bir yumruk yemiş gibiydim. Sahte mi? Bu yaşlı sihirbaz Cagliostro'nun numaralarından biri miydi? Bu uzun yolculuk –Talma ve Hanok'un ölümleri– bir hiç uğruna nuydu? “Ama bir piramide benziyor!”

“Ya da bir piramit bir üçgene benziyor. Eski bir mücevheri Mısır piramitleriyle bağlantılı olduğunu iddia ederek piyasaya sürmekten daha iyi bir yol var mı? Yine de bu, pi ve bir pergelin bacaklarına benzeyen biçimiyle bir bilimadamının oyuncağı ya da şans getirmesi için bir uğur olabilir. Belki de bir şakadır. Kim bilir? Ben senin bir tür şarlatan tarafından kandırıldığından şüpheleniyorum arkadaşım. Belki de madalyonu kazandığın asker seni kandırmıştır.” Elini omuzuma koydu. “Bunda utanılacak bir şey yok. Hepimiz senin gerçekten bir bilimadamı olmadığını biliyoruz.”

Sersemlemiştim. “Yakın olduğumuzdan çok emindim...”

“Seni severim Ethan ve sana zarar geldiğini görmek de istemem. Bu yüzden sana bir öğüt vereyim. Kahire’ye geri dönme. Orada neler olduğunu ancak Tanrı bilir.” Silah sesleri giderek yükseliyordu. “Bonapart senin işe yaramaz olduğundan kuşkulanıyor ve öfkesi onu giderek daha da sabırsız hale getiriyor. Astiza’yla beraber İskenderiye’ye giden bir tekne bul ve sonra Amerika’ya gidin. Eğer, her zaman çok iyi yaptığın gibi kendini tanıtırsan, İngilizler senin geçmene izin vereceklerdir. Evine dön Ethan Gage.” Elimi sıktı. “Evine dön.”

Tüm gayretlerimin bir hiç uğruna olduğunu zar zor anlayarak, şoke olmuş halde öylece duruyordum. Madalyonun piramide giren bir yolu işaret ettiğinden emindim ve şimdi Fransa’nın en ünlü matematikçisi bana aldatıldığımı söylüyordu! Monge üzgün bir şekilde bana gülümsedi. Sonra, birkaç parça eşyasını toplayarak onu buraya getirmiş olan eşeğe bindi ve uzaktan silah seslerinin geldiği başkente, enstitüsüne doğru ağır ağır ilerlemeye başladı.

Arkasını dönerek, “Keşke ben de aynısını yapabilsem!” dedi.

Astiza Monge’un arkasından öfkeyle bakarken, yüzünde karanlık ve hakir gören bir ifade vardı. Adam bizi duyamayacak kadar uzaklaştıktan sonra patlamıştı. “O adam bir aptal!”

Şaşırmışım. “Astiza, Fransa’daki en akıllı adamlardan biridir o.”

“O adamın, öğrenmenin görkemli fikirler ve kendi Avrupalı atalarıyla başlayıp bittiğine inanan biri olduğu aşikâr. O bu piramidi inşa edebilir miydi? Elbette hayır. Ama yine de bu piramidi inşa eden insanların rakamlar konusunda ondan ya da Pascal’ından daha az şey bildiklerinde ısrar ediyor.”

“Öyle demek istemedi.”

“Kumdaki şu modellere bir bak! Önünde duran piramide benzemiyorlar mı?”

“Evet.”

“Ama yine de bizim burada bulunuşumuzun nedeniyle ilgili hiçbir bağlantı yok mu? Ben buna inanmıyorum.”

“Ama aradaki bağlantı ne o zaman?”

Kumdan piramide, sonra piramitten kumdaki şekle baktı. “Sanırım çok açık. Bu rakamlar piramidin taşlarıyla uyumlu. Şu anda tepede olmayan tek bir taş. Sonra bu tarafta iki, sonra üç ve bu şekilde devam ediyor. Birbirini takip eden sıralar, taşlar. Eğer bu düzeni izlersen, her taşın bir rakamsal değeri olacaktır. Bu Monge denen adam kör.”

Haklı olabilir miydi? İçimde yeniden bir heyecan hissetmiştim. “Birkaç sırayı tamamlayalım.”

Örnek kısa süre sonra daha da açık hale gelmişti. Rakamlar yalnızca piramidin yanal yükseklikleri boyunca artmamış, piramidin cephesini kestiği farz edilen hayali çizgi de büyümüşü ama bu merkez noktasının her iki tarafında da dışarı doğru eşleşiyorlardı. Bir sonraki sıra, örneğin 1, 5, 10, 10, 5, 1'di. Sonraki sıra ise 1, 6, 15, 20, 15, 6, 1'di. Örnek bu şekilde devam ediyor, her sıra daha da genişliyor ve rakamlar büyüyordu. Tepeden aşağı doğru on üçüncü sıraya geldiğimizde ortadaki rakam 924'tü.

“Biz hangi sayıyı arıyoruz?” diye sordum.

“Bilmiyorum.”

“O zaman bunun ne yararı var?”

“Gördüğümüzde anlamı olacaktır.”

Bu şekilde hesaplamaya devam ettik. Güneş batıdaki ufuktan kaybolurken piramidin gölgesi de uzamaya başlamıştı. Astiza koluna dokundu ve güneşin işaret etti. Büyük bir grubun yaklaştığını gösteren bir toz bulutu vardı. Tedirgin olmuştum. Eğer Silano ve Bin Sadr hayatta kaldıysa, bu onların geleceği yöndü. Kuzeydoğuya baktığımızda Kahire'deki ateşlerin parıltılarını görebiliyoruz ve artık kontrolü ele geçirmiş olan Fransız topraklarının kükremesini duyabiliyorduk. Sözde yatıştırılmış olan başkentte topye-kün bir savaş çıkmıştı. Napolyon'un hâkimiyeti görüldüğünden daha kırılıyordu. Yuvarlak bir topun havaya doğru yükseldiğini görmüştüm. Bu Conté'nin balonuydu ve hiç şüphesiz çatışmayı yönlendirmek için gözlemciler tarafından kullanılıyordu.

“Acele etmemiz gerekiyor” diye mırıldandım.

Rakamları daha hızlı yazmaya başlamıştım ama her sıra, diziye bir öncekinden daha uzun olan iki rakam ekliyor ve durum epeyce karmaşıklaşıyordu. Ya hata yaptıysam ne olacaktı? Astiza gereken aritmetik rakamları bir araya getirmiş, zihninden hızla toplama yaparken mırıldanıyordu. Piramidimiz sanki kumun üzerinde inşaatını kopyalıyormuşuz gibi rakam rakam, blok blok giderek daha da büyümüşü. Kısa süre sonra sırtım ağrımış, gözlerim sulanmıştı. Rakamlar, rakamlar, rakamlar. Tüm bunlar Monge'un ima ettiği gibi bir aldatmaca mıydı? Eski Mısırlılar bu tip bulmacaları biliyorlar mıydı? Neden bu kadar anlaşılabilir bir şey icat etmiş ve sonra bulunması için bir ipucu bırakmışlardı? Sonunda, tepeden yaklaşık yüz elli sıra aşağıda matematikçinin bana Mısırlıların pi değeri için kullandıklarını söylediği rakama ulaşmıştık: 3160.

Şaşkınlık içinde durmuştum. Elbette! Madalyon piramidin be-

lirli bir noktasının haritasıydı! Kuzeye bak. Batı ya da doğu cep-
helerde bir dehliz ve kapı olduğunu farz et. Pi sayısını hatırla. Bu
eski rakam oyununda pi değeri olan taşı ara. Sonra bu taşı Mısır-
lıların Nil'in yükselmesinin sembolü olarak kullandıkları Kova'ya
ayarla ve... içeri gir.

Eğer haklıysam.

Piramidin batı cephesi biz tırmanmaya başladığımızda pembe
pembe parlıyordu. Akşamüstü olmuş, güneş alçalmış ve Con-
té'nin balonu gibi büyümüşü. Atlarımız aşağıda bağlı duruyordu
ve Kahire'deki silah sesleri şehirle aramızdaki anıtın kitlesi yü-
zünden boğuklaşıyordu. Tırmanışımız önceki gibi tuhaf bir tırma-
nıştı, taşlar yüksek ve dikti, aşınmışlardı. Tırmanırken sayıyor, pi-
ramidin boyutlarına şifrelenmiş ebedi rakam olan pi sayısına
denk gelen sırayı ve taşı bulmaya çalışıyordum.

"Ya rakamlar artık olmayan taşları gösteriyorsa?" dedim.

"Umarım içeride kalanlarla eşleştirmişlerdir. Ya da aradığımız
taşa yakın olanları vardır. Bu madalyon bizi piramidin çekirdeği-
ne yönlendirecek bir taşı gösteriyor."

Tam zar zor nefes alarak elli üçüncü sıraya gelmiştik ki, Astiza
bir şey gösterdi. "Ethan bak!"

Bitişikteki piramidin köşesinden dörtnala gelen atlılardan olu-
şan bir grup görüldü. Bir tanesi bizi fark etmiş bağıırıyordu. Ha-
va kararmaya başlamış olmasına rağmen kolu bandajlanmış Bin
Sadr'ı ve Silano'yu ağızları köpürmüş atlarıyla yaklaşırken göre-
bilmişim. Eğer yaptığımız işe yaramazsa çoktan ölmüştük ya da
ölmekten beter olacaktık, çünkü Bin Sadr canımıza okuyacaktı.

"O taşı bulmamız gerekiyor."

Tekrar saymaya başladık. Bu batı yüzünde elbette, binlerce taş
vardı ve tahmin ettiğimiz taşa geldiğimizde, etrafındaki diğer taş-
lardan hiç de farklı görünmüyordu. Karşımızda, bin yıllık bir sü-
re içinde aşınmış, üstündeki devasa ağırlığın içine yerleştirilmiş
tonlarca ağırlığı olan bir kaya duruyordu. Taşı ittim, kaldırmaya
çalıştım, tekmeledim ama yerinden oynatamadım.

Taşlardan bir kurşun sekmişti.

"Dur! Düşün!" dedi Astiza. "Bunun özel bir yolu olmalı yoksa
herhangi bir aptal bile buna vurup açabilirdi." Madalyonu kaldır-
dı. "Bununla bir bağlantısı olmalı."

Etrafımızdan kurşunlar geçiyordu.

"Burada tıpkı bir duvarın üstündeki hedefler gibiyiz" diye mı-
rıldandım.

Dikkatle onların olduğu tarafa baktı. “Hayır. Ne bulduğumuzu söylememiz için bize canlı olarak ihtiyacı var. Bin Sadr bizi ko-nuştırmaya çalışmaktan zevk alacaktır.”

Bu doğruydı, Silano bize ateş edenlere bağırıyor, tüfeklerini aşağı indirmelerini istiyor, adamlarını piramide doğru yönlendiriyordu.

“Harika.” Madalyonu el yordamıyla bulmaya çalışıyordum. Bir anda ikinci piramit’in gölgesinin bizim bulduğumuz piramide doğru uzandığını, uzun üçgenin durduğumuz yerdeki taş sırasına ulaşarak bizi işaret ettiğini fark etmiştim. Piramidin kapaktaşı yerindeydi, ucu çok daha düzgündü ve hafifçe sağda, bulunduğu yerin birkaç sıra altındaki bir bloğu işaret ediyordu. Güneşin ufukta ilerlediği her gün, bu gölge farklı bir taşla denk geliyordu ve bugün, benim takvimden çıkardığım tarihe rastlıyordu. Taşları sayarken ufak bir hata mı yapmıştık? Hemen gölgenin biraz üstüne doğru eğildim ve madalyonu güneşe doğru tuttum. Minik deliklerin arasından ışık süzülerek, kumtaşının üzerinde Dragonis’in bir yıldız modelini oluşturdu.

“İşte!” diye gösterdi Astiza. Taşın altına yakın bir yerde, deliklerden oluşan silik bir iz ya da keski izleri gibi bir şey madalyonun takımyıldızı örneğini taklit ediyordu. Hemen altında ise bizim taşımız yer alıyordu ve onun hemen altındaki taşın birleşme yeri normalden biraz daha genişti. Eğildim ve bu minicik çatlaklardaki tozu üfledim. Taşın üzerinde mason sembollerinin en us-talıkla olanı kazanmıştı.

Tırmanmaya başlayan Arapların birbirlerine bağdıkları du-yabiliyordum. “Gage, pes et!” diye bağırды Silano. “Çok geç kaldın!”

Belli belirsiz bir esinti, diğer taraftaki bir boşluktan hava geldiğini hissedebiliyordum. “Burası” diye fısıldadım. Avucumun içiy-le taşı ittim. “Kıpırda lanet olası şey!”

Sonra diğerlerinin madalyon adını verdikleri, kazandığım şeyi hatırladım. Bir anahtar. Diski çatlağa sokmaya çalıştım ama hafif dışbükeydi ve tümseği çatlağa sığmıyordu.

Tekrar aşağı baktım. Silano ve Bin Sadr da tırmanıyorlardı.

Sonra hemen madalyonu ters çevirerek, bağlantılı kolları içeri soktum. Kollar sıkıştı, ben oynattım ve daha da ileri gittiler...

Bir anda bir klik sesi duyulmuştu. Madalyonun kolları sanki bir ip ile çekilmiş gibi taşın içine daha fazla girdiğinde disk kırıldı ve Silano’nun olduğu yere doğru taşlardan sekerek aşağı inmeye başladı. Taşın üstündeki diğer taştan bir gıcırtı ve gürültü gelmişti. Altımızdaki adamlar bağırıyorlardı.

Taş sonunda tamamen ağırlığını kaybedip, aşağıdaki bloktan iki

buçuk-üç santim kadar ayrılmıştı. İttiğimde içeriye ve sanki kuştüyünden yapılmış gibi yukarı doğru döndü, Napolyon'la beraber girdiğimiz aşağı inen geçitle aynı tuhaf açıda aşağı doğru inen karanlık bir geçit karşımıza çıktı. Beş kiloluk blok bir kuştüyü kadar hafiflemişti. Anahtar sanki yutulmuş gibi taşın içinde kaybolmuştu.

Sırrı bulmuştuk. Astiza neredeydi?

"Ethan!"

Hemen kafamı çevirdim. Diski almak için sarp yamaçtan aşağı inmişti. Silano pelerinin yakalamıştı. Astiza onun elinden kurtulmuş, kontu elinde bez parçasıyla geride bırakarak tekrar yukarı doğru çıkmayı başarmıştı. Eşref'in kılıcını çektim ve yardım etmek için aşağı indim. Silano kendine ait yeni bir kılıcı parlayan gözlerle çekmişti.

"Vurun onu!" diye bağırdı Bin Sadr.

"Hayır. Bu sefer tüfeğiyle numara da yapamaz. O benim."

Hayvansı bir güdüyle her şeyi göze alarak kurnazlık yapmama ya karar vermiştim. Silano'nun kılıcı bedenime doğru havada sallanırken, bir Viking gibi bağırıp sanki ağaç kesiyormuş gibi aşağı doğru kılıcı savurdum. Ondan altmış-yetmiş santim daha yüksekte olduğum için avantajlıydım ve öylesine hızlı davranmıştım ki kılıcını saplamak yerine sadece savurmak zorunda kalmıştı. İki kılıç birbirine çarpmış ve onunki benimkinin darbesiyle eğilmişti, kırılmamakla birlikte bileğine doğru kıvrılmıştı. Tüfeğimin etkisiyle hâlâ ağrısı olduğunu düşünüyordum. Kılıcı tekrar kavramaya çalışmış ama bu onun dengesini kaybetmesine yol açmıştı. Küfrederek sendelemiş ve diğer adamlardan birkaçına çarpmıştı. Hepsi beraber aşağı doğru düşerken, engebeli düşüşlerini durdurmak için kayaya tutunmuşlardı. Kılıcımı bir mızrak gibi aşağı fırlatırken, Bin Sadr'a saplanmasını umuyordum fakat adam kaçmış, kılıç başka birine isabet ederek onun bağırarak aşağı yuvarlanmasına yol açmıştı.

Şimdi Bin Sadr bana saldırıyor, yılanbaşı asasının ucundaki ölümcül bir şeyle bana doğru geliyordu. Sonra sapladı. Yana kaçmıştım ama yeterince hızlı davranamamıştım. Bir jilet gibi keskin olan kılıç hafifçe omuzumu yaralamıştı. Daha derin bir yara açmadan önce yüzüne bir taş inmişti. Saçları Medusa gibi çılgınca dağılmış olan Astiza piramidin parçalarını aşağı fırlatıyordu.

Bin Sadr da hâlâ canını acıtan kurşun yarası nedeniyle asasını tek koluyla kullanıyordu, o anda onu gerçekten yerinden etmek için bir fırsatım olduğunu hissetmiştim. Hemen yılanlı asayı yakalamış ümitsizce geri çekmeye çalışmasına rağmen, yukarı kaldırmış, kaya

bombardmanına devam etmesi için Astiza'ya göz kırparak işaret vermiştim. Bir anlığına asayı tutuşumu gevşetince adam tehlikeli bir biçimde dengesi bozularak geriye doğru sallanmıştı. Sonra asayı tekrar aniden çektim ve bu sefer tamamen elinden kaydı, birkaç sıra aşağıya doğru düştü. Yüzü kan içinde kalmış, tehlikeli asası benim elime geçmişti. İlk kez yüzünde bir korku belirtisi görmüştüm.

“Geri ver onu!”

“Asan artık yakacak odun olacak adi herif.”

Astiza ile beraber tek kurtuluşumuz olan deliğe girdik ve içeri doğru kıvrıldık. Geçidin duvarlarına yaslanıp kaymamaya çalışarak yukarı ulaştık ve girişteki taşı yerine oturttuk. Bin Sadr delirmiş gibi bizi takip ederek yukarı çıkıyor, öfkeyle bağırıyordu. Taş açıldığı kadar kolayca yerine oturdu ama kayarken tekrar kendi ağırlığına kavuşmuş, ivme kazanmış ve hainin yüzüne yerinden kopan bir kaya parçası gibi büyük bir gürültüyle kapanmıştı. Bir anda tamamen karanlığın içine hapsolmuştuk.

Araplar dışarıdan öfkeyle taş kapıya vururken onların belli belirsiz bağırıışlarını duyabiliyorduk. Sonra Silano, öfke ve kararlılık içinde onlara seslendi. “Barut!”

Pek zamanımız olmayabilirdi.

Astiza geçidin kenarlarında bir şey çakıp birkaç kıvılcım görene kadar içerisi bir bağırsak gibi siyahtı. Astiza Napolyon'un masasından çaldığı mumu yakmıştı. İçerisi o kadar karanlıktı ki, dehliz bu zayıf ışıkla bile aydınlanmış görünüyordu. Zor nefes alarak, bir sonraki aşama için kendimi toparlamaya çalışıp gözlerimi kırptım. Girişin yanında bir oyuk ve girdiğimiz yerden yukarı doğru yükselen, menteşeli bir kolla bizim açtığımız taş kapıya bağlanmış olan, altın gibi parıldayan bir çubuk vardı. En az beş santim kalınlığında olan altının paslanıp aşınabilecek bir malzemeyi kapladığı çubuk son derece harika bir şeydi. Taş kapının ağırlığını bir piston gibi yukarı ve aşağı doğru ayarlayan bir mekanizmaya benziyordu. Bağlandığı yerde bir soket ve aşağı doğru indiği uzun bir kuyu vardı. Nasıl çalıştığına dair hiçbir fikrim yoktu.

Kapıya asılmayı denedim. Bir tıkaç gibi sıkışmış, yine hareket ettirilmesi imkânsız olacak ölçüde ağırdı. Dışarı çıkmak mümkün görünmüyordu. Geçici olarak güvendeydik ama ebediyen kapana kısılmıştık. Sonra daha önce fark etmemiş olduğum bir ayrıntı gözüme çarptı. Geçidin duvarı boyunca, tıpkı bir silah askılığı gibi, içerideki kuruluk yüzünden mumyalanmış kurumuş fundalık meşaleler vardı.

Birisi bizim aşağı giden yolu bulmamızı istemişti.

Yirmi üçüncü bölüm

Geçit yine de insanların tırmanışından çok ruhların süzülüşü için yapılmışa benziyordu. Eğimden aşağı doğru yarı kayarak, yarı sıkışmış vaziyette ilerleyerek inmiştik. Neden merdiven yoktu acaba? Buradan araba ya da kaydırak benzeri bir şeyler aşağı indirilip yukarı mı çıkarılmıştı acaba? İnşaatçılar hiç bu yolu kullanmayı düşünmemişler miydi? Ya da bu geçitler bizim hayal bile edemediğimiz yaratıklar ya da nakliye araçları için mi inşa edilmişti? İlk otuz metrede geçidin tavanında üç tane boşluk görmüştük. Meşalemi kaldırdığımda yukarıda asılı duran koyu renkli granit blokları görebiliyordum. Bu tavan cepleri ne içindi acaba?

İnişimize devam ettik. Sonunda insan yapımı taşların yerini, hâlâ son derece düzgün ve süslü olan pürüzsüz kireçtaşından duvarlar almıştı. Piramidin altından doğruca geçmiş ve inşa edildiği kireçtaşı platosunun kaya zeminine inmiştik. Dünyanın iç kısımlarına doğru, Jomard ve Napolyon'la yürüdüğümüz geçitten çok daha aşağılara doğru ilerliyorduk. Yol kıvrılmaya başlamıştı. Bir hava akımı arkamızda meşalenin dumanının kalmasına yol açıyordu. Burnumuza tozlu kayanın kokusu geliyordu.

Geçit aniden çok alçak bir tünel haline geldiğinde ellerimiz ve ayaklarımız üzerinde emeklemek zorunda kalmıştık. Sonra tünel tekrar genişledi. Ayağa kalkıp meşaleyi kaldırınca, kendimizi kireçtaşından bir mağaranın içinde bulduk. Yıkık dökük bir kanal içeride bir zamanlar su bulunduğunu gösteriyordu. Yukarıda sarkıtlar vardı. Tavan tamamen doğanın ürünü olmasına rağmen, duvarlar pürüzsüzce düzeltilmiş, hiyerogliflerle kaplanmış ve resimler kazınmıştı. Yine tek bir kelime bile okuyamıyordum. Kazıma resimler ateşten diller ve boğucu havuzlarla dolu kıvrılmış geçitleri kapatan bodur, hurlayan yaratıklardan oluşuyordu.

“Yeraltı dünyası” diye fısıldadı Astiza.

Duvar da insana güven veren ve koruyucu şekilde duran tanrı ve firavun figürlerinin yüzleri gururlu, bakışları sakın, dudakları kalın ve kasları güçlü görünüyordu. Girişlerde oyma kobralar vardı. Taş çatının yakınında maymunlardan oluşan tacı andıran bir sıra kıvrılıyordu. Mısırturnası başlı bir Thot figürü uzaktaki girişin yanında duruyordu, gagası elindeki saz kalem gibi havaya kalkmıştı ve sol elinde insan kalbini tartmak için bir terazi tutuyordu.

“Aman tanrım, burası nasıl bir yer?” diye nurıldandım.

Astiza hemen yanbaşımdaydı. Mağaranın içi serindi ve Astiza şeffaf giysileri içinde titriyordu. “Sanırım burası gerçek mezar. Bana anlattığın gibi piramidin içindeki boş odaya benzemiyor. Gerçek mezar odasının piramidin altında olduğunu söyleyen Herodotos’un efsaneleri gerçek olabilir.”

Kolumu ona doladım. “O zaman neden üstüne koca bir dağ inşa etmişler ki?”

“Saklamak, damgalamak, mühürlemek ve yanlış yönlendirmek için” diye art arda teorileri sıralıyordu. “Bu, aslında mezarı sonsuza kadar saklı tutmanın ya da içindeki bir şeyi sonsuza kadar saklamanın bir yolu olabilir. Belki de eskiler hiç kaybolmayacak kadar büyük bir şeyle yerini işaretleyerek mağarayı her zaman bulmayı istemişlerdir. Büyük Piramit’le.”

“Çünkü mağara aslında firavunun gerçek istirahat yeri miydi?”

“Belki de daha önemli bir şeyin?”

Mısırturnası başlı heykele baktım. “Yani herkesin istediği ödülün, bu sihirli, her şeyi bilen Thot’un Kitabı’nı kastediyorsun.”

“Kitabı burada bulabileceğimizi düşünüyorum.”

Güldüm. “O halde tek yapmamız gereken çıkış yolunu bulmak!”

Astiza tavana bakıyordu. “Sence eskiler burasını oyarak mı yapmışlardır?”

“Hayır. Jeoloğumuz Dolomieu kireçtaşının akan suyla oyulduğunu söylemişti ve Nil’in çok yakında olduğunu da biliyoruz. Geçmişteki bir dönemde nehir ya da bir kolu muhtemelen bu platonu geçiyordu. Bir kovan gibi etrafı kapatılmış olabilir. Mısırlılar bunu keşfettiklerinde, ideal bir saklanma yeri bulmuşlardı ama bir sır olarak kaldığı sürece gizliliğini koruyabilirdi. Sanırım sen haklısın. Herkesin içinde ne olduğuna bakılan değil sadece dışarıdan baktığı bir piramit inşa etmişler.”

Kolumu tuttu. “Belki de Bonapart’ın keşfettiği piramidin geçitleri sadece sıradan işçileri ve mimarları firavunun oraya gömüle-

ceğine inandırmak için yapılmışlardı.”

“Sonra başka bir grup bizim girdiğimiz geçidi inşa etti ve bu yazıları yazdı. Sonra buraya indiler ve geri döndüler değil mi?” Kendimden eminmiş gibi konuşmaya çalışıyordum.

Astiza bir şey gösteriyordu. “Hayır, dönmediler.”

Thot'un ayağının biraz ilerisinde, hemen önümüzde, mağarayı bir uçtan diğer uca kadar dolduran kemik ve kafatasından oluşan bir yığın gördüm. Ölümün gülüşü ve boş göz çukurları. Korkuyla kemikleri incelemek için ilerledik. Düzgün sıralar halinde uzanan, yüzlerce insan bedeni vardı. Kalıntılar arasında hiç silah izi görmüyordum.

“Köleler ve rahipler” dedi Astiza, “zehirlenmişler ya da boğazları kesilmiş, böylece içerideki sırları dışarı taşıyamayacaklardı. Bu mezar onların son işiydi.”

Bir kafatasına ayağımla dokundum. “Bu bizim son işimiz olmasın. Hadi. Su kokusu alıyorum.”

Ölüler altınızda takırdarken kemik odasından elimizden geldikçe dikkatle çıktık ve ortasında bir çukur olan başka bir mağaraya girdik. Buradaki çukurun etrafında bir bilezik vardı ve büyük bir dikkatle içeri baktığımızda meşalemiz suyun yansımısını göstermişti. Bu bir kuyuydu. Kuyudan çıkan ve tavandaki dar bir deliğe doğru yükselen, tıpkı piramidin içine girdiğimiz yerde gördüğüm altın çubuğa benzeyen altın bir kol vardı. Aynısı mıydı? Mağara bizi doğrudan gizli kapının altına getirmek için kıvrılabiliyordu, böylece bu çubuk girdiğimiz taşın ağırlığını kontrol eden mekanizma olabiliyordu.

Uzandım ve kola dokundum. Sanki yüzüyormuş gibi hafifçe yukarı ve aşağı doğru sallandı. Biraz daha dikkatli baktım. Çubuk kuyunun içinde bir insan bedeninin çapında olan yüzen altın bir toptan yukarı doğru çıkıyor gibiydi. Kuyunun kenarında yontulmuş bir şamandıra vardı. Çubuğun serin, pürüzsüz yüzeyini tuttum ve ittim. Top sallanmıştı. “Yaşlı Franklin bunun ne olduğunu tahmin etmeye bayılırdı.”

“İşaretler tıpkı nehrin yükselmesini ölçmek için kullanılan Nil metrelerine benziyor” dedi Astiza. “Nehir ne kadar yükselirse, o yılın ürünleri o kadar çok olur ve firavunun vergi geliri de artar. Ama neden burayı aşağı doğru ölçmek istesinler ki?”

İleride bir yerlerde suyun aktığını duyabiliyordum. “Çünkü burası Nil'in yeraltındaki bir koluna bağlı” diye tahminde bulundum. “Nehir kabarcınca, bu kuyu da yükselir ve onunla beraber çubuk da yukarı çıkar.”

“Ama neden?”

“Çünkü burası mevsimsel bir kapı” diye sonuca vardım. “Zamanlanmış bir kilit. Takvimin Kova’yı ve bugünün tarihini yani 21 ekimi nasıl gösterdiğini hatırlıyor musun? İçeri girdiğimiz taş kapıyı her kim yaptıysa, girişi sadece taşkının dorukta olduğu dönemde, madalyonun gizemini anlayan biri tarafından açılmak üzere tasarlamış. Nehir yükseldikçe, top da yükselerek kolu yukarı itiyor. Kol yukarıdayken, madalyon anahtarla açılması için taş bloğun ağırlığını azaltan bir mekanizmayı kaldırıyor olmalı. Kurak mevsimlerde bu mağara sımsıkı kilitlenmiş olmalı.”

“Ama neden sadece Nil’in suyu yükseldiğinde içeri girebiliyoruz?”

Kolu zorla sallamıştım. “Güzel soru.”

İlerlemeye devam ettik. Mağara bir yılan gibi kıvrıldığından artık hangi yöne gittiğimizi çıkaramıyordum. İlk meşalelerimiz sonuna kadar yandıktan sonra diğerlerini yaknuştık. Ben dar yerlerden korkan bir adam değilim ama sanki buraya gömülmüşüm gibi hissetmişim. Burası kesinlikle Osiris’in yeraltı dünyasıydı! Sonra, gördüğümüz tüm diğer odaları gölgede bırakan, meşalemizin ışığının bile uzaktaki ucunu aydınlatamadığı kadar büyük bir yeraltı salonuna gelmiştik. Bu oda diğerlerinden farklı olarak karanlık suyun üzerindeki bir yola sahipti.

Donuk ve hareketsiz, üstü taşlarla kaplı bir yeraltı gölünün kıyısında duruyorduk. Gölün ortasında ufak bir ada vardı. Adanın ortasında dört sütunun taşıdığı çatısıyla mermer bir pavyon bulunuyordu. Çevresinde ise yığınla sandık, heykel vardı ve bu mesafeden bile parlayan, ışıldayan daha ufak şeylerden oluşan bir yığın gibi görünüyordu.

“Hazine” derken sakın olmaya çalışmıştım ama sesim bir kurbağa vıraklaması gibi çıkmıştı.

“Burası Herodotos’un tarif ettiği gibi” diyen Astiza sanki hâlâ kendine inanamıyormuş gibi nefes alıyordu. “Göl ve ada, fıravunun gerçek dinlenme yeri. Keşfedilmemiş ve soyulmamış. Bunu görmek ne görkemli bir armağan!”

“Zenginiz” diye eklerken ruhani aydınlanmam sağduyulu açgözlülüğümle pek uyum içinde değildi. Ticari sezgilerimden pek de gurur duymuyorum ama son birkaç aydır cennette cehennem azabıyla karşı karşıya kalmıştım ve az bir miktar para bunu telafi edebirdi. Tıpkı *L’Orient*’in mahzeninde gördüğüm şeyler gibi buradaki değerli eşyalara da takılıp kalmıştım. Bunların tarihi önemlerinin farkına varamamıştım. Sadece ganimeti almak, sarıp

sarmalamak ve bu mezardan bir biçimde çıkıp Fransız ordusunu atlatmak istiyordum.

Astiza elimi sıkıyordu. “Bu, efsanelerin bahsettiği şey Ethan. Kadınlar ve erkekler onu kullanacak erdeme ulaşana kadar saklanmak zorunda olan çok güçlü, ebedi bilgi. Bu ufak tapınakta, onu bulacağımızı düşünüyorum.”

“Neyi bulacağımızı?” Ben altının parıltısına kilitlenmişim.

“Thot’un Kitabı. Var olusun öz gerçeği.”

“Ah evet. Peki onun içindeki yanıtlar için hazır mıyız?”

“Hazır olana kadar kitabı Mısırlı Ayini yapan kâfirlerden korumalıyız.”

Çizmemle gölün suyuna dokundum. “Suyun üzerinde yürümek için bir büyümüzün olmaması çok kötü, çünkü su yüzmek için çok soğuk görünüyor.”

“Hayır, bak. Firavunu gökyüzüne çıkarmak için orada bir tekne var.”

Gölün kıyısındaki taş bir iskelede, tapındaki duvar resimlerinde gördüğüm yüksek pruva ve kılı teknelere gibi biçimlendirilmiş, bir uskuna kadar güzel, dar ve zarif beyaz bir kayık vardı. Sadece ikimizi taşıyacak kadar büyüktü ve kılında yaldızlı bir kürek bulunuyordu. Neden çürümemişti acaba? Çünkü ahşaptan değildi, kaburgaları ve oturağı altındandı, kayığın gövdesi mermerden oyulmuştu. Cilalanmış taş yarısaydamdı, dokusu kadife gibiydi.

“Kaya yüzer mi?”

“İnce bir çanak yüzer” dedi Astiza. Tekneyi dikkatlice tutarak, ikimiz birden yavaşça durgun suya ittik. Dalgacıklar, gölün ayna gibi pürüzsüz yüzeyinde yayıldılar.

“Sence bu suda canlı var mıdır?” diye sordum tedirgince.

Astiza tekneye çıktı. “Diğer tarafa geçtiğimizde söylerim.”

Ben de cam kadar narin tekneye çıktım ve Bin Sadr’ın asasıyla itmeye başladım. Sonra kürek çekerek ve teknenin yanında canavar var mı diye kontrol ederek adaya doğru süzüldük.

Ada çok uzakta değildi, tapınak tahmin ettiğimden daha da küçüktü. Karaya yaklaştık ve bir firavunun göçüne hayretle bakmak için tekneden indik. Gümüş mızrakları olan altın bir araba, abanozla ve yeşim taşıyla işlenmiş cilalı mobilyalar, sedir sandıklar, mücevherlerle süslenmiş zırhlar, köpek kafalı tanrılar, yağ ve baharat kavanozları vardı. Hamak, zümrüt ve yakut gibi değerli taşlarla parlıyordu. Firuze, feldispat, yeşim taşı, akik, malakit, kehribar, mercan ve lapis lazuli vardı. Bir kaya gibi sağlam duran, bir

düzine adam olmadan kaldırmanın imkânsız olduğu taştan ağır bir kapağı olan kırmızı granitten bir lahit vardı. İçinde biri var mıydı acaba? Olup olmadığını öğrenmeye pek meraklı değildim. Bir firavunun mezarını eşelemek bana pek cazip gelmiyordu. Beni ilgilendiren hazineydi.

Ama Astiza'nın gözü bunlardan hiçbirini görmüyordu. Şahane mücevherlere, parlayan elbiselere, kanopos küplerine ya da altın tabaklara gözücuyla bakmıştı. Bunlarla ilgilenmek yerine, sanki bir rüyadaymış gibi, gümüş kaplı yoldan sütunları maymun başlı Thot'larla süslenmiş ufak tapınağa doğru ilerliyordu. Ben de onu takip ettim.

Mermer çatının altında mermer bir masa vardı. Masanın üzerinde de, bir tarafı açık ve içinde de altın kapıları olan altın bir küpün bulunduğu kırmızı granit bir kutu duruyordu. Tüm bunlar bir kitap ya da daha doğrusu, parşömen ruloları için miydi? Ufak kapının kolunu çektim. Sanki yağlanmış gibi açılmıştı.

Elimi içeri soktum...

Hiçbir şey yoktu.

Elimle her yerini yokladım ve sadece ince altın kaplamayı hissedebildim. Homurdandım. "Bilgelik buraya kadarmış."

"Orada değil mi?"

"Mısırlılar bizden fazla yanıtı sahip değillermiş. Tüm bunlar bir efsane Astiza."

Çok şaşırmıştı. "Peki o zaman bu tapınağı neden yapmışlar? Neden bu kutu burada? Tüm bu efsaneler niye çıkmış?"

Omuzlarımı silktilim. "Belki de kütüphane için kolay kasmıydı. Belki de kitabı hiç yazmamışlardı."

Kuşkuyla etrafına bakınıyordu. "Hayır. Çalınmış."

"Ben onun hiç var olmadığına inanıyorum."

Kafasını salladı. "Hayır. O granit ve altın mezarı bir hiç uğruna inşa etmiş olamazlar. Birisi buraya girmiş. Buraya nasıl gireceğini bilen ama piramide saygı duyamayacak kadar hırslı ve gururlu, yüksek rütbeli biri buraya girmiş."

"Peki, neden tüm bu altınları almamış?"

"Bu kâhin altınla ilgilenmiyordu. Bu dünyayı değil, diğer dünyayı merak ediyordu. Ayrıca, altın bu kitabın gücüyle karşılaştığında değersiz kalır."

"Bir büyü kitabı."

"Gücün, bilgeliğin, erdemin ve huzurun kitabı. Bir ölüm ve yeniden doğuş kitabı. Bir mutluluk kitabı. Mısır'a dünyanın en büyük ulusu olması ve sonra da diğer insanlara dünyayı değiştirme-

leri için ilham veren bir kitaptı.”

“Hangi diğer insanlar? Kitabı kim almış ki?”

Bir yeri işaret ediyordu. “Kimliğini arkasında bırakmış.”

Orada, mermer tapınağın bir köşesinde, bir çoban değneği ya da asası duruyordu. Bir koyunun boynunu tutmaya yarayan tipik kıvrımlı bir ucu vardı. Yapıldığı ağaç son derece güzel korunmuştu ve sıradan bir çoban değneğinden farklı olarak çok iyi işlenmiş ve perdahlanmıştı; kıvrık ucun sonunda kanatlı bir melek, öbür ucunda bir yılan kafası vardı. Ortalarına doğru kanatları birbirine doğru uzanmış iki altın meleği değneğe bağlayan bir kenet vardı. Yine de bir firavunun eşyalarının ortasında son derece sıradan bir nesne gibi görünüyordu.

“Bu da ne böyle?”

“Tarihteki en meşhur büyücünün asası” dedi Astiza.”

“Büyücü mü?”

“Sonradan bir kurtarıcı olan Mısır prensi.”

Ona bakıyordum. “Yani sen Musa’nın burada olduğunu mu söylüyorsun?”

“Mantıklı değil mi?”

“Hayır. Bu imkânsız.”

“Öyle mi? Tanrı’nın konuştuğu kaçak bir suçlu, İbrani köleleri özgürlüklerine kavuşturmak gibi sıradışı bir taleple çölde ortaya çıkıyor ve birdenbire mucizeler gerçekleştirme gücüne sahip oluyor, daha önce hiç göstermediği bir yetenek?”

“Tanrı tarafından verilen bir güç”

“Gerçekten mi? Ya da, tek bir büyük Tanrı kılığındaki tanrılar tarafından verilen bir güç?”

“Musa Mısırlı tanrılarla savaşıyordu, sahte putlarla değil.”

“Ethan, insanlar insanlarla savaşıyorlardı.”

Kahrolası bir Fransız devrimcisi gibi konuşuyordu. Ya da Ben Franklin.

“Halkının kurtarıcısı, sadece köle İbranileri alıp firavunun ordusunu yok etmekle kalmamış” dedi Astiza. “Aynı zamanda göçebe kölelerin Vaat Edilen Topraklar’ı fethetmesi için gereken gücü sağlayabilecek ölçüde kudretli olan, tüm dünyadaki en güçlü tılsımı da almış.”

“Bir kitap.”

“Bir bilgi deposu. Gücün tarifleri. Yahudiler Vaat Edilen Topraklar’a ulaştıklarında orduları gözlerinin önünde azametle ilerliyordu. Musa yiyecek bulmuş, hastaları iyileştirmiş ve kâfirleri ortadan kaldırmıştı. Normalden daha uzun yaşadı. İbranileri ıssızlı-

ğın ortasında kırk yıl boyunca tek bir şey hayatta tutmuştu. O şey bu kitaptı.”

Bir kez daha eski İncil hikâyelerini hatırlamaya çalışıyordum. Musa bir prenses tarafından kurtarılarak prens olarak yetiştirilmiş, öfkeli bir anında bir köle gözetmenini öldürmüş bir İbrani köle be-bekti. Sonra oradan kaçmış, yıllar sonra geri gelmişti ve firavun halkını bırakmayı reddedince, Musa Mısır’a on felaketi getirmişti. Firavun onuncu ve en kötü felaket sırasında en büyük oğlunu kay-bedince, sonunda pes etmiş, İbrani köleleri serbest bırakmıştı. Fi-ravunun tekrar fikrini değiştirmesi, Musa’yı ve İbranileri altı yüz arabayla takip etmesi dışında bu, hikâyenin sonuydu. Neden? Çün-kü firavun Musa’nın köle İbranilerden daha fazlasını da yanına al-dığını fark etmişti. Mısır’ın gücünün özünü, en büyük sırrını, en korkulan malını da yanında götürmüştü. Musa onu almış ve...

Denizi yarmıştı.

Bu gücün kitabını, tahminen mason atalarım tarafından inşa edilen Süleyman’ın tapınağına kadar götürmüşler miydi?

“Bu olamaz. Nasıl buraya girmiş ve tekrar dışarı çıkmış olabi-lir?”

“Nil tam doruk noktasına ulaşmadan kısa süre önce firavuna gelmişti” dedi Astiza. “Ethan, anlamıyor musun? Musa bir Mısır prensiydi. Kutsal sırları biliyordu. Kimsenin yapmaya cesaret edemeyeceği bir şeyi, buraya nasıl gireceğini ve çıkacağını bili-yordu. O yıl Mısır sadece bir köle ulusu, bir firavun ve ordusunu kaybetmekle kalmamıştı. Kalbini, ruhunu ve bilgeliğini de kay-betmişti. Mısır’ın en önemli şeyi, kırk yıl sonra kitabın yerini de-ğiştiren göçebe bir kabile tarafından götürülmüştü...”

“İsrail’e.” Kafamda bin bir soru olduğundan boş kaideye otur-dum.

“Bir peygamber kadar hırsız da olan Musa’nın kendi tanrısı, onun Vaat Edilen Topraklar’a girmesine hiç izin vermedi. Belki de gizli kalması gereken bir şeyi ortaya çıkardığı için suçluluk hisse-diordu.”

Boşluğa bakıyordum. Bu kitap ya da rulolar üç bin yıldır kayıp-tı. Ama Silano ve ben, boş bir mezarın peşindeydik.

“Yanlış yerde arıyormuşuz.”

“Kitap, tıpkı On Emrin yazılı olduğu tabletler gibi” dedi heye-canla, “Kutsal Ahit Sandığı’nın bir parçası haline gelmiş olabilir. Piramitlerin yükselmesini sağlayan aynı bilgi ve güç, kökeni be-lirsiz bir halk iken kabile haline gelen, gelenekleri üç büyük dinin kaynağını oluşturan Yahudilere geçmişti! Kitap onların Ceri-

ko'nun surlarını yıkmalarına da yardım etmiş olabilir!"

Zihnim altüst olmuştu. Sapkınlık! "Ama Mısırlılar neden böyle bir kitabı gömsünler ki?"

"Çünkü bilgi ödül kazandırdığı kadar tehlike de getirir. İyilik için olduğu kadar kötülüğe de hizmet edebilir. Bizim efsanelerimizde Mısır'ın sırlarının denizin ötesinden, piramitler inşa edildiğinde bile hatırlanmayan bir halktan geldiği ve Thot'un bu bilginin korunması gerektiğinin farkına vardığı anlatılır. İnsanlar duyguların yarattığı, bilge olmaktan çok zeki olan yaratıklardı. Belki de kitap ortadan kaybolduğuna göre, İbraniler de bunun farkına varmışlardı. Belki de Thot'un Kitabı'nı kullanmanın tehlikeli bir budalalık olduğunu anlamışlardı."

Ben, elbette, bunların hiçbirine inanmıyordum. Bu tanrı karmaşası sapkınlık örneği idi. Ben çağdaş bir insan, bir bilimadamı, Franklin'in kalıbında biçimlenmiş Amerikalı bir şüpheciydim. Ama yine de dünyanın tüm harikalarını gerçekleştiren yüce bir güç var mıydı acaba? İnsan türünün tarihinde devrimci çağımızın unuttuğu bir bölüm var mıydı?

Sonra yankılanan bir gümbürtü, uzun süren bir gök gürültüsü, havayı uzaktan gelen bir rüzgârla değiştirmişti. Kayalık mağara sarsılmış ve gümbürdemiş. Bu bir patlamaydı.

Silano aradığı barutu bulmuştu.

Ses, toprağın altındaki odada yankılanırken, kaideden ayağa kalkmıştım. "Diğer soruma yanıt vermedin. Musa nasıl tekrar dışarı çıktı?"

Gülümsedi. "Belki de girdiğimiz kapıyı hiç kapatmamıştı ve girdiği yerden çıkmıştı. Ya da, daha büyük olasılıkla birden fazla giriş vardı. Madalyon burada birden fazla geçit olduğunu –bir batı bir de doğuda– gösteriyor ve o batı kapısını arkasından kapatmış ama doğu kapısından dışarı çıkmıştı. Asıl iyi haber onun öyle yaptığını biliyor olmamız. İçeri giriş yolunu bulduk Ethan. Dışarı çıkışı da bulacağız. İlk önce bu adayı terk etmemiz gerekiyor."

"Bir şeyler almadan olmaz."

"Bunun için vakit yok!"

"Bu hazinenin birazıyla bile dünyanın tüm zamanını satın alabiliriz."

Ne düzgün bir heybem ne de bir sırt çantam yoktu. Taşımaya çalıştığım kralın fidyasını nasıl anlatabilirdim ki? Bir sırt ağrısına neden olabilecek bir kolyeyi boynuma astım ve Babilli bir fahişeye yetecek kadar bileziği de araya sıkıştırdım. Altınları belime

bağlayarak, ayağıma halhalleri taktım ve Musa'nın çoban değneğini bile alarak pantolonuma sıkıştırdım. Yine de Büyük Piramit'in altında yatan hazinenin üstünü sadece biraz eşelemiş sayılırdım. Astiza ise tam tersine hiçbir şeye dokunmuyordu.

"Ölülerden çalmanın yaşayanlardan çalmaktan hiçbir farkı yok" diye uyardı.

"Ölülerin bunlara ihtiyacı olmaması dışında tabii" diyerek kendi Avrupalı açgözlülüğümün utancıyla hayatta bir kez karşıma çıkacak bir fırsat nedeniyle ortaya çıkan girişimci içgüdülerim arasında kalmıştım. "Dışarı çıktığımızda, bu kitabı bulmak için paraya ihtiyacımız olacak" diye açıkladım. "Tanrı aşkına, en azından parmaklarına birkaç yüzük tak."

"Bu kötü şans getirir. İnsanlar mezarlardan çaldıklarında ölürlər."

"Bu tüm yaşadıklarımızın sadece telafisi."

"Ethan, ben bir lanete yol açacağımızdan endişeleniyorum."

"Bilimadamları lanetlere inanmazlar ve Amerikalılar karşılığında bir fırsat varsa bunu görmezden gelmezler. Sen de kendin için bir şey alana kadar buradan ayrılmayacağım."

Astiza, bir köle koluna prangaları geçirmekten ne kadar keyif alıyorsa, o ölçüde keyif duyarak bir yüzük taktı. Buradan çıktıktan sonra benim söylediklerime katılacağını biliyordum. Tek başına, bir kiraz büyüklüğündeki yakutun olduğu o yüzük bile bir yaşam boyu insanın geçimini sağlayabilirdi. Tekneye bindik ve hızla anakaraya doğru kürek çektik. Yere bastığımızda yukarıdaki büyük yapının sallandığını hissedebiliyor ve bir patlama sonrasında oluşan gıcırta ve gümbürtüleri duyabiliyorduk. Silano'nun tavanı çöktecek kadar çok barut kullanmamış olmasını ümit ediyordum.

"Eğer o barut fıçısı işe yaradıysa, Bin Sadr ve adamlarının da geldiğimiz yönden geleceklerini düşünmek zorundayız" dedim. "Ama eğer madalyon iki kollu bir V gösterdiyse, dışarı giden diğer yol doğu geçidi olmalı. Şansımız yaver giderse o yönden çıkabilir, doğu kapısını kapatır ve caniler nereye gittiğimizi anlamadan önce yola koyulmuş olabiliriz."

"Onlar da hazine karşısında şaşkınlık geçireceklerdir" diye tahminde bulundu Astiza.

"Ne kadar etkilenirlerse o kadar iyi."

Endişe verici gıcırdama sesleri, dökülen kumdan bir şelalenin sesine benzer bir gürültüyle devam etti. Patlama eski bir mekânı mı tetiklemişti? Bina âdeta canlanmıştı ve durumdan pek hoşnut gibi görünmüyordu. Silano'nun adamları bize doğru aşağı inerken onların uzaktan gelen bağırışlarını duyabiliyordum.

Hâlâ Bin Sadr'ın esasını tutarak, Astiza'yı gölün doğu ucundaki büyük kapıya doğru yönlendirdim. Biri aşağı ve diğeri yukarı giden iki tünel vardı. Biz yukarı gidene girmiştik. Bu tünel kısa süre sonra bizi geldiğimiz aksı yönündeki, yukarı çıkan bir geçide çıkarmıştı. Bu geçit aynı açıyla yükseliyor, piramidin doğu tarafına doğru gidiyordu. Yine de biz tırmandıkça, ses ve gıcırta daha da artmıştı.

“Hava giderek ağırlaşıyor” dedim tedirgince.

Kısa süre sonra nedenini anladık. Batı dehlizinde gördüğüm tavandaki boşluklar burada da vardı ve her birinin ağzından çıkan bir granit tıkaç, taş bir kauçuktan çıkan kararmış bir azıdişi gibi aşağı iniyordu. Geçidi kapamak ve herhangi bir kaçış girişimini engellemek için ağır ağır aşağı doğru kayıyorlardı. İlkini arkasından ikincisi ve onun ilerisinden de üçüncü bir taş aşağı doğru iniyordu. Piramidin içinde bir yerlerdeki kum, bu taşların yerinde kalmasını sağlayan denge unsuru bir karşı ağırlık olarak duruyordu herhalde. Ama artık Silano'nun verdiği rahatsızlık yüzünden, kum aşağı doğru akmak için tetiklenmişti. Tünele girdiğimiz yerdeki kapıların da kapandığından hiç kuşum yoktu. Burada Bin Sadr'ın adamlarıyla beraber kapana kısılabildik.

“Acele et! Belki hepsi kapanmadan aradan geçebiliriz!” dedim. İleri doğru kıvrılmaya başladım.

Astiza beni tuttu. “Hayır! Ezilirsin!”

Onun engellemesiyle mücadele etmeme rağmen haklı olduğumu biliyordum. En yakındaki ve hatta ondan sonraki taşı geçebildim. Ama üçüncüsünün beni ezmesi ya da kendisi ile yanındaki taş arasında ebediyen kapana kıştırması kaçınılmazdı.

“Başka bir yol daha olmalı” dedim inandığımdan daha fazla ümitle.

“Madalyon sadece iki geçidi gösteriyordu.” Beni tasmaından çekilen bir köpek gibi boynumdaki kolyelerden çekti. “Sana tüm bunların kötü şans getireceğini söylemişim.”

“Hayır aşağı inen bizim girmediğimiz bir tünel var. Burayı ebediyen kapatacak olamazlar.”

Hızla geldiğimiz yere doğru inerek, tekrar adanın bulunduğu yeraltı gölüne ulaştık. Yaklaştıkça bir ışığın parladığını gördük ve en kötünün gerçekleşmek üzere olduğunu anladık. Birkaç Arap altın ve gümüşle kaplı adaya çıkmış, benim de hissettiğim gibi mutlulukla bağınıyor, en iyi parçaları kapmak için güreşiyorlardı. Sonra bizim meşalelerimizi gördüler. “Amerikalı!” Bin Sadr bağırırken, sözcükleri suyun karşı tarafından yankılanmıştı. “Onu öldüren adama iki

katı pay vereceğim! Kadını getirene ise iki katını daha vereceğim!”
Silano neredeydi?

Bir boğaya pelerin sallar gibi adanun esasını sallamaktan kendimi alıkoyamamıştım.

Bin Sadr ve iki adamı neredeyse alabora edecekleri ama aynı zamanda bir ivmeyle beraber bize doğru ittikleri ufak mermer tekneye binmişlerdi. Diğer üç adam ise soğuk suya atlayıp yüzmeye başlamışlardı.

Başka hiçbir şansımız olmadığından aşağı inen tünele doğru koşmaya başlamıştık. Bu tünel de Napolyon’la beraber girdiğimiz aşağı inen geçit gibi belli belirsiz doğruya doğru gidiyordu ama ki-reçtaşından ana kayanın derinlerine iniyordu. Yine de derinlerde, akan bir nehrin sanki genizden geliyormuşçasına belli belirsiz gü-rültüsü giderek yükseliyordu.

Belki de çıkış yolu buydu!

Sanki Dante’nin kitaplarından fırlanmış bir manzarayla karşı karşıyaydık. Tünel korkutucu şekilde kırmızı bir parıltıyla aydınlanmış yeni bir mağaraya açılan taş zeminle sona ermişti. Bu ışığın kaynağı, sanki derinliklerindeki bir yığın kor parlıyormuş gibi görünen ancak dibini görmemi engelleyecek kadar da uçsuz bucaksız ve dumanlı bir kuyuydu. Bu ışık, çok parlak değil ama canlıydı, Hades’in merkezini andıran, dünyaya ait olmayan bir ışıktı. Kaya yığınları ve kum kuyunun yanlarından ışığa doğru kayıyorlardı. Aşağıda, gizemli büyük ve kalın bir şey hareket ediyordu. Yer yer çatlak ve çukurlarla kaplı, olmayan bir taş köprü kuyunun üstünde kemer biçiminde uzanıyordu. Köprü mavi minelerle süslenmiş ve ters dönmüş bir tapınak çatısı gibi sarı yıldızlarla kaplanmıştı. Ayağı kaydığı anda insan asla yukarı çıkamazdı.

Köprü, mağaranın ucuna doğru, ıslak, parlak granitten yapılmış bir merdivenin başladığı geniş bir alanla sonlanıyordu. Merdivenlerden kuyuya su damlıyordu, büyük bir olasılıkla dönerek yükselen buharın kaynağı da buydu. Bir nehir gürlütüsünün geldiğini duyduğum yer merdivenlerin olduğu yerd. Görmek imkânsız olmasına rağmen, Nil’in odanın uzak tarafına doğru bir sula-ma kanalı gibi kanal halinde uzanan bir yeraltı kolu olduğunu tahmin ediyordum. Kanalin, ıslak merdivenlerin tepesinde, üzerinde bulunduğumuz platformdan daha yüksekte olması gerekiyordu, suyla o kadar doluydu ki bir kasnu taşıyordu.

“Çıkışımız orası” dedim. “Tek yapmamız gereken oraya önce ulaşmak.” Köprünün üzerinde ağır ağır ilerlerken Arapların yaklaştıklarını duyabiliyordum.

Üzerinde yıldız olan bloklardan biri aniden çöktü ve bacağıma neredeyse kuyuya doğru kemerdeki dengemi bozacak biçimde boşluğa gömülmüştü. Şans eseri köprünün kenarını tutmuş ve tekrar ayağımı yere basabilmişim. Taş aşağı çarptığında bir güm-bürtü oldu. Kırmızı sisin içine baktım. Orada ne kavrılıyordu?

“Ticonderoga kalasları adına, sanırım orada yılanlar var” dedim titreyerek kendimi yukarı çekerken. Aynı zamanda yaklaşan Arapların bağırışlarını da duyabiliyordum.

“Bu, bilgi sahibi olmadan içeri girenleri cezalandırmak için bir test Ethan. Bu köprüde ters bir şeyler var.”

“Öyle görünüyor.”

“Neden köprünün üstünü yıldızlarla süslesinler ki? Çünkü burada dünya tepe taklak, çünkü... madalyon disk! O nerede?”

Astiza, piramidin dışındayken düşen madalyonu geri getirdikten sonra giysilerimin içine saklamıştım. Yaşananların bir hatırası olarak. Şimdi çıkarıp Astiza'ya verdim.

“Bak” dedi, “Drago Takımyıldızı. Sadece kuzey yıldızı değil Ethan. Bizim izlememiz gereken bir şekil oluşturuyor.” Bu konuyu düşünmemiz gerektiğini bile söyleyemeden Astiza benim kemerdeki belirli bir taşla hoplamamı sağlamıştı. “Sadece takımyıldızındaki yıldızlara bas!”

“Bekle! Ya yanıyorsan?”

Odanın içinde bir tüfek sesi duyduk ve bir mermi kaya duvarlardan sekti. Bin Sadr saldırıya geçmişti.

“Başka şansımız var mı?”

Bin Sadr'ın asası dengede durmak için kullanarak Astiza'yı takip ettim.

Araplar tünelden içeri dolduklarında ve tıpkı bizim gibi kuyunun kenarında korku içinde burasının tuhaf ürkütücülüğüne baktıklarında daha yeni ilerlemeye başlamıştık. Sonra adamlardan biri ileri atıldı. “Kadını yakaladım!” Ama başka bir yıldız taşı daha çökmüştü ve adam şaşkınlık içinde, benim kadar şanslı olmadığından, aşağı düşmeden önce sadece birkaç santim yakınına gelebilmişti. Bedeni köprüye çarparak sekmiş, adam bağırmuş, kemerin kenarına tutunmuş sonra düşmeden önce kuyunun kenarına çarpıp bir kaya gibi karanlığın içine kaymıştı. Araplar bakmak için çıkıntının kenarına ilerlemişlerdi. Aşağıda, bu sefer daha hızlı bir şekilde, bir şey hareket ediyordu ve kurbanın ılgığı bir anda kesilmişti.

“Bekle!” dedi Bin Sadr. “Onları vurmayın! Görüyor musunuz? Bizim de onların adımlarını takip etmemiz gerekiyor!” Ben Asti-

za'yı nasıl dikkatle izliyorsam, Bin Sadr da beni izliyordu. Sonra benim bastığım yere zıpladı. Köprü sağlam duruyordu. "Beni takip edin!"

Bu görüntü, hepimizin kadının hoplamalarını taklit ettiği tuhaf, kırıtkan bir danstı. Başka bir Arap daha yanlış yere basmış ve başka bir taş daha çökerken acı acı bağırarak aşağı düşmüş, bir anlığına hepimizin durmasına neden olmuştu. "Hayır, hayır, o taş değil!" diye bağırarak Bin Sadr taşı işaret ediyordu. Sonra ölüm-cül oyun tekrar başlamıştı.

Kemerin ortasına geldiğimde kuyunun dibini hemen hemen hiç göremiyordum. Bu nasıl bir volkan ağzıydı? Piramidin mühürlemek için inşa edilmesinin nedeni bu merkez miydi?

"Ethan, acele et" diye yalvardı Astiza. Bin Sadr'ın görmesine yetecek kadar zaman sağlamasına rağmen, Astiza benim doğru yıldız taşlarına bastığımdan emin olmak için bekliyordu. Sonunda, ıslak merdivenlere ulaştığında bu gerilimden bitkin düşmüş bir halde nefes aldı ve ben de son bir atlayıştan sonra Kutupyıldızı'na basmışım. Zafer dolu bir adımla granit merdivenlere çıktım ve arkamı dönerek, Bin Sadr'ın yılan asasını onu öldürmek için hazır tuttum. Belki bir hata yapardım!

Ama hayır, parlayan gözleriyle amansızca geliyordu. "Gidecek bir yer kalmadı Amerikalı. Eğer bana asamı verirsen, biz kadını alırken senin seyretmene izin verebilirim."

Sadece birkaç adım ötedeydi ve hayatta kalmış üç adamı da arkasından geliyorlardı. Beni aceleye getirdikleri anda her şey biterdi.

Arap durdu. "Teslim olacak mısınız?"

"Cehenneme kadar yolun var."

"O halde vurun onu" diye emretti Bin Sadr. "Basmam gereken son yıldız hatırlıyorum." Tüfekler ve tabancalar nişan almaya hazırıldı.

"Al o zaman" diye asayı verdim.

Asayı havaya, epey yükseğe ama onun tutabileceği biçimde attım. Adamın gözleri kocaman açılmış, parlıyordu. Refleksle uzanmış, ileri doğru eğilmiş ve bir yılan kıvraklığıyla asayı yakalamıştı ve bu sırada da dengede durmak için sol ayağını hareket ettirmişti.

Köprüünün ucundaki bir anahtar taş çökmüştü.

Araplar, taş aşağıdaki kuyuya doğru sekerken çıkardığı sesi dinlerken donup kalmışlardı.

Sonra bir gümbürtü, kayalar parçalanırken çıkan bir ses duyuldu ve hepimiz aşağı baktık. Eksik taş bir parçalanmaya neden ol-

muştı. Taş bloklar ses çıkararak birbirinden ayrılırken köprünün granit merdivenlerle bağlantısı dağılıyor, bir yere bağlanmamış olan uç kısım acımasızca aşağı doğru kayboluyordu. Bin Sadr ölümcül bir adım atmıştı. Arap yandaşları bağırıyorlardı ve geldikleri yöne doğru geri adım atmaya çalışıyorlardı. Adamlar böylece, ayaklarının nereye bastığını önemsemeden ilerlerlerken daha fazla taş eksilmeye başlamıştı.

Bin Sadr ıslak merdivenlere doğru atladı.

Eğer esasını bırakmış olsaydı, merdivenlere yetişebilir ya da en azından bana tutunarak beni de kendisiyle beraber aşağı çekebilirdi. Ama en sevdiği silahını elinde çok uzun süre tutmuştu. Diğer kolu hâlâ yaralı ve zayıf olduğundan, eli ıslak kayadan kaymış ve hem kendini hem de esasını tutmaya çalışırken derinlere doğru düşmeye başlamıştı. Sonunda aşağı kayışını durdurmak için esasını tam zamanında bırakmış, bir taşın ucuna tutunmaya çalışmıştı. Asa gözden kaybolmuştu. Uçurumun kenarında sallanıyor, buhar haline gelecek birkaç su damlası onun üzerinden aşağı akıyordu, Ahmed bacaklarıyla vuruyordu. Bu sırada köprü bir güm-bürtüyle aşağı dönüp cehenneme doğru parçalandığı sırada onları da beraberinde götürürken, Bin Sadr'ın gerideki adamları dehşetle bağırıyorlardı. Bacakları sallanarak, dimdik aşağı düşüyorlardı. Sis içinde kayboluşlarını seyreliyordum.

Bin Sadr nefretle Astiza'ya bakarak vahşice tutunuyordu. "Keşke bu orospuyu da Paris'tekini doğradığım gibi doğrasaydım" diye tıslamıştı.

Baltamı çıkardım ve parmaklarına doğru eğildim. "Bu Talma, Hanok, Minette ve diğer tarafta karşılaşacağın tüm diğer masumlar için." Baltayı kaldırdım.

Suratıma tükürmüştü. "Seni orada bekleyeceğim." Sonra ellerini bıraktı.

Çukurun kenarına doğru düşerken kumdan dik bir yamaca çarptı ve aşağıdaki loş kırmızı dumana doğru sessizce aşağı düştü. Onunla beraber ufak kayalar da çatlamış, onun düşüşünü takip etmişlerdi. Sonra sessizlik olmuştu.

"Öldü mü?" diye fısıldadı Astiza.

O kadar sessizdi ki, Bin Sadr'ın bir şekilde tekrar tırmanmak için bir yol bulacağından korktum. Tekrar aşağı baktım. Orada bir şey hareket ediyordu ama bir süreliğine ıslak merdivenlerin başında damlayan suyun sesinden başka hiçbir şey duymamıştık. Sonra, bir adamın başlangıçta belli belirsiz, ardından giderek çığlığa dönüşen sesini duyduk.

Bu zamana kadar hem savaşta hem de yaralıları arasında gerektiğinden fazla çığlık duymuştum. Ama duyduğum bu seste, farklı bir řey, o kadar büyük bir dehşetin yaşanan dünyaya ait olmayan bir tonu vardı ki, bu çığlığa yol ačan görünmeyen řey ya da şeylerin ne olduğunu düşününce midem düğümlemişti. Kuyudan gelen çığlıklar yükselmeye devam ediyordu ve ben gaddar bir kesinlik içinde bunun Aluned bin Sadr'ın sesi olduğunu biliyordum. Adama karşı duyduğum düşmanlığa rağmen irkilmiştim. Lanetlenmişlerin vahşetine uğramıştı.

"Apofis" dedi Astiza. "Yeraltı dünyasının yılan tanrısı. Taptığı şeyle karşılaşıyor."

"Efsane."

"Öyle mi?"

Bir sonsuzluk kadar uzun süren çığlıklar çılgın bir bağırış halini almıştı. Sonra tüm sesler söndü. Yalnızdık.

Dehşet ve soğuktan titriyordum. Birbirimize sarılırken, geri dönüşün mümkün olmadığını, çukurun kırmızı parlaklığının tek ışığımız olduğunu biliyorduk. Sonunda ıslak merdivenlerden çıkmaya başladığımızda Nil'in suyunun kokusu geliyordu. Sırada yeraltı dünyasının hangi sınavı vardı acaba? Daha fazla devam edecek gücüm –Napolyon'un söyleyeceğı gibi iradem– yoktu.

Merdivenlerin tepesinden karşıya uzanan bir oluğa gelmiştik. Nil'in suyu mağara duvarındaki, boruya benzer bir delikten taş kanalı ağızına kadar dolduracak şekilde akıyor ve sonra merdivenin diğeri ucundaki başka bir tünelde kayboluyordu. Akıntı o kadar güçlüydü ki, oraya tırmanmak mümkün değildi. Tek çıkış yolu suyun aktığı, karanlık kanal yönünde ilerlemektir.

Nefes almak için hiç yer olmadığını fark etmiştim.

"Musa'nın buradan geldiğini sanmıyorum."

Yirmi dördüncü bölüm

Musa bu odanın nasıl inşa edildiğini bilen bir Mısır prensiydi” dedi Astiza. “Aptal Silano gibi granit tıkaçları tetiklememişti. Geçitlerden birinden dışarı çıkmıştı.”

“Suların sığ olduğu bir zamanda bu delik olası bir kaçış yolu olabilir” dedim. “Ama sular yükselmişken, piramide girdiğimiz kapının açılacağı tek dönemde bu delik ağzına kadar dolu oluyor. Hiç hava yok. Eğer piramidin içine girersen, dışarı çıkmak için doğru çıkışı kullan yoksa bir tuzak halini alır.”

“Ama o zaman neden takımyıldızlarıyla ilgili bilgini test eden bir köprü inşa etsinler?” diye sordu Astiza. “Buradan da çıkmak mümkün olabilir ama sadece tehlikeleri bilenler için geçerlidir. Belki de bu bir hata yüzünden içeride kaldıkları takdirde mimarlar için son çareydi. Belki de buradan çıkıp çıkmayacağımız kaderin bir sınavıdır.”

“Bu lağımla Nil’e çıkmayı planlıyor olamazsın.”

“Burada ağır ağır gelecek bir ölümü beklemekten daha mı kötü?”

Olayların özüne inme konusunda kendine has bir yöntemi vardı. Sonsuza kadar ıslak merdivenlerin üzerinde oturarak, yıkılmış köprüyü ve üstümüzdeki granit tıkaçları seyredebilir ya da savak yatağında şansımızı deneyebilirdik. Belki Thot’un da bir mizah anlayışı vardır. Madalyon kırılmış ve kullanılmış, ben ise üç bin yıl önce yaşamış bir çöl peygamberinin efsanevi kitabı tarafından mağlup edilmiş yorgun, acı çeken, âşık ve –eğer vücudumda taşıdığım bu metalleri kullanabilirsem– nam salacak kadar zengin bir kaçak olarak duruyordum. Seyahatin insanlara getirecekleri birer mucizedir.

“Nefessiz kalmak açlıktan daha kısa sürer” diye ona katıldım.

“O hazinenin büyük bir kısmını bırakmazsan boğulursun.”

“Şaka nu yapıyorsun? Bu savak yatağına atlamamız gerekiyor-
sa, belki üstümüzdeki tavan da açılır. Belki Nil’e giden çıkış o ka-
dar uzun değildir. Bu kadar yolu hiçbir şey elde edemeden dön-
mek için gelmedim.”

“Neye hiçbir şey diyorsun?” derken gülümsemesi haşarıydı.

“Şey, senin dışında.” Artık bir çifttik; insan ağzından çıkanların
ayağına dolandığı zamanları her zaman anlayabilir. “Ben sadece
dünyada maddi anlamda bir başlangıç yapmanın hoş olacağını
söylemeye çalışıyordum.”

“Önce dünyayı kurtarmamız gerekiyor.”

“Önce kendimizi kurtararak işe başlayalım.” Akan karanlık su-
ya baktım. “Denemeden önce, sanırım seni öpsem iyi olur. Son
kez olma ihtimaline karşı.”

“Yerinde bir önlem.”

Onu öptüm.

Buna o kadar iyi karşılık vermişti ki, aklıma bir sürü şey gelmişti.

“Hayır.” Pençelerimi kenara itmişti. “Bu senin diğer tarafta
ödülün olacak. Bana inan Ethan.” Ondan sonra alçak duvarın
üzerinden suya atlayarak ayaklarını akıntıya doğru çevirdi ve ser-
best bıraktı. Bir anda suyun tavana değdiği yere gelmişti. Son bir
nefes aldıktan sonra suya daldı ve kayboldu.

Paul Revere adına, bu kadında cesaret vardı! Bu mezarda tek
başıma kalmayacağım kesindi. Bu konuyu daha fazla düşünmeye
başlamadan kendimi suya attım ama bir mantar gibi suyun üstün-
de kalmak yerine bir olta kurşunu gibi dibe batnuştım.

Nedeni hazineydi.

Bir borudaki fare ya da bir namludaki kurşun gibi çaresizdim.
Elim ıslak tavanı tutabilmek için yukarı uzanmıştı, hava almaya ça-
lışıyordum ama oraya dokunamıyordum. Sanki bir çapaya bağlı-
nuş gibi dibe doğru çekiliyordum. Şansıma ya da aptallığıma lanet
ederek altın kolyeleri çıkarmaya, cebimdeki değerli taşları atmaya
ve kollarımdaki bileziklerden kurtulmaya başlanıyordum. Sonra bir
kralın hazinesi kadar değerli bir kemeri ve bir malikâne alabilece-
ğim bir halhalı da çıkarmıştım. Yüzükleri ekmek kırıntıları gibi atı-
yordum. Her birini çıkarıp attığımda, artık sonsuza kadar kaybol-
muş, Nil’in çamuruna ya da timsahların midesine gömülmüş ola-
caklardı. Her bir parçayı çılgınca çıkarıp atarken daha da hafifli-
yordum. Kısa süre sonra dipten kurtulmuş ve bu sinsi kanalın tep-
esine doğru kayıyordum; ellerim yüzülmüş, ciğerlerim yanarken
bir avuç hava için umutlanıyordum. *Nefes alma!* Kendime sessiz-
ce bağıryordum. Sadece bir dakika. Bir dakika daha...

Biraz daha.

Kendimi bu zenginlikten arındırırken biraz daha dayanmalıydım. Son hazineden de kurtulmuştum.

Ciğerlerim yanıyordu, kulaklarım patlayacak gibi hissediyordum ve görmeden bir karanlığa sürükleniyordum.

Tek korktuğum şey Astiza'nın cansız bedenine çarpmaktı çünkü böyle bir görüntü benim Nil'in bütün suyunu yutmamı sağlayacak bir ıstıraba yol açabilirdi. Diğer taraftan, yutmama konusunda beni kararlı kılan şey ise onun diğer tarafta beni beklediği düşüncesi idi. İnan!

Islak kayayı hissetmeyi umarak kolumu son bir ümitsizlikle tekrar kaldırdım ve karşılaştığım...

Hiçbir şeydi!

Kafam, tıpkı nefesimin ağzından çıktığı gibi yüzeyi delip geçmişti. Hava! Etraf hâlâ zifiri karanlıktı ama bir ciğer dolusu nefes alabilmişim. Sonra acı verici bir darbeyle tekrar tavana çarptım ve sonsuz, acımasız yeraltı kanalı tarafından tekrar aşağı çekildim. Hava, hava, sadece bir ciğer dolusu daha hava, tanrım, nasıl canım acıyordu, daha fazla dayanamayacağım... sonra bir anda tamamen ağırlıksız bir şekilde hiçbir şeyin içine doğru dalmışken su altımdan kayıyordu. Yuvarlanarak düşüp şaşkınlık ve dehşet içinde nefes alırken, karanlık bir havuza dalmadan önce midem bozulmuştu. Suları tükürerek, gözlerimi kırptıştırarak dışarı çıktığımda tekrar bir kireçtaşı mağarasında olduğumu anlamıştım. Nefes alabiliyordum! Daha da şaşırtıcı olan az da olsa bir şeyler görebiliyor olmamdı. Ama nasıl? Evet! Mağaranın uzak ucunda, dışarıdan bir parıltı şeklinde sudan ışık geliyordu! Daldım ve tüm gücümle yüzmek için tekmelemeye başladım.

Sonunda Nil'in kıyasına çıkmıştım.

Astiza da orada, siyah saçları bir yelpaze gibi açılmış, ıslak kıyafetleri üzerine yapışmış, vücudu solgun papirtis sazlığı ve nilüfer tomurcuklarından oluşan sıklık bir yerde sırtüstü yüzüyordu. Ölmüş müydü yoksa boğulmuş muydu?

Sonra döndü ve yüzünde bir gülümsemeyle bana bakarak suda adım attı.

"Açgözlülüğünden kurtuldun ve tanrılar sana hava verdiler" diye alay etti.

Kroisos'un servetini nefese değişmişim. Thot'un gerçekten bir mizah anlayışı vardı.

Sazlıkların arasındaki bir sığlık alana ilerledikten sonra sadece kafalarımızı suyun üstünde tutup çamur yatakta dinlenerek bun-

dan sonra ne yapacağımızı düşündük. Bütün gece bir şekilde geçmişti ve neredeyse sabah olurken, ısıtan güneşi yüzlerimizde hissediyor ve Kahire'nin üzerinde bir duman bulutu görüyorduk. Çatışmanın patlama ve gümbürtülerini duyuyorduk. Şehir hâlâ ayaklanma halindeydi ve Bonapart hâlâ ayaklanmayı bastırmakta kararlıydı.

“Sanırım Mısır'daki misafirliğimi biraz uzun tuttum Astiza” diye hırıltıyla konuştum.

“Piramit artık kilitlendi ve Thot'un Kitabı da gitti. Artık burada daha fazla bir şey yapamayız. Ama kaybolan şey hâlâ güçlü bir silah olmaya devam ediyor. Sanırım hâlâ kitabın kaderini öğrenmemiz gerekiyor.”

“Kitap en son üç bin yıl önce Musa adında kaçak bir Yahudi'yle görülmemiş miydi? O zamandan beri de haber yok değil mi?”

“Yok mu? Ama Musa yine de denizi ayırmak için kollarını kaldırdı, tunç bir yılanla hastaları iyileştirdi, gökten yiyecek buldu ve Tanrı'yla konuştu. Herkes onun bir büyücü olduğunu biliyordu. Bu tip güçleri nasıl öğrenmişti? İbranilerin zafer kazanmalarını sağlayan şey sadece Ahit Sandığı'na taşıdıkları On Emir miydi yoksa yardım aldıkları başka bir şey daha var mıydı? Vaat Edilen Topraklar'ı işgal etmeden önce neden çölde kırk yıl geçirmişlerdi? Belki de bir şeyde ustalaşıyorlardı.”

“Ya da belki de büyü falan yoktu ve işleri eski usule uyararak, bir ordu kurarak gerçekleştirmek zorundaydılar.”

“Hayır. Kitap, sen ve diğer bilimadamlarının şu anda ortaya çıkarmaya çalıştıkları bilginin farklı bir kaynağından başka ne olabilir? O kitap herhangi bir ülkenin bilimadamlarına dünyaya egemen olmalarını sağlayacak bilgileri verebilirdi. Silano ve Bonapart'ın bunu düşünmediğini mi sanıyorsun? Onların bir büyücünün güçlerinin ya da bir meleğin ölümsüzlüğünün hayalini kurmadıklarını mı sanıyorsun?”

“Yani kitabı bulmak için çölde kırk yıl geçirmemizi mi istiyorsun?”

“Çölde değil. Tıpkı Romalılar ve Araplar, Haçlılar ve Tapınak Şövalyeleri ve Türklerin bildiği gibi sen de kitabın nerede olması gerektiğini ve hep nerede arandığını biliyorsun: Kudüs. Süleyman, tapınağını orada inşa etmiş ve Sandık da orada tutulmuştu.”

“Bizim onların bulamadığı şeyi mi bulmamız gerekiyor? Tapınak Babilliler ve Romalılar tarafından üç ya da dört kez yıkılmıştı. Bu Sandık, eğer yok olmadıysa, ıssız yerlere taşınmış olabilir. Tıpkı Kutsal Kase gibi efsanevi bir şey.”

“En azından ne aradığımızı biliyoruz. Bir kase, bir hazine ya da bir sandık aramıyoruz.”

Kadınlar nasıldır bilirsiniz. Bir fikre bir köpeğe sahip çıktıklarını gibi tutunur ve siz onların dikkatini dağıtacak bir şey bulana kadar onu bırakmazlar. Kadınlar zorlukları anlamaz ya da siz bir engele takılırsanız onu aşmanın bir yolunu bulacağınızı düşünürler. “Önemli bir fikir. Amerika’daki işlerimi halleder halletmez onu aramaya başlayabiliriz.”

Felsefi tartışmamız, bir tüfek kurşunu kafalarımızın otuz-kırk santim üstünde ufak bir gayzer oluşturduğunda son bulmuştu. Sonra başka bir kurşun ve başka bir kurşun daha.

Nehir kenarından yukarı baktık. Bir kum tepesinin üstünde bir Fransız devriye askeri ve ateşin içindeki kor kadar canlı bir şekilde, Kont Alessandro Silano duruyordu. Kontun yandaşları ölüm piramidinin içine girdiklerinde o ısrarla dışarıda kalmaya karar vermişti.

“Büyücüler!” diye bağırды. “Yakalayın onları!”

Kahretsin. Piç kurusu yok edilemez görünüyordu ama belki o da bizim için aynı şeyi düşünüyordu. Elbette bizde ne olduğuna ya da olmadığına dair hiçbir fikri yoktu. Madalyonun diski hâlâ Astiza’daydı ve ben de Musa’nın değneğinin melekli parçasını rahatsız edici şekilde kuşağımın içine sokmuşum. Belki de bu parça sayesinde birkaç dolar kazanabilirdim. Kendimizi nehre attık ve akıntının arayı açmasına izin vererek hızla Kahire tarafına doğru yüzmeye başladık. Askerler daha iyi nişan almak için nehrin kıyısına geldiklerinde biz çoktan etkin menzilin dışına çıkmıştık.

Silano’nun bağırдыğını duyabiliyorduk. “Teknelere gidin aptallar!”

Nil piramitlerin orada beş yüz metre genişliğindeydi, bizim bulunduğumuz durumda bir okyanusun yarısı kadar geniş görünüyordu. Silano’yla aramızı açmaya yarayan akıntı bizi şimdi çatışma içindeki Kahire’ye sürüklüyordu. Nehrin genişliğindeki son yorucu kulaçlarımızı attıktan sonra şehrin surlarının dışında harekete geçirilen bir topçu bataryasının olduğunu ve Conté’nin balonlarından birinin yerden birkaç santim yukarıda gezindiğini görebiliyordum. Balon bir kez daha bir gözlem aracı gibi kullanılmak amacıyla şişirilmişti. Balon Fransa’nın kırmızı, beyaz ve mavi renklerinin bulunduğu kenarlarındaki torbalarda safra taşları sarkan hoş bir şeydi. Balon aklıma bir fikir getirmişti ve ben de birkaç fikir sunmak için Virginia’lı bir kongre üyesi gibi şişirilmiş olduğumdan, bu tek şansımız olabilirdi.

“Hiç sorunlardan uçararak kurtulmak aklına gelmiş miydi?”

“Şu andakinden fazla değil.” Yarı boğulmuş bir kedi yavrusuna benziyordu.

“O halde o balonu alacağız.”

Gözlerini kırpıştırarak sulardan kurtulmaya çalışıyordu. “Nasıl kullanacağını biliyor musun?”

“İlk Fransız balon pilotları bir horoz, bir ördek ve bir koyundu.”

Nil'den çıktık ve sahile doğru ilerleyerek, nehrin aşağısında çalışan Conté'ye doğru yürüdük. Arkama baktım. Silano'nun askerleri tekneleriyle hızla geliyorlardı. Kont bağıyor ve bizim için dikkati çekmeye çalışıyordu ama tüm gözler şehirdeki çatışmaya çevrilmişti. Bu yakındaki bir şey olacaktı. Savak yatağındaki uzun sürüklenişim sırasında yanımda tuttuğum başka bir metal parçası olan baltamı çıkardım. Artık epey uzun süredir kullanılmış gibi görünüyordu.

“Şimdi!”

Saldırdık. Eğer birisi bizim olduğumuz yöne bakma zahmetine katlansaydı, bizim o anda yarı çıplak iki deliye benzediğimizi görebilirlerdi; ıslak, kumla kaplı, gözleri kocaman açılmış ve ümitsiz. Ama çatışma bize nehrin kıyısını geçmek ve gaz torbası tam olarak dolan Conté'yi engellemek için gereken zamanı vermişti. Bir topçu hasır sepetin içine çıkmaya çalışıyordu.

Astiza darmadağın bir fahişe gibi onun görüş açısına girerek meşhur bilimadamının dikkatini dağıttığında, her ikimizin de tercih ettiğinden daha fazla cazibe kullanıyordu. Conté bir bilimadamıydı ama aynı zamanda bir erkekti ve Astiza'yı görünce sanki deniz kabuğundan çıkan Venüs'ü görmüş gibi aptallaşmış bir halde ona bakakalmıştı. Ben de bu sırada ileri atıldım ve topçuyu yakasından tutarak, yükselen sepetten geriye doğru devirdim. “Kusura bakma! Görev değişikliği!”

Üzerimdeki Mısırlılara özgü kıyafetler nedeniyle kafası karışmış bir halde bu konuyu tartışmak için geri geri giderek ayağa kalkmıştı. Konuyu açıklığa kavuşturmak için baltamın sapıyla alnına vurdum ve onun yerine sepetin içine girdim. Birkaç Fransız askeri teknelerinden inmiş, yaylım ateşi açmak için sıraya giriyorlardı ama önleri saldırıya geçen Silano tarafından kapatılmıştı.

“Üzgünüm Nicolas ama senin balonunu ödünç almamız gerekiyor” dedi balonun karaya bağlı durmasını sağlayan ipin olduğu kazığı çeken Astiza Conté'ye. “Bonapart'ın emirleri.”

“Hangi emirler?”

“Dünyayı kurtarmakla ilgili olanlar!” Balon giderek yükseliyor,

ip yerde sallanıyordu ve ben Astiza'ya yetişemeyecek kadar yükselmiştim. Astiza hemen ipi tutarak, biz yükselirken sepetin altında asılı kalmıştı. Peşimizden kollarını sallayarak koşan Conté, daha hızlı koşan Silano tarafından kenara itilmişti. Kıvrılan ip yerden son bir toz şeridi kaldırıp havaya yükseldiğinde Kont da atlamış ve tutunmuştu. Bu ani ağırlık daha yerden sadece dört buçuk metre yükselmiş olan balonun sallanmasına yol açmıştı. Silano, bir bulldog gibi inatçı bir şekilde, sadece kol gücüyle ipe tırmanmaya başlamıştı.

“Astiza! Acele et!”

Yer ayaklarımızın altından korkutucu bir hızla uzaklaşıyordu.

Astiza'nın tırmanışı yorgunluğu nedeniyle üzücü şekilde yavaştı. Silano onunla arayı kapattığında dişlerini sıkmış ve gözleri nefretle dolu şekilde ona bakıyordu. Aşağı uzandım. Tam Astiza'nın eline yaklaşmışken, adam onu bileğinden yakaladı. “Beni yakaladı!” Astiza onu tekmeleyince adam küfretti ve ipi tutarak aşağı kaydktan sonra tekrar Astiza'nın bacağına yakaladı. “Bir sülük gibi!”

Sepeti devirmek için kenarından aşağı sarktım. “Seni içeri çekip ipi keseceğim!”

“Şimdi diğer koluyla da tuttu! Bir ip gibi bana tutunuyor!”

“Tekmele Astiza! Mücadele et!”

“Yapamıyorum” diye bağırdı. “Kollarını bana kilitledi.”

Aşağı baktım. Şeytan herif onun bacaklarını, dolanmış bir yılan gibi sıkarken, yüzü kararlılıkla yakıcı bir hal almıştı. Çektim ama her ikisini de kaldıramıyordum. İkisi bir arada yüz kilodan fazla ağırlık yapıyorlardı.

“Bana ne öğrendiğini söyle Gage!” diye bağırdı. “Beni yukarı al, yoksa hepimiz yere çakılırız!”

Balon yerden otuz metreden az bir mesafe boyunca ağır ağır ilerliyordu. Nehir kıyısını geçtik ve Nil'in sığlık yerleri boyunca ilerlemeye devam ettik. Conté de peşimizden nehir boyunca koşuyordu. İlerideki bir grup Fransız piyadesinin dönüp bu sahneye şaşkınlık içinde baktıklarını görebiliyordum. O kadar yakından geçmiştik ki, eğer isteseler bir yaylın ateşiyle hepimizi öldürebilirlerdi.

“Yüzükten kaynaklanıyor!” diye bağırdı Astiza. “Beni takmaya zorladığın yüzük yüzünden! Onu çıkarmayı unuttuğum. Bu lanet, Ethan, lanet!”

“Lanet falan yok!”

“Yüzüğü parmağımdan çıkar!”

Ama elleri ipi sınırsız kavramıştı ve artık uzanamayacağım yerdeydiler, bırak o aptal yüzüğü parmağından çıkarmayı, istesem elini bile kesemezdim. Bu arada onun bacaklarına yapışmış olan Silano bile benden daha uzaktaydı.

Bu aklıma bir fikir getirmişti.

“Baltamı al!” dedim. “Onun kafasını bir cevizi kırar gibi kır!”

Astiza ümitsizce, yüzüğün takılı olmadığı sağ elini kaldırarak benim attığım silahı yakaladı ve Silano’ya vurmaya başladı. Ama adam bizi duymuştu ve Astiza sallanırken, Silano kolları kadının bileklerine bir sarmaşık gibi dolanana kadar aşağı inmiş, kafasını saklamayı başarmıştı. Balta saçının yanından vızıldayarak geçmişti. İpe tek koluyla tutunan Astiza birkaç metre aşağı kayarak yanan avucuyla benim onu tutabileceğimden aşağı inmişti. İpe doğru sarktım ama onu kaldıramadım.

“Astiza!” diye bağırdı Silano. “Yapma! Seni hâlâ sevdiğimi biliyorsun!”

Sanki bu sözcükler Astiza’nın bir anlığına donup kalmasına neden olmuştu ve beni de şoke etmişti. Gözlerinde anılar belirmişti ve benim tarafımda da binlerce soru ortaya çıkmıştı. Silano onu sevmiş miydi? Astiza onu sevmediğini söylemişti, ama...

“Ona inanma!” diye bağırdım.

Baltayı havaya fırlatırken bakışları tedirgindi. “Ethan! Dayanamıyorum! İpi çek!”

“Çok ağırsınız! Ondan kurtulmaya çalış! Askerler bize nişan alıyorlar! Tırmanmazsanız bizi vuracaklar!” Bir şekilde Astiza’nın üzerinden geçerek Silano’ya ulaşabilsem bile hepimizin tepetaklak olma ihtimali yüksekti.

Astiza sallandı ama kont tıpkı bir kabuklu deniz hayvanı gibiydi. Astiza biraz daha aşağı kaymıştı.

“Astiza, ateş etmek üzereler!”

Ümitsizlik içinde bana bakıyordu. “Ne yapacağımı bilmiyorum.” Bu bir hıçkırıktı. Yükselmek için çok ağır olduğumuzdan, altımızda parlayan Nil’in üzerinde yavaş yavaş gidiyorduk.

“Astiza, lütfen” diye yalvardı kont. “Hâlâ geç değil...”

“Tekmele! Tekmele! Hepimizi vuracaklar!”

“Yapamam” derken zorla nefes alıyordu.

“Tekmele!”

Astiza gözlerinde yaşlarla bana bakıyordu. “Bul onu” diye fısıldadı.

Sonra hızla sallanarak, baltayı ipe vurdu. İp bir çatırtıyla kopmuştu.

Tam o anda, Astiza ve Silano kaybolmuşlardı.

Ağırlıktan kurtulan balon bir şampanya tıpası gibi yukarı fırladığında o kadar hızlı yükselmişti ki, dengemi kaybetmiş ve sepetin dibine yuvarlanmıştım. "Astiza!"

Ama, ikilinin çıgllıkları dışında, hiçbir yanıt yoktu.

Nehre doğru büyük bir çarpışmaya engel olmak için tam zamanında ayağa kalkmıştım. Onların düşüşü askerleri biraz olsun oyalanmıştı ama şimdi tüfekler tekrar bir olmuş bana doğrultulmuştu. Giderek uzaklaşıyordum. Sert bir emir ve tüfeklerin patlaması duyulmuş sonrasında büyük bir duman bulutu meydana gelmişti.

Mermilerin sesini duyabiliyordum ama hiçbirini beni vuracak kadar yükseğe çıkamamışlardı.

Ümitsizlik içinde uzaklaşan nehrin yüzeyini incelemeye başlamıştım. Yükselen güneş gözlerimi alıyordu ve Nil tıpkı parlak bir ışık tabağı gibiydi, her dalgacık bir aynayı andırıyordu. Orada, bir kafa, belki de iki kafa mı vardı? Biri ya da her ikisi de düşüşten kurtulmuşlar mıydı? Yoksa gördüğüm bir ışık oyunu muydu?

Daha dikkatli baktıkça, gördüklerimin ne olduğundan daha da az emin olmaya başlamıştım. Askerler heyecanla bağırıyor ve nehrin kıyısı boyunca ilerliyorlardı. Sonra her şey bulanıklaşmış, ümidim kaybolmuş, amaçlarım küle dönmüş, kalbim tamamen bomboş kalmıştı.

Uzun yıllardır ilk kez ağlıyordum.

Nil erimiş gümüşlendi ve ben kör gibiydim.

Yükselmeye devam ediyordum. Conté aşağıda, kaybettiği ödülüne aptallaşmış bir halde bakarak uzakta duruyordu. Kahire'nin dumanlar çıkan çatılarını görebileceğim bir yerde, bir minare kadar yüksekteydim. Dünya giderek oyuncaklar gibi küçülüyor, saşın sesi azalıyordu. Rüzgâr beni, nehrin aşağısına, kuzeye doğru götürüyordu.

Balon piramitlerden de daha yükseğe ve sonra tıpkı bir dağ kadar yükseğe çıkmıştı. Balonun yükselmeye son verip vermeyeceğini ve benim, İkaros gibi, güneşten yanıp yanmayacağımı düşünmeye başlamıştım. Sabahın hafif sisi içinde Mısır'ın yılanımsı güzelliğini görebiliyordum. Uzakta kaybolana kadar güneye doğru uzanan yeşil bir yılan tıpkı kahverengi bir çöl okyanusunda seyreden bir geminin dümen suyu gibi görünüyordu. Balonla gittiğim kuzey yönünde ise yeşillik bir yelpaze gibi Nil Deltası'na doğru açılıyor, kahverengi akıntı, suyu kuşlarla dolu ve hurma ağaçlarıyla kaplı büyük bir göl oluşturuyordu. İleride ise Akdeniz'in

parıldayan suları görünüyordu. Sanki yaşadığımız tüm karanlık ve gürültülü rüyadaki her şey bir anda sessizliğe gömülmüştü. Sepet gıcırdamaya başlamıştı. Bir kuş sesi duymuştum. Onun dışında tamamen yalnızdım.

Neden Astiza'yı yüzüğü takmaya zorlamıştım? Ne hazine ne de Astiza vardı artık.

Neden onu dinlememiştım?

Çünkü Thot'un lanet olası kitabının aklını başıma getirmesine ihtiyacım var, diye düşündüm. Çünkü ben dünyadaki en kötü bilimadamıydım.

Sersemlemiş bir halde sepetin içine oturdum. Çok fazla şey olmuştu. Piramit kilitlenmiş, Bin Sadr ölmüş, Mısır Rit'i üyeleri mağlup edilmişti. Talma ve Hanok'un ölümlerinin intikamını da bir şekilde alnuştım. Eşref bile Mısır için girdiği mücadelesinde halkının yanına dönmüştü. Ve ben, neye inandığımı öğrenmek dışında, hiçbir şeyi çözememiştım.

İnandığım şey yeni kaybettiğim kadındı.

Acı acı, mutluluğu yakalama çabası, diye düşündüm. Bununla ilgili bütün şansım Nil'in sularına gömülmüştü. Çok öfkeliydim, içim acıyordu ve kaskatı kesilmiştim. Kahire'ye geri dönüp, neye mal olursa olsun Astiza'nın akıbetini öğrenmek istiyordum. Bin yıl boyunca uyumak istiyordum.

Balon her ikisine de izin vermiyordu. Dikişleri çok sağlamdı. Bu yükseklikte hava epey soğuktu ve giysilerim hâlâ ıslaktı, başım dönüyordu. Er ya da geç bu balon yere inecekti, peki ya sonra?

Aşağıdaki delta bir periler ülkesi gibiydi. Hurma ağaçları görkemli sıralar halinde uzanıyordu. Tarlalar kapitone benzeri şekiller oluşturmıştı. Kumdan eski yolların üzerinde eşekler ağır ağır ilerliyorlardı. Yukarıdan bakıldığında her şey temiz, düzenli ve sorunsuz görünüyordu.

İnsanlar balonu işaret ediyor ve peşinden geliyorlardı ama kısa süre sonra onları arkamda bıraknuştım. Gökyüzü daha da maviydi. Cennetten bir parçayı bir an için görmüş gibiydim.

Yerden en az bin altı yüz metre yükseklikte kuzeybatıya doğru ilerliyordum. Birkaç saat içinde Nil'in ağzındaki Rosetta'yı ve Fransız filosunun yok edildiği Abukir Koyu'nu görmüştüm. İskenderiye daha ilerideydi. Kıyıya vuran dalgaları bir krema tabakasını andıran sahili geçtim ve Akdeniz'in üzerinden ilerlemeye başladım. Demek ki sonunda boğulacaktım.

Neden madalyondan daha önce kurtulmamıştım?

Sonra bir gemi gördüm.

Akdeniz'in açıklarında, Nil'in uzun çikolata dilini uzattığı yerde, Rosetta yakınlarında ilerliyordu. Ufak gemi güneşte parlıyor, köpüklü bir çizgi bırakıyordu. Deniz beyaz dalgalarla işaretlenmiş gibiydi. Bayraklar rüzgârda dalgalanıyordu.

“Bir İngiliz bayrağı var” diye nurıldandım kendi kendime.

Nelson’a bilgi getireceğime söz vermemiş miydim? Tüm üzüntüme rağmen, hayatta kalma düşüncesi beynimde dönüyordu.

Ama nasıl aşağı inecektim? Sepeti tutan iplere yapıştım ve tepedeki balonu sallamaya başladım. İpleri koparmak için artık ne tüfeğim ne de baltam vardı. Aşağı baktım. Firkateyn benim yolunu kesmek için kendi yolunu değiştirmişti ve böcek gibi görünen denizciler balonu işaret ediyorlardı. Eğer denize inmezsem onları kolayca geçebilirdim. Sonra birden yanımda hâlâ bir mum ve bir parça çakmaktaşı olduğunu hatırladım. Balonun altında ipleri tutması için çelik bir tasma vardı. Birkaç parça hasır kopardım ve çakmaktaşını metale sürterek ipin liflerini yakmaya yetecek kadar kıvılcım elde ettim daha sonra bu kıvılcımlar parçalanmış hasır parçalarını tutuşturdu ve bu da bana fitilim için yeterli ateşi sağladı. Mumun sönmesini engelleyecek biçimde ateşi perdeleyerek balona doğru uzandım.

Conte bana hidrojenin yanıcı madde olduğunu söylemişti.

Ateşi ipeğe doğru tutunca için için yanmaya başladığını gördüm, bir ışık pırlıltısı...

Sonra “voov” diye bir ses oldu ve sıcak hava bir yumruk gibi beni sepete fırlattı, hafifçe yanmış ve dehşete düşmüştüm.

Balon ateşin etkisiyle patlandı!

Alevler gökyüzüne doğru, kaynarmış gibi baruttan bir şeride benzer biçimde yükseliyorlardı. Balon parçalanmamış, püskürtme şiddetli olmuştum ama kumaş kuru bir çam dalı gibi yanıyordu. İstedğimden daha hızlı bir şekilde insanı hasta edebilecek bir dalışa geçmiştim. Alevler güçlenmişti ve ben de inişimi yavaşlatmak için tüm safraları aşağı atıyordum. Bunun pek yardımı olmuştum. Dönerek aşağı inerken sepet çılginca sallanıyor, ateş ve dumandan izler bırakıyordu. Çok hızlıydı! Artık dalgalar tek bir dalga gibi görünmeye başlanmış, bir martı yanımdan geçmiş, yanan balon etrafımdan aşağı doğru düşmeye başlanmıştı ve ben artık dalgaların üstünden fışkıran suları görebiliyordum.

Kendimi hazırladım ve sepet sarsıcı bir çarpma ile suya indi. Büyük bir su fışkırdı ve balon kafamın üzerinden suya düşerken, Akdeniz’e değdiğinde sıcaklığı cızırtıyla söndü.

Neyse ki ateş, ıslak bir çapanın aksine her şeyi yok ediyordu.

Hasır sepet yavaşça su alıyordu ve ben de firkateyne görmemeleri olanaksız olan bir ışık göndermiştim. Gemi bana doğru geliyordu.

Sepet tıpkı aşağı indirilen bir şalupa gibi suya batıyordu. Yukarı çekilmeden önce sadece beş dakika suda kalmıştım.

Bir kez daha sırlıklam ve ağzımdan su fişkırtarak güverteye çıkarıldığımda, mürettebat ağzı açık bana bakıyor, genç bir yar-subay sanki aydan gelen biriymişim gibi beni izliyordu.

“Sen hangi cehennemden geldin?”

“Bonapart” diye zorla nefes aldım.

“Sen kimsin lanet olası?”

“Bir İngiliz casusuyum.”

“Evet, onu hatırlıyorum” dedi mürettebattan biri. “Abukir Ko-yu’ndayken onu denizden toplamıştım. Kahrolası bir balık gibi ortaya çıkveriyor.”

“Lütfen” diye öksürdüm. “Ben Sir Sidney Smith’in arkadaşıyım.”

“Sidney Smith demek? Bunu göreceğiz!”

“Donanmada pek sevilen biri olmadığını biliyorum ama sadece ona ulaşmama yardım edebilirsiniz...”

“Yalanlarını doğrudan onun yüzüne söyleyebilirsin.”

Kısa süre sonra üzerimden sular damlayarak kaç güvertesinde ayakta dururken, o kadar yorgun, o kadar yanmış, aç, susuz ve kötü hissediyordum ki bayılacağımı sanmıştım. Bana verdikleri içki, yüzüme atılmış bir tokat gibi içimi yakmıştı. Kaptan Josiah Lawrence’in, *HMS Dangerous* adlı gemisinde misafir olduğumu öğrenmiştim.

Bu isimden hiç hoşlanmamıştım.

Kısa süre sonra Smith de görünmüştü. Bir Türk amiralinin üniformasını giymiş olan Smith, kurtarılışım ile ilgili haberler ona götürüldükten sonra aşağıdaki bir kamaradan güverteye gelmişti. Hangimizin daha komik göründüğünü bilmiyordum; boğulmuş bir sıçan gibi görünen benim mi yoksa Oryantalist bir kral gibi süslü kıyafetler giyen Smith’in mi?

“Tanrım, bu Gage!” diye bağırdı son olarak Çingene kampında gördüğüm adam.

“Bu adam senin casusun olduğunu iddia ediyor” dedi tiksintiyle Lawrence.

“Aslında, ben kendimi daha çok bir gözlemci gibi görüyorum” dedim.

“Aslan yürekli!” diye bağırdı Smith. “Nil’den sonra Nelson’dan seninle temasa geçtiği haberini almıştım ama her ikimiz de senin

tekrar ortaya çıkacağından pek emin değildik." Sırtımı sıvazladı. "İyi iş adamım, iyi iş çıkardın! Sanırım içinde o güç hep vardı!"

Öksürdüm. "Seni tekrar görmeyi ben de beklemiyordum."

"Dünya küçük değil mi? O halde umarım o lanetli madalyondan kurtulmuşsundur."

"Evet, efendim."

"O madalyonda beladan başka bir şey yoktu. Beladan başka hiçbir şey. Peki, Bonapart'dan ne haber?"

"Kahire'de bir isyan çıktı. Güneyde de Memluk direnişi başladı."

"Harika!"

"Mısırlıların yine de onu mağlup edebileceklerini sanmıyorum."

"Onlara yardım edeceğiz. Ve sen tıpkı Boney'in yuvasından çıkmış bir kuş gibi uçarak mı geldin?"

"Gözetleme balonlarından birini ödünç almak zorunda kaldım."

Hayranlıkla kafasını sallıyordu. "Harika bir gösteriydi Gage! Harika bir gösteri! Umarım yeteri kadar Fransız radikalizmi vardır. Krala ve ülkeye gidecek kadar. Hayır, bekle, sen bir sömürgecisin. Ama sonunda olayları İngiliz bakış açısından görmeyi öğrendin?"

"Ben bakış açımın Amerikan olduğunu düşünmeyi tercih ederim Sir Sidney. Tüm bunları ayrı tutarsak."

"Tamam. Yeterince iyi. Yine de zor zamanlarda kararsızlığa teslim olmazsın değil mi? Bir şeye inanmak gerekir değil mi?"

"Bonapart Suriye'ye ilerlemekten bahsediyor."

"Biliyordum! O piç kurusu, sultanın İstanbul'daki sarayını işgal edene kadar durmayacaktır! Suriye demek? O halde hemen oraya yönelmeli ve onları uyarmalıyız. Orada bir paşa var, adı neydi?" derken kaptana döndü.

"Cezzar" diye yanıt verdi Lawrence. "Adamın adı 'kasap' anlamına geliyor. Bosna doğumlu, kölelikten gelme, zalimliğiyle tanınan bir bölgeden bile daha da zalim biri olduğu biliniyor. Sekiz yüz kilometrelik bir çevredeki en kötü adam."

"Fransızlara karşı direnmek için tam da ihtiyacımız olan adam!" diye bağırды Smith.

"Benim artık Napolyon'la bir işim kalmadı" diyerek araya girdim. "Sadece Mısır'da beraber olduğum bir kadının korkunç bir düşüşten sonra yaşayıp yaşamadığını ve eğer yaşıyorsa onunla bir araya gelip gelemeyeceğimi öğrenmek istiyorum. Ondan sonra da New York'a gitmeyi düşünüyorum."

"Gayet iyi anlıyorum! Sen kendi payına düşeni yaptın! Yine de se-

nin gibi cesur ve diplomatik yeteneği olan bir adam Ortadoğuluları lanet olası Bonapart için uyarmak konusunda paha biçilmez bir hazine olabilir, değil mi? Senin onun tiranlığını ilk elden gördüğünü söylemeye çalışıyorum. Hadi gel Gage, Doğu Akdeniz'i görmek istemiyor musun? Kahire'den neredeyse bir taş atımlık uzakta! Senin bahsettiğin şu kadın hakkında orada bir şeyler öğrenebiliriz! Lanet olası yalaka casuslarınız aracılığıyla haber gönderebiliriz.”

“Belki İskenderiye'ye haber gönderirsek...”

“Orada kıyıya çıktığın anda seni görür görmez vururlar! Daha da kötüsü, bir casus ve balon hırsızı olduğun için seni asarlar! Fransızlar şimdiden senin için giyotinlerini bilemeye başlamışlardır. Hayır, hayır, o seçenek söz konusu bile değil. Senin yalnız bir kurt olduğunu biliyorum ama bir değişiklik yap ve kralın oradaki donanmasının sana yardım etmesine izin ver. Eğer kadın hayat-taysa, Filistin üzerinden haber yollayabilir ve onu geri getirmek için bir baskın düzenleyebiliriz. Senin cesaretine gerçekten hayranlık duyuyorum fakat şimdi sakın kafayla düşünme zamanıdır.”

Haklıydı. Sanırım artık Napolyon'la aramızdaki köprüleri yıkmıştım ve Mısır'a tek başıma geri dönmek cesaretten çok intihar girişiminde bulunmak olabilirdi. Balon yolculuğum Astiza'yı Kahire'nin en az yüz altmış kilometre güneyinde bırakmıştı. Neler olduğunu öğrenene kadar Sir Sidney'le çalışabilirdim. El Arış ya da Gaza gibi yakındaki bir limanda karaya çıkar çıkmaz pantolonumun ağında sakladığım Kerubileri para karşılığında takas edebilirdim. Sonra bir kâğıt oyunu ile yeni bir tüfek alır...

Smith konuşmaya devam ediyordu. “Akra, Hayfa, Yafa, hepsi tarihi şehirler. Sarazenler, Haçlılar, Romalılar, Yahudiler hepsine bize yardım edeceğin yeri bildiğimi söyleyelim!”

“Bir yardım mı?” Ben onların yardımını istiyordum, tam tersini değil.

“Senin yeteneklerine sahip olan biri içeri sızıp etrafa bakarken, biz de bu kadınla ilgili sorular sorabiliriz. Senin ve benim amaçlarımız için harika bir yer.”

“Amaçlar mı?”

Planlarını zihninde belirli bir sıraya koyarken kafasını salladı; gülümsemesi bir topun ağzı kadar geniş görünüyordu. Sanki gökten onun tüm dualarına yanıt olmak için düşmüşüm gibi kolumu tutmuştu.

“Kudüs!” diye bağırdı.

Tanrıların isteği ve oyun kâğıtlarının getirdiği şans düşünürken, gemimizin pruvası çoktan dönmeye başlamıştı.

Tarih Notu

Napolyon Bonapart'ın 1798'deki Mısır istilasası sadece tüm zamanların en büyük askeri maceralarından biri değil, aynı zamanda Fransa'nın, Mısır'ın ve arkeolojinin tarihinde bir dönüm noktasıydı. Bonapart için Mısır hem mağlubiyet hem de bir sıçrama tahtası olduğundan, ona Fransa'da nihai gücü ele geçirme konusunda bir umutsuzluk ve ün sağlamıştı. Fransız istilasası Mısır açısından bakıldığında, yüzyıllar süren Osmanlı ve Memluk egemenliğinden sonra modern çağın başlangıcıydı. Bu istila sadece Batı teknolojisi ve ticaretine kapı açmakla kalmamış, aynı zamanda hâlâ günümüzde de süren sömürgeleşme, bağımsızlık, yenileştirme ve kültürel gerilimden oluşan çalkantılı bir çağı başlatmıştı. Napolyon'un işgal kuvvetlerine 167 bilimadamını dahil etmesi arkeoloji için bir setti. Fransız askerleri 1799'un başlarında Rosetta (Reşid) kasabasında üzerinde eski Yunanca, demotik ve eski yazılar bulunan, hiyerogliflerin deşifre edilmesinde anahtar görevi görecek bir taş keşfetmişlerdi. Bilimadamlarının 1809 ve 1828 tarihleri arasında 23 cilt halinde yayımladıkları dev eser *Description de l'Égypte* ve bu taş, eski Mısır biliminin doğmasına öncülük etmişlerdir. Bu yenilik Romantik çağın Mısır modasıyla zenginleşmesine önayak olmuş ve günümüzde de devam eden eski Mısır'la ilgili küresel hayranlığın fitilini ateşlemiştir. Eski Mısır'la ilgili bildiğimiz hemen her şey Napolyon'un işgalinden sonra öğrenilmiştir.

Gize'deki Büyük Piramit'in basit bir mezardan daha başka bir şey olduğu ve firavunun başka bir yerde gömüldüğü düşüncesi eski Yunanlı tarihçiler Herodotos ve Diodoros'a kadar uzanmaktadır. IX. yüzyıldaki Arap mezar hırsızları mezarlara girdiklerinde hiçbir mumya, hazine ve yazı bulamadıklarında bu bilmece daha

da gizemli hale gelmişti. Son iki yüzyıl içinde piramidin boyutları, sırları ve matematiksel anlamıyla ilgili bitmek tükenmek bilmeyen bir hayranlık oluşmuş ve birçok tartışma yapılmıştır. Teorisyenlerden bazıları temelde eski Mısır bilimcileri dar görüşlü olmakla suçlarken ve bazı akademisyenler konuyla ilgilenen çığınların en budalalarını “piramit budalaları” diye anlandırırken, piramitlerin yapıları ve yapılış amaçları konusunda ciddi bilimsel tartışmalar sürmekteydi. Robot kâşifler tarafından hâlâ yeni gizemler keşfedilmekte ve gizli odaların varlığından kuşkulaniılmaktadır. Gize piramitleri mağaraların yer alabileceği kireçtaşından bir platonun üzerindedir ve Herodotos’un yazdığına göre yeraltında göller ve nehirler vardır.

Büyük Piramit’in kusursuz coğrafi konumu, gezegenimizin boyutlarıyla gizemli ilişkisi, pi sayısıyla bağlantısı, odaların boyutlarının merak uyandıran karşılıklı ilişkisi ve şaşırtıcı matematiksel kavramların hepsi gerçektir. Jomard’ın betimlediği gibi doğadaki spiral biçimlerde görülen Fibonacci dizisi gerçek bir fenomendir ve piramidin yapısında altın oranın ya da altın sayının varolduğu doğrudur. Pascal’in üçgeni gerçek bir matematiksel kavramdır ve bu romanda söz edilenden daha fazla rakamsal oyunlar içermektedir. Bu üçgen Mısırlıların pi sayısına yakın bir değer oluşturmaktadır ancak bu biçimin gizli bir kapının varlığına işaret ettiğini söyleyemeyeceğim. Bu romandaki Fransız bilimadamlarımın piramidin matematiksel denklemleri konusunda Napolyon’un işgali sırasında bulunanlardan daha fazla şeyi tahmin etmelerini sağladım. Jomard gerçekten şaşırtıcı teoriler yayımlanmış olsa da, bu romandaki kavramların bazıları daha kesin ölçümler yapan sonraki bilimadamlarına aittir. Piramidin matematiksel hesaplarıyla ilgili bu kavramlarla yorucu bir analiz içeren harika ve tartışmalı bir giriş Peter Tompkins ve Livio Catullo Stecchini’nin 1971 tarihli *Secrets of the Great Pyramid* adlı eserinde bulabilirsiniz.

Bu roman Bonapart’ın Mısır istilasının başlangıcını gerçeğe çok yakın biçimde yansıtmaktadır. Karakterlerin çoğu, Nil Muharebesi’nde hayatını kaybederek, meşhur XIX. yüzyıl şiiri “The Boy Stood on the Burning Deck”in yazılmasını sağlayan on yaşındaki Giocante Casabianca da dahil olmak üzere, gerçektir. Tarih konusunda özgür davrandığım tek yer, Desaix’in Dendera tapınında bulunuşu generalin oraya gittiği asıl tarihten üç ay öncesindeymiş gibi gösterilmektedir. Ordu 1799 yılı ocak ayının sonlarında durmuştu ve yorgun sanatçı Vivant Denon tapınağın güzelliklerinden çok etkilendiği için “Bugün gördüklerim tüm mutsuzluk-

larımın acısını çıkardı” diye yazmıştı. Fransız bölüğü birkaç gün sonra Karnak ve Luksor yıkıntılarını ilk gördüklerinde birlikler aniden durmuş, alkışlamış ve silahlarıyla selam duruşuna geçmişlerdi.

Bu romandaki birçok tarihi ayrıntı, Conté'nin balonlarının kullanılması da dahil olmak üzere, gerçektir. Napolyon'un Büyük Piramit'e girip girmediğiyle ve eğer girdiyse içeride ona olanlarla ilgili uzmanlar arasında bir anlaşmazlık vardır ama yazarın kendisi Bonapart'ın da yatmış olabileceği granit lahdin içine uzanmış ve bunun harika bir deneyim olduğunu anlamıştır.

Bu hikâye askeri ve siyasi tarihi, masonik bilgileri, İncil bilimini, mistik spekülasyonları ve eski Mısır'la ilgili bilgileri örerek bir araya getirmiştir. İstilayla ilgili genel bir tarihi bilgi için J. Christopher Herold'un 1962 tarihli ödüllü kitabı *Bonaparte in Egypt*'i tavsiye ediyorum. Seferin tanıklarının şaşırtıcı anlatımları arasında sanatçı Vivant Denon, Fransız kaptan Joseph Marie Mouret ve Mısırlı El Ceberti'nin anıları da vardır. Bu romanda Napolyon'a atfedilen bazı ifadeler, hepsi gerçekten Mısır seferinde konuşulmamış olsa da, gerçek hayattan alınmıştır. Generalin kendi cümleleri bile şaşırtıcı ölçüde karmakarışık bir adamı anlatmaktadır.

Eski Mısır bilimi üzerine yüzlerce bilimsel ve popüler eser vardır. Piramitler, Mısır büyüğü ve eski tanrılar konusunda spekülasyon ve bilimsel eserler de çok sayıdadır. Eski Mısırla ilgili alternatif teorilerin olduğu yeni bir eser ise 2005 tarihli Robert Schoch ve Robert McNally imzalı *Pyramid Quest* adlı kitaptır. Masonluğun Mısırlı Ayini'nin doğuşundan söz eden, akıl çağındaki mistisizm özlemine ilişkin fikir veren bir kitap, Alain McCalman'ın 2003 tarihli, Cagliostro biyografisi *The Last Alchemist*'tir. Dağınıklığına ve kimi zaman tutarsız oluşuna rağmen mistisizmle ilgili görkemli bir eser niteliğindeki Manly P. Hall'ün 1928 tarihli kitabı *Tüm Çağların Gizli Öğretileri* bir klasiktir. Kitap, hayranların Hermetik bilim dedikleri eski Mısır tanrısı Thot'un eski Yunan'daki karşılığı olan Hermes'le ilgili bilinenleri özetler.

Bu romanın temelinde yatan gerçekler konusunda düzinelere gerçek yazara olduğu kadar “All One World Egypt” turlarının rehberi Ruth Shilling'e; Mısırlı rehberler Eşref Mohie ed Din ve Galal Hasan Margani'ye geleceğin eski Mısır bilimcisi İngiliz Richard Mandeville'e minnettarım. Romanın kurgusu bana ait olmakla birlikte gerçek olgu ve olaylar kitapta onların sayesinde yer alabilmiştir. Her zamanki gibi destekleri ve kavrayışları nedeniyle Harper Collins'teki editörlerimden özellikle söz etmem ge-

reker: Michael Shohl, Jill Schwartzman ve Jonathan Burnham; kıdemli yapım editörü David Koral; baskıya hazırlayan editör Martha Cameron. Ve tabii ki menajerim Andrew Stuart'ı da unutmamam gerekir. Benimle beraber piramitleri gezen eşim ve yardımcım Holly'ye de özel olarak teşekkür etmek istiyorum. Son olarak miraslarından gurur duyan Mısır halkının misafirperverliğine de teşekkürü borç bilirim.